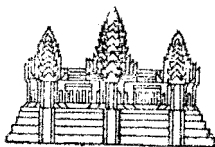

ព្រះ
វ្រះបាទជ័យវរ្ម័ន
នីម
សេចក្តីប្រកាស
សុត្តន្តបិដក
អង្គនិកាយ អង្គនិបាត
និវេទនា

៤៤

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត ភ្នំពេញ

ព. ស. ២៤៩៨

សត្វនបិដកេ

អង្គព្រាហ្មណ៍កាយស្ស អង្គព្រាហ្មណ៍

នវិមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បណ្ណសកេ មេត្តាវគ្គោ

[១] ឯវច្ឆេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថយំ
 វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ
 ខោ ភគវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។ ភនន្តេតិ
 តេ ភិក្ខុ ភគវតោ បច្ឆស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតនវេច
 មេត្តាយ ភិក្ខុវេ ចេតោវិមុត្តិយា អាសេវិតាយ
 ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ យាជីកតាយ វត្ថុកតាយ
 អនុដ្ឋិតាយ បរិចិតាយ សុសមាទ្វាយ អដ្ឋានិសំសា
 ចានិកដ្ឋា ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សុខំ សុបតិ សុខំ
 បដិពុជ្ឈតិ ន ចាបកំ សុបិណ្ឌំ បស្សតិ មនុស្សានំ
 បិយោ ហោតិ អមនុស្សានំ បិយោ ហោតិ ទេវតា
 វត្ថុនំ ឆាស្ស អត្ថំ វា វិសំ វា សត្វំ វា កមតិ

សត្វតបិដក
១២១

អង្គពរនិកាយ អង្គកនិបាត

និមិត្តភាគ

សូមនមស្ការព្រះដ៏មានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។

បណ្ណាលក មេត្តាវិគ្គ

[១] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់គង់ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។
ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាន់ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះ
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ដែលបុគ្គលធ្វើឲ្យប្លឺក ចំរើន
ធ្វើឲ្យរឿយ ។ ធ្វើឲ្យដូចជាយាន ធ្វើឲ្យជាទីនៅ បានតាំងទុករឿយ ។
បានសន្សំ បានប្រារព្ធឈ្នួលហើយ មានអាទិសង្ស័យប្រការជាប្រាកដ ។
អាទិសង្ស័យ ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺដេកលក់ជាសុខ ១ ក្អក
ឡើងជាសុខ ១ មិនឃើញនូវសុបិនអាក្រក់ ១ ជាទីស្រឡាញ់នៃពួក
មនុស្ស ១ ជាទីស្រឡាញ់នៃពួកអមនុស្ស ១ ពួកទេវតា តែងរក្សា ១
កើតឆ័ត្ត ថ្នាំពិសឆ័ត្ត សស្ត្រាវុធឆ័ត្ត មិនប៉ះពាល់នូវបុគ្គលនោះ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស អង្គពនិបាតោ

ឧត្តរី អប្បដិវដ្ឋនោ ព្រហ្មលោក្ខមតោ ហោតិ ។
 មេត្តាយ ភិក្ខុវេ ចេតោវមុត្តិយា អាសេវិតាយ
 ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ យាជីកតាយ វត្ថុកតាយ
 អនុដ្ឋិតាយ បរិចិតាយ សុសមាឆ្វាយ ឥមេ អដ្ឋា-
 និសំសា ទានិកផ្ចាតិ ។

យោ ច មេត្តំ ភាវិយតិ អប្បមាណំ បដិស្សតោ
 តន្ធិ សំយោជនា ហោន្តិ បស្សតោ ឧបដិក្ខយំ

ឯកម្មំ ច ចាណាមនុជ្ជចិត្តោ

មេត្តាយតិ កុសលំ^(១) តេន ហោតិ

សព្វេ វេ ចាណោ មនសាទុកម្មំ

បហូតមវយោ ច ករោតិ បុព្វំ

យេ សត្តសណ្ឋំ បរីវិ ជិនិត្វា^(២)

រាជិសយោ យជមាទានុចរិយតា^(៣)

សស្សមេធំ បុរិសមេធំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អង្គនិបាត

កាលបើ មិនទាន់បានគុណវិសេសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ទេ រមែងទៅកើតក្នុងព្រហ្ម-
លោក ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មេត្តាចេះតាមភិក្ខុ ដែលបុគ្គលធ្វើឲ្យ
ថ្មីក ចំរើន ធ្វើឲ្យរឿយ ។ ធ្វើឲ្យដូចជាយាន ធ្វើឲ្យជាទីនៅ បាន
តាំងទុករឿយ ។ បានសន្សំ បានប្រារព្ធឈ្មោះហើយ រមែងមានគានិសង្ស
ជ័យប្រការនេះឯងជាប្រាកដ ។

បុគ្គលដែលនឹករលឹកចំពោះ ចំរើននូវមេត្តា ប្រមាណមិនបាន
ពិចារណាឃើញនូវការអស់ទៅនៃឧបធិក្កិលេស សំយោជនៈ
ទាំងឡាយក៏ស្រាលស្មើ (ចាកខន្ធសន្តាន)

បើបុគ្គលមានចិត្តមិនបានប្រទុស្តសត្វណាមួយ ឈ្មោះ
ថាជាប់មេត្តា កុសលក៏រមែងកើតមាន ដោយហេតុ
នោះ ចំណែកព្រះអរិយៈ មានចិត្តអនុគ្រោះសត្វទាំង
ឡាយទាំងពួង តែងធ្វើបុណ្យច្រើន ពួកស្តេចណាដែល
ប្រាកដដូចជាឥសី បានឈ្នះនូវដែនដីដែលពាសពេញ
ដោយមនុស្សសត្វ កាលឲ្យទាន ប្រព្រឹត្តរឿយ ។
(ដោយសង្គហវគ្គ ២ ប្រការ) គឺឈ្មោះសវៃ ក្នុងការទំនុក
បម្រុងធម្មជាតិ ១ ឈ្មោះសវៃក្នុងការទំនុកបម្រុងមនុស្ស ១

បណ្ណសក មេត្តាវគ្គ

សម្មាសាសំ វាជមេយ្យំ និរុត្តន្ធន្នំ

មេត្តស្ស ចិត្តស្ស សុភាវិតស្ស

កលម្បំ តេ នាទុក្កន្តំ សោឡសី

ចន្ទប្បកា ភាវកណាវ សព្វេ

យោ ន ហន្តិ ន យាតេតិ ន ជិនាតិ ន ជាបយេ

មេត្តសោ(១) សព្វក្ខតានំ វេន្តស្ស ន កេនច័តិ ។

[២] អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ ហេតុ អដ្ឋ បច្ចយា

អាទិត្រេហ្មចរិយំកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ

បដិលាកាយ បដិលទ្ធាយ កិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ

ភាវនាយ ចារិយ្យាយ សំវត្តន្តំ ។ កតមេ អដ្ឋ ។

ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សន្តារំ ឧបនិស្សាយ

វិហារតិ អញ្ញាតំ វា កុដ្ឋានិយំ សព្វេហ្មចារី

បណ្ណាល័យ មេត្តាវត្ត

ការបង់ចិត្តមនុស្ស ១ ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ១ មិនបាច់
 ប្រើទុក្ខទារផ្ទះឡើយ ការឲ្យបានទាំងឡាយនោះ ក៏មិនដល់
 នូវចំណិតក្នុងចំណែក ១៦ នៃមេត្តាចិត្ត ដែលបានអប់រំហើយ
 ដូចជាស្ម័គ្រច្រើននឹងពួកផាយទាំងពួង បុគ្គលណា ជាអ្នក
 មានចំណែកនៃមេត្តាសមាធិចិត្ត ចំពោះពួកសត្វទាំងអស់ មិន
 បៀតបៀន មិនសម្លាប់ មិនធ្វើសេចក្តីវិនាសដល់សត្វដទៃ
 ដោយខ្លួនឯង មិនប្រើអ្នកដទៃ ឲ្យធ្វើសេចក្តីវិនាសដល់សត្វ
 ដទៃ វេររបស់បុគ្គលនោះមិនមានដោយហេតុណាមួយឡើយ ។

[២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុ៨ យ៉ាង បច្ច័យ៨ យ៉ាងនេះ ប្រព្រឹត្ត
 ទៅដើម្បីបាននូវបញ្ញា ជាខាងដើមនៃមគ្គព្រាហ្មចារ្យ ដែលខ្លួនមិនធ្លាប់បាន
 ដើម្បីជាភិយ្យោភាព ដ៏ធំទូលាយ ចំរើន បរិបូណ៌នូវបញ្ញាដែលខ្លួនបាន
 ហើយ ។ ហេតុបច្ច័យ ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចូលទៅអាស្រ័យនៅនឹងគ្រូ ឬ សព្វព្រាហ្មចារីបុគ្គល
 ណាមួយ ជាគ្រូជានិយមបុគ្គល (បុគ្គលតាំងនៅក្នុងស្ថានដែលគួរគោរព)

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដក

យត្ថស្ស តិច្ចំ ហិរេត្ថប្បំ បច្ចុប្បដ្ឋិតំ ហោតិ
 បេមញ្ច តារវោ ច អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ ហេតុ
 បឋមោ បច្ចុយោ អាទិត្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ចាយ
 អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាភាយ បដិលទ្ធាយ ភិយ្យា-
 ភាវយ វេបុលាយ ភាវនាយ ចារិយ្យាយ សំវត្ថតិ ។
 សោ តំ សត្តារំ ឧបទិស្សាយ វិហរតិ អញ្ញតំ វា
 កុដ្ឋានិយំ សព្វហ្មចារិ យត្ថស្ស តិច្ចំ ហិរេត្ថប្បំ
 បច្ចុប្បដ្ឋិតំ ហោតិ បេមញ្ច តារវោ ច សោ(១) កាលេន
 កាលំ ឧបសង្កមិត្វា បរិបុច្ឆតិ បរិបញ្ញតិ ឥទំ កន្ត
 កថំ ឥមស្ស កោ អត្តោតិ ។ តស្ស តេ អាយ-
 ស្មន្តោ អវិជញ្ជោវ វិជន្តិ(២) អនុត្តានិកតញ្ច ឧត្តានិ-
 ករោន្តិ អនេកវិហិតេសុ ច កុដ្ឋានិយេសុ ធម្មេសុ
 កុដ្ឋំ បដិវិនោនេន្តិ អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ ហេតុ
 ទុតិយោ បច្ចុយោ អាទិត្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ចាយ
 អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាភាយ បដិលទ្ធាយ ភិយ្យា-
 ភាវយ វេបុលាយ ភាវនាយ ចារិយ្យាយ សំវត្ថតិ ។

១ ឧ. ប. តេ ។ ២ ឧ. ប. វិវិន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ អង្គនិបាត

ជាអ្នកមានហិរិនីឥត្តប្បៈដ៏ក្បែរវិក្កា ដម្កល់សេចក្តីស្រឡាញ់ នឹងសេចក្តី
 គោរព ចំពោះបុគ្គលជាគរុដ្ឋានិយៈ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាហេតុ
 នេះជាបច្ច័យទី១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានចំពោះទូរុបញ្ញាជាខាងដើម
 នៃមគ្គព្រហ្មចារ្យដែលខ្លួនមិនធ្លាប់បាន ដើម្បីជាភិយោភាព ដ៏ធំទូលាយ
 ចំរើន បរិបូណ៌នូវបញ្ញាដែលខ្លួនបាន ។ បុគ្គលនោះចូលទៅអាស្រ័យនៅ
 នឹងគ្រូនោះ ឬសព្វព្រហ្មចារ្យបុគ្គលណាមួយ ជាគរុដ្ឋានិយៈ ជាអ្នកមានហិរិនី
 ឥត្តប្បៈដ៏ក្បែរវិក្កា ដម្កល់សេចក្តីស្រឡាញ់ នឹងសេចក្តីគោរពចំពោះបុគ្គល
 គរុដ្ឋានិយៈ ភិក្ខុនោះចូលទៅរក (បុគ្គលនោះ) តាមកាលគួរ ហើយសាក
 សួរគ្រង់ប្រស្នាថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ហេតុនេះដូចម្តេច សេចក្តីអធិប្បាយ
 នៃកាសិគនេះដូចម្តេច ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនោះ បើកបង្ហាញ
 នូវធម៌ដែលកំបាំងផង ធ្វើធម៌ដែលមានជម្រៅឲ្យរាក់ផង បន្ទោបង្ខំនូវ
 សេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងធម៌ដែលគួរសង្ស័យច្រើនប្រការផង ដល់ភិក្ខុនោះ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាហេតុទី២ ជាបច្ច័យទី២ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 បានចំពោះទូរុបញ្ញា ជាខាងដើមនៃមគ្គព្រហ្មចារ្យដែលខ្លួនមិនធ្លាប់បាន
 ដើម្បីជាភិយោភាព ដ៏ធំទូលាយ ចំរើន បរិបូណ៌នូវបញ្ញាដែលខ្លួនបាន ។

បណ្ណសិក្សា មេត្តាវត្ថុ

សោ តំ ធម្មំ សុត្វា ទ្វយេន វ្យុបកាសេន សម្មាទេតិ
 កាយវ្យុបកាសេន ច ចិត្តវ្យុបកាសេន ច អយំ
 ភិក្ខុវេ តតិយោ ហេតុ តតិយោ បច្ចុយោ អាទិ-
 ព្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិ-
 លាភាយ បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ
 ភាវធាយ ចារិច្ចរិយោ សំវត្ថុតិ ។ សីលវា ហោតិ
 ចាតិមោក្ខសំវសំវត្ថោ វិហាតិ អាចារតោចរសម្មុទ្ទោ
 អណុបត្តសុ វជ្ជសុ ភយទស្សី សមាទាយ សិក្ខតិ
 សិក្ខាបទេសុ អយំ ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ ហេតុ ចតុត្តោ
 បច្ចុយោ អាទិព្រហ្មចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ
 បដិលាភាយ បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ
 ភាវធាយ ចារិច្ចរិយោ សំវត្ថុតិ ។ ពហុស្សតោ ហោតិ
 សុតិធរោ សុតិសង្កេតយោ យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យា-
 ណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្តំ
 សព្វញ្ចំ កេវលបរិបុណ្ឌំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវឌ្ឍនំ

បណ្ណាសព មេត្តាវគ្គ

ភិក្ខុនោះ លុះបានស្តាប់ធម៌នោះហើយ ទើបញ្ចាំងសេចក្តីសូប្បម្លាស់ ២
 ប្រការឲ្យសម្រេច គឺការសូប្បម្លាស់កាយ ១ សូប្បម្លាស់ចិត្ត ១ ម្នាលភិក្ខុ
 តាំងឡាយ នេះជាហេតុទី ៣ ជាបច្ច័យទី ៣ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 បានចំពោះនូវបញ្ញា ជាខាងដើមនៃមគ្គព្រហ្មចារ្យ ដែលខ្លួនមិនធ្លាប់បាន
 ដើម្បីជាភិយ្យោភាព ដ៏ធំទូលាយ ចំរើន បរិបូណ៌នូវបញ្ញាដែលខ្លួនបាន ។
 ភិក្ខុជាអ្នក មានសីលសង្រួមហើយ ក្នុង បាតិមោក្ខសំរេៈ បរិបូណ៌ដោយ
 អាចារៈនឹងគោចរៈ ឃើញភ័យក្នុងទោសតាំងឡាយ សូម្បីបន្តិចបន្តួច
 សមាទាន សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទតាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ នេះ
 ជាហេតុទី ៤ ជាបច្ច័យទី ៤ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានចំពោះនូវ
 បញ្ញាជាខាងដើមនៃមគ្គព្រហ្មចារ្យដែលខ្លួនមិនធ្លាប់បាន ដើម្បីជាភិយ្យោ-
 ភាពដ៏ធំទូលាយ ចំរើន បរិបូណ៌នូវបញ្ញាដែលខ្លួនបាន ។ ភិក្ខុជាអ្នក
 រៀនសូត្រច្រើន ទ្រទ្រង់ព្រះសូត្រ ចេះចាំព្រះសូត្រ ធម៌តាំងឡាយណា
 មានពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ប្រកាសនូវព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ព្រមតាំងអត្ត ព្រមតាំងព្យញ្ជនៈ ដ៏បរិបូណ៌បរិសុទ្ធតាំងអស់

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អង្គពនិបាតោ

តថាវុចាស្ស ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធនា វេចសា
 បរិចតា មនសានុបេត្តិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវទ្ធា អយំ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចមោ ហេតុ បញ្ចមោ បច្ចយោ អាទិត្រញ្ញ-
 ចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាកាយ
 បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវយ វេទុល្លាយ ការ័នាយ
 ចារិយ្យាយ សំវត្ថុតិ ។ អាទ្ធុរិយោ វិហារតិ អកុសលានំ
 ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ
 ជាមវា ទទ្សបរក្កមោ អនិក្ខត្តនុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ
 អយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចយោ អាទិត្រញ្ញ-
 ចរិយិកាយ បញ្ញាយ អប្បដិលទ្ធាយ បដិលាកាយ
 បដិលទ្ធាយ ភិយ្យោភាវយ វេទុល្លាយ ការ័នាយ ចារិ-
 យ្យាយ សំវត្ថុតិ ។ សង្ឃុតតោ ខោ បន អនាណកថិកោ
 ហោតិ អតិវច្ឆានកថិកោ សាមំ វា ធម្មំ ភាសតិ
 បរំ វា អដ្ឋេសតិ អរិយំ វា តុល្លាការំ នាតិមញ្ញតិ
 អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ ហេតុ សត្តមោ បច្ចយោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរាជិកាយ អដ្ឋកថិយាគ

ធម៌ទាំងឡាយ មានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនោះ បានរៀនសូត្រច្រើន
 ទ្រទ្រង់ ចាំស្គាល់ រត់មាត់ ដាក់ច្បាស់ក្នុងចិត្ត យល់ច្បាស់ដោយទិដ្ឋិ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាហេតុទី៥ ជាបច្ច័យទី ៥ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 បានចំពោះនូវបញ្ញា ជាខាងដើមនៃមគ្គព្រហ្មចារ្យ ដែលខ្លួនមិនធ្លាប់បាន
 ដើម្បីជាភិយោកាត ដ៏ធំទូលាយ ចំរើន បរិបូណ៌នូវបញ្ញាដែលខ្លួនបាន ។
 ភិក្ខុប្រាជ្ញសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហើយ
 បំពេញនូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ មានកំឡាំង មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងដ៏មាំ
 មិនដាក់ធុរៈក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាកុសល ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាហេតុ
 ទី៦ ជាបច្ច័យទី៦ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានចំពោះនូវបញ្ញា ជាខាងដើម
 នៃមគ្គព្រហ្មចារ្យ ដែលខ្លួនមិនធ្លាប់បាន ដើម្បីជាភិយោកាតដ៏ធំទូលាយ
 ចំរើន បរិបូណ៌នូវបញ្ញាដែលខ្លួនបាន ។ ភិក្ខុនៅក្នុងសង្ឃ មិនមែននិយាយ
 ផ្ដេសផ្ដាស មិនមែនជាអ្នកនិយាយតិច្ចានកថា រមែងសំដែងធម៌ដោយខ្លួន
 ឯងផង ពារាធនាអ្នកឯទៀតឲ្យសំដែងផង មិនមើលងាយព្រះអរិយៈដែល
 ស្ងប់ស្ងៀមផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាហេតុទី ៧ ជាបច្ច័យទី ៧

បណ្ណសិក្សា មេត្តាវគ្គ

អាទិត្យប្រាសាទកាយ បញ្ញាយ អប្បដិសន្ធាយ បដិ-
 លាកាយ បដិសន្ធាយ កិល្យោភាវាយ វេយ្យាណាយ ភាវាយ
 ចារិយាយ សំវត្ថុតិ ។ បញ្ចសុ ទោ បដិ
 ឧបាទានត្ថុន្ទេសុ ឧបាយត្ថុន្ទេសុ វិហារតិ ឥតិ រូបំ
 ឥតិ រូបស្ស សុខុទ្ទេសុ ឥតិ រូបស្ស អដ្ឋង្គមោ ឥតិ
 វេទនា ឥតិ សញ្ញា ឥតិ សង្ខារ ឥតិ វិញ្ញាណំ ឥតិ
 វិញ្ញាណស្ស សុខុទ្ទេសុ ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អដ្ឋង្គមោតិ
 អយំ ភិក្ខុវេ អដ្ឋមោ ហេតុ អដ្ឋមោ បច្ចុយោ អាទិ-
 ត្យប្រាសាទកាយ បញ្ញាយ អប្បដិសន្ធាយ បដិលាកាយ
 បដិសន្ធាយ កិល្យោភាវាយ វេយ្យាណាយ ភាវាយ
 ចារិយាយ សំវត្ថុតិ ។ តមេនំ សុត្រប្បចារី ឯវំ សុត្តន្ត
 អយស្ម(១) សុត្តន្តំ ឧបនិស្សាយ វិហារតិ អញ្ញតំ វា
 កុដ្ឋានិយំ សុត្រប្បចារី យត្ថស្ស តិព្វំ ហិរេត្តប្បំ បច្ចុ-
 បដ្ឋិតំ ហោតិ បេមញ្ច តាវវេ ច អន្ធា អយមាយស្មា
 ជានំ ជានាតិ បស្សំ បស្សតីតិ អយំ បិ ធម្មោ បិយតាយ
 កុតាយ ភាវាយ សាមញ្ញាយ ឯតីភាវាយ សំវត្ថុតិ ។

១ ឧ.ម. អយំ ទោ អយស្ម ។

បណ្ណាសក មេត្តារត្ន

ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានចំពោះនូវបញ្ញា ជាខាងដើមនៃមគ្គព្រហ្មចារ្យ
 ដែលខ្លួនធ្លាប់បាន ដើម្បីជាភិយ្យោភាព ដ៏ធំទូលាយ ចំរើនបរិបូណ៌នូវបញ្ញា
 ដែលខ្លួនបាន ។ ភិក្ខុពិចារណាយើញរឿយៗ នូវការកើតឡើងនឹងសូន្យ
 ទៅក្នុងឧបាទានក្នុងទាំងឡាយ ៥ ថា រូបដូច្នេះ ការកើតឡើងនៃរូបដូច្នេះ
 ការវិនាសនៃរូបដូច្នេះ វេទនាដូច្នេះ សញ្ញាដូច្នេះ សង្ខារទាំងឡាយដូច្នេះ
 វិញ្ញាណដូច្នេះ ការកើតឡើងនៃវិញ្ញាណដូច្នេះ ការវិនាសទៅនៃវិញ្ញាណ
 ដូច្នេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាហេតុទី៨ ជាបច្ច័យទី ៨ ដែលប្រ-
 ព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានចំពោះនូវបញ្ញា ជាខាងដើមនៃមគ្គព្រហ្មចារ្យដែលខ្លួន
 មិនធ្លាប់បាន ដើម្បីជាភិយ្យោភាព ដ៏ធំទូលាយ ចំរើន បរិបូណ៌នូវបញ្ញា
 ដែលខ្លួនបានហើយ ។ ពួកសព្វព្រហ្មចារីបុគ្គលតែងនាំគ្នាសរសើរនូវភិក្ខុនោះ
 យ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុ (នេះ) បានចូលទៅនៅអាស្រ័យនឹងគ្រូ ឬ
 សព្វព្រហ្មចារីបុគ្គលណាមួយ ជាគរុដ្ឋានិយៈជាអ្នកមានហិរិនីធិត្ថប្បៈ ដ៏មូល
 សេចក្តីស្រឡាញ់ នឹងសេចក្តីគោរពចំពោះបុគ្គលជាគរុដ្ឋានិយៈដោយគិតថា
 លោកដ៏មានអាយុនេះជឿនលឿនហេតុដែលគួរជឿនយើញនូវហេតុដែលគួរយើញ
 ដោយពិត ធម៌នេះប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យគេស្រឡាញ់ ដើម្បីឲ្យគេគោរព
 ដើម្បីញ៉ាំងគុណឲ្យចំរើន ដើម្បីភាពជាសមណៈ ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

តំ ខោ បនាយមាយស្មា សត្តារំ ឧបនិស្សាយ វិហារតិ
អញ្ញតំ វា កុដ្ឋាធិយំ សុព្រហ្មចារី យត្តស្ស តិព្វំ
ហិរេត្តប្បំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ បេមញ្ច ការវោ ច សោ
កាលេន កាលំ ឧបសង្កម្ពត្វា បរិបុច្ឆតិ បរិបញ្ញតិ
ឥទំ កន្តេ កថំ ឥមស្ស កោ អត្ថោតិ ។ តស្ស តេ
អាយស្មន្តោ អវិជញ្ជោវ វិជន្តិ អនុត្តានីកតញ្ច ឧត្តានី-
ករោន្តិ អនេកវិហិតេសុ ច កង្ខដ្ឋាធិយេសុ ធម្មេសុ
កង្ខំ បដិវិនោទេន្តិ អន្ទា អយមាយស្មា ជានំ ជានាតិ
បស្សំ បស្សីតិ អយំបិ ធម្មោ បិយតាយ កុតាយ
ការវាយ សាមញ្ញាយ ឯកីការាយ សំវត្ថុតិ ។ តំ
ខោ បនាយមាយស្មា ធម្មំ សុត្វា ទ្វិយេន វុបកាសេន
សម្មាទេតិ កាយវុបកាសេន ច ចិត្តវុបកាសេន
ច អន្ទា អយមាយស្មា ជានំ ជានាតិ បស្សំ
បស្សីតិ អយំបិ ធម្មោ បិយតាយ កុតាយ
ការវាយ សាមញ្ញាយ ឯកីការាយ សំវត្ថុតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិបាត

ចំណែកលោកដ៏មានអាយុនេះ ចូលទៅនៅអាស្រ័យនឹងគ្រូនោះ ឬ
 សព្វហ្មធារ៍បុគ្គលណាមួយ ជាគរុដ្ឋានិយៈ ជាអ្នកមានហិរនីសុត្ថប្បៈ
 ដម្កល់សេចក្តីស្រឡាញ់ នឹងសេចក្តីគោរព ចំពោះបុគ្គល ជាគរុដ្ឋានិយៈ
 លុះលោកដ៏មានអាយុនោះ ចូលទៅរកគ្រូនោះតាមកាល ដ៏សមគួរហើយ
 សាកសួរត្រង់ប្រស្នាថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ហេតុនេះដូចម្តេច សេចក្តី
 ឥតិប្បាយនៃកាសិកនេះដូចម្តេច ។ លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ក៏បើក
 បង្ហាញនូវធម៌ដែលកំបាំងផង ធ្វើធម៌ដែលមានជម្រៅឲ្យរកផង បន្ទោ
 បង់នូវសេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលគួរសង្ស័យច្រើនប្រការផង
 ដោយគិតថា លោកដ៏មានអាយុនេះ រមែងជឿនូវហេតុដែលគួរជឿ ឃើញ
 នូវហេតុដែលគួរឃើញដោយពិត ឯធម៌នេះប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យគេ
 ស្រឡាញ់ ដើម្បីឲ្យគេគោរព ដើម្បីញាំងគុណឲ្យចម្រើន ដើម្បីភាពជា
 សមណៈ ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ លុះលោកមានអាយុនេះ ស្តាប់ធម៌
 នោះហើយ ទើបញ្ជាំងការស្ងប់រម្ងាប់២ ប្រការឲ្យសម្រេច គឺការស្ងប់រម្ងាប់
 កាយ ១ ស្ងប់រម្ងាប់ចិត្ត ១ ដោយគិតថា លោកដ៏មានអាយុនេះ រមែង
 ជឿនូវហេតុដែលគួរជឿ ឃើញនូវហេតុដែលគួរឃើញដោយពិត ធម៌
 នេះឯងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យគេស្រឡាញ់ ដើម្បីឲ្យគេគោរព ដើម្បី
 ញាំងគុណឲ្យចម្រើន ដើម្បីភាពជាសមណៈ ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។

បណ្ណសារ មេត្តាវត្ថុ

សីលវា ខោ បនាយមាយស្មា ចាតិហេតុសំវសំវតោ
 វិហារតិ អាចារតោចរសម្បជ្ជោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ
 កយទិស្សវី សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ អន្ធា
 អយមាយស្មា ដានំ ជាតតិ បស្សំ បស្សតីតិ អយំបិ
 ធម្មោ បិយតាយ កុតាយ ភាវនាយ សាមញ្ញាយ
 ឯកីការាយ សំវត្ថតិ ។ តហុស្សតោ ខោ បនាយមា-
 យស្មា សុតធិរេ សុតសន្និបយោ យេ តេ ធម្មា អាទិ-
 កល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសាទកល្យាណា
 សាត្តំ សព្វញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ
 អភិវន្តិ តថាវុចាស្ស ធម្មា តហុស្សតោ ហោន្តិ ធនា
 វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្វា
 អន្ធា អយមាយស្មា ដានំ ជាតតិ បស្សំ បស្សតីតិ
 អយំបិ ធម្មោ បិយតាយ កុតាយ ភាវនាយ សាមញ្ញាយ
 ឯកីការាយ សំវត្ថតិ ។ អារទ្ធវិយោ ខោ បនាយ-
 មាយស្មា វិហារតិ អត្តសលានំ ធម្មានំ បរាណាយ

បណ្ណសិក្សា មេត្តាវត្ថុ

ចំណែកខាងលោកដ៏មានអាយុនេះជាអ្នកមានសីល សង្រួមហើយក៏បាត់-
 មោក្ខសំរវៈ បរិច្ចណិដោយអាចារៈនឹងគោចរៈ ឃើញភ័យក្នុងទោសទាំង
 ឡាយបន្តិចបន្តួច សមាទាន សិក្សាក្នុងសិទ្ធិបទទាំងឡាយក៏គិតថា លោក
 ដ៏មានអាយុនេះ រមែងជីវិតនៅហេតុដែលគួរជីវិត ឃើញនៅហេតុដែលគួរ
 ឃើញដោយពិត ធម៌នេះឯងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យគេស្រឡាញ់ ដើម្បី
 ឲ្យគេគោរព ដើម្បីញ៉ាំងគុណឲ្យចំរើន ដើម្បីភាពជាសមណៈ ដើម្បី
 សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ចំណែកលោកដ៏មានអាយុនេះ ជាអ្នករៀនសូត្រ
 ច្រើន ទ្រទ្រង់ព្រះសូត្រ ចេះដឹងព្រះសូត្រ ធម៌ទាំងឡាយណា មាន
 ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ប្រកាសនូវព្រហ្មច-
 រិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ត ព្រមទាំងព្យញ្ជនៈ ដ៏បរិច្ចណិ បរិសុទ្ធទាំងអស់
 ធម៌ទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនោះបានរៀនសូត្រច្រើន ទ្រ-
 ទ្រង់ ចាំស្គាល់ រត់មាត់ ដាក់ច្បាស់ក្នុងចិត្ត យល់ច្បាស់ដោយទិដ្ឋិ ក៏
 គិតថា លោកដ៏មានអាយុនេះ រមែងជីវិតនៅហេតុដែលគួរជីវិត ឃើញនៅ
 ហេតុដែលគួរឃើញដោយពិត ធម៌នេះឯងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យគេស្រ-
 ឡាញ់ ដើម្បីឲ្យគេគោរព ដើម្បីញ៉ាំងគុណឲ្យចំរើន ដើម្បីភាពជា
 សមណៈ ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ចំណែកខាងលោកដ៏មានអាយុ
 នេះ ប្រារព្ធនូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុណិយស្ស អង្គកុណិយោ

កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្ពនាយ ថាបវា នន្ទ្រ-
 បរក្កមោ អនិក្ខត្តតុរោ កុសលេស្ស ធម្មេស្ស អន្ទា
 អយមាយស្មា ជានំ ជាតាតិ បស្សំ បស្សតីតិ អយំបិ
 ធម្មោ បិយតាយ កុតាយ ភាវនាយ សាមញ្ញាយ ឯក-
 ការាយ សំវត្ថតិ ។ សង្ឃកតោ ខោ បនាយមាយស្មា
 អនាគកបិកោ អតិវច្ឆានកបិកោ សាមំ វា ធម្មំ
 ភាសតិ បរំ វា អដ្ឋេសតិ អយំ វា តុណ្ហីការំ ជាតិ-
 មញ្ញតិ អន្ទា អយមាយស្មា ជានំ ជាតាតិ បស្សំ បស្សតីតិ
 អយំបិ ធម្មោ បិយតាយ កុតាយ ភាវនាយ សាមញ្ញាយ
 ឯកការាយ សំវត្ថតិ ។ បញ្ចសុ ខោ បនាយមាយស្មា
 ឧបាទានក្ខន្ធស្ស ឧទយព្វយានុបស្សំ វិហារតិ ឥតិ
 រូបំ ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ ឥតិ រូបស្ស អដ្ឋង្គមោ
 ឥតិ វេទនា ឥតិ សញ្ញា ឥតិ សម្ពាវា ឥតិ វិញ្ញាណំ ឥតិ
 វិញ្ញាណស្ស សមុទយោ ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អដ្ឋង្គមោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយ អដ្ឋកថិយ

ដើម្បីបំពេញនូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាអ្នកមានកំឡាំង មានសេចក្តី
 ប្រឹងប្រែងមាំមួនជាគំរូរក្សាជាតិកុសល គិតថា លោកដ៏មានអាយុ
 នេះ រមែងជឿនូវហេតុដែលគួរជឿ ឃើញនូវហេតុដែលគួរឃើញដោយ
 ពិត ធម៌នេះឯងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យគេស្រឡាញ់ ដើម្បីឲ្យគេគោរព
 ដើម្បីញ៉ាំងគុណឲ្យចំរើន ដើម្បីកាតជាសមណៈ ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់-
 ស្ងួត ។ ចំណែកខាងលោកដ៏មានអាយុនេះ តាំងនៅក្នុងសង្ឃ មិនមែន
 និយាយពាក្យផ្ដេសផ្ដាស មិនមែននិយាយតិរច្ឆានកថា តែងសំដែង
 ធម៌ដោយខ្លួនឯងផង អាពាធម្នក្នុងខ្សែសំដែងផង មិនមើលងាយ
 នូវព្រះអរិយៈដែលស្ងប់ស្ងៀមផង ដោយគិតថា លោកដ៏មានអាយុ
 នេះ រមែងជឿនូវហេតុដែលគួរជឿ ឃើញនូវហេតុដែលគួរឃើញដោយ
 ពិត ធម៌នេះឯងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យគេស្រឡាញ់ ដើម្បីឲ្យគេគោរព
 ដើម្បីញ៉ាំងគុណឲ្យចំរើន ដើម្បីកាតជាសមណៈ ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់-
 ស្ងួត ។ ក៏ឯលោកដ៏មានអាយុនេះ ពិចារណាឃើញរឿយ ។ នូវ
 ការចំរើនឡើង នឹងការសាបសូន្យទៅ ក្នុងទុច្ចានក្នុងទាំងឡាយ
 ៥ ថា រូបដូច្នេះ ការកើតឡើងនៃរូបដូច្នេះ ការវិនាសទៅនៃរូប
 ដូច្នេះ វេទនាដូច្នេះ សញ្ញាដូច្នេះ សង្ខារទាំងឡាយដូច្នេះ វិញ្ញាណ
 ដូច្នេះ ការកើតឡើងនៃវិញ្ញាណដូច្នេះ ការវិនាសនៃវិញ្ញាណដូច្នេះ

បណ្ណសិក្សា មេត្តាវត្ថុ

អន្ទា អយមាយស្មា ជានំ ជាតាតិ បស្សំ បស្សតីតិ
 អយំបិ ធម្មោ បិយតាយ កុតាយ ភាវនាយ សាម-
 ញាយ ឯតីភាវនាយ សំវត្ថុតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ
 ហេតុ អដ្ឋ បច្ចយា អាទិត្រហ្មចរិយីកាយ បញ្ញាយ
 អប្បដិលន្ទាយ បដិលាកាយ បដិលន្ទាយ កិយ្យោកា-
 វាយ វេទុល្យាយ ភាវនាយ ទាវច្ឆរិយា សំវត្ថុតិ ។

(៣) អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ ធម្មហិ សមដ្ឋាគតោ ភិក្ខុ
 សត្រហ្មចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ អមនាទោ ច អកុ
 ច អភាវនីយោ ច ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ឥធម
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អប្បិយបសំសី ច ហោតិ បិយករហិ ច
 លាភកាមោ ច សក្ការកាមោ ច អហិរិកោ ច
 អនោត្តប្បី ច ទាចិទ្វោ ច មិន្នាទិដ្ឋិ ច ។ ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ ធម្មហិ សមដ្ឋាគតោ ភិក្ខុ សត្រហ្ម-
 ចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ អមនាទោ ច អកុ ច អភាវ-
 នីយោ ច ។ អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ ធម្មហិ សមដ្ឋាគតោ ភិក្ខុ

បណ្ណសារ មេត្តាវន្ត

ភិតភ័យថា លោកដ៏មានអាយុនេះ រមែងដឹងនូវហេតុដែលគួរដឹង ឃើញ
 នូវហេតុដែលគួរឃើញដោយពិត ធម៌នេះឯងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យគេ
 ស្រឡាញ់ ដើម្បីឲ្យគេគោរព ដើម្បីញ៉ាំងគុណឲ្យចំរើន ដើម្បីកាត
 ជាសមណៈ ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង
 ៨ យ៉ាង បច្ច័យទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបានចំពោះនូវ
 បញ្ញាជាខាងដើមនៃមគ្គព្រាហ្មចារ្យដែលខ្លួនមិនធ្លាប់បាន ដើម្បីជាភិយោ-
 ភាពដ៏ធំទូលាយ ចំរើនបរិបូណ៌នូវបញ្ញាដែលខ្លួនបាន ។

(៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង រមែងមិន
 ជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាទីគោរព មិនជាទីសរសើរ
 នៃសព្វព្រាហ្មចារ្យបុគ្គលទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកសរសើរចំពោះ
 បុគ្គលមិនជាទីស្រឡាញ់ ១ ក៏ដូចជនជាទីស្រឡាញ់ ១ ប្រាថ្នា
 លាភ ១ ប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ មិនខ្ជាសបាប ១ មិនខ្ជាចបាប ១ ប្រាថ្នា
 លាមក ១ យល់ខុស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៨ យ៉ាងនេះឯង រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីពេញចិត្ត
 មិនជាទីគោរព មិនជាទីសរសើរ នៃសព្វព្រាហ្មចារ្យបុគ្គលទាំងឡាយ
 ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

សុត្រហ្មចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មនាទោ ច កុ ច
 ភារីនិយោ ច ។ កតមេហំ អដ្ឋហំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ន អប្បិយបសំសី ច ហោតិ ន បិយករហំ ច
 ន លាភកាមោ ច ន សក្ការកាមោ ច ហិរិមា ច
 ឥត្តប្បី ច អប្បិទោ ច សម្មាទិដ្ឋិ ច ។ ឥមេហំ ទោ
 ភិក្ខុវេ អដ្ឋហំ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ
 សុត្រហ្មចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មនាទោ ច កុ ច
 ភារីនិយោ ចាតិ ។

(២) អដ្ឋហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ
 សុត្រហ្មចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ អមនាទោ ច អកុ ច
 អភារីនិយោ ច ។ កតមេហំ អដ្ឋហំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 លាភកាមោ ច ហោតិ សក្ការកាមោ ច អនវញ្ញត្ថ-
 កាមោ ច អកាលញ្ញ ច អមត្តញ្ញ ច អសុច ច ពហុ-
 ភាណី ច អក្កោសកបរិភាសកោ ច សុត្រហ្មចារីនំ ។
 ឥមេហំ ទោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហំ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយា

រវមង្គជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគោរព ជាទីសរសើរនៃសព្វហូ-
 ចារីបុគ្គលទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនសរសើរនូវបុគ្គលមិនជាទីស្រ-
 ឡាញ់ មិនគិតដៀលនូវជនជាទីស្រឡាញ់ មិនប្រាថ្នាលាភ ១ មិនប្រា-
 ថ្នាសក្ការៈ ១ មានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ មានសេចក្តីខ្លាចបាប ១ ប្រាថ្នាតិបទ
 មានសេចក្តីយល់ត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌
 ៨យ៉ាងនេះឯង ទើបជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគោរព ជាទីសរ-
 សើរ នៃសព្វហូចារីបុគ្គលទាំងឡាយ ។

(៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង រវមង្គមិន
 ជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីពេញចិត្ត មិនជាទីគោរព មិនជាទីសរសើរ នៃ
 សព្វហូចារីបុគ្គលទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាលាភ ១ ប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ ប្រាថ្នា
 មិនឲ្យគេមើលងាយ ១ មិនស្គាល់កាល ១ មិនស្គាល់ប្រមាណ ១ មានការ
 ងារមិនស្អាត ១ និយាយច្រើន ១ ដេរប្រទេចផ្កាសានូវសព្វហូចារីបុគ្គល
 ទាំងឡាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨យ៉ាងនេះឯង

បណ្ណាសកេ មេត្តាវត្ថោ

សព្វេហ្មចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ អមនោទោ ច
អកុ ច អភារីនិយោ ច ។ អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ
ធម្មហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ សព្វេហ្មចារីនំ មិយោ
ច ហោតិ មនោទោ ច កុ ច ភារីនិយោ ច ។
កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន លាភកាមោ
ច ន សក្ការកាមោ ច ន អនវញ្ញត្តិកាមោ ច
កាលញ្ច ច មត្តញ្ច ច សុច ច ន ពហុភាណី ច
អនក្កោសកបរិភាសកោ ច សព្វេហ្មចារីនំ ។ ឥមេហិ
ទោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ ធម្មហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ
សព្វេហ្មចារីនំ មិយោ ច ហោតិ មនោទោ ច កុ
ច ភារីនិយោ ចាតិ ។

[៥] អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ លោកធម្មា លោកំ អនុ-
បរិវត្តនំ លោកោ ច អដ្ឋ លោកធម្មេ អនុបរិវត្តតិ ។
កតមេ អដ្ឋ ។ លោកោ ច អលោកោ ច យសោ
ច អយសោ ច និព្វា ច បសំសា ច សុខំ ច
ទុក្ខំ ច ។ ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ លោកធម្មា

បណ្ណាល័យ មេត្តាវត្ត

រមែង មិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់ចិត្ត មិនជាទីគោរព មិនជា
 ទីសរសើរ នៃសព្វហូចារបុគ្គលទាំងឡាយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌៨ យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញ
 ចិត្ត ជាទីគោរព គួរជាទីសរសើរ នៃសព្វហូចារបុគ្គលទាំងឡាយ ។
 ធម៌៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាសនា
 នេះ ជាអ្នកមិនប្រាថ្នាលោក ១ មិនប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ មិនមែនជាអ្នក
 ប្រាថ្នាមិនឲ្យអ្នកដទៃមើលងាយ ១ ស្គាល់កាល ១ ស្គាល់ប្រមាណ ១
 មានការងារស្អាត ១ មិននិយាយច្រើន ១ មិនដេរប្រទេចផ្កាសារូសព្រហ្ម-
 ចារបុគ្គលទាំងឡាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌
 ៨យ៉ាងនេះឯង ទើបជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគោរព ជាទី
 សរសើរ នៃសព្វហូចារបុគ្គលទាំងឡាយ ។

[៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកធម៌ទាំងឡាយ ៨ យ៉ាងនេះ
 តែងជាប់តាមនូវសត្វលោក ទាំងសត្វលោក ក៏រលីងតាមនូវលោកធម៌
 ទាំង៨ ដែរ ។ លោកធម៌៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺលោក ១
 អលោក ១ យស ១ អយស ១ និន្ទា ១ បសំសា ១ សុខ ១
 ទុក្ខ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

លោកំ អនុបវិត្តន្តិ លោកោ ច ឥមេ អដ្ឋ

លោកធម្មេ អនុបវិត្តតីតិ ។

លោកោ អលោកោ ច យសាយសោ ច

និទ្ទា បសំសា ច សុខំ ទុក្ខញ្ច

ឯតេ អនិទ្ទា មនុស្សេ ធម្មា

អសស្សតា វិបវណាមធម្មា

ឯតេ ច ញត្វា សតិមា សុមេធា

អវេត្តតិ វិបវណាមធម្មេ

ឥដ្ឋស្ស ធម្មា ន មថេន្តិ ចិត្តំ

អនិដ្ឋតោ ពោ បដិយាតមេតិ

តស្សានុរោទា អថ វា វិរោទា

វិជ្ជបិតា អត្តតតា ន សន្តិ

បទញ្ច ញត្វា វិរជំ អសោកំ

សម្មប្បជានាតិ កវស្ស ចារក្ខតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អង្គពន្លាត

តែងជាប់តាមសត្វលោក ទាំងសត្វលោក ក៏រលោតតាមនូវលោកធម៌
ទាំង៨ យ៉ាងនេះដែរ ។

ធម៌ទាំងឡាយនេះគឺ លោកៈ ១ អលោកៈ ១ យសៈ ១
អយសៈ ១ និន្ទា ១ បសំសា ១ សុខ ១ ទុក្ខ ១ ជា
ធម៌មិនទៀង ក្នុងមនុស្សជាតិទាំងឡាយ ជាធម៌មិនបិតថេរ
មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា ចំណែកបុគ្គលអ្នកមានប្រាជ្ញា
មានស្មារតី លុះដឹងនូវធម៌នេះហើយ រមែងពិចារណានូវធម៌
ដែលមានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា ឥដ្ឋារម្មណ៍ទាំងឡាយ
រមែងមិនញ៉ាំងនូវចិត្តរបស់បុគ្គលនោះបាន ទាំងអនិដ្ឋារម្មណ៍
ក៏មិនអាចប៉ះទង្គិចបាន សេចក្តីត្រេកអរ ឬថាសេចក្តីថ្លាត់ថ្លាក់
ចិត្ត ក៏បុគ្គលនោះបានកំចាត់បង់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីវិនាស
មិនមានតទៅទៀតឡើយ បុគ្គលអ្នកដល់នូវត្រើយនៃភព
រមែងដឹងច្បាស់ដោយប្រពៃ ព្រោះដឹងច្បាស់នូវបទគឺព្រះ
និព្វានដែលមិនមានធូលីគឺលេស មិនមានសេចក្តីសោក ។

បណ្ណសក មេត្តាវគ្គ

(៦) អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ លោកធម្មា លោកំ អនុបវ័ត្តន្តិ
 លោកោ ច អដ្ឋ លោកធម្មេ អនុបវ័ត្តតិ ។ កតមេ អដ្ឋ ។
 លោកោ ច អលោកោ ច យសោ ច អយសោ ច និដ្ឋា
 ច បសំសា ច សុខំ ច ទុក្ខំ ច ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 អដ្ឋ លោកធម្មា លោកំ អនុបវ័ត្តន្តិ លោកោ ច ឥមេ
 អដ្ឋ លោកធម្មេ អនុបវ័ត្តតិ ។ អស្សុតវតោ ភិក្ខុវេ
 បុទ្ធិជ្ជនស្ស ឧប្បជ្ជតិ លោភេមិ អលោភេមិ យសោមិ
 អយសោមិ និដ្ឋាមិ បសំសាមិ សុខំមិ ទុក្ខំមិ សុតវតោមិ
 ភិក្ខុវេ អរិយស្សវតស្ស ឧប្បជ្ជតិ លោភេមិ អលោភេមិ
 យសោមិ អយសោមិ និដ្ឋាមិ បសំសាមិ សុខំមិ
 ទុក្ខំមិ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ កោ វិសេសោ កោ អធិប្បា-
 យសោ កីធានាគរណំ សុតវតោ អរិយស្សវតស្ស
 អស្សុតវតោ បុទ្ធិជ្ជនេនាតិ ។ កកវំមូលកា បោ
 កន្តេ ធម្មា កកវំនេត្តិកា កកវំបដិសរណា សាធុ វត
 កន្តេ កកវំន្តំ យេវ បដិកាតុ ឯតស្ស ភាសិតស្ស
 អត្តោ កកវតោ សុត្វា ភិក្ខុ ជារស្សន្តិ ។

បណ្ណាសក មេត្តាវត្ថុ

[៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកធម៌ទាំង៨ យ៉ាងនេះ តែងជាប់តាមសត្វលោក ទាំងសត្វលោក ក៏វិលទៅតាមនូវលោកធម៌ទាំង៨យ៉ាងដែរ។

លោកធម៌៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺលាភ ១ អលាភ យស ១ អយស ១ និន្ទា ១ បសំសា ១ សុខ ១ ទុក្ខ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លោកធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង តែងជាប់តាមសត្វលោក ទាំងសត្វលោក ក៏វិលទៅតាមនូវលោកធម៌ទាំង៨ យ៉ាងដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភក្តី អលាភក្តី យសក្តី អយសក្តី និន្ទាក្តី បសំសាក្តី សុខក្តី ទុក្ខក្តី តែងកើតឡើងដល់បុគ្គជនអ្នកមិនចេះដឹង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភក្តី អលាភក្តី យសក្តី អយសក្តី និន្ទាក្តី បសំសាក្តី សុខក្តី ទុក្ខក្តី តែងកើតឡើងដល់អរិយសាវក អ្នកចេះដឹងដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះក្នុងលោកធម៌ទាំងនោះមានសេចក្តីថ្លែងគ្នាដូចម្តេច មានអធិប្បាយដូចម្តេច មានហេតុផ្សេងគ្នាដូចម្តេច របស់អរិយសាវកអ្នកចេះដឹង នឹងបុគ្គជនអ្នកមិនចេះដឹង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ទាំងឡាយ មានព្រះដ៏មានព្រះភាគជាមូល មានព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអ្នកណែនាំ មានព្រះដ៏មានព្រះភាគជាទីពឹងរបស់យើង ទាំងឡាយស្រាប់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីនៃភាសិតនោះ ដាក់ច្បាស់ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយល្អស្រាប់ហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានស្តាប់ (ធម៌) របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ នឹងចងចាំទុកបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អដ្ឋកន្ធិយោ

តេនហិ ភិក្ខុវេ សុណាម សាធុតំ មនសិក-
 រោម ភាសិស្សាមីតិ ។ ឃំ កន្លេតិ ខោ តេ ភិក្ខុ
 ភកវតោ បច្ចុស្សោស្សំ ។ ភកវា ឯតទរោច អស្ស-
 តវតោ ភិក្ខុវេ បុថុជ្ជនស្ស ឧប្បជ្ជតិ លាភោ
 សោ ន ឥតិ បដិសញ្ញាត្តតិ ឧប្បន្នោ ខោ មេ អយំ
 លាភោ សោ ច ខោ អនិច្ចោ ទុក្ខោ វិបរិណាម-
 ធម្មោតិ យថាភ្នតំ នប្បជាធាតិ ឧប្បជ្ជតិ អលាភោ
 ឧប្បជ្ជតិ យសោ ឧប្បជ្ជតិ អយសោ ឧប្បជ្ជតិ និព្វា
 ឧប្បជ្ជតិ បសំសា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ ឧប្បជ្ជតិ ទុក្ខំ
 សោ ន ឥតិ បដិសញ្ញាត្តតិ ឧប្បន្នំ ខោ មេ
 ឥទំ ទុក្ខំ តញ្ច ខោ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មន្តំ
 យថាភ្នតំ នប្បជាធាតិ ។ តស្ស លាភោបិ ចិត្តំ
 បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ អលាភោបិ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ
 យសោបិ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ អយសោបិ ចិត្តំ
 បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ និព្វាបិ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ប្រុងស្តាប់ធ្វើទុក្ខក្នុង
 ចិត្តដោយប្រពៃចុះ តថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនេះ ទទួលព្រះ
 ពុទ្ធដ៏គាត់មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគបានត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាក់តែងកើតឡើងដល់
 បុគ្គលអ្នកមិនបេះដឹង បុគ្គលនោះមិនពិចារណា មិនដឹងច្បាស់តាមពិតដូច្នេះ
 ថា លាក់នេះកើតឡើងដល់អាត្មាអញហើយ លាក់នោះឯង មិនទៀង
 ជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា អលាក់រមែងកើតឡើង យស
 រមែងកើតឡើង អយសរមែងកើតឡើង និន្ទារមែងកើតឡើង បសំសារមែង
 កើតឡើង សុខរមែងកើតឡើង ទុក្ខរមែងកើតឡើង (ដល់បុគ្គលអ្នកមិន
 បេះដឹង) បុគ្គលនោះមិនពិចារណា មិនដឹងច្បាស់តាមពិតដូច្នេះថា ទុក្ខនេះ
 កើតឡើងដល់អាត្មាអញហើយ ទុក្ខនោះឯងមិនទៀង ជារបស់អត់ធន់បាន
 ដោយក្រ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា ។ លាក់ក្តីរមែងគ្របសង្កត់ចិត្ត
 របស់បុគ្គលនោះ អលាក់ក្តី រមែងគ្របសង្កត់ចិត្ត យសក្តីរមែងគ្រប
 សង្កត់ចិត្ត អយសក្តី រមែងគ្របសង្កត់ចិត្ត និន្ទាក្តី រមែងគ្របសង្កត់ចិត្ត

បណ្ណាសកេ មេត្តាវគ្គោ

បសំសាបិ ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ សុខំបិ ចិត្តំ
 បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ ទុក្ខំបិ ចិត្តំ បរិយាទាយ
 តិដ្ឋតិ ។ សោ ឧប្បន្នំ លាភំ អនុជ្ឈតិ អលាភេ
 បដិវ្យជ្ឈតិ ឧប្បន្នំ យសំ អនុជ្ឈតិ អយសេ បដិ-
 វ្យជ្ឈតិ ឧប្បន្នំ បសំសំ អនុជ្ឈតិ ជិដ្ឋាយ បដិវ្យជ្ឈតិ
 ឧប្បន្នំ សុខំ អនុជ្ឈតិ ទុក្ខេ បដិវ្យជ្ឈតិ ។ សោ ឯវំ
 អនុរោធវិរោធសមាបន្នោ ន បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាយ
 មរណោ ន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ
 ទុក្ខាយាសេហិ ន បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។
 សុត្តរាតោ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកស្ស ឧប្បជ្ឈតិ លាភោ
 សោ ឥតិ បដិសញ្ញិត្តតិ ឧប្បន្នោ ខោ មេ អយំ
 លាភោ សោ ច ខោ អនិច្ចោ ទុក្ខោ វិបរិណាមធម្មោតិ
 យថាភ្នតំ បជាធាតិ ឧប្បជ្ឈតិ អលាភោ ឧប្បជ្ឈតិ
 យសោ ឧប្បជ្ឈតិ អយសោ ឧប្បជ្ឈតិ ជិដ្ឋា ឧប្បជ្ឈតិ
 បសំសា ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ ឧប្បជ្ឈតិ ទុក្ខំ សោ ឥតិ
 បដិសញ្ញិត្តតិ ឧប្បន្នំ ខោ មេ ឥទំ ទុក្ខំ តញ្ច ខោ
 អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មន្តំ យថាភ្នតំ បជាធាតិ ។

បណ្ណាល័យ មេត្តាវត្ត

បស់សាក្តី រមែងគ្របសង្កត់ចិត្ត សុខក្តី រមែងគ្របសង្កត់ចិត្ត ទុក្ខក្តីរមែង
 គ្របសង្កត់ចិត្ត ។ បុគ្គលនោះ តែងត្រេកអរនឹងលាភដែលកើតឡើង
 តូចចិត្តព្រោះអលាភ ត្រេកអរនឹងយសដែលកើតឡើង តូចចិត្តព្រោះ
 អយស ត្រេកអរនឹងបស់សាដែលកើតឡើង តូចចិត្តព្រោះនិន្ទា ត្រេកអរ
 នឹងសុខដែលកើតឡើង តូចចិត្តព្រោះទុក្ខ ។ បុគ្គលនោះប្រកបនូវសេចក្តី
 ត្រេកអរនឹងសេចក្តីតូចចិត្តយ៉ាងនេះហើយ រមែងមិនរួចចាកជាតិ ដរា
 មរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខ ទោមនស្ស ទុក្ខយាសៈ តថាគតពោលថា
 មិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លាភកើតឡើងដល់
 អរិយសាវកអ្នកបេះដឹង អរិយសាវកនោះពិចារណាដឹងច្បាស់តាមពិតដូច្នេះ
 ថា លាភនេះកើតឡើងដល់អាត្មាអញហើយ លាភនោះឯងមិនឡើង
 ជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា អលាភកើតឡើង យសកើត
 ឡើង អយសកើតឡើង និន្ទាកើតឡើង បស់សាកើតឡើង សុខកើត
 ឡើង ទុក្ខកើតឡើង អរិយសាវកនោះ ពិចារណាដឹងច្បាស់តាមពិត
 ដូច្នេះថា ទុក្ខកើតឡើងដល់អាត្មាអញហើយ ទុក្ខនោះឯង ក៏មិន
 ឡើង អត់ធន់បានដោយក្រ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុណិយស្ស អដ្ឋកថិកា

ឥទំ ទុក្ខំ តព្វ ខោ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរណាមធម្មន្តិ
 យថាភូតំ បដាទាតិ(១) តស្ស លាភោមិ ចិត្តំ ន បរិ-
 យាទាយ តិដ្ឋតិ អលាភោមិ ចិត្តំ ន បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ
 យសោមិ ចិត្តំ ន បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ អយសោមិ ចិត្តំ
 ន បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ និព្វាមិ ចិត្តំ ន បរិយាទាយ
 តិដ្ឋតិ បសំសាមិ ចិត្តំ ន បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ សុខំមិ
 ចិត្តំ ន បរិយាទាយ តិដ្ឋតិ ទុក្ខំមិ ចិត្តំ ន បរិយាទាយ
 តិដ្ឋតិ ។ សោ ច ឧប្បន្នំ លាភំ ទានុរុជ្ឈតិ អលាភេ
 នប្បដិវុជ្ឈតិ ឧប្បន្នំ យសំ ទានុរុជ្ឈតិ អយសេ នប្បដិ-
 វុជ្ឈតិ ឧប្បន្នំ បសំសំ ទានុរុជ្ឈតិ និព្វាយ នប្បដិវុជ្ឈតិ
 ឧប្បន្នំ សុខំ ទានុរុជ្ឈតិ ទុក្ខេ នប្បដិវុជ្ឈតិ ។ សោ
 ឯវំ អនុរោធិវរោធិវប្បហំនោ បរិមុច្ចតិ ជាតិយា ជរាយ
 មរណោ ន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមន-
 ស្សេហិ ឧបាយាសេហិ បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វទាមិ

១ ឧ. ម. ពិទំ ទុក្ខំ តព្វ ខោ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរណាមធម្មន្តិ យថាភូតំ បដាទាតិ ឧ
 ទិស្សន្តិ ។ ពិមេ ធាហិ អតិរោ មញ្ញេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិកាយ អដ្ឋកថិបាត

អរិយសាវ័ក ដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាទុក្ខ ទុក្ខនោះឯង ក៏មិនទៀង
អត់ធ្ងន់បានដោយក្រ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា លាក់ក្តី មិនគ្រប់
សង្កត់ចិត្តរបស់អរិយសាវ័កនោះ អលាក់ក្តី ក៏មិនគ្រប់សង្កត់ចិត្ត យសក្តី
ក៏មិនគ្រប់សង្កត់ចិត្ត អយសក្តី ក៏មិនគ្រប់សង្កត់ចិត្ត និន្ទាក្តី ក៏មិនគ្រប់
សង្កត់ចិត្ត បសំសាក្តី ក៏មិនគ្រប់សង្កត់ចិត្ត សុខក្តី ក៏មិនគ្រប់សង្កត់ចិត្ត
ទុក្ខក្តី ក៏មិនគ្រប់សង្កត់ចិត្តបាន ។ អរិយសាវ័កនោះ មិនត្រេកអរនឹងលោក
ដែលកើតឡើង មិនភាគអន់ព្រោះអលោក មិនត្រេកអរនឹងយសដែលកើត
ឡើង មិនភាគអន់ព្រោះអយស មិនត្រេកអរនឹងបសំសាដែលកើតឡើង
មិនភាគអន់ព្រោះនិន្ទា មិនត្រេកអរនឹងសុខដែលកើតឡើង មិនភាគអន់
ព្រោះសេចក្តីទុក្ខ ។ អរិយសាវ័កនោះ លះបង់សេចក្តីត្រេកអរនឹងសេចក្តី
ភាគអន់យ៉ាងនេះហើយ រមែងចូលក្នុងផល ជញ្ជី មរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ
ទុក្ខ ទោមនស្ស ទុបាយាសៈ តថាគតពោលថាច្បាស់ច្បាស់ច្បាស់ច្បាស់

បណ្ណសារ មេត្តាវត្តោ

អយំ ខោ ភិក្ខុវេ វិសេសោ អយំ អធិប្បាយសោ វេទំ
 ធានាគរណំ សុត្តរតោ អរិយស្សាវតស្ស អស្សាវតា
 បុគ្គលេនាតិ ។

លាភោ អលាភោ ច យសាយសោ ច

និព្វា បសំសា ច សុខំ ទុក្ខញ្ច

ឯតេ អនិព្វា មនុស្សេស្ស ធម្មា

អសស្សតា វិបរិណាមធម្មា

ឯតេ ច ញត្វា សតិមា សុមេធា

អវេក្ខតិ វិបរិណាមធម្មេ

វេទស្ស ធម្មា ន មហេន្តិ ចិត្តំ

អនិដ្ឋតោ នោ បដិបាតមេតិ

តស្សនុរោធា អថ វា វិរោធា

វិជ្ជបិតា អត្តតតា ន សន្តិ

បទញ្ច ញត្វា វិវដំ អសោកំ

សម្មប្បជានាតិ កវស្ស ចារក្ខតិ ។

បណ្ណាល័យ មេត្តាវត្ត

មាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងជាសេចក្តីប្លែកគ្នា នេះជាអធិប្បាយ នេះជា
ហេតុផ្សេងៗ គ្នា នៃអរិយសាវកអ្នកចេះដឹង នឹងបុគ្គលអ្នកមិនចេះដឹង ។

ធម៌ទាំងឡាយនេះ គឺលោក ១ អលោក ១ យស ១

អយស ១ និន្ទា ១ បសំសា ១ សុខ ១ ទុក្ខ ១ ជាធម៌មិនទៀងក្នុង

មនុស្សជាតិទាំងឡាយ ជាធម៌មិនបិតថេរ មានសេចក្តីប្រែ

ប្រួលជាធម្មតា ចំណែកបុគ្គលអ្នកមានប្រាជ្ញា មានស្មារតី

ល្អៗដឹងនូវធម៌ទាំងនេះហើយ រមែងពិចារណាឃើញច្បាស់នូវ

ធម៌ដែលមានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា ឥដ្ឋារម្មណ៍ រមែង

មិនញ៉ាំងចិត្តរបស់បុគ្គលនោះបាន ទាំងអនិដ្ឋារម្មណ៍ ក៏មិន

អាចប៉ះទង្គិចបាន សេចក្តីត្រេកអរ ឬ ថា សេចក្តីថ្វឹងថ្វា

ក៏បុគ្គលនោះបានកំចាត់បង់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីវិនាស មិន

មានតទៅទៀតឡើយ បុគ្គលអ្នកដល់នូវក្រើយនៃកត រមែង

ដឹងច្បាស់ដោយប្រពៃ ព្រោះដឹងច្បាស់នូវបទ គឺព្រះនិព្វាន

ដែលមិនមានផ្ទុលីគឺកិលេស មិនមានសេចក្តីសោក ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អង្គនិបាតោ

(៧) ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហោ វិហាតិ
 ភិជ្ឈក្យដេ បព្វតេ ។ អចិរិយ្យក្កន្តេ ទេវទត្ថេ តត្រ
 ខោ ភគវា ទេវទត្ថំ អារាហ្ម ភិក្ខុ អាមន្តេសិ សាធុ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ អត្ថវិបត្តិំ បច្ចវេក្ខិតា
 ហោតិ សាធុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ
 បរិវត្តិំ បច្ចវេក្ខិតា ហោតិ សាធុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 កាលេន កាលំ អត្ថសម្បត្តិំ បច្ចវេក្ខិតា ហោតិ សាធុ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ បរសម្បត្តិំ បច្ចវេក្ខិតា
 ហោតិ ។ អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ អសទ្ធម្មហិ អភិក្ខតោ
 បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្ថោ អាចាយិកោ នេយិកោ
 តប្បដ្ឋោ អតេតិច្ឆោ ។ តតមេហិ អដ្ឋហិ ។
 លាភេន ភិក្ខុវេ អភិក្ខតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្ថោ
 អាចាយិកោ នេយិកោ តប្បដ្ឋោ អតេតិច្ឆោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថិយាត

[៧] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅលើភ្នំគិដ្ឋក្សដ៍
 ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ កាលដែលទេវទេត្តភិក្ខុ ចៀសចេញមិនយូរប៉ុន្មាន
 ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រារព្ធនូវទេវទេត្តភិក្ខុ ហើយគ្រាស
 ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវវិបត្តិនៃ
 ខ្លួនសព្វៗកាល ជាការប្រពៃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណា
 នូវវិបត្តិរបស់បុគ្គលដទៃសព្វៗ កាល ជាការប្រពៃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវសម្បត្តិនៃខ្លួនសព្វៗ កាល ជាការប្រពៃ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវសម្បត្តិរបស់បុគ្គលដទៃសព្វៗកាល
 ជាការប្រពៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទេត្តត្រូវអសន្ធម្មទាំងឡាយ ៨
 ប្រការគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តត្រូវអសន្ធម្មរហ័តហើយ ទៅកើតក្នុង
 អបាយ ទៅកាន់នរក តាំងនៅអស់ ១ កប្ប មិនអាចអ្នកណាស្រោចស្រង់
 បាន ។ អសន្ធម្ម៨ប្រការ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទេត្តត្រូវ
 លាភគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តដែលលាភរហ័តហើយ ទៅកើតក្នុងអបាយ
 ទៅកាន់នរក តាំងនៅអស់ ១ កប្ប មិនអាចអ្នកណាស្រោចស្រង់បាន ។

បណ្ណាសព មេត្តាវត្ថុ

អលាកេន ភិក្ខុវេ យសេន ភិក្ខុវេ អយសេន
 ភិក្ខុវេ សក្ការេន ភិក្ខុវេ អសក្ការេន ភិក្ខុវេ
 ចាបិច្ឆតាយ ភិក្ខុវេ ចាបមិត្តតាយ ភិក្ខុវេ អភិក្ខុតោ
 បរិយាទិន្នចិត្តោ នេវទត្តោ អាចាយិកោ នេវយិកោ
 កប្បដ្ឋោ អតេតិច្ឆោ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ
 អសទ្ធម្មេហិ អភិក្ខុតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ នេវទត្តោ
 អាចាយិកោ នេវយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេតិច្ឆោ ។

សាធុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឧប្បន្នំ លាភំ អភិកុយ្យ
 អភិកុយ្យ វិហារេយ្យ ឧប្បន្នំ អលាភំ ឧប្បន្នំ យសំ
 ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ
 ឧប្បន្នំ ចាបិច្ឆតំ ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ អភិកុយ្យ
 អភិកុយ្យ វិហារេយ្យ កិញ្ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្ថវសំ
 បដិច្ច ឧប្បន្នំ លាភំ អភិកុយ្យ អភិកុយ្យ
 វិហារេយ្យ ។ មេ ។ យញ្ញិស្ស ភិក្ខុវេ ឧប្បន្នំ
 លាភំ អនភិកុយ្យ វិហារតោ ឧប្បន្នេយ្យំ អាសវិ
 វិយាតបរិណ្ឌហា ឧប្បន្នំ លាភំ អភិកុយ្យ វិហារតោ

បណ្ណាសក មេត្តាវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអលាភ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវអយស ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយត្រូវអស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវសក្ការៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ត្រូវអសក្ការៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏លាមក ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ទៅទេត្តត្រូវបាបមិត្តគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តត្រូវបាបមិត្តរហ័ត
 ហើយ ទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកាន់នរក តាំងនៅអស់១ កប្ប មិនអាចអ្នក
 ណាស្រោចស្រង់បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទៅទេត្តត្រូវអសទ្ធម្មទាំង
 ៨ប្រការនេះឯង គ្របសង្កត់ មានចិត្តត្រូវអសទ្ធម្មរហ័ត ទៅកើតក្នុងអបាយ
 ទៅកាន់នរក តាំងនៅអស់ ១ កប្ប មិនអាចអ្នកណាស្រោចស្រង់បាន ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្របសង្កត់ ញ៉ាំងនូវលាភ ដែលកើតឡើង
 ហើយជាការប្រពៃ នូវអលាភ ដែលកើតឡើងហើយ នូវអយសដែល
 កើតឡើងហើយ នូវអស ដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើត
 ឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏លាមក
 ដែលកើតឡើងហើយ គ្របសង្កត់ ញ៉ាំងនូវបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្របសង្កត់ ញ៉ាំងនូវលាភ ដែលកើតឡើងហើយ
 តើព្រោះអាស្រ័យនូវអំណាចប្រយោជន៍ដូចម្តេចៗបេៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះថា អាសវៈទាំងឡាយណា ជាសភាវៈចង្អៀតចង្អល់រោលរល កើត
 ឡើងដល់ភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនបានគ្របសង្កត់នូវលាភ ដែលកើតឡើងហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស អដ្ឋកថិយាបោ

ឯវំស តេ អាសវា វិហាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ
 យញ្ញាស្ស ភិក្ខុវេ ឧប្បន្នំ អលាភំ ឧប្បន្នំ យសំ
 ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ
 ឧប្បន្នំ ចាបច្ឆតំ ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ អនភិក្ខុយ្យ
 វិហារេតោ ឧប្បន្នេយ្យំ អាសវា វិហាតបរិឡាហា ឧប្បន្នំ
 ចាបមិត្តតំ អភិក្ខុយ្យ វិហារេតោ ឯវំស តេ អាសវា
 វិហាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ ។ ឥទំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អត្តវសំ បដិច្ច ឧប្បន្នំ លាភំ អភិក្ខុយ្យ អភិក្ខុយ្យ
 វិហារេយ្យ ឧប្បន្នំ អលាភំ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ
 ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ ឧប្បន្នំ ចាបច្ឆតំ
 ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ អភិក្ខុយ្យ អភិក្ខុយ្យ វិហារេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយក

អាសវៈទាំងឡាយនោះ ជាសភាវៈចង្អៀតចង្អល់ ពេលពេល វមែងមិនមាន
 ដល់ភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា អាសវៈទាំងឡាយ
 ណា ជាសភាវៈចង្អៀតចង្អល់ ពេលពេល កើតឡើងដល់ភិក្ខុនោះ កាល
 មិនបានគ្របសង្កត់នូវអលាភ ដែលកើតឡើងហើយ នូវយសដែលកើត
 ឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើង
 ហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដែល
 កើតឡើងហើយ នូវបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ អាសវៈទាំងឡាយនោះ
 ជាសភាវៈចង្អៀតចង្អល់ ពេលពេលវមែងមិនមានដល់ភិក្ខុ កាលគ្របសង្កត់
 នូវបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 គ្របសង្កត់ញ៉ាំងនូវលាភ ដែលកើតឡើងហើយ នូវអលាភដែលកើត
 ឡើងហើយ នូវយស ដែលកើតឡើងហើយ នូវអយស ដែលកើតឡើង
 ហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ
 នូវសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដែលកើតឡើងហើយ គ្របសង្កត់ញ៉ាំងនូវបាប-
 មិត្ត ដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះអាស្រ័យនូវអំណាចប្រយោជន៍នេះឯង

បណ្ណសារ មេត្តាវត្ត

តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតព្វំ ឧប្បន្នំ លាភំ
 អភិកុយ្យ អភិកុយ្យ វិហាស្សាម ឧប្បន្នំ អលាភំ
 ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ ឧប្បន្នំ
 អសក្ការំ ឧប្បន្នំ ចាបិច្ឆតំ ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ
 អភិកុយ្យ អភិកុយ្យ វិហាស្សាមាតិ ។ ឯវញ្ចិ វេ
 ភិក្ខុវេ សិក្ខិតព្វន្តំ ។

(៨) ឯកំ សមយំ អាយស្មា ឧត្តរោ មហិសវត្ថុស្មី
 វិហាតិ សង្ខេយ្យកេ បព្វតេ វដ្តជាលីកាយំ (១) ។
 តទ្រ ខោ អាយស្មា ឧត្តរោ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ សាធា-
 វុសោ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ អត្ថវិបត្តិ បច្ឆវេក្ខិតា
 ហោតិ សាធាវុសោ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ បវិបត្តិ
 បច្ឆវេក្ខិតា ហោតិ សាធាវុសោ ភិក្ខុ កាលេន
 កាលំ អត្ថសម្បត្តិ បច្ឆវេក្ខិតា ហោតិ សាធា-
 វុសោ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ បរសម្បត្តិ បច្ឆវេក្ខិតា
 ហោតីតិ ។

បណ្ណាសក មេត្តាវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុភិក្ខុសាសនានេះ គប្បី
 សិក្សាយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ គួរជាអ្នកគ្របសង្កត់ញ៉ាំងនូវលាភ
 ដែលកើតឡើង យើងទាំងឡាយគួរជាអ្នកគ្របសង្កត់ ញ៉ាំងនូវអលាភ
 ដែលកើតឡើងហើយ នូវយស ដែលកើតឡើងហើយ នូវអយស ដែល
 កើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈ ដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈ ដែល
 កើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកដែលកើតឡើងហើយ នូវបាប-
 មិត្តដែលកើតឡើងហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវ
 សិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

[៨] សម័យមួយ ព្រះឧត្តរជ័មានភាយុ គង់ក្នុងវិហារឈ្មោះវដ្តជា-
 លីកា ទៀបក្នុងឈ្មោះសន្ទុយៗកៈ ជិតស្រុកមហិសវត្ថុ ។ ក្នុងទីនោះ
 ព្រះឧត្តរជ័មានភាយុហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ជាអ្នកពិចារណានូវវិបត្តិនៃខួនសព្វៗកាល ជាការប្រពៃ ម្នាលអាវុសា
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវវិបត្តិរបស់បុគ្គលដទៃសព្វៗកាល ជា
 ការប្រពៃ ម្នាលអាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវសម្បត្តិនៃខួន
 សព្វៗកាល ជាការប្រពៃ ម្នាលអាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារ
 ណានូវសម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃសព្វៗកាល ជាការប្រពៃ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អង្គិកនិបាតោ

តេន ខោ បន សមយេន វេស្សវណោ មហារាជា
 ឧត្តរនិសរាយ ទក្ខិណានិសំ កច្ឆតិ កេនចិ ទេវ
 ករណីយេន ។ អស្សោសិ ខោ វេស្សវណោ មហារាជា
 អាយស្មតោ ឧត្តរស្ស មហិសវត្ថុស្មី សង្ខេយ្យកេ
 បព្វតេ វដ្តជាលីកាយំ ភិក្ខុនំ ឯវំ ធម្មំ ទេសន្តស្ស
 សាធាវុសោ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ អត្ថវបត្ថំ បច្ច-
 វេត្ថិតា ហោតិ សាធាវុសោ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ បរ-
 វបត្ថំ បច្ចវេត្ថិតា ហោតិ សាធាវុសោ ភិក្ខុ កាលេន
 កាលំ អត្ថសម្បត្ថំ បច្ចវេត្ថិតា ហោតិ សាធាវុសោ
 ភិក្ខុ កាលេន កាលំ បរសម្បត្ថំ បច្ចវេត្ថិតា ហោតិតិ ។
 អថខោ វេស្សវណោ មហារាជា សេយ្យថាបិ នាម ពលវា
 បុរិសោ សម្មត្ថានំ វា ពាហំ បសាវេយ្យ បសាវិតំ វា
 ពាហំ សម្មត្ថោយ្យ ឯវមេវ មហិសវត្ថុស្មី សង្ខេយ្យកេ
 បព្វតេ វដ្តជាលីកាយំ អន្តរបិតោ ទេវេសុ តាវត្ថីសេសុ
 ចាតុរហោសិ ។ អថខោ វេស្សវណោ មហារាជា
 យេន សក្កោ ទេវានមិច្ឆោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយ អង្គកនិបាត

សម័យនោះឯង មហាភជ្ឈេយ្យវេស្សវ័ណ្ឌ ចេញអំពីទុក្ខទិសទៅ
 កាន់ទុក្ខិណទិស ដោយភិច្ចនីមួយ ។ មហាភជ្ឈេយ្យវេស្សវ័ណ្ឌ បានឮ
 ថេរវាចានៃព្រះទុក្ខវដ្តមានអាយុ កំពុងស័ង្សនិម្មិតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 វិហារឈ្មោះវដ្តជាលិកា ទៀបភ្នំសន្លើយ្យកៈ ជិតស្រុកមហិសាវត្ថុ យ៉ាងនេះ
 ថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវវិបត្តិនៃខ្លួនសព្វ ។
 កាល ជាការប្រពៃ ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវវិបត្តិ
 របស់អ្នកដទៃសព្វៗកាល ជាការប្រពៃ ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ជាអ្នកពិចារណានូវសម្បត្តិនៃខ្លួនសព្វៗកាល ជាការប្រពៃ ម្ចាស់អាវុសោ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវសម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃសព្វៗកាល ជា
 ការប្រពៃ ។ លំដាប់នោះ មហាភជ្ឈេយ្យវេស្សវ័ណ្ឌ ក៏បាត់អំពីវដ្ត-
 ជាលិកាវិហារ ទៀបភ្នំសន្លើយ្យកៈ ជិតស្រុកមហិសាវត្ថុ ទៅប្រាកដក្នុង
 ភាវត្តន៍វិទ្យុទេវលោក ដូចបុរសមានកំឡាំងលាងដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូល
 នូវដៃដែលលាចេញយ៉ាងនោះឯង ។ លំដាប់នោះ មហាភជ្ឈេយ្សវ័ណ្ឌ
 ចូលទៅគាល់ព្រះវន្តជាធំ ជាងពួកទេវតា លុះចូលទៅដល់ហើយ

បណ្ណាសព មេត្តាវត្ថុ

សត្តំ ទេវនម៌ន្ទំ ឯតទេវេច យក្ស មាស
 ជានេយ្យសិ ឯសោ អាយស្មា ឧត្តរោ មហិស្សត្តស្មី
 សង្ខេយ្យកេ បព្វតេ វដ្តជាលីកាយំ ភិក្ខុនំ ឯវំ
 ធម្មំ ទេសេតិ សាធាវសោ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ
 អត្តបតី ។ បេ ។ បរសម្ពុត្តិ បច្ចវត្តិតា ហោតីតិ ។

អថោ សក្កោ ទេវនម៌ន្ទោ សេយ្យថាបិ នាម
 ពលវា បុរសោ សម្មត្ថិតំ វា ពាហំ បសាវយ្យ
 បសាវិតំ វា ពាហំ សម្មត្ថោយ្យ ឯវេមេ ទេវេសុ
 តាវត្ថីសេសុ អន្តរហិតោ មហិស្សត្តស្មី សង្ខេយ្យកេ
 បព្វតេ វដ្តជាលីកាយំ អាយស្មតោ ឧត្តរស្មំ សម្មទេ
 ពាតុរហោសិ ។ អថោ សក្កោ ទេវនម៌ន្ទោ យេនា
 យស្មា ឧត្តរោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្ទំ
 ឧត្តរំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្ទំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្ទំ បិតោ
 ចោ សក្កោ ទេវនម៌ន្ទោ អាយស្មន្ទំ ឧត្តរំ ឯតទេវេច
 សច្ចំ តិវ កន្តេ អាយស្មា ឧត្តរោ ភិក្ខុនំ ឯវំ ធម្មំ
 ទេសេសិ សាធាវសោ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ
 អត្តបតី ។ បេ ។ បរសម្ពុត្តិ បច្ចវត្តិតា ហោតីតិ ។

បណ្ណាសក បេត្តវន្ត

បានទូលពាក្យនេះ នឹងព្រះឥន្ទ្រជាធំ ជាធំពួកទេវតា បតីគ្រលោកជា
 ម្ចាស់យើង សូមទ្រង់ជ្រាប ព្រះទត្តរដ៏មានអាយុនិ៎ះ សំដែងធម៌ដល់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវដ្តជាលីការិហារ ទៀបភ្នំសង្ខេប្បកៈ ជិតស្រុកម-
 ហិសវត្ថុយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវ
 វិបត្តិរបស់ខ្លួនសព្វៗកាល ជាការប្រពៃ ។ បេ ។ ជាអ្នកពិចារណានូវ
 សម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃ ។

គ្រានោះ សក្កៈជាធំជាធំពួកទេវតា ក៏បាត់អំពីទេវលោក ទៅ
 ប្រាកដក្នុងទីចំពោះមុខព្រះទត្តរដ៏មានអាយុ ក្នុងវដ្តជាលីការិហារ ទៀប
 ភ្នំសង្ខេប្បកៈ ជិតស្រុកមហិសវត្ថុ ដូចបុរសមានកំឡាំង លាវដៃ
 ដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដែលលាចេញយ៉ាងនោះឯង ។ លំដាប់
 នោះ សក្កៈជាធំជាធំពួកទេវតា ចូលទៅក្រពះទត្តរដ៏មានអាយុ ត្រង់
 កន្លែងដែលលោកគង់នៅ លុះចូលទៅហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះទត្តរដ៏មាន
 អាយុ ហើយបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះសក្កៈជាធំជាធំពួកទេវតា បិត
 នៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានដំណាលពាក្យនេះនឹងព្រះទត្តរដ៏មានអាយុ
 ដូច្នេះថា បានឮថាព្រះទត្តរដ៏មានអាយុ សំដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ថា ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវវិបត្តិនៃខ្លួន ជាការ
 ប្រពៃ ។ បេ ។ ជាអ្នកពិចារណានូវសម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃពិតមែនឬ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អង្គកថា

ឯវំ ទេវនមិទ្ធាតិ ។ កី បន កន្តេ អាយស្មតោ ឧត្តរស្ស
 សកំ បដិកាលំ ឧទាហុ តស្ស កកវតោ វចនំ
 អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សាតិ ។ តេនហិ ទេវនមិទ្ធ
 ឧបមំ តេ កវិស្សមិ ឧបមាយមិធកកេច្ច វិញ្ញ បុរិសា
 កាសិតស្ស អត្ថំ អាជានន្តំ សេយ្យថាមិ ទេវនមិទ្ធ
 តាមស្ស វា និកមស្ស វា អវិទូរេ មហាជញ្ញាវសិ តតោ
 មហាជនកាយោ ធួញ្ញំ អាហរេយ្យ កាយេហិមិ(១)
 សីសកេហិមិ(២) ឧទ្ធត្ថេហិមិ(៣) អញ្ញលីហិមិ យោ
 នុ ខោ ទេវនមិទ្ធ មហាជនកាយោ ឧបសង្កមិត្វា
 ឯវំ បុច្ឆេយ្យ កុតោ វមំ ធួញ្ញំ អាហរថាតិ ។ កថំ
 ព្យាករមាធា នុ ខោ ទេវនមិទ្ធ សោ មហាជន-
 កាយោ សម្មា ព្យាករមាធា ព្យាករេយ្យាតិ ។ អមុម្ហា
 មហាជញ្ញាវសិម្ហា អាហារមាតិ ខោ កន្តេ សោ មហា-
 ជនកាយោ សម្មា ព្យាករមាធា ព្យាករេយ្យាតិ ។
 ឯវមេវ ខោ ទេវនមិទ្ធ យំ កិញ្ចំ សុកាសិតំ
 សព្វន្តំ តស្ស កកវតោ វចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អង្គនិបាត

ថ្វាយព្រះពរ ទេវានមិទ្ធ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ចុះការសំដែងតាម
 សេចក្តីយល់របស់ខ្លួនព្រះឧត្តរដ៏មានអាយុ ឬក៏សំដែងតាមព្រះពុទ្ធដ៏កា
 របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ថ្វាយព្រះពរទេវានមិទ្ធ
 បើដូច្នោះ អាត្មាកាតនឹងទប់មាថ្វាយមហាបពិត្រ ពួកវិញ្ញបុរសកងលោក
 នេះ គង់ដឹងនូវសេចក្តីអធិប្បាយនៃកាសិកដោយសេចក្តីទប់មាថ្វាយព្រះ
 ពរ ទេវានមិទ្ធ ដូចជាគំនរស្រូវដ៏ធំ កងទ័ពស្រុកក្តី និគមក្តី ពួកមហា-
 ជននាំយកស្រូវអំពីគំនរនោះ ដោយអម្រែកទាំងឡាយខ្លះ ដោយល្អិតទាំង
 ឡាយខ្លះ ដោយថ្នក់ទាំងឡាយខ្លះ ដោយកំបង់ដៃទាំងឡាយខ្លះ ថ្វាយ
 ព្រះពរ ទេវានមិទ្ធ ពួកមហាជនណា ដែលមិនបានចូលទៅ (នឹងគេ)
 គប្បីសួរយ៉ាងនេះថា អ្នកទាំងឡាយ នាំយកស្រូវនេះអំពីទីណា ។
 ថ្វាយព្រះពរ ទេវានមិទ្ធ ពួកមហាជននោះ កាលនឹងឆ្លើយប្រាប់
 គប្បីឆ្លើយប្រាប់តាមទំនងដូចម្តេច ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពួកមហា-
 ជននោះ កាលឆ្លើយប្រាប់ គប្បីឆ្លើយប្រាប់តាមទំនងថា យើង
 ទាំងឡាយ នាំមកអំពីគំនរស្រូវធំឯណោះដូច្នេះ ។ ថ្វាយព្រះពរ
 ទេវានមិទ្ធ ពាក្យឯណាមួយជាសុភាសិត សុភាសិតទាំងអស់នោះ
 ជាព្រះពុទ្ធដ៏កា នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ

តតោ ឧបាទាយុបាទាយ មយំ ធម្មំ^(១) ច កណាមាតិ ។
អច្ឆរិយំ កន្លេ អត្តតំ កន្លេ យាវសុភាសិតញ្ចំ
អាយស្មតា ឧត្តរេន យំ តិញ្ចំ សុភាសិតំ សព្វន្តំ តស្ស
កកវតោ វចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តតោ
ឧបាទាយុបាទាយ មយំ ធម្មំ ច កណាមាតិ វិមិទំ
កន្លេ ឧត្តរ ឯកំ^(២) សមយំ កកវំ រាជគហេ
វិហរតិ តិជ្ឈក្ខុដេ បព្វតេ អចិរ្យក្ខន្ធលោ ទេវទត្ថេ តត្រ
ខោ កកវំ ទេវទត្ថំ អារត្ត ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
សាធុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលេន កាលំ អត្ថវិបត្តិ
បច្ឆវេត្ថិតា ហោតិ សាធុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលេន
កាលំ បវិបត្តិ អត្ថសម្បត្តិ បរសម្បត្តិ បច្ឆវេត្ថិតា
ហោតិ ។ អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ អសទ្ធម្មេហិ អភិក្ខុតោ
បរិយាទិន្នចិត្តោ ទេវទត្ថោ អាទាយិកោ ទេវយិកោ
កប្បដ្ឋោ អតេតិច្ឆោ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។

១ ឧ.ម. មយញ្ចញ្ចេ ច ។ ២ អយំ បាហេ ឧ.ម. បោត្តកេសុ ន ទិស្សតិ ។

បណ្ណសក មេត្តាវត្ថុ

យើងទាំងឡាយនាំចេញមកអំពីព្រះពុទ្ធដ៏ការនោះ ទើបសំដែងដូចជាស្រូវ
 យ៉ាងនោះដែរ ។ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន អស្ចារ្យណាស់ បពិត្រលោកដ៏
 ចម្រើន ចម្រើនណាស់ ពាក្យនេះ ព្រះឧត្តរដ៏មានអាយុពេលហើយដោយ
 ប្រពៃ (ព្រោះ) ពាក្យឯណាមួយជាសុភាសិត ពាក្យទាំងអស់នោះ ជាព្រះ
 ពុទ្ធដ៏ការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ យើងទាំង
 ឡាយក៏ពោលនូវស្រូវប្រៀបធៀបនឹងព្រះពុទ្ធដ៏ការនោះដែរ បពិត្រព្រះឧត្តរ
 ដ៏ចម្រើន សេចក្តីនេះយ៉ាងនេះ សម័យមួយព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់លើភ្នំ
 គិរីយុគ ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ កាលដែលព្រះទេវទត្ត ចៀសចេញទៅមិនយូរ
 ប៉ុន្មាន ក្នុងទីនោះឯងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវទេវទត្ត ត្រាស់នឹង
 ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវវិបត្តិនៃខ្លួន
 ជាការប្រពៃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកពិចារណានូវវិបត្តិរបស់អ្នក
 ដទៃនូវសម្បត្តិរបស់ខ្លួន នូវសម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទេវទត្ត ត្រូវអសង្ខម្មទាំង៨ ប្រការគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តត្រូវអសង្ខម្ម
 រូបវត្ថុហើយ ទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកាន់នរក តាំងនៅអស់ ១ កប្ប មិន
 អាចអ្នកណាស្រោចស្រង់បាន ។ អសង្ខម្ម៨ប្រការ តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

លាភេន ភិក្ខុវេ អភិក្ខុតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ នេវទត្តោ
 អាចាយិកោ នេវយិកោ កប្បដ្ឋោ អតេត្ថិញ្ចោ ។
 អលាភេន ភិក្ខុវេ យសេន ភិក្ខុវេ អយសេន
 ភិក្ខុវេ សក្ការេន ភិក្ខុវេ អសក្ការេន ភិក្ខុវេ
 ចាបមិត្តតាយ ភិក្ខុវេ ចាបមិត្តតាយ ភិក្ខុវេ អភិក្ខុតោ
 បរិយាទិន្នចិត្តោ នេវទត្តោ អាចាយិកោ នេវយិកោ
 កប្បដ្ឋោ អតេត្ថិញ្ចោ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
 អដ្ឋហិ អសទ្ធម្មេហិ អភិក្ខុតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ
 នេវទត្តោ អាចាយិកោ នេវយិកោ កប្បដ្ឋោ
 អតេត្ថិញ្ចោ ។ សាធុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឧប្បន្នំ លាភំ
 អភិក្ខុយ្យ អភិក្ខុយ្យ វិហរេយ្យ ឧប្បន្នំ អលាភំ
 ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ
 ឧប្បន្នំ អសក្ការំ ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ ឧប្បន្នំ
 ចាបមិត្តតំ អភិក្ខុយ្យ អភិក្ខុយ្យ វិហរេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ អដ្ឋកថិកា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទេវត្រូវលាភគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តត្រូវលាភ
 រួចរត់ហើយ ទៅកើតភក្តីអបាយ ទៅកាន់នរក តាំងនៅអស់១កប្ប មិន
 អាចអ្នកណាស្រោចស្រង់បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអលាភ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវយស ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអយស ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ត្រូវសក្ការៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអសក្ការៈ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ដែលត្រូវសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទេវត្រូវ
 បាបមិត្តគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តដែលត្រូវបាបមិត្តរួចរត់ហើយ ទៅកើត
 ភក្តីអបាយ ទៅកាន់នរក តាំងនៅអស់១កប្ប មិនអាចអ្នកណាស្រោចស្រង់
 បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវទេវត្ត ត្រូវអសទ្ធម្មទាំងឡាយ ៨ប្រការនេះ
 ឯងគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្តត្រូវអសទ្ធម្មរួចរត់ ហើយ ទៅកើតភក្តីអបាយ
 ទៅកាន់នរក តាំងនៅអស់១កប្ប មិនអាចអ្នកណាស្រោចស្រង់បាន ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្របសង្កត់ ញ៉ាំងនូវលាភ ដែលកើតឡើង
 ហើយ ជាការប្រពៃ នូវអលាភដែលកើតឡើងហើយ នូវយសដែលកើត
 ឡើងហើយ នូវអយសដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើង
 ហើយ នូវអសក្ការៈដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកដែល
 កើតឡើងហើយ គ្របសង្កត់ញ៉ាំងនូវបាបមិត្តដែលកើតឡើងហើយ ។

បណ្ណាសកេ បេត្តវគ្គោ

ភិក្ខុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្ថវសំ បដិច្ច ឧប្បន្នំ
 លាភំ អភិកុយ្យ អភិកុយ្យ វិហារេយ្យ ឧប្បន្នំ
 អលាភំ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ
 ឧប្បន្នំ អសក្ការំ ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ
 អភិកុយ្យ អភិកុយ្យ វិហារេយ្យ យញ្ញស្ស ភិក្ខុវេ
 ឧប្បន្នំ លាភំ អនភិកុយ្យ វិហារតោ ឧប្បន្នេយ្យំ
 អាសវំ វិយាតបរិទ្ឋាហា ឧប្បន្នំ លាភំ អភិកុយ្យ
 វិហារតោ ឯវំស តេ អាសវំ វិយាតបរិទ្ឋាហា
 ន ហោន្តិ ។ យញ្ញស្ស ភិក្ខុវេ ឧប្បន្នំ អលាភំ
 ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ សក្ការំ
 ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ អនភិកុយ្យ
 វិហារតោ ឧប្បន្នេយ្យំ អាសវំ វិយាតបរិទ្ឋាហា
 ឧប្បន្នំ ចាបមិត្តតំ អភិកុយ្យ វិហារតោ ឯវំស
 តេ អាសវំ វិយាតបរិទ្ឋាហា ន ហោន្តិ ។

បណ្ណាសក មេត្តាវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្របសង្កត់ ញាញ់នូវលាភ ដែលកើតឡើងហើយ
 គ្របសង្កត់ ញាញ់នូវអលាភ ដែលកើតឡើងហើយ នូវយសដែលកើត
 ឡើងហើយ នូវអយស ដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈដែលកើតឡើង
 ហើយ នូវអសក្ការៈ ដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដែល
 កើតឡើងហើយ តើព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយព្រោះថា អាសវៈទាំងឡាយ ណាជាសភាវៈចង្អៀតចង្អល់ ពេល
 រាលកើតឡើងដល់ភិក្ខុនោះ កាលមិនបានគ្របសង្កត់នូវលាភ ដែលកើត
 ឡើងហើយ អាសវៈទាំងឡាយនោះជាសភាវៈចង្អៀតចង្អល់ ពេលរាល
 វមែនមិនមានដល់ភិក្ខុនោះ កាលគ្របសង្កត់នូវលាភ ដែលកើតឡើង
 ហើយយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា អាសវៈទាំងឡាយ
 ណា ជាសភាវៈចង្អៀតចង្អល់ ពេលរាល គប្បីកើតឡើងដល់ភិក្ខុនោះ
 កាលមិនបានគ្របសង្កត់ នូវអលាភ ដែលកើតឡើងហើយ នូវយស
 ដែលកើតឡើងហើយ នូវអយស ដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈ
 ដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈ ដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តី
 ប្រាថ្នាលាមកដែលកើតឡើងហើយ នូវបាបមិត្ត ដែលកើតឡើងហើយ
 អាសវៈទាំងឡាយនោះ ជាសភាវៈចង្អៀតចង្អល់ ពេលរាល វមែនមិនមាន
 ដល់ភិក្ខុនោះ កាលគ្របសង្កត់នូវបាបមិត្តដែលកើតឡើងបានយ៉ាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស អង្គកនិកាយោ

ឥទំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្ថវសំ បដិច្ច ឧប្បន្នំ
 លាភំ អភិកុយ្យ អភិកុយ្យ វិហារយ្យ ឧប្បន្នំ
 អលាភំ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ
 សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ ឧប្បន្នំ ទាបិច្ឆតំ
 ឧប្បន្នំ ទាបិច្ឆតំ អភិកុយ្យ អភិកុយ្យ វិហា-
 រយ្យ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតព្វំ ឧប្បន្នំ
 លាភំ អភិកុយ្យ អភិកុយ្យ វិហារស្មាម ឧប្បន្នំ
 អលាភំ ឧប្បន្នំ យសំ ឧប្បន្នំ អយសំ ឧប្បន្នំ
 សក្ការំ ឧប្បន្នំ អសក្ការំ ឧប្បន្នំ ទាបិច្ឆតំ
 ឧប្បន្នំ ទាបិច្ឆតំ អភិកុយ្យ អភិកុយ្យ វិហារស្មា-
 មាតិ ។ ឯវញ្ចំ វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតព្វន្តំ ។
 ឯត្ថាវតា កន្លេ ឧត្ថរ មនុស្សេស្ស ចតស្សោ
 បរិសា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឧទាសកា ឧទា-
 សិកាយោ នាយំ ធម្មបរិយាយោ តិស្មិញ្ចំ
 បតិដ្ឋិតោ ឧត្តណាតុ កន្លេ អាយស្មា ឧត្តរោ

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរទិកាយ អដ្ឋកថិយាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្របសង្កត់ ញាំញីនូវអលាភ ដែលកើតឡើង
 ហើយ គ្របសង្កត់ ញាំញីនូវអលាភ ដែលកើតឡើងហើយ នូវយស
 ដែលកើតឡើងហើយ នូវអយស ដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈ ដែល
 កើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈ ដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តីប្រាថ្នា
 លាមក ដែលកើតឡើងហើយ នូវបាបមិត្ត ដែលកើតឡើងហើយ ព្រោះ
 អាស្រ័យនូវអំណាចប្រយោជន៍នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ
 ហេតុនោះ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ គប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ
 គួរជាអ្នកគ្របសង្កត់ ញាំញីនូវអលាភ ដែលកើតឡើងហើយ យើងទាំង
 ឡាយ គួរជាអ្នកគ្របសង្កត់ញាំញីនូវអលាភ ដែលកើតឡើងហើយ នូវ
 យស ដែលកើតឡើងហើយ នូវអយស ដែលកើតឡើងហើយ នូវសក្ការៈ
 ដែលកើតឡើងហើយ នូវអសក្ការៈ ដែលកើតឡើងហើយ នូវសេចក្តី
 ប្រាថ្នាលាមក ដែលកើតឡើងហើយ នូវបាបមិត្ត ដែលកើតឡើងហើយ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។ បពិត្រ
 ព្រះឡត្តរដ៏ចម្រើន បណ្តាបរិសទ្យទាំង៤៣កត្តិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបា-
 សិកា ធម្មបរិយាយនេះ មិនទាន់តាំងនៅក្នុងបរិសទ្យណាទេ បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន សូមព្រះឡត្តរដ៏មានអាយុ កាន់យកនូវធម្មបរិយាយនេះ

បណ្ណាសក មេត្តាវគ្គ

ឥមំ ធម្មបរិយាយំ បរិយាប្បណាតុ កន្លេ អាយស្មា
 ឧត្តរោ ឥមំ ធម្មបរិយាយំ ឆាបតុ កន្លេ អាយស្មា
 ឧត្តរោ ឥមំ ធម្មបរិយាយំ អត្ថសញ្ញតោ អយំ
 កន្លេ ធម្មបរិយាយោ អាទិត្រហ្មចរិយកោតិ ។

(៩) កុលបុត្តោតិ ភិក្ខុវេ នន្ទំ សម្មា វទមាធា
 វទេយ្យ ពលវាតិ ភិក្ខុវេ នន្ទំ សម្មា វទមាធា
 វទេយ្យ មាសាទិកោតិ ភិក្ខុវេ នន្ទំ សម្មា
 វទមាធា វទេយ្យ តិព្វរាគោតិ ភិក្ខុវេ នន្ទំ សម្មា
 វទមាធា វទេយ្យ ។ កិមញ្ញត្ថ ភិក្ខុវេ នន្ទោ
 ឥន្ទ្រិយេសុ កុត្តន្ទារោ ភោជនេ មត្តញ្ច ជាករិយ-
 មនុយុត្តោ សតិសម្បជញ្ញន សមន្មាគតោ យេហិ
 នន្ទោ សក្កោតិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ
 ចរិតុន្តិ ។

តត្រិនំ ភិក្ខុវេ នន្ទស្ស ឥន្ទ្រិយេសុ កុត្តន្ទារតាយ
 ហោតិ ។ សនេ ភិក្ខុវេ នន្ទស្ស បុរិមា ទិសា
 អាលោកេតញ្ច ហោតិ សព្វញ្ចេតសោ សមន្មាហរិត្វា

បណ្ណាល័យ មេត្តាវត្ត

បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន សូមព្រះទុត្តរដ៏មានអាយុ រៀនយកនូវធម្មបរិយាយ
នេះ បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន សូមព្រះទុត្តរដ៏មានអាយុ ទ្រទ្រង់នូវធម្ម-
បរិយាយនេះ បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន ធម្មបរិយាយនេះ ប្រកបដោយ
ប្រយោជន៍ជាខាងដើមនៃមគ្គព្រាហ្មចរិយធម៌ ។

(៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកផងកាលបើពោលតាមត្រឹមត្រូវ គប្បី
ពោលនូវនន្ទិក្ខុថាជាអ្នកលុបចោលដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកផងកាលបើ
ពោលតាមត្រឹមត្រូវ គប្បីពោលនូវនន្ទិក្ខុថាជាអ្នកមានកម្លាំងកាយដូច្នេះ
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកផងកាលបើពោលតាមត្រឹមត្រូវគប្បីពោលនូវនន្ទិ-
ក្ខុថាជាអ្នកគួរនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លាដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ផងកាលបើពោលតាមត្រឹមត្រូវ គប្បីពោលនូវនន្ទិក្ខុថាជាអ្នកមានរាគៈដ៏
ភ្លឺរំភ័យដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចាំបាច់ពោលទៅថ្វីក្នុងទីដ៏ទៃ
ថានន្ទិក្ខុគ្រប់គ្រងទារុក្ខីនៃឆ្នាំទាំងឡាយ ដ៏ប្រមាណក្នុងកោដន
ប្រកបរឿយៗនូវការត្រាស់លើកប្រកបដោយសតិវិនិច្ឆ័យសម្បជញ្ញៈ ទើបនន្ទិ-
ក្ខុអាចដើម្បីប្រព្រឹត្តនូវព្រាហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធបាន ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដែលនន្ទិក្ខុមានទារុក្ខីគ្រប់គ្រងហើយក្នុង
ឆ្នាំទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើនន្ទិក្ខុ
រមែលរមើលទៅទិសខាងកើត លុះតែប្រមូលនូវហេតុទាំងអស់ ដោយចិត្ត

សុត្តន្តបិដក អង្គក្តរនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

ឧទ្ទោ បុរុតិមំ ទិសំ អាណេកេតិ ឯវំ មេ បុរុតិមំ ទិសំ
 អាណេកយតោ នាភិជ្ឈនោមនស្សា ចាបកា អកុ-
 សលា ធម្មា អន្ធាស្ស័ស្សន្តិទិ ។ ឥតិហ តត្រ សម្ម-
 ជាដោ ហោតិ ។ សចេ ភិក្ខុវេ នន្ទស្ស បច្ឆិមា ទិសា
 អាណេកតព្វា ហោតិ ឧត្តរា ទិសា អាណេកតព្វា
 ហោតិ ធីត្ថិណា ទិសា អាណេកតព្វា ហោតិ ឧទ្ទំ
 ឧលោកេតព្វា(១) ហោតិ អដោ ឧលោកេតព្វា(២)
 ហោតិ អនុទិសា អនុវិលោកេតព្វា ហោតិ សព្វព្វោ-
 តសោ សមន្នាហរិត្វា ឧទ្ទោ អនុទិសំ អនុវិលោកេតិ ឯវំ
 មេ អនុទិសំ អនុវិលោកយតោ នាភិជ្ឈនោមនស្សា
 ចាបកា អកុសលា ធម្មា អន្ធាស្ស័ស្សន្តិទិ ។
 ឥតិហ តត្រ សម្មជាដោ ហោតិ ។ ឥទំ ខោ ភិក្ខុវេ
 នន្ទស្ស ឥន្ទ្រិយេសុ កុត្តន្ទារតាយ ហោតិ ។

តត្រិទំ ភិក្ខុវេ នន្ទស្ស កោជនេ មត្តព្វា-
 តាយ ហោតិ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឧទ្ទោ បដិសង្កា-
 យោទិសោ អាហារំ អាហារេតិ នេវ ទរាយ

១ ឧ.ម. ឧលោកេតព្វំ ។ ២ ឧ. ឧលោកេតព្វំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនៃកាយ អដ្ឋកថិយា

ទើបនន្ទភិក្ខុរមិលមើលនូវទិសខាងកើត ដោយគំនិតថា អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក គឺអភិជ្ឈានីធិតោមនស្សនឹងមិនជាប់តាមអាត្មាអញ ដែលកំពុងរមិលមើលទិសខាងកើតយ៉ាងនេះ ។ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ នន្ទភិក្ខុទើបឈ្លោះថាជាអ្នកមានសេចក្តីដឹងខ្លួន ក្នុងការគ្រប់គ្រងទ្វារនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើនន្ទភិក្ខុរមិលមើលទិសខាងលិច រមិលមើលទិសខាងជើង រមិលមើលទិសខាងត្បូង ដើរមើលទៅទិសខាងលើ ធុនមើលទិសខាងក្រោម ឆាកមើលទៅទិសជាលំដាប់ លុះតែប្រមូលនូវហេតុទាំងអស់ដោយចិត្ត ទើបនន្ទភិក្ខុឆាកមើលនូវទិសជាលំដាប់ដោយគំនិតថា អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក គឺអភិជ្ឈានីធិតោមនស្ស នឹងមិនជាប់តាមអាត្មាអញ ដែលកំពុងឆាកមើលទិសជាលំដាប់ ។ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះនន្ទភិក្ខុទើបឈ្លោះថាជាអ្នកមានសេចក្តីដឹងខ្លួន ក្នុងការគ្រប់គ្រងទ្វារយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដែលនន្ទភិក្ខុមានឥន្ទ្រ័យគ្រប់គ្រងហើយយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដែលនន្ទភិក្ខុស្គាល់ប្រមាណក្នុងកោដននោះយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ នន្ទភិក្ខុពិចារណាដោយឧបាយ ហើយទើបបរិភោគនូវអាហារ មិនមែនដើម្បីលេង

បណ្ណាសក មេត្តាវត្ថុ

ន មនោយ ន មណ្ឌនាយ ន វិក្ខុសនាយ យាវនេវ
 ឥមស្ស កាយស្ស វិតិយា យាមនាយ វិហឹសុបរតិយា
 ព្រហ្មចរិយាទុក្ខហាយ ឥតិ បុរាណញ្ច វេទនំ បដិ-
 ហត្ថាមិ នវញ្ច វេទនំ ន ឧប្បទេស្សាមិ យាត្រា ច មេ
 ភវិស្សតិ អនវជ្ជតា ច ជាសុវិហារោ ចាតិ ។ ឥទំ ខោ
 ភិក្ខុវេ នន្ទស្ស កោជនេ មត្តញ្ញតាយ ហោតិ ។

តត្រិទំ ភិក្ខុវេ នន្ទស្ស ជាភិយានុយោកស្មី ហោតិ
 ឥធ ភិក្ខុវេ នន្ទោ ទិវសំ ចង្ក្រមេន និសង្គាយ អារ-
 វណីយេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បរិសោធនតិ រត្តិយា បវេមំ
 យាមំ ចង្ក្រមេន និសង្គាយ អារវណីយេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ
 បរិសោធនតិ រត្តិយា មជ្ឈិមំ យាមំ នក្ខិណេន បស្សេន
 សីហសេយ្យំ កប្បេតិ ចានេន ចានំ អច្ឆាជាយ
 សតោ សម្បជានោ ឧដ្ឋានសញ្ញំ មនសិករិត្តា
 រត្តិយា បច្ឆិមំ យាមំ បច្ឆុដ្ឋាយ ចង្ក្រមេន និសង្គាយ
 អារវណីយេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បរិសោធនតិ ។ ឥទំ ខោ
 ភិក្ខុវេ នន្ទស្ស ជាភិយានុយោកស្មី ហោតិ ។

បណ្ណសាស្ត្រ មេត្តាវត្ថុ

មិនមែនដើម្បីស្រវឹង មិនមែនដើម្បីតាក់តែងរាងកាយ មិនមែនដើម្បីផ្លូវ
 ផង គ្រាន់តែឲ្យតាំងនៅនៃកាយនេះ ដើម្បីញ៉ាំងជីវិតឱ្យប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីបំបាត់បង់នូវសេចក្តីលំបាក ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រហ្មចារ្យ អាត្មាអញ
 នឹងកំចាត់បង់នូវវេទនាចាស់ផង ញ៉ាំងវេទនាថ្មី មិនឲ្យកើតឡើងបានផង
 ការប្រព្រឹត្តទៅនៃឥរិយាបថក្តី ការមិនមានពោសក្តី ការនៅសប្បាយក្តីនឹង
 មានដល់អាត្មាអញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដែលនន្ទិកភ្នំស្គាល់
 ប្រមាណ ក្នុងកោដនយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដែលនន្ទិកភ្នំប្រកបរឿយ ។ ក្នុងការ
 ភ្ញាក់រលឹកនោះយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះនន្ទិកភ្នំ
 ជម្រះចិត្តចាកការវរណីយធម៌ ដោយការចង្រ្កមន៍ ដោយការអង្គុយអស់
 មួយថ្ងៃ ជម្រះចិត្តចាកការវរណីយធម៌ ដោយការចង្រ្កមន៍ ដោយការ
 អង្គុយអស់បឋមយាមនៃរាត្រី សម្រេចនូវសីហសេយ្យ ដោយផ្អៀងទៅ
 ខាងស្តាំ តំរូវដើង ដោយដើង ជាអ្នកមានសតិសម្បជញ្ញៈ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវ
 ឧជានសញ្ញា អស់មជ្ឈិមយាមនៃរាត្រី ហើយរុករានឡើង ជម្រះចិត្តចាក
 ការវរណីយធម៌ ដោយការចង្រ្កមន៍ ដោយការអង្គុយ អស់បច្ឆមយាមនៃ
 រាត្រី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដែលនន្ទិកភ្នំប្រកបរឿយ ។ ក្នុងការ
 ភ្ញាក់រលឹកយ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អង្គកថាបិដកេ

តត្រិទំ ភិក្ខុវេ នន្ទស្ស សតិសម្មជញ្ញាស្មី ហោតិ
 ឥធិ ភិក្ខុវេ នន្ទស្ស វិទិតា វេទនា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 វិទិតា ឧប្បជ្ឈហន្តិ វិទិតា អត្តន្តំ កច្ឆន្តិ វិទិតា សញ្ញា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ វិទិតា ឧប្បជ្ឈហន្តិ វិទិតា អត្តន្តំ កច្ឆន្តិ
 វិទិតា វិតក្កា ឧប្បជ្ឈន្តិ វិទិតា ឧប្បជ្ឈហន្តិ វិទិតា
 អត្តន្តំ កច្ឆន្តិ ។ ឥទំ ខោ ភិក្ខុវេ នន្ទស្ស សតិ-
 សម្មជញ្ញាស្មី ហោតីតិ ។ កិមញ្ញត្ថំ ភិក្ខុវេ នន្ទោ
 ឥន្ទ្រិយេសុ កុត្តន្ទារោ កោជនេ មត្តញ្ច ជាកិយ-
 មនុយុត្តោ សតិសម្មជញ្ញានំ សមន្នាគតោ យេហិ
 នន្ទោ សក្កោតិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុន្តិ ។

[១០] ឯកំ សមយំ ភក្កវា ចម្បាយំ វិហារតិ
 កត្តរាយ ចោត្តរណ៍យា តីវេ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា ចោទេន្តិ ។
 សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ អាបត្តិយា ចោទិយមាណោ
 អញ្ញោនាញ បដិចារតិ ពហិទ្ធោ កងំ អបនាមេតិ
 កោបញ្ច ទោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច ចាតុករោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អង្គនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដែលនន្ទភិក្ខុ មានសតិសម្បជញ្ញៈនោះ
 យ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ វេទនាកើតឡើងដល់
 នន្ទភិក្ខុ ក៏ដឹងច្បាស់ វេទនាប្រាកដឡើង ក៏ដឹងច្បាស់ ដល់នូវសេចក្តី
 វិនាស ក៏ដឹងច្បាស់ សញ្ញាដែលកើតឡើង ក៏ដឹងច្បាស់ សញ្ញាប្រាកដ
 ឡើង ក៏ដឹងច្បាស់ សញ្ញាដល់នូវសេចក្តីវិនាស ក៏ដឹងច្បាស់ វិតក្កៈ
 ដែលកើតឡើង ក៏ដឹងច្បាស់ វិតក្កៈដែលប្រាកដឡើង ក៏ដឹងច្បាស់ វិតក្កៈ
 ដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ក៏ដឹងច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុ
 ដែលនន្ទភិក្ខុមានសតិសម្បជញ្ញៈយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចាំបាច់ពោលទៅថ្មីក្នុងទីដទៃថា នន្ទភិក្ខុគ្រប់គ្រងទ្វារ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំង
 ឡាយ ដឹងរូបមាណ ក្នុងកោដន ប្រកបរឿយ ។ នូវការក្លាក់រលឹកប្រ-
 កបដោយសតិសម្បជញ្ញៈ ទើបនន្ទភិក្ខុអាចប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យ
 បរិបូណ៌បរិសុទ្ធបាន ។

(១០) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្បែររន្ទេរស្រះបោក្ខ-
 រណីឈ្មោះគត្តរា ជិតក្រុងចម្បូរ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយចោទ
 ភិក្ខុផង្គាដោយអាបត្តិ ។ ភិក្ខុនោះ កាលត្រូវពួកភិក្ខុផង្គា ចោទដោយ
 អាបត្តិក៏អាងពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃ បដិសេធពាក្យទៅខាងក្រៅ ធ្វើ
 សេចក្តីក្រោធផង ទោសផង សេចក្តីមិនពេញចិត្តផង ឲ្យកើតប្រាកដ ។

បណ្ណាសក មេត្តាវត្ថុ

អថោ ភក្ខវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ជំនូមថេតំ^(១) ភិក្ខុវេ
 បុគ្គលំ ជំនូមថេតំ ភិក្ខុវេ បុគ្គលំ ។ អមនេយ្យោ
 ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ កី បរុបុត្តោ^(២) វិហោជេតិ ឥធន
 ភិក្ខុវេ ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស តាទិសំយេវ ហោតិ
 អភិក្កន្តំ បដិក្កន្តំ អាណាតិកំ វិលោតិកំ សម្មិញ្ញំ
 បសាវតំ សង្ឃាដិបត្តបីវាទារណំ សេយ្យថាបិ
 អញ្ញោសំ កន្ទកានំ ភិក្ខុនំ យាវស្ស ភិក្ខុ អាមត្ថិ
 ន បស្សន្តិ យតោ ច ខុស្ស ភិក្ខុ អាមត្ថិ បស្សន្តិ
 តមេនំ ឯវំ ជាទន្តិ សមណានុសីវរយំ សមណា-
 បលាថោ សមណាករណ្ណាវេតិ តមេនំ ឥតិ វិទិត្យា
 តហិត្យា ឆាសេន្តិ ។ តំ កឹស្ស ហេតុ ។
 មា អញ្ញោ កន្ទកោ ភិក្ខុ ទ្វិសេសីតិ ។ សេយ្យ-
 ថាបិ ភិក្ខុវេ សម្បន្នោ យវករណោ យវទ្ទសី

១ ឧ, ធម្មថេតំ ។ ម, ទម្មថេតំ ។ ២ ឧ, កី ហេ បរុបុត្តោ ។ ម, កី សោ បរុបុត្តោ ។

បណ្ណាល័យ មេត្តារត្ន

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរបណ្តេញនូវបុគ្គលនេះចេញ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរបណ្តេញនូវបុគ្គលនេះចេញ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល (នោះ) ជាបុគ្គលគួរបណ្តេញចេញ បុគ្គលដូចជា
កូននៃបុគ្គលដទៃ វេមង្សៀតបៀនបានទេដឹង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយការ
ឈានទៅមុខនឹងថយក្រោយការមើលទៅមើលផ្សេងៗ ការបត់អវយវៈចូល
ការលាអវយវៈចេញ ការទ្រទ្រង់នូវសង្ឃដ៏ បាត្រ ចីវរ របស់បុគ្គលពួកខ្លះ
ក្នុងសាសនានេះ ប្រាកដដូច្នោះ ដូចដំណើរនៃពួកភិក្ខុដ៏ចំរើនដទៃ ពួកភិក្ខុ
មិនឃើញនូវអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនោះ លុះកាលណាពួកភិក្ខុ ឃើញនូវអាបត្តិ
ភិក្ខុនោះ ក៏ដឹងនូវភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះ ជាអ្នកប្រទូស្តស្តង់សមណៈ
ដូចជាសំដីថ្ម អក្ខរក្នុងសមណៈ ជាសម្រាមក្នុងសមណៈ លុះពួកភិក្ខុដ៏
ច្បាស់នូវភិក្ខុនោះ ដូច្នេះហើយ ក៏ធ្វើឲ្យវិនាសទៅខាងក្រៅ(ជំនុំសង្ឃ) ។
ដំណើរនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថា អ្នកកុំប្រទូស្តភិក្ខុទាំងឡាយ
ឯទៀតឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចយ៉ាងស្មៅដែលបង្កចស្រូវ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាធិការយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

ជាយេថ យវករណាថោ យវករណ្ណោវោ តស្ស តាទិសំ.
 យេវ ម្វលំ ហោតិ សេយ្យថាបិ អញ្ញោសំ កទ្គកានំ
 យវានំ តាទិសំយេវ ឆាលំ ហោតិ សេយ្យថាបិ
 អញ្ញោសំ កទ្គកានំ យវានំ តាទិសំយេវ បលាសំ(១)
 ហោតិ សេយ្យថាបិ អញ្ញោសំ កទ្គកានំ យវានំ យាវស្ស
 សីសំ ន ទិព្វត្ថតិ យតោ ច ខុស្ស សីសំ ទិព្វត្ថតិ តមេនំ
 ឯវំ ជានន្តំ យវទ្ធីសំវាយំ យវបលាថោ យវករណ្ណោវោតិ
 តមេនំ ឥតិ វិទិត្យា សម្វលំ ឧប្បដេត្យា តហិទ្ធា
 យវករណស្ស នឌ្ឍន្តំ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។
 មា អញ្ញោ កទ្គកេយេវ ទ្ធិសេសីតិ ។ ឯវមេវ ទោ
 ភិក្ខុវេ ឥនេកទ្ធីស្ស បុគ្គលស្ស តាទិសំ យេវ
 ហោតិ អភិក្កន្តំ បដិក្កន្តំ អាណាគិកំ វិណាគិកំ
 សម្មិញ្ញតំ បសាវតំ សង្ឃដ៏បត្តបិវាទាណំ សេយ្យថាបិ
 អញ្ញោសំ កទ្គកានំ ភិក្ខុនំ យាវស្ស ភិក្ខុ អាបត្តិ
 ន បស្សន្តិ យតោ ច ខុស្ស ភិក្ខុ អាបត្តិ បស្សន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ អដ្ឋកថិយាត

ជាសំដីកងស្រូវ ជាសម្រាមដល់ស្រូវ ដុះសឡើងកងស្រែនៃស្រូវដ៏ល្អ
 គល់ស្មៅនោះក៏ដូច្នោះដែរ ដូចគល់នៃស្រូវដ៏ចំរើនដ៏ទៃ ដើមក៏ដូច្នោះដែរ
 ដូចជាដើមនៃស្រូវដ៏ចំរើនដ៏ទៃ ស្លឹកក៏ដូច្នោះដែរ ដូចជាស្លឹកនៃស្រូវ ដ៏ចំរើន
 ដ៏ទៃ កំណត់ត្រឹមគួរនៃស្មៅនោះមិនទាន់កើត លុះកាលណា គួរនៃស្មៅ
 នោះកើតឡើង អ្នកផងទើបដឹងស្មៅនោះយ៉ាងនេះថា នេះជាស្មៅបង្កើត
 ស្រូវ ជាសំដីកងស្រូវ ជាសម្រាមដល់ស្រូវ លុះអ្នកផងដឹងច្បាស់នូវ
 ស្មៅនោះយ៉ាងនេះហើយ ក៏ដករំលើងទាំងឫសចោលទៅ ខាងក្រៅនៃ
 ស្រែស្រូវ ។ ដំណើរនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថាកុំឲ្យបង្កើតស្រូវ
 ទាំងឡាយ ឯទៀតបានឡើយ សេចក្តីនេះយ៉ាងណាមិញ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ការឈានទៅមុខ នឹងការថយក្រោយ ការមើលទៅ
 ការមើលផ្សេង ។ ការបត់អវិយវៈចូល ការលាអវិយវៈចេញ ការ
 ទ្រទ្រង់នូវសង្ស័យ បាត្រ ចីវរ របស់បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ
 ប្រាកដដូចយ៉ាងដំណើរនៃពួកភិក្ខុក្នុងដ៏ទៃ កំណត់ត្រឹមពួកភិក្ខុ មិនឃើញ
 នូវអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនោះ ក្នុងកាលណាពួកភិក្ខុឃើញនូវអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនោះ

បណ្ណសព មេត្តាវត្ត

តមេនំ ឯវំ ជានន្តំ សមណទ្ធីសីវាយំ សមណបណ្ឌិតោ
 សមណករណ្ណាលោតិ តមេនំ ឥតិ វិទិត្វា ពហិទ្ធា
 ធានេន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ មា អញ្ញោ កន្ទុកេ
 កិក្ខុ ទ្វិសេសីតិ ។ សេយ្យថាបិ កិក្ខុវេ មហាតោ
 ធិញ្ញាវាសិស្ស ផុសយមាទស្ស តត្ថ យានិ តានិ
 ធិញ្ញានិ ធិញ្ញានិ សាវត្ថានិ តានិ ឯកមន្តំ បុព្វំ
 ហោតិ យានិ បទ តានិ ធិញ្ញានិ ធិញ្ញានិ បណ្ឌិតោ
 តានិ តានិ វាតោ ឯកមន្តំ អបរហតិ តមេនំ
 សាមិកា សម្មជ្ជន្តិ កហេត្វា កិយ្យោសោ មត្តាយ
 អបសម្មជ្ជន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ មា អញ្ញោ
 កន្ទុកេ ធិញ្ញោ ទ្វិសេសីតិ ។ ឯវមេវ ទោ កិក្ខុវេ
 ឥនេកទ្ធីស្ស បុត្តលស្ស តានិសំយេវ ហោតិ
 អភិក្កន្តំ បដិក្កន្តំ អាណេតិកំ វិលោកិកំ សម្មញ្ញតំ
 បសាវតំ សម្មាដិបត្តិវិជារណំ សេយ្យថាបិ អញ្ញោសំ
 កន្ទុកានំ កិក្ខុនំ យាវស្ស កិក្ខុ អាបត្តិ
 ន បស្សន្តិ យតោ ច ខ្លស្ស កិក្ខុ អាបត្តិ បស្សន្តិ

បណ្ណាល័យ មេត្តាវត្ត

ក៏ដឹងនូវភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះជាអ្នកប្រទូស្តសមណៈ ដូចជាសំដី
 ឬ អត្ថាមកងសមណៈ ជាសម្រាមដល់សមណៈ លុះពួកភិក្ខុដឹងច្បាស់នូវ
 ភិក្ខុនោះដូច្នេះហើយ ក៏ធ្វើឲ្យវិនាសទៅខាងក្រៅ (ជំនុំសង្ឃ) ក្នុងកាល
 នោះក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ដំណើរនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថា
 កុំឲ្យប្រទូស្តភិក្ខុល្អទាំងឡាយឯទៀតឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដូចយ៉ាងគំនរស្រូវដ៏ធំដែលគេកំពុងរាយ ស្រូវណា ក្នុងគំនរទាំងនោះ
 ដែលជាស្រូវស្អុយ ជាស្រូវមានគ្រាប់ ស្រូវទាំងនោះ ក៏ទៅជាគំនរ
 ដោយឡែក ចំណែកស្រូវណា ជាស្រូវមានកំឡាំងថយ ជាសំដីស្រូវ
 ខ្យល់កប់កស្រូវទាំងនោះ ទៅជាគំនរដោយឡែក ពួកម្ចាស់ក៏យក
 អម្បាសទៅបោសស្រូវនោះ (ឲ្យស្អាតចេញ) ដោយក្រែលែង ។
 ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថា កុំឲ្យបង្ខូចស្រូវល្អទាំង
 ឡាយឯទៀតបានឡើយ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដំណើរប្រាកដដូច្នោះគឺ ការឈានទៅមុខ នឹងការថយក្រោយ ការមើល
 ឡើង ការមើលផ្សេងៗ ការបត់អវយវៈចូល ការលាអវយវៈចេញ ការ
 ទ្រទ្រង់នូវសង្ឃដ៏ បាត្រ ចីវរ របស់បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ
 ប្រាកដដូចយ៉ាងដំណើរនៃពួកភិក្ខុល្អដទៃ កំណត់ត្រឹមពួកភិក្ខុ មិនឃើញ
 នូវអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនោះ លុះកាលណាពួកភិក្ខុឃើញអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កវគ្គិយស្ស អដ្ឋកថិតោ

តមេនំ ឯវំ ជានន្តិ សមណទ្ធីសីវាយំ សមណបលាថោ
សមណករណ្ណវេតិ តមេនំ វេតិ វិទិត្វា ពហិទ្ធា
នាសេន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ មា អញ្ញេ កុទ្ធកេ
កិក្ខុ ទ្ធីសេសីតិ ។ សេយ្យថាបិ កិក្ខុវេ បុរិសោ
ឧទទាននាឡិយត្តិកោ តិល្លាំ កុដារី អាទាយ វនំ
បរិសេយ្យ សោ តន្តនេវ ត្រុតំ កុដារីចាសេន អាគោ-
ដេតិ ។ តត្ថ យានិ តានិ ត្រុតានិ ទទ្ធានិ សារវត្តានិ
តានិ កុដារីចាសេន អាគោដិ តានិ កក្ខុឡំ បដិទទ្ធី ។
យានិ បន តានិ ត្រុតានិ អន្តោប្បតិទិ អវស្សតានិ
កសម្មជាតានិ តានិ កុដារីចាសេន អាគោដិ តានិ
ទទ្ធាំ បដិទទ្ធី ។ តមេនំ មូលេ ធិន្តតិ មូលេ ធិន្តត្វា
អក្កេ ធិន្តតិ អក្កេ ធិន្តត្វា អន្តោ សុរិសោធិតំ វិសោធទតិ
អន្តោ សុរិសោធិតំ វិសោធទត្វា ឧទទាននាឡិ
យោដេតិ ។ ឯវមេវ ខោ កិក្ខុវេ វេដេកក្ខុស្ស បុគ្គលស្ស
តាទិសំយេវ ហោតិ អភិក្កន្តំ បដិក្កន្តំ អាលោកិកំ
វិលោកិកំ សម្មិត្តិកំ បសាវតំ សង្ឃដិបត្តបិដកាលំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនៃកាយ អង្គនិបាត

ក៏ដឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះជាអ្នកប្រទូស្តសមណៈ ដូចជាសំដី
 ឬ អង្គាមក្នុងសមណៈ ជាសម្រាមដល់សមណៈ លុះពួកភិក្ខុ ដឹងច្បាស់នូវ
 ភិក្ខុនោះដូច្នេះហើយ ធ្វើឲ្យវិនាសទៅខាងក្រៅ (ជំនុំសង្ឃ) ក្នុងកាល
 នោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថា
 កុំឲ្យប្រទូស្តពួកភិក្ខុល្អទាំងឡាយឯទៀតបានឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដូចយ៉ាងបុរសត្រូវការចាំសម្រាប់ដងទឹកអណ្តូង ក៏ត្រូវកាន់យក ដឹង
 ដ៏មុតចូលទៅព្រៃ បុរសនោះគោះមើលឈើនោះ ដោយស្លាបដឹង ។
 ឈើទាំងនោះ ឈើណា ជាឈើមាំមួន មានខ្លឹម ឈើទាំងនោះ
 កាលត្រូវគេគោះ ដោយស្លាបដឹងហើយ ក៏បញ្ចេញសូរវែបបង្វិលតាន់ ។
 ចំណែកឈើទាំងឡាយណា ជាឈើស្ងួត ជាឈើតុក ជាឈើ
 ជ្រាក់ជ្រាក់ ឈើទាំងនោះ កាលត្រូវគេគោះ ដោយស្លាបដឹងហើយ ក៏
 បញ្ចេញសូរវែបប្រក់ ។ ។ បុរសនោះក៏កាត់យកឈើនោះត្រង់គល់
 លុះកាត់គល់ហើយ ទើបកាត់ចុង លុះកាត់ចុងហើយ ទើបសំអាតខាង
 ក្នុងឲ្យស្អាត លុះសំអាតខាងក្នុង ឲ្យស្អាតហើយ ទើបធ្វើទៅជាថាង
 សម្រាប់ដងទឹកអណ្តូង យ៉ាងណា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការឈាន
 ទៅមុខ នឹងការថយក្រោយ ការមើលឆ្ងល់ ការមើលផ្សេងៗ ការបត់
 អវយវៈចូល ការលាអវយវៈចេញ ការទ្រទ្រង់នូវសង្ឃ្គាដ៏ បាត្រ បីវរ

បណ្ណាសក មេត្តាវត្ថុ

សេយ្យថាបិ អញ្ញេសំ ភទ្ទកានំ ភិក្ខុនំ យាវស្ស
 ភិក្ខុ អាបត្តិ ន បស្សន្តិ យតោ ច ខុស្ស ភិក្ខុ
 អាបត្តិ បស្សន្តិ តមេនំ ឯវំ ជានន្តិ សមណានុស័-
 វាយំ សមណាបណោ ធម្មណាករណ្ណោតិ តមេនំ
 ឥតិ វិទិត្វា ពហិន្ទា នាសេន្តិ ។ តំ កិស្ស
 ហេតុ ។ មា អញ្ញេ ភទ្ទកេ ភិក្ខុ ទ្ធរេសីតិ ។

សំវាសាយ វិជានេថ នាបិច្ឆកោធនោ ឥតិ(១)

មក្ខិ មក្ខិ បណាសំ ច ឥស្សក្កំ មច្ឆរី សហោ

សណ្ណាវោ ជនវតិ សមណោ វិយ ភាសតិ

រហោ ករោតិ ករណំ នាបិច្ឆិ អនាធិរោ

សំសប្បី ច មុសាវាទំ តំ វិទិត្វា យថា កថំ

សព្វេ សមត្តា ហុត្វាន អភិទិត្វន្តយាថ(២) នំ

បណ្ណាសក មេត្តាវត្ថុ

តែងមានដល់បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ ប្រាកដដូចយ៉ាងដំណើរនៃ
 ពួកភិក្ខុល្អដទៃ កំណត់ត្រឹមពួកភិក្ខុមិនទាន់ឃើញនូវអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនោះ
 លុះកាលណាពួកភិក្ខុឃើញនូវអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនោះហើយ ក៏ដឹងនូវភិក្ខុនោះ
 យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះជាអ្នកប្រធានសមណៈ ដូចជាសំដី ឬ អង្គមក្នុង
 សមណៈ ជាសម្រាមដល់សមណៈ លុះពួកភិក្ខុ ដឹងច្បាស់នូវភិក្ខុនោះ
 ដូច្នេះហើយ ធ្វើឲ្យវិនាសទៅខាងក្រៅ (ដំនុស្ស) ក្នុងកាលនោះ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះថា កុំឲ្យប្រធាន
 ពួកភិក្ខុល្អដទៃត្រូវបានឡើយ ។

ដោយការនៅរួមគ្នា បុគ្គលគប្បីដឹងថា បុគ្គលមានប្រាថ្នា
 ដ៏លាមក មានសេចក្តីក្រោធ ជាអ្នកលុបគុណ រឺដឹង
 លើកខ្លួន ប្រណែន មានសេចក្តីកំណាញ់ ជាអ្នកអួត
 អាង មានសំដីទន់ភ្លន់ និយាយក្នុងកណ្តាលប្រជុំជន ដូច
 ជាសមណៈ តែជាអ្នកមានទិដ្ឋភាពក្រក់ មិនអើពើ (ក្នុងធម៌
 វិន័យ) ជាបុគ្គលរឡេមរឡាម ពោលនូវពាក្យកុហក តែង
 ធ្វើនូវអំពើ (អាក្រក់) ក្នុងទីស្ងាត់ យ៉ាងណា អ្នកទាំងឡាយ
 ទាំងអស់គ្នា លុះដឹងច្បាស់នូវពាក្យនោះ យ៉ាងណាហើយ
 គួរជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា ចូរបណ្តេញនូវបុគ្គលនោះចេញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

ការណ្ណាវំ និទ្ទមវា(១) កសម្ពំ អបកស្សវា(២)

តតោ បលាបេ វាហេថ អស្សមណោ សមណោនិទេ

និទ្ទមិត្តាន ចាបិច្ឆំ(៣) ទាបលាចារតោចរេ

សុទ្ធាសុទ្ធមិ សំវាសំ កប្បយត្តោ បដិស្សតា

តតោ សមត្តា និបកា ទុក្ខស្សន្តំ កវិស្សថាតិ ។

មេត្តាវត្តោ បរិមោ ។

ពិព្រឹទ្ធានំ

មេត្តបញ្ញា ច ទ្វេ ច បិយេ ទ្វេ ចាប្បិយេ ទ្វេ ច

លោកលោកវិបត្តិយោ(៤) ទេវទត្តោ ច ទុត្តរោ

នន្ទោ ការណ្ណាវេន ថាតិ ។

១ ឧ. ម. និទ្ទមវិ ។ ២ ឧ. អបកស្សវិ ។ ម. អវកស្សវិ ។ ៣ ឧ. ម. ចាបិច្ឆេ ។

៤ ឧ. ម. មេត្តំ បញ្ញា ច ទ្វេ បិយា ទ្វេ ច លោកវិបត្តិយោតិ ទិស្សន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ អដ្ឋកថិយាត

កំចាត់បង់នូវបុគ្គលដូចជាសម្រាម កំចាត់បង់នូវបុគ្គលជ្រោក
 ជ្រោកចេញ លំដាប់អំពីនោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរបន្យាត់
 នូវបុគ្គលទាំងឡាយ ដូចជាសំដី ឬ អង្គម មិនមែនជា
 សមណៈ លើកខ្លួនថាជាសមណៈនោះចេញ លុះអ្នកទាំង
 ឡាយ កំចាត់បង់នូវបុគ្គលប្រាថ្នាលាមកមានអាចារៈនឹង
 គោចរៈដ៏លាមកចេញហើយ ជាអ្នកមានស្មារតី ចូរកំណត់នូវ
 ការនៅរដ្ឋគ្នា ដោយបុគ្គលបរិសុទ្ធ នឹងមិនបរិសុទ្ធ គួរជាអ្នក
 ព្រមព្រៀងគ្នា មានប្រាជ្ញាដ៏ខ្ជាប់ខ្ជួន នឹងធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខបាន ។

ចប់ មេត្តាវគ្គ ទី ១ ។

ឧទានក្នុងមេត្តាវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីអាទិសង្ឃមេត្តាចេតោសមាធិ ១ អំពីការបាន
 បញ្ចាត់រលើក អំពីបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់ពីរលើក អំពីបុគ្គល
 មិនជាទីស្រឡាញ់ពីរលើក អំពីលោកធម៌ នឹងការប្រោស
 ចាកលោកធម៌ ១ អំពីទេវទត្ត ២ អំពីព្រះឧត្តរៈ ១ អំពីព្រះ
 នន្ទៈ ១ អំពីសមណៈដូចជាសម្រាម ១ ។

មហាវិថ្ត

[១១] ឯវិថ្ត សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា
វេញោយំ វិហរតិ នឿយ្យចិមណ្ឌុត្តមលេ ។ អថខោ
វេញោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ សម្មោទិនីយំ
កថំ សារាណីយំ វីតិសារត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
ឯកមន្តំ និសីទោ ខោ វេញោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ
ឯតនោច សុតមេតំ ភោ តោតម សមណោ
តោតមោ ន ព្រាហ្មណោ ជីណ្ឌោ វុឿ មហលូកេ
អន្ទុគតេ វិយោអនុប្បត្តេ អភិវាទេតិ វា បច្ឆុដ្ឋេតិ វា
អាសនេន វា និមន្តេតីតិ តយំទំ ភោ តោតម
តថេវ ន ហិ ករំ តោតមោ ព្រាហ្មណោ ជីណ្ឌោ
វុឿ មហលូកេ អន្ទុគតេ វិយោអនុប្បត្តេ អភិ-
វាទេតិ វា បច្ឆុដ្ឋេតិ វា អាសនេន វា និមន្តេតិ

មហាវិគ្គ

[១១] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់គង់នៅក្បែរដើមស្មៅ ជាលំនៅរបស់នរោត្តមរាជ ជិតស្រុកវេរញ្ជា ។
គ្រានោះ វេរញ្ជាព្រាហ្មណ៍ ចូលរស់នៅទៅត្រង់ទី ដែលព្រះមានព្រះភាគគង់
លុះចូលទៅដល់ហើយ ធ្វើសេចក្តីរីករាយ ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ
លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួររាល់កហើយ ទើបអង្គុយ
ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ កាលដែលវេរញ្ជាព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
ខ្ញុំបានឮពាក្យថា ព្រះសមណគោតម មិនសំពះ មិនក្រោកទទួលព្រាហ្មណ៍
ទាំងឡាយ ដែលចាស់ដក ជាត្រ័ត្នាចារ្យមានអាយុច្រើន រស់នៅបាន
យូរឆ្នាំមកហើយ មានអាយុជ្រុលចូលក្នុងបច្ច័មវ័យហើយចោះបីគ្រាន់តែ
អញ្ជើញហៅរកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ឲ្យអង្គុយលើអាសនៈ (ព្រះអង្គក៏មិន
ធ្វើ) បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពាក្យដែលខ្ញុំបានឮមកនោះ ជាប្រាកដ
ថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន មិនសំពះ មិនក្រោកទទួលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ
ដែលចាស់ដក ជាត្រ័ត្នាចារ្យមានអាយុច្រើន រស់នៅបានយូរឆ្នាំមក
ហើយ មានអាយុជ្រុលចូលមកក្នុងបច្ច័មវ័យហើយ ថាសូម្បីត្រឹមតែ
អញ្ជើញហៅរកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ដោយអាសនៈ (ព្រះអង្គក៏មិនធ្វើ)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកនិកាយោ

តយំទំ កោ កោតម ន សម្មន្ទមេវាតិ ។
 នាហន្តំ ព្រាហ្មណ បស្សមិ សទេវកេ លោកេ
 សមារកេ សព្វេហ្មកេ សស្សមណាព្រាហ្មណិយា
 បដាយ សទេវមនុស្សាយ យមហំ អភិវាទេយ្យំ វា
 បច្ចុដ្ឋេយ្យំ វា អាសនេន វា និមន្តេយ្យំ យញ្ញិ
 ព្រាហ្មណ តថាគតោ អភិវាទេយ្យំ វា បច្ចុដ្ឋេយ្យ
 វា អាសនេន វា និមន្តេយ្យ មុទ្ធាបិ តស្ស
 វិបតេយ្យាតិ ។ អរស្សទោ ភំ កោតមោតិ ។
 អត្ថំ ខ្វេស ព្រាហ្មណ បរិយាយោ យេន មំ
 បរិយាយេន សម្មា វិទមាណោ វិទេយ្យ អរស-
 ្សទោ សមណោ កោតមោតិ យេ តេ ព្រាហ្មណ
 រូបរសា សន្តរសា កន្ធរសា រសារសា ដោដ្ឋព្វរសា
 តេ តថាគតស្ស បហីនា ឧត្ថិន្ទមូលា តាលា-
 វត្ថុកតា អនកាវត្ថុកតា អាយតី អនុប្បនដម្ហា

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយ អដ្ឋកថិយ

បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន កិច្ចមានមិនសំពះជាដើមនោះ ជាទំនងពុំសម
 គួរឡើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ក្នុងលោក
 ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំង
 សមណព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្បត្តិទេព នឹងមនុស្សដ៏សេស គមា-
 គត មិនឃើញអ្នកណាមួយ ល្មមឲ្យគមាគតសំពះ ឬក្រោកទទួល
 ឬអញ្ជើញហៅវេកឲ្យអង្គុយលើអាសនៈឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះថា
 បើគមាគតសំពះអ្នកណាឬក្រោកទទួលអ្នកណា ឬក៏អញ្ជើញហៅវេកដោយ
 អាសនៈ ក្បាលរបស់អ្នកនោះ នឹងជាចម្លាក់ចេញចាកក ។ វេកញ-
 ព្រាហ្មណ៍ក៏ពោលពាក្យច្រឡោះបោះ ទៅវេកព្រះសាស្តាថា ព្រះគោតម
 ដ៏ចម្រើន ជាមនុស្សសោះកក្រោះ ឥតវេសជាតិទេតើ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនងគួរឲ្យអ្នក
 ផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សសោះកក្រោះ ឥតវេសជាតិ
 ដែលគេថា នោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពីព្រោះវេសជាតិ គឺរូប
 សំឡេងក្លិនរសផោដ្ឋព្វ ទាំងប៉ុន្មាននោះ គមាគតបានលះស្រឡះហើយ
 បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើមិនឲ្យមានទីកើត ដូចជាដើម
 ត្នោតដែលគេគាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ ជាធម៌លែងមាន
 បែបភាពតទៅទៀតហើយ ជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅមុខទៀតហើយ

បណ្ណសកេ មហាវគ្គោ

អយំ ខោ ព្រាហ្មណ បរិយាយោ យេន មំ
 បរិយាយេន សម្មា វិទមានោ វិទេយ្យ អរស្សនោ
 សមណោ តោតមោតិ នោ ច ខោ យំ ភំ
 សន្ធាយ វិទេសីតិ ។ និព្វានោ កំ តោតមោតិ ។
 អត្ថំ ខ្មេស ព្រាហ្មណ បរិយាយោ យេន មំ
 បរិយាយេន សម្មា វិទមានោ វិទេយ្យ និព្វានោ
 សមណោ តោតមោតិ យេ តេ ព្រាហ្មណ
 រូបភោតា សន្ទុភោតា ឥន្ទុភោតា រសភោតា
 ដោដ្ឋព្វភោតា តេ តថាគតស្ស បហំនា ឧច្ឆិទ្ទ-
 ម្ធា តាលាវត្ថុតតា អនកាវតតា អាយតិ
 អនុប្បនិធម្មា អយំ ខោ ព្រាហ្មណ បរិយាយោ
 យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វិទមានោ វិទេយ្យ
 និព្វានោ សមណោ តោតមោតិ នោ ច ខោ
 យំ ភំ សន្ធាយ វិទេសីតិ ។ អតីរិយវិនោ
 កំ តោតមោតិ ។ អត្ថំ ខ្មេស ព្រាហ្មណ
 បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វិទមានោ
 វិទេយ្យ អតីរិយវិនោ សមណោ តោតមោតិ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្ស
 សោះកក្រោះ ឥតមានរសជាតិនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិន
 មែនត្រូវត្រង់ហេតុដែលព្រាហ្មណ៍ឯង និយាយដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍
 ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន គ្មានគ្រឿងប្រើការទេតើ ។ ព្រះសម្មា-
 សម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង
 គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សប្រើការមិនកើត ដែល
 គេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពីព្រោះគ្រឿងប្រើការ គឺរូប
 សំឡេង ក្លិន រស ដោយដូចទាំងប៉ុន្មាននោះ តថាគតបានលះស្រឡះហើយ
 បានផ្តាច់ផ្តិលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើមិនឲ្យមានទីកើត ដូចជា
 ដើមត្នោតដែលគេតាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ ជាធម៌
 លែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ជាធម៌មិនមានកំណើត តទៅខាង
 មុខទៀតទេ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម
 ជាមនុស្សប្រើការ មិនកើតនោះគឺជាសំដីត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិន
 មែនត្រូវត្រង់ហេតុដែលអ្នកនិយាយសំដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍ពោល
 ថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអករិយវត្ថុទេតើ ។ ព្រះសាស្ត្រទ្រង់
 ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឲ្យអ្នក
 ផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអករិយវត្ថុ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋិកវិបាកោ

អហត្ថិ ព្រាហ្មណ អភិវិយំ វនាមិ កាយទុច្ច-
 រិតស្ស វចីទុច្ចរិតស្ស មនោទុច្ចរិតស្ស អនេកវិហិតានំ
 ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អភិវិយំ វនាមិ
 អយំ ខោ ព្រាហ្មណ បរិយាយោ យេន មំ
 បរិយាយេន សម្មា វនិមាណោ វនេយ្យ អភិវិយវនោ
 សមណោ តោតមោតិ នោ ច ខោ យំ ភំ
 សន្ធាយ វនេសីតិ ។

ឧច្ឆេទវនោ កវំ តោតមោតិ ។ អត្ថិ ខេស
 ព្រាហ្មណ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
 វនិមាណោ វនេយ្យ ឧច្ឆេទវនោ សមណោ តោតមោតិ
 អហត្ថិ ព្រាហ្មណ ឧច្ឆេទំ វនាមិ វតស្ស នោសស្ស
 មោហស្ស អនេកវិហិតានំ ចាបកានំ អកុសលាន
 ធម្មានំ ឧច្ឆេទំ វនាមិ អយំ ខោ ព្រាហ្មណ បរិយាយោ
 យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វនិមាណោ វនេយ្យ
 ឧច្ឆេទវនោ សមណោ តោតមោតិ នោ ច ខោ យំ
 ភំ សន្ធាយ វនេសីតិ ។ ជេតុច្ឆំ កវំ តោតមោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ អដ្ឋកថិយ

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពីព្រោះតថាគត ប្រកាន់និយាយហាមឃាត់ថា មិនត្រូវអ្នកណាមួយ ធ្វើកាយទុច្ច័ត វច្ឆិទុច្ច័ត មនោទុច្ច័តឡើយ តែងនិយាយហាមឃាត់ថា មិនត្រូវអ្នកណាមួយ ធ្វើនូវធម៌ទាំងឡាយ ជាអកុសលអាក្រក់ច្រើនប្រការនោះឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអភិរិយវរទេនោះ គឺជាសំដីត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកនិយាយសំដៅនោះទេ ។

ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាទុច្ចេកវរទេតើ ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ពិតមែន មានហេតុជាទំនង គួរឱ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាទុច្ចេកវរទេ ដែលគេថា នោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពីព្រោះតថាគត ប្រកាន់និយាយថា ឱ្យសត្វកាត់ផ្តាច់ផ្តលនូវវាគៈ ទោសៈ មោហៈ តថាគត តែងនិយាយថា ឱ្យសត្វកាត់ផ្តាច់ផ្តលនូវធម៌ទាំងឡាយ ជាអកុសលអាក្រក់ច្រើនយ៉ាងនេះចេញ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាទុច្ចេកវរទេនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុដែលអ្នកនិយាយសំដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នកឆ្លើយតប (ណាស់) ទេតើ ។

បណ្ណាល័យ មហាវិថ្នាល

អត្ថិ ខ្មែរ ស ព្រាហ្មណ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វឌ្ឍនោ វិទេយ្យ ជេតុន្នំ សមណោ តោតមោតិ អហញ្ញិ ព្រាហ្មណ ជេតុន្នំ វិនាមិ កាយ-
 ទុច្ចរិតេន វិច្ឆិទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន អនេកវិហិតានំ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ជេតុន្នំ វិនាមិ អយំ ខោ ព្រាហ្មណ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វឌ្ឍនោ វិទេយ្យ ជេតុន្នំ សមណោ តោតមោតិ នោ ច ខោ យំ ភំ សន្តាយ វិនេសីតិ ។
 វេនយំកោ កំ តោតមោតិ ។ អត្ថិ ខ្មែរ ស ព្រាហ្មណ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វឌ្ឍនោ វិទេយ្យ វេនយំកោ សមណោ តោតមោតិ អហញ្ញិ ព្រាហ្មណ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេមិ វាគស្សំ ទោសស្សំ មោហស្សំ អនេកវិហិតានំ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេមិ អយំ ខោ ព្រាហ្មណ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វឌ្ឍនោ វិទេយ្យ វេនយំកោ សមណោ តោតមោតិ នោ ច ខោ យំ ភំ សន្តាយ វិនេសីតិ ។

បណ្ណាល័យ មហាវិថ្ត

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង
 គួរឱ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកឡើងរើម ដែលគេថា
 នោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពីព្រោះតថាគត តែងនិយាយថា
 គួរឡើងរើមសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ដោយកាយ វាចា ចិត្ត តថាគតតែង
 និយាយថា គួរឡើងរើមសេចក្តីប្រកបចិត្ត ផ្នែកផ្គត់ចេញរកអកុសលធម៌ទាំង
 ឡាយដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះ
 សមណគោតម ជាអ្នកឡើងរើមនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែ
 មិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុដែលអ្នកនិយាយសំដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍ពោល
 ថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នកបំផ្លាញទេតី ។ ព្រះលោកនាថជាម្ចាស់
 ត្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនងគួរឱ្យអ្នកផង
 គេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ ពីព្រោះតថាគតសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិ ដែលបំផ្លាញបង់
 នូវ រាគៈ ទោសៈ មោហៈ តថាគតសំដែងធម៌ចំពោះផ្លូវប្រតិបត្តិ ដែល
 រំលាងបង់នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ច្រើនប្រការ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ដែលអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញនោះ គឺត្រូវត្រង់
 ហេតុនេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកនិយាយសំដៅនោះទេ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកនិកាយោ

តបស្សី ករំ តោតមោតិ ។ អត្ថំ ខ្វេស ព្រាហ្មណ
 បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
 វទមាដោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ តោតមោតិ
 តបដិយាហំ ព្រាហ្មណ ចាបកោ អកុសលេ
 ធម្មេ វនាមិ កាយទុច្ចរិតំ វចិទុច្ចរិតំ មនោ-
 ទុច្ចរិតំ យស្ស ខោ ព្រាហ្មណ តបដិយា
 ចាបកា អកុសលា ធម្មា បហំនា ឧច្ឆិទ្ឋមូលា
 តាណវត្ថុកតា អនការិកតា អាយតី អនុប្បាទ-
 ធម្មា តមហំ តបស្សីតិ វនាមិ តថាគតស្ស
 ខោ ព្រាហ្មណ តបដិយា ចាបកា អកុសលា
 ធម្មា បហំនា ឧច្ឆិទ្ឋមូលា តាណវត្ថុកតា
 អនការិកតា អាយតី អនុប្បាទធម្មា អយំ ខោ
 ព្រាហ្មណ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
 វទមាដោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ តោតមោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយា

ព្រាហ្មណ៍ពោលថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាអ្នកដុតកំដៅទេតី ។ ព្រះ
សព្វញ្ញាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនង
គួរឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅ ដែលគេថា
នោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពីព្រោះគេថាគតប្រកាន់និយាយថា ការ
ប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ដោយកាយ វាចា ចិត្ត ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ
ជាអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ ដែលជាទី
តាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ (នោះ) បើអ្នកណាបានលះបង់ស្រឡះហើយ
បានផ្តាច់ផ្តួលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើមិនឲ្យមានទីកើត ដូចជាដើម
ឆ្នោត ដែលគេគាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យ
លែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅ
ខាងមុខទៀតហើយ គេថាគតហៅអ្នកនោះថា អ្នកដុតកំដៅ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ គេថា-
គតបានលះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តួលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើ
មិនឲ្យមានទីកើត ដូចជាដើមឆ្នោត ដែលគេគាស់រំលើងឲ្យលែងដុះតទៅ
ទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌
លែងមានកំណើតតទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នក
ផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុនេះឯង

បណ្ណាសពេ មហាវគ្គោ

នោ ច ខោ យំ ភំ សន្ធាយ វិទេសីតិ ។

អប្បគត្តោ ភំ កោតមោតិ ។ អត្ថំ ខ្មេស ព្រាហ្មណ

បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វិទេហនោ

វិទេយ្យ អប្បគត្តោ សមណោ កោតមោតិ យស្ស

ខោ ព្រាហ្មណ អាយតី កត្តសេយ្យា បុនត្តវាភិទិត្តិ

បហំនា ឧច្ឆិទ្ធម្វលា តាលាវត្ថុកតា អនការកតា

អាយតី អនុប្បាទធម្មា តមហំ អប្បគត្តោតិ វិនាថិ

តថាគតស្ស ខោ ព្រាហ្មណ អាយតី កត្តសេយ្យា

បុនត្តវាភិទិត្តិ បហំនា ឧច្ឆិទ្ធម្វលា តាលាវត្ថុកតា

អនការកតា អាយតី អនុប្បាទធម្មា អយំ ខោ

ព្រាហ្មណ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា

វិទេហនោ វិទេយ្យ អប្បគត្តោ សមណោ កោតមោតិ

នោ ច ខោ យំ ភំ សន្ធាយ វិទេសី ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុដែលអ្នកនិយាយសំដៅនោះទេ ។ ព្រាហ្មណ៍
 ពោលថាព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជាមនុស្សឥតកំណើតទេតើ ។ ព្រះដ៏មាន
 ជោគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពិតមែន មានហេតុជាទំនងគួរ
 ឲ្យអ្នកផងគេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សឥតកំណើត ដែលគេថា
 នោះត្រូវហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តាមព្រះភិរិយាដេក ក្នុងគភិតទៅទៀត
 ដំណើរកើត ក្នុងភពតទៅទៀត បើអ្នកណាបានលះបង់ស្រឡះហើយ
 បានផ្តាច់ផ្តួលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើមិនឲ្យមានទីកើត ដូចដើម
 ត្នោតដែលគេគាស់រំលើងឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ ធ្វើឲ្យលែងមាន
 បែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅទៀតហើយ
 គឺថាគតហៅអ្នកនោះថា អ្នកឥតកំណើត ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ភិរិយាដេក
 ក្នុងគភិតទៅទៀត ដំណើរកើត ក្នុងភពតទៅមុខទៀត គឺថាគតបាន
 លះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តួលឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើមិន
 ឲ្យមានទីកើតដូចជាដើមត្នោតដែលគេគាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀត
 ហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែង
 មានកំណើតទៅខាងមុខទៀតហើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដែលអ្នកផង
 គេថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សឥតកំណើតនោះ គឺត្រូវត្រង់ហេតុ
 នេះឯង ប៉ុន្តែមិនមែនត្រូវត្រង់ហេតុ ដែលអ្នកនិយាយសំដៅនេះទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ កុក្កិដិយា អណ្ណានិ អដ្ឋ
 វា ទស វា ទ្វាទស វា តានស្ស កុក្កិដិយា
 សម្មាអធិសយីតានិ សម្មាបរិសេទិតានិ សម្មាបរិ-
 ភារិតានិ យោ នុ ខោ តេសំ កុក្កិដ្ឋាបកានំ
 បឋមតំ បាទនទសីទាយ វា មុខតុណ្ហាកេន វា
 អណ្ណាកោសំ បណាលត្វា សោត្តិមា អភិជិត្យជ្ឈេយ្យ
 កិច្ចំ ស្វាស្ស វេទនីយោ ជេដ្ឋា វា កនិដោ
 វាតិ ។ ជេដ្ឋាតិស្ស ភោ តោតម វេទនីយោ
 សោ ហិ នេសំ ភោ តោតម ជេដ្ឋា ហោតីតិ ។
 ឯវមេវ ខោ អហំ ព្រាហ្មណ អវិជ្ជាគតាយ
 បដាយ អណ្ណាគ្គតាយ បរិយោនទ្វាយ អវិជ្ជណ្ណ-
 កោសំ បណាលត្វា ឯកោ វ លោកេ អនុត្តរំ
 សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ អហញ្ញំ ព្រាហ្មណ
 ជេដ្ឋា សេដ្ឋា លោកស្ស អារទ្ធី ខោ បន
 មេ ព្រាហ្មណ វិរិយំ អហោសិ អសល្លិទំ ឧបដ្ឋិតា
 សតិ អប្បមុដ្ឋា បស្សន្តោ កាយោ អសារវន្តោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដូចជាស្ថិតមាន់ទាំងឡាយ ៨ ក្តី ១០ ក្តី ១២ ក្តី ស្ថិតមាន់
 ទាំងនោះ គឺមេមាន់ក្រាប ដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ ដោយប្រពៃ
 ហើយ ឲ្យចាប់ភ្លិនមេ ដោយប្រពៃហើយ (លុះដល់វេលាញាស់) ក៏
 បណ្តាកូនមាន់ទាំងនោះ កូនមាន់ណា ទំលាយសម្បកស្ថិត ដោយចុង
 ក្រចកជើង ឬ ដោយចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមកដោយស្រួលមុនគេ
 បំផុត បើដូច្នេះតើអ្នកផងគួរហៅកូនមាន់នោះថា កូនច្បង ឬ កូនពៅហៈ ។
 ព្រាហ្មណ៍ត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន (កូនមាន់នោះ) គេគួរ
 ហៅថា កូនច្បង បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពីព្រោះវាជាបងគេបំផុត ។
 ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កាលបើពពួកសត្វ ដូច
 ជាស្ថិត (មាន់) មានអវិជ្ជាគឺសេចក្តីល្ងង់ ដូចជាសម្បកស្ថិតកំពុងរុបរឹត
 ក្នុងលោក មានតែតថាគតម្នាក់ឯង ដែលទំលាយសម្បកស្ថិតគឺសេចក្តីល្ងង់
 ហើយត្រាស់ដឹងខ្លួនឯងដោយប្រពៃ នូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណ ដែលមិន
 មានគុណជាតឯទៀតប្រសើរជាងឡើយ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ តថាគតឯង ជា
 ចម្បង ជាបុគ្គលប្រសើរបំផុតជាងសត្វលោក ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្យាយាម
 តថាគតបានតាំងផ្ដើមហើយ មិនបន់បន្លាយឡើយ ទាំងស្មារតីតថាគតក៏
 ប្រជុំមិនឲ្យមានភ្លាត់ កាយសោត ភ័ស្តុបរម្យាប មិនក្រវល់ក្រវាយ

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

សមាហិតំ ចិត្តំ ឯកត្តំ សោ ខោ អហំ ព្រាហ្មណ
 វិវិច្ឆេ កាមេហំ វិវិច្ឆេ អកុសលេហំ ធម្មេហំ សវិតក្កំ
 សវិតារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមជ្ឈានំ ចេតសោ
 ឧបសម្បជ្ឈ វិហាសី វិតក្កវិចារានំ រូបសមា អជ្ឈតំ
 សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិការំ អវិតក្កំ អវិចារំ
 សមាធិជំ បីតិសុខំ ធីតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហាសី
 បីតិយា ច វិរាតា ឧបេក្ខកោ ច វិហាសី សតោ
 ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទសី យន្តំ
 អរិយា អាចិត្តន្តិ ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារីតិ
 តតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហាសី សុខស្ស ច បហានា
 ធុត្តស្ស ច បហានា បុព្វេ សោមនស្សនោម-
 នស្សានំ អដ្ឋង្គិមា អធុត្តមសុខំ ឧបេក្ខាសតិចារីសុទ្ធិ
 ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហាសី សោ ឯវំ សមាហិតេ
 ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោទានេ អនង្គលោ វិកត្តបក្កិ-
 លេសេ មុទុក្ខតេ កម្មន្តិយេ បិតេ អានេញ្ចប្បត្តេ

បណ្ណាសព មហាវិគ្គ

ចិត្តកំនើន្ត ជាចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ គឺថាគត
 នោះ លុះស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកធម៌ទាំងឡាយ ជា
 អកុសលហើយក៏ចូលបឋមជ្ឈាន ដែលប្រកបដោយវិតក្កវិចារៈ មានបីតិ
 នឹងសុខ ដែលកើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ព្រោះរម្ងាប់វិតក្កវិចារៈ
 គឺថាគតបានចូលដល់ទុតិយជ្ឈាន ជាធម្មជាតិ កើតមានក្នុងសន្តាន ចិត្ត
 ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មានសភាពជាចិត្តស្ងប់ស្ងាត់ មិនមានវិតក្កៈ
 មិនមានវិចារៈ មានតែបីតិនឹងសុខ កើតអំពីសមាធិ ព្រោះលះបង់បីតិ
 ចេញហើយ គឺថាគត ជាបុគ្គលព្រងើយផង មានសតិសម្បជញ្ញៈផង
 សោយសុខដោយនាមកាយផង ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ តែងសរសើរ
 នូវបុគ្គលដែលបាននូវតតិយជ្ឈាននោះថា បុគ្គលអ្នកបានតតិយជ្ឈាន មាន
 ចិត្តព្រងើយ មានស្មារតី មានប្រក្រតីនៅជាសុខ ព្រោះតតិយជ្ឈាន
 ណា គឺថាគត ក៏បានដល់នូវតតិយជ្ឈាននោះ ព្រោះលះបង់នូវសេចក្តី
 សុខផង ព្រោះលះបង់នូវសេចក្តីទុក្ខផង ព្រោះរំលត់នូវសោមនស្ស
 នឹងទោមនស្សអំពីមុនផង គឺថាគតបានចូលដល់ចតុត្ថជ្ឈាន ដែលឥតទុក្ខ
 ឥតសុខ មានសតិដ៏ស្អាត ប្រាកដចំពោះត្រង់ទីបេក្ខា កាលដែលចិត្ត
 ខ្លាចខ្លួន បរិសុទ្ធផ្លូវផង មិនមានតិលេស ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មង
 ជាចិត្តទន់ សមគួរដល់កម្ម ជាចិត្តនឹងធីន៍មិនញាប់ញ័រយ៉ាងនេះហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរទិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដក

បុព្វេនិវាសនុស្សតិញ្ញាណាយ ចិត្តំ អភិវិជ្ជាមេសី សោ
 អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរមិ សេយ្យដីនំ
 ឯកម្មំ ជាតិ ទ្វេបិ ជាតិយោ តិស្សេបិ ជាតិយោ
 ចតុស្សេបិ ជាតិយោ បញ្ចបិ ជាតិយោ និសបិ ជាតិយោ
 វិសម្មំ ជាតិយោ តីសម្មំ ជាតិយោ ចត្តាធិសម្មំ
 ជាតិយោ បញ្ចាសម្មំ ជាតិយោ ជាតិសតម្មំ ជាតិ-
 សហស្សម្មំ ជាតិសតហស្សម្មំ អនេកេបិ សំវដ្ត-
 កម្ម អនេកេបិ វិវដ្តកម្ម អនេកេបិ សំវដ្តវិវដ្ត-
 កម្ម អមុត្រាសី ឯវំនាមោ ឯវំតោត្ថោ ឯវំវណ្ណោ
 ឯវំមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវំមាយុបរិយន្តោ
 សោ តតោ ចុតោ អមុត្រ ឧទទាទី តត្រាទាសី ឯវំនាមោ
 ឯវំតោត្ថោ ឯវំវណ្ណោ ឯវំមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី
 ឯវំមាយុបរិយន្តោ សោ តតោ ចុតោ ឥធូបបន្ទោតិ ។
 ឥតិ សាការំ សុខុទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ
 អនុស្សរមិ ។ អយំ ខោ មេ ព្រាហ្មណ រត្តិយា
 បវមេ យាមេ បវមា វិជ្ជា អនិគតា អវិជ្ជា វិហតា
 វិជ្ជា ឧប្បន្នា តមោ វិហតោ អាណកោ ឧប្បន្នោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយាគ

តថាគតក៏បានបង្កើនចិត្តចូលទៅក្នុងបុព្វេនវាសានស្សតិញ្ញា តថាគត
 ក៏រលឹកជាតិ ដែលបានអាស្រ័យនៅអំពីមុន ជាអនេកជាតិ ក៏រលឹកបាន
 ១ ជាតិ ២ ជាតិ ៣ ជាតិ ៤ ជាតិ ៥ ជាតិ ១០ ជាតិ ២០ ជាតិ
 ៣០ ជាតិ ៤០ ជាតិ ៥០ ជាតិ ១០០ ជាតិ ១ពាន់ជាតិ ១សែនជាតិ
 ក៏បាន រលឹកបានច្រើនសំវដ្តកប្ប ច្រើនវិដ្តកប្ប ច្រើនសំវដ្តវិដ្តកប្ប
 ក៏បាន ដូច្នេះថា តថាគតបានកើតក្នុងភពឯណោះ មានឈ្មោះយ៉ាងនេះ
 មានគោត្តយ៉ាងនេះ មានសម្បវយ៉ាងនេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ សោយ
 សុខទុក្ខយ៉ាងនេះ មានកំណត់អាយុប៉ុណ្ណេះ តថាគតច្បួតចាត់អត្តភាព
 នោះហើយ បានទៅកើតក្នុងភពឯណោះ ដែលទៅកើតក្នុងភពនោះ
 តថាគត មានឈ្មោះយ៉ាងនេះ មានគោត្តយ៉ាងនេះ មានសម្បវយ៉ាងនេះ
 មានអាហារយ៉ាងនេះ បានសោយសុខទុក្ខយ៉ាងនេះ មានកំណត់
 អាយុប៉ុណ្ណេះ តថាគតច្បួតចាត់អត្តភាពនោះហើយ មកកើតក្នុងភព
 នេះ ។ តថាគតរលឹកតាមនូវជាតិ ដែលអាស្រ័យនៅពីមុនបានច្រើនជាតិ
 ព្រមទាំងអាការព្រមទាំងទទួលយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បឋម-
 វិជ្ជានេះហើយ ដែលតថាគតបានក្នុងយាមជាដំបូងនៃពត្រី អវិជ្ជាខ្ចាត់បាត់
 ទៅ វិជ្ជាក៏កើតឡើង ជនីតខ្ចាត់បាត់ទៅ ពន្ធិក៏កើតឡើង ដល់តថាគត

បណ្ណសិក្សា មហាវគ្គ

យថាភំ អប្បមត្តស្ស អាតាបិធា បហិតត្តស្ស វិហា-
 រតោ ។ អយំ ខោ មេ ព្រាហ្មណ បវេមា អភិទិត្ធិជា
 អហោសិ កុក្កដ្ឋាបកស្សេវ អណ្ណោកោសម្មា ។
 សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោធាតេ
 អនង្គណោ វិតត្ថបក្កិលេសេ មុទុក្ខតេ កម្មនិយេ វិតេ
 អាណេញាប្បត្តេ សត្តានំ ចុត្ថបទាតកាណាយ ចិត្តំ
 អភិទិត្ធិមេសី ។ សោ ទិព្វេន ចក្កុណា វិសុទ្ធន
 អតិក្កន្តមាទុសកេន សត្តេ បស្សមិ បវេមាណេ ឧប-
 បជ្ជមាណេ ហីណេ បណីតេ សុវណ្ណោ ទុព្វណ្ណោ សុកតេ
 ទុក្ខតេ យថាកម្មបកេ សត្តេ បជាធាមិ ឥមេ វិត
 កោត្តោ សត្តា កាយទុច្ចរិតេន សមម្ពាគតា វិច្ឆិទុច្ចរិតេន
 សមម្ពាគតា មនោទុច្ចរិតេន សមម្ពាគតា អរិយានំ
 ឧបវាទកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកា មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាធានា តេ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អចាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ
 និរយំ ឧបបន្នា ឥមេ វា បន កោត្តោ សត្តា

បណ្ណសារ មហាវគ្គ

ដូចជាបុគ្គលដែលមិនប្រហែសធ្វេស ខំប្រឹងដុតបំផ្លាញកិលេស មានចិត្ត
 បញ្ចូនទៅ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះឯងជាការញាស់ចេញជាដំបូងរបស់
 តថាគត ដូចជាកូនមាន់ញាស់ចេញចាកសម្បកស្មិត ។ កាលដែលចិត្ត
 ខាប់ខ្ជួនបរិសុទ្ធផ្លូវផង មិនមានកិលេស ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មង ជា
 ចិត្តទន់សមគួរដល់កម្ម ជាចិត្តនឹងផឹងមិនញាប់ញ័រយ៉ាងនេះហើយ តថាគត
 ទើបបង្កើនចិត្ត ដើម្បីដឹងនូវចិត្តនឹងបដិសន្ធិនៃសត្វទាំងឡាយ (ចុត្វ-
 បបាតញ្ញាណ) ។ តថាគតពិចារណាមើលនូវសត្វទាំងឡាយ ដែល
 ច្យុតនឹងចាប់ដល់បដិសន្ធិ ថោកទាបនឹងទុក្ខម មានសណ្ឋានល្អនឹងអាក្រក់
 ទៅកាន់សុគតិនឹងទុគ្គតិ ដោយចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ ក្រៃលែង
 ជាងចក្ខុរបស់មនុស្សសាមញ្ញ ក៏ដឹងច្បាស់នូវសត្វទាំងឡាយ ដែល
 អន្ទោលទៅតាមកម្មថា អើហ្ន៎! សត្វទាំងឡាយអម្បាលនេះ ប្រកប
 ដោយភរិយាប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ដោយកាយ ដោយវាចា ដោយចិត្ត និយាយ
 តិះដៀលអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ប្រកាន់មាំមួនកម្មជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ
 សត្វទាំងនោះ លុះរំលងខន្ធ បន្ទាប់អំពីមរណៈ ក៏ទៅកើតឯអបាយ
 ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក មួយសោត ឡើយ! សត្វទាំងឡាយនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

កាយសុចរិតេន សមដ្ឋាភតា វិចីសុចរិតេន សមដ្ឋា-
 ភតា មនោសុចរិតេន សមដ្ឋាភតា អរិយានំ អនុប-
 វាទកា សម្មាទិដ្ឋិកា សម្មាទិដ្ឋិកម្មសមាទាជា តេ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា សុគតី សក្កំ លោកំ
 ឧបបដ្ឋាតិ ។ ឥតិ ទិព្វេន ចក្កេន វិសុទ្ធន
 អតិក្កន្ធិបាទុសកេន សត្តេ បស្សមិ ចវមារេ
 ឧបបដ្ឋមារេ ហំនេ បណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្វណ្ណេ សុគតេ
 ទុគ្គតេ យថាកម្មបកេ សត្តេ បដាទាមិ ។ អយំ
 ខោ មេ ព្រាហ្មណ វតីយា មជ្ឈិមេ យាមេ ទុតិយា
 វិជ្ជា អធិគតា អវិជ្ជា វិហតា វិជ្ជា ឧប្បដ្ឋា តមោ
 វិហតោ អាណោកោ ឧប្បដ្ឋោ យថាតំ អប្បមត្តស្ស
 អាតាបំនោ បហំតត្តស្ស វិហរតោ ។ អយំ ខោ មេ
 ព្រាហ្មណ ទុតិយា អភិទិព្វេន អហោសិ កុក្កដ្ឋា-
 បកស្សេវ អណ្ណាកោសម្មា ។ សោ វរំ សមាហិតេ
 ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោទាតេ អនង្គណេ វិកត្វបក្កិ-
 លេសេ មុទុក្ខតេ កម្មជីយេ វិវតេ អានេញ្ចប្បត្តេ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អន្តរនិបាត

ប្រកបដោយកិរិយាប្រព្រឹត្តិល្អដោយកាយ ដោយវាចា ដោយចិត្ត មិនគំនះ
 ជៀសអរិយបុគ្គលទាំងឡាយ ជាសម្មាទិដ្ឋិ ប្រកាន់មាំមួនកម្មជាសម្មាទិដ្ឋិ
 សត្វទាំងនោះលុះរំលាងខន្ធបន្ទាប់ពីមរណៈ ក៏ទៅកើតឯឋានសុគតិស្គតិ
 ទៅលោក ។ តថាគតពិចារណាមើលសត្វទាំងឡាយ ដែលច្យុតនឹងចាប់
 បដិសន្ធិ ថោកទាបនឹងទុក្ខម មានសណ្ឋានល្អនឹងអាត្រក់ទៅកាន់សុគតិនឹង
 ទុក្ខតិដោយចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធត្រៃលែងជាងចក្ខុរបស់មនុស្សសាមញ្ញ
 ក៏ដឹងច្បាស់នូវសត្វទាំងឡាយ ដែលអន្ទោលទៅតាមកម្ម ដោយប្រការ
 ដូច្នេះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ វិជ្ជាទី ២ នេះហើយ ដែលតថាគតបានក្នុង
 យាមជាកណ្តាលនៃរាត្រី អវិជ្ជាខ្ចាត់បាត់ទៅ វិជ្ជាក៏កើតឡើង ឆឹងត
 ខ្ចាត់បាត់ទៅ ពន្លឺក៏កើតឡើងដល់តថាគត ដូចជាបុគ្គលមិនប្រហែស
 ធ្វេស ទំប្រឹងដុតបំផ្លាញកិលេស មានចិត្តបញ្ចូនទៅ ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ នេះឯងជាការញាស់ចេញ ជាតំរប់ ២ របស់តថាគត ដូចជា
 កូនមាន់ដែលញាស់ចេញចាកសម្បកស៊ីត ។ កាលដែលចិត្តខាប់ខ្លួន
 បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង មិនមានកិលេស ប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មង
 ជាចិត្តទន់ សមគួរដល់កម្ម ជាចិត្តនឹងធីន មិនញាប់ញ័រយ៉ាងនេះហើយ

បណ្ណសិក្សា មហាវិញ្ញាណ

អាសវាទំ ខយញ្ញណាយ ចិត្តំ អភិជន្នាមេសី ។ សោ
 ភំទំ ទុក្ខនិយមាភូតំ អត្តញ្ញាសី អយំ ទុក្ខសមុទ-
 យោតិ យមាភូតំ អត្តញ្ញាសី អយំ ទុក្ខនិរោធាតិ
 យមាភូតំ អត្តញ្ញាសី អយំ ទុក្ខនិរោធតាមិទំ បដិបទាតិ
 យមាភូតំ អត្តញ្ញាសី ឥមេ អាសវាទំ យមាភូតំ អត្ត-
 ញ្ញាសី អយំ អាសវសមុទយោតិ យមាភូតំ អត្តញ្ញាសី
 អយំ អាសវនិរោធាតិ យមាភូតំ អត្តញ្ញាសី អយំ
 អាសវនិរោធតាមិទំ បដិបទាតិ យមាភូតំ អត្តញ្ញាសី
 តស្ស មេ ឯវំ ជានតោ ឯវំ បស្សតោ កាមាសវាបិ
 ចិត្តំ វិមុច្ចិត្តំ កវាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចិត្តំ អវិជ្ជាសវាបិ ចិត្តំ
 វិមុច្ចិត្តំ វិមុត្តស្មី វិមុត្តមិតិ ញ្ញាណំ អហោសិ ធិណា
 ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ ឆាបរំ ឥត្តត្តា-
 យោតិ អត្តញ្ញាសី ។ អយំ ខោ មេ ព្រាហ្មណ វត្តិយា
 បច្ឆិមេ យាមេ តតិយា វិជ្ជា អធិកតា អវិជ្ជា វិហតា
 វិជ្ជា ឧប្បន្នា តមោ វិហតោ អាណោកោ ឧប្បន្នោ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

តថាគតទើបបង្កើនចិត្តទៅ ដើម្បីដឹងនូវធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃអាសវៈ
 ទាំងឡាយ (អាសវក្ខយញ្ញាណ) ។ តថាគតដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជា
 ទុក្ខ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជាហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខ ដឹងប្រាកដតាម
 ពិតថា នេះជាសេចក្តីរលត់ទុក្ខ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជាឧបាយឲ្យ
 បានដល់នូវសេចក្តីរលត់ទុក្ខ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា ធម៌ប៉ុណ្ណោះជាអាសវៈ
 ដឹងប្រាកដតាមពិតថា ធម៌នេះជាហេតុនាំឲ្យកើតអាសវៈ ដឹងប្រាកដតាម
 ពិតថា នេះជាសេចក្តីរលត់នៃអាសវៈ ដឹងប្រាកដតាមពិតថា នេះជា
 ឧបាយឲ្យបានដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃអាសវៈ កាលដែលតថាគតដឹងយ៉ាង
 នេះ ឃើញយ៉ាងនេះ ចិត្តនៃតថាគតក៏ផុតចាកគ្រឿងគ្រាំគឺកាមផង ភិក្ខុ
 ផង ភិក្ខុវិជ្ជាផង កាលបើចិត្តនៃតថាគតបានរួចផុតស្រឡះហើយ សេចក្តី
 ដឹងថាចិត្តផុតស្រឡះ ក៏កើតប្រាកដឡើង តថាគតដឹងច្បាស់ថាកំណើត
 របស់អញអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌ អញបានប្រព្រឹត្តគ្រប់គ្រាន់ហើយ
 សោឡសកិច្ចអញក៏បានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ វិជ្ជាទី ៣
 នេះហើយ ដែលតថាគតបានក្នុងយាមជាបំផុតនៃរាត្រី អវិជ្ជាខ្ចាត់បាត់
 ទៅ វិជ្ជាក៏កើតឡើង ជន្លឹកខ្ចាត់បាត់ទៅ ពន្លឺក៏កើតឡើង ដល់តថាគត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

យថាភំ អប្បមត្តស្ស អាតាបិដោ បហិតត្តស្ស វិហា-
 រោ ។ អយំ ខោ មេ ព្រាហ្មណ តតិយា អភិទិត្តិជា
 អហោសិ កុក្កដន្ទាបកស្ស្គំ អណ្ណាកោសម្មាតំ ។
 ឯវំ វុត្ត វេរោ ព្រាហ្មណោ កក្កដំ ឯតទវេច
 ដេដ្ឋោ កវំ តោតមោ សេដ្ឋោ កវំ តោតមោ អភិក្កន្ធនំ
 ភោ តោតម អភិក្កន្ធនំ ភោ តោតម សេយ្យថាបិ
 ភោ តោតម ទិក្កន្ធនំ វា ឧក្កន្ធយ្យ បដិទ្ធនំ វា
 វិវេយ្យ ម្វឡស្ស វា មត្តំ អាចិត្តេយ្យ អន្ធការ
 វា តេលប្បដ្ឋោតំ ជាវេយ្យ ចក្កមន្តោ វុទាទិ ទក្ខន្ធនំ
 ឯវមេវ ភោតា តោតមេន អនេកបរិយាយេន ឯម្មោ
 បកាសិតោ ឯសាហំ កវំ តោតមំ សរណំ កុច្ឆាមិ
 ធម្មញ្ញំ ភិក្ខុសង្ឃញ្ញំ ឧបាសកំ មំ កវំ តោតមោ
 ជាវតុ អដ្ឋតត្ថេ ចាណុបេតំ សរណាផ្ដុតន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថិយាន

ដូចជាបុគ្គល មិនប្រហែលធ្វើស ទំប្រឹងដុតបំផ្លាញកិលេស មានចិត្តបញ្ជូន
 ទៅ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះឯងជាការញាស់ជាគំរប់ ៣ របស់តថាគត
 ដូចគ្នានឹងការញាស់ចេញរបស់កូនមាន់អំពីសម្បកស្មិត ។ កាលបើព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ វេរព្រាហ្មណ៍ បានក្រាប
 ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គជាចម្បងជាង
 មនុស្ស ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គប្រសើរបំផុតជាងមនុស្ស បពិត្រព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ច្បាស់
 ពេកណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 សំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ (ភ្លឺច្បាស់ណាស់) គួរនាដូចជា
 មនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្កាបំប៉ុះ ឲ្យផ្សារឡើង តុំនោះដូចមនុស្សបើក
 បង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំង តុំនោះសោត ដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវ
 ដល់អ្នកវង្វេងទិស ឬ ក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបព្រាលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹត ដោយ
 គិតថាមនុស្សអ្នកមានភ្នែក នឹងឃើញនូវរូបទាំងឡាយបាន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ
 សូមដល់នូវព្រះគោតមដ៏ចម្រើនផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជា
 ទីពឹងទីរលឹក ចាប់ដើមតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជ្រាប
 នូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក អ្នកដល់សរណៈស្មើដោយជីវិត ។

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

[១២] ឯកំ សមយំ កកវំ វេសាលីយំ វិហារតិ
មហាវនេ ក្យដាតាសាលាយំ ។ តេន ខោ បន
សមយេន សម្ពហុលា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លីច្ឆវី
សន្តាតាវេ សន្និសីដ្ឋា សន្និបតិកា អនេកបរិយាយេន
ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ
កាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ ។ តេន ខោ បន
សមយេន សីហោ សេនាបតិ និក្ខន្ធស្សវកោ
តស្សំ បរិសាយំ និសិដ្ឋោ ហោតិ ។ អថខោ
សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតទហោសិ និស្សំសយំ
ខោ សោ កកវំ អារហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ករិស្សតិ តថា
ហិមេ សម្ពហុលា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លីច្ឆវី
សន្តាតាវេ សន្និសីដ្ឋា សន្និបតិកា អនេកបរិយាយេន
ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ
សង្ឃស្ស វណ្ណំ កាសន្តិ យទ្ធជាហំ តំ កកវន្តំ
ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យំ អារហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធន ។
អថខោ សីហោ សេនាបតិ យេន និក្ខន្ធលោ នាដបុត្តោ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា និក្ខន្ធលោ នាដបុត្តំ ឯតទហោ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

(១២) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់ក្នុងគោរពសាលា
នាមហាវន ជិតក្រុងវសាលី ។ សម័យនោះឯង ពួកលិច្ឆវ័ជនច្រើន
នាក់ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញ អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងសណ្ឋាគារសាលា
ពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ សរសើរគុណព្រះធម៌ សរសើរគុណព្រះ
សង្ឃ ដោយអនេកបរិយាយ ។ ជួនសម័យនោះឯង សីហសេនាបតី
ជាសាវករបស់និគ្ខន្ធនាងបុត្រ អង្គុយក្នុងបរិសទ្យនោះដែរ ។ គ្រានោះ
សីហសេនាបតី មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
អង្គុយនោះជាក់ជាអវហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធប្រាកដ បានជាពួកលិច្ឆវ័ជនច្រើននាក់
ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញទាំងនោះ អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងសណ្ឋាគារ-
សាលា ពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ សរសើរគុណព្រះធម៌ សរសើរ
គុណព្រះសង្ឃ ដោយអនេកបរិយាយ បើដូច្នោះ គួរតែអញចូល
ទៅ ដើម្បីជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាព្រះអវហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គ
នោះ ។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតី ចូលទៅឯលំនៅនិគ្ខន្ធនា-
ងបុត្រ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានស្នើសេចក្តីនេះនឹងនិគ្ខន្ធនាងបុត្រថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុយស្ស អង្គនិពាតោ

ឥច្ឆាមហំ កន្លែ សមណំ តោតមំ ទស្សនាយ ឧប-
សង្កម្មតុន្តំ ។ កី បន ត្វ សីហា កិរិយវាទោ សមាធនោ
អកិរិយវាទំ សមណំ តោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កម្ម-
ស្សសី សមណោ ហិ សីហា តោតមោ អកិរិយវាទោ
សមាធនោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ
វិនេតីតិ ។ អថ ខោ សីហាស្ស សេនាបតិស្ស យោ អហោសិ
កមិយាភិសង្ខារោ កកវន្តំ ទស្សនាយ សោ បដិច្ចស្សម្ពិ ។
ទុតិយម្បី ខោ សម្ពហុលា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិង្គី
សន្តាតាវ សង្កសិដ្ឋា សង្កបតីតា អនេកវិយាយេន
ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ សង្ឃស្ស
វណ្ណំ ភាសន្តិ ។ ទុតិយម្បី ខោ សីហាស្ស សេនាបតិស្ស
ឯតទហោសិ និស្ស័សយំ ខោ សោ កកវា អហំ សង្ខា-
សមុទ្ទោ កវិស្សតិ តថា ហិមេ សម្ពហុលា អភិញ្ញាតា
អភិញ្ញាតា លិង្គី សន្តាតាវ សង្កសិដ្ឋា សង្កបតីតា
អនេកវិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ
ភាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ យន្តនាហំ តំ កកវន្តំ
ទស្សនាយ ឧបសង្កម្មេយ្យំ អហាន្តំ សង្ខាសមុទ្ធិន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ អដ្ឋិកនិបាត

បតិក្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំចង់ចូលទៅដើម្បីជួបនឹងព្រះសមណគោតម ។

និគន្ធនាដបុត្រតបថា ម្ចាស់សីហា៖ អ្នកឯង ជាភិក្ខុវិទូ នឹងចូលទៅ
 ជួបព្រះសមណគោតម ជាភិក្ខុវិទូដូចម្តេចកើត ម្ចាស់សីហា៖ ព្រោះ
 ថា សមណគោតម ជាភិក្ខុវិទូតែងសំដែងធម៌ ដើម្បីឃាត់កិច្ចការថា
 មិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានពួកសាវកដោយធម៌នោះដែរ ។ លំដាប់នោះ
 ការប្រុងប្រៀបដំណើរដើម្បីទៅជួបព្រះដ៏មានព្រះភាគ របស់សីហសេនា-
 បតី ក៏ត្រូវរៀបជាអាក់ខានទៅវិញ ។ ពួកលិច្ឆវិជនច្រើននាក់ដែលមាន
 កេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញ អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងសណ្ឋាគារសាលា ពោលសរសើរ
 គុណព្រះពុទ្ធ សរសើរគុណព្រះធម៌ សរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយ
 អនេកបរិយាយ ក្នុងលើកទី ២ ទៀត ។ សីហសេនាបតី មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះក្នុងលើកទី ២ ទៀតដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ជាក់
 ជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធប្រាកដ បានជាពួកលិច្ឆវិជនច្រើននាក់ ដែល
 មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញទាំងនេះ អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងសណ្ឋាគារសាលា
 ពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ សរសើរគុណព្រះធម៌ សរសើរគុណ
 ព្រះសង្ឃ ដោយអនេកបរិយាយ បើដូច្នោះគួរតែអញចូលទៅ ដើម្បី
 ជួបនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។

បណ្ណសក មហាវគ្គ

អថខោ សីហោ សេនាបតិ យេន ជិត្តន្តោ នាដបុត្តោ
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ជិត្តន្តំ នាដបុត្តំ ឯតទរោច
 ឥន្ទ្រាមហំ កន្តេ សមណំ តោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្ក-
 មិត្តន្តំ ។ កី បន ភ្នំ សីហា កិរិយវនោ សមាណោ
 អកិរិយវនំ សមណំ តោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិ-
 ស្សសិ សមណោ ហិ សីហា តោតមោ អកិរិយវនោ
 អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ
 វិនេត្តតិ ។ ឥតិយម្បី ខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស
 យោ អហោសិ កមិយាភិសង្ខារោ កកវន្តំ ទស្សនាយ
 សោ បដិប្បស្សន្តិ ។ តតិយម្បី ខោ សម្ពហុលា
 អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លីច្ឆវី សន្តាតាវ សន្និសិទ្ធា
 សន្និបតិកា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ
 ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ។
 តតិយម្បី ខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតទហោសិ

បណ្ណាសា មហាវគ្គ

លំដាប់នោះ សីហសេនាបតី ក៏ចូលទៅដល់នៅរបស់និគន្ធនាដបុត្រ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ បានស្នើសេចក្តីនេះនឹងនិគន្ធនាដបុត្រថា បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំចង់ចូលទៅដើម្បីជួបព្រះសមណគោតម ។ និគន្ធនាដបុត្រតបថា
 ម្ចាស់សីហៈ ចំណែកអ្នកឯង ជាភិក្ខុវិទូ នឹងចូលទៅដើម្បីជួបព្រះសមណ-
 គោតម ជាភិក្ខុវិទូដូចម្តេចកើត ម្ចាស់សីហៈ ព្រោះថា សមណគោតម
 ជាភិក្ខុវិទូ តែងសំដែងធម៌ដើម្បីឃាត់ថា កិច្ចការមិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មាន
 ពួកសាវ័កដោយធម៌នោះដែរ ។ ការប្រុងប្រៀបដំណើរដើម្បីទៅជួបព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ របស់សីហសេនាបតី ក៏ត្រឡប់ជាអាក់ខានទៅវិញ ក្នុងលើក
 ទី ២ ទៀត ។ ពួកលិច្ឆវិជនច្រើននាក់ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញ
 អង្គុយប្រជុំគ្នាក្នុងសណ្ឋាគារសាលា ពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ សរសើរ
 គុណព្រះធម៌ សរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយអនេកបរិយាយ ក្នុងលើក
 ទី ៣ ទៀត ។ សីហសេនាបតី មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងលើកទី ៣ ដូច្នេះថា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយស្ស អដ្ឋកថាបិដក

ជិស្សុសយំ ខោ សោ ភក្កវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា កវិស្សតិ
 តថា ហិមេ សម្ពុហុលា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិង្គវី
 សន្តាតាវ សន្និសិន្នា សន្និបតិកា អនេកបរិយាយេន
 តុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ សង្ឃស្ស
 វណ្ណំ ភាសន្តិ កី ហិមេ កវិស្សន្តិ ជិត្តន្តា អបលោកិតា
 វា អនបលោកិតា វា យន្ធជាហំ អនបលោកេត្វាវ
 ជិត្តន្តំ តំ ភក្កវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យំ អរហន្តំ
 សម្មាសម្ពុទ្ធន្តំ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ បញ្ច-
 មត្តេហិ វេសតេហិ ទិវា ទិវស្ស វេសាលិយា និយ្យសិ
 ភក្កវន្តំ ទស្សនាយ យាវតីកា យានស្ស ភូមិ យានេន
 ភត្តា យាជា បន្ទោរោហិត្វា បត្តិកោ វ អាវមំ ចាវសិ ។
 អថខោ សីហោ សេនាបតិ យេន ភក្កវា តេនុប-
 សង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ
 ភក្កវន្តំ ឯតទរោច សុតមេតំ ភន្តេ អភិវិយវិនោ
 សមណោ តោតមោ អភិវិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ

អសុត្តន្តបិដកអង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គកនិបាត

ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ជាក់ជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធប្រាកដ បាន
 ជាពួកលិច្ឆវ័ជនច្រើននាក់ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីល្បាញទាំងនេះ អង្គុយ
 ប្រជុំគ្នាក្នុងសណ្ឋាគារសាលា ពោលសរសើរគុណព្រះពុទ្ធ សរសើរគុណ
 ព្រះធម៌ សរសើរគុណព្រះសង្ឃ ដោយអនេកបរិយាយ ក៏ឯនិគ្រន្ធទាំង
 ឡាយនេះ ទោះបីអញលាភ្នំ មិនលាភ្នំ នឹងហ៊ានធ្វើអ្វី បើដូច្នោះ អញ
 មិនបាច់លាភនិគ្រន្ធនាដបុត្រទេ នឹងចូលទៅដើម្បីជួបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជា
 ព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធនោះតែម្តង ។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតីចេញ
 ទៅអំពីក្រុងវេសាលីពេលជ្រេពីត្រង់ដោយរថចំនួនប្រាំរយ ដើម្បីជួបព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ទី(ទៅ)ដោយយានបានត្រឹមណាក៏ទៅដោយយានត្រឹមនោះ
 ហើយចុះអំពីយានដើរដោយជើងចូលទៅកាន់អាកម្ម។ លំដាប់នោះ សីហ-
 សេនាបតី ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសីហសេ-
 នាបតី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឲ្យព្រះអង្គបានឮពាក្យនេះថា ព្រះសមណគោតម
 ជាអភិរយវាទ តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីឃាត់ថា កិច្ចការមិនត្រូវធ្វើ

បណ្ណសិក្សា មហាវគ្គ

តែន ច សាវកេ វិនេត្តិតិ យេ តេ កន្លេ ឃុំមាហំសុ
អភិវិយវំនោ សមណោ តោតមោ អភិវិយាយ
ធម្មំ ទេសេតិ តែន ច សាវកេ វិនេត្តិតិ តិញ្ច
តេ កន្លេ កកវតោ វុត្តវំនោ ន ច កកវុត្ត
អក្ខតេន អញ្ញាចិក្ខុន្តិ ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោន្ត
ន ច កោចិ សហធម្មកោ វំនានុចាតោ ការយ្ហដ្ឋានំ
អាគច្ឆតិ អនត្តក្ខាតុកាមា ហិ មយំ កន្លេ កកវុត្តន្តិ ។
អត្ថំ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
វទមាណោ វិទេយ្យ អភិវិយវំនោ សមណោ តោតមោ
អភិវិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តែន ច សាវកេ វិនេត្តិតិ ។
អត្ថំ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
វទមាណោ វិទេយ្យ កិរិយវំនោ សមណោ តោតមោ
កិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តែន ច សាវកេ វិនេត្តិតិ ។
អត្ថំ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
វទមាណោ វិទេយ្យ ឧប្បទវំនោ សមណោ តោតមោ
ឧប្បទាយ ធម្មំ ទេសេតិ តែន ច សាវកេ វិនេត្តិតិ ។

បណ្ណសារ មហាវគ្គ

ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ជនទាំង
 ឡាយណា ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា ព្រះសមណគោតម ជាអភិរិយវរ្ម័ន
 តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីឃាត់ថា កិច្ចការមិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានពួកសាវ័ក
 ដោយធម៌នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះជនទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថា
 អ្នកពោលតាមពាក្យដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគពោលហើយផង ឈ្មោះថាមិន
 ពោលបង្កប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យមិនពិតផង ឈ្មោះថាព្យាករនូវ
 ធម៌សមគួរដល់ធម៌ផង លំអាននៃពាក្យតូចធំ ប្រកបដោយធម៌តិចតួច រមែង
 មិនមកកាន់ឋានៈ គួរតែជឿលផងទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះយើង
 ខ្ញុំមិនបានប្រាថ្នាពោលបង្កប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់
 ត្រាស់តបថា ម្ចាស់សីហៈ ដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអភិរិយ-
 វរ្ម័ន តែងសំដែងធម៌ដើម្បីឃាត់ថា កិច្ចការមិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មានពួកសាវ័ក
 ដោយធម៌នោះដែរ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ ដែលអ្នក
 ផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអភិរិយវរ្ម័ន តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីធ្វើដែរ
 ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះត្រូវហើយ ។ ម្ចាស់សីហៈ ដែលអ្នក
 ផងថា ព្រះសមណគោតម ជាទុច្ឆេទវរ្ម័ន តែងសំដែងធម៌ដើម្បីកាត់ផ្តាច់
 ផ្តិលដែរ ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដក

អត្ថំ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា
 វទមាណោ វទេយ្យ ជេតុច្ឆិ សមណោ តោតមោ
 ជេតុច្ឆិតាយ ធម្មំ នេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។
 អត្ថំ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ វេនយកោ សមណោ
 តោតមោ វិនយាយ ធម្មំ នេសេតិ តេន ច សាវកេ
 វិនេតីតិ ។ អត្ថំ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិ-
 យាយេន សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ តបស្សី សមណោ
 តោតមោ តបស្សីតាយ ធម្មំ នេសេតិ តេន ច
 សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថំ សីហ បរិយាយោ យេន
 មំ បរិយាយេន សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ អប្បកត្តោ
 សមណោ តោតមោ អប្បកត្តតាយ ធម្មំ នេសេតិ
 តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អត្ថំ សីហ បរិ-
 យាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមាណោ
 វទេយ្យ អស្សតោ សមណោ តោតមោ អស្សសាយ
 ធម្មំ នេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិកាយ អង្គពន្លាត

ម្នាលសីហៈ ដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកឆ្លើយរឿង តែង
 សំដែងធម៌ ដើម្បីសេចក្តីឆ្លើយរឿង ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ
 ត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជា
 អ្នកបំផ្លាញ តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌
 នោះ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ដែលអ្នកផងថា ព្រះ
 សមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅ តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មាន
 ពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ ដែលគេថានោះត្រូវហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ដែល
 អ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សឥតកំណើត តែងសំដែងធម៌
 ដើម្បីឥតកំណើត ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ ដែលគេថានោះត្រូវ
 ហើយ ។ ម្នាលសីហៈ ដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកល្អ
 លោម ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ ដែលគេថា នោះត្រូវហើយ ។

បណ្ណសិក្សា មហាវគ្គ

កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ អភិវិយវំនោ សមណោ
 តោតមោ អភិវិយាយ ធម្មំ នេសេតិ តេន ច សាវកេ
 វិនេត្តតិ ។ អហញ្ញំ សីហ អភិវិយំ វទាមិ កាយទុច្ច-
 រិតស្ស វិច្ឆិទុច្ចរិតស្ស មនោទុច្ចរិតស្ស អនេកវិហិតានំ
 ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អភិវិយំ វទាមិ ។
 អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ អភិវិយវំនោ សមណោ
 តោតមោ អភិវិយាយ ធម្មំ នេសេតិ តេន ច សាវកេ
 វិនេត្តតិ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ
 បរិយាយេន សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ កិវិយវំនោ
 សមណោ តោតមោ កិវិយាយ ធម្មំ នេសេតិ
 តេន ច សាវកេ វិនេត្តតិ ។ អហញ្ញំ សីហ
 កិវិយំ វទាមិ កាយសុច្ចរិតស្ស វិច្ឆិសុច្ចរិតស្ស
 មនោសុច្ចរិតស្ស អនេកវិហិតានំ កុសលានំ ធម្មានំ
 កិវិយំ វទាមិ ។ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ
 យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលសីហៈ ចុះបរិយាយដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជា
អភិរិយវេទ តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីឃាត់ថា កិច្ចការមិនត្រូវធ្វើ ទាំងទូន្មាន
ពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះថា
គាត់គិតតែឆន្ទិយាយថា មិនគួរធ្វើកាយទុច្ចរិត វច្ឆិទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត
ទេ តែឆន្ទិយាយថា មិនគួរធ្វើអកុសលទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ ច្រើន
ប្រការទេ ។ ម្នាលសីហៈ នេះឯងជាបរិយាយដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណ-
គោតម ជាអភិរិយវេទ តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីឃាត់ថា កិច្ចការមិនត្រូវធ្វើ
ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលសីហៈ ចុះបរិយាយ
ដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាភិរិយវេទតែងសំដែងធម៌ ដើម្បី
ធ្វើ ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ
ព្រោះថា គាត់គិតតែឆន្ទិយាយថា គួរធ្វើកាយសុច្ចរិត វច្ឆិសុច្ចរិត
មនោសុច្ចរិត តែឆន្ទិយាយថា គួរធ្វើកុសលធម៌ទាំងឡាយច្រើន
ប្រការ ។ ម្នាលសីហៈ នេះឯង ជាបរិយាយ ដែលអ្នកផងថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកថិយកោ

កិរិយវាទោ សមណោ តោតមោ កិរិយាយ ធម្មំ
 ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ កតមោ ច
 សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សង្ខា វទមាណោ
 វិទេយ្យ ឧច្ឆេទវាទោ សមណោ តោតមោ ឧច្ឆេទាយ ធម្មំ
 ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។ អហព្វា សីហ
 ឧច្ឆេទំ វទាមិ វាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស អនេក-
 វិហិតានំ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ ឧច្ឆេទំ វទាមិ ។
 អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សង្ខា
 វទមាណោ វិទេយ្យ ឧច្ឆេទវាទោ សមណោ តោតមោ
 ឧច្ឆេទាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។
 កតមោ ច សីហ បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សង្ខា វទមាណោ វិទេយ្យ ជេតុច្ឆិ សមណោ តោតមោ
 ជេតុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។
 អហព្វា សីហ ជិតុច្ឆាមិ កាយទុច្ឆរតេន វិចិត្តុច្ឆរតេន
 មនោទុច្ឆរតេន ជិតុច្ឆាមិ អនេកវិហិតានំ ចាបកានំ
 អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ។ អយំ ខោ សីហ
 បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សង្ខា វទមាណោ វិទេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថិយក

ព្រះសមណគោតម ជាភិក្ខុវិញ្ញាណ តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីធ្វើ ទាំងទូន្មាន
 ពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលសីហៈ ចុះបរិយាយដែលអ្នកផងថា
 ព្រះសមណគោតម ជាទុច្ឆេទវេទ តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តល
 ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ
 ព្រោះថា គឺថាគតតែងនិយាយ ចំពោះការកាត់ផ្តាច់ផ្តលរាគៈ ទោសៈ
 មោហៈ តែងនិយាយចំពោះការកាត់ផ្តាច់ផ្តលនូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ
 ច្រើនប្រការ ។ ម្នាលសីហៈ នេះឯងជាបរិយាយ ដែលអ្នកផងថា
 ព្រះសមណគោតម ជាទុច្ឆេទវេទ តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ផ្តល
 ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលសីហៈ ចុះបរិយាយ
 ដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកឆ្លើមរមើម តែងសំដែង
 ធម៌ដើម្បីឆ្លើមរមើម ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលសីហៈ ព្រោះថា គឺថាគតឆ្លើមរមើមកាយទុច្ចរិត វច្ចុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត
 ឆ្លើមរមើម ការប្រកបចិត្ត ផ្តេកផ្តិតទៅរកអកុសលធម៌ ទាំងឡាយដ៏
 អាក្រក់ច្រើនប្រការ ។ ម្នាលសីហៈ នេះឯងជាបរិយាយដែលអ្នកផងថា

បណ្ណសារ មហាវិញ្ញា

ជេតុត្ថំ សមណោ តោតមោ ជេតុត្ថិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ
 តេន ច សាវកេ វិនេត្តិតំ ។ កតមោ ច សីហ
 បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមាណោ
 វទេយ្យ វេនយីកោ សមណោ តោតមោ វិនយាយ ធម្មំ
 ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេត្តិតំ ។ អហញ្ញំ សីហ
 វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ វាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស
 អនេកវិហិតានំ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ
 វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។ អយំ ខោ សីហ បរិយាយោ
 យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ វេនយីកោ
 សមណោ តោតមោ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច
 សាវកេ វិនេត្តិតំ ។ កតមោ ច សីហ បរិយាយោ
 យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមាណោ វទេយ្យ តថស្សី
 សមណោ តោតមោ តថស្សីតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន
 ច សាវកេ វិនេត្តិតំ ។ តថដីយាហំ សីហ ចាបកេ
 អកុសលេ ធម្មេ វទាមិ កាយទុច្ចរិតំ វេទុច្ចរិតំ មនោទុច្ច-
 រិតំ ។ យស្ស ខោ សីហ តថដីយា ចាបកា អកុសលា
 ធម្មា បហំនា ឧប្បិដ្ឋេន តាលាវត្ថុកតា អនការិកតា

បណ្ណាល័យ មហាវិថ្ត

ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកឆ្លើយអើម តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីឆ្លើយអើម
 ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលសីហៈ ចុះបរិយាយ
 ដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ តែងសំដែងធម៌
 ដើម្បីបំផ្លាញ ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលសីហៈ ព្រោះថា តថាគតសំដែងធម៌ ដើម្បីបំផ្លាញពុករលួយ ទោសៈ
 មោហៈ សំដែងធម៌ ដើម្បីបំផ្លាញអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដ៏អាក្រក់
 ច្រើនប្រការ ។ ម្នាលសីហៈ នេះឯងជាបរិយាយដែលអ្នកផងថា
 ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកបំផ្លាញ តែងសំដែងធម៌ដើម្បីបំផ្លាញទាំងទូន្មាន
 ពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលសីហៈ ចុះបរិយាយដែលអ្នកផងថា
 ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅ តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំង
 ទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ តថាគត
 តែងនិយាយចំពោះកាយទុច្ចរិត វច្ចុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត ជាទីតាំង
 នៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ជាអកុសលធម៌ដ៏អាក្រក់ ។ ម្នាលសីហៈ
 អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ
 បើអ្នកណា បានលះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តុលឫសគល់អស់ហើយ
 បានធ្វើមិនឲ្យមានទីកើតដូចជាដើមឆ្នោត ដែលគេគាស់រំលើងឲ្យលែងដុះ
 តទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព តទៅទៀតហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អដ្ឋកថាគោ

អាយតី អនុប្បាទធម្មា តមហំ តបស្សីតិ វេនាមិ ។
 តថាគតស្ស ខោ សីហា តបដិយា ចាបកា
 អកុសលា ធម្មា បហីនា ឧច្ឆន្ទមូលា តាលាវត្ថុ-
 កតា អនការកតា អាយតី អនុប្បាទធម្មា ។
 អយំ ខោ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វេនាមោ វេនេយ្យ តបស្សី សមណោ តោតមោ
 តបស្សីតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ ។
 តតមោ ច សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
 សម្មា វេនាមោ វេនេយ្យ អប្បកត្តោ សមណោ តោតមោ
 អប្បកត្តតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវកេ
 វិនេតីតិ ។ យស្ស ខោ សីហា អាយតី កត្តសេយ្យា
 បុនព្ភវាភិនិព្វតិ បហីនា ឧច្ឆន្ទមូលា តាលាវត្ថុកតា
 អនការកតា អាយតី អនុប្បាទធម្មា តមហំ អប្ប-
 កត្តោតិ វេនាមិ ។ តថាគតស្ស ខោ សីហា អាយតី
 កត្តសេយ្យា បុនព្ភវាភិនិព្វតិ បហីនា ឧច្ឆន្ទមូលា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋិកនិបាត

ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅមុខទៀតហើយ គឺថាគតហៅអ្នកនោះថា អ្នកដុតកំដៅ។ ម្នាលសីហៈ អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏អាក្រក់ ដែលជាទីតាំង នៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ គឺថាគតបានលះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តុំឫស គល់ហើយ បានធ្វើមិនឲ្យមានទីកើត ដូចជាដើមត្នោតដែលគេគាស់រំលើង ឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព តទៅទៀត ហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅមុខទៀតហើយ។ ម្នាលសីហៈ នេះ ឯងជាបរិយាយដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកដុតកំដៅ តែង សំដែងធម៌ដើម្បីដុតកំដៅ ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយធម៌នោះ ។ ម្នាល សីហៈ បរិយាយដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាមនុស្សមិនមាន កំណើត តែងសំដែងធម៌ដើម្បីមិនមានកំណើត ទាំងទូន្មានពួកសាវ័កដោយ ធម៌នោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ភិរិយាដេកក្នុងគភិតទៅទៀត ដំណើរ កើតក្នុងភពតទៅទៀត បើអ្នកណាបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តុំឫស ឫសគល់អស់ហើយ បានធ្វើមិនឲ្យមានទីកើតដូចជាដើមត្នោត ដែលគេ គាស់រំលើងឲ្យលែងដុះតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅ ខាងមុខទៀតហើយ គឺថាគតហៅអ្នកនោះថា ជាអ្នកមិនមានកំណើត ។ ម្នាលសីហៈ ភិរិយាដេកនៅក្នុងគភិតទៅទៀត ដំណើរកើតក្នុងភព តទៅទៀត គឺថាគត បានលះបង់ស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តុំឫសអស់ហើយ

បណ្ណសិក្សា មហាវគ្គ

តាណាវត្ថុកតា អនកាវត្ថុកតា អាយតី អនុប្បន្នធម្មា ។
អយំ ខោ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
សម្មា វិទមាណោ វិទេយ្យ អប្បកត្តោ សមណោ តោតមោ
អប្បកត្តតាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវតេ វិនេតីតិ ។
កតមោ ច សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
សម្មា វិទមាណោ វិទេយ្យ អស្សត្តោ សមណោ តោតមោ
អស្សសាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវតេ វិនេតីតិ ។
អហញ្ញិ សីហា អស្សត្តោ បរមេន អស្សសេន
អស្សសាយ ធម្មំ ទេសេមិ តេន ច សាវតេ វិនេមិ ។
អយំ ខោ សីហា បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន
សម្មា វិទមាណោ វិទេយ្យ អស្សត្តោ សមណោ តោតមោ
អស្សសាយ ធម្មំ ទេសេតិ តេន ច សាវតេ វិនេតីតិ ។
ឯវំ វុត្តេ សីហោ សេនាបតិ ភក្កវន្តំ ឯតទរោច អភិក្កន្តំ
កន្តេ អភិក្កន្តំ កន្តេ ។ បេ ។ ឧបាសកំ មំ កន្តេ
កកវា ជារតុ អជ្ជតក្កេ ចាណុបេតំ សុវណ្ណត្ថន្តំ ។

បុណ្យសក មហាវគ្គ

បានធ្វើមិនឲ្យមានទីកើតដូចជាដើមត្នោត ដែលគេគាស់រំលើងឲ្យលែងផុតទៅទៀតហើយ បានធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាពតទៅទៀតហើយ ឲ្យជាធម៌លែងមានកំណើតតទៅទាំងមុខទៀតហើយ ។ ម្នាលសីហៈ នេះឯងជាបរិយាយ ដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកមិនមានកំណើត តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីមិនមានកំណើត ទាំងទូន្មានពួកសាវកដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលសីហៈ បរិយាយដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកល្អនិលោម តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីល្អនិលោម ទាំងទូន្មានពួកសាវកដោយធម៌នោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសីហៈ ព្រោះថា គឺថាគតជាអ្នកល្អនិលោម តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីល្អនិលោម ដោយសេចក្តីល្អនិលោមយ៉ាងក្រៃលែង ទាំងទូន្មានពួកសាវកដោយធម៌នោះ ។ ម្នាលសីហៈ នេះឯង ជាបរិយាយដែលអ្នកផងថា ព្រះសមណគោតម ជាអ្នកល្អនិលោម តែងសំដែងធម៌ ដើម្បីល្អនិលោម ទាំងទូន្មានពួកសាវកដោយធម៌នោះ ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ សីហសេនាបតី បានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ច្បាស់ពេកណាស់ ។ បេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាំទុកនូវព្រះអង្គថាជាទុបាសក ដល់សរណៈ ស្មើដោយជីវិត ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

អនុវិច្ឆកាវំ ខោ សីហ ករោហិ អនុវិច្ឆកាវោ
 តុម្ហានិសានំ ញាតមនុស្សានំ សាធុ ហោតីតិ ។
 ឥមំនាទាហំ កន្តេ កកវតោ ភិយ្យោសោ មត្តាយ
 អត្ថមនោ អភិវទ្ធោ យំ មំ កកវា វិវាហា អនុវិច្ឆ-
 កាវំ ខោ សីហ ករោហិ អនុវិច្ឆកាវោ តុម្ហានិសានំ
 ញាតមនុស្សានំ សាធុ ហោតីតិ មញ្ញំ កន្តេ អញ្ញតិ-
 ត្តិយា សាវកំ លភិត្វា កេវលកប្បំ វេសាលី
 ចដាក់ំ បរិហរយ្យំ សីហោ អម្ហកំ សេនាបតិ
 សាវកត្ថំ ឧបគតោតិ អថ ច បន មំ កកវា វិវាហា
 អនុវិច្ឆកាវំ ខោ សីហ ករោហិ អនុវិច្ឆកាវោ តុម្ហានិ-
 សានំ ញាតមនុស្សានំ សាធុ ហោតីតិ វិសាហំ កន្តេ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយាន

ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហៈ អ្នកចូរធ្វើនូវការពិចារណារួចហើយ សិមធ្វើ (ព្រោះ) ការពិចារណារួចហើយសិមធ្វើ រមែងជាគុណគាប់ ប្រសើររបស់ពួកមនុស្សអ្នកបោះដីប្រហែលនឹងអ្នក ។ សីហសេនាបតី ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីពេញចិត្ត ត្រេកអរលើសលុបហួសប្រមាណចំពោះភាសិតរបស់ព្រះអង្គ ដោយហេតុ ដែលព្រះអង្គសំរៃ ដងនឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សីហៈ អ្នកចូរ ធ្វើនូវការពិចារណារួចហើយសិមធ្វើ (ព្រោះ) ការពិចារណារួចហើយសិម ធ្វើ រមែងជាគុណគាប់ប្រសើររបស់ពួកមនុស្សអ្នកបោះដីប្រហែល នឹងអ្នក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដ្បិតពួកអន្យត្តិយ បានខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវ័កហើយ ក៏ដង្ហែងទ្រង់ ចូលទៅកាន់ក្រុងវេសាលីទាំងមូល ហើយប្រកាសសេចក្តី ថា សីហសេនាបតី បានចុះចូលមក ជាសាវ័ករបស់ពួកយើងហើយ ចំឡែកវត្តព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រឡប់ជាទ្រង់ត្រាស់ចំពោះខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះ វិញថា ម្ចាស់សីហៈ អ្នកចូរធ្វើនូវការពិចារណារួចហើយសិមធ្វើ (ព្រោះ) ការពិចារណារួចហើយសិមធ្វើ រមែងជាគុណគាប់ប្រសើរ របស់មនុស្ស អ្នកបោះដី ប្រហែលនឹងអ្នក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

សូមដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទី
 ពឹងទុកលើក ចាប់ដើមតាំងពីថ្ងៃនេះទៅ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាំទុក
 នូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក អ្នកដល់នូវសរណៈស្មើដោយជីវិត ជាតំរប់
 តំរង់ផង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់សីហៈ ត្រកូល
 របស់អ្នក ដូចជាអណ្ណន៍ទឹក របស់ពួកនិគ្រន្ធ អស់កាលយូរណាស់មក
 ហើយ អ្នកគប្បីសំគាល់នូវបិណ្ឌបាត ដែលអ្នកគួរឱ្យដល់ពួកនិគ្រន្ធ
 ដែលចូលមករកនោះផង ។ សីហសេនាបតី ក្រាបទូលថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីពេញចិត្ត ត្រេកអរលើសលុបហួស
 ប្រមាណចំពោះភាសិតរបស់ព្រះអង្គ ដោយហេតុដែលព្រះអង្គ បាន
 សំដែងនឹងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សីហៈ ត្រកូលរបស់អ្នក ដូចជា
 អណ្ណន៍ទឹក របស់ពួកនិគ្រន្ធ អស់កាលយូរណាស់មកហើយ អ្នកគប្បី
 សំគាល់នូវបិណ្ឌបាត ដែលអ្នកគួរឱ្យដល់ពួកនិគ្រន្ធ ដែលចូលមករកនោះ
 ផង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គធ្លាប់ឮពាក្យនេះថា ព្រះសមណ-
 គោតម ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា បុគ្គលត្រូវឱ្យទានដល់តថាគតតែម្យ៉ាង
 មិនត្រូវឱ្យទានដល់ពួកសាស្តាដទៃឡើយ បុគ្គលត្រូវឱ្យទានដល់ពួក
 សាវករបស់តថាគតតែម្យ៉ាង មិនត្រូវឱ្យទានដល់ពួកសាវក របស់ពួក
 សាស្តាដទៃឡើយ បុគ្គលឱ្យទានដល់តថាគតតែម្យ៉ាង ទើបមានផលច្រើន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថេកាយស្ស អដ្ឋកថាបារមី

ន អញ្ញោសំ ទិដ្ឋំ មហាច្ឆលំ មហ្មេមេវ សាវកានំ
 ទិដ្ឋំ មហាច្ឆលំ ន អញ្ញោសំ សាវកានំ ទិដ្ឋំ
 មហាច្ឆលន្តិ អថ ច បន មំ ភកកា និក្ខណ្ឌោស្មបិ
 ធានេ សមាធិបេតិ អថ ច ភន្តេ មយមេត្ថ កាលំ
 ជានិស្សរម ឯសាហំ ភន្តេ តតិយម្បិ ភកកន្តំ សរណំ
 កត្វាមិ ធម្មញ្ញំ ភិក្ខុសង្ឃញ្ញំ ឧបាសកំ មំ ភន្តេ ភកកា
 ធារតុ អជ្ជតក្កេ ចាណុបេតិ សរណដ្ឋតន្តិ ។ អថខោ
 ភកកា សីហស្ស សេនាបតិស្ស អនុប្បត្តិកមំ កាលេសិ
 សេយ្យដីទំ ធានកមំ សីលកមំ សត្តកមំ កាមាទំ
 អាទីនំ ឧកាវំ សន្តិលេសំ នេត្តម្មេ អាទិសំសំ បកា-
 សេសិ ។ យថា ភកកា អញ្ញោសំ សីហំ សេនាបតិ
 កល្បចិត្តំ មុទ្ធិចិត្តំ វិជីវណ្ឌចិត្តំ ឧទក្កចិត្តំ បសន្នចិត្តំ
 អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុត្តិសិកា ធម្មទេសនា តំ
 បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មក្ខំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ឲ្យដល់ពួកសាស្តាដទៃ មិនមានផលច្រើនឡើយ បុគ្គលឲ្យទានដល់ពួក
សាវ័ករបស់គាត់តែម្យ៉ាង ទើបមានផលច្រើន ឲ្យទានដល់ពួកសាវ័ក
របស់ពួកសាស្តាដទៃ មិនមានផលច្រើនឡើយ តែឥឡូវនេះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគត្រឡប់ជាបបួលខ្ញុំព្រះអង្គឲ្យធ្វើទានក្នុងពួកនិគ្រន្ធ បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន ចំណែកខាងខ្ញុំព្រះអង្គគង់នឹងដឹងនូវកាលគួរក្នុងទាននេះ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះ
ធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរលឹក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចាប់
ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា
ឧបាសក អ្នកដល់នូវសរណៈ ស្មើដោយជីវិត ជាគំរប់បីផងផង ។

គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វកថាចំពោះសីហសេនាបតី
គឺទ្រង់ប្រកាសនូវទានកថា សីលកថា សគ្គកថា នូវទោសរបស់កាម
ផ៌លាមក សៅហ្មង នឹងអាទិសន្សំក្នុងការចេញចាកកាម ។ កាលណាព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា សីហសេនាបតី មានចិត្តស្រួល មានចិត្តខ្លាំង
មានចិត្តផុតចាកនូវវិវាទធម៌ មានចិត្តខ្ពស់ មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ទើប
ទ្រង់ប្រកាសនូវធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធាងឡាយ តែងលើកឡើង
សំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុកសច្ច សមុទយសច្ច និរោធសច្ច មគ្គសច្ច ។

បណ្ណាសពេ មហាវត្ថុ

សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធវត្ថំ អបកតកាឡតំ សង្ខ-
 នេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហយ្យ ឯវមេវ សីហស្ស សេនា-
 បតិស្ស តស្មីយេវ អាសនេ វិជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុ
 ឧទទាទិ យំ កិត្ខំ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធន-
 ធម្មន្តំ ។ អថខោ សីហោ សេនាបតិ ទិដ្ឋធម្មោ
 បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោកាឡធម្មោ តិណ្ហវិទិតិក្ខោ
 វិកតកតំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បត្តយោ សត្ត
 សាសនេ កកវន្តំ ឯតទរោច អធិវសេតុ មេ កន្ត
 កកវា ស្វាតនាយ កត្តំ សទ្ធិ កិត្តុសង្ឃេនាតិ ។
 អធិវសេសិ កកវា តុណ្ហិកាវេន ។ អថខោ សីហោ
 សេនាបតិ កកវតោ អធិវសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា
 កកវន្តំ អភិវនេត្វា បទត្ថិណំ កត្វា បក្កាមិ ។
 អថខោ សីហោ សេនាបតិ អញ្ញាតំ បុរិសំ អាមន្តេសិ
 កច្ច ត្វំ អន្តោ បុរិស បរត្ថមំសំ ជាតាហិតិ ។

បណ្ណសារ មហាវគ្គ

ធម្មតាសំពត់សស្អាត មិនដិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ គួរទទួល
 ទឹកជ្រលក់បានដោយល្អ មានទប់មាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្កគឺសាសាបត្តិ-
 មគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់សីហសេនាបតី
 ក្នុងទីនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើង ធម្មជាតិទាំងអស់
 នោះ តែងរលក់ទៅវិញជាធម្មតា មានទប់មេឃ្យដូច្នោះឯង ។

គ្រានោះ សីហសេនាបតី បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានលុះ
 អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានជឿជាក់
 អរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានឡើងឆ្ងល់ ដល់
 នូវភាពជាអ្នកក្លាហានមិនជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា
 ហើយ ទើបគ្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួលនូវកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាមួយនឹងភិក្ខុ
 សង្ឃ ដើម្បីឆាន់ក្នុងវិថីស្មោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ហិ-
 ភាព ។ លំដាប់នោះ សីហសេនាបតី ដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទទួលនិមន្តហើយ ទើបក្រោកចាកទីអង្គុយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ ហើយដើរចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ សីហសេនា-
 បតី បានហៅបុរស ១ នាក់មកថា ម្ចាស់បុរសដ៏ចម្រើន អ្នកចូរទៅ ចូរដឹង
 នូវសាច់ ដែលគួរប្រព្រឹត្តទៅតាមប្រក្រតី (សាច់ទុកលក់) ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយស្ស អង្គនិបាតោ

អថខោ សីហោ សេនាបតិ តស្ស វត្តិយា អច្ចយេន
 សកេ និវេសនេ បណ្ឌិតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិ-
 យានេត្វា ភក្កវតោ កាលំ អាភោទាបេសិ កាលោ
 កន្លេ សីហស្ស សេនាបតិស្ស និវេសនេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។
 អថខោ ភក្កវា បុព្វត្ថាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមា-
 នាយ យេន សីហស្ស សេនាបតិស្ស និវេសនំ
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ចត្តេ អាសនេ និសីទិ
 សន្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ តេន ខោ បន សមយេន
 សម្ពហុលា និក្ខណ្ហា វេសាលីយំ វថិយាយ វថិយំ
 សិដ្ឋាជកេន សិដ្ឋាជកំ ពាហា បក្កយ កន្លេនិ អដ្ឋ
 សីហេន សេនាបតិនា ម្ចីលំ បស្សំ វជិត្វា សមណស្ស
 តោតមស្ស ភត្តំ កតំ សមណោ តោតមោ ជានំ
 ឧទ្ទិស្ស កតំ មំសំ បរិក្ខត្វាតិ បដិច្ចកម្មន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ អដ្ឋកថិយា

លំដាប់នោះ សីហសេនាបតី ក៏ចាត់ចែង ខាងនិយោជនីយាហារ ដ៏ធំតូច ក្នុងផ្ទះរបស់ខ្លួន ដោយកាលកន្លងទៅនៃរាត្រីនោះ ទើបប្រើ បុរសនោះឲ្យទៅក្រាបទូលនូវភត្តកាលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តក្នុងផ្ទះរបស់សីហសេនាបតី សម្រេច ហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រ នឹងចីវរក្នុងបុព្វល្អាសម័យ ស្តេចចូលទៅកាន់លំនៅរបស់សីហសេនាបតី លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ ដែលសីហសេនាបតីក្រាល បម្រុងទុក ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ ក្នុងសម័យនោះ ពួកនិគ្រន្តជាច្រើន នាក់ផ្គុំនូវដើមដៃស្រែកកន្ទុកកន្ទេញ សព្វប្រកសព្វផ្ស់ត្រឡែងកែងក្នុង ក្រុងវេសាលីថា ថ្ងៃនេះសីហសេនាបតី សម្លាប់សត្វមានសរីរៈឆាត់ធំ ធ្វើ ភត្តដើម្បីសមណគោតម ។ ទុកជាដ៏ធំ គង់ឆាន់នូវសាច់ដែលគេសម្លាប់ ចំពោះខ្លួន (ព្រះសមណគោតមនេះឈ្មោះថាត្រូវ) បដិច្ចកម្ម(១) ។

១-ពាក្យថា បដិច្ចកម្មនេះ ជាឈ្មោះអំពើរបស់អ្នកដែលត្រាន់តែបរិភោគសាច់ ក៏បាននាម ថាសម្លាប់សត្វដែរ ឬ ជាឈ្មោះអំពើដែលគេសម្លាប់ព្រោះអាស្រ័យខ្លួន ពុំនោះសោត ពាក្យថា បដិច្ចកម្មនេះ ជាឈ្មោះរបស់និមិត្តកម្ម ។ លទ្ធិពួកនិគ្រន្តប្រកាន់ថា បដិច្ចកម្មនោះជាអកុសល ត្រូវបានដឹងអ្នកឲ្យពាក់ពណ៌ល អ្នកទទួលពាក់ពណ៌ល ។ អដ្ឋកថា ។

បណ្ណសិក្សា មហាវគ្គ

អថោ អពាតិកា បុរិសោ យេន សីហោ សេនាបតិ
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សីហស្ស សេនាបតិស្ស
 ឧបកណ្តាលោ អាហារេសិ យក្សេ កន្តេ ជានេយ្យាសិ
 ឯតេ សម្ពហុលា និក្ខណ្ឌា វេសាលយំ វជិយាយ វជិយំ
 សិដ្ឋាជកេន សិដ្ឋាជកំ ពាហា បក្កយ កន្តន្តិ អដ្ឋ
 សីហេន សេនាបតិនា ប្បលំ បស្សំ វជិត្វា សមណស្ស
 តោវចស្ស កតំ កតំ សមណោ តោតមោ ជានំ ឧទ្ទិស្ស
 កតំ មំសំ បរិកុញ្ញតិ បដិច្ចកម្មន្តិ ។ អលំ អយ្យា
 ទីយវត្ថុញ្ចំ តេ អាយស្មន្តោ អវណ្ណកាហា ពុទ្ធស្ស អវណ្ណ-
 កាហា ធម្មស្ស អវណ្ណកាហា សង្ឃស្ស ន ច បនេតេ
 អាយស្មន្តោ ជីវន្តំ តំ កកវន្តំ អសតា តុច្ឆា មុសា
 អក្ខតេន អញ្ញាតិក្ខន្តិ ន ច មយំ ជីវិតហេតុបិ សត្វាច្ច
 ចាលំ ជីវិតា វេហេបេយ្យមាតិ ។ អថោ សីហោ
 សេនាបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណ្ឌិតេន ខាននិយេន
 វោជនិយេន សហត្ថា សន្តិវ្យាសិ សម្បវាសេ ។

បណ្ណសក មហាវិទ្យា

លំដាប់នោះ បុរសម្នាក់ ក៏ចូលទៅឯកន្លែង ដែលសីហសេនាបតីនៅ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ខ្សឹបប្រាប់ក្បែរត្រចៀកនៃសីហសេនាបតីថា សូម
 ព្រះភេជព្រះគុណជ្រាប ពួកនិគ្រន្តជាច្រើន ទាំងអម្បាលនេះ ផ្គុំដើម
 ដៃកន្ទក់កន្ទេញ សព្វច្រកសព្វផ្លូវត្រឡែងកែង ជិតក្រុងវេសាលីថា ក្នុង
 ថ្ងៃនេះ សីហសេនាបតី សម្លាប់សត្វមានសិរៈធាតុធំ ធ្វើកត្តដើម្បី
 ព្រះសមណគោតម។ ទុកជាដំណឹងគង់ឆាន់នូវសាច់ដែលគេសម្លាប់ចំពោះខ្លួន
 ព្រះសមណគោតមនេះ ឈ្មោះថា ត្រូវបដិច្ចកម្ម ។ លោកម្ចាស់ទាំង
 ឡាយ មិនគួរសោះ ព្រោះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ប្រាថ្នារក
 ទោសព្រះពុទ្ធ ប្រាថ្នារកទោសព្រះធម៌ ប្រាថ្នារកទោសព្រះសង្ឃ អស់
 កាលជាយូរណាស់មកហើយ តែលោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ មិន
 អៀនសោះ នៅតែពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ដោយពាក្យ
 មិនមាន ពាក្យទេ ជាពាក្យកុហក មិនពិត ទាំងពួកយើងក៏មិនក្លែង
 ផ្តាច់បដិសត្វចាកដីវិតព្រោះហេតុតែដីវិត (របស់ខ្លួនឡើយ) ។ លំដាប់
 នោះ សីហសេនាបតី ញ៉ាំងភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យធាន់ផ្អែត
 ស្តាប់ស្តល់ ដោយខាទន័យកោដន័យ ហារដ៏ទុក្ខមដោយដៃខ្លួនឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អង្គពនិបាតោ

អថខោ សីហោ សេនាបតី តំ ភកវន្តំ កុត្តារំ ឌុំនីត-
បត្តចាណំ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធ ខោ
សីហំ សេនាបតី ភកវា ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សេត្វា
សមាទមេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយា-
សនា បកាមីតិ ។

[១៣] អដ្ឋហំ ភិក្ខុវេ អង្គេហំ សមម្ពាគតោ រញ្ជា
កប្រោ អស្សាជានិយោ រាជរហោ ហោតិ រាជគោត្តោ
រញ្ជា អង្គន្ទេវ សំឡំ កច្ចតិ ។ កតមេហំ អដ្ឋហំ ។
វេជ ភិក្ខុវេ រញ្ជា កប្រោ អស្សាជានិយោ ឧភតោ
សុជាតោ ហោតិ មាតិកោ ច បិតិកោច យស្សំ
ទិសាយំ អញ្ជេហំ កប្រោ អស្សាជានិយោ ជាយន្តិ តស្សំ
ទិសាយំ ជាតោ ហោតិ យំ ខោ បទស្ស កោជនំ
ទេន្តិ អល្លំ វា សុត្តំ វា តំ សក្កេន្ទ្រេវ បរិកុញ្ញតិ
អវិកិរុត្តា ជេតុច្ឆំ ហោតិ ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា
អភិទិសីទិតុំ វា អភិទិបដ្ឋិតុំ វា សោ រតោ ហោតិ
សុខសំវាសោ ន ច អញ្ជា អស្សេ ឧញ្ជេជេតា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អដ្ឋកថិយាគ

កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ឆាន់រួច លែងដាក់ព្រះហស្តទៅ
 ក្នុងបាត្រទៀតហើយ សីហសេនាបតី ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ កាល
 ដែលសីហសេនាបតី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ
 ដោយធម្ម័តថា ហើយក្រោកចាកអាសនៈស្តេចចេញទៅ ។

[១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះអាជានេយ្យដ៏ល្អ របស់ស្តេច
 ដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាង ជាសត្វគួរដល់ព្រះរាជា ជាវាជបម្រើ
 ដល់នូវការរាប់ថាជាអង្គរបស់ព្រះរាជា ។ អង្គ ៨ យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ សេះអាជានេយ្យដ៏ល្អ របស់ស្តេច
 ជាសត្វមានកំណើត ដ៏ល្អទាំងពីរខាង គឺទាំងខាងមេនិងខាងបា ១
 សេះអាជានេយ្យទាំងឡាយដ៏ល្អដទៃទៀត កើតក្នុងទិសណា ក៏កើត
 ក្នុងទិសនោះ ១ ជនទាំងឡាយ ឲ្យស្មៅស្រស់ក្តី ស្មៅស្ងួតក្តីណា
 ដល់វា ។ ក៏ចេះតែស៊ីស្មៅស្រស់ឬស្មៅស្ងួតនោះ ដោយគោរព មិនឲ្យរាត់
 រាយ ១ ជាសត្វឡើយមេមិននឹងការអង្គុយសង្កត់នូវទ្វារៈ នឹងបស្សាវៈ ១
 វាជាសត្វគ្រកអរ តែងសប្បាយ មិនបៀតបៀននូវពួកសេះដទៃ ១

បណ្ណសារ មហាវគ្គ

យានំ ខោ បនស្ស តានំ សាវេយ្យានំ ក្វេយ្យានំ
 ជិម្ពេយ្យានំ វង្កេយ្យានំ តានំ យថាភ្នំ សារិស្ស
 អាវិកត្តា ហោតិ តេសមស្ស សារិ អភិជ្ជននាយ
 វាយមតិ វាហំ ខោ បន ហោតិ កាមញ្ញ អស្ស
 វហន្ត វា មា វា អហមេត្ត វាហស្សមីតិ ចិត្តំ ឧប្បនេតិ
 កច្ឆន្តោ ខោ បន ឧដ្ឋមត្តនេវ កច្ឆតិ ថាមវា ហោតិ
 យាវ ជីវិតមរណាបរិយាទានា ថាមំ ឧបជំសេតា ។
 ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហង្កហិ សមន្មាគតោ រញ្ញោ
 គប្រោ អស្សជានិយោ វាជេហោ ហោតិ វាជគោត្តោ
 រញ្ញោ អង្គន្ទេវ សំឡំ កច្ឆតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 អដ្ឋហិ ជិម្ពហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យ
 ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខត្តំ លោកស្ស ។
 កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សីលវា
 ហោតិ ចាតិមោក្ខសំវាសំវុតោ វិហារតិ អាចារ-
 កោចរសម្បជ្ជោ អណ្តមត្តេសុ វង្កេសុ កយនស្សវី

បណ្ណាសក មហាវិទ្យា

ការអត្តសញ្ញាណ កោត មិត្តភាពនឹងការរៀបចំទាំងឡាយ ណាមួយរបស់វា ។ ក៏ធ្វើឲ្យ
 ការអត្តសញ្ញាណជាដើមនោះ ឲ្យជាក់ច្បាស់គួរតាមពិត ដល់នាយសារថី ។ ក៏
 ព្យាយាមដើម្បីញ៉ាំញីនូវការអត្តសញ្ញាណជាដើមរបស់វា ១ ជាសត្វតែងនាំទៅ
 តែងញ៉ាំងចិត្តឲ្យកើតឡើងថា ពួកសេះដទៃ ទោះនាំទៅក៏ដោយ មិននាំទៅ
 ក៏ដោយ អញនឹងនាំទៅដោយពិតក្នុងទីនោះ កាលដែលទៅក៏រមែងទៅ
 តាមផ្លូវត្រង់តែម្យ៉ាង ១ ជាសត្វមានកំឡាំងមាំមួន ដែលនឹងថយកំឡាំង
 គ្រាតែសេចក្តីស្លាប់គ្របសង្កត់ជីវិត ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះអាជា-
 នេយ្យដ៏ល្អរបស់ស្តេច ប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនេះឯង ជាសត្វគួរដល់ព្រះ
 រាជា ជាពរដបម្រើ ដល់នូវការរាប់ថាជាអង្គរបស់ព្រះរាជា ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏យ៉ាងនោះដែរ ជាអ្នកប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ទើបជា
 អ្នកគួរទទួលនូវចក្ខុវិស័យ ដែលបុគ្គលទទួលចំពោះអ្នកមានសីលហើយ
 នាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វកេត្តជ័យប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ធម៌៨យ៉ាង
 តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ជាអ្នកមាន
 សីល តែងសង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខសំរេសសីល ជាអ្នកបរិបូណ៌ ដោយអាចារៈ
 នឹងគោចរៈ ១ ឃើញភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយ សូម្បីមានប្រមាណតិចតួច

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អង្គនិកាយោ

សមាធាយ សិក្ខតំ សិក្ខាបទេសុ យំ ខោ បទស្ស
 កោជនំ ទេតំ ល្ងងំ វា បណ៌តំ វា តំ សក្កន្ធិយេវ
 បរិក្ខញ្ញតំ អវិហញ្ញមាធា ដេតុន្តំ ហោតំ កាយទុច្ច-
 រិតេន វេទិទុច្ចរិតេន មលោទុច្ចរិតេន ជិក្ខុន្តតំ ចាបកានំ
 អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា សោ វតោ ហោតំ
 សុខសំវាសោ ន អញ្ញោ ភិក្ខុ ឧព្វោដេតា យានំ ខោ
 បទស្ស តានំ សាថេយ្យានំ កូដេយ្យានំ ជិម្ពេយ្យានំ
 វុត្តេយ្យានំ តានំ យថាភ្នតំ អារិកត្តា ហោតំ សត្វំ
 វា វិញ្ញសុ វា សព្វហ្មចារីសុ តេសមស្ស សត្វា វា
 វិញ្ញ វា សព្វហ្មចារី អភិនិម្មទនាយ វាយមតិ សិក្ខិតា
 ខោ បទ ហោតំ កាមញ្ញោ ភិក្ខុ សិក្ខន្ធ វា មា វា
 អហមេត្ថំ សិក្ខិតស្សមីតំ ចិត្តំ ឧប្បាទេតំ កច្ចន្តោ
 ខោ បទ ឧដ្ឋមក្កេនេវ កច្ចតំ តត្រាយំ ឧដ្ឋមក្កោ
 សេយ្យដំនំ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ
 អារទ្ធកិយោ វិហារតិ កាមំ តថោ ច ញ្ញា ច អដ្ឋ
 ច អវិសិស្សតុ សវីរេ ឧបស្សស្សតុ មំសលោហិតំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គពនិបាត

សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១ ជនប្រគេននូវកោដនណា
 មួយ ទោះសៅហ្មងក្តី ឧត្តមក្តីដល់លោក ១ ក៏ចេះតែឆាន់នូវកោដននោះ
 ដោយគោរព មិនរើសអើង ១ ជាអ្នកឆ្លើយរើមចំពោះកាយទុច្ចរិត វិច្ចុទុច្ចរិត
 មនោទុច្ចរិត ឆ្លើយរើមចំពោះការជួបប្រសព្វនឹងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏
 លាមក ១ លោកជាអ្នករីករាយ មានការនៅសប្បាយ មិនបៀតបៀនពួក
 ភិក្ខុដទៃ ១ ការអ្នកអាង កោង មិត្តព័ត៌មានការវៀចទាំងឡាយណា របស់
 លោក ១ ជាអ្នកធ្វើនូវការអ្នកអាងជាដើមនោះ ឲ្យជាក់ច្បាស់តាមពិតចំពោះ
 ព្រះសាស្តា ឬ សុត្រហ្មចារីជាវិញ្ញាណព្រះសាស្តា ឬ សុត្រហ្មចារីជាវិញ្ញាណ
 តែងព្យាយាមដើម្បីញ៉ាំញីនូវការអ្នកអាងជាដើមនោះរបស់លោក ១ ជាអ្នក
 សិក្សា ញ៉ាំងចិត្តឲ្យកើតឡើងថា ពួកភិក្ខុដទៃ ទោះសិក្សាក៏ដោយ មិន
 សិក្សាក៏ដោយ អញនឹងសិក្សាក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដោយពិត លោកកាលនឹង
 ទៅ ក៏ទៅតាមផ្លូវត្រង់តែម្យ៉ាង បណ្តាផ្លូវត្រង់ទាំងនោះ ផ្លូវត្រង់នេះគឺសម្មា-
 ទិដ្ឋិ ។ បេ។ សម្មាសមាធិ ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាមតឹងតែងថា ស្វែង
 សរសៃនឹងផ្តឹង ចូរស្វិតក្រៀមចុះ សាច់នឹងឈាម ចូររើស្វិតក្នុងសរីរៈចុះ

បណ្ណាសក មហាវគ្គោ

យន្តំ បុរិសត្ថាមេន បុរិសវិយេន បុរិសបរក្កមេន បត្តតំ
 ន តំ អថាបុណ្យត្វា វិយស្ស សណ្ឋានំ ករិស្សតិ
 តមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហំ ធម្មហំ សមន្តាគតោ
 ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុព្វកេតុ
 លោកស្សតិ ។

(១៤) អដ្ឋ ភិក្ខុវេ អស្សុទឡង្កេ អដ្ឋ ច អស្សនោសេ
 នោសេស្សាមិ អដ្ឋ បុរិសទឡង្កេ អដ្ឋ ច បុរិសនោសេ
 តំ សុណាថ ។ បេ ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ អដ្ឋ
 អស្សុទឡង្កេ អដ្ឋ ច អស្សនោសា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ឯកោ អស្សុទឡង្កេ បេហិតំ វុត្តោ វិទ្ធោ សមាធា
 ចោធិតោ សារជីនា បច្ឆតោ បដិសក្កតិ បដ្ឋិតោ
 រមំ បវត្តតិ ឯវុចោបិ ភិក្ខុវេ ឥធិកោ អស្សុ-
 ទឡង្កេ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ បវមោ អស្សនោសោ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ឥធិកោ អស្សុទឡង្កេ
 បេហិតំ វុត្តោ វិទ្ធោ សមាធា ចោធិតោ សារជីនា

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ភិច្ចណា ដែលអ្នកផងត្រូវដល់ ដោយកំឡាំងនៃបុរស ព្យាយាម
 នៃបុរស សេចក្តីប្រឹងប្រែងនៃបុរស បើមិនទាន់ដល់នូវភិច្ចនោះទេ ក៏
 មិនបញ្ឈប់សេចក្តីព្យាយាម ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
 ធម៌ ៨ យ៉ាងនេះឯង ទើបជាអ្នកគួរទទួលនូវចក្ខុប្បច្ច័យ ដែលបុគ្គល
 ទទួលបានពោះអ្នកមានសីលហើយនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុញ្ញកេត្តជ័ប្រ
 សើរបស់សត្វលោក ។

[១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតនឹងសំដែងនូវសេរីមានពុត
 ត្បូត ៨ យ៉ាង នឹងទោសនៃសេរី ៨ យ៉ាង បុរសមានពុតត្បូត ៨ យ៉ាង
 នឹងទោសនៃបុរស ៨ យ៉ាង ចូរអ្នកទាំងឡាយ ចាំស្តាប់នូវធម៌
 នោះចុះ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេរីមានពុតត្បូត៨យ៉ាង នឹងទោស
 នៃសេរី ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេរីមានពុតត្បូត
 ពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កាលដែលនាយសារថីនិយាយថា ឯងចូរដើរទៅ
 ហើយចាក់ ផាស់ភ្លើង ក៏ត្រឡប់ថយក្រោយ ញ៉ាំងរថឲ្យត្រឡប់ថយ
 ក្រោយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេរីមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 បែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសរបស់សេរី ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សេរីមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 កាលដែលនាយសារថីនិយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយចាក់ ផាស់ភ្លើង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

បច្ឆា លង្ក្របតិ កុញ្ញំ បហាវតិ តិណ្ណំ ភញ្ញតិ ឯវុទោចិ
 ភិក្ខុវេ សីលេកោ អស្សុទ្ធជ្នោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ
 ទុតិយោ អស្សនោសោ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សីលេកោ
 អស្សុទ្ធជ្នោ បេហិតិ វុត្តោ វិទ្ធោ សមាធនោ ចោទិតោ
 សារថីនា រដិសាយ សត្តិ ឧស្សជ្ជិត្វា រដិសំយេវ
 អន្លោមទុតិ ឯវុទោចិ ភិក្ខុវេ សីលេកោ អស្សុ-
 ទ្ធជ្នោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ តតិយោ អស្សនោសោ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សីលេកោ អស្សុទ្ធជ្នោ បេហិតិ
 វុត្តោ វិទ្ធោ សមាធនោ ចោទិតោ សារថីនា ឧម្មក្កំ
 កណ្ណាតិ ឧព្វដុមំ រដំ កកោតិ ឯវុទោចិ ភិក្ខុវេ
 សីលេកោ អស្សុទ្ធជ្នោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ
 ចតុត្តោ អស្សនោសោ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សីលេកោ
 អស្សុទ្ធជ្នោ បេហិតិ វុត្តោ វិទ្ធោ សមាធនោ ចោទិតោ
 សារថីនា លង្ក្របតិ បុរិមំ កាយំ បត្តណ្ណាតិ បុរិមេ
 ចានេ ឯវុទោចិ ភិក្ខុវេ សីលេកោ អស្សុទ្ធជ្នោ
 ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមោ អស្សនោសោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរទិកាយ អដ្ឋកថិយាន

ក៏ប្រាយជើងខាងក្រោយ ទង្គិចក្បាលនឹងក្បាលក្រពើរថ បំបាក់ឈើ
 ជាពាក្យណាត់ (ថែវថ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតពួកខ្លះ
 ក្នុងលោកនេះបែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសរបស់សេះ
 ទី ២ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សេះមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុង
 លោកនេះ កាលដែលនាយសារថី និយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយ
 ចាក់ ងាស់ភ្លៀន ក៏លើកនូវជើង ពាក់លើបន្ទោលនៃរថ ញ៉ាំងនូវបន្ទោល
 រថ ឲ្យខ្ទេចខ្ទី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 បែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសរបស់សេះទី៣ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ មួយទៀត សេះមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កាលដែល
 នាយសារថីនិយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយចាក់ ងាស់ភ្លៀន ក៏ប្រ
 កាន់ខ្ទុសផ្លូវធ្វើរថឲ្យខ្ទុសផ្លូវ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតពួកខ្លះ
 ក្នុងលោកនេះ បែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសរបស់
 សេះទី៤ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សេះមានពុតត្បូត
 ពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កាលដែលនាយសារថីនិយាយថា ឯងចូរដើរទៅ
 ហើយចាក់ងាស់ភ្លៀន ក៏លោតកញ្ជ្រោលកាយខាងមុខ ផ្តង់នូវជើងទាំងពីរ
 ខាងមុខ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 បែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសរបស់សេះទី៥ ។

បណ្ណាសពេ មហាវគ្គោ

បុន ចប់ ភិក្ខុវេ សីលកថា អស្សុទ្ធជុតោ បេហិត
 វុត្តោ វិទ្យោ សមាធនោ ចោធិតោ សារថីនា អនាធយត្វា
 បតោធយដ្ឋី នន្តេហិ មុខាធនំ វិទ្ធិសិត្វា យេនកាមំ
 បក្កមតិ ឯវុចោបិ ភិក្ខុវេ សីលកថា អស្សុទ្ធជុតោ
 ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ អស្សនោសោ ។ បុន
 ចប់ ភិក្ខុវេ សីលកថា អស្សុទ្ធជុតោ បេហិត វុត្តោ
 វិទ្យោ សមាធនោ ចោធិតោ សារថីនា នេវ អភិក្កមតិ នោ
 បដិក្កមតិ តត្ថេវ វិលដ្ឋាយិដ្ឋិតោ ហោតិ ឯវុចោបិ
 ភិក្ខុវេ សីលកថា អស្សុទ្ធជុតោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ
 សត្តមោ អស្សនោសោ ។ បុន ចប់ ភិក្ខុវេ សីល-
 កថា អស្សុទ្ធជុតោ បេហិត វុត្តោ វិទ្យោ សមាធនោ
 ចោធិតោ សារថីនា មុរិមេវ ចានេ សំហរិត្វា បច្ឆិមេ
 ចានេ សំហរិត្វា តត្ថេវ ចត្តារោ ចានេ អភិទិសីទតិ
 ឯវុចោបិ ភិក្ខុវេ សីលកថា អស្សុទ្ធជុតោ
 ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ អដ្ឋមោ អស្សនោសោ ។

បណ្ណាសក មហាវិទ្យា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សេះមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 កាលដែលនាយសារថ័និយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយចាក់ ដាស់ភ្លើង
 ក៏មិនអើពើនឹងដងដង្គូញ ទាំងដប់នូវវិទ្យុបង្កើត ដោយធ្មេញទាំងឡាយ
 ហើយគេចចេញទៅ តាមសេចក្តីប្រាថ្នា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមាន
 ពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
 ទោសរបស់សេះទី ៦ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សេះមានពុត
 ត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កាលដែលនាយសារថ័និយាយថា ឯងចូរដើរ
 ទៅ ហើយចាក់ ដាស់ភ្លើង ក៏មិនឈានទៅមុខ មិនឈានថយក្រោយ
 នៅឈរនឹងថ្កល់ដូចជាសសរភ្លើងក្នុងទីនោះដែល ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សេះមានពុតត្បូតពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ បែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាទោសរបស់សេះទី ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
 សេះមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ កាលដែលនាយសារថ័និយាយ
 ថាឯងចូរដើរទៅ ហើយចាក់ ដាស់ភ្លើង ក៏កង្វល់ដើរទាំងពីរខាងមុខ
 កង្វល់ដើរទាំងពីរខាងក្រោយ ហើយក្រាបសង្កត់នូវជើងទាំង ៤ ក្នុងទី
 នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 បែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសរបស់សេះទី ៨ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ អស្សុខឡង្កា អដ្ឋ ច អស្សុ-
 នោសា ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ អដ្ឋ បុរិសឡង្កា អដ្ឋ
 ច បុរិសនោសា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុំ ភិក្ខុ អាបត្តិយា
 ចោទេន្តិ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ អាបត្តិយា ចោទិយ-
 មាធា ន សវាមំ ន សវាមីតំ អាបត្តិយាវ និព្វេមេតិ
 សេយ្យថាបិ សោ ភិក្ខុវេ អស្សុខឡង្កា បេហិតិ
 វុត្តោ វិទ្ធោ សមាធា ចោទិតោ សាវដិមា បច្ឆតោ
 បដិសក្កតិ បដិដ្ឋិតោ រដំ បវុត្តតិ តប្បបមាហំ ភិក្ខុវេ
 ឥមំ បុគ្គលំ វិនាមិ ឯវុចោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកោ បុរិស-
 ឡង្កា ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ បវេហោ បុរិសនោសោ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុំ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ចោទេន្តិ
 សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ អាបត្តិយា ចោទិយមាធា
 ចោទនិយេវ បដិប្បតិ កី នុ ខោ តុយ្ហំ ពាលស្ស
 អព្យត្តស្ស កណ៌តេន ភ្ជឹបំ ធាម កណ៌តព្វំ មញ្ញសីតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូត ៨ យ៉ាង នឹងទោសនៃសេះ៨យ៉ាង
នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសមានពុតត្បូត ៨ យ៉ាង
នឹងទោសនៃបុរស ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ដាស់តឿនភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិ
ភិក្ខុនោះ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ដាស់តឿនដោយអាបត្តិ ក៏បណ្តោះ
បណ្តែតអំពីអាបត្តិថា ខ្ញុំនឹកមិនឃើញទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមាន
ពុតត្បូតនោះ កាលដែលនាយសារថ្មីនិយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយ
ចាក់ ដាស់តឿន ក៏ត្រឡប់ថយក្រោយ ញ៉ាំងរថឲ្យត្រឡប់ខាងក្រោយ
មានទប់មាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថា
បុគ្គលនេះមានទប់មេឃ្យង្គ្គង្គង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសមាន
ពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
ទោសរបស់បុរសទី ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ពួកភិក្ខុ
ដាស់តឿនភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិ ភិក្ខុនោះ កាលដែលពួកភិក្ខុដាស់
តឿនដោយអាបត្តិ ក៏តបតនឹងពាក្យចោទវិញថា ប្រយោជន៍អ្វី អញនឹង
និយាយជាមួយអ្នកឯង ដែលជាមនុស្សពាល មិនឈ្លាសវៃ អម្បាល
យ៉ាងអញ អ្នកឯងហ៊ានសំគាល់ថាជាបុគ្គល គួរគេស្តីថាបានទៅហើយ

បណ្ណសិក្សា មហាវិញ្ញាណ

សេយ្យថាបិ សោ ភិក្ខុវេ អស្សុខឡង្កោ បេហ៍តិ វុត្តោ
 វិទ្យោ សមាធនោ ចោទិតោ សារថិនោ បច្ឆា លង្ក្របតិ
 កុញ្ញំ បហវតិ តិទណ្ឌំ កញ្ញតិ តថ្ឋបមាហំ ភិក្ខុវេ
 ឥមំ បុគ្គលំ វនាមិ ឯវុចោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកក្ខោ
 បុរិសខឡង្កោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ បុរិស-
 នោសោ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុំ ភិក្ខុ អាបត្តិយា
 ចោទេន្តិ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ អាបត្តិយា ចោទិយមាធនោ
 ចោទកស្សេវ បច្ឆារោបេតិ ភំបិ ខោសិ ឥត្តន្ទាមំ
 អាបត្តិ អាបន្នោ ភំ តាវេ បវេមំ បដិករោហិតិ
 សេយ្យថាបិ សោ ភិក្ខុវេ អស្សុខឡង្កោ បេហ៍តិ វុត្តោ
 វិទ្យោ សមាធនោ ចោទិតោ សារថិនោ វដិសាយ សត្តិ
 ឧស្សង្គិតា វដិសំយេវ អន្លោមទ្គតិ តថ្ឋបមាហំ ភិក្ខុវេ
 ឥមំ បុគ្គលំ វនាមិ ឯវុចោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកក្ខោ បុរិស-
 ខឡង្កោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ បុរិសនោសោ ។

បណ្ណសារ មហាវិទ្យា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតនោះ កាលដែលនាយសារថ្មី
និយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយចាក់ ដាស់ភ្លើង ក៏ប្រាយជើងខាង
ក្រោយទង្គិចក្បាលនឹងក្បាលក្រពើរថ បំបាក់ឈើជា ៣ កំណាត់(ថែរថ)
មានទម្រង់ដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតពោលថា បុគ្គល
នេះ មានទម្រង់ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសមាន
ពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះជាទោសរបស់បុរសទី ២ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ពួក
ភិក្ខុដាស់ភ្លើងភិក្ខុផលិត្តាដោយអាបត្តិ ភិក្ខុនោះ កាលដែលពួកភិក្ខុដាស់
ភ្លើងដោយអាបត្តិ ក៏ត្រឡប់លើកទោស ដល់ភិក្ខុអ្នកដាស់ភ្លើងវិញថា
អ្នកឯងទេតើ ដែលត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ អ្នកឯងចូរសំដែងអាបត្តិមុន
សិនទៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតនោះ ដែលនាយសារថ្មី
និយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយចាក់ ដាស់ភ្លើង ក៏លើកនូវជើងពាក់
លើចន្ទោលរថ ហើយញាំញីនូវចន្ទោលរថឲ្យខ្ទេចខ្ទីមានទម្រង់ដូចម្តេច
មិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមានទម្រង់
ដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
បែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសរបស់បុរសទី ៣ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស អដ្ឋកថិតោ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុំ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ចោទេន្តិ
 សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ អាបត្តិយា ចោទិយមាណោ
 អញ្ញោនាញំ បដិចរតិ ពហិទ្ធា កបំ អបនាមេតិ
 កោបញ្ច ឆោសញ្ច អប្បច្ចយញ្ច ចាតុកកោតិ
 សេយ្យថាបិ សោ ភិក្ខុវេ អស្សៈខន្ទុដ្ឋោ បេហិតិ វុត្តោ
 វិទ្ធោ សមាណោ ចោទិតោ សារជីនា ឧម្មត្តំ កណ្ណាតិ
 ឧព្វដុមំ វមំ កកោតិ តដ្ឋបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ បុគ្គលំ
 វនាមិ ឯវុចោបិ ភិក្ខុវេ ឥធនកោច្ឆោ បុរិសខន្ទុដ្ឋោ
 ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ បុរិសនោសោ ។ បុន
 ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុំ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ចោទេន្តិ សោ
 ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ អាបត្តិយា ចោទិយមាណោ សង្ឃមជ្ឈោ
 ពាហាវិក្ខេបកំ កណាតិ សេយ្យថាបិ សោ ភិក្ខុវេ
 អស្សៈខន្ទុដ្ឋោ បេហិតិ វុត្តោ វិទ្ធោ សមាណោ ចោទិតោ
 សារជីនា លង្កេតិ បុរិមំ កាយំ បក្កណាតិ បុរិម
 ចានេ តដ្ឋបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ បុគ្គលំ វនាមិ
 ឯវុចោបិ ភិក្ខុវេ ឥធនកោច្ឆោ បុរិសខន្ទុដ្ឋោ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រួសារ អដ្ឋកថា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ពួកភិក្ខុជាសំគៀនភិក្ខុផងនាដោយ
 អាបត្តិ ភិក្ខុនោះ កាលដែលពួកភិក្ខុ ជាសំគៀនដោយអាបត្តិ ក៏បិទ
 បាំងនូវហេតុដទៃ ដោយហេតុដទៃ ទាត់ពាក្យសំដីចោលទៅខាងក្រៅ
 ធ្វើនូវសេចក្តីក្រោធផង នូវទោសផង នូវសេចក្តីមិនត្រឹមត្រូវផង ឲ្យ
 ប្រាកដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតនោះ កាលដែល
 នាយសារថ៍និយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយចាក់ ជាសំគៀនក៏ប្រកាន់
 ខុសផ្លូវ ធ្វើរថឲ្យខុសផ្លូវមានទប់មាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គឺថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមានទប់មេយ្យដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ នេះជាទោសរបស់បុរសទី ៤ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត ពួកភិក្ខុជាសំគៀនភិក្ខុផងនាដោយអាបត្តិ ភិក្ខុនោះ កាលដែល
 ពួកភិក្ខុជាសំគៀនដោយអាបត្តិ ក៏និយាយឆ្គង ក្នុងកណ្តាលដំនុស្ស
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតនោះ កាលដែលនាយសារថ៍
 និយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយចាក់ជាសំគៀន ក៏លោតកញ្ជ្រោលកាយ
 ខាងមុខ ផ្តង់នូវជើងទាំងពីរខាងមុខ មានទប់មាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ គឺថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមានទប់មេយ្យដូច្នោះឯង ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បែបនេះឯង

បណ្ណាសពេ មហាវត្ថុ

អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមោ បុរិសនោសោ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុំ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ចោទេន្តិ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 អាបត្តិយា ចោទិយមាណោ អនាទយិត្វា សង្ឃំ អនាទ-
 យិត្វា ចោទកំ សាបត្តិការេ យេនកាមំ បក្កមតិ
 សេយ្យថាបិ សោ ភិក្ខុវេ អស្សុទឡង្កោ បេហិតំ វុត្តោ
 វិទ្ធោ សមាណោ ចោទិតោ សារថីនា អនាទយិត្វា
 បតោទយដ្ឋី ទន្តេហិ មុខាជានំ វិទ្ធុសិត្វា យេនកាមំ
 បក្កមតិ តថូបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ បុគ្គលំ វនាមិ
 ឯវុចោបិ ភិក្ខុវេ ឥនេកោច្ឆោ បុរិសទឡង្កោ ហោតិ
 អយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ បុរិសនោសោ ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុំ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ចោទេន្តិ សោ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុហិ អាបត្តិយា ចោទិយមាណោ នេវាហំ អាបន្នោម្ហិ
 ន បនាហំ អាបន្នោម្ហិតិ សោ តុល្លាភារេន សង្ឃំ
 វិហោថេតិ សេយ្យថាបិ សោ ភិក្ខុវេ អស្សុទឡង្កោ
 បេហិតំ វុត្តោ វិទ្ធោ សមាណោ ចោទិតោ សារថីនា

បណ្ណាសា មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាពោសរបស់បុរសទី៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត ពួកភិក្ខុជាស៊ីត្រៀនភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិ ភិក្ខុនោះកាល
 ដែលភិក្ខុទាំងឡាយជាស៊ីត្រៀន ដោយអាបត្តិ ក៏មិនអើពើនឹងសង្ឃ មិនអើ
 ពើនឹងភិក្ខុអ្នកជាស៊ីត្រៀន ដើរចេញទៅទាំងអាបត្តិ កាន់ទីតាមសេចក្តីប្រាថ្នា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតនោះ កាលដែលនាយសារថី
 និយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយចាក់ ជាស៊ីត្រៀន ក៏មិនអើពើនឹងផង
 ដូច្នេះ ទាំងចំនួនវិទ្យុបង្កើតដោយធ្មេញទាំងឡាយ ហើយគេចចេញទៅ
 តាមសេចក្តីប្រាថ្នា មានទប់មាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 ពោលថា បុគ្គលនេះ មានទប់មេយ្យដូច្នោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរសមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បែបនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាពោសរបស់បុរសទី ៦ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ពួកភិក្ខុ
 ជាស៊ីត្រៀនភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិ ភិក្ខុនោះកាលដែលពួកភិក្ខុជាស៊ីត្រៀន
 ដោយអាបត្តិ ក៏ប្រកែកថាខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ ភិក្ខុនោះរមែងបៀតបៀន
 នូវសង្ឃដោយតុណ្ហភាព ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតនោះ
 កាលដែលនាយសារថីនិយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយចាក់ ជាស៊ីត្រៀន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

នេវ អភិក្កមតិ នោ បដិក្កមតិ តត្ថេវ ជីលដ្ឋាយិដ្ឋតោ
 ហោតិ តទ្ធិបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ បុគ្គលំ វនាមិ ឯវុចោបិ
 ភិក្ខុវេ ឥនេកេន្ទោ បុរិសទន្សុដ្ឋោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ
 សត្តមោ បុរិសនោសោ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុ អាបត្តិយា ចោទេន្តិ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 អាបត្តិយា ចោទិយមាតោ ឯវមាហ កី ទុ ខោ តុម្កេ
 អាយស្មន្តោ អតិពាឡំ មយិ ព្យាវដា យាវ ឥនាធាហំ
 សិក្ខុំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តិស្សមីតិ សោ សិក្ខុំ
 បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តិត្វា ឯវមាហ ឥនាទិ ខោ
 តុម្កេ អាយស្មន្តោ អត្ថមនា ហោតាតិ សេយ្យថាបិ
 សោ ភិក្ខុវេ អស្សទន្សុដ្ឋោ បេហិតំ វុត្តោ វិទ្ធោ
 សមាតោ ចោទិតោ សាវដិទា បុរិមេ វ ចានេ សំហវិត្វា
 បច្ឆិមេ ចានេ សំហវិត្វា តត្ថេវ ចត្តារោ ចានេ
 អភិទិសីទតិ តទ្ធិបមាហំ ភិក្ខុវេ ឥមំ បុគ្គលំ វនាមិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ អដ្ឋកថិយក

ក៏មិនឈានទៅមុខ មិនឈានថយក្រោយ នៅឈរនឹងថ្កល់ ដូចជា
សសរខ្លីន ក្នុងទីនោះដដែល មានទប់មាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ គេថាគតពោលថា បុគ្គលនេះមានទប់មេយ្យដូច្នោះឯង ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បែបនេះឯង
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសរបស់បុរសទី ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មួយវិញទៀត ពួកភិក្ខុ ជាសំគៀនភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិ ភិក្ខុនោះ
កាលដែលពួកភិក្ខុចោទដោយអាបត្តិ ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា លោកទាំង
ឡាយដ៏មានអាយុ ហេតុអ្វីក៏បានជាខំខ្វល់ខ្វាយនឹងខំខ្វាំងម្ល៉េះ ឆ្មើយ
ចុះ ខ្ញុំនឹងលាសិទ្ធិ ត្រឡប់មកកាន់ភេទថោកទាបវិញ ក្នុងឥឡូវនេះ ភិក្ខុ
នោះក៏លាសិទ្ធិ ហើយត្រឡប់មកកាន់ភេទថោកទាប រួចពោលយ៉ាង
នេះថា ឥឡូវនេះ លោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ចូរមានចិត្តត្រេកអរ
ចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេះមានពុតត្បូតនោះ កាលដែលនាយ
សារថីនិយាយថា ឯងចូរដើរទៅ ហើយចាក់ ជាសំគៀន ក៏កង្កែប
ដើរទាំងពីរខាងមុខ កង្កែបដើរទាំងពីរខាងក្រោយ ក្រាបសង្កត់
នូវដើរទាំង ៤ ក្នុងទីនោះឯង មានទប់មាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ គេថាគតពោលថា បុគ្គលនេះ មានទប់មេយ្យដូច្នោះឯង

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

ឯវុទ្ធាបិ ភិក្ខុវេ សំយោគោ បុរិសទន្ស័យោ ហោតិ

អយំ ភិក្ខុវេ អដ្ឋមោ បុរិសនោសោ ។ សមេ ទោ

ភិក្ខុវេ អដ្ឋ បុរិសទន្ស័យោ អដ្ឋ ច បុរិសនោសាតិ ។

(១៥) អដ្ឋមាធិ ភិក្ខុវេ មលាធិ ។ កតមាធិ

អដ្ឋ ។ អសន្ស័យមលា ភិក្ខុវេ មត្តា អនុដ្ឋានមលា

ភិក្ខុវេ យវា មលំ ភិក្ខុវេ វណ្ណស្ស កោសដ្ឋំ បមាណ

ភិក្ខុវេ រត្នតោ មលំ មលំ ភិក្ខុវេ ស័ត្តិយា ទុច្ចរិតំ

មន្ទ្រំ ភិក្ខុវេ ធនតោ មលំ មលា ភិក្ខុវេ ចាបកា

អកុសលា ធម្មា អស្មី លោកេ បរម្មំ ច តតោ ច

ភិក្ខុវេ មលា មលតំ អវិជ្ជា បរមំ មលំ ។ សមាធិ

ទោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ មលាធិតំ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសមានពុតត្បូតពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ បែបនេះឯង
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសរបស់បុរសទី ៨ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុរសមានពុតត្បូត ៨យ៉ាង នឹងទោសនៃបុរស ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

[១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មន្ទិលនេះមាន ៨ យ៉ាង ។ មន្ទិល៨
យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មន្ទិលទាំងឡាយ មានការ
មិនស្វាធិក្សយ ជាមន្ទិល ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផ្ទះទាំងឡាយមានការមិន
ថែទាំ ជាមន្ទិល ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការខ្ចីលប្រកួស ជាមន្ទិលនៃ
សម្បទាស្រី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រហែសធ្វេស ជាមន្ទិលនៃអ្នកបែ
រក្សា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រព្រឹត្តិអាក្រក់^(១) (ចំពោះប្តី)ជាមន្ទិល
របស់ស្រ្តី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីកំណាញ់ ជាមន្ទិលរបស់
អ្នកឲ្យ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អកុសលធម៌ដ៏លាមក ជាមន្ទិលក្នុងលោក
នេះនឹងលោកខាងមុខ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មន្ទិលដ៏លើស ជាមន្ទិល
ទាំងនោះគឺអវិជ្ជា ជាមន្ទិលយ៉ាងក្រៃលែង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មន្ទិល ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

១- សំដៅយកការប្រព្រឹត្តិកិច្ចចិត្តប្តី ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុណ្ឌយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

អសដ្ឋាយមលា មន្តា អនុដ្ឋានមលា យវា

មលំ វណ្ណស្ស កោសដ្ឋំ បមាទោ វត្ថុតោ មលំ

មលំត្ថិយា ទុច្ចរិតំ មន្ទេរំ ទទតោ មលំ

មលា វេ នាបកា ធម្មា អស្មី លោកេ បរម្មំ ច

តតោ មលា មលតំ អវិជ្ជា បរមំ មលន្តំ ។

[១៦] អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមណ្ឌតតោ

ភិក្ខុ ទូតេយ្យំ កុណ្ឌមរហតិ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។

ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សោតា ច ហោតិ សាវេតា ច

ទុក្ខហោតា ច ជារេតា ច វិញាតា ច វិញាចេតា

ច កុសលោ ច សហិតាសហិតស្ស ទោ ច

កលហការកោ ។ ឥមេហិ ទោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ

ធម្មេហិ សមណ្ឌតតោ ភិក្ខុ ទូតេយ្យំ កុណ្ឌមរហតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយាម

មន្តទាំងឡាយ មានការមិនស្វាគ្យាយ ជាមន្ទិល ផ្ទះទាំង
 ឡាយមានការមិនថែទាំជាមន្ទិល ការខ្ចីលប្រកួស ជាមន្ទិល
 នៃពាណិសម្បវ ការប្រហែសធ្វេស ជាមន្ទិលនៃអ្នកថែរក្សា
 ការប្រព្រឹត្តិអាក្រក់(ចំពោះប្តី) ជាមន្ទិលរបស់ស្រ្តី សេចក្តីកំ
 ណាញ់ ជាមន្ទិលរបស់អ្នកឲ្យ អកុសលធម៌ដ៏លាមក ជាមន្ទិល
 ក្នុងលោកនេះនឹងលោកខាងមុខ មន្ទិលដ៏លើសជាងមន្ទិល
 ទាំងនោះគឺអវិជ្ជា ជាមន្ទិលយ៉ាងក្រៃលែង ។

[១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង
 ទើបគួរ ដើម្បីដល់នូវទូតកម្ម(១)បាន ។ ធម៌ ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្តាប់ខ្លួនឯង ១ ជាអ្នក
 ញ៉ាំងបុគ្គលដទៃឲ្យស្តាប់ ១ ជាអ្នករៀនខ្លួនឯង ១ ជាអ្នកយល់ច្បាស់នូវ
 សេចក្តីមានប្រយោជន៍ នឹងមិនមានប្រយោជន៍ ១ ជាអ្នកញ៉ាំងបុគ្គល
 ដទៃឲ្យយល់ច្បាស់នូវសេចក្តីមានប្រយោជន៍ នឹងមិនមានប្រយោជន៍ ១
 ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងអំពើមានប្រយោជន៍ នឹងមិនមានប្រយោជន៍ ១
 ជាអ្នកមិនធ្វើនូវការឈ្លោះប្រកែក ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៨ យ៉ាងនេះ ទើបគួរ ដើម្បីដល់នូវទូតកម្មបាន ។

១-បានសេចក្តីថាច្បាស់ធ្វើជាទូត គឺជាអ្នកទទួលពាក្យបណ្តាំ ។

បណ្ណសិក្សា មហាវគ្គ

អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ សារីបុត្តោ
 ទូតេយ្យំ កន្ទុមរហតិ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ឥធម្ម
 ភិក្ខុវេ សារីបុត្តោ សោតា ច ហោតិ សាវេតា ច
 ឧត្តហេតា ច ជារេតា ច វិញ្ញាតា ច វិញ្ញាមេតា ច
 កុសលោ ច សហិតាសហិតស្ស ឆោ ច កលហា-
 ការកោ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ ធម្មេហិ
 សមន្មាគតោ សារីបុត្តោ ទូតេយ្យំ កន្ទុមរហតិ ។

យោ វេ ន ព្យាធនំ វត្ថា បរិសំ ឧត្តហរាទិទំ

ន ច ហាមេតិ វេទនំ ន ច ហាមេតិ សាសនំ

អសន្និដ្ឋំ តេ ភិណ្ឌិតិ(១) បុត្តតោ ន ច កុប្បតិ

ស វេ តានិសកោ ភិក្ខុ ទូតេយ្យំ កន្ទុមរហតិ ។

(១៧) អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ អាគារេហិ ឥត្ថំ បរិសំ ពន្ធនំ ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះសាវ័បុត្រប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ទើបគួរ
 ដើម្បីដល់ទូតកម្មបាន ។ ធម៌៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ? ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងធម្មវិន័យនេះ សាវ័បុត្រជាអ្នកស្តាប់ខ្លួនឯង ១ ជាអ្នកញ៉ាំងបុគ្គលដទៃ
 ឲ្យស្តាប់ ១ ជាអ្នករៀនខ្លួនឯង ១ ជាអ្នកចងចាំទុក ១ ជាអ្នកយល់ច្បាស់
 (នូវសេចក្តីមានប្រយោជន៍នឹងមិនមានប្រយោជន៍) ១ ជាអ្នកញ៉ាំងបុគ្គល
 ដទៃឲ្យយល់ច្បាស់ (នូវសេចក្តីមានប្រយោជន៍នឹងមិនមានប្រយោជន៍) ១
 ជាអ្នកឈ្លាស ក្នុងអំពើមានប្រយោជន៍ នឹងមិនមានប្រយោជន៍ ១ ជាអ្នក
 មិនធ្វើនូវការឈ្នះប្រកែក ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័បុត្រប្រកបដោយ
 ធម៌ ៨ យ៉ាងនេះឯង ទើបគួរ ដើម្បីដល់ទូតកម្មបាន ។

ភិក្ខុណានិយាយ ទៅរកបរិសទ្យ ដែលជាអ្នកពោលពាក្យ
 លើកដំកើង ក៏មិនតក់ស្លុតផង មិនឲ្យបាត់ពាក្យផង មិនឲ្យ
 បាត់ពាក្យបណ្តាំផង ពោលពាក្យ មិនឲ្យគេមានសេចក្តី
 សង្ស័យផង គេស្តាប់មិនខឹងផង ភិក្ខុប្រាកដដូច្នោះនោះឯង
 គួរដើម្បីដល់ទូតកម្មបាន ។

(១៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីតែងចង់បុរសដោយ អាការ៨ យ៉ាង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កវគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបារោ

កតមេហំ អដ្ឋហំ ។ រូបេន ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ បុរិសំ
 ពន្ធទិ ហសិភេន ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ បុរិសំ ពន្ធទិ ភណិភេន
 ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ បុរិសំ ពន្ធទិ កីភេន ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ បុរិសំ
 ពន្ធទិ រោឡោន ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ បុរិសំ ពន្ធទិ អាគប្បេន
 ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ បុរិសំ ពន្ធទិ វេនភន្តេន ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ
 បុរិសំ ពន្ធទិ ជស្សេន ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ បុរិសំ ពន្ធទិ ។
 ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហាតារេហំ ឥត្ថំ បុរិសំ ពន្ធទិ
 តេហំ ភិក្ខុវេ សត្តា សុពន្ធាយេវ ចាសេន ពន្ធទិ ។

[១៨] អដ្ឋហំ ភិក្ខុវេ អាតារេហំ បុរិសោ ឥត្ថំ
 ពន្ធទិ ។ កតមេហំ អដ្ឋហំ ។ រូបេន ភិក្ខុវេ បុរិសោ
 ឥត្ថំ ពន្ធទិ ហសិភេន ភិក្ខុវេ បុរិសោ ឥត្ថំ ពន្ធទិ
 ភណិភេន ភិក្ខុវេ បុរិសោ ឥត្ថំ ពន្ធទិ កីភេន ភិក្ខុវេ
 បុរិសោ ឥត្ថំ ពន្ធទិ រោឡោន ភិក្ខុវេ បុរិសោ ឥត្ថំ
 ពន្ធទិ អាគប្បេន ភិក្ខុវេ បុរិសោ ឥត្ថំ ពន្ធទិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថិយ

អាការ ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីចង
 បុរសដោយរូប ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីចងបុរស ដោយសំណើច ១
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីចងបុរស ដោយនិយាយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ស្រ្តីចងបុរស ដោយចម្រៀង ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីចង
 បុរសដោយយំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីចងបុរស ដោយការស្តាន
 (មានវិធីស្ងៀកពាក់ជាដើម) ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីចងបុរស
 ដោយគ្រឿងបណ្តាការមានផ្កា ឈើនឹងផ្លែឈើ ដែលខ្លួនកាច់មកអំពី
 ព្រៃ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីចងបុរស ដោយផស្សៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ស្រ្តីចងបុរស ដោយអាការ ៨ យ៉ាងនេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ពួកសត្វដែលស្រ្តីចងគ្រឿក ដោយអាការទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង
 ឈ្មោះថា ជាប់អន្ទាក់ ។

(១៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសចងស្រ្តី ដោយអាការ ៨ យ៉ាង ។
 អាការ ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសចងស្រ្តី
 ដោយរូប ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសចងស្រ្តី ដោយសំណើច ១
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសចងស្រ្តី ដោយនិយាយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរសចងស្រ្តី ដោយចម្រៀង ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសចងស្រ្តី
 ដោយយំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសចងស្រ្តី ដោយការស្តាន ១

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

វេនកន្ត្រៃន កិត្តវេ បុរិសោ ឥត្ថំ ពន្ធនិ ជស្សេន កិត្តវេ
 បុរិសោ ឥត្ថំ ពន្ធនិ ។ ឥមេហិ ខោ កិត្តវេ អដ្ឋហា-
 កាវេហិ បុរិសោ ឥត្ថំ ពន្ធនិ តេហិ កិត្តវេ សត្តា
 សុពន្ធាយេវ ចាសេន ពន្ធនិ ។

(១៧) ឯកំ សមយំ ភក្កវា វេញាយំ វិហារតិ
 នឡេប្បប្បចិមណ្ឌោ(១) ។ អថខោ បហារាជោ អសុរិន្ទោ
 យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតំ ខោ
 បហារាជំ អសុរិន្តំ ភក្កវា ឯតទលោច អថ(២)បន
 បហារាជ អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិវមន្តិតិ ។ អភិវមន្តិ
 កន្តេ អសុរា មហាសមុទ្ទេតិ ។ តតិ បន បហារាជ
 មហាសមុទ្ទេ អច្ឆរិយា អត្ថតធម្មា យេ ទិស្វា
 ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិវមន្តិតិ ។
 អដ្ឋ កន្តេ មហាសមុទ្ទេ អច្ឆរិយា អត្ថតធម្មា
 យេ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទេ អភិវមន្តិ ។

១ ឧ. ម. នឡេប្បប្បចិមណ្ឌូលេ ។ ២ ម. ពិម្ពន ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសចង់ស្រ្តី ដោយគ្រឿងបណ្ណាការ ដែលខ្លួនកាច់
 មកអំពីព្រៃ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសចង់ស្រ្តី ដោយផស្សៈ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសចង់ស្រ្តី ដោយអាការ ៨ យ៉ាងនេះឯង ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលបុរសចង់ក្រៀក ដោយអាការ ៨ យ៉ាងនោះ
 ឯង ឈ្មោះថា ជាប់អន្ទាក់ ។

(១៩) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្រោមដើមស្ពៅ
 ជាលំនៅនៃនឿយក្ល ទៀបស្រុកវេរញ្ញា ។ គ្រានោះ បហាវទ អសុរិន្ទ
 (ស្តេចអសុរ ឈ្មោះបហាវទ) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
 ទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
 បហាវទ អសុរិន្ទបិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលបហាវទ ចុះពួកអសុរ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ
 ដែរឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកអសុរ តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ
 ដែរ ។ ម្នាលបហាវទ ចុះក្នុងមហាសមុទ្រ មានហេតុជាអស្ចារ្យចំឡែក
 ប៉ុន្មានយ៉ាងបានជាពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងមហាសមុទ្រ មានហេតុជាអស្ចារ្យ ចំឡែក
 ៨យ៉ាង បានជាពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

កតមេ អដ្ឋ ។ មហាសមុទ្ទោ កន្លេ អនុបុព្វនិដ្ឋោ
 អនុបុព្វចោណោ អនុបុព្វបញ្ញារោ នាយតកោនេ
 បទាតោ ។ យម្បី កន្លេ មហាសមុទ្ទោ អនុបុព្វនិដ្ឋោ
 អនុបុព្វចោណោ អនុបុព្វបញ្ញារោ នាយតកោនេ
 បទាតោ អយំ កន្លេ មហាសមុទ្ទោ បវមោ អច្ឆរិយោ
 អត្តតធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទោ
 អភិវេទនំ ។ បុន ចបរំ កន្លេ មហាសមុទ្ទោ
 វិតធម្មោ វេលន្នាតិវត្តតិ ។ យម្បី កន្លេ
 មហាសមុទ្ទោ វិតធម្មោ វេលន្នាតិវត្តតិ អយំ
 កន្លេ មហាសមុទ្ទោ ទុតិយោ អច្ឆរិយោ អត្តតធម្មោ
 យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទោ អភិវេទនំ ។
 បុន ចបរំ កន្លេ មហាសមុទ្ទោ ន មតេន
 កុណបេន សំវត្តតិ(១) យំ ហោតិ មហាសមុទ្ទោ
 មតំ កុណបំ តំ ខិប្បមេវ តិរំ វាហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយាន

ហេតុជាអស្ចារ្យចំឡែក ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន មហាសមុទ្រ មានទំនាបទៅដោយលំដាប់ មានទីជម្រាល ទៅដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោតជ្រៅទៅតែ ម្តង ដូចជាអណ្តូងទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មហាសមុទ្រមាន ទំនាបទៅដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលទៅដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅ ដោយលំដាប់ មិនចោតជ្រៅទៅតែម្តង ដូចជាអណ្តូង ដោយហេតុ ណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នេះជាហេតុអស្ចារ្យទី ១ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែឆ្នាំរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។ បពិត្រព្រះ អង្គដ៏ចម្រើន មួយទៀត មហាសមុទ្រ មានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិន ដែលឡើង ឬ ដោរហួសច្រាំងទៅបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មហា- សមុទ្រ មានទឹកតាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើង ឬ ដោរហួសច្រាំង ទៅបាន ដោយហេតុណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នេះជាហេតុអស្ចារ្យ ចំឡែកទី ២ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែឆ្នាំរីក រាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយទៀត មហា- សមុទ្រ មិនដែលនៅរួមដោយសាកសពស្លាប់ទេ បើសាកសពស្លាប់ណា មានក្នុងមហាសមុទ្រ រលកតែឆ្នាំបន្ទាត់សាកសពស្លាប់នោះ ទៅរកច្រាំង

បណ្ណាសពេ មហាវគ្គោ

ថលំ ឧស្សាវេតិ(១) ។ យម្បី កន្លែ មហាសមុទ្រោ
 ន មតេន កុណាបេន សំវត្ថុតិ យំ ហោតិ មហា-
 សមុទ្រោ មតំ កុណាបំ តំ វិប្បមេវ វីរំ វាហោតិ ថលំ
 ឧស្សាវេតិ អយំ កន្លែ មហាសមុទ្រោ តតិយោ អច្ឆរិយោ
 អត្តតធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្រោ
 អភិរមន្តិ ។ បុន ចបំ កន្លែ យា កាចិ មហានទិយោ
 សេយ្យដីធំ កង្គា យមុនា អចិរតី សរក្ខ មហំ តា
 មហាសមុទ្រំ បត្វា ជហន្តិ បុរិមាទិ នាមតោត្តានិ
 មហាសមុទ្រោត្រូវ សំឡំ កង្កន្តិ ។ យម្បី កន្លែ យា
 កាចិ មហានទិយោ សេយ្យដីធំ កង្គា ។ បេ ។ មហា-
 សមុទ្រោត្រូវ សំឡំ កង្កន្តិ អយំ កន្លែ មហាសមុទ្រោ
 ចតុត្ថោ អច្ឆរិយោ អត្តតធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា
 មហាសមុទ្រោ អភិរមន្តិ ។ បុន ចបំ កន្លែ យា
 កាចិ លោតេ សុវន្តិយោ មហាសមុទ្រំ អប្បេន្តិ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ផាត់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មហាសមុទ្រ
មិនដែលនៅរួម ដោយសាកសពស្លាប់ បើសាកសពស្លាប់ណា មាន
នៅក្នុងមហាសមុទ្រ រលកតែងបន្ទាត់សាកសពស្លាប់នោះ ទៅរកប្រាំង
ផាត់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច ដោយហេតុណា បតិត្រព្រះអង្គដ៏
ចំរើន នេះជាហេតុអស្ចារ្យចំឡែកទី៣ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរ
ឃើញហើយ ។ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
មួយទៀត ទន្លេធំៗ ទាំងឡាយណាមួយ គឺទន្លេគង្គា យមុនា អចិន្ត្រី
សរកូ មហេ កាលបើទន្លេទាំងនោះ ហូរទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ រមែង
លះបង់នាមនឹងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវកិរិយារាប់បញ្ចូលថា
មហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ទន្លេធំៗ ទាំងឡាយ
ណាមួយ គឺទន្លេគង្គា ។ បេ ។ ដល់នូវកិរិយារាប់ថា មហាសមុទ្រ
តែម្យ៉ាង ដោយហេតុណា បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន នេះជាហេតុអស្ចារ្យ
ចំឡែកទី ៤ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែងរីក
រាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មួយទៀត ទឹកទន្លេ
ទាំងឡាយណាមួយក្នុងលោក ដែលហូរស្រោចទៅរកមហាសមុទ្រក្តី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

យា ច (១) អន្តលីក្ខា ជាវា បបតន្តំ ន តេន មហា-
សុត្តស្ស ឧទ្ទតំ វា ប្បតំ វា បញ្ញាយតិ ។ យឿ កន្តេ
យា កាតិ លោកេ សុទ្ធិយោ មហាសុត្តំ អប្បេន្ត
យា ច (២) អន្តលីក្ខា ជាវា បបតន្តំ ន តេន មហា-
សុត្តស្ស ឧទ្ទតំ វា ប្បតំ វា បញ្ញាយតិ អយំ កន្តេ
មហាសុត្តេ បញ្ចមោ អច្ឆរិយោ អត្តតដម្មោ យំ ទិស្វា
ទិស្វា អសុរា មហាសុត្តេ អភិរមន្តិ ។ ពុន ចបរំ
កន្តេ មហាសុត្តោ ឯករសោ លោណរសោ ។ យឿ
កន្តេ មហាសុត្តោ ឯករសោ លោណរសោ អយំ កន្តេ
មហាសុត្តេ ធម្មោ អច្ឆរិយោ អត្តតដម្មោ យំ ទិស្វា
ទិស្វា អសុរា មហាសុត្តេ អភិរមន្តិ ។ ពុន ចបរំ
កន្តេ មហាសុត្តោ ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមាជិ
រតនាជិ សេយ្យដីធំ មុត្តា មណី វេទុរិយោ (៣) សង្ខោ
សិលា បវាឡំ រជតំ ជាតុរំ លោហិតង្គោ មសារកល្លំ ។

១-២ ឧ. ម. យា កាចិ ។ ៣ ឧ. ម. វេទុរិយោ ។ អដ្ឋកថាយម្បិ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថិយាម

ធារទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលហូរធ្លាក់ចុះមកអំពីភាគាសក្តី មហា-
សមុទ្រក៏មិនប្រាកដជាស្រក ឬ ពេញដោយទឹកទន្លេនឹងធារទឹកភ្លៀងនោះ
ឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទឹកទន្លេទាំងឡាយណាមួយក្នុងលោក
ដែលហូរស្រោច ទៅរកមហាសមុទ្រក្តី ធារទឹកភ្លៀងទាំងឡាយណា
ដែលហូរធ្លាក់ចុះមកអំពីភាគាសក្តី មហាសមុទ្រ ក៏មិនប្រាកដជាស្រក
ឬ ពេញដោយទឹកទន្លេនឹងធារទឹកភ្លៀងនោះ ដោយហេតុណា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នេះជាហេតុអស្ចារ្យចំឡែកទី ៥ ក្នុងមហាសមុទ្រដែល
ពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។ បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន មួយទៀត មហាសមុទ្រ មានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ ។ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មហាសមុទ្រមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃដោយហេតុណា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នេះជាហេតុ អស្ចារ្យចំឡែកទី ៦ ក្នុងមហាសមុទ្រ
ដែលពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយទៀត មហាសមុទ្រ មានរតនៈ (ទ្រព្យជាគ្រឿងពេញ
ចិត្ត) ច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែរតនៈម្យ៉ាងទេ ឯរតនៈទាំងនេះ ដែល
មាននៅក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺកែវមុត្តា កែវមណី កែវត្ថីឡូ រស្មី សិលា
កែវប្រពាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (ត្បូងទង្គិម) នឹងកែវមរកត ។

បណ្ណសិក្សា មហាវិទ្យា

យម្បី កន្លែ មហាសមុទ្រ ពហុរតនា អនេករតនា
តត្រិមាណំ រតនាណំ សេយ្យដ៏ធំ មុត្តា មណី វេទុរិយោ
សង្ខារ សីលា បរាជ័យំ រជនំ ជាត្រុបំ លោហិតង្គោ
មសារកល្លំ អយំ កន្លែ មហាសមុទ្រ សត្តមោ អន្ទ-
រិយោ អត្តតធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អស្សរា មហាសមុទ្រ
អភិរមន្តិ ។ បុណ្ណ ចបរំ កន្លែ មហាសមុទ្រ មហាតំ
ក្ខតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ក្ខតា តិមិ តិមិផ្គុលា តិមិ-
មិផ្គុលា អស្សរា ឆាតា កន្ទញ្ច សន្តិ មហាសមុទ្រ
យោជនសតិកាបិ អត្តកាវ ទិយោជនសតិកាបិ
អត្តកាវ តិយោជនសតិកាបិ អត្តកាវ ចតុយោជន-
សតិកាបិ អត្តកាវ បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តកាវ ។
យម្បី កន្លែ មហាសមុទ្រ មហាតំ ក្ខតានំ អាវាសោ
តត្រិមេ ក្ខតា តិមិ តិមិផ្គុលា តិមិមិផ្គុលា អស្សរា
ឆាតា កន្ទញ្ច សន្តិ មហាសមុទ្រ យោជន-
សតិកាបិ អត្តកាវ ។ បេ ។ តិយោជនសតិកាបិ

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មហាសមុទ្រ មានរតនៈច្រើនយ៉ាង មិនមែនមាន
 រតនៈម្យ៉ាងទេ ឯរតនៈទាំងនេះ ដែលមាននៅក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺ
 កែវមុត្តា កែវមណី កែវពិឡារ្យ សង្ខុ សិលា កែវប្រពារ្យ ប្រាក់ មាស
 កែវក្រហម នឹងកែវមរកត ដោយហេតុណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 នេះជាហេតុអស្ចារ្យចម្បែកទី ៧ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញ
 ហើយ ។ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយ
 វិញទៀត មហាសមុទ្រជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំ ។ ជាច្រើន ពួក
 សត្វធំ ។ ទាំងនេះ ដែលនៅក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះ
 តិមិដ្ឋលៈ ឈ្មោះតិមិមង្គលៈ នឹងពួកអសុរ នាគ គន្ធា ដែលមានក្នុង
 មហាសមុទ្រ មានអត្តភាព ១០០ យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ២០០
 យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៣០០ យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៤០០ យោជន៍
 ខ្លះ មានអត្តភាព ៥០០ យោជន៍ខ្លះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មហាសមុទ្រ
 ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំ ។ ជាច្រើន ពួកសត្វធំ ។ ទាំងនេះ ដែល
 នៅអាស្រ័យក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះតិមិដ្ឋលៈ
 ឈ្មោះតិមិមង្គលៈនឹងពួកអសុរ នាគ គន្ធា ដែលមានក្នុងមហាសមុទ្រ
 មានអត្តភាព ១០០ យោជន៍ខ្លះ ។ បេ ។ មានអត្តភាព ៣០០ យោជន៍ខ្លះ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថាណិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

ចតុរោយាជនសតិកាបិ បញ្ចរោយាជនសតិកាបិ អត្តភារា
 អយំ កន្លែ មហាសមុទ្ទោ អដ្ឋមោ អច្ឆរិយា
 អព្ពតធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហា-
 សមុទ្ទោ អភិរមន្តិ ។ ឥមេ ខោ កន្លែ មហា-
 សមុទ្ទោ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ពតធម្មោ យេ ទិស្វា
 ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទោ អភិរមន្តិ ។
 អបិ បន កន្លែ ភិក្ខុ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ
 អភិរមន្តិតិ ។ អភិរមន្តិ បហារាទ ភិក្ខុ ឥមស្មី
 ធម្មវិនយេតិ ។ កតិ បន កន្លែ ឥមស្មី
 ធម្មវិនយេ អច្ឆរិយា អព្ពតធម្មោ យេ ទិស្វា ទិស្វា
 ភិក្ខុ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិតិ ។ អដ្ឋ
 បហារាទ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ អច្ឆរិយា អព្ពតធម្មោ
 យេ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខុ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ
 អភិរមន្តិ ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថាបិ
 បហារាទ មហាសមុទ្ទោ អនុបុព្វនិដ្ឋោ អនុបុព្វ-
 ខោណា អនុបុព្វបញ្ញារោ ឆាយតកោនេ បថាតោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អដ្ឋកថិយាគ

មានអត្តភាព ៤០០ យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៥០០ យោជន៍ខ្លះ
 ដោយហេតុណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នេះជាហេតុអស្ចារ្យចម្លែក
 ទី ៨ ក្នុងមហាសមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែងរីករាយ
 ក្នុងមហាសមុទ្រ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុជាអស្ចារ្យចម្លែក
 ក្នុងមហាសមុទ្រ មាន ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលពួកអសុរឃើញហើយ ។
 តែងរីករាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះពួកភិក្ខុ
 តែងរីករាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះដែរឬ ។ ម្នាលបហាវទ ពួកភិក្ខុតែង
 រីករាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងធម្មវិន័យ
 នេះ មានហេតុជាអស្ចារ្យចម្លែក ប៉ុន្មានយ៉ាង ដែលពួកភិក្ខុឃើញ
 ហើយ ។ តែងរីករាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ម្នាលបហាវទ ក្នុងធម្ម
 វិន័យនេះ មានហេតុជាអស្ចារ្យចម្លែក ៨ យ៉ាង ដែលពួកភិក្ខុឃើញ
 ហើយ ។ តែងរីករាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ហេតុជាអស្ចារ្យចម្លែក ៨
 យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលបហាវទ មហាសមុទ្រដែលមានទំហំ
 ទៅដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលទៅដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅ
 ដោយលំដាប់ មិនចោតជ្រៅទៅតែម្តង ដូចអណ្តូងទេ យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណសក បហារត្ថោ

ឯវមេវ ខោ បហារាទ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ អនុបុព្វ-
 សិក្ខា អនុបុព្វកិរិយា អនុបុព្វប្បដិបទា នាយតកោនេ
 អញ្ញាបដិវេនោ ។ យម្យំ បហារាទ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ
 អនុបុព្វសិក្ខា អនុបុព្វកិរិយា អនុបុព្វប្បដិបទា នាយ-
 តកោនេ អញ្ញាបដិវេនោ អយំ បហារាទ ឥមស្មី
 ធម្មវិនយេ បវេមោ អច្ឆរិយោ អព្ពតធម្មោ យំ ទិស្វា
 ទិស្វា ភិក្ខុ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។ សេយ្យដាបិ
 បហារាទ មហាសមុទ្ទោ វិវតធម្មោ វេលំ នាតិវត្ថុតិ
 ឯវមេវ ខោ បហារាទ យំ មយា សាវកានំ សិក្ខាបទំ
 បញ្ញត្តំ តំ មម សាវកា ជីវិតហេតុបិ នាតិក្កមន្តិ ។
 យម្យំ បហារាទ មយា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ
 តំ មម សាវកា ជីវិតហេតុបិ នាតិក្កមន្តិ អយំ បហារាទ
 ឥមស្មី ធម្មវិនយេ ធុតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ពតធម្មោ យំ
 ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខុ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។

បណ្ណសារ មហាវគ្គ

ម្នាលបហារាទ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មានការសិក្សាដោយលំដាប់ មានកិច្ច
 ដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិដោយលំដាប់ មិនមែន
 បានត្រាស់ដឹងអរហត្តផលតែម្តងទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលបហា-
 រាទ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មានការសិក្សាដោយលំដាប់ មានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ
 ដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិដោយលំដាប់ មិនមែនបានត្រាស់ដឹង
 អរហត្តផលតែម្តងទេ ដោយហេតុណា ម្នាលបហារាទ នេះជា
 ហេតុអស្ចារ្យចម្លែកទី ១ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ ។
 តែឆ្លើយតាមក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ម្នាលបហារាទ មហាសមុទ្រដែលមានទឹក
 តាំងនៅនឹងជាធម្មតា មិនដែលឡើង ឬដោះហួសច្រាំងទៅ យ៉ាងណាមិញ
 ម្នាលបហារាទ សិក្ខាបទណាដែលតថាគត បានបញ្ញត្តិដល់សាវក
 ទាំងឡាយហើយ ពួកសាវកតថាគត សូម្បីមានហេតុដល់ជីវិត ក៏មិនហ៊ាន
 ប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទនោះឡើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលបហារាទ សិក្ខា-
 បទណា ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តិដល់សាវកទាំងឡាយហើយ ពួកសាវក
 តថាគត សូម្បីមានហេតុដល់ជីវិត ក៏មិនហ៊ានប្រព្រឹត្តកន្លងសិក្ខាបទនោះ
 ដោយហេតុណា ម្នាលបហារាទ នេះជាហេតុអស្ចារ្យចម្លែកទី ២ ក្នុង
 ធម្មវិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ ។ តែឆ្លើយតាមក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កវិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

សេយ្យថាបិ បហារាទ មហាសមុទ្ទោ ន មតេន កុណា-
 បេន សំវត្ថុតិ យំ ហោតិ មហាសមុទ្ទោ មតំ កុណាបំ តំ
 ទិប្បមេវ តីរំ វាហេតិ ថលំ ទុស្ស័នេតិ ឯវមេវ ទោ
 បហារាទ យោ សោ បុគ្គលោ ទុស្ស័នោ ទាបធម្មោ
 អសុចិសំកស្សសមាទារោ បដិច្ចន្ទកម្មន្តោ អស្ស-
 មណោ សមណប្បដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារីបដិញ្ញោ
 អន្តោប្បតិ អវស្សតោ កសម្ពកកជាតោ ន តេន សង្ឃោ
 សំវសតិ ទិប្បមេវ នំ សង្ខបតិត្វា ទុក្ខិបតិ កំញាបិ សោ
 ហោតិ មជ្ឈេ វិក្ខុសង្ឃស្ស និសិន្នោ អថទោ សោ
 អារកាវ សង្ឃមា សង្ឃោ ច តេន ។ យម្បំ បហារាទ
 យោ សោ បុគ្គលោ ទុស្ស័នោ ទាបធម្មោ អសុចិ-
 សំកស្សសមាទារោ បដិច្ចន្ទកម្មន្តោ អស្សមណោ
 សមណប្បដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារីបដិញ្ញោ អន្តោ-
 ប្បតិ អវស្សតោ កសម្ពកកជាតោ ន តេន សង្ឃោ សំវត្ថុតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អង្គពន្លាត

ម្នាលបហាវទ មហាសមុទ្រដែលមិននៅរួមដោយសាកសពស្លាប់ បើ
សាកសពស្លាប់ណា ដែលមានក្នុងមហាសមុទ្រ រលកតែងបន្ទាត់
សាកសពនោះទៅកេច្រាំង ផាត់ឡើងទៅលើគោកមួយរំពេច យ៉ាង
ណាមិញ ម្នាលបហាវទ បុគ្គលណាជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់
មានមារយាទមិនស្អាត គួរឲ្យគេរង្សៀស បិទបាំងអំពើអាក្រក់ទុក មិន
មែនជាសមណៈ ប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាសមណៈ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌មិនប្រសើរ
ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ប្រសើរ ស្តីក្នុង មានចិត្តដាក់ដោយរាគៈ
ក្រឡក់ដូចសម្រាម សង្ឃនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលនោះមិនបាន សង្ឃ
តែងប្រជុំគ្នានាំយកបុគ្គលនោះចេញមួយរំពេច បុគ្គលនោះទុកជាអង្គុយ
នៅក្នុងកណ្តាលដំនុំសង្ឃតិតមែន ប៉ុន្តែ បុគ្គលនោះឈ្មោះថានៅឆ្ងាយ
អំពីសង្ឃ ចំណែកខាងសង្ឃ ក៏ឈ្មោះថានៅឆ្ងាយអំពីបុគ្គលនោះដែរ ។

ម្នាលបហាវទ បុគ្គលណាជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មាន
មារយាទមិនស្អាត គួរឲ្យគេរង្សៀស បិទបាំងអំពើអាក្រក់ទុក មិនមែន
ជាសមណៈ ប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាសមណៈ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌មិនប្រសើរ
ប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ប្រសើរ ស្តីក្នុង មានចិត្តដាក់ដោយ
រាគៈ ក្រឡក់ដូចសម្រាម សង្ឃនៅរួមជាមួយនឹងបុគ្គលនោះមិនបាន

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

ឧប្បមេវ នំ សង្ខបតិត្វា ឧត្តបតិ តិត្វាបិ សោ ហោតិ
 មជ្ឈេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស និសិន្នោ អថខោ សោ អារកាវ
 សង្ឃម្ហា សង្ឃោ ច តេន អយំ បហារាទ វេស្មី
 ធម្មវិនយេ តតិយោ អច្ឆវិយោ អត្តតធម្មោ យំ និស្វា
 និស្វា ភិក្ខុ វេស្មី ធម្មវិនយេ អភិវមន្តិ ។ សេយ្យថាបិ
 បហារាទ យា កាចិ មហានទិយោ សេយ្យមីទំ កត្តា
 យមុនា អចិវតី សារក្ខ មហំ តា មហាសមុទ្ធំ បត្វា
 ជហន្តិ បុរិមានិ នាមតោត្តានិ មហាសមុទ្ទោត្វេវ សំឡំ
 កច្ឆន្តិ ឯវមេវ ខោ បហារាទ ចត្តារាមេ វណ្ណា ឧត្តិយា
 ព្រាហ្មណា វេស្សា សុទ្ធា តេ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្ម-
 វិនយេ អការស្មា អនតារិយំ បព្វជិត្វា ជហន្តិ បុរិមានិ
 នាមតោត្តានិ សមណោ សក្យបុត្តិយោត្វេវ សំឡំ
 កច្ឆន្តិ ។ យម្យំ បហារាទ ចត្តារាមេ វណ្ណា ឧត្តិយា
 ព្រាហ្មណា វេស្សា សុទ្ធា តេ តថាគតប្បវេទិតេ
 ធម្មវិនយេ អការស្មា អនតារិយំ បព្វជិត្វា ជហន្តិ

បណ្ណាល័យ មហាវិថ្ត

សង្ឃតែងប្រជុំគ្នា នាំយកបុគ្គលនោះចេញមួយរំពេច បុគ្គលនោះទុកជា
 អង្គុយនៅក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃតិចមែន ប៉ុន្តែបុគ្គលនោះឈ្មោះថា នៅឆ្ងាយ
 អំពីសង្ឃ ចំណែកខាងសង្ឃក៏ឈ្មោះថា នៅឆ្ងាយអំពីបុគ្គលនោះ ដោយ
 ហេតុណា ម្នាលបហារាទ នេះជាហេតុអស្ចារ្យចំឡែកទី ៣ ក្នុងធម្មវិន័យ
 នេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយៗ តែងរីករាយក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ម្នាល
 បហារាទ ទន្ទេងៗទាំងឡាយណាមួយ គឺទន្ទេ គង្គា យមុនា អចិរិក្ខ
 សរក្ខ មហី កាលបើទន្ទេទាំងនោះ ហូរចូលទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ
 តែងលះបង់នាមនឹងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវភិរិយាភពបថាជា
 មហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង យ៉ាងណាមិញ ម្នាលបហារាទ វណ្ណៈគឺត្រកូល ៤
 ពួកនេះ គឺក្សត្រិយ៍ ១ ព្រាហ្មណ៍ ១ វេស្សៈ ១ សុទ្ធៈ ១ បើវណ្ណៈទាំង
 នោះចេញចាកផ្ទះបួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតសំដែងហើយ រមែង
 លះបង់នាមនឹងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ហើយដល់នូវភិរិយាភពបថាជា
 សមណសក្យបុត្រតែម្យ៉ាង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលបហារាទ វណ្ណៈ
 ៤ ពួកនេះគឺ ក្សត្រិយ៍ ១ ព្រាហ្មណ៍ ១ វេស្សៈ ១ សុទ្ធៈ ១ វណ្ណៈ
 ទាំងនោះចេញចាកផ្ទះបួស ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតសំដែងហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

បុរិមាជំ ជាមគោត្តាជំ សមណោ សក្យបុត្តិយោត្រា
 សឡំ កង្ខន្តិ អយម្យំ បហារាទ ឥមស្មី ធម្មវិជយេ
 ចតុត្តោ អច្ឆរិយោ អត្តតដម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខុ
 ឥមស្មី ធម្មវិជយេ អភិរមន្តិ ។ សេយ្យថាបិ បហារាទ
 យា កាចិ លោកេ សវន្តិយោ មហាសមុទ្ធំ អប្បន្តិ
 យា ច អន្តលិក្ខា ជារា បបតន្តិ ន តេន មហា-
 សមុទ្ធស្ស ឧទ្ធតំ វា ប្បតំ វា បញ្ញាយតិ វិវាមេ ខោ
 បហារាទ តហ្វ ថេបិ ភិក្ខុ អនុបាទិសេសាយ និព្វាន-
 ជាតុយា បរិនិព្វាយន្តិ ន តេន និព្វានជាតុយា ឧទ្ធតំ វា
 ប្បតំ វា បញ្ញាយតិ ។ យម្យំ បហារាទ តហ្វ ថេបិ
 ភិក្ខុ អនុបាទិសេសាយ និព្វានជាតុយា បរិនិព្វាយន្តិ
 ន តេន និព្វានជាតុយា ឧទ្ធតំ វា ប្បតំ វា បញ្ញាយតិ
 អយំ បហារាទ ឥមស្មី ធម្មវិជយេ បញ្ចមោ អច្ឆរិយោ
 អត្តតដម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខុ ឥមស្មី
 ធម្មវិជយេ អភិរមន្តិ ។ សេយ្យថាបិ បហារាទ
 មហាសមុទ្រោ វិគរសោ លោធារសោ វិវាមេ ខោ
 បហារាទ អយំ ធម្មវិជយោ វិគរសោ វិបុត្តិរសោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អដ្ឋកថិយាត

រមែងលះចង់នាមនឹងគោត្រដើម (របស់ខ្លួន) ដល់នូវកិរិយារាប់ថាជា
សមណសក្យបុត្រតែម្យ៉ាង ដោយហេតុណា ម្នាលបហាវទ នេះជា
ហេតុអស្ចារ្យចំឡែក ទី៤ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ ។
តែងរីករាយក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ម្នាលបហាវទ ទឹកទន្លេទាំងឡាយណា
មួយក្នុងលោក ដែលហូរស្រោចចុះទៅ កាន់មហាសមុទ្រក្តី ធារទឹក
ភ្លៀងទាំងឡាយណា ដែលធ្លាក់ចុះមកអំពីអាកាសក្តី មហាសមុទ្រក៏មិន
ប្រាកដជាស្រក ឬពេញដោយទឹកនោះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលបហាវទ ចោះ
បី ពួកភិក្ខុច្រើនរូបបរិនិព្វានដោយអនុបាទិសេសនិព្វានធាតុ និព្វានធាតុ
ក៏មិនប្រាកដជាខ្វះ ឬពេញ ដោយភិក្ខុទាំងនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាល
បហាវទ ចោះបី ពួកភិក្ខុច្រើនរូបបរិនិព្វាន ដោយអនុបាទិសេសនិព្វាន
ធាតុ និព្វានធាតុក៏មិនប្រាកដជាខ្វះ ឬពេញដោយភិក្ខុទាំងនោះ ដោយ
ហេតុណា ម្នាលបហាវទ នេះជាហេតុអស្ចារ្យចំឡែកទី៥ ក្នុងធម្មវិន័យ
នេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ ។ តែងរីករាយក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ម្នាល
បហាវទ មហាសមុទ្រ ដែលមានរសតែមួយ គឺរសប្រៃ យ៉ាងណាមិញ
ម្នាលបហាវទ ធម្មវិន័យនេះមានរសតែមួយ គឺរសត្រិស ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណាល័យ មហាវត្ត

យម្បី បហារាទ អយំ ធម្មវិនយោ ឯករសោ វិមុត្តិរសោ
 អយំ បហារាទ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ ធម្មោ អច្ឆរិយោ
 អត្តតធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខុ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ
 អភិរមន្តិ ។ សេយ្យថាបិ បហារាទ មហាសមុទ្ទោ
 ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមាធិ រតនាធិ
 សេយ្យដំទំ មុត្តា មណី វេទិកាយោ សង្ខា សិលា បរាជ្ឈំ
 រជតំ ជាតរូបំ លោហិតង្គោ មសារគល្លំ ឯវមេវ ទោ
 បហារាទ អយំ ធម្មវិនយោ ពហុរតនោ អនេករតនោ
 តត្រិមាធិ រតនាធិ សេយ្យដំទំ ចត្តារោ សតិ-
 ប្បដ្ឋានា ចត្តារោ សម្មប្បដ្ឋានា ចត្តារោ ឥទ្ធិចានា
 បញ្ចុទ្ធិយាធិ បញ្ច ពលាធិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា
 អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មត្តោ ។ យម្បី បហារាទ
 អយំ ធម្មវិនយោ ពហុរតនោ អនេករតនោ តត្រិមាធិ
 រតនាធិ សេយ្យដំទំ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា ចត្តារោ
 សម្មប្បដ្ឋានា ចត្តារោ ឥទ្ធិចានា បញ្ចុទ្ធិយាធិ បញ្ច
 ពលាធិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មត្តោ

បណ្ណាសព មហាវគ្គ

ម្នាលបហាវោ ធម្មវិន័យនេះ មានវស្សាតែមួយគតិវិមុត្តិវស ដោយហេតុ
 ណា ម្នាលបហាវោ នេះជាហេតុអស្ចារ្យចម្បែកទី ៦ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ
 ដែលពួកកុក្កុយើញហើយ ។ តែឯវិករាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ម្នាលបហា-
 វោ មហាសមុទ្រ មានរតនៈច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែមួយទេ រតនៈ
 ទាំងនេះ ក្នុងមហាសមុទ្រនោះគឺកែវមុក្កា កែវមណី កែវពិទ្យា ស័ង្គ
 សិលា កែវប្រពាទ្យ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (ត្បូងទឹក) កែវមរកត
 យ៉ាងណាមិញ ម្នាលបហាវោ ធម្មវិន័យនេះ មានរតនៈច្រើនយ៉ាង
 មិនមែនមានតែមួយទេ រតនៈទាំងនេះក្នុងធម្មវិន័យនោះគឺសតិប្បដ្ឋាន
 ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤ ឥន្ទ្រិយ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ នឹងមគ្គ
 ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលបហាវោ
 ធម្មវិន័យនេះ មានរតនៈច្រើនយ៉ាង មិនមែនមានតែមួយទេ រតនៈទាំង
 នេះក្នុងធម្មវិន័យនោះគឺ សតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤ ឥន្ទ្រិយ៥
 ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដោយហេតុណា

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស អង្គនិកាយ

អយំ បហារាទ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ សត្តមោ អច្ឆរិយោ
 អត្តតធម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខុ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ
 អភិរមន្តិ ។ សេយ្យថាបិ បហារាទ មហាសមុទ្ទោ
 មហានំ ក្ខតានំ អាវាសោ តត្រិមេ ក្ខតា តិមិ តិមិផ្គលា
 តិមិវមិផ្គលា អស្សរា នាតា តទ្ធាសន្តិ មហាសមុទ្ទោ
 យោជនសតិកាបិ អត្តកាវ ធូរិយោជនសតិកាបិ អត្ត-
 កាវ តិយោជនសតិកាបិ អត្តកាវ ចតុរិយោជនសតិ-
 កាបិ អត្តកាវ បញ្ចរិយោជនសតិកាបិ អត្តកាវ ឯវមេ
 ទោ បហារាទ អយំ ធម្មវិនយោ មហានំ ក្ខតានំ អាវាសោ
 តត្រិមេ ក្ខតា សោតាបន្នោ សោតាបន្តិវលសន្តិ-
 កិរិយាយ បដិបន្នោ សកាតាមី សកាតាមិវល-
 សន្តិកិរិយាយ បដិបន្នោ អនាតាមី អនាតាមិវល-
 សន្តិកិរិយាយ បដិបន្នោ អរហា អរហត្តាយ បដិបន្នោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អង្គនិបាត

ម្នាលបហារាទ នេះជាហេតុអស្ចារ្យចំឡែកទី ៧ ក្នុងធម្មន័យនេះ ដែល
 ពួកភិក្ខុឃើញហើយ ។ តែងរីករាយ ក្នុងធម្មន័យនេះ ។ ម្នាល
 បហារាទ មហាសមុទ្រដែលជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំៗ ជាច្រើនពួក
 សត្វធំៗ ទាំងនេះ ដែលនៅក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះ
 តិមិវល្លៈ ឈ្មោះតិមិវល្លៈ នឹងពួកអស្សុរ នាគ គន្ធាព្វ ដែលមានក្នុងមហា-
 សមុទ្រ មានអត្តភាព ១០០ យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ២០០ យោជន៍
 ខ្លះ មានអត្តភាព ៣០០ យោជន៍ខ្លះ មានអត្តភាព ៤០០ យោជន៍ខ្លះ
 មានអត្តភាព ៥០០ យោជន៍ខ្លះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលបហារាទ ធម្ម-
 ន័យនេះ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំៗ ជាច្រើន បុគ្គលទាំងនេះក្នុង
 ធម្មន័យនោះគឺ សោតាបន្តបុគ្គលនឹងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល សកទាតាមិបុគ្គល នឹងបុគ្គលដែលកំពុង
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទាតាមិផល អនាតាមិបុគ្គល នឹង
 បុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមិផល អរហន្ត
 នឹងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីការវះខ្លួនជាអរហន្ត ក៏យ៉ាងនេះដែរ ។

បណ្ណសក មហាវគ្គ

យម្បី បហារាទ អយំ ធម្មវិនយោ មហនំ ក្ខតានំ
 អាវាសោ តត្រិមេ ក្ខតា សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដល-
 សច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ សកាតាមី សកាតាមិ-
 ដលសច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ អនាតាមី អនាតាមិ-
 ដលសច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ អហា អហត្ថាយ
 បដិបន្នោ អយំ បហារាទ ឥមស្មី ធម្មវិនយោ អដ្ឋមោ
 អច្ចរិយោ អត្តតដម្មោ យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខុ
 ឥមស្មី ធម្មវិនយោ អភិរមន្តិ ។ ឥមេ ខោ បហារាទ
 ឥមស្មី ធម្មវិនយោ អដ្ឋ អច្ចរិយោ អត្តតដម្មោ យេ ទិស្វា
 ទិស្វា ភិក្ខុ ឥមស្មី ធម្មវិនយោ អភិរមន្តិ ។

[២០] ឯកំ សមយំ ភកកា សាវត្ថិយំ វិហារតិ

បុព្វារមេ មិគារមាតុប្បាសានេ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន ភកកា តទហុចោសថេ ភិក្ខុសង្ឃ-
 បរិកោ ទិសិដ្ឋោ ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា
 អានន្តោ អភិក្កន្តាយ វត្ថិយា ទិក្ខុន្តេ បវមេ
 យាមេ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ ករិត្យា

បណ្ណាសក មហាវិគ្គ

ម្នាលបហាវទ ធម្មវិន័យនេះ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំ ។ ជា
 ច្រើន បុគ្គលទាំងនេះ ក្នុងធម្មវិន័យនោះ គឺសោតាបន្នបុគ្គល នឹងបុគ្គល
 ដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល សកទាតាមិ-
 បុគ្គល នឹងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសកទា-
 តាមិផល អនាតាមិបុគ្គលនឹងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់នូវអនាតាមិផល អរហន្តនឹងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីការៈ
 នៃខ្លួនជាអរហន្ត ដោយហេតុណា ម្នាលបហាវទ នេះជាហេតុអស្ចារ្យ
 ចំឡែកទី ៨ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ ។ តែងរីក
 រាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ម្នាលបហាវទ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មានហេតុ
 ជាអស្ចារ្យចំឡែកទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ ។
 តែងរីករាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។

(២០) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងមិគា-
 មាតុប្រាសាទ ក្នុងបុព្វារាម ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានភិក្ខុសង្ឃចោមរោម ទ្រង់គង់ក្នុងទេវោសថ
 ថ្ងៃនោះ ។ លុះវេលាព្រឹក អស់ហើយ បឋមយាម កន្លងទៅហើយ
 ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើទុត្តរាសង្កៈឆៀងស្នាម្នាង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

យេន ភក្កវា តេនញ្ចលី បណាមេត្វា ភក្កវន្តំ ឯតទរោច
 អភិក្កត្តា កន្លេ រត្តិ និក្ខន្តោ មឋមោ យាមោ
 ចរិនិសិដ្ឋោ ភិក្ខុសង្ឃោ ឧទ្ទិសតុ កន្លេ ភក្កវា ភិក្ខុនំ
 មាតិមោក្ខន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភក្កវា តុល្លី អហោសិ ។
 ធុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្តោ អភិក្កត្តាយ រត្តិយា
 និក្ខន្តោ មជ្ឈិមេ យាមេ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ
 ឧត្តរាសន្តំ កវិត្វា យេន ភក្កវា តេនញ្ចលី បណាមេត្វា
 ភក្កវន្តំ ឯតទរោច អភិក្កត្តា កន្លេ រត្តិ និក្ខន្តោ មជ្ឈិមោ
 យាមោ ចរិនិសិដ្ឋោ ភិក្ខុសង្ឃោ ឧទ្ទិសតុ កន្លេ
 ភក្កវា ភិក្ខុនំ មាតិមោក្ខន្តិ ។ ធុតិយម្បិ ខោ
 ភក្កវា តុល្លី អហោសិ ។ ធុតិយម្បិ ខោ
 អាយស្មា អានន្តោ អភិក្កត្តាយ រត្តិយា និក្ខន្តោ
 មជ្ឈិមេ យាមេ ឧទ្ទេស្តេ អរុណោ នន្ទិមុទិយា រត្តិយា
 ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តំ កវិត្វា យេន
 ភក្កវា តេនញ្ចលី បណាមេត្វា ភក្កវន្តំ ឯតទរោច

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គកថា

លើកអញ្ញាលីប្រណម្យ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏
 មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលាពត្រីអស់ហើយ បឋម-
 យាម កន្លងទៅហើយ ភិក្ខុសង្ឃអង្គុយចាំយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។
 កាលដែលព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគក៏គង់ស្ងៀម ។ កាលបើវេលាពត្រី អស់ហើយ មជ្ឈិម-
 យាម កន្លងទៅហើយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ធ្វើ
 ទត្តកសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង លើកអញ្ញាលីប្រណម្យ ចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ អស់វារៈជាតំរប់ពីរជង
 ទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលាពត្រី អស់ហើយ មជ្ឈិម-
 យាម កន្លងទៅហើយ ភិក្ខុសង្ឃអង្គុយចាំយូរហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ស្ងៀមអស់វារៈ ជាតំរប់ពីរជង ។
 កាលបើវេលាពត្រី អស់ហើយ បច្ចិមយាម កន្លងទៅហើយ ពត្រីប្រាកដ
 ដូចជាមានមុខស្រស់ (ចំព្រង) ភ្នំពេលដែលអរុណរះឡើង ព្រះ
 អានន្ទដ៏មានអាយុ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយធ្វើទត្តកសង្គៈឆៀង
 ស្មាម្ខាង លើកអញ្ញាលី ប្រណម្យ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អស់វារៈជាតំរប់ ៣ ជងទៀតដូច្នេះថា

បណ្ណសារ មហាវគ្គ

អភិក្កន្តា កន្លែ រត្នំ ធិក្កន្តោ បដិមោ យាមោ ឧទ្ធច្ចស្តំ
អរុណំ នន្ទមុទ្ធំ រត្នំ ចរិសិដ្ឋោ ភិក្ខុសង្ឃោ ឧទ្ធិសតុ
កន្លែ កកវំ ភិក្ខុនំ មាតិមោក្ខន្តំ ។ អបរិសុទ្ធា អាណន្ទ
បរិសាតិ ។ អថោ អាយស្មតោ មហាមោក្ខល្លានស្ស
ឯតទយោសិ កី ធុ ខោ កកវំ បុគ្គលំ សន្ធាយ ឯ-
មាហា អបរិសុទ្ធា អាណន្ទ បរិសាតិ ។ អថោ អាយស្ម
មហាមោក្ខល្លោ សព្វារន្តំ ភិក្ខុសង្ឃំ ចេតសា ចេតោ
បរិច្ច មនសាកាសិ ។ អទ្ធសា ខោ អាយស្ម
មហាមោក្ខល្លោ តំ បុគ្គលំ ធុស្សីលំ ចាបធម្មំ
អសុចិសំកស្សសមាចារំ បដិច្ចន្ទកម្មន្តំ អស្សមណំ
សមណប្បដិញ្ចំ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារីបដិញ្ចំ អនោបូតិ
អវស្សុតំ កសម្ពកដាតំ មន្សោ ភិក្ខុសង្ឃស្ស
និសិទ្ធិំ ទិស្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន សោ បុគ្គលោ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ បុគ្គលំ ឯតទរោច

បណ្ណាល័យ មហាវិថ្ត

បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះរាត្រី អស់ហើយ បច្ច័យយាមកន្លងទៅហើយ
អរុណភ័ក្ត្រហើយ រាត្រីក៏ប្រាកដដូចជាមុខស្រស់ហើយ ភិក្ខុសង្ឃក៏អង្គុយ
ចាំយូរហើយ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែង
បាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មានន្ទ
មានបរិសទ្យមិនបរិសុទ្ធទេ ។ គ្រានោះ ព្រះមហាមោគ្គលូនដ៏មានអាយុ
មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ដោយកបុគ្គលណា ហ្ន៎
បានជាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មានន្ទ បរិសទ្យ មិនបរិសុទ្ធទេយ៉ាងនេះ ។
លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គលូនដ៏មានអាយុ ស្ទង់មើលចិត្ត (របស់
ភិក្ខុសង្ឃ) ដោយចិត្ត (របស់លោក) ហើយធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តចំពោះភិក្ខុ-
សង្ឃទាំងអស់នោះ ។ ព្រះមហាមោគ្គលូនដ៏មានអាយុ បានឃើញ
បុគ្គលនោះទ្រុស្តស័ល មានធម៌លាមក មានមាយាទមិនស្អាត គួរឲ្យ
រង្ស៊ីស មានអំពើអាក្រក់បីទុក្ខ មិនមែនជាសមណៈ ប្តេជ្ញាខ្លួនថា
ជាសមណៈ ប្រព្រឹត្តធម៌មិនប្រសើរ ប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏
ប្រសើរ ស្តុយក្នុង មានចិត្តជោគដោយរាគៈ ក្រខ្វក់ដូចសម្រាម អង្គុយនៅ
ក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចូលទៅរក
បុគ្គលនោះ លុះចូលទៅជិតហើយ ក៏ពោលចំពោះទៅបុគ្គលនោះដូច្នេះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

ឧដ្ឋហរុសោ ធិដ្ឋាសិ កកវតា នត្ថំ តេ ភិក្ខុហិ
 សទ្ធិំ សំវាសោតិ ។ ឯវំ វុត្តេ សោ បុគ្គលោ
 តុណ្ហី អហោសិ ។ ធុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា
 មហាមោក្ខល្លានោ តំ បុគ្គលំ ឯតទរោច ឧដ្ឋហរុសោ
 ធិដ្ឋាសិ កកវតា នត្ថំ តេ ភិក្ខុហិ សទ្ធិំ
 សំវាសោតិ ។ ធុតិយម្បិ ខោ សោ បុគ្គលោ
 តុណ្ហី អហោសិ ។ តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា
 មហាមោក្ខល្លានោ តំ បុគ្គលំ ឯតទរោច ឧដ្ឋហរុសោ
 ធិដ្ឋាសិ កកវតា នត្ថំ តេ ភិក្ខុហិ សទ្ធិំ សំវាសោតិ ។
 តតិយម្បិ ខោ សោ បុគ្គលោ តុណ្ហី អហោសិ ។
 អថខោ អាយស្មា មហាមោក្ខល្លានោ តំ បុគ្គលំ
 ពាហាយំ គហេត្វា ពហិទ្ធារកោដ្ឋកា ធិក្ខាមេត្វា
 ស្វេយដិកំ ធឧត្វា យេន កកវំ តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ ឯតទរោច ធិក្ខាមិតោ
 សោ កន្លេ បុគ្គលោ មយា បរិសុទ្ធា បរិសា
 ឧទ្ទិសតុ កន្លេ កកវំ ភិក្ខុនំ ចាតិមោក្ខន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ អដ្ឋកថិយ

នៃអារុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានឃើញ
អ្នកច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួមជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។
កាលដែលព្រះមហាមោគ្គល្លាន ពោលយ៉ាងនេះហើយ បុគ្គលនោះក៏នៅ
ស្ងៀម ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បាននិយាយនឹងបុគ្គលនោះជា
គំរប់ពីរដងទៀតដូច្នេះថា នៃអារុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់បានឃើញអ្នកច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួមជាមួយនឹង
ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ។ បុគ្គលនោះក៏នៅស្ងៀម អស់វារៈពីរដងទៀត ។
ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ បាននិយាយនឹងបុគ្គលនោះជាគំរប់បីដង
ទៀតដូច្នេះថា នៃអារុសោ អ្នកចូរក្រោកចេញ ដ្បិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់បានឃើញអ្នកច្បាស់ហើយ អ្នកលែងបាននៅរួមជាមួយភិក្ខុទាំងឡាយ
ទៀតហើយ ។ បុគ្គលនោះក៏នៅស្ងៀម អស់វារៈជាគំរប់បីដងទៀត ។ ទើប
ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ចាប់ដើមដៃបុគ្គលនោះទាញចេញទៅ
ខាងក្រៅស៊ីទ្វារ ហើយខ្មាស់គន្លឹះនឹងរន្ទិកទ្វារ រួចចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គល (ទ្រេស្តសីល) នោះខ្ញុំព្រះអង្គបាន
បណ្តេញឲ្យដើរចេញហើយ ឥឡូវនេះ បរិសទ្ធបរិសុទ្ធហើយ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គទ្រង់សំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

អច្ឆរិយំ មោក្ខល្លាន អត្តតំ មោក្ខល្លាន យាវតា(១)
 ពាហាភហណាមិ នាម សោ មោយបុរិសោ អាគ-
 មិស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 តុម្បោនាមិ ភិក្ខុវេ ឧទោសថំ កវយ្យាថ ចាតិមោក្ខំ
 ឧទ្ទិសេយ្យាថ ។ ននាណាហំ ភិក្ខុវេ អដ្ឋតក្ក(២)
 ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សាមិ ។ អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខុវេ
 អនវកាសោ យំ តថាគតោ អបរិសុទ្ធាយ បរិសាយ
 ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ ។ អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ មហា-
 សមុទ្ទេ អច្ឆរិយា អត្តតធម្មា យេ ទិស្វា ទិស្វា
 អសុវា មហាសមុទ្ទេ អភិរមន្តិ ។ តតមេ អដ្ឋ ។
 មហាសមុទ្ទោ ភិក្ខុវេ អនុប្បព្វនិដ្ឋោ អនុប្បព្វចោណា
 អនុប្បព្វបញ្ញារោ នាយតកេនេវ បចាតោ ។ យម្បិ
 ភិក្ខុវេ មហាសមុទ្ទោ អនុប្បព្វនិដ្ឋោ អនុប្បព្វ-
 ចោណា អនុប្បព្វបញ្ញារោ នាយតកេនេវ បចាតោ

១ ឧ. ម. យាវ ។ ២ ម. ឯត្ថន្តរេ ឧបោសថំ កវិស្សមីតិ ពាហេ ទិស្សតិ ។

បណ្ណាសក មហាវិគ្គ

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ហេតុនេះ អស្ចារ្យណាស់ ម្ចាស់
 មោគ្គល្លាន ហេតុនេះចម្លែកណាស់ មោឃបុរសនោះ មិនសមបើនឹង
 បង្កង់ទាល់តែចាប់ទាញដៃចេញសោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ អ្នក
 ទាំងឡាយគប្បីធ្វើទេសថ គប្បីសំដែងបាតិមោក្ខចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឥឡូវនេះ តថាគត ឈប់សំដែងបាតិមោក្ខ ចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃ
 នេះតទៅ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះតថាគតគប្បីសំដែងបាតិមោក្ខ
 ដល់បរិសទ្ធ មិនបរិសុទ្ធ ដោយហេតុណា ហេតុនេះមិនមែនជាឋានៈ មិន
 មែនជាបច្ច័យឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ មានហេតុ
 ជាអស្ចារ្យចម្លែក ៨ យ៉ាងនេះ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែងរីក
 រាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។ ហេតុជាអស្ចារ្យចម្លែក ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ មានទំនាបទៅដោយលំដាប់ មានទី
 ជម្រាលទៅដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅដោយលំដាប់ មិនមែនចោតជ្រៅ
 តែម្តង ដូចជាអណ្តូងទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ មានទំនាប
 ទៅដោយលំដាប់ មានទីជម្រាលទៅដោយលំដាប់ មានទីទេរទៅដោយ
 លំដាប់ មិនមែនចោតជ្រៅទៅតែម្តង ដូចជាអណ្តូង ដោយហេតុណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

អយំ ភិក្ខុវេ មហាសមុទ្ទោ បវេហោ អច្ឆរិយោ អព្ភតធម្មោ
 យំ ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទោ អភិរមន្តិ ។
 យថា បុរិមេន(១) តថា វិត្តារោ ។ បេ ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ មហាសមុទ្ទោ មហតំ ក្ខតានំ អាវសោ តត្រិមេ
 ក្ខតា តិមិ តិមិដ្ឋលា តិមិរមិដ្ឋលា អសុរា ឆាតា កន្ធាញ្ច
 សន្តិ មហាសមុទ្ទោ យោជនសតិកាបិ អត្តភាវំ
 ។ បេ ។ បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តភាវំ ។ យម្បិ
 ភិក្ខុវេ មហាសមុទ្ទោ មហតំ ក្ខតានំ អាវសោ
 តត្រិមេ ក្ខតា តិមិ តិមិដ្ឋលា តិមិរមិដ្ឋលា អសុរា ឆាតា
 កន្ធាញ្ច សន្តិ មហាសមុទ្ទោ យោជនសតិកាបិ អត្តភាវំ
 ។ បេ ។ បញ្ចយោជនសតិកាបិ អត្តភាវំ អយំ ភិក្ខុវេ
 មហាសមុទ្ទោ អដ្ឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ភតធម្មោ យំ
 ទិស្វា ទិស្វា អសុរា មហាសមុទ្ទោ អភិរមន្តិ ។

១ ម. បុរិមេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ អដ្ឋកថិយាម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាហេតុអស្ចារ្យចំឡែកទី ១ ក្នុងមហាសមុទ្រ
ដែលពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។ សេចក្តី
ពិស្តារដូចពាក្យខាងដើមដែរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
មហាសមុទ្រ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំ ។ ជាច្រើន ពួកសត្វធំ ។
ទាំងនេះ ដែលនៅក្នុងមហាសមុទ្រនោះគឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះតិមិដ្ឋលៈ
ឈ្មោះតិមិវមិដ្ឋលៈ នឹងពួកអសុរ នាគ គន្ធាព្វ ដែលមានអត្តភាព
១០០ យោជន៍ខ្លះ ។ បេ ។ មានអត្តភាព ៥០០ យោជន៍ខ្លះ តែងនៅក្នុង
មហាសមុទ្រ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ ជាទីនៅអាស្រ័យ
នៃពួកសត្វធំ ។ ជាច្រើន ពួកសត្វធំទាំងនេះ ដែលនៅក្នុងមហាសមុទ្រ
នោះ គឺត្រីឈ្មោះតិមិ ឈ្មោះតិមិដ្ឋលៈ ឈ្មោះតិមិវមិដ្ឋលៈ នឹងពួកអសុរ
នាគ គន្ធាព្វ មានអត្តភាព ១០០ យោជន៍ខ្លះ ។ បេ ។ មានអត្ត-
ភាព ៥០០ យោជន៍ខ្លះ តែងនៅក្នុងមហាសមុទ្រ ដោយហេតុ
ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាហេតុអស្ចារ្យចំឡែកទី ៨ ក្នុងមហា-
សមុទ្រ ដែលពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែងរីករាយក្នុងមហាសមុទ្រ ។

បណ្ណសក្កេ មហាវគ្គោ

ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ មហាសមុទ្ទេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អត្តត-
 ធម្មា យេ ទិស្វា ទិស្វា អស្សរា មហាសមុទ្ទេ អភិវមន្តិ ។
 អដ្ឋមេ(១) ភិក្ខុវេ ឥមស្មី ធម្មវិទយេ អច្ឆរិយា អត្តតធម្មា
 យេ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខុ ឥមស្មី ធម្មវិទយេ អភិវមន្តិ ។
 កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ មហាសមុទ្ទោ
 អនុប្បព្វនិដ្ឋោ អនុប្បព្វចោណោ អនុប្បព្វបញ្ញារោ នាយ-
 តកេនេវ បថាតោ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ឥមស្មី ធម្ម-
 វិទយេ អនុប្បព្វសិក្ខា អនុប្បព្វតិរិយា អនុប្បព្វប្បដិបទា
 នាយតកេនេវ អញ្ញាបដិវេនោ ។ យម្យំ ភិក្ខុវេ ឥមស្មី
 ធម្មវិទយេ អនុប្បព្វសិក្ខា អនុប្បព្វតិរិយា អនុប្បព្វប្បដិ-
 បទា នាយតកេនេវ អញ្ញាបដិវេនោ អយំ ភិក្ខុវេ
 ឥមស្មី ធម្មវិទយេ បវមោ អច្ឆរិយា អត្តតធម្មោ

១ ម. ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ ឥមស្មី ។

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងមហាសមុទ្រ មានហេតុជាអស្ចារ្យចំឡែក ៨
យ៉ាងនេះឯង ដែលពួកអសុរឃើញហើយ ។ តែងរីករាយ ក្នុងមហា-
សមុទ្រ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មានហេតុជាអស្ចារ្យ
ចំឡែក ៨ យ៉ាងនេះ ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ ។ តែងរីករាយ ក្នុង
ធម្មវិន័យនេះ ។ ហេតុជាអស្ចារ្យចំឡែក ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ ដែលមានទំនាបទៅដោយលំដាប់
មានទីជម្រាលទៅដោយលំដាប់ មានទីទៃទៅដោយលំដាប់ មិន
ចោតជ្រៅទៅតែម្តង ដូចជាអណ្តូង យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មានការសិក្សាដោយលំដាប់ មានកិច្ច
ដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិដោយលំដាប់ មិន
មែនបានត្រាស់ដឹងនូវអារហត្តផលតែម្តងទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មានការសិក្សាដោយលំដាប់ មាន
កិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយលំដាប់ មានសេចក្តីប្រតិបត្តិដោយលំដាប់ មិន
មែនបានត្រាស់ដឹងនូវអារហត្តផលតែម្តងទេ ដោយហេតុណា ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាហេតុអស្ចារ្យចំឡែកទី ១ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស អង្គាទិបាតោ

យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខុ ឥមស្មី ធម្មវិជយេ អភិរមន្តិ
 ។ បេ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ មហាសមុទ្ទោ មហាតំ
 ក្ខតានំ អាវសោ តត្រិមេ ក្ខតា តិមិ តិមិដ្ឋលា តិមិ-
 មិដ្ឋលា អសុរា ឆាតា កន្ធា ឥន្ទ្រ មហាសមុទ្ទោ
 យោជនសតិកាបិ អត្តភារំ ។ បេ ។ បញ្ចយោជន-
 សតិកាបិ អត្តភារំ វិវាមេ ខោ ភិក្ខុវេ អយំ ធម្មវិជយោ
 មហាតំ ក្ខតានំ អាវសោ តត្រិមេ ក្ខតា សោតាបន្នោ
 សោតាបតិដលសច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ ។ បេ ។
 អរហា អរហត្ថាយ បដិបន្នោ ។ យម្យំ ភិក្ខុវេ អយំ
 ធម្មវិជយោ មហាតំ ក្ខតានំ អាវសោ តត្រិមេ ក្ខតា
 សោតាបន្នោ សោតាបតិដលសច្ចិកិរិយាយ បដិបន្នោ
 ។ បេ ។ អរហា អរហត្ថាយ បដិបន្នោ អយំ ភិក្ខុវេ
 ឥមស្មី ធម្មវិជយេ អដ្ឋមោ អច្ឆរិយោ អត្តតិដមោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថិយក

ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ ។ តែងរីករាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ បេ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ មហាសមុទ្រ ជាទីអាស្រ័យនៃពួកសត្វធំ ។ ជាច្រើន
ពួកសត្វធំ ។ ទាំងនេះ ដែលនៅក្នុងមហាសមុទ្រនោះ គឺ ត្រីឈ្មោះតិម
ឈ្មោះតិមន្តលៈ ឈ្មោះតិមរមន្តលៈ នឹងពួកអសុរ នាគ គន្ធាព្វ ដែលមាន
អត្តភាព ១០០ យោជន៍ខ្លះ ។ បេ ។ មានអត្តភាព ៥០០ យោជន៍ខ្លះ
ដែលនៅក្នុងមហាសមុទ្រ យ៉ាងណាមិញ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ធម្មវិន័យនេះ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំ ។ ជាច្រើនពួក បុគ្គល
ទាំងនេះ ក្នុងធម្មវិន័យនោះ គឺ សោតាបន្នបុគ្គល នឹងបុគ្គលដែលកំពុង
ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល ។ បេ ។ អរហន្តនឹង
បុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីការវះនៃខ្លួនជាអរហន្ត ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មវិន័យនេះ ជាទីនៅអាស្រ័យនៃពួកបុគ្គលធំ ។ ជា
ច្រើន បុគ្គលទាំងនេះក្នុងធម្មវិន័យនោះ គឺសោតាបន្នបុគ្គលនឹងបុគ្គល ដែល
កំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល ។ បេ ។ អរហន្ត
នឹងបុគ្គលដែលកំពុងប្រតិបត្តិ ដើម្បីការវះនៃខ្លួនជាអរហន្ត ដោយហេតុណា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាហេតុអសារ្យចំឡែកទី ៨ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ

បណ្ណាសកេ មហាវគ្គោ

យំ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខុ សមស្មី ធម្មវិនយេ អភិរមន្តិ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សមស្មី ធម្មវិនយេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា
 អព្ពតធម្មា យេ ទិស្វា ទិស្វា ភិក្ខុ សមស្មី ធម្មវិនយេ
 អភិរមន្តិ ។

មហាវគ្គោ ទុតិយោ ។

តិស្សទ្ធានំ

វេរញ្ចសីហោ អាជញ្ញា(១) ខទ្យុដ្ឋេន(២) មលានិ ច
 ទ្វិតា(៣)ទ្វេ ច ពន្ធនន្តិ បហារាទ ឧទោសថោតិ ។

១ ឧ. ម. អាជញ្ញា ។ ២ ឧ. ម. ខទ្យុដ្ឋេន ។ ៣ ឧ. ម. ទុតេយ្យំ ទ្វេ ។

បណ្ណាសព មហាវគ្គ

ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ ។ តែងរីករាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ មានហេតុជាអស្ចារ្យចំឡែក ៨ យ៉ាងនេះ
ឯង ដែលពួកភិក្ខុឃើញហើយ ។ តែងរីករាយ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។

ចប់ មហាវគ្គ ទី ២ ។

ឧទាននៃមហាវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីវេញព្រាហ្មណ៍ ១ អំពីសីហសេនាបតី ១ អំពី
សេះអាជានេយ្យ ១ អំពីពុតក្បត់របស់សេះ ១ អំពីមន្ទិល ១ អំពីភិក្ខុ
ដែលគួរធ្វើជាទូត ១ អំពីចំណង់មាន ២ លើក អំពីបហាវគ្គអស្ចារ្យ ១
អំពីឧបោសថ ១ ។

គហបតីវគ្គោ

(២០) ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលីយំ វិហាតំ
មហាវនេ ក្រដាតាវសាលាយំ ។ តត្រ ខោ ភគវា
ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ។ បេ ។ អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ
អច្ឆរិយេហិ អត្តតធម្មេហិ សមម្ពាគតំ ឧក្កំ កហបតី
វេសាលីកំ ជារថាតិ ។ ឥន្ទមវោច ភគវា ឥន្ទំ
វត្ថាន សុគតោ ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ ចារិសិ ។
អថខោ អញ្ញតវេ ភិក្ខុ បុព្វន្តាសមយំ ជិវសេត្វា
បត្តិចរិមាធាយ យេន ឧក្កស្ស កហបតីនោ វេសាលី-
កស្ស ជិវសេនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញតេ
អាសនេ ជិសីទិ ។ អថខោ ឧត្តោ កហបតី
វេសាលីកោ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
ជិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ជិសីន្នំ ខោ ឧក្កំ
កហបតី វេសាលីកំ សោ ភិក្ខុ ឯតនវោច
អដ្ឋហិ ខោ ត្វំ កហបតី អច្ឆរិយេហិ អត្តត-
ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ភគវតោ ព្យាគតោ ។

គំហប់តិវិគ្គ

(២១) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងសាលា នាព្រៃមហាវន ដ៏តម្រកផ្លែសាលី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាំទុកនូវទុក្ខគហបតី អ្នកស្រុកវេសាលី ថាជាអ្នកប្រកបដោយធម៌ អស្ចារ្យចម្លែក ៨ យ៉ាង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់នូវពាក្យនេះ លុះព្រះសុគត ទ្រង់ត្រាស់នូវពាក្យនេះរួចហើយ ទើបក្រោកចាកអាសនៈ ហើយទ្រង់ស្តេចចូលទៅកាន់វិហារ ។ ត្រានោះ មានភិក្ខុ ១ រូប ស្ងៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនឹងចីវរ ក្នុងបព្វណ្ឌសម័យ ចូលទៅកាន់លំនៅ របស់ទុក្ខគហបតី អ្នកស្រុកវេសាលី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈ ដែលគេក្រាលទុក ។ ទើបទុក្ខគហបតី អ្នកស្រុកវេសាលី ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះដោយគោរព ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះទុក្ខគហបតី អ្នកស្រុកវេសាលី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ភិក្ខុនោះក៏បានពោលដូច្នេះថា ម្នាលគហបតី អ្នកប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យចម្លែក ៨ យ៉ាង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករហើយ ។

បណ្ណាសព្វេ ធម្មបទវគ្គ

កតមេ តេ កហបតិ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អត្ថតដម្មា
 យេហិ តំ សមន្មាគតោ ភកវតា ព្យាកតោតិ ។
 ន ខោ អហំ កន្តេ ជានាមិ កតមេហិ អហំ
 អដ្ឋហិ អច្ឆរិយេហិ អត្ថតដម្មេហិ សមន្មាគតោ
 ភកវតា ព្យាកតោ អមិ ច កន្តេ យេមេ អដ្ឋ
 អច្ឆរិយា អត្ថតដម្មា សំវិជ្ជន្តិ តេ សុណាហិ
 សាធុកំ មនសិករោហិ កាសិស្សាមិតិ ។ ឃិ
 កហបតិ ខោ សោ ភិក្ខុ ឧក្កស្ស កហបតិវោ
 វេសាលិកស្ស បច្ចុស្សេសិ ។ ឧត្តោ កហបតិ
 វេសាលិកោ ឯតទវោច យនាហំ កន្តេ ភកវតំ
 បវេមំ ទ្វារោវ អន្តសំ សហ ទស្សនេនេវ មេ
 កន្តេ ភកវតោ ចិត្តំ បសីទិ ។ អយំ ខោ មេ
 កន្តេ បវេមោ អច្ឆរិយោ អត្ថតដម្មោ សំវិជ្ជតិ ។
 សោ ខោ អហំ កន្តេ បសន្នចិត្តោ ភកវតំ
 បយុវនាសិ តស្ស មេ ភកវា អនុប្បត្តិកម កថេសិ

បណ្ណាល័យ ធម្មបទដ្ឋកថា

ម្នាលគហបតី អ្នកប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យ ចំឡែកទាំងឡាយណា
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្យាករហើយ ធម៌អស្ចារ្យចំឡែកទាំង ៨
 នោះ តើដូចម្តេច ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាមិនដឹងសោះ
 ថា ខ្ញុំករុណាប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យចំឡែក ៨ យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្យាករហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ប៉ុន្តែធម៌
 អស្ចារ្យចំឡែក ៨ យ៉ាងណា ដែលមានដល់ខ្ញុំករុណា លោកម្ចាស់ចូរ
 ប្រុងស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃចុះ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងសំដែងនូវ
 ធម៌អស្ចារ្យចំឡែកទាំងនោះ ។ ភិក្ខុនោះទទួលស្តាប់ពាក្យទុក្ខគហបតី
 អ្នកស្រុកវេសាលីថា ចម្រើនពរគហបតី ។ ទុក្ខគហបតីអ្នកស្រុកវេសាលី
 បានពោលដូច្នេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលណាបើខ្ញុំករុណា
 បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ អំពីចម្ងាយដាច់ដំបូងហើយ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ចិត្តខ្ញុំករុណា ក៏ជ្រះថ្លាចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយ
 គ្រាន់តែបានឃើញប៉ុណ្ណោះ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នោះជាធម៌
 អស្ចារ្យចំឡែកទី ១ តែងមានដល់ខ្ញុំករុណា ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន
 លុះខ្ញុំករុណា មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ក៏ចូលទៅអង្គុយជិតព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងនូវអនុបព្វកថា ដល់ខ្ញុំករុណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អង្គនិបាតោ

សេយ្យដំនំ ទានកថំ សីលកថំ សត្តកថំ កាមាទំ
 អាទិជំ ឱការំ សង្ខិលេសំ នេក្ខម្មេ អាទិសំសំ
 បកាសេសិ ។ យទា មំ ភក្កវា អញ្ញាសិ កល្យាណំ
 មុទ្ធចិត្តំ វិជ្ជាវណាចិត្តំ ឧទត្តចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា
 ពុទ្ធានំ សាមុត្តាសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ
 ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មក្ខំ ។ សេយ្យថាបិ នាម
 សុទ្ធវត្ថំ អបកតកាឡកំ សម្មនេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហោយ្យ
 ឯវាមេ ខោ មេ តស្មីយេវ អាសនេ វិជំ វីតមលំ
 ធម្មចក្ខុំ ឧទទាទិ យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វនំ
 និរោធខម្មន្តំ ។ សោ ខោ អហំ កន្តេ និដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ
 វិនិគធម្មោ បរិយោតាឡធម្មោ តិណ្ហវិចិត្តិច្ឆោ វិភតកថំ-
 កថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ត សាសនេ
 តត្ថោ ពុទ្ធានុ ធម្មា ពុទ្ធានុ សង្ឃា ពុទ្ធានុ អកមាសី

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិច្ឆ័យ អដ្ឋកថាបិដក

គឺទ្រង់សំដែងទានកថា សំលេងថា សុត្តកថា ពោសរបស់កាមទាំងឡាយ ដ៏
 លាមក សៅហ្មង នឹងអាទិសង្ឃក្នុងការចេញចាកកាម ។ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់ជ្រាបថា ខ្ញុំព្រះករុណាមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាក
 និរវេណធម៌ មានចិត្តអវិណ្ឌតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់សំដែងធម៌ទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ
 ទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទ្រង់សំដែងទុក្ខសច្ច សមុទយ-
 សច្ច និរោធសច្ច មគ្គសច្ច ក្នុងកាលនោះ ។ សំពត់សស្អាតមិនប្រឡាក់
 ពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ យ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ក
 គឺសោតាបត្តិមគ្គ ប្រាសចាកផល ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងដល់ខ្ញុំ
 ករុណា លើអាសនៈនោះឯងថា ធម្មជាតិណាមួយ ដែលកើតឡើងជា
 ធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ក៏យ៉ាងនោះដែរ។
 បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ បានដល់
 អរិយសច្ចធម៌ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ច-
 ធម៌ បានឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានជឿឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវ
 ក្លាហើយ មិនបានជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា
 បានដល់ព្រះពុទ្ធផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹងក្នុងទីនោះ

បណ្ណសកេ ឆហបតិវត្តោ

ព្រហ្មចរិយបញ្ចមាទិ ច សិក្ខាបទានិ សមាទយី ។
 អយំ ខោ មេ កន្លេ ធុតិយោ អច្ឆរិយោ អត្តតទម្មោ
 សំវិជ្ជតិ ។ តស្ស មយ្ហំ កន្លេ ចតស្សោ កោមារិយោ
 បជាបតិយោ អហេសុំ ។ អថទ្វាហំ កន្លេ យេន តា
 បជាបតិយោ តេនុបសង្កម្មំ ឧបសង្កម្មិត្វា តា បជាប-
 តិយោ ឯតទរោចំ មយា ខោ កកិទិយោ ព្រហ្មចរិយ-
 បញ្ចមាទិ សិក្ខាបទានិ សមាទិញ្ញាទិ យា ឥច្ឆតិ សា
 ឥមេ(១) កោកេ កុញ្ញតុ បុញ្ញាទិ ច កកេតុ សកាទិ វា
 ញាតិកុលាទិ កច្ឆតុ ហោតិ វា បន បុរិសាទិប្បាយោ
 តស្ស វេ ធម្មិតិ ។ ឯវុត្តោ សា កន្លេ ជេដ្ឋា បជាបតិ
 មំ ឯតទរោច ឥត្តញ្ញាមស្ស មំ អយ្យបុត្ត បុរិសស្ស
 ទេហិតិ ។ អថខោ អហំ កន្លេ តំ បុរិសំ បក្កោសាបេត្វា
 វាមេន ហត្ថេន បជាបតិ កហេត្វា ធុត្តិណេន
 ហត្ថេន កិដ្ឋារំ កហេត្វា តស្ស បុរិសស្ស ឧណោជេសី

បណ្ណាសក មហាវគ្គ

ទាំងបានសមាទាននូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ មានព្រហ្មចរិយៈជាគំរប់ ៥
 បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យចម្លែកទី ២ តែងមានដល់ខ្ញុំ
 ព្រះករុណា ។ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាមាននាងកុមារីជា
 ប្រពន្ធ ៤ នាក់ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះករុណា
 ចូលទៅរកប្រពន្ធទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលទៅនឹងប្រ-
 ពន្ធទាំងនោះ ដូច្នេះថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ យើងសមាទាន សិក្ខាបទ
 ទាំងឡាយ មានព្រហ្មចរិយៈជាគំរប់ ៥ ហើយ (បើ) នាងណាប្រាថ្នា
 នាងនោះ ចូរប្រើប្រាស់នូវកោតៈទាំងឡាយនេះផង ចូរធ្វើបុណ្យទាំង
 ឡាយផងចុះ ឬ ថា ទៅកាន់ត្រកូលញាតិ ជាបុរសខ្លួនក៏បាន ពុំនោះ
 សោត នាងទាំងឡាយ ត្រូវការបុរសណា យើងនឹងឱ្យនាងទាំងឡាយ
 ទៅបុរសនោះ ។ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន កាលដែលខ្ញុំករុណា
 និយាយយ៉ាងនេះហើយ នាងដែលជាប្រពន្ធច្បងនោះ និយាយនឹងខ្ញុំ
 ករុណាថា បតិគ្រអយ្យបុត្ត ចូរអ្នកឱ្យខ្ញុំទៅបុរសឈ្មោះនេះចុះ ។ បតិគ្រ
 លោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ឯខ្ញុំករុណាក៏ឱ្យគេហៅបុរសនោះមក ហើយដៃ
 ឆ្វេងកាន់ប្រពន្ធ ដៃស្តាំកាន់កុណ្ឌី (ច្រច់ទឹក) ប្រគល់ឱ្យដល់បុរសនោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

កោមារី ខោ បនាហំ កន្លេ ទានំ^(១) បរិច្ចជន្តោ
 ហកិដានាមិ ចិត្តស្ស អញ្ញាថតំ ។ អយំ ខោ មេ កន្លេ
 តតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ពតធម្មោ សំវិជ្ជតិ ។ សំវិជ្ជន្តិ
 ខោ បន មេ កន្លេ កុលេ ភោតា តេ ច ខោ
 អប្បដិកត្តា សីលវន្តេហិ កល្យាណធម្មេហិ ។ អយំ
 ខោ មេ កន្លេ ចតុត្តោ អច្ឆរិយោ អព្ពតធម្មោ សំវិជ្ជតិ ។
 យំ ខោ បនាហំ កន្លេ ភិក្ខុំ បយ័រុទាសាមិ សក្កច្ច័-
 យេវ បយ័រុទាសាមិ នោ អសក្កច្ចំ ។ អយំ ខោ
 មេ កន្លេ បញ្ចមោ អច្ឆរិយោ អព្ពតធម្មោ សំវិជ្ជតិ ។
 សោ ច មេ អាយស្មា ធម្មំ ទេសេសិ សក្កច្ច័យេវ
 សុណាមិ នោ អសក្កច្ចំ នោ ច មេ អាយស្មា ធម្មំ
 ទេសេសិ អហមស្ស ធម្មំ ទេសេមិ ។ អយំ ខោ
 មេ កន្លេ ធម្មោ អច្ឆរិយោ អព្ពតធម្មោ សំវិជ្ជតិ ។
 អនច្ចរិយំ ខោ បន មំ កន្លេ ទេវតា ឧបសក្កមិត្តា
 អាហេចន្តិ ស្វាគ្វាតោ ភហបតិ ភកវតា ធម្មាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គោយ អដ្ឋកថិយ

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំកុរុណា លះបង់នូវនាងកុមារី ឲ្យ
 ទៅជាទានហើយ ក៏មិនដឹងធ្វើចិត្តឲ្យប្រែប្រួលឡើយ ។ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យចំឡែកទី ៣ តែងមានដល់ខ្ញុំកុរុណា ។
 បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ភោគៈទាំងឡាយ មានច្រើនក្នុងត្រកូល
 របស់ខ្ញុំកុរុណា តែភោគៈទាំងនោះមិនបានចែកមុខអំពីលោកអ្នកមានសីល
 មានកល្យាណធម៌ទាំងឡាយទេ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះជា
 ធម៌អស្ចារ្យចំឡែកទី ៤ តែងមានដល់ខ្ញុំកុរុណា ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន
 បើខ្ញុំកុរុណាចូលទៅអង្គុយជិតភិក្ខុណា តែងចូលទៅអង្គុយជិតដោយ
 គោរពមិនមែនចូលទៅអង្គុយជិតដោយមិនគោរពទេ ។ បពិត្រលោកដ៏
 ចម្រើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យចំឡែកទី ៥ តែងមានដល់ខ្ញុំកុរុណា ។ បើលោក
 ដ៏មានអាយុនោះ សំដែងធម៌ដល់ខ្ញុំកុរុណា ខ្ញុំកុរុណាតែងស្តាប់ដោយ
 គោរព មិនមែនស្តាប់ដោយមិនគោរពទេ បើលោកដ៏មានអាយុមិនសំដែង
 ធម៌ដល់ខ្ញុំកុរុណាទេ ខ្ញុំកុរុណាតែងសំដែងធម៌ដល់លោកដ៏មានអាយុនោះ
 វិញ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យចំឡែកទី ៦ តែង
 មានដល់ខ្ញុំកុរុណា ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ពួកទេវតាតែងចូល
 មករកខ្ញុំកុរុណាហើយប្រាប់ថា ម្ចាស់គហបតិ ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយប្រពៃដូច្នេះ មិនជាទីអស្ចារ្យទេ ។

បណ្ណាសកេ គហបតីវគ្គោ

ឃុំ វុត្តេ អហំ កន្លេ តា ទេវតា ឃុំ វនាមិ វនេយ្យន
 វា ឃុំ ខោ តុម្ភេ ទេវតេ នោ វា វនេយ្យន អថខោ
 ស្វាគ្វាតោ កកវតា ធម្មោតិ ។ ន ខោ បណាហំ កន្លេ
 អភិជាតាមិ តតោនិទានំ ចិត្តស្ស ឧណ្ហន្តំ មំ វា ទេវតា
 ឧបសង្កមន្តំ អហំ វា ទេវតាហិ សទ្ធិ សល្យាមិ ។
 អយំ ខោ មេ កន្លេ សត្តមោ អច្ឆរិយោ អព្ពតធម្មោ
 សំវិជ្ជតិ ។ យានិមានំ កន្លេ កកវតា ទេសិតានិ
 បញ្ចោរម្បាតិយានំ សញ្ញោជនានំ បាហំ តេសំ កតំភ្នំ
 អត្ថនំ អច្ចហំនំ សមនុបស្សាមិ ។ អយំ ខោ មេ
 កន្លេ អដ្ឋមោ អច្ឆរិយោ អព្ពតធម្មោ សំវិជ្ជតិ ។ ឥមេ
 ខោ កន្លេ អដ្ឋ អច្ឆរិយោ អព្ពតធម្មោ សំវិជ្ជន្តំ ន ច
 ខោ អហំ ជាតាមិ កតមេហំ បាហំ អដ្ឋហិ អច្ឆរិយេហិ
 អព្ពតធម្មេហិ សមន្តាគតោ កកវតា ព្យាគតោតិ ។

បណ្ណសារ គហបតិវត្ត

បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលដែលទេវតា និយាយយ៉ាងនេះហើយ
 ខ្ញុំករុណា ក៏និយាយទៅកេត្តកទេវតាទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ទេវតា
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីពោលយ៉ាងនេះក្តី មិនគប្បីពោលយ៉ាង
 នេះក្តី ឯធម៌ពិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយ ដោយប្រពៃមែន ។
 បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំមិនដឹងថាចិត្តដែលប៉ោងឡើង ព្រោះរឿងនោះ
 ជាហេតុទេ ពួកទេវតាតែងចូលមករកខ្ញុំករុណាក៏មាន ខ្ញុំករុណាតែងចរចា
 ជាមួយនឹងពួកទេវតាក៏មាន ។ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យ
 ចំឡែកទី ៧ តែងមានដល់ខ្ញុំករុណា ។ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន
 សញ្ញាជនធម៌ទាំងឡាយ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ យ៉ាងណា ដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ បណ្ណសញ្ញាជនទាំងនោះ ខ្ញុំករុណា
 តិចារណារក សញ្ញាជនធម៌ បន្តិចបន្តួច ដែលមិនទាន់លះបង់ក្នុងខ្លួន
 មិនឃើញឡើយ ។ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យ
 ចំឡែកទី ៨ តែងមានដល់ខ្ញុំករុណា ។ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌
 អស្ចារ្យចំឡែកទាំង ៨ នេះឯង តែងមាន (ដល់ខ្ញុំករុណា) ចំណែកខ្ញុំ
 ករុណាមិនដឹងសោះថា ខ្ញុំករុណាប្រកប ដោយធម៌អស្ចារ្យចំឡែក ៨
 យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានព្យាករហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

អថខោ សោ ភិក្ខុ ឧត្តស្ស កហបតិនោ វេសាលិកស្ស
 ធិវេសនេ បិណ្ឌចាតំ កហេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។
 អថខោ សោ ភិក្ខុ បច្ឆាកតំ បិណ្ឌចាតប្បដិក្កត្តោ យេន
 ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ធិសីន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ
 យាវតកោ អហោសិ ឧត្តេន កហបតិនោ វេសាលិកេន
 សទ្ធិំ កថាសល្លាតោ តំ សព្វំ ភកវតោ អាហារេសិ ។
 សាធុ សាធុ ភិក្ខុ យថាតំ ឧត្តោ កហបតិ វេសាលិកោ
 សម្មា ព្យាករមាណោ ព្យាករេយ្យ ឥមេហោវ ខោ ភិក្ខុ
 អដ្ឋហិ អច្ឆរិយេហិ អព្ពតធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ឧត្តោ
 កហបតិ វេសាលិកោ មយា ព្យាកតោ ឥមេហិ ច
 បន ភិក្ខុ អដ្ឋហិ អច្ឆរិយេហិ អព្ពតធម្មេហិ សមម្ពាគតំ
 ឧត្តំ កហបតិ វេសាលិកំ ជាវេថាតិ ។

(២២) ឯកំ សមយំ ភកវា វជ្ជិសុ វិហារតិ
 ហត្ថិត្តាមេ ។ តត្រ ខោ ភកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ អច្ឆរិយេហិ អព្ពតធម្មេហិ
 សមម្ពាគតំ ឧត្តំ កហបតិ ហត្ថិត្តាមកំ ជាវេថាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរិកាយ អដ្ឋកថិយក

ត្រាវនោះ ភិក្ខុនោះទទួលចង្ហាន់បិណ្ឌបាត ក្នុងលំនៅរបស់ទុគ្គតហបតី អ្នកស្រុកវេសាលី ហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ។ លុះភិក្ខុនោះ ត្រឡប់ពីបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាខាងក្រោយនៃកត្តហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយក៏អធិយកងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអធិយ ក៏ទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលនូវរឿងរ៉ាវទាំងអស់នោះ ដែលខ្លួនចរចាទាំងប៉ុន្មានជាមួយនឹងទុគ្គតហបតី អ្នកស្រុកវេសាលី ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ប្រពៃហើយ ប្រពៃហើយ ទុគ្គតហបតី អ្នកស្រុកវេសាលី កាលបើព្យាករឱ្យសមហេតុ ឈ្មោះថាព្យាករតាមពិត ម្ចាស់ភិក្ខុ ទុគ្គតហបតី អ្នកស្រុកវេសាលី ប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យចម្លែក ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលតថាគតបានព្យាករហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុ មួយទៀត អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាំទុកនូវទុគ្គតហបតី អ្នកស្រុកវេសាលី ថាប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យចម្លែកទាំង ៨ យ៉ាងនេះចុះ ។

(២២) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងហត្ថិត្រាម ក្នុងដែនវជ្ជី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាំទុកនូវទុគ្គតហបតី អ្នកស្រុកហត្ថិត្រាម ថាជាអ្នកប្រកបដោយធម៌ អស្ចារ្យចម្លែក ៨ ប្រការ ។

បណ្ណសក្កេ ឥហបតិវត្តោ

ឥន្ទមរោច កកវា ឥន្ទំ វត្ថាន សុគតោ ឧដ្ឋាយាសនា
 វិហារំ ចាវិសំ ។ អថខោ អញ្ញាតោ ភិក្ខុ បុព្វញ្ញា-
 សមយំ និវាសេត្វា បត្តជីវមាណយ យេន ឧត្តស្ស
 កហបតិណោ ហត្ថិត្តាមកស្ស និវេសនំ តេនុបស្កមី
 ឧបស្កមីត្វា បញ្ញត្តោ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ ឧត្តោ
 កហបតិ ហត្ថិត្តាមកោ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបស្កមី
 ឧបស្កមីត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទិ ខោ ឧត្តំ កហបតិ ហត្ថិត្តាមកំ សោ
 ភិក្ខុ ឯតទរោច អដ្ឋហិ ខោ ត្វំ កហបតិ អច្ឆរិយេហិ
 អព្ពតធម្មេហិ សមដ្ឋាគតោ កកវតា ព្យាកតោ កតមេ
 តេ កហបតិ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ពតធម្មា យេហិ ត្វំ
 សមដ្ឋាគតោ កកវតា ព្យាកតាតិ ។ ន ខោ អហំ កន្តេ
 ជាតាមិ កតមេហិ អហំ អដ្ឋហិ អច្ឆរិយេហិ អព្ពត-
 ធម្មេហិ សមដ្ឋាគតោ កកវតា ព្យាកតោ អមិ ច កន្តេ
 យេមេ អដ្ឋ អច្ឆរិយា អព្ពតធម្មា សំវិជ្ជន្តិ តេ
 សុណាហិ សាធុកំ មនសិករោហិ ភាសិស្សាមីតិ ។

បណ្ណាសក ធម្មបទវគ្គ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់ពាក្យនេះ លុះព្រះសុគត ទ្រង់ត្រាស់
ពាក្យនេះរួចហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ស្តេចចូលទៅកាន់វិហារ ។
គ្រានោះ ភិក្ខុ រូបស្វៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនឹងចំរើរ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ
ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ទុគ្គតហបតី អ្នកស្រុកហត្ថិត្រាម លុះចូលទៅដល់
ហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈ ដែលគេក្រាលទុក ។ លំដាប់នោះ ទុគ្គតហបតី
អ្នកស្រុកហត្ថិត្រាម ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំភិក្ខុ
នោះ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះទុគ្គតហបតី អ្នកស្រុកហត្ថិត្រាម
អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ភិក្ខុនោះពោលដូច្នេះថា ម្ចាស់គហបតី
អ្នកប្រកបដោយធម៌ អស្ចារ្យចំឡែក ៨ យ៉ាង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ព្យាករហើយ ម្ចាស់គហបតី អ្នកប្រកបដោយធម៌ អស្ចារ្យ
៨យ៉ាងណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករហើយ ធម៌អស្ចារ្យ
ចំឡែក ៨ យ៉ាងនោះ តើដូចម្តេច ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន
ខ្ញុំកុរុណាមិនដឹងសោះថា ខ្ញុំកុរុណាប្រកបដោយធម៌ អស្ចារ្យ ចំឡែក
៨យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករហើយទេ
បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ក៏ប៉ុន្តែ ធម៌អស្ចារ្យចំឡែក ៨ យ៉ាងណា
ដែលមានដល់ខ្ញុំកុរុណា សូមលោកម្ចាស់ស្តាប់នូវធម៌ អស្ចារ្យ ចំឡែក
ទាំងនោះ សូមធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃចុះ ខ្ញុំកុរុណានឹងសំដែង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិកាយោ

ឯវំ កហបតីតិ ខោ សោ ភិក្ខុ ឧក្កស្ស កហបតីតោ
 ហត្ថិតាមកស្ស បច្ឆស្សសិ ។ ឧត្តោ កហបតី
 ហត្ថិតាមកោ ឯតទលោច យទាហំ កន្លេ ឆាតវនេ បរិ-
 ចរន្តោ កកវន្តំ បឋមំ ទ្វារតោវ អទ្ទសំ សហ ទស្សនេនេវ
 មេ កន្លេ កកវតោ ចិត្តំ បសីទិ សុរាមនោ ច បហិយ្យិ។
 អយំ ខោ មេ កន្លេ បឋមោ អច្ឆរិយោ អត្តតធម្មោ
 សំវិជ្ជតិ ។ សោ ខោ អហំ កន្លេ បសន្នចិត្តោ កកវន្តំ
 បយ្យុទាសី តស្ស មេ កកវំ អនុប្បត្តិកំ កកេសិ
 សេយ្យដីទំ ទានកំ សីលកំ សត្តកំ កាមាទំ
 អាទីនំ ឧការំ សន្តិលេសំ នេត្តិម្ម អាទិសំសំ
 បកាសេសិ ។ យទា មំ កកវំ អញ្ញាសិ កល្យ-
 ចិត្តំ មុទ្ធចិត្តំ វិជីវណចិត្តំ ឧទក្ខចិត្តំ បសន្នចិត្តំ
 អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុត្តសិកា ធម្មទេសនា
 ត បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធិ មក្ខំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អង្គនិបាត

ភិក្ខុនោះទទួលស្តាប់ពាក្យទុក្ខគហបតី អ្នកស្រុកហត្ថិត្រាមថា ចំរើនពរ
 គហបតី ។ ទុក្ខគហបតី អ្នកស្រុកហត្ថិត្រាម បានពោលដូច្នេះថា
 បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន កាលណាខ្ញុំកុរុណា កំពុងត្រាច់ទៅក្នុងនាគវៃ
 បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគជាដំបូងអំពីចម្ងាយ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ចិត្ត
 ខ្ញុំកុរុណាក៏ជ្រះថ្លាចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយគ្រាន់តែឃើញប៉ុណ្ណោះ
 ទាំងការស្រវឹងស្រព ក៏ស្ងាងទៅ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន នេះជា
 ធម៌អស្ចារ្យចម្លែកទី ១ តែងមានដល់ខ្ញុំកុរុណា ។ បពិត្រលោកម្ចាស់
 ដ៏ចំរើន លុះខ្ញុំកុរុណាមានចិត្ត ជ្រះថ្លាហើយ ក៏ចូលទៅអង្គុយដិត
 ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់សំដែងអនុបុព្វកថាដល់ខ្ញុំកុរុណា គឺទ្រង់
 ប្រកាសទានកថា សីលកថា សគ្គកថា ទោសរបស់កាមដ៏លាមកសៅហ្មង
 នឹងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបថា
 ខ្ញុំកុរុណាមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនិវរណធម៌ មានចិត្ត
 អវិណ្ណតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់សំដែងធម៌
 ទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែង ដោយព្រះអង្គឯង
 គឺទ្រង់សំដែងទុក្ខសច្ច សមុទយសច្ច និរោធសច្ច មគ្គសច្ច ក្នុងកាលនោះ ។

បណ្ណសារ ឆាយបតិវត្តោ

សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធវត្ថំ អបកតកាឡិកំ សម្មនេ
 រជនំ បដិគ្គណ្ហោយ្យ ឯវមេវ ខោ មេ តស្មីយេវ អាសនេ
 វិរជំ វិតមលំ ធម្មចក្កំ ឧទទានិ យំ កិត្យំ សមុទយ-
 ធម្មំ សព្វនំ និរោធម្មន្តំ ។ សោ ខោ អមំ កន្លេ
 ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោតាឡិធម្មោ
 តិណ្ហាវិចិត្តោ វិតតកតិកោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរ-
 ប្បច្ចយោ សត្វំ សាសនេ តត្ថេវ ពុទ្ធិញ្ច ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច
 សរណំ អកមាសី ព្រហ្មចរិយបញ្ចមាទិ ច សិក្ខាបទាទិ
 សមាទយី ។ អយំ ខោ មេ កន្លេ ទុតិយោ អច្ឆរិយោ
 អព្ពតធម្មោ សំវិជ្ជតិ ។ តស្មី មយំ កន្លេ ចតុស្សោ
 កោមារិយោ បជាបតិយោ អហោសំ ។ អថខាហំ កន្លេ
 យេន តា បជាបតិយោ តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមិត្វា
 តា បជាបតិយោ ឯតនុវោចំ មយា ខោ កតិនិយោ
 ព្រហ្មចរិយបញ្ចមាទិ សិក្ខាបទាទិ សមាទិដ្ឋានិ

បណ្ណសក ធម្មបទវគ្គ

សំពត់សស្កាត មិនប្រឡាក់ពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយ
 ប្រពៃ យ៉ាងណាមិញ ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គ ដ៏ប្រាសចាកធូលី
 ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងដល់ខ្ញុំកុរុណា លើអាសនៈនោះឯងថា ធម្ម-
 ជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងហើយជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ
 មានការរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់
 ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំកុរុណា បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ បានដឹង
 ច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ បានឆ្លងផុតសេចក្តី
 សង្ស័យ មិនមានឡើងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿស្តាប់បុគ្គល
 ដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា បានដល់នូវព្រះពុទ្ធផង្គ ព្រះធម៌ផង ព្រះ
 សង្ឃផង ជាទីពឹងក្នុងទីនោះ ទាំងបានសមាទាននូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ
 មានព្រហ្មចរិយៈជាគំរប់ ៥ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះជាធម៌
 អស្ចារ្យចម្លែកទី ២ តែងមានដល់ខ្ញុំកុរុណា ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំកុរុណាមាននាងកុមារីជាប្រពន្ធល្មែនាក់ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន
 លំដាប់នោះ ខ្ញុំកុរុណាចូលទៅរកប្រពន្ធទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 បាននិយាយទៅនឹងប្រពន្ធទាំងនោះ ដូច្នេះថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ
 យើងបានសមាទានសិក្ខាបទទាំងឡាយ មានព្រហ្មចរិយៈជាគំរប់ ៥ ហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អង្គនិបាតោ

យា ឥច្ឆតិ សា ឥមេវ ភោគេ ភុញ្ញតុ បុញ្ញានិ ច
 ករោតុ សកានិ វា ញាតិកុលានិ ឥច្ឆតុ ហោតិ វា
 បន បុរិសាធិប្បាយោ កស្ស វេ ធម្មតិ ។ ឯវំ វុត្តេ សា
 កន្តេ ជេដ្ឋា បជាបតិ មំ ឯតទវេច ឥត្តន្តាបស្ស មំ
 អយ្យបុត្ត បុរិសស្ស ទេហិតិ ។ អថទោ អហំ កន្តេ
 តំ បុរិសំ បក្កោសាបេត្វា វាមេន ហត្ថេន បជាបតី
 កហេត្វា ទក្ខិណេន ហត្ថេន ភិម្ពារំ កហេត្វា តស្ស
 បុរិសស្ស ឧណោជេសី ។ កោមារី ទោ បនាហំ កន្តេ
 ធានំ បរិច្ឆជន្តោ នាភិជាធាមិ ចិត្តស្ស អញ្ញាជតំ ។ អយំ
 ទោ មេ កន្តេ តតិយោ អច្ឆរិយោ អព្ពតធម្មោ សំវិជ្ជតិ ។
 សំវិជ្ជន្តិ ទោ បន មេ កន្តេ កុលេ ភោតា តេ ច
 ទោ អប្បដិវិកត្តា សីលវន្តេហិ កល្យាណធម្មេហិ ។
 អយំ ទោ មេ កន្តេ ចតុត្តោ អច្ឆរិយោ អព្ពតធម្មោ
 សំវិជ្ជតិ ។ យំ ទោ បនាហំ កន្តេ ភិក្ខុំ បយ្យុទា-
 សាមិ សក្កច្ចុយេវ បយ្យុទាសាមិ នោ អសក្កច្ចុ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្រៃវិទកាយ អង្គនិបាត

បើនាងណាប្រាថ្នា នាងនោះចូរប្រើប្រាស់ខ្ញុំកោតសម្បត្តិ ទាំងនេះផង
 ចូរធ្វើបុណ្យទាំងឡាយផងចុះ ឬថា ទៅកាន់គ្រូកូលញាតិរបស់ខ្ញុំនឹកបាន
 ពុំនោះសោត នាងទាំងឡាយត្រូវការបុរសណា យើងនឹងឲ្យនាងទាំងឡាយ
 ទៅបុរសនោះ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំកុរុណា
 និយាយយ៉ាងនេះហើយ នាងដែលជាប្រពន្ធច្បងនោះ ក៏និយាយនឹងខ្ញុំ
 កុរុណាដូច្នេះថា បពិត្រអយ្យបុត្ត សូមអ្នកឲ្យខ្ញុំទៅបុរសឈ្មោះនេះចុះ ។
 បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ទើបខ្ញុំកុរុណាក៏ឲ្យគេហៅបុរសនោះមក ហើយ
 ដៃឆ្វេងកាន់ប្រពន្ធ ដៃស្តាំកាន់កុណី (ច្រូចទឹក) ប្រគល់ឲ្យទៅបុរស
 នោះ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំកុរុណា លះបង់នាងកុមារី
 ឲ្យទៅជាទានហើយ ក៏មិនដឹងធ្វើចិត្តឲ្យប្រែប្រួលឡើយ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យចម្លែកទី ៣ តែងមានដល់ខ្ញុំកុរុណា ។
 បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កោតសម្បត្តិទាំងឡាយ មានច្រើន ក្នុងគ្រូ-
 កូលរបស់ខ្ញុំកុរុណា តែកោតសម្បត្តិទាំងនោះ មិនទាន់បានបែកមុខ អំពីអ្នក
 មានសីល មានកល្យាណធម៌ទាំងឡាយទេ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់
 ដ៏ចម្រើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យចម្លែកទី ៤ តែងមានដល់ខ្ញុំកុរុណា ។ បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បើខ្ញុំកុរុណាចូលទៅអង្គុយជិតភិក្ខុណា តែងចូល
 ទៅអង្គុយជិតដោយគោរព មិនបានចូលទៅអង្គុយជិតដោយមិនគោរពទេ

បណ្ណសព្វេ ធម្មបទិវត្តោ

សោ ចេ មេ អាយស្មា ធម្មំ ទេសេសិ សក្កច្ចុយេ

សុណាមិ នោ អសក្កច្ចំ នោ ចេ មេ អាយស្មា ធម្មំ

ទេសេសិ អហមស្មំ ធម្មំ ទេសេមិ ។ អយំ

ខោ មេ កន្តេ បញ្ចមោ អច្ឆរិយោ អព្ភតិច្ឆោ

សំវិជ្ជតិ ។ អនច្ឆរិយំ ខោ បន មេ កន្តេ

សង្ឃេ និមន្តិតេ ទេវតា ឧបសង្កម្ភិត្វា អាហាចេន្តិ

អសោកោ គហបតិ ភិក្ខុ ឧភតោ ភាគវិមុត្តោ

អសោកោ បញ្ញាវិមុត្តោ អសោកោ កាយសក្ខិ

អសោកោ ទិដ្ឋិច្ចត្តោ អសោកោ សទ្ធាវិមុត្តោ

អសោកោ ធម្មាធុសារី អសោកោ សទ្ធាធុសារី

បណ្ណាល័យ គហបតីវង្ស

បើលោកដ៏មានអាយុនោះ សំដែងធម៌ដល់ខ្ញុំកុរុណា ខ្ញុំកុរុណាតែងស្តាប់
 ដោយគោរព មិនបានស្តាប់ដោយមិនគោរពទេ ប្រសិនបើ លោកដ៏មាន
 អាយុមិនសំដែងធម៌ដល់ខ្ញុំកុរុណាទេ ខ្ញុំកុរុណាតែងសំដែងធម៌ដល់លោកដ៏
 មានអាយុនោះវិញ ។ បតីត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យចម្លែក
 ទី៥ តែងមានដល់ខ្ញុំកុរុណា ។ បតីត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំ
 កុរុណា និមន្តព្រះសង្ឃមកហើយ ពួកទេវតា ចូលទៅប្រាប់ថា ម្ចាស់គហ-
 បតី ភិក្ខុឯណោះជាទុក្ខភាគវិមុត្ត(១) ភិក្ខុឯណោះជាបញ្ញាវិមុត្ត(២) ភិក្ខុ
 ឯណោះ ជាភាយសក្ខី(៣) ភិក្ខុឯណោះជាទិដ្ឋប្បត្តិ(៤) ភិក្ខុឯណោះជា
 សទ្ធាវិមុត្ត(៥) ភិក្ខុឯណោះជាធម្មានុសារី(៦) ភិក្ខុឯណោះជាសទ្ធានុសារី(៧)

-
- ១ បាននិល័បុត្តល ដែលផុតស្រឡះចាកចំណែកទាំងពីរ គឺផុតស្រឡះចាករូបកាយ ដោយ
 អរូបសមាបត្តិ ១ ផុតស្រឡះចាកនាមកាយ ដោយមគ្គ ១ ។
 - ២ បាននិល័បុត្តលជា សុត្វរិបស្សកៈ ។
 - ៣ បាននិល័បុត្តល ដែលបាននូវឈានសម្មស្ស ជាដំបូង ទើបធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់នូវព្រះ
 និព្វាន ជាខាងក្រោយ ។
 - ៤ បាននិល័បុត្តល ដែលដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ដោយបញ្ញាថា
 សង្ខារទាំងឡាយ មែននាំមកនូវទុក្ខ មានតែព្រះនិព្វាន ទើបបានសុខគឺថា ឃើញច្បាស់នូវ
 អរិយសច្ច៍ទាំង ៤ ដោយបញ្ញា ។
 - ៥ បាននិល័បុត្តលដែលផុតស្រឡះចាកកិលេសដោយសទ្ធា សេចក្តីដូចគ្នានឹងទិដ្ឋិប្បត្តបុត្តល
 ប្លែកគ្នាតែត្រង់សេចក្តីជឿស្របស្វន ក្នុងខណៈដែលបាននូវមគ្គដាច់ចំណែកទាំងដើម ។
 - ៦ បាននិល័បុត្តលដែលចម្រើននូវមគ្គ មានធម៌គឺបញ្ញាជាប្រធាន ។
 - ៧ ប្រហែលគ្នានឹងធម្មានុសារីបុត្តល ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដក

អសោកោ សីលវា កល្យាណធម្មោ អសោកោ
 ទុស្សីលោ ចាបធម្មោតិ ។ សង្ឃំ ខោ បដាហំ
 កន្តេ បរិសន្តោ ធាតិជាធាមិ ឯវំ ចិត្តំ ឧប្បាទេន្តោ
 ឥមស្ស វា ថោកំ ទេមិ ឥមស្ស វា ពហុកន្តិ
 អថទ្ធាហំ កន្តេ សមចិត្តោ ទេមិ ។ អយំ ខោ
 មេ កន្តេ ធម្មោ អច្ឆរិយោ អត្តតធម្មោ សំវិជ្ជតិ ។
 អនច្ឆរិយំ ខោ បន មំ កន្តេ ទេវតា ឧបសង្កម្មិតា
 អាហេចន្តិ ស្វាគ្គាតោ កហបតិ កក្កតា ធម្មោតិ ។
 ឯវំ វុត្តេ អហំ កន្តេ តា ទេវតា ឯវំ វធាមិ
 វទេយ្យថ វា ឯវំ ខោ តុម្កេ ទេវតេ នោ វា វទេយ្យថ
 អថខោ ស្វាគ្គាតោ កក្កតា ធម្មោតិ ។ ន ខោ
 បដាហំ កន្តេ អភិជាធាមិ តតោនិទានំ ចិត្តស្ស
 ឧណ្ហិន្តិ មំ វា ទេវតា ឧបសង្កម្មិន្តិ អហំ វា
 ទេវតាហិ សន្និ សល្លាមិ ។ អយំ ខោ មេ
 កន្តេ សត្តមោ អច្ឆរិយោ អត្តតធម្មោ សំវិជ្ជតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរនិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ភិក្ខុឯណោះជាអ្នកមានសីល មានកល្យាណធម៌ ភិក្ខុឯណោះជាអ្នកទ្រុស្ត
សីល មានធម៌ដ៏លាមក ហេតុនេះ មិនជាអស្ចារ្យទេ ។ បពិត្រលោក
ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំករុណា កំពុងអង្គុសព្រះសង្ឃ មិនដឹងធ្វើចិត្តឲ្យ
កើតឡើងយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ ឲ្យវត្ថុតិច ដល់ភិក្ខុនេះផង ឲ្យវត្ថុ
ច្រើនដល់ភិក្ខុនេះផងទេ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាឲ្យទាន
មានចិត្តស្មើដោយពិត ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យ
ចម្លែកទី ៦ តែងមានដល់ខ្ញុំករុណា ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន
ពួកទេវតា តែងចូលមករកខ្ញុំករុណា ហើយប្រាប់ថា ម្ចាស់គបាបត៍
ព្រះធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយដោយប្រពៃ មិនជា
អស្ចារ្យទេ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលដែលពួកទេវតាពោល
យ៉ាងនេះហើយ ខ្ញុំករុណា ក៏និយាយទៅរកទេវតាទាំងនោះយ៉ាងនេះ
ថា ម្ចាស់ទេវតា អ្នកទាំងឡាយ គប្បីពោលយ៉ាងនេះក្តី មិនគប្បី
ពោលយ៉ាងនេះក្តី ឯធម៌ពិត ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយ
ដោយប្រពៃមែន ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំករុណាមិនដឹងថាចិត្ត
ដែលបោងឡើង ព្រោះរឿងនោះជាហេតុទេ ទោះពួកទេវតា ចូលមករក
ខ្ញុំករុណាក្តី ខ្ញុំករុណាចរចាជាមួយនឹងពួកទេវតាក្តី ។ បពិត្រលោក
ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យចម្លែកទី ៧ តែងមានដល់ខ្ញុំករុណា ។

បណ្ណាសពេ គហបតីវត្តោ

សថេ ខោ បណាហំ ភន្តេ ភកវតា(១) បឋមតំ កាលំ
 ករយ្យំ អច្ឆរិយំ ខោ បនេតំ យម្ហំ ភកវា ឃំ
 ព្យាករយ្យ នត្ថំ តំ សំយោជនំ យេន សំយោជនេន
 សំយុត្តោ ឧត្តោ កហបតិ ហត្ថិត្តាមកោ បុន ឥមំ
 លោកំ អាគន្ធម្យាតិ ។ អយំ ខោ មេ ភន្តេ អដ្ឋមោ
 អច្ឆរិយោ អត្តតធម្មោ សំវិជ្ជតិ ។ ឥមេ ខោ ភន្តេ អដ្ឋ
 អច្ឆរិយោ អត្តតធម្មោ សំវិជ្ជន្តិ ន ច ខោ អហំ ជាតាមិ
 កតមេហិ ចាហំ អដ្ឋហិ អច្ឆរិយេហិ អត្តតធម្មេហិ
 សមម្ពាគតោ ភកវតា ព្យាកតោតិ ។ អថខោ សោ
 ភិក្ខុ ឧត្តស្ស កហបតិនោ ហត្ថិត្តាមកស្ស និវេសនេ
 បិណ្ឌាចាតំ កហេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ
 សោ ភិក្ខុ បច្ឆាកតំ បិណ្ឌាចាតប្បដិក្កន្តោ យេន ភកវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ

បណ្ណាសា ធម្មបទ

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើ ខ្ញុំកុណា គប្បីធ្វើមរណកាល
 មុនព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គគប្បីព្យាករយ៉ាងនេះ ចំពោះខ្ញុំកុណា
 ថា ឧត្តគហបតី អ្នកស្រុកហត្ថិត្រាម ប្រកបដោយសំយោជនៈណាហើយ
 គប្បីមកកាន់មនុស្សលោកនេះម្តងទៀត សំយោជនៈនោះគ្មានទេ ហេតុនេះ
 មិនជាអស្ចារ្យទេ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន នេះជាធម៌អស្ចារ្យចំឡែក
 ទី ៨ តែងមានដល់ខ្ញុំកុណា ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌ជាទី
 អស្ចារ្យចំឡែកទាំងនេះ តែងមាន (ដល់ខ្ញុំកុណា) តែថា ខ្ញុំកុណាមិន
 ដឹងសោះថា ខ្ញុំកុណាប្រកបដោយធម៌ ជាអស្ចារ្យចំឡែកយ៉ាង ដូចម្តេច
 ខ្លះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្យាករហើយទេ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុ
 នោះ ទទួលចង្វាន់បិណ្ឌបាត ក្នុងលំនៅរបស់ឧត្តគហបតី អ្នកស្រុកហត្ថិ-
 ត្រាម រួចក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ។ លុះភិក្ខុនោះត្រឡប់
 អំពីបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាខាងក្រោយនៃកត្ត ហើយក៏ចូលទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយអធិយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះ អធិយក្នុងទីសមគួរហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អដ្ឋកនិកាយោ

យាវតកោ អហោសិ ឧក្កេន កហបតិណ ហត្ថិត្តាមកេន
 សន្និ កថាសល្លាទោ តំ សត្វំ កកវតោ អាហេចេសិ ។
 សាធុ សាធុ ភិក្ខុ យថាតំ ឧក្កោ កហបតិ ហត្ថិ-
 ត្តាមកោ សម្មា ព្យាករមាទោ ព្យាករយ្យ ឥមេហោ
 ទោ ភិក្ខុ អដ្ឋហិ អច្ឆរិយេហិ អពុតធម្មេហិ សមម្ហា-
 កតោ ឧក្កោ កហបតិ ហត្ថិត្តាមកោ មយា ព្យាកតោ
 ឥមេហិ ច បន ភិក្ខុ អដ្ឋហិ អច្ឆរិយេហិ អពុតធម្មេហិ
 សមម្ហាកតំ ឧក្កំ កហបតិ ហត្ថិត្តាមកំ ជាវេថាតិ(១) ។

(២៣) ឯកំ សមយំ កកវំ អាឡវិយំ វិហាវតិ
 អត្តាឡវេ ចេតិយេ ។ តត្រ ទោ កកវំ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 សត្តហិ ភិក្ខុវេ អច្ឆរិយេហិ អពុតធម្មេហិ សមម្ហាកតំ
 ហត្ថកំ អាឡវកំ ជាវេថ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។
 សន្នោ ភិក្ខុវេ ហត្ថកោ អាឡវកោ សីលវំ
 ភិក្ខុវេ ហត្ថកោ អាឡវកោ ហិរិមា ភិក្ខុវេ
 ហត្ថកោ អាឡវកោ ឧត្ថប្បំ ភិក្ខុវេ ហត្ថកោ
 អាឡវកោ ពហុស្សតោ ភិក្ខុវេ ហត្ថកោ អាឡវកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ អដ្ឋកថិយ

ក៏ក្រាបបង្គំទូលនូវហេតុទាំងអស់នោះ ដែលខ្លួនចរចាទាំងប៉ុន្មាន ជាមួយ
 នឹងឧត្តគហបតី អ្នកស្រុកហត្ថិត្រាម ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ប្រពៃហើយ ប្រពៃហើយ ឧត្តគហបតី អ្នកស្រុក
 ហត្ថិត្រាម កាលបើព្យាករឲ្យសមហេតុ ឈ្មោះថា ព្យាករតាមពិត
 ម្ចាស់ភិក្ខុ ឧត្តគហបតី អ្នកស្រុកហត្ថិត្រាម ប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យ
 ចំឡែក ៨ ប្រការនេះឯង ដែលតថាគតព្យាករហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកចូរ
 ចាំទុកនូវឧត្តគហបតី អ្នកស្រុកហត្ថិត្រាមថា ប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យ
 ចំឡែក ៨ ប្រការនេះចុះ ។

[២៣] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគកាលគង់ក្នុងអគ្គាឡវ័ចេតិយ
 ជិតស្រុកអាឡវី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង
 ឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាំទុកនូវហត្ថកអាឡវ័ក
 ថាជាអ្នកប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យ ចំឡែក ៧ ប្រការ ។ ហត្ថកអាឡវ័ក
 ប្រកបដោយធម៌ អស្ចារ្យចំឡែក ៧ ប្រការ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ហត្ថកអាឡវ័ក មានសព្វ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហត្ថក-
 អាឡវ័ក មានសីល ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហត្ថកអាឡវ័ក មានសេចក្តី
 ខ្មាសបាប ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហត្ថកអាឡវ័កមានសេចក្តី
 ខ្មាចបាប ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហត្ថកអាឡវ័ក ជាពហុស្ស័ត ១

បណ្ណាសព្វ គហបតីតោ

បាគវា ភិក្ខុវេ ហត្ថកោ អាឡវកោ បញ្ញាវា ភិក្ខុវេ
 ហត្ថកោ អាឡវកោ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
 អន្ធូរិយេហិ អព្ពតធម្មេហិ សមម្ពាគតំ ហត្ថកំ អាឡ-
 វកំ ជាវេថាតិ ។ ឥន្ទមរោច ភគវា ឥទំ វត្ថាន
 សុគតោ ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ ចារិសិ ។ អថខោ
 អព្ពតោ ភិក្ខុ បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរ-
 មាណយ យេន ហត្ថកស្ស អាឡវកស្ស និវេសនំ
 តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា បញ្ញត្តោ អាសនេ និសីទិ ។
 អថខោ ហត្ថកោ អាឡវកោ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុ-
 បសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទិ ខោ ហត្ថកំ អាឡវកំ សោ
 ភិក្ខុ ឯតនរោច សត្តហិ ខោ ភំ អារុសោ អន្ធូរិយេហិ
 អព្ពតធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ភគវតោ ព្យាកតោ ។ កត-
 មេហិ សត្តហិ ។ សន្តោ ភិក្ខុវេ ហត្ថកោ អាឡវកោ

បណ្ណសារ ឥហបរិនិរុទ្ធ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហត្ថកអាឡវ៉ក មានបាតៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ហត្ថកអាឡវ៉ក មានបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 ឡាយ ចូរចាំទុកនូវហត្ថកអាឡវ៉កថា ជាអ្នកប្រកបដោយធម៌ អស្ចារ្យ
 ចំឡែក ៧ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់
 ពាក្យនេះ លុះព្រះសុគត ទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះរួចហើយ ទ្រង់ក្រោក
 ចាកអាសនៈ ស្តេចចូលទៅកាន់វិហារ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុ ១ រូបស្ងៀក
 ស្បង់ប្រដាប់បាត្រនឹងចីវរ ក្នុងបុព្វល្អាសម័យ ហើយចូលទៅកាន់
 លំនៅរបស់ហត្ថកអាឡវ៉ក លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈ
 ដែលគេក្រាលទុក ។ លំដាប់នោះ ហត្ថកអាឡវ៉ក ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។
 លុះហត្ថកអាឡវ៉ក អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ភិក្ខុនោះ បានពោលថា
 ម្នាលអាវុស្ត អ្នកប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យចំឡែក ៧ ប្រការ ដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្យាករហើយ ។ ប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យចំឡែក ៧
 ប្រការ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហត្ថកអាឡវ៉ក មានសទ្ធា ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុខិកាយស្ស អដ្ឋកថិយតោ

សីលវា ហិរិមា ឱត្តប្បី ពហុស្សតោ ចាគវា បញ្ញាវា
 ភិក្ខុវេ ហត្ថកោ អាឡាវកោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ត្វ
 អាវុសោ សត្តហិ អច្ឆរិយេហិ អព្ពតធម្មេហិ សមន្ទា-
 គតោ កកវតា ព្យាគតោតិ ។ កក្ខត្ត កន្លេ ន កោចិ
 គិហិ អហោសិ ឱនាតវសនោតិ ។ ន ហេតុ អាវុសោ
 កោចិ គិហិ អហោសិ ឱនាតវសនោតិ ។ សាធុ កន្លេ
 យនេត្ត ន កោចិ គិហិ អហោសិ ឱនាតវសនោតិ ។
 អថខោ សោ ភិក្ខុ ហត្ថកស្ស អាឡាវកស្ស
 និវេសនេ បិណ្ឌាចាតំ កហត្វា ឱដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។
 អថខោ សោ ភិក្ខុ បច្ឆាកតំ បិណ្ឌាចាតប្បជីក្កនោ
 យេន កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ
 អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ទោ
 ខោ សោ ភិក្ខុ កកវន្តំ ឯតទរោច ឥណហំ កន្លេ
 បុព្វុល្លាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរាទាយ យេន
 ហត្ថកស្ស អាឡាវកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អដ្ឋកថិយ

មានសីល ១ មានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ មានសេចក្តីខ្លាចបាប ១ ជា
 ពហុស្ស្រ ១ មានចាតៈ ១ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ហត្ថកអាឡវ័ក មាន
 បញ្ញា ១ ។ ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យចម្បែក ៧
 ប្រការនេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករហើយ ។ ហត្ថក-
 អាឡវ័ក សួរតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ចុះគ្រហស្ថនីមួយ អ្នក
 ស្ងៀកស មិនមានក្នុងហេតុដែលព្យាករនេះទេ ។ ម្ចាស់អាវុសោ
 គ្រហស្ថនីមួយអ្នកស្ងៀកស មិនមានក្នុងហេតុព្យាករនេះទេ ។ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បើគ្រហស្ថនីមួយអ្នកស្ងៀកស មិនមានក្នុងហេតុព្យាករនេះ
 ទេ នេះជាការប្រពៃហើយ ។ លំដាប់នោះ កិក្ខុនោះទទួលបិណ្ឌបាត ក្នុង
 លំនៅហត្ថកអាឡវ័កហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ លុះ
 កិក្ខុនោះត្រឡប់អំពីបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាខាងក្រោយនៃកត្ត ហើយក៏
 ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ហើយអធិយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះកិក្ខុនោះ អធិយក្នុង
 ទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនីធីចរ
 ក្នុងវេលាបុព្វណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅកាន់លំនៅ របស់ហត្ថកអាឡវ័ក
 ។

បណ្ណាសកេ គហបតីវត្ថោ

ឧបសង្កម្ភំ បញ្ញត្តិ អាសនេ និសីទី ។ អថ ខោ កន្លែ
 ហត្ថកោ អាឡ្យកោ យេនាហំ តេនុបសង្កម្ភំ ឧបសង្ក-
 ម្ភិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសិទ្ធិំ ខោ អហំ កន្លែ ហត្ថកំ អាឡ្យកំ ឯតទ-
 វោចំ សត្តហំ ខោ ភ្នំ អាវុសោ អច្ឆរិយេហិ
 អព្ភតធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ភកវតា ព្យាកតោ ។
 កតមេហិ សត្តហំ ។ សន្នោ ភិក្ខុវេ ហត្ថកោ
 អាឡ្យកោ សីលវា ហិរិមា ឧត្តប្បី ពហុស្សុតោ
 ចាគវា បញ្ញវា ភិក្ខុវេ ហត្ថកោ អាឡ្យកោតិ ។ ឥមេហិ
 ខោ ភ្នំ អាវុសោ សត្តហំ អច្ឆរិយេហិ អព្ភតធម្មេហិ
 សមម្ពាគតោ ភកវតា ព្យាកតោតិ ។ ឯវំ វុត្តេ កន្លែ
 ហត្ថកោ អាឡ្យកោ មំ ឯតទវោច កម្ចីត្ត កន្លែ
 ន កោចិ ភិហិ អហោសំ ឧទាតវសោតិ ។ ន ហត្ថ
 អាវុសោ កោចិ ភិហិ អហោសំ ឧទាតវសោតិ ។

បណ្ណា សក ធម្មបទវគ្គ

លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ហត្ថកអាឡវ៉ាកចូលទៅរកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំខ្ញុំព្រះអង្គហើយ អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លុះហត្ថកអាឡវ៉ាក អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានពោលទៅដូច្នេះថា ម្ចាស់អាវុសា អ្នកប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យ
 ចម្លែក ៧ ប្រការ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្យាករហើយ ។ ប្រកប
 ដោយធម៌អស្ចារ្យចម្លែក ៧ ប្រការ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ហត្ថកអាឡវ៉ាក មានសង្ខា ១ មានសីល ១ មានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ មាន
 សេចក្តីខ្លាចបាប ១ ជាពហុស្ស្រត ១ មានចាតៈ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ហត្ថកអាឡវ៉ាក មានបញ្ញា ១ ។ ម្ចាស់អាវុសា អ្នកប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យ
 ចម្លែក ៧ ប្រការនេះឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករ
 ហើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គពោលយ៉ាងនេះ
 ហើយ ហត្ថកអាឡវ៉ាកនិយាយនឹងខ្ញុំព្រះអង្គដូច្នេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏
 ចម្រើន គ្រហស្ថន័ម្ភអ្នកស្ងៀកស មិនមានក្នុងហេតុព្យាករនេះទេឬ ។ ម្ចាស់
 អាវុសា គ្រហស្ថន័ម្ភអ្នកស្ងៀកស មិនមានក្នុងហេតុព្យាករនេះទេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថិយកោ

សាធុ កន្លែ យទេត្ថ ន កោចិ ភិហី អហោសិ
 ឧទាតវសោតិ ។ សាធុ សាធុ ភិក្ខុ អប្បន្នោ សោ
 កុលបុត្តោ សន្តោយេវ អត្ថនិ កុសលេ ជម្មេ ន
 ឥច្ឆតិ បរេហិ ញាយមាទេ ។ តេនហិ ភំ ភិក្ខុ
 ឥមិនា អច្ឆរិយេន អត្តតជម្មេន សមន្មាគតំ ហត្ថកំ
 អាឡវកំ ជារេហិ យទិទំ ។ បេ ។ អប្បច្ឆតាយាតិ ។

(២៤) ឯកំ សមយំ កកវា អាឡវិយំ វិហារតិ
 អត្តាឡ្ហេ ចេតិយេ ។ អថខោ ហត្ថកោ អាឡវកោ
 បញ្ចមត្តេហិ ឧបាសកសតេហិ បរិវត្តោ យេន កកវា
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធិំ ខោ ហត្ថកំ អាឡវកំ
 កកវា ឯតទរោច មហតី ខោ ត្យាយំ ហត្ថក បរិសា
 កជំ បន ភំ ហត្ថក ឥមំ មហតី បរិសំ សង្កណ្ណា-
 សីតិ ។ យានិមានិ កន្លេ កកវតា ទេសីតានិ ចត្តារិ
 សង្កហវត្ថនិ តេហាហំ ឥមំ មហតី បរិសំ សង្កណ្ណាមិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អដ្ឋិកនិបាត

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បើគ្រហស្ថន៍មួយអ្នកស្ងៀកស មិនមានក្នុងហេតុ
 ព្យាករនេះទេ នេះជាការប្រពៃហើយ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ប្រ
 ពៃហើយ ប្រពៃហើយ កុលបុត្រនោះជាអ្នកប្រាថ្នាតិច កាលបើកុសលធម៌
 មាននៅក្នុងខ្លួនហើយ រមែងមិនប្រាថ្នាឲ្យអ្នកដទៃផងទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 បើដូច្នោះ អ្នកចូរចាំទុកនូវហត្ថកអាឡវ៉ក ថាជាអ្នកប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យ
 ចំឡែកនេះគឺ ។ បេ ។ ភាពជាអ្នកប្រាថ្នាតិច ។

(២២) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុង
 អគ្គាឡវ៉ាចេតិយ ជិតស្រុកអាឡវ៉ា ។ គ្រានោះ ហត្ថកអាឡវ៉ា មាន
 ឧបាសកចំនួន ៥០០ នាក់ចោមរោម ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះហត្ថកអាឡវ៉ា អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់ហត្ថកៈ ពួកបរិសទ្យ
 របស់អ្នកច្រើនណាស់ ម្ចាស់ហត្ថកៈ ចុះអ្នកសង្គ្រោះបរិសទ្យច្រើននេះ
 ដូចម្តេចខ្លះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃហវត្ថុទាំងឡាយ ៤ ប្រការ
 ណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 រមែងសង្គ្រោះបរិសទ្យច្រើននេះ ដោយសង្ឃហវត្ថុទាំងឡាយនោះ ។

បណ្ណសារ គហបតីវគ្គ

អហំ ភន្តេ យំ ជាតាមិ អយំ ទានេន សង្កហេតញ្ចតិ
 តំ ទានេន សង្កណ្ណាមិ យំ ជាតាមិ អយំ បេយ្យវាចេន(១)
 សង្កហេតញ្ចតិ តំ បេយ្យវាចេន សង្កណ្ណាមិ យំ ជាតាមិ
 អយំ អត្ថចរិយាយ សង្កហេតញ្ចតិ តំ អត្ថចរិយាយ
 សង្កណ្ណាមិ យំ ជាតាមិ អយំ សមាធិត្តតាយ សង្ក-
 ហេតញ្ចតិ តំ សមាធិត្តតាយ សង្កណ្ណាមិ ។ សំវិជ្ជន្តេ
 ខោ បន មេ ភន្តេ កុលេ ភោតា ទទ្បិទ្បស្ស ខោ លោ
 តថា សោតព្វំ មញ្ញតិ ។ សាធុ សាធុ ហត្ថក
 យោនិ ខោ ត្យាយំ ហត្ថក មហតី បរិសំ សង្កហេតុំ ។
 យេថិ ហិ កេចិ ហត្ថក អតីតមទ្ធានំ មហតី បរិសំ
 សង្កហេតុំ សព្វេ តេ ឥមេហោ ចត្វហិ សង្កហេតុហិ
 មហតី បរិសំ សង្កហេតុំ ។ យេថិ ហិ កេចិ
 ហត្ថក អនាគតមទ្ធានំ មហតី បរិសំ សង្កណ្ណាស្សន្តិ

បណ្តាសក គហបតីវត្ថុ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ដឹងនូវបុគ្គលណាថា បុគ្គលនេះ គួរ
សង្គ្រោះដោយការឲ្យ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏សង្គ្រោះបុគ្គលនោះ ដោយការឲ្យ ខ្ញុំ
ព្រះអង្គដឹងនូវបុគ្គលណាថា បុគ្គលនេះ គួរសង្គ្រោះដោយសំដី ជាទី
ស្រឡាញ់ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏សង្គ្រោះបុគ្គលនោះ ដោយសំដី ជាទីស្រឡាញ់
ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងនូវបុគ្គលណាថា បុគ្គលនេះ គួរសង្គ្រោះដោយការប្រព្រឹត្តិ
ប្រយោជន៍ ខ្ញុំព្រះអង្គ ក៏សង្គ្រោះបុគ្គលនោះ ដោយការប្រព្រឹត្តិ
ប្រយោជន៍ ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងនូវបុគ្គលណាថា បុគ្គលនេះ គួរសង្គ្រោះដោយ
ការតាំងខ្លួនឲ្យស្មើ ។ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏សង្គ្រោះបុគ្គលនោះ ដោយការ
តាំងខ្លួនឲ្យស្មើ ។ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភោគសម្បត្តិក្នុងត្រកូលរបស់
ខ្ញុំព្រះអង្គមានច្រើន ពួកមហាជន រមែងមិនសំគាល់នូវពាក្យរបស់ជនអ្នក
កំសត់ថាជាពាក្យគួរស្តាប់ ដូចជាពាក្យរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គទេ ។ ម្នាលហត្ថកៈ
ប្រពៃហើយ ប្រពៃហើយ ម្នាលហត្ថកៈ នេះជាទុបាយរបស់អ្នក
ដើម្បីសង្គ្រោះនូវបរិសទ្ធច្រើន ។ ម្នាលហត្ថកៈ ព្រោះថា ពួកជនណា
មួយ បានសង្គ្រោះ បរិសទ្ធច្រើន ក្នុងកាលកន្លងទៅហើយ ជនទាំង
អស់នោះ បានសង្គ្រោះនូវបរិសទ្ធច្រើន ដោយសង្គហវត្ថុទាំង ៤ នេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

សព្វេ តេ ឥមេហោ ចត្វហិ សង្កហវត្ថុហិ មហតី
 បរិសំ សង្កណ្ឌាស្សន្តិ ។ យេបិ ហិ កេចិ ហត្ថក
 ឯតវហិ មហតី បរិសំ សង្កណ្ឌន្តិ សព្វេ តេ ឥមេហោ
 ចត្វហិ សង្កហវត្ថុហិ មហតី បរិសំ សង្កណ្ឌន្តិតិ ។
 អថោ ហត្ថកោ អាឡវកោ កកវតា ធម្មិយា កថាយ
 សន្តស្សិតោ សមាទមិតោ សមុត្តេជិតោ សម្មហំសិតោ
 ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ អភិវទេន្ទា បទក្ខិណំ កត្វា
 បក្កាមិ ។ អថោ កកវំ អចិប្បក្កន្តេ ហត្ថកេ
 អាឡវកេ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ អវិច្ឆ-
 យេហិ អព្ពុតធម្មេហិ សមន្មាគតំ ហត្ថកំ អាឡវកំ
 ធារេថ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ សទ្ធោ ភិក្ខុវេ
 ហត្ថកោ អាឡវកោ សីលវំ ហិរិមា ឧត្តប្បី
 ពហុស្សិតោ ចាតវំ បញ្ញវំ ភិក្ខុវេ ហត្ថកោ
 អាឡវកោ អប្បិទ្ធោ ភិក្ខុវេ ហត្ថកោ អាឡវកោ ។
 ឥមេហិ ោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ អច្ឆរិយេហិ អព្ពុត-
 ធម្មេហិ សមន្មាគតំ ហត្ថកំ អាឡវកំ ធារេហិតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ម្នាលហត្ថកៈ ពួកជនណាមួយ នឹងសង្គ្រោះបរិសទ្ធច្រើន ក្នុងកាលជា
អនាគត ជនទាំងអស់នោះនឹងសង្គ្រោះនូវបរិសទ្ធច្រើន ដោយសង្កហវត្ថុ
ទាំង ៤ នេះឯង ។ ម្នាលហត្ថកៈ ពួកជនណាមួយ សង្គ្រោះបរិសទ្ធច្រើន
ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ជនទាំងអស់នោះ តែងសង្គ្រោះនូវបរិសទ្ធច្រើន
ដោយសង្កហវត្ថុទាំង ៤ នេះឯង ។ លំដាប់នោះ ហត្ថកអាឡវក
កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់វិណាទំ ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីក
រាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ធ្វើប្រទេស្យណចៀសចេញទៅ ។ លុះហត្ថកអាឡវក ចៀសចេញ
ទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាំទុកនូវហត្ថកអាឡវកថាជាអ្នក
ប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យចម្លែក ៨ ប្រការ ។ ហត្ថកអាឡវក ប្រកប
ដោយធម៌អស្ចារ្យចម្លែក ៨ ប្រការ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ហត្ថកអាឡវក មានសទ្ធា ១ មានសីល ១ មានសេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ មាន
សេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ ជាពហុស្ស្រត ១ មានចាតៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ហត្ថកអាឡវក មានបញ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហត្ថកអាឡវក មាន
សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាំទុកនូវ
ហត្ថកអាឡវក ថាជាអ្នកប្រកបដោយធម៌អស្ចារ្យចម្លែក ៨ ប្រការនេះចុះ ។

បណ្ណាសកេ គហបតីវគ្គោ

[២៥] ឯកំ សមយំ ភគវា សក្កេសុ វិហាតិ
 កប្បលវត្ថុស្មី និក្រោធារាមេ ។ អថខោ មហាធាមោ
 សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 ភគវន្តំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសីទ្នោ ខោ មហាធាមោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទលេច
 កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ឧបាសកោ ហោតីតិ ។ យតោ
 ខោ មហាធាម ពុទ្ធិ សរណំ គតោ ហោតិ ធម្មំ
 សរណំ គតោ ហោតិ សង្ឃំ សរណំ គតោ ហោតិ
 ឯត្តាវតា ខោ មហាធាម ឧបាសកោ ហោតីតិ ។

កិត្តាវតា បន ភន្តេ ឧបាសកោ សីលវា
 ហោតីតិ ។ យតោ ខោ មហាធាម ឧបាសកោ
 ហរណាតិបាតា បដិវរតោ ហោតិ អទិដ្ឋាធានា បដិវរតោ
 ហោតិ កាមេសុ មិច្ឆាចារា បដិវរតោ ហោតិ
 មុសាវាទា បដិវរតោ ហោតិ សុរាមេរយមជ្ឈប្បមាទ-
 ដ្ឋានា បដិវរតោ ហោតិ ឯត្តាវតា ខោ មហាធាម
 ឧបាសកោ សីលវា ហោតីតិ ។

បណ្ណាសា ធម្មបទ

[២៥] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងនិគ្រា-

ធារាម ជិតក្រុងកបិលពាស្ថ ក្នុងដែនសក្កៈ ។ គ្រានោះ សក្យមហានាម

ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះ

ដ៏មានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសក្យមហានាម គង់ក្នុង

ទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រ

ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលបានជាទុបាសក តើដោយហេតុដូចម្តេច ។ បពិត្រ

មហានាម បុគ្គលអ្នកដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹង ដល់នូវព្រះធម៌ជាទីពឹង

ដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីពឹង ដោយហេតុណា បពិត្រមហានាម បុគ្គលបាន

ជាទុបាសក ដោយហេតុប៉ុណ្ណេះឯង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះទុបាសក

អ្នកមានសីល តើដោយហេតុដូចម្តេច ។ បពិត្រមហានាម ទុបាសក

ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត វៀរចាកអទិន្នាទាន វៀរចាកកាមេស្មមិច្ឆា-

ចារ វៀរចាកមុសាវាទ វៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន ដោយហេតុ

ណា បពិត្រមហានាម ទុបាសក អ្នកមានសីល ដោយហេតុប៉ុណ្ណេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិកាយោ

កត្តាវតា បន កន្លែ ឧបាសកោ អត្តហិតាយ
 បដិបន្នោ ហោតិ នោ បរហិតាយាតិ ។ យតោ ខោ
 មហាធម៌ ឧបាសកោ អត្តនា ច សុទ្ធាសម្មន្នោ
 ហោតិ នោ បរំ សុទ្ធាសម្មនាយ សមាធិបេតិ អត្តនា
 ច សីលសម្មន្នោ ហោតិ នោ បរំ សីលសម្មនាយ
 សមាធិបេតិ អត្តនា ច ចាគសម្មន្នោ ហោតិ នោ
 បរំ ចាគសម្មនាយ សមាធិបេតិ អត្តនា ច ភិក្ខុនំ
 ទស្សនកាមោ ហោតិ នោ បរំ ភិក្ខុនំ ទស្សនេ
 សមាធិបេតិ អត្តនា ច សទ្ធិម្ហំ សោតុកាមោ ហោតិ
 នោ បរំ សទ្ធិម្ហុស្សនេ សមាធិបេតិ អត្តនា ច សុតានំ
 ធម្មានំ ជារកជាតិកោ ហោតិ នោ បរំ ធម្មជារណាយ
 សមាធិបេតិ អត្តនា ច សុតានំ^(១) ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខ
 ហោតិ នោ បរំ អត្ថបបរិក្ខាយ សមាធិបេតិ អត្តនា
 ច អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ
 ហោតិ នោ បរំ ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិយា សមាធិបេតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ អង្គនិកាយ អង្គនិបាត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះឧបាសក អ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ផ្ទាល់

ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃទេ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។

បពិត្រមហានាម ឧបាសកអ្នកបរិបូណ៌ ដោយសព្វ ដោយខ្លួនឯង

មិនបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបរិបូណ៌ដោយសព្វ ១ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសីល

ដោយខ្លួនឯង មិនបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបរិបូណ៌ដោយសីល ១ អ្នក

បរិបូណ៌ដោយចាតៈ ដោយខ្លួនឯង មិនបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបរិបូណ៌

ដោយចាតៈ ១ អ្នកចង់ជួបប្រទះពួកភិក្ខុដោយខ្លួនឯង មិនបបួលបុគ្គល

ដទៃ ឲ្យជួបប្រទះពួកភិក្ខុ ១ អ្នកចង់ស្តាប់ព្រះសទ្ទម្តេចដោយខ្លួនឯង មិន

បបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបានស្តាប់ព្រះសទ្ទម្តេច ១ អ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ទាំងឡាយ

ដែលបានស្តាប់ហើយ ដោយខ្លួនឯង មិនបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យទ្រទ្រង់នូវ

ធម៌ ១ អ្នកពិចារណានូវអត្តនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលបានស្តាប់ហើយ

ដោយខ្លួនឯង មិនបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យពិចារណានូវអត្ត ១ អ្នកដឹងនូវអត្ត

ដឹងនូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិនូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ដោយខ្លួនឯង មិន

បបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យប្រតិបត្តិនូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ១ ដោយហេតុណា

បណ្ណាសកេ គហបក្ខីត្តោ

ឯត្តាវតា ខោ មហាឆាម ឧទាសកោ អត្តហិតាយ
 បដិបន្នោ ហោតិ នោ បរហិតាយាតិ ។

កត្តាវតា បន ភន្តេ ឧទាសកោ អត្តហិតាយ
 ច បដិបន្នោ ហោតិ បរហិតាយ ចាតិ ។ យតោ ខោ
 មហាឆាម ឧទាសកោ អត្តនា ច សុទ្ធាសម្បន្នោ
 ហោតិ បរញ្ច សុទ្ធាសម្បទាយ សមាធមេតិ អត្តនា
 ច សីលសម្បន្នោ ហោតិ បរញ្ច សីលសម្បទាយ
 សមាធមេតិ អត្តនា ច ចាគសម្បន្នោ ហោតិ បរញ្ច
 ចាគសម្បទាយ សមាធមេតិ អត្តនា ច ភិក្ខុនំ
 ទស្សនកាមោ ហោតិ បរញ្ច ភិក្ខុនំ ទស្សន
 សមាធមេតិ អត្តនា ច សទ្ធម្មំ សោតុកាមោ ហោតិ
 បរញ្ច សទ្ធម្មស្សនេ សមាធមេតិ អត្តនា ច
 សុតានំ ធម្មានំ ធារកជាតិកោ ហោតិ បរញ្ច ធម្ម-
 ធារណាយ សមាធមេតិ អត្តនា ច សុតានំ ធម្មានំ
 អត្ថបបរិក្ខំ ហោតិ បរញ្ច អត្ថបបរិក្ខាយ សមាធមេតិ

បណ្ណាសក ធម្មបទ

បតិក្រមហានាម ឧបាសក អ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន មិនប្រតិ-
 បត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះឯង ។

បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះឧបាសក អ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន
 ផង ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃផង តើដោយហេតុដូចម្តេច ។ បតិក្រមហា
 នាម ឧបាសក អ្នកបរិបូណ៌ដោយសទ្ធា ដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គល
 ដទៃ ឲ្យបរិបូណ៌ដោយសទ្ធា ១ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសីល ដោយខ្លួន
 ឯង ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបរិបូណ៌ដោយសីល ១ អ្នកបរិបូណ៌ដោយ
 ចាគៈដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបរិបូណ៌ដោយចាគៈ ១
 អ្នកចង់ជួបប្រទះពួកភិក្ខុដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបាន
 ជួបប្រទះពួកភិក្ខុ ១ អ្នកចង់ស្តាប់ព្រះសទ្ធម្មដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួល
 បុគ្គលដទៃ ឲ្យបានស្តាប់ព្រះសទ្ធម្ម ១ អ្នកទ្រទ្រង់នូវធម៌ទាំងឡាយ
 ដែលបានស្តាប់ហើយដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យទ្រទ្រង់
 នូវធម៌ ១ អ្នកពិចារណានូវអត្ថនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលបានស្តាប់
 ហើយដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យពិចារណានូវអត្ថ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស អដ្ឋកថិយកោ

អត្ថនា ច អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្ម-
 ប្បដិបន្នោ ហោតិ បរេវា ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិយា
 សមាធិបេតិ ឯត្តាវតា ខោ មហានាម ឧបាសកោ
 អត្ថហិតាយ ច បដិបន្នោ ហោតិ បរហិតាយ ចាតិ ។

(២៦) ឯកំ សមយំ ភក្កវា រាជគហេ វិហារិ
 ជីវកម្ពុនេ ។ អថខោ ជីវកោ កោមារកថោ យេន ភក្កវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវន្តំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធោ ខោ ជីវកោ កោមារកថោ
 ភក្កវន្តំ ឯតទេវេច កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ឧបាសកោ
 ហោតីតិ ។ យតោ ខោ ជីវក ពុទ្ធិ សរណំ គតោ
 ហោតិ ធម្មំ សរណំ គតោ ហោតិ សង្ឃំ សរណំ គតោ
 ហោតិ ឯត្តាវតា ខោ ជីវក ឧបាសកោ ហោតីតិ ។

កិត្តាវតា បន ភន្តេ ឧបាសកោ សីលវា
 ហោតីតិ ។ យតោ ខោ ជីវក ឧបាសកោ ចាណាតិ-
 ចាតា បដិវិតោ ហោតិ ។ បេ ។ សុរាមេរយមជ្ជប្ប-
 មាធគ្នាតា បដិវិតោ ហោតិ ឯត្តាវតា ខោ ជីវក
 ឧបាសកោ សីលវា ហោតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អង្គពនិបាត

អ្នកដឹងនូវអត្ថ ដឹងនូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិនូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ដោយ
ខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យប្រតិបត្តិនូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ដោយ
ហេតុណា បពិត្រមហានាម ឧបាសក អ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន
ផង ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃផង ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

[២៦] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងជីវិតកម្ពុជន
ជិតក្រុងវត្តគ្រឹះ ។ គ្រានោះ ជីវិតកោមារកត្យ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏
មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះជីវិតកោមារកត្យ អង្គុយក្នុងទី
ដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលបានជាឧបាសក តើដោយហេតុដូចម្តេច ។ ម្ចាស់
ជីវិត បុគ្គលអ្នកដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹង ដល់នូវព្រះធម៌ជាទីពឹង ដល់
នូវព្រះសង្ឃជាទីពឹង ដោយហេតុណា ម្ចាស់ជីវិត បុគ្គលនោះ បានជា
ឧបាសក ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះឯង ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះឧបាសកអ្នកមានសីល តើដោយហេតុ
ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ជីវិត ឧបាសកជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត ។ បេ ។
វៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន ដោយហេតុណា ម្ចាស់ជីវិត ឧបាសក
ជាអ្នកមានសីល ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះឯង ។

បណ្ណាសកេ គហបតីកោ

កិត្តាវតា បន ភិក្ខុ ឧបាសកោ អត្ថហិតាយ
 បដិបន្នោ ហោតិ នោ បរហិតាយាតិ ។ យតោ ខោ
 ជីវក ឧបាសកោ អត្ថនា ច សទ្ធាសម្បន្នោ ហោតិ
 នោ បរំ សទ្ធាសម្បទាយ សមាធិបេតិ ។ បេ ។ អត្ថនា ច
 អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ
 នោ បរំ ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិយា សមាធិបេតិ ឯត្តាវតា
 ខោ ជីវក ឧបាសកោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ
 នោ បរហិតាយាតិ ។

កិត្តាវតា បន ភិក្ខុ ឧបាសកោ អត្ថហិតាយ ច
 បដិបន្នោ ហោតិ បរហិតាយ ចាតិ ។ យតោ ខោ
 ជីវក ឧបាសកោ អត្ថនា ច សទ្ធាសម្បន្នោ ហោតិ
 បរញ្ច សទ្ធាសម្បទាយ សមាធិបេតិ អត្ថនា ច
 សីលសម្បន្នោ ហោតិ បរញ្ច សីលសម្បទាយ
 សមាធិបេតិ អត្ថនា ច ចាគសម្បន្នោ ហោតិ បរញ្ច
 ចាគសម្បទាយ សមាធិបេតិ អត្ថនា ច ភិក្ខុនំ
 ទស្សនកាមោ ហោតិ បរញ្ច ភិក្ខុនំ ទស្សនេ
 សមាធិបេតិ អត្ថនា ច សទ្ធម្មំ សោតុកាមោ ហោតិ

បណ្ណាសក គហបតីវត្ត

បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះឧបាសក អ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ តើដោយ
ហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលជីវក ឧបាសក អ្នកបរិបូណ៌ដោយសទ្ធា ដោយ
ខ្លួនឯង តែមិនបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបរិបូណ៌ ដោយសទ្ធា ១ ។ បេ ។
អ្នកដឹងច្បាស់នូវអត្ថ ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិនូវធម៌ដ៏សមគួរ
ដល់ធម៌ ដោយខ្លួនឯង តែមិនបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យប្រតិបត្តិនូវធម៌ដ៏
សមគួរដល់ធម៌ ១ ដោយហេតុណា ម្នាលជីវក ឧបាសកអ្នកប្រតិបត្តិ
ដើម្បីប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ ដោយ
ហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះឯង ។

បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះឧបាសកអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍
ផ្ទាល់ខ្លួនផង ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃផង តើដោយហេតុដូចម្តេច ។
ម្នាលជីវក ឧបាសក អ្នកបរិបូណ៌ដោយសទ្ធា ដោយខ្លួនឯង ទាំង
បបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបរិបូណ៌ដោយសទ្ធា ១ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសីល
ដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបរិបូណ៌ដោយសីល ១ អ្នក
បរិបូណ៌ដោយចាតៈ ដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបរិបូណ៌
ដោយចាតៈ ១ អ្នកចង់ចូលប្រទះពួកភិក្ខុដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គល
ដទៃ ឲ្យចូលប្រទះពួកភិក្ខុ ១ អ្នកចង់ស្តាប់ព្រះសទ្ធម្មដោយខ្លួនឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គិកនិបាតោ

បរញ្ច សុទ្ធម្មសង្ឃនេ សមាធិបេតិ អត្តនា ច សុតានំ
 ធម្មានំ ជារកជាតិកោ ហោតិ បរញ្ច ធម្មជារណាយ
 សមាធិបេតិ អត្តនា ច សុតានំ ធម្មានំ អត្តបបរិក្ខិ
 ហោតិ បរញ្ច អត្តបបរិក្ខាយ សមាធិបេតិ អត្តនា ច
 អត្តមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ
 បរញ្ច ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិយា សមាធិបេតិ ឯត្តាវតា ខោ
 ជីវកេ ឧបាសកោ អត្តហិតាយ ច បដិបន្នោ ហោតិ
 បរហិតាយ ចាតិ ។

[២៧] អដ្ឋមាធិ ភិក្ខុវេ ពលានិ ។ កតមាធិ

អដ្ឋ ។ រោណ្ឌពលា ភិក្ខុវេ ជារកា កោធពលា
 មាតុត្តាមា អាវុធពលា ចោរា ស័ស្ស័យពលា រាជាធា
 ឧជ្ឈតិពលា ពាលា ជិជ្ឈតិពលា បណ្ឌិតា
 បដិសង្ខានពលា ពហុស្សតា ខន្តិពលា សមណ-
 ព្រាហ្មណា ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ ពលានិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយាន

ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យបានស្តាប់នូវព្រះសទ្ធម្ម ១ ជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវធម៌
 ទាំងឡាយ ដែលបានស្តាប់ហើយដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ
 ឲ្យទ្រទ្រង់នូវធម៌ ១ អ្នកពិចារណានូវអត្តនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែល
 បានស្តាប់ហើយ ដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យពិចារណានូវ
 អត្ត ១ អ្នកដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិនូវធម៌
 ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ដោយខ្លួនឯង ទាំងបបួលបុគ្គលដទៃ ឲ្យប្រតិបត្តិនូវធម៌
 ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ១ ដោយហេតុណា ម្នាលជីវិក ឧបាសក អ្នកប្រតិបត្តិ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនផង ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃផង ដោយហេតុ
 មានប្រមាណប៉ុណ្ណេះឯង ។

[២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំងនេះមាន ៨ យ៉ាង ។
 កំឡាំង ៨ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកក្មេងមានការយំ
 ជាកំឡាំង ១ ពួកមាតុត្រាមមានសេចក្តីក្រោធ ជាកំឡាំង ១ ពួករោរមាន
 គ្រឿងអាវុធ ជាកំឡាំង ១ ពួកព្រះរាជាមានឥស្សរិយៈ ជាកំឡាំង ១ ពួក
 ជនពាលមានការលើកទោស ជាកំឡាំង ១ ពួកបណ្ឌិតមានការពំនិតគិត
 ជាកំឡាំង ១ ពួកពហុស្សតមានការពិចារណាជាកំឡាំង ១ ពួកសមណ-
 ព្រាហ្មណ៍មានការអត់ធន ជាកំឡាំង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កំឡាំងមាន ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណសម្ភារៈ ធម្មបទវគ្គ

[២៨] អថ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ យេន ភកវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 ជិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ជិសីទិ ខោ អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ ភកវា
 ឯតទលោច កតំ នុ ខោ សារីបុត្តំ ជីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ
 ពលានិ យេហិ ពលេហិ សមម្ពាគតោ ជីណាសវោ
 ភិក្ខុ អាសវានំ ខយំ បដិដាណតិ ជីណា មេ អាសវានិ ។
 អដ្ឋ ភន្តេ ជីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ ពលានិ យេហិ
 ពលេហិ សមម្ពាគតោ ជីណាសវោ ភិក្ខុ អាសវានំ
 ខយំ បដិដាណតិ ជីណា មេ អាសវានិ ។ កតមានិ
 អដ្ឋ ។ ឥត ភន្តេ ជីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អនិច្ចតោ
 សព្វេ សម្ពាទ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ សុទិដ្ឋា
 ហោន្តិ ។ យថ្នំ ភន្តេ ជីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អនិច្ចតោ
 សព្វេ សម្ពាទ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ

បណ្ណសារ ធម្មបទវិគ្គ

[២៨] ត្រានោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទី
 ដ៏សមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់
 សាវ័បុត្ត ភិក្ខុជាវិណាស្រព ប្រកបដោយកំឡាំងទាំងឡាយណា រមែង
 ប្តេជ្ញានូវការអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយថា អាសវៈទាំងឡាយ របស់
 អាត្មាអញអស់ហើយ កំឡាំងទាំងនោះ របស់ភិក្ខុជាវិណាស្រព តើមាន
 ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុជាវិណាស្រព ប្រកបដោយ
 កំឡាំងទាំងឡាយណា រមែងប្តេជ្ញានូវការអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយថា
 អាសវៈទាំងឡាយ របស់អាត្មាអញអស់ហើយ កំឡាំងទាំងនោះ របស់
 ភិក្ខុជាវិណាស្រពមាន ៨ យ៉ាង ។ ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុជាវិណាស្រព ក្នុងសាសនានេះ ឃើញច្បាស់
 នូវសង្ខារទាំងពួងថា មិនទៀង ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ គួរតាមពិត ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុជាវិណាស្រព ឃើញច្បាស់នូវសង្ខារទាំង
 ពួងថា មិនទៀង ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ គួរតាមពិត ដោយកំឡាំងណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

ឥន្ទម្បី កន្លែ ទីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ ពលំ ហោតិ យំ
 ពលំ អាគម្ម ទីណាសវេ ភិក្ខុ អាសវាទំ ខយំ បដិ-
 ជានាតិ ទីណា មេ អាសវាតិ ។ បុន ចបរំ កន្លែ
 ទីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អដ្ឋារកាស្វបមា កាមា
 យថាភ្នំ ឥន្ទប្បញ្ញាយ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ ។ យម្បី
 កន្លែ ទីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អដ្ឋារកាស្វបមា
 កាមា យថាភ្នំ ឥន្ទប្បញ្ញាយ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ
 ឥន្ទម្បី កន្លែ ទីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ ពលំ ហោតិ
 យំ ពលំ អាគម្ម ទីណាសវេ ភិក្ខុ អាសវាទំ
 ខយំ បដិជានាតិ ទីណា មេ អាសវាតិ ។ បុន
 ចបរំ កន្លែ ទីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ វិវេកនិច្ចំ ចិត្តំ
 ហោតិ វិវេកនោណំ វិវេកបញ្ញំ វិវេកដ្ឋំ នេត្តម្មាភិវត្តំ
 ព្យង្គិភ្នំ សព្វសោ អាសវជ្ជាជីយេហិ ធម្មេហិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ អដ្ឋកថិយ

បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ម្យ៉ាងទៀត) ភិក្ខុជាវិណាស្រព ប្តេជ្ញានូវភិរិយា
អស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយថា អាសវៈទាំងឡាយ របស់អាត្មាអញ
អស់ហើយ ព្រោះអាស្រ័យកំឡាំងណា កំឡាំងនេះ ជាកំឡាំងរបស់ភិក្ខុជា
វិណាស្រព ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយទៀត ភិក្ខុជាវិណាស្រព ឃើញ
ច្បាស់នូវកាមទាំងឡាយ មានទុបមាដូចជារណ្តៅ ដ៏ពេញដោយរង្កើត
ភ្លើង ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ គួរតាមពិត ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុជា
វិណាស្រពឃើញច្បាស់នូវកាមទាំងឡាយ ដែលមានទុបមាដូចជារណ្តៅ
ដ៏ពេញដោយរង្កើតភ្លើង ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ គួរតាមពិត ដោយកំឡាំង
ណា បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ម្យ៉ាងទៀត) ភិក្ខុជាវិណាស្រព ប្តេជ្ញានូវ
ភិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយថា អាសវៈទាំងឡាយ របស់អាត្មា
អញអស់ហើយ ព្រោះអាស្រ័យកំឡាំងណា កំឡាំងនេះ ជាកំឡាំង
របស់ភិក្ខុជាវិណាស្រព ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយទៀត ចិត្តរបស់
ភិក្ខុជាវិណាស្រព តែងឱនទៅរកវិវេក ឈានទៅរកវិវេក បែរទៅរក
វិវេក ដកល់នៅក្នុងវិវេក ត្រេកអរចំពោះក្នុងការចេញចាកកាម ជាចិត្ត
ប្រាសចាកធម៌ទាំងឡាយ ដែលជាទីតាំងនៃអាសវៈដោយប្រការទាំងពួង ។

បណ្ណាល័យ ឥហធម្មវិញ្ញា

យម្បី កន្លែ ទីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ វិវេកនិដ្ឋំ ចិត្តំ
 ហោតិ វិវេកចោណំ វិវេកបញ្ចារំ វិវេកដ្ឋំ នេក្ខមាភិវត្តំ
 ព្យង្គិក្ខតំ សព្វសោ អាសវដ្ឋានីយេហិ ធម្មេហិ ឥន្ទម្បី
 កន្លែ ទីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ ពលំ ហោតិ យំ ពលំ
 អាគម្ម ទីណាសវេ ភិក្ខុ អាសវានំ ឧយំ បដិជានាតិ
 ទីណា មេ អាសវាតិ ។ បុន ចបរំ កន្លែ ទីណាសវស្ស
 ភិក្ខុនោ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា ភាវិតា ហោន្តិ សុភា-
 វិតា ។ យម្បី កន្លែ ទីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ ចត្តារោ
 សតិប្បដ្ឋានា ភាវិតា ហោន្តិ សុភាវិតា ឥន្ទម្បី កន្លែ
 ទីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ ពលំ ហោតិ យំ ពលំ អាគម្ម
 ទីណាសវេ ភិក្ខុ អាសវានំ ឧយំ បដិជានាតិ ទីណា
 មេ អាសវាតិ ។ បុន ចបរំ កន្លែ ទីណាសវស្ស
 ភិក្ខុនោ ចត្តារោ ឥន្ទិចាទា ភាវិតា ហោន្តិ សុភាវិតា
 ។ បេ ។ បញ្ចុដ្ឋិយានិ ភាវិតានិ ហោន្តិ សុភាវិតានិ

បណ្ណាសក ធម្មបតិវត្ត

បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចិត្តរបស់ភិក្ខុ ជាវិណាស្រព តែងឱនទៅរក
 វិវេក ឈានទៅរកវិវេក បែរទៅរកវិវេក ដកល់នៅក្នុងវិវេក ត្រេក
 អរចំពោះក្នុងការចេញចាកកាម ជាចិត្តប្រាសចាកធម៌ទាំងឡាយ ដែល
 ជាទីតាំងនៃអាសវៈ ដោយប្រការទាំងពួង ដោយកំឡាំងណា បតិគ្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន មួយទៀត ភិក្ខុជាវិណាស្រព ប្តេជ្ញាថាការអស់ទៅ
 នៃអាសវៈទាំងឡាយថា អាសវៈទាំងឡាយ របស់អាត្មាអញអស់ហើយ
 ព្រោះអាស្រ័យកំឡាំងណា កំឡាំងនេះ ជាកំឡាំងរបស់ភិក្ខុ ជា
 វិណាស្រព ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មួយទៀត ភិក្ខុជាវិណាស្រព
 បានចំរើន អប់រំល្អហើយ នូវសតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ភិក្ខុជាវិណាស្រព បានចំរើន អប់រំល្អហើយ នូវសតិប្បដ្ឋាន ៤ ដោយ
 កំឡាំងណា បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មួយទៀត ភិក្ខុជាវិណាស្រព
 ប្តេជ្ញាថាការអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយថា អាសវៈទាំងឡាយ របស់
 អាត្មាអញអស់ហើយ ព្រោះអាស្រ័យកំឡាំងណា កំឡាំងនេះ ជា
 កំឡាំងរបស់ភិក្ខុ ជាវិណាស្រព ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មួយ
 ទៀត ភិក្ខុជាវិណាស្រព បានចំរើនអប់រំល្អហើយ នូវឥទ្ធិបាទ ៤
 ។ លេ ។ បានចំរើន អប់រំល្អហើយ នូវឥន្ទ្រិយ ៥

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

សត្ត ពោជ្ឈន្តា ភាវិតា ហោតិ សុភាវិតា អរិយោ
 អដ្ឋង្គិកោ មត្តោ ភាវិតោ ហោតិ សុភាវិតោ ។ យម្យំ
 កន្តេ ជីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មត្តោ
 ភាវិតោ ហោតិ សុភាវិតោ ឥទម្បំ កន្តេ ជីណាស-
 វស្ស ភិក្ខុនោ ពលំ ហោតិ យំ ពលំ អាគម្ម
 ជីណាសវេ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយំ បដិជាធាតិ
 ជីណា មេ អាសវានិ ។ ឥមាធិ ខោ កន្តេ អដ្ឋ
 ជីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ ពលានិ យេហិ ពលេហិ
 សមម្ពាគតោ ជីណាសវេ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយំ
 បដិជាធាតិ ជីណា មេ អាសវានិ ។

[២៩] ខណតិច្ឆោ លោកោតិ ភិក្ខុវេ អស្សុតវា
 បុត្តជ្ឈនោ ភាសតិ នោ ច ខោ សោ ជាធាតិ
 ខណំ វា អក្ខណំ វា ។ អដ្ឋិមេ ភិក្ខុវេ អក្ខណា
 អសមយា ព្រហ្មចរិយវសាយ ។ កតមេ អដ្ឋ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ អដ្ឋកថិត

បានចំរើន អប់រំល្អហើយនូវពោជ្ឈន្ត ៧) បានចំរើន អប់រំល្អហើយនូវមគ្គ
 ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុជាវិណាស្រព
 បានចំរើន អប់រំល្អហើយនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដោយ
 កំឡាំងណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន (ម្យ៉ាងទៀត) ភិក្ខុជាវិណាស្រព
 ប្តេជ្ញានូវការអស់ទៅ នៃអាសវៈទាំងឡាយថា អាសវៈទាំងឡាយរបស់
 អាត្មាអញអស់ហើយ ព្រោះអាស្រ័យកំឡាំងណា កំឡាំងនេះ ជា
 កំឡាំងរបស់ភិក្ខុជាវិណាស្រព ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុជាវិណា
 ស្រពប្រកបដោយកំឡាំងទាំងឡាយណា វែមនិប្តេជ្ញានូវការអស់ទៅ នៃ
 អាសវៈទាំងឡាយថា អាសវៈទាំងឡាយ របស់អាត្មាអញអស់ហើយ
 កំឡាំងទាំងនោះ របស់ភិក្ខុជាវិណាស្រព មាន ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គជនមិនមានការចេះដឹង វែមនិយាយ
 ថា សត្វលោកមានកិច្ចកង្ខណៈ សត្វលោកមានកិច្ចកង្ខណៈ តែបុគ្គជន
 នោះ មិនដឹងនូវឧទ្ធរណៈឬអក្ខណៈទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អក្ខណៈ អស-
 ម័យ នៃការនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យនេះ មាន ៨ យ៉ាង ។ ៨ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។

បណ្ណាសកេ ធម្មបតិកោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ តថាគតោ ច លោកេ ឧប្បន្នោ ហោតិ
 អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណាសម្បន្នោ សុគតោ
 លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្ពសារថិ សត្តា
 នេវមនុស្សនំ ពុទ្ធោ ភគវា ធម្មោ ច ទេសិយតិ
 ឧបសមីកោ បរិនិព្វានិកោ សម្ពោធគាមី សុគត-
 ប្បវេទិតោ អយព្វា បុគ្គលោ និរយំ ឧបបន្នោ
 ហោតិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ បវមោ អក្ខុណោ
 អសមយោ ព្រហ្មចរិយវាសាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 តថាគតោ ច លោកេ ឧប្បន្នោ ហោតិ ។ បេ ។ សត្តា
 នេវមនុស្សនំ ពុទ្ធោ ភគវា ធម្មោ ច ទេសិយតិ
 ឧបសមីកោ បរិនិព្វានិកោ សម្ពោធគាមី សុគត-
 ប្បវេទិតោ អយព្វា បុគ្គលោ តិវច្ឆានយោនី
 ឧបបន្នោ ហោតិ ។ បេ ។ អយព្វា បុគ្គលោ

បណ្ណាសក ធម្មបទវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះតថាគត ឆ្ងាយចាកកិលេស ទ្រង់ត្រាស់
ដឹងនូវញោយធម៌ទាំងពួង ដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ទ្រង់បរិបូណ៌
ដោយវិជ្ជានឹងចរណៈ ទ្រង់មានដំណើរល្អ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ នូវត្រៃ-
លោក ទ្រង់ប្រសើរដោយសីលាទិតុណ ឥតមានបុគ្គលណាស្មើ ទ្រង់
ទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មាន ដូចនាយសារថី ជាសាស្ត្រានៃទេវតានឹង
មនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវចតុរិយសច្ច ទ្រង់មានដំណើរ
ទៅកាន់ត្រៃកត្តាខ្ចាក់ចោលហើយ បានកើតឡើង ក្នុងលោកនេះ ទាំងធម៌
ដែលធ្វើកិលេសឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីព្រះនិព្វាន ជាដំណើរ
ដើម្បីត្រាស់ដឹង ជាធម៌ដែលព្រះសុគតទ្រង់ប្រកាសទុក ព្រះអង្គក៏បាន
សំដែងហើយ តែទាស់បុគ្គលនេះទៅកើតក្នុងនរក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះជាអក្ខណៈ អសម័យ នៃការនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យទី ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ព្រះតថាគត ។ បេ ។ ជាសាស្ត្រានៃទេវតានឹង
មនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវចតុរិយសច្ច ទ្រង់មានដំណើរទៅ
កាន់ត្រៃកត្តាខ្ចាក់ចោលហើយ រមែងកើតឡើងក្នុងលោក ទាំងធម៌ដែលធ្វើ
កិលេសឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីព្រះនិព្វាន ជាដំណើរដើម្បីត្រាស់
ដឹង ជាធម៌ដែលព្រះសុគតទ្រង់ប្រកាសទុក ព្រះអង្គបានសំដែងហើយ
តែទាស់បុគ្គលនេះ ទៅកើតក្នុងកំណើតតិរចាន ។ បេ ។ តែទាស់បុគ្គលនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស អង្គនិបាតោ

បិត្តវិសយំ ឧបបន្នោ ហោតិ ។ បេ ។ អយញ្ច បុគ្គលោ
 អញ្ញាតំ ទីយាយុតំ នេវនិកាយំ ឧបបន្នោ ហោតិ
 ។ បេ ។ អយញ្ច បុគ្គលោ បច្ចន្តមេសុ ជនបទេសុ
 បច្ឆាជាតោ ហោតិ សោ ច ហោតិ អវិញ្ញាតាវេសុ
 មីលក្ខុសុ(១) យត្ថ នត្ថ កតិ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនីនំ
 ឧបាសកានំ ឧបាសិកានំ ។ បេ ។ អយញ្ច បុគ្គលោ
 មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ បច្ឆាជាតោ ហោតិ សោ ច
 ហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ វិបត្តទស្សនោ នត្ថ ទិដ្ឋំ នត្ថ
 យិដ្ឋំ នត្ថ ហុតំ នត្ថ សុកតទុក្ខដានំ កម្មានំ
 ដលំ វិចារកោ នត្ថ អយំ លោកោ នត្ថ បរោ
 លោកោ នត្ថ មាតា នត្ថ បិតា នត្ថ សត្តា
 ឧបទាតិកា នត្ថ លោកេ សមណព្រាហ្មណា
 សម្មាសម្ពុទ្ធសា សម្មាបដិបន្នោ យេ ឥមញ្ច លោកំ បរញ្ច
 លោកំ សយំ អភិញ្ញា សង្ខតត្វា បវេទន្តិត
 ។ បេ ។ អយញ្ច បុគ្គលោ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ
 បច្ឆាជាតោ ហោតិ សោ ច ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ជន្នោ

១ ១. មីលក្ខុសុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថិយាម

ទៅកើតក្នុងបិត្តវិស័យ ។ បេ ។ តែទាស់បុគ្គលនេះ ទៅកើតក្នុងពួកទៅតា
 ណាមួយមានអាយុវែង ។ បេ ។ តែទាស់បុគ្គលនេះ ជាអ្នកមកកើតក្នុងពួក-
 បច្ចន្តិមជនបទ ទាំងជាអ្នកបានទៅកើតក្នុងពួកមិលក្ខដន ដែលមិនដឹងការ
 ខុសត្រូវច្បាស់លាស់ ដែលជាប្រទេសគ្មានភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា
 ទៅផល ។ បេ ។ បុគ្គលនេះ បានមកកើត ក្នុងពួកមជ្ឈិមជនបទហើយ
 ទាស់តែបុគ្គលនោះ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ មានសេចក្តីឃើញវិបត្តិថា ទានដែល
 បុគ្គលឲ្យហើយគ្មានផល ការបូជាធុគ្មានផល ការបូជាតូចគ្មានផល ផល
 នឹងវិបាករបស់កម្ម ដែលសត្វធ្វើល្អនឹងធ្វើអាក្រក់ មិនមាន លោកនេះ
 ក៏មិនមាន លោកដទៃ ក៏មិនមាន មាតាក៏មិនមាន បិតាក៏មិនមាន
 ពួកសត្វជាឧបបាតិកៈក៏មិនមាន ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ក្នុងលោក ជាអ្នក
 ព្រមព្រៀងគ្នា ប្រតិបត្តិដោយល្អ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវលោកនេះ នឹង
 លោកខាងមុខ ព្រោះដឹងច្បាស់ដោយខ្លួនឯង ហើយញ៉ាំងអ្នកដទៃឲ្យ
 ត្រាស់ដឹងផង ក៏មិនមាន ។ បេ ។ បុគ្គលនេះ បានមកកើតក្នុងពួក
 មជ្ឈិមជនបទហើយ ទាស់តែបុគ្គលនោះ ជាអ្នកអប្បវេទនាប្រាជ្ញា ល្ងង់ខ្លៅ

បណ្ណាសពេ គហបតីវត្តោ

ឯឡម្ភតោ ន បដិពលោ សុភាសិតទុក្ខាសិតស្ស
 អត្ថមញ្ញាតុំ ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ អត្តណោ
 អសមយោ ព្រហ្មចរិយវាសាយ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ
 តថាគតោ ច លោកេ អទុប្បន្នោ ហោតិ អរហំ សម្មា-
 សម្ពុទ្ធោ ។ បេ ។ សត្តា ទេវមទុស្សានំ ពុទ្ធនោ ភគវា
 ធម្មោ ច ន ទេសិយតិ ឧបសមីកោ បរិនិព្វានិកោ
 សម្ពោធកាមី សុគតប្បវេទិតោ អយេព្វ បុគ្គលោ
 មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ បច្ឆាជាតោ ហោតិ សោ ច
 ហោតិ បញ្ចវា អជន្នោ អនេឡម្ភតោ បដិពលោ
 សុភាសិតទុក្ខាសិតស្ស អត្ថមញ្ញាតុំ ។ អយំ ភិក្ខុវេ
 អដ្ឋមោ អត្តណោ អសមយោ ព្រហ្មចរិយវាសាយ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ អត្តណោ អសមយោ ព្រហ្ម-
 ចរិយវាសាយ ។ ឯកោ ច ខោ ភិក្ខុវេ ទណោ ច
 សមយោ ច ព្រហ្មចរិយវាសាយ ។ កតមោ ឯកោ ។

បណ្ណាសក ធម្មបតិវត្ត

ជាមនុស្សគ មិនអង់អាច ដើម្បីជីវសេចក្តីនៃសុភាសិតនឹងទុញ្ចាសិតបាន ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអក្ខណៈ អសម័យ នៃការនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្ម-
ចារ្យទី ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ព្រះតថាគត ឆ្ងាយ
ចាកកិលេស ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវញាយរូធម៌ទាំងពួង ចំពោះព្រះអង្គ ។ បេ ។

ជាសាស្ត្រនៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវចតុករិយសច្ច
មានដំណើរទៅកាន់ត្រៃកតខ្លាចចោលហើយ មិនកើតឡើងក្នុងលោក
ទាំងធម៌ដែលធ្វើកិលេសឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីព្រះនិព្វាន ជា
ដំណើរ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ជាធម៌ដែលព្រះសុគត ទ្រង់ប្រកាសទុក
ព្រះអង្គក៏មិនបានសំដែង បុគ្គលនេះ បានកើតក្នុងមជ្ឈិមជនបទ ក៏ឯបុគ្គល
នោះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា មិនល្ងង់ខ្លៅ មិនជាមនុស្សគ អង់អាច
ដើម្បីជីវសេចក្តីនៃសុភាសិត នឹងទុញ្ចាសិតបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះជាអក្ខណៈ អសម័យ នៃការនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យទី ៨ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អក្ខណៈ អសម័យ នៃការនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យមាន
៨ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខណៈ នឹងសម័យ
នៃការនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ មានតែមួយ ។ មួយតែដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អង្គនិបាតោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ តថាគតោ លោកេ ឧប្បន្នោ ហោតិ
 អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ
 លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្ពសារថិ សត្តា នេវម-
 ទុស្សនំ ពុទ្ធោ ភកកា ធម្មោ ច នេសិយតិ
 ឧបសមិកោ បរិនិព្វានិកោ សម្មោធិកាមី សុគត-
 ប្បវេទិតោ អយព្វ បុគ្គលោ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ
 បទ្ទាជាតោ ហោតិ សោ ច ហោតិ បញ្ចកា
 អជន្សោ អនេឡម្ភតោ បដិពលោ សុភាសិតទុក្ខាសិ-
 តស្ស អត្ថមញ្ញាតំ ។ អយំ ភិក្ខុវេ ឯកោវ ខណោ
 ច សមយោ ច ព្រហ្មចរិយវាសាយាតិ ។

មទុស្សលោកំ លទ្ធាន សទ្ធម្មេ សុប្បវេទិតេ
 យេ ខណំ ធានិកច្ឆន្តិ អតិធាមេន្តិ តេ ខណំ
 ពហូហិ អត្តណា វុត្តា បុគ្គលស្សន្តរាយិកា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថិយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះតថាគត ឆ្ងាយចាកកលេស ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវ
 ញោយ្យធម៌ទាំងពួងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានឹង
 ចរណៈ ទ្រង់មានដំណើរល្អ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវលោក ទ្រង់ប្រសើរដោយ
 សីលាទិគុណឥត មានបុគ្គលណាស្មើ ទ្រង់ទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មាន ដូច
 នាយសារថី ជាសាស្ត្រានៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវ
 ចតុរិយសច្ច ទ្រង់មានដំណើរទៅកាន់ត្រៃតព្វខ្លាច់ចោលហើយ បានកើត
 ឡើងក្នុងលោកនេះ ទាំងធម៌ ដែលធ្វើកលេសឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ ប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីព្រះនិព្វាន ជាដំណើរដើម្បីត្រាស់ដឹង ជាធម៌ដែលព្រះសុគតទ្រង់ប្រ-
 កាសទុកព្រះអង្គក៏បានសំដែងហើយទាំងបុគ្គលនេះបានកើតក្នុងពួកមជ្ឈិម-
 ជនបទ ថែមទាំងបុគ្គលនោះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា មិនល្ងង់ខ្វៅ មិនជាមនុស្សគ-
 អង្គអាច ដើម្បីដឹងសេចក្តីនៃសុភាសិតនឹងទុក្ខាសិតបាន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះជាខណៈនឹងសម័យ នៃការនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យតែ មួយ ។

ពួកជនណា បាននូវមនុស្សលោកហើយ (បានកើតជាមនុស្ស)
 តែមិនច្នៃប្រឌិតនូវខណៈ ក្នុងព្រះសង្គម ដែលព្រះតថាគត
 ទ្រង់សំដែងដោយល្អ ជនទាំងនោះ ឈ្មោះថាកន្លងបង្គំនូវ
 ខណៈ អក្ខណៈទាំងឡាយ ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយជា
 ច្រើន បានពោលហើយថា ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គល

បណ្ណាសកេ គហបតីវង្ខោ

កកានិ កកហានិ លោកេ ឧប្បជ្ឈន្តិ តថាគតា

តយំទំ សម្មាសម្ពុទ្ធកំ យំ លោកស្មី សុទ្ធស្វកំ

មនុស្សប្បដិលាភោ ច សទ្ធម្មស្ស ច នេសនា

អលំ វាយមិត្តំ តត្ថ អត្តកាមេន ជន្លំនា ។

កកំ វិជញ្ញា សទ្ធម្មំ ឧណោ វោ មា ឧបជ្ឈតា

ឧណាតីតា ហិ សោចន្តិ និយម្ហំ សមប្បតា ។

ឥធិ ចេ ន វិវាធមតិ សទ្ធម្មស្ស និយាមិតំ

វាលិដោ អតីតតោ ចិត្តនុតបិស្សតិ

អវិជ្ជាទិព្វតោ ចោសោ សទ្ធម្មំ អបរាជិតោ

ជាតិមរណសំសារំ ចំ បច្ចាទុកោស្សតិ

បណ្តាសក ធម្មបទវគ្គ

ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើង ក្នុងលោកម្តង ។
 ការកើតឡើង នៃព្រះតថាគតទាំងឡាយណា ដែលសត្វ
 បានដោយកម្រៃក្រៃពេក ក្នុងលោក ការកើតឡើងនៃព្រះ
 តថាគតទាំងឡាយនោះ ក៏កើតចំពោះមុខហើយ ការបាន
 អត្តភាពជាមនុស្សផង ការសំដែងនូវព្រះសង្គមផង (ក៏បាន
 កើតចំពោះមុខហើយ) ជនអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍
 គួរព្យាយាមក្នុងព្រះសង្គមនោះ ។ បុគ្គលគប្បីដឹងច្បាស់ នូវ
 ព្រះសង្គមដោយហេតុដូចម្តេច ខណៈកុំកន្លងនូវអ្នកទាំងឡាយ
 ឡើយ ព្រោះថា ពួកជនដែលខណៈកន្លងហើយ វេមន៍សង្រេង
 សង្រេងក្នុងនរកត្រៀមត្រា ។ បើបុគ្គលណា ក្នុងលោកនេះ
 ញ៉ាំងសេចក្តីកំណត់នូវព្រះសង្គម គឺអរិយមគ្គ មិនឲ្យ
 សម្រេចទេ បុគ្គលនោះជាអ្នកកន្លងបង់នូវប្រយោជន៍ វេមន៍
 សង្រេងសង្រេង អស់ពត្តិយូរ ដូចជាពាណិជ ដែលកន្លង
 បង់នូវប្រយោជន៍ ដូច្នោះដែរ សត្វដែលអវិជ្ជា រូបវត្ថុហើយ
 មិនញ៉ាំងព្រះសង្គម ឲ្យសម្រេចបាន គង់នឹងត្រឡប់មក
 កាន់សង្សារ គឺការកើតនឹងការស្លាប់ អស់កាលជ័យូរ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

យេ ច លទ្ធា មនុស្សតំ, សទ្ធម្មេ សុប្បវេទិតេ

អភិក្កំសុ សត្តំ វេទនំ កក្កស្សន្តំ កកោន្តំ វា

ខណំ បច្ឆវេតុំ(១) លោកេ ព្រហ្មចរិយំ អនុត្តរំ

យេ មក្ខំ បដិបជ្ជីសុ តថាគតប្បវេទិតំ

យេ សំវារា ចក្កមតា ទេសិតាទិច្ចតទ្ធា

តេសុ កុត្តោ សទា សតោ វិហារេ អនុស្សតោ

សព្វេ អនុសយេ ធម្មា មារធមយ្យសវាទុកេ

តេ វេ មារាគតា លោកេ យេ បត្តា អាសវក្ខយន្តិ ។

[៣០] ឯតំ សមយំ ភគវា កក្កសុ វិហារតិ

សុំសុមារាគិវេ កេសកឡានៃ មិគទាយេ ។ តេន ខោ

បន សមយេន អាយស្មា អនុវោ ចេតិសុ

វិហារតិ ចាទីនវិសទាយេ ។ អថខោ អាយស្មតោ

អនុវុស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លិនស្ស ឯវំ

ចេតសោ បរិវិតក្តោ ឧទទាទិ អប្បិច្ឆស្សាយំ ធម្មោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថិយាគ

មួយទៀត ពួកជនណា បាននូវអត្តភាពជាមនុស្ស ក្នុងព្រះ
 សទ្ធម្ម ដែលព្រះគម្ភាគត សំដែងឲ្យហើយ បានធ្វើហើយ
 នឹងធ្វើ ឬកំពុងធ្វើ តាមពាក្យនៃព្រះសាស្តា ពួកជនណា
 ដើរទៅកាន់ផ្លូវ ដែលព្រះគម្ភាគត សំដែងឲ្យហើយ ពួកជន
 នោះ ឈ្មោះថា ត្រាស់ដឹងនូវខណៈ នឹងព្រហ្មចារ្យដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលោក សេចក្តីសង្រួមណា ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ
 ព្រះអង្គមានចក្ខុ បានសំដែងហើយ បុគ្គលមានចិត្តមិនទឹក
 ដោយកិលេស ជាអ្នកមានស្មារតីគ្រប់កាល គប្បីគ្រប់គ្រង
 ក្នុងសេចក្តីសង្រួមទាំងនោះ ពួកជនណា បានដល់នូវការ
 អស់ទៅនៃអាសវៈ ជនទាំងនោះ បានកាត់នូវអនុស័យ
 ទាំងពួង ដែលទៅកាន់សង្សារ ជាលំនៅនៃមារហើយ
 ដល់នូវត្រើយ គឺព្រះនិព្វាន ក្នុងលោក ។

(៣០) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងកេស-
 កឡាន ជាទីឲ្យនូវអភ័យដល់សត្វម្រឹគ ជិតក្រុងសុសុមារតិវៈ ក្នុងកត្តជន-
 បទ ។ ក្នុងសម័យនោះ ព្រះអនុរោជ្ជដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងបាចិនវង្ស-
 ទាយវន ក្នុងដែនបេតិ។ គ្រានោះ ព្រះអនុរោជ្ជដ៏មានអាយុ នៅក្នុងទីស្ងាត់ពួន
 សម្បូរ មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា នេះជាធម៌របស់អ្នកប្រាថ្នាតិប

បណ្ណាសព្វ គហបតីវត្តោ

នាយំ ធម្មោ មហិច្ឆស្ស សន្តដ្ឋស្សយំ ធម្មោ នាយំ
 ធម្មោ អសន្តដ្ឋស្ស បរីវត្តស្សយំ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ
 សន្តណីកាវាមស្ស អារទ្ធវិយស្សយំ ធម្មោ នាយំ
 ធម្មោ កុសីតស្ស ឧបជ្ជិតស្សតិស្សយំ ធម្មោ នាយំ
 ធម្មោ មុដ្ឋស្សតិស្ស សមាហិតស្សយំ ធម្មោ នាយំ
 ធម្មោ អសមាហិតស្ស បញ្ចវត្តោ អយំ ធម្មោ នាយំ
 ធម្មោ ទុប្បព្វស្សតិ ។ អថោ ភគវា អាយស្មតោ
 អន្ធិទ្ធស្ស ចេតសា ចេតោបរីវត្តក្កមញ្ញាយ សេយ្យជាបិ
 នាម ពលវា បុរិសោ សម្មញ្ញំ វា ពាហំ បសាវយ្យ
 បសាវំ វា ពាហំ សម្មញ្ញេយ្យ ឯវេមេ កត្តេសុ
 សុំសុមារតិវេ ភេសតិទ្បវនេ មិគទាយេ អន្តរហិតោ
 ចេតិសុ ទាមិទំសទាយេ អាយស្មតោ អន្ធិទ្ធស្ស សម្មេ
 ចាតុរហោសិ ទិសីទិ ភគវា បញ្ចវត្តោ អាសនេ ។

បណ្ណាសក ធម្មបតិវត្ត

នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកប្រាជ្ញាច្រើន នេះជាធម៌របស់អ្នកសន្តោស
 នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកមិនសន្តោស នេះជាធម៌របស់អ្នកស្ងាត់ នេះ
 មិនមែនជាធម៌របស់អ្នកគ្រេកអរ ក្នុងការច្រឡំច្រឡំដោយពួក នេះជា
 ធម៌របស់អ្នកប្រារព្ធព្យាយាម នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកខ្ជិលច្រអូស នេះ
 ជាធម៌របស់អ្នកមានស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកភ្លេចស្មារតី
 នេះជាធម៌របស់អ្នកមានចិត្តតាំងមាំ នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកមានចិត្ត
 មិនតាំងមាំ នេះជាធម៌របស់អ្នកមានប្រាជ្ញា នេះមិនមែនជាធម៌របស់
 អ្នកឥតប្រាជ្ញា ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវ
 សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្ត របស់ព្រះអនុរោជ្ជីមានអាយុ ដោយព្រះហឫទ័យនៃ
 ព្រះអង្គហើយ ក៏បាត់អំពីកេសកឡាននៃ ជាទីឲ្យនូវអភ័យដល់សត្វម្រឹគ
 ជិតក្រុងសុសុមារតិវៈ ក្នុងកត្តជនបទ ស្រាប់តែមកប្រាកដ ក្នុងទីចំពោះ
 មុខនៃព្រះអនុរោជ្ជីមានអាយុ ក្នុងបាច័នរំសទាយវន ក្នុងដែនចេតី ព្រះអង្គ
 ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយ ដូចជាបុរសមានកំឡាំង លានូវ
 ដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃ ដែលខ្លួនលាចេញ ដូច្នោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកថិយោ

អាយស្សាបិ ខោ អនុវុទ្ធោ កកវន្តំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្គំ ខោ អាយស្សន្តំ អនុវុទ្ធំ
 កកវា ឯតទលោច សាធុ សាធុ អនុវុទ្ធំ សាធុ ខោ ត្វំ
 អនុវុទ្ធំ យន្តំ មហាបុរិសវិតក្កំ^(១) វិតក្កេសិ អប្បវិច្ឆ-
 ស្សាយំ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ មហាច្ឆស្ស សន្តដ្ឋស្សាយំ
 ធម្មោ នាយំ ធម្មោ អសន្តដ្ឋស្ស បរិវិតស្សាយំ ធម្មោ
 នាយំ ធម្មោ សន្តណិការាមស្ស អារទ្ធវិយស្សាយំ
 ធម្មោ នាយំ ធម្មោ កុសីតស្ស ឧបដ្ឋិតស្សតិស្សាយំ
 ធម្មោ នាយំ ធម្មោ មុដ្ឋស្សតិស្ស សមាហិតស្សាយំ
 ធម្មោ នាយំ ធម្មោ អសមាហិតស្ស បញ្ចវតោ
 អយំ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ ទុប្បញ្ញស្សតិ ។
 តេនហិ ត្វំ អនុវុទ្ធំ ឥមំ អដ្ឋមំ មហាបុរិសវិតក្កំ
 វិតក្កេសិ និប្បបញ្ចារាមស្សាយំ ធម្មោ និប្បបញ្ចាតិនា
 នាយំ ធម្មោ បបញ្ចារាមស្ស បបញ្ចាតិនាតិ ។

 ១ ឧ. សត្ត មហាបុរិសវិតក្កេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយ

ព្រះអនុរោទ៍មានអាយុ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏
សមគួរ ។ លុះព្រះអនុរោទ៍មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អនុរោទ៍ ប្រពៃហើយ ។
ម្ចាស់អនុរោទ៍ អ្នកបានត្រិះរិះ នូវមហាបុរិសវិគក្កៈប្រពៃហើយថា នេះ
ជាធម៌របស់អ្នកប្រាថ្នាតិច នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកប្រាថ្នាច្រើន នេះជា
ធម៌របស់អ្នកសន្តោស នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកមិនសន្តោស នេះជាធម៌
របស់អ្នកស្ងាត់ នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកត្រេកអរ ក្នុងការនៅច្រឡំក
ច្រឡំដោយពួក នេះជាធម៌របស់អ្នកប្រាជ្ញព្យាយាម នេះមិនមែនជាធម៌
របស់អ្នកខ្ជិលច្រអូស នេះជាធម៌របស់អ្នកមានស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន នេះមិន
មែនជាធម៌របស់អ្នកភ្លេចស្មារតី នេះជាធម៌របស់អ្នកមានចិត្តតាំងមាំ នេះ
មិនមែនជាធម៌របស់អ្នកមានចិត្តមិនតាំងមាំ នេះជាធម៌របស់អ្នកមានប្រាជ្ញា
នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកឥតប្រាជ្ញា ។ ម្ចាស់អនុរោទ៍ បើដូច្នោះ អ្នកត្រិះរិះ
នូវមហាបុរិសវិគក្កៈ ទី ៨ នេះថា នេះជាធម៌របស់អ្នកមាននិប្បបញ្ចធម៌
គឺព្រះនិព្វាន ជាទីត្រេកអរ អ្នកត្រេកអរក្នុងនិប្បបញ្ចធម៌ នេះមិនមែនជា
ធម៌របស់អ្នកមានបបញ្ចធម៌^(១) ជាទីត្រេកអរ អ្នកត្រេកអរក្នុងបបញ្ចធម៌ ។

១- តណ្ហា ទិដ្ឋិ មាន ។ អដ្ឋកថា ។

បណ្ណាសពេ គហបតីវគ្គោ

យតោ ខោ ភ្នំ អនុរុទ្ធ ឥមេ អដ្ឋ មហាបុរិសវិតក្កោ
 វិតក្កោស្សសិ តតោ ភ្នំ អនុរុទ្ធ យារុនេ អាគម្ពិស្សសិ
 វិវិច្ឆេ កាមេហិ វិវិច្ឆ អតុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ
 សវិតារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហរិស្សសិ ។ យតោ ខោ ភ្នំ អនុរុទ្ធ ឥមេ អដ្ឋ មហា-
 បុរិសវិតក្កោ វិតក្កោស្សសិ តតោ ភ្នំ អនុរុទ្ធ យារុនេ
 អាគម្ពិស្សសិ វិតក្កវិចារានំ វ្យាសមា អជ្ឈតំ សម្បសា-
 នំ ចេតសោ ឯកោទិការំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ
 បីតិសុខំ ទុតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សសិ ។
 យតោ ខោ ភ្នំ អនុរុទ្ធ ឥមេ អដ្ឋ មហាបុរិសវិតក្កោ
 វិតក្កោស្សសិ តតោ ភ្នំ អនុរុទ្ធ យារុនេ អាគម្ពិស្សសិ
 បីតិយា ច វិវាតា ឧបេក្ខតោ ច វិហរិស្សសិ សតោ
 ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទស្សសិ
 យន្តំ អរិយា អាទិត្យន្តំ ឧបេក្ខតោ សតិមា
 សុខវិហារីតិ តតិយជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សសិ ។

បណ្ណាសក ធម្មបតិវត្ត

ម្ចាស់អនុរោ កាលណា អ្នកនឹងត្រិះរិះនូវមហាបុរិសវិតក្កៈទាំង ៨ នេះ
 ម្ចាស់អនុរោ កាលនោះ អ្នកនឹងប្រាថ្នាដរាបណា អ្នកនឹងស្ងាត់ចាកកាមទាំង
 ឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដល់បឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយ
 វិតក្កៈ នឹងវិចារៈ មានបីតំនឹងសុខ កើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ដរាបនោះ ។

ម្ចាស់អនុរោ កាលណា អ្នកនឹងត្រិះរិះនូវមហាបុរិសវិតក្កៈទាំង ៨ នេះ
 ម្ចាស់អនុរោ កាលនោះ អ្នកនឹងប្រាថ្នាដរាបណា ព្រោះរម្ងាប់នូវវិតក្កៈ
 នឹងវិចារៈ អ្នកនឹងដល់នូវទុតិយជ្ឈាន ជាធម្មជាតិ កើតមានក្នុងសន្តាននៃ
 ខ្លួន ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា គឺសទ្ធាមានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមាន
 វិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ មានតែបីតំនឹងសុខដែលកើតអំពីសមាធិតំបឋមជ្ឈាន
 (ដរាបនោះ) ។ ម្ចាស់អនុរោ កាលណា អ្នកត្រិះរិះនូវមហាបុរិសវិតក្កៈ
 ទាំង៨ នេះ ម្ចាស់អនុរោ កាលនោះ អ្នកនឹងប្រាថ្នា ដរាបណា អ្នក
 នឹងប្រកបដោយឧបេក្ខា ព្រោះមានចិត្តនឿយណាយចាកបីតិ មានស្មារតី
 ដឹងខ្លួន សោយនូវសេចក្តីសុខ ដោយនាមកាយ ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ
 តែងសរសើរនូវបុគ្គល ដែលធូរតតិយជ្ឈាននោះថា បុគ្គលនេះប្រកប
 ដោយឧបេក្ខា មានស្មារតី មានធម៌ជាគ្រឿងនៅជាសុខដូច្នេះ ព្រោះ
 តតិយជ្ឈានណា អ្នកនឹងដល់នូវតតិយជ្ឈាននោះ (ដរាបនោះ) ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស អដ្ឋកថិយតោ

យតោ ទោ ភំ អនុរុទ្ធ ឥមេ អដ្ឋ មហាបុរិសវិគតោ
 វិគតោស្សសិ តតោ ភំ អនុរុទ្ធ យាវនេវ អាកង្ខិស្សសិ
 សុខស្ស ច មហាថា ទុក្ខស្ស ច មហាថា បុព្វេវ
 សោមនស្សនោមនស្សានំ អដ្ឋង្គមា អទុក្ខមសុខំ
 ឧបេក្ខាសតិចារិសុទ្ធិ ចតុត្ថជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហរិ-
 ស្សសិ ។ យតោ ទោ ភំ អនុរុទ្ធ ឥមេ ច អដ្ឋ មហា-
 បុរិសវិគតោ វិគតោស្សសិ ឥមេសញ្ច ចតុន្នំ ឈានានំ
 អាកិចេតសិកានំ និដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភិ
 ភវិស្សសិ អតិច្ឆលាភិ អកសិរលាភិ តតោ តុយ្ហំ
 អនុរុទ្ធ សេយ្យជាមិ ជាម កហមតិស្ស វា កហមតិ-
 បុត្តស្ស វា ជាធារត្ថានំ ទុស្សានំ ទុស្សករណ្ហាកោ
 បូរោ ឯវមេវ តេ បំសុក្ខុលចីវរំ ខាយិស្សតិ សន្តុដ្ឋស្ស
 វិហរតោ រតិយា អបរិកស្សាយ ជាសុវិហារាយ
 ឧត្តមនាយ និព្វានស្ស ។ យតោ ទោ ភំ អនុរុទ្ធ
 ឥមេ ច អដ្ឋ មហាបុរិសវិគតោ វិគតោស្សសិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយ

ម្ចាស់អនុរុទ្ធ កាលណា អ្នកនឹងត្រិះរិះនូវមហាបុរិសវិតក្កៈទាំង ៨ នេះ

ម្ចាស់អនុរុទ្ធ កាលនោះ អ្នកនឹងប្រាថ្នា ដរាបណា អ្នកនឹងដល់នូវ
 ចតុត្ថជ្ឈាន ជាធម្មជាតិ មានការម្ស្នកមិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខ
 គឺទុក្ខក្លា មានសតិដ៏បរិសុទ្ធដោយទុក្ខក្លា ព្រោះលះបង់នូវសុខផង
 លះបង់នូវទុក្ខផង អស់ទៅនៃសោមនស្សនឹងទោមនស្សផង (ដរាប
 នោះ) ។ ម្ចាស់អនុរុទ្ធ កាលណា អ្នកនឹងត្រិះរិះនូវមហាបុរិសវិតក្កៈទាំង ៨
 នេះផង ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានមិនលំបាក បានដោយឆ័យ
 នូវឈានទាំង ៤ នេះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ
 ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង ម្ចាស់អនុរុទ្ធ ដូចជាទូសម្រាប់ដាក់សំពត់ដ៏ពេញដោយ
 សំពត់ទាំងឡាយ ដែលគេជ្រួលក់ដោយពណ៌ផ្សេង ៗ របស់គហបតី
 ឬ គហបតីបុត្រ យ៉ាងណាមិញ បំសុកូលចំរើរ ក៏នឹងប្រាកដដល់អ្នក
 ដែលសន្តោស ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនគក់ស្ងួត ដើម្បីនៅ
 សប្បាយ ដើម្បីចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ក្នុងកាលនោះក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ម្ចាស់អនុរុទ្ធ កាលណា អ្នកនឹងត្រិះរិះនូវមហាបុរិសវិតក្កៈទាំង ៨ នេះផង

បណ្ណាសព្វ ធម្មបទិក្ខេ

ឥមេសញ្ច ចតុន្នំ ឈានានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋ-
 ធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី ភវិស្សសិ អតិច្ឆលាភី
 អកសិរលាភី តតោ តុយ្ហំ អនុរុទ្ធ សេយ្យថាបិ នាម
 កហបតិស្ស វា កហបតិបុត្តស្ស វា សាលីនំ ធុននោ
 វិចិត្តកាឡុកោ អនេកសូនោ អនេកព្យញ្ញនោ ឯវមេវ
 តេ បិណ្ឌិយាលោបគោជនំ ខាយិស្សនិ សន្តដ្ឋស្ស
 វិហារតោ រតិយា អបរិកស្សាយ ដាសុវិហារាយ ធុត្តម-
 នាយ និព្វានស្ស ។ យតោ ខោ ភំ អនុរុទ្ធ ឥមេ ច
 អដ្ឋ មហាបុរិសវិតត្តេ វិតត្តេស្សសិ ឥមេសញ្ច ចតុន្នំ
 ឈានានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ
 និកាមលាភី ភវិស្សសិ អតិច្ឆលាភី អកសិរលាភី
 តតោ តុយ្ហំ អនុរុទ្ធ សេយ្យថាបិ នាម កហបតិស្ស
 វា កហបតិបុត្តស្ស វា ក្សជាតារំ ឧល្លត្តារលីតំ និវតំ
 ដុសិតក្កឡំ បិហិតវាតនានំ ឯវមេវ តេ រុក្ខមូល-
 សេនាសនំ ខាយិស្សនិ សន្តដ្ឋស្ស វិហារតោ រតិយា
 អបរិកស្សាយ ដាសុវិហារាយ ធុត្តមនាយ និព្វានស្ស ។

បណ្ណាសក គហបតិវត្ថុ

ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានមិនលំបាក បានដោយងាយនូវឈានទាំង ៤
 នេះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង
 ម្នាលអនុរដ្ឋ ដូចជាបាយនៃស្រូវសាលីរបស់គហបតី ឬ គហបតិបុត្ត
 ដែលប្រាសចាកពណ៌ខ្មៅ មានសម្បជ្រើនមុខ មានម្ហូបក្រៀមច្រើន
 មុខ យ៉ាងណាមិញ ភោជន ជាដុំ ជាតំនូត នឹងប្រាកដដល់អ្នកដែល
 សន្តោស ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ
 ដើម្បីចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ក្នុងកាលនោះយ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលអនុរដ្ឋ
 កាលណា អ្នកនឹងត្រិះរិះនូវមហាបុរិសវិភក្តៈទាំង ៨ នេះផង ជាអ្នកបាន
 តាមប្រាថ្នា បានមិនលំបាក បានដោយងាយនូវឈានទាំង ៤ នេះ
 ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង
 ម្នាលអនុរដ្ឋ ដូចជាផ្ទះកំពូល របស់គហបតី ឬគហបតិបុត្ត ដែលគេលាប
 ខាងក្នុង និងខាងក្រៅ មិនមានខ្យល់ (ចេញចូល) មានគន្លឹះដ៏ជិតស្និទ្ធ
 មានបង្អួចបិទហើយ យ៉ាងណាមិញ រក្ខមូលសេនាសនៈ ក៏នឹងប្រាកដ
 ដល់អ្នកដែលសន្តោស ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅ
 សប្បាយ ដើម្បីចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ក្នុងកាលនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាណិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

យតោ ខោ ភំ អនុរុទ្ធ ឥមេ ច អដ្ឋ មហាបុរិសវិតត្តោ
 វិតត្តោស្សសិ ឥមេសញ្ច ចតុន្នំ ឈានានំ អាកិចេត-
 សិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី ភវិស្សសិ
 អតិច្ឆលាភី អកសិរលាភី តតោ តុយ្ហំ អនុរុទ្ធ
 សេយ្យថាបិ នាម កហបតិស្ស វា កហបតិបុត្តស្ស វា
 បល្លង្កោ តោណកត្តតោ បដិកត្តតោ បដលិកត្តតោ
 កនលិមិកប្បវរ្យ្បច្ឆត្តរណោ សឧត្តរច្ឆនោ ឧភតោលា-
 ហិតក្ខបជានោ ឯវមេវ តេ តិណសន្តរកសយនាសនំ
 ខាយិស្សេ សន្តិដ្ឋស្ស វិហារតោ រតិយា អបរិត-
 ស្សាយ ដាសុវិហារាយ ឧត្តមនាយ និព្វានស្ស ។
 យតោ ខោ ភំ អនុរុទ្ធ ឥមេ ច អដ្ឋ មហា-
 បុរិសវិតត្តោ វិតត្តោស្សសិ ឥមេសញ្ច ចតុន្នំ
 ឈានានំ អាកិចេតសិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ
 និកាមលាភី ភវិស្សសិ អតិច្ឆលាភី អកសិរលាភី

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គពន្លាត

ម្នាលអនុរដ្ឋ កាលណា អ្នកនឹងត្រិះរិះនូវមហាបុរិសវិតក្កៈទាំង ៨ នេះផង
 ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានមិនលំបាក បានដោយឆ័យ នូវឈានទាំង
 ៤ នេះ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្នផង
 ម្នាលអនុរដ្ឋ ដូចជាបល្ល័ង្ក (គ្រែដែលមានជើងខ្ពស់ចិត្តដោយរូបសត្វសា-
 ហាវ) របស់គហបតី ឬ គហបតីបុត្រ ដែលក្រាលដោយព្រំ មានរោម
 វែងទាំង ៤ ធ្លាប់ ដែលក្រាលដោយកម្រាលមានពណ៌ស ដែលធ្វើដោយ
 រោមសត្វ ដែលក្រាលដោយកម្រាលធ្វើដោយរោមសត្វ ជាផ្កាចក្រម
 មានកម្រាលដ៏ទុក្ខម ដែលគេធ្វើដោយស្បែកសត្វឈ្មុស មានខ្នើយ
 មានពណ៌ក្រហម ទាំងពីរខាង គឺខ្នើយក្បាលនឹងខ្នើយជើង ព្រមទាំង
 ព័តាន មានពណ៌ក្រហមពីរខាងលើ យ៉ាងណាមិញ ទីដេកនឹងទីអង្គុយ
 ដែលធ្វើដោយកម្រាលស្មៅ ក៏នឹងប្រាកដ ដល់អ្នកដែលសន្តោស ដើម្បី
 សេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនភក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដើម្បីចុះកាន់
 ព្រះនិព្វាន ក្នុងកាលនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលអនុរដ្ឋ
 កាលណា អ្នកនឹងត្រិះរិះនូវមហាបុរិសវិតក្កៈទាំង ៨ នេះផង ជាអ្នក
 បានតាមប្រាថ្នា បានមិនលំបាក បានដោយឆ័យ នូវឈានទាំង ៤
 នេះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង

បណ្ណាសកេ ធម្មបតិវត្តោ

តតោ តុយ្ហំ អនុរុទ្ធ សេយ្យថាបិ នាម កហាបតិស្ស វា
 កហាបតិបុត្តស្ស វា នាណកេសជ្ជានិ សេយ្យដំទំ សប្បំ
 ជនំនំ តេលំ មទុ ដាលីតំ ឯវមេវ តេ បូតិមុត្តកេសជ្ជំ
 ខាយស្សតិ សន្តជ្ជស្ស វិហារតោ វតិយា អបរិតស្សាយ
 ដាសុវិហារាយ ឱក្កមនាយ និព្វានស្ស ។ តេនហិ វុំ
 អនុរុទ្ធ អាយតិកម្មំ វស្សាវាសំ ឥដេវ ចេតិសុ ចាចីន-
 វំសទាយេ វិហរេយ្យាសីតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ អាយស្មា
 អនុរុទ្ធោ កកវតោ បច្ចស្សោសិ ។ អថខោ កកវា
 អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឥមិនា ឱវាទេន ឱវទិត្វា សេយ្យថាបិ
 នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ចិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ
 បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ចេយ្យ ឯវមេវ ចេតិសុ ចាចីន-
 វំសទាយេ អន្តរហិតោ កក្កេសុ សុសុមារតិវេ កេស-
 កឡាវនេ មិគទាយេ ចាតុរហោសិ និសីទិ កកវា បញ្ញត្ត
 អាសនេ ។ និសិទ្ធិ ខោ កកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អដ្ឋ
 វេ ភិក្ខុវេ មហាបុរិសវិតក្កោ ទេសិស្សាមិ តំ សុណាម
 ។ បេ ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ អដ្ឋ មហាបុរិសវិតក្កោ ។

បណ្ណាសក ធម្មបទវគ្គ

ម្នាលអនុរុទ្ធ ដូចជាភេសជ្ជៈផ្សេងៗគឺទឹកដោះថ្លា ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកយ៉ាំ
 ទឹកអំពៅ របស់គហបតី ឬ គហបតីបុត្រ យ៉ាងណាមិញ ថ្នាំដែលត្រាំដោយ
 ទឹកម្ចាតស្អុយ នឹងប្រាកដដល់អ្នកដែលសន្តោស ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ
 ដើម្បីមិនភក់ស្អុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដើម្បីចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ក្នុងកាល
 នោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលអនុរុទ្ធ បើដូច្នោះ អ្នកគប្បីនៅចាំវិស្សាគទៅ
 ទៀត ក្នុងបាចិនវិសទាយវន ជិតដែនចេតីនេះចុះ ។ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មាន
 អាយុ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ គ្រានោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ទូន្មានព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ដោយឧវាទ
 នេះ ហើយក៏បាត់អំពីបាចិនវិសទាយវន ក្នុងដែនចេតី មកប្រាកដ
 ក្នុងភេសកឡាវន ជាទីឲ្យនូវអភ័យដល់ពួកសត្វម្រឹគ ជិតក្រុងសុំសុំមារតិរៈ
 ក្នុងកត្តជនបទ ព្រះអង្គគង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលថ្វាយ ដូចជា
 បុរសមានកំឡាំង លាងដៃដែលខ្លួនបត់ចូលឬបត់ចូលនូវដៃ ដែលខ្លួនលា
 ចេញដូច្នោះឯង ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ហើយ គ្រាសំហៅភិក្ខុ
 ទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវមហាបុរិស-
 វិតក្កៈ ៨ យ៉ាងដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវពាក្យនោះចុះ
 ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមហាបុរិសវិតក្កៈ ៨ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

អប្បិច្ឆស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ មហិច្ឆស្ស
 សន្តដ្ឋស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ អសន្តដ្ឋស្ស
 បរិវិវត្តស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ សន្តណ៍-
 កាវកមស្ស អារទ្ធវិយស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ
 ធម្មោ ក្យសីតស្ស ឧបដ្ឋិតស្សតិស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ
 នាយំ ធម្មោ មុដ្ឋស្សតិស្ស សមាហិតស្សាយំ ភិក្ខុវេ
 ធម្មោ នាយំ ធម្មោ អសមាហិតស្ស បញ្ចវតោ អយំ
 ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ ទុប្បញ្ញស្ស និប្បបញ្ចារក-
 មស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ និប្បបញ្ចារតិនោ នាយំ ធម្មោ
 បបញ្ចារកមស្ស បបញ្ចារតិនោ ។

អប្បិច្ឆស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ
 មហិច្ឆស្សតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ
 បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា សមាធនោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកប្រាថ្នាតិច នេះមិនមែនជាធម៌
 របស់អ្នកប្រាថ្នាច្រើន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមាន
 សេចក្តីសន្តោស នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកមិនមានសេចក្តីសន្តោស ១
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកស្ងាត់ នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នក
 ត្រេកអរដោយពួក ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកប្រារព្ធ
 សេចក្តីព្យាយាម នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកខ្ជិលច្រអូស ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមានស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន នេះមិនមែនជាធម៌របស់
 អ្នកភ្លេចស្មារតី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមានចិត្តតាំង
 មាំ នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកមានចិត្តមិនតាំងមាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមានប្រាជ្ញា នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកឥត
 ប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមាននិប្បបញ្ចធម៌ គឺព្រះ
 និព្វាន ជាទីត្រេកអរ អ្នកត្រេកអរក្នុងនិប្បបញ្ចធម៌ នេះមិនមែនជាធម៌
 របស់អ្នកមានបបព្វធម៌ ជាទីត្រេកអរ អ្នកត្រេកអរ ក្នុងបបព្វធម៌ ១ ។

ឯពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកប្រាថ្នាតិច
 នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកប្រាថ្នាច្រើនដូច្នេះនេះ ដែលតថាគតពោល
 ហើយ ពាក្យនេះដែលតថាគតពោលហើយ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូច
 ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាតិច
 ។ ។

បណ្ណសព្វេ ធម្មបតិវត្តោ

អប្បន្នាតិ មំ ជានេយ្យន្តំ ន ឥច្ឆតិ សន្តដ្ឋោ សមាធា

សន្តដ្ឋាតិ មំ ជានេយ្យន្តំ ន ឥច្ឆតិ បរិវិត្តោ សមាធា

បរិវិត្តាតិ មំ ជានេយ្យន្តំ ន ឥច្ឆតិ អារទ្ធកិយោ សមាធា

អារទ្ធកិយាតិ មំ ជានេយ្យន្តំ ន ឥច្ឆតិ ឧបដ្ឋិតស្សតិ

សមាធា ឧបដ្ឋិតស្សតិ មំ ជានេយ្យន្តំ ន ឥច្ឆតិ សមា-

ហិតោ សមាធា សមាហិតាតិ មំ ជានេយ្យន្តំ ន ឥច្ឆតិ

បញ្ចវា សមាធា បញ្ចវាតិ មំ ជានេយ្យន្តំ ន ឥច្ឆតិ

និប្បបញ្ចារមោ សមាធា និប្បបញ្ចារមាតិ មំ ជានេ-

យ្យន្តំ ន ឥច្ឆតិ ។ អប្បច្ឆស្សយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ

ធម្មោ មហិច្ឆស្សតិ ឥតិ យន្តំ វត្ថំ ឥទ្ធមេតំ បដិច្ច វត្ថំ ។

បណ្ណាល័យ ពហុបតីវត្ត

រមែងមិនប្រាថ្នាថា ពួកជន គប្បីដឹងនូវអាត្មាអញថាជាអ្នកប្រាថ្នាតិចដូច្នេះ
 ជាអ្នកមានសេចក្តីសន្តោស រមែងមិនប្រាថ្នាថា ពួកជន គប្បីដឹងនូវ
 អាត្មាអញថាជាអ្នកមានសេចក្តីសន្តោសដូច្នេះ ជាអ្នកស្ងាត់ រមែងមិន
 ប្រាថ្នាថា ពួកជន គប្បីដឹងនូវអាត្មាអញថាជាអ្នកស្ងាត់ដូច្នេះ ជាអ្នកប្រារព្ធ
 សេចក្តីព្យាយាម រមែងមិនប្រាថ្នាថា ពួកជន គប្បីដឹងនូវអាត្មាអញ
 ថាជាអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដូច្នេះ ជាអ្នកមានស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន
 រមែងមិនប្រាថ្នាថា ពួកជន គប្បីដឹងនូវអាត្មាអញថាជាអ្នកមានស្មារតីខ្ជាប់
 ខ្ជួនដូច្នេះ ជាអ្នកមានចិត្តតាំងមាំ រមែងមិនប្រាថ្នាថា ពួកជន គប្បីដឹងនូវ
 អាត្មាអញថាជាអ្នកមានចិត្តតាំងមាំ ដូច្នេះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា រមែង
 មិនប្រាថ្នាថា ពួកជន គប្បីដឹងនូវអាត្មាអញថាជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ដូច្នេះ
 ជាអ្នកមាននិប្បបញ្ចធម៌ ជាទីគ្រេកអរ រមែងមិនប្រាថ្នាថា ពួកជន គប្បី
 ដឹងនូវអាត្មាអញថាជាអ្នកមាននិប្បបញ្ចធម៌ ជាទីគ្រេកអរដូច្នេះ ។ ពាក្យ
 ណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកប្រាថ្នាតិច នេះមិនមែន
 ជាធម៌របស់អ្នកប្រាថ្នាច្រើនដូច្នេះ ដែលតថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ
 តថាគតបានពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អង្គកនិកាយោ

សន្តជ្ជស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ អស-
 ន្តជ្ជស្សាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្ថំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្ថំ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សន្តជ្ជោ ហោតិ ឥតវត្ថវច័រិយណ្ឌោ ចាត-
 សេនាសនតិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារេន សន្តជ្ជ-
 ស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ អសន្តជ្ជស្សាតិ
 ឥតិ យន្តំ វុត្ថំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្ថំ ។

បរិវិត្តស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ
 សន្តណិការាមស្សាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្ថំ
 កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្ថំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 បរិវិត្តស្ស វិហារតោ កវន្តំ ឧបសង្កម្មតារោ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុនិយោ ឧចាសកា ឧចាសិកាយោ រាជានោ
 រាជមហាមត្តា តិត្តិយា តិត្តិយស្សវកា ។
 តត្រ ភិក្ខុ វិវេកនិទ្ទេន ចិត្តេន វិវេកោ-
 ណេន វិវេកបញ្ញាវេន វិវេកដ្ឋេន នេក្ខម្មាភិវេន

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រឹទ្ធិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ពាក្យថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមានសេចក្តីសន្តោស នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកមិនមានសេចក្តីសន្តោសដូច្នេះនេះ ដែលគេថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ⁺ គេថាគតពោលហើយ តើព្រោះ អាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកសន្តោសដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គំលានប្បច្ចយ- ភេសជ្ជៈបរិក្ការតាមមាន តាមបាន ពាក្យណាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមានសេចក្តីសន្តោស នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នក មិនមានសេចក្តីសន្តោសដូច្នេះ ដែលគេថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ⁺ គេថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។

ពាក្យថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកស្ងាត់ នេះ មិនមែនជាធម៌ របស់អ្នកត្រេកអរ ដោយពួកដូច្នេះនេះ ដែលគេថាគត ពោលហើយពាក្យនេះ⁺ គេថាគត ពោលហើយ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូច ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្ងប់ស្ងាត់នៅ មានពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា ព្រះរាជា មហាមាត្យរបស់ ព្រះរាជា តិរិយ និរិយសាវករបស់ តិរិយ រមែងចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ។ ក្នុងទីនោះ ភិក្ខុមានចិត្តឧទេស្តទៅរកវិវេក ឈានទៅរកវិវេក បែរ ទៅរកវិវេក ដំកល់នៅក្នុងវិវេក ត្រេកអរចំពោះក្នុងការបញ្ចេញចាកតាម

បណ្ណាសក គហបតីវគ្គោ

អញ្ញត្ថ ឧយ្យាជនិកប្បជិសំយុត្តំយេវ កងំ កត្តា
ហោតិ បរិវិត្តស្សយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ
សង្កណិកាវាមស្សាតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ
បដិច្ច វុត្តំ ។

អាវុទ្ធវិយស្សយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ
កុសីតស្សាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច
វុត្តំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អាវុទ្ធវិយោ វិហារតិ អកុសលានំ
ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ
ថាមវា នន្ទ្របរក្កមោ អធិក្ខត្តតុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ
អាវុទ្ធវិយស្សយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ កុសីត-
ស្សាតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

ឧបជ្ជិតស្សតិស្សយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ មុដ្ឋ-
ស្សតិស្សាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

បណ្ណាល័យ ធម្មបទដ្ឋកថា

ជាអ្នកធ្វើតាមនូវពាក្យ ដែលប្រកបចំពោះដោយពាក្យ ដែលគួរបញ្ចូលទៅ
ដោយពិត ពាក្យណា ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នក
ស្ងាត់ នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកត្រេកអរដោយពួកដូច្នេះ ដែលតថាគត
ពោលហើយ ពាក្យនេះ⁺ តថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកប្រាសព្វព្យាយាម
នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកខ្ជិលច្រអូសដូច្នេះនេះដែលតថាគតពោលហើយ
ពាក្យនេះ⁺ តថាគតពោលហើយ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រាសព្វសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បី
លះបង់នូវពួកអកុសលធម៌ ដើម្បីញ៉ាំងពួកកុសលធម៌ឲ្យកើតឡើង ជា
អ្នកមានកំឡាំង មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងមាំមួនទំលាក់ធុរៈចោលក្នុងកុសល-
ធម៌ទាំងឡាយ ពាក្យណា ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នក
ប្រាសព្វព្យាយាម នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកខ្ជិលច្រអូសដូច្នេះ ដែលតថា-
គតពោលហើយ ពាក្យនេះ⁺ តថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ។

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមានស្មារតីខ្ជាប់
ខ្ជួន នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកភ្លេចស្មារតីដូច្នេះនេះ ដែលតថាគតពោល
ហើយ ពាក្យនេះ⁺ តថាគតពោលហើយ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អដ្ឋកនិកាយ

ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សតិមា ហោតិ បរមេន សតិនេបក្កេន

សមម្ពាគតោ ចិរកតម្បំ ចិរភាសិតម្បំ សវិតា អនុស្សវិតា

ឧបដ្ឋិតស្សតិស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ

មុដ្ឋស្សតិស្សាតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

សមាហិតស្សាយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ

អសមាហិតស្សាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ

បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វិវិច្ឆេវ កាមេហិ ។ មេ ។

ចតុតជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ សមាហិតស្សាយំ

ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ អសមាហិតស្សាតិ ឥតិ

យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

បញ្ចវតោ អយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ នាយំ ធម្មោ ទុប្ប-

ញស្សាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គពន្លាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានស្មារតី ប្រកបដោយ
 ស្មារតី នឹងភាពជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ នឹកឃើញ រឭកបាន
 រឿយ ។ ខ្ញុំអំពើដែលធ្វើរួចយូរហើយផង នូវសំដីដែលនិយាយរួចយូរ
 ហើយផង ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមាន
 ស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកក្លែងស្មារតីដូច្នេះ ដែលគេថាគត
 ពោលហើយ ពាក្យនេះ⁺ គេថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមានចិត្តតាំងមាំ នេះ
 មិនមែនជាធម៌ របស់អ្នកមានចិត្តមិនតាំងមាំដូច្នេះនេះ ដែលគេថាគតពោល
 ហើយ ពាក្យនេះ⁺ គេថាគតពោលហើយ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងប់ស្ងាត់ចាកកាមទាំង
 ឡាយ ។ បេ ។ ដល់នូវចិត្តត្រជាក់ ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
 ជាធម៌របស់អ្នកមានចិត្តតាំងមាំ នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកមានចិត្តមិនតាំង
 មាំដូច្នេះ ដែលគេថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ⁺ គេថាគតពោលហើយ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ របស់អ្នកមានប្រាជ្ញា នេះ
 មិនមែនជាធម៌ របស់អ្នកឥតប្រាជ្ញាដូច្នេះនេះ ដែលគេថាគតពោលហើយ
 ពាក្យនេះ⁺ គេថាគតពោលហើយ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុដូចម្តេច ។

បណ្ណាសពេ គហបតិវគ្គោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បញ្ចវា ហោតិ ឧទយត្តតាមិទិយា

បញ្ចាយ សមន្មាគតោ អរិយាយ ទិព្វេនិកាយ

សម្មាទុក្ខត្វយតាមិទិយា បញ្ចវតោ អយំ ភិក្ខុវេ

ធម្មោ នាយំ ធម្មោ ទុប្បញ្ញស្សតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ

ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

ទិប្បបញ្ចារាមស្សយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ ទិប្បបញ្ញតិនោ

នាយំ ធម្មោ បបញ្ចារាមស្ស បបញ្ញតិនោតិ ឥតិ ចោ

បនេតំ វុត្តំ កក្កោតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ

ភិក្ខុនោ បបញ្ចានិរោធិ ចិត្តំ បក្ខន្ធាតិ បសីទតិ

សន្តិដ្ឋតិ វិមុច្ចតិ ទិប្បបញ្ចារាមស្សយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ

ទិប្បបញ្ញតិនោ នាយំ ធម្មោ បបញ្ចារាមស្ស បប-

ញ្ញតិនោតិ ឥតិ យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តន្តំ ។

បណ្ណាសក ធម្មបទិវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ប្រកបដោយ
 ប្រាជ្ញា ជាដំណើរទៅកាន់សេចក្តីចម្រើន នឹងសេចក្តីវិនាស ជាប្រាជ្ញា
 ដ៏ប្រសើរ ជាគ្រឿងត្រាស់ដឹង ជាដំណើរទៅកាន់ការអស់ទៅនៃ
 ទុក្ខដោយប្រពៃ ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នក
 មានប្រាជ្ញា នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកឥតប្រាជ្ញាដូច្នេះ ដែលគង់ជាគត
 ពោលហើយ ពាក្យនេះ⁺ គង់ជាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមាននិប្បបញ្ចធម៌
 ជាទីត្រេកអរ អ្នកត្រេកអរ ក្នុងនិប្បបញ្ចធម៌ នេះមិនមែនជាធម៌របស់
 អ្នកមានបបញ្ចធម៌ជាទីត្រេកអរ អ្នកត្រេកអរ ក្នុងបបញ្ចធម៌ដូច្នេះនេះ ដែល
 គង់ជាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ⁺ គង់ជាគតពោលហើយ តើព្រោះអាស្រ័យ
 ហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុក្នុងសាសនា
 នេះ រមែងស្ទុះទៅ រមែងជ្រះថ្លា រមែងតាំងនៅ រមែងបង្កើនទៅ
 ក្នុងកិរិយារលត់នៃបបញ្ចធម៌ គឺព្រះនិព្វាន ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះជាធម៌របស់អ្នកមាននិប្បបញ្ចធម៌ ជាទីត្រេកអរ អ្នក
 ត្រេកអរ ក្នុងនិប្បបញ្ចធម៌ នេះមិនមែនជាធម៌របស់អ្នកមានបបញ្ចធម៌
 ជាទីត្រេកអរ អ្នកត្រេកអរ ក្នុងបបញ្ចធម៌ដូច្នេះ ដែលគង់ជាគតពោល
 ហើយ ពាក្យនេះ⁺ គង់ជាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស អដ្ឋកថិតោ

អថោ អាយស្មា អនុវោ អាយតិកម្មំ វស្សាវាសំ
 តត្ថោ ចេតិសុ ទាមីនំសទាយេ វិហាសិ ។ អថោ
 អាយស្មា អនុវោ ឯកោ វុបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ
 អាតាបី បហិតត្តោ វិហារត្តោ ន ចិរស្សេវ យស្សត្ថាយ
 កុលបុត្តា សម្មនេវ អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជន្ត
 តទន្តត្ថំ ព្រហ្មចរិយចរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្មជ្ជ វិហាសិ ទីណា ជាតិ
 វសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្ថាយាតិ
 អព្ពញ្ញាសិ អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា អនុវោ អរហតំ
 អហោសិ ។ អថោ អាយស្មា អនុវោ អរហត្ថប្បត្តោ
 តាយំ វេលាយំ ឥមា តាថាយោ អភាសិ

មម សង្កប្បមញ្ញាយ សត្តា លោកេ អនុត្តរោ

មនោមយេន កាយេន ឥន្ទ្រិយា ឧបសង្កម្ពិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ត្រានោះ ព្រះអនុរោទ៍មានអាយុ ក៏នៅបរិស្សាតទៅ ក្នុងបាចនរំស-
 តាយវន ក្នុងដែនចេតីនោះឯង ។ លំដាប់នោះព្រះអនុរោទ៍មានអាយុតែម្នាក់
 ឯង ចៀសចេញចាកពួក មិនមានសេចក្តីប្រមាទ មានព្យាយាមដុតកំដៅ
 កិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ពួកកុលបុត្តចេញចាកផ្ទះចូល
 កាន់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា មិនយូរប៉ុន្មាន
 លោកក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនុត្តរធម៌ ដែលមានព្រហ្មចរិយៈជាទីបំផុត
 នោះ ដោយបញ្ញាដ៏ឧត្តមរបស់ខ្លួនក៏បច្ចុប្បន្ន ក៏ដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់
 ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌ បាននៅរួចហើយ សោឡសកិច្ច បានធ្វើរួច
 ហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះ មិនមាន
 ទៀតឡើយ មានសេចក្តីសរសើរថា បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ព្រះអ-
 នុរោទ៍មានអាយុ ជាព្រះអរហន្តមួយអង្គដែរ ។ លុះព្រះអនុរោទ៍មាន
 អាយុ បានដល់ព្រះអរហន្តហើយ បានពោលគាថាទាំងឡាយនេះ
 ក្នុងវេលានោះថា

ព្រះសាស្តា ជាបុគ្គលប្រសើរក្នុងលោក ព្រះអង្គទ្រង់
 ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីត្រិះរិះ របស់អាត្មាអញ ទ្រង់មាន
 កាយសម្រេចដោយចិត្ត ទ្រង់ស្តេចចូលមក ដោយបូជ្ជ

បណ្ណសិក្សា ធម្មបទិក្ខេ

យថា មេ អហុ សង្កប្បោ តតោ ឧត្តរំ នេសយំ
 និប្បបញ្ចរតោ ពុទ្ធា និប្បបញ្ចំ អនេសយំ
 តស្សហំ ធម្មមញ្ញាយ វិហាសី សាសនេ រតោ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ធម្មបទិក្ខេ ភគិយោ ។

តិល្បទ្ធោនំ ភវិទិ

ទ្វេ ឧត្តា ទ្វេ ច ហត្ថកា មហាជាមេន ដីរតោ
 ទ្វេ ពលា អក្ខណា វត្តា អនុវិទ្យេន តេ ទសាតិ ។

បណ្ណាសក ធម្មបទវគ្គ

តម្រិះរបស់អាត្មាអញ កើតមានយ៉ាងណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់
 សំដែងនូវធម៌ដ៏លើសលុបយ៉ាងនោះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ត្រេកអរ
 ក្នុងនិប្បបញ្ចធម៌ ក៏ទ្រង់សំដែងនូវនិប្បបញ្ចធម៌ អាត្មាអញ
 បានដឹងច្បាស់នូវធម៌របស់ព្រះអង្គ ក៏ត្រេកអរ ក្នុងសាសនា
 វិជ្ជាទាំង ៣ អាត្មាអញក៏បានសម្រេចហើយ សាសនារបស់
 ព្រះពុទ្ធ អាត្មាអញ ក៏បានធ្វើហើយ ។

ចប់ ធម្មបទវគ្គ ទី ៣ ។

ឧទាននៃគហបតីវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីឧត្តគហបតី ពីរលើក ហត្ថកាណ្ឌវ្យាវកពីរលើក
 សក្កមហានាម ១ ដ៏វិកកោមារភក្ស ១ កំឡាំងពីរលើក
 អក្ខណៈ ១ ជាតំរប់ ១០ នឹងព្រះអនុរាជ ។

ទានវគ្គ

[៣១] អដ្ឋមាធិ ភិក្ខុវេ ទានាធិ ។ កតមាធិ អដ្ឋ ។
អាសន្ន ទានំ ទេតិ ភយា ទានំ ទេតិ អនាសិ មេតិ
ទានំ ទេតិ ទស្សតិ មេតិ ទានំ ទេតិ សាហុ ទានន្តិ
ទានំ ទេតិ អហំ បចាមិ ឥមេ ន បចន្តិ ធារហាមិ
បចន្តោ អបចន្តានំ ទានំ ន ទានុន្តិ^(១) ទានំ ទេតិ ឥមំ
មេ ទានំ ទទតោ កល្យាណោ កិត្តិសន្នោ អពុត្តច្ឆតិ
ទានំ ទេតិ ចិត្តាលង្ការចិត្តបរិក្ខារត្ថំ ទានំ ទេតិ ។
ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ ទានាធិតិ ។

[៣២] សទ្ធា ហិរយំ កុសលញ្ច ទានំ

ធម្មា ឯតេ សប្បវិសានុយាតា

ឯតញ្ចិ មត្តំ ទិរិយំ វទន្តិ

ឯតេន ហិ កច្ឆតិ ទេវលោកន្តិ ។

[៣៣] អដ្ឋមាធិ ភិក្ខុវេ ទានវគ្គនិ ។

កតមាធិ អដ្ឋ ។ ធម្មា ទានំ ទេតិ ទោសា
ទានំ ទេតិ មោហា ទានំ ទេតិ ភយា ទានំ ទេតិ

ទានវិគ្គ

[៣១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទាននេះមាន ៨ យ៉ាង ។ ទាន ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលឲ្យទាន ព្រោះបានចាត់ចែងទុកស្រេច ១ ឲ្យទាន ព្រោះភ័យ ១ ឲ្យទានដោយគិតថា គេបានឲ្យដល់អញ ១ ឲ្យទានដោយគិតថា គេនឹងឲ្យដល់អញវិញ ១ ឲ្យទានដោយគិតថា ទានជាការប្រពៃ ១ ឲ្យទានដោយគិតថា អញចំអិន បុគ្គលទាំងឡាយនេះ មិនទាន់ចំអិន អញ កាលចំអិន មិនគួរ ដើម្បីមិនឲ្យទានដល់បុគ្គលមិនទាន់ចំអិន ១ ឲ្យទាន ដោយគិតថា កាលបើអញឲ្យនូវទាននេះ ភិក្ខុស័ព្ទដ៏ពិរោះរមែងខ្វែរខ្វាយ ទៅ ១ ឲ្យទានដើម្បីជាក្រឡឹងប្រដាប់នៃចិត្ត នឹងជាបរិក្ខារនៃចិត្ត ១ ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ទានមាន ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣២] សទ្ធាទាន ហិរិទាន កុសលទាន ធម៌ទាំងនេះ

ជាធម៌តាំងនៅក្នុងពួកសប្បុរស សប្បុរសទាំងឡាយ តែង
ពោលនូវធម៌នេះថាជាផ្លូវទៅកាន់ទេវលោក ព្រោះថាបុគ្គល
តែងទៅកាន់ទេវលោកបានដោយធម៌នេះ ។

[៣៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទានវត្ថុនេះមាន ៨ យ៉ាង ។ ទានវត្ថុ ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលឲ្យទាន ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ ឲ្យទាន ព្រោះសេចក្តីខឹង ១ ឲ្យទានព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ ឲ្យទានព្រោះសេចក្តីភ័យ ១

បណ្ណាសកោ ពាសន្តោ

ទិន្នបុព្វំ កតបុព្វំ បិតុបិតាមហេហំ ធារហាសំ ចោរាណំ
 កុលវំសំ ហាបេតុន្តំ ទានំ ទេតិ ឥមាហំ ទានំ ទត្វា
 កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុភតី សក្កំ លោកំ
 ឧបបជ្ជិស្សាមីតិ ទានំ ទេតិ ឥមំ មេ ទានំ ទទតោ
 ចិត្តំ បសីទតិ អត្តមនតា សោមនស្សំ ឧបដាយតីតិ
 ទានំ ទេតិ ចិត្តាលង្ការចិត្តបរិក្ការត្ថំ ទានំ ទេតិ ។
 ឥមាទំ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ ទានវត្ថុនីតិ ។

[៣២] អដ្ឋង្គសមដ្ឋាកតេ ភិក្ខុវេ ខេត្តេ ពិជំ វុត្ថំ ន
 មហាប្បលំ ហោតិ ន មហាស្សាទំ ន ដាតិសេយ្យន្តំ ។ កបំ
 អដ្ឋង្គសមដ្ឋាកតេ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ ខេត្តំ ឧទ្ទមិនិដ្ឋាមិ ច
 ហោតិ ទាសាណាសក្ខវល្លញ្ច ហោតិ ឧសរញ្ច ហោតិ ន
 ច កម្មវសិតំ ហោតិ ន អាយសម្បន្នំ ហោតិ ន អបាយ-
 សម្បន្នំ ហោតិ ន មាតិកាសម្បន្នំ ហោតិ ន មរិយាទស-
 ម្បន្នំ ហោតិ ។ ឯវំ អដ្ឋង្គសមដ្ឋាកតេ ភិក្ខុវេ ខេត្តេ ពិជំ
 វុត្ថំ ន មហាប្បលំ ហោតិ ន មហាស្សាទំ ន ដាតិសេយ្យន្តំ ។

បណ្ណាសក ទានវត្ថុ

ឲ្យទានព្រោះគិតថា ដ៏ដូនដីតាទាំងឡាយ (របស់អញ) ធ្លាប់ឲ្យ ធ្លាប់ធ្វើ
 មក អញមិនគួរញ៉ាំងវិញក្រកូល ពីបូព៌ាណន្ត្រៈឲ្យវិនាស ១ ឲ្យទានព្រោះ
 គិតថា អញបានឲ្យទាននេះ លុះបែកផ្ទុយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ នឹងទៅ
 កើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទៅលោក ១ ឲ្យទានព្រោះគិតថា កាលអញឲ្យទាន
 នេះ ចិត្តវៃមង្គលជ្រះថ្លា ទាំងសេចក្តីពេញចិត្តនឹងសាមនស្ស ក៏វៃមង្គលកើត
 ឡើង ១ ឲ្យទាន ដើម្បីជាក្រឡឹងប្រដាប់នៃចិត្តនឹងជាបរិក្ខារនៃចិត្ត ១ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទានវត្ថុមាន ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣៤) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពូជដែលបុគ្គលសាបព្រោះ ក្នុងស្រែ
 ប្រកបដោយអង្គ ៨ ជាពូជមិនមានផលច្រើន មិនមានសេចក្តីត្រេកអរច្រើន
 មិនចំរើន ។ ស្រែប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ស្រែក្នុងលោកនេះ ជាស្រែមានទីទួលខ្លះ ទីទំនាបខ្លះ ១ មានថ្មនឹងក្រស
 ១ មានទឹកប្រៃ ១ គន្លងនង្គ័លមិនជ្រៅ ១ មិនបរិបូណ៌ដោយផ្លូវទឹកសម្រាប់
 បញ្ចូល ១ មិនបរិបូណ៌ដោយផ្លូវទឹកសម្រាប់បញ្ចេញ ១ មិនបរិបូណ៌
 ដោយប្រឡាយទឹក ១ មិនបរិបូណ៌ដោយភ្នំ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពូជដែលបុគ្គលសាបព្រោះ ក្នុងស្រែប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនេះ ជា
 ពូជមិនមានផលច្រើន មិនមានសេចក្តីត្រេកអរច្រើន មិនចំរើនទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតេសុ សមណ-
 ព្រាហ្មណេសុ ទានំ ទិន្នំ ន មហាច្ចលំ ហោតិ ន
 មហានិសំសំ ន មហាជុតិកំ ន មហាវិញ្ញំ ។ កថំ
 អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតេសុ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ សមណព្រាហ្មណា
 មិច្ឆាទិដ្ឋិកា ហោន្តិ មិច្ឆាសង្កប្បា មិច្ឆាវាចា មិច្ឆា-
 កម្មនា មិច្ឆាអាជីវា មិច្ឆាវាយាមា មិច្ឆាសតិដោ
 មិច្ឆាសមាធិដោ ។ ឯវំ អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតេសុ ភិក្ខុវេ
 សមណព្រាហ្មណេសុ ទានំ ទិន្នំ ន មហាច្ចលំ ហោតិ
 ន មហានិសំសំ ន មហាជុតិកំ ន មហាវិញ្ញំ ។

អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតេ ច ភិក្ខុវេ ខេត្តេ ពិជំ វុត្តំ
 មហាច្ចលំ ហោតិ មហាស្សាទំ ជាតិសេយ្យន្តំ ។ កថំ
 អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតេ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ខេត្តំ អនុន្នមិច្ឆាមិ ច
 ហោតិ អចាសាណាសក្ខវល្លញ្ច ហោតិ អន្ធុសវញ្ច ហោតិ
 កម្មវសិតំ ហោតិ អាយសម្បន្នំ ហោតិ អចាយសម្បន្នំ
 ហោតិ មាតិកាសម្បន្នំ ហោតិ មរិយាទិសម្បន្នំ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អង្គកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទានដែលបុគ្គលឲ្យ ចំពោះពួកសមណព្រាហ្មណ៍
 ដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ជាទានមិនមានផលច្រើន មិនមានភានិសង្ស្ប
 ច្រើន មិនមានសេចក្តីរុងរឿងច្រើន មិនផ្សាយទៅច្រើន ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ សមណព្រាហ្មណ៍ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ តែងចម្លេច
 ខ្លះៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នក
 យល់ឃើញខុស ១ ត្រិះរិះខុស ១ និយាយខុស ១ ធ្វើការងារខុស ១
 ចិញ្ចឹមជីវិតខុស ១ ព្យាយាមខុស ១ នឹករលឹកខុស ១ គាំដៃចិត្តខុស ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទានដែលបុគ្គលឲ្យ ចំពោះសមណព្រាហ្មណ៍ដែល
 ប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនេះ គាត់ទានមិនមានផលច្រើន មិនមាន
 ភានិសង្ស្បច្រើន មិនមានសេចក្តីរុងរឿងច្រើន មិនផ្សាយទៅច្រើន ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងពូជដែលបុគ្គលសាបព្រោះ ក្នុងស្រែ
 ប្រកបដោយអង្គ ៨ ទើបជាពូជមានផលច្រើន មានសេចក្តីត្រេកអរច្រើន
 មានសេចក្តីចម្រើន ។ ស្រែប្រកបដោយអង្គ ៨ តែងចម្លេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រែក្នុងលោកនេះ មិនមានទីទួលខ្លះឬទីទំនាបខ្លះ ១
 មិនមានថ្មនឹងក្រស ១ មិនមានទឹកប្រៃ ១ មានគន្លងនង្គ័លជ្រៅ ១
 បរិបូណ៌ដោយផ្លូវទឹក សម្រាប់បញ្ចូល ១ បរិបូណ៌ដោយផ្លូវទឹក សម្រាប់
 បញ្ចេញ ១ បរិបូណ៌ដោយប្រឡាយទឹក ១ បរិបូណ៌ដោយភ្លៀង ១ ។

បណ្ណសិក្សា ពាណិជ្ជ

ឯវំ អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតេ ភិក្ខុវេ ខេត្តេ តីដំ វុត្តំ
 មហាច្ឆលំ ហោតិ មហាស្សាទំ ជាតិសេយ្យន្តិ ។ ឯវំមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតេសុ សមណាព្រាហ្មណេសុ
 ទានំ ទិន្នំ មហាច្ឆលំ ហោតិ មហាធិសំសំ មហាជុតិកំ
 មហាវិញ្ញាវំ ។ កថំ អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតេសុ ។ ឥធន
 ភិក្ខុវេ សមណាព្រាហ្មណា សម្មាទិដ្ឋិកា ហោន្តិ
 សម្មាសង្កប្បា សម្មាវាទា សម្មាគម្ពន្តា សម្មាអាជីវា
 សម្មាវាយាមា សម្មាសតិភោ សម្មាសមាធិភោ ។ ឯវំ
 អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតេសុ ភិក្ខុវេ សមណាព្រាហ្មណេសុ ទានំ
 ទិន្នំ មហាច្ឆលំ ហោតិ មហាធិសំសំ មហាជុតិកំ
 មហាវិញ្ញាវន្តិ ។

យថាបិ ខេត្តេ សម្បន្នេ បុត្រា តីដសម្បទា

ទេវេ សមាទយន្តម្ហិ ហោតិ ធិញ្ញាយ សម្បទា

អនីតិសម្បទា ហោតិ វិទ្យុញ្ញំ កវតិ សម្បទា

វេបុល្លំ សម្បទា ហោតិ ផលំ វេ ហោតិ សម្បទា ។

បណ្ណាសក ទានវគ្គ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពូជដែលបុគ្គលសាបព្រោះ ក្នុងស្រែប្រកបដោយ
អង្គ៨ យ៉ាងនេះ ជាពូជមានផលច្រើន មានសេចក្តីត្រេកអរច្រើន មាន
សេចក្តីចម្រើន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ចំពោះ
សមណព្រាហ្មណ៍ដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ជាទានមានផលច្រើន មាន
ភានិសង្សច្រើន មានសេចក្តីរុងរឿងច្រើន មានសេចក្តីផ្សាយទៅច្រើន ក៏
យ៉ាងនោះដែរ ។ សមណព្រាហ្មណ៍ ប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច
ខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នក
យល់ឃើញត្រូវ ១ ត្រិះរិះត្រូវ ១ និយាយត្រូវ ១ ធ្វើការងារត្រូវ ១ ចិញ្ចឹម
ជីវិតត្រូវ ១ ព្យាយាមត្រូវ ១ នឹករលឹកត្រូវ ១ តាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ចំពោះពួកសមណព្រាហ្មណ៍
ដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនេះ ទើបជាទានមានផលច្រើន មានភានិ-
សង្សច្រើន មានសេចក្តីរុងរឿងច្រើន មានសេចក្តីផ្សាយទៅច្រើន ។

ពូជដ៏បរិបូណ៌ ដែលគេសាបព្រោះ ក្នុងស្រែដ៏ល្អ កាលបើ
មានភ្លៀងស្រួល ការបរិបូណ៌ ដោយគ្រាប់ស្រូវ ក៏រមែង
មាន គឺបរិបូណ៌ ដោយការមិនអន្តរាយ ១ ការចម្រើន
ឡើង បរិបូណ៌ ១ ការលូតលាស់ បរិបូណ៌ ១
ផ្ទៃហ្មឺងឯង បរិបូណ៌ ១ មានទប់មាយ៉ាងណាមិញ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

ឯវំ សម្មន្នសីលេសុ ទិដ្ឋា កោជនសម្មនា
 សម្មនានំ ឧបនេតិ សម្មន្នំ ហិស្ស តំ កតំ
 តស្មា សម្មនមាកក្ខ័ន្ធំ សម្មន្នត្ថជ បុគ្គលោ(១)
 សម្មន្នបញ្ចេ គេវេថេ ឯវំ ឥដ្ឋន្នំ សម្មនា ។
 វិជ្ជាចរណាសម្មន្នោ លទ្ធា ចិត្តស្ស សម្មនា
 កកោតិ កម្មសម្មនំ លកតិ ចត្តសម្មនំ ។
 លោកំ ញត្វា យថាភូតំ បប្បយ្យ ទិដ្ឋិសម្មនំ
 មគ្គសម្មនមាកម្ម យាតិ សម្មន្នមាណសោ ។
 ឧត្ថុនិត្វា មលំ សត្វំ បត្វា និព្វានសម្មនំ
 មុត្តតិ សព្វនុត្តេហិ សា ហោតិ សព្វសម្មនាតិ ។

(៣៥) អដ្ឋិមា ភិក្ខុវេ ទាន្តបបត្តិយោ ។ កតមា អដ្ឋ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ អដ្ឋកថិបាត

កោដនដ៏បរិបូណ៌ ដែលបុគ្គលឡើងហើយ ចំពោះពួកបុគ្គល
 មានសីលបរិបូណ៌ រមែងញ៉ាំងចំណែកកុសលឡើងកើតឡើង
 កុសលកម្មដែលបុគ្គលនោះធ្វើហើយ ឈ្មោះថាកម្មដ៏បរិបូណ៌
 មានទម្រង់យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលក្នុង
 លោកនេះ ជាអ្នកបរិបូណ៌ មានប្រាជ្ញានូវសេចក្តីបរិបូណ៌
 គួរសេពគប់នូវបុគ្គលដែលមានបញ្ញាដ៏បរិបូណ៌ ការបរិបូណ៌
 រមែងសម្រេចយ៉ាងនេះឯង ។ បុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជា
 នឹងចរណៈ បាននូវសេចក្តីបរិបូណ៌នៃចិត្ត រមែងធ្វើនូវកម្ម ដ៏
 បរិបូណ៌ផង បាននូវប្រយោជន៍ក៏បរិបូណ៌ ។ បុគ្គលដ៏
 ច្បាស់នូវសត្វលោក តាមសេចក្តីពិត រមែងសម្រេចនូវ
 វិបស្សនាសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏បរិបូណ៌ បុគ្គលអាស្រ័យនូវមគ្គដ៏បរិបូណ៌
 មានចិត្តដ៏បរិបូណ៌ រមែងដល់នូវ (ព្រះអរហត្ត) ។ បុគ្គល
 កំចាត់បង់នូវមន្ទិលទាំងពួង ដល់នូវព្រះនិព្វាន ដ៏បរិបូណ៌
 រមែងរួចចាកទុក្ខទាំងពួង ការរួចចាកទុក្ខនោះឯង ទើប
 ឈ្មោះថា សេចក្តីបរិបូណ៌គ្រប់យ៉ាង ។

(៣៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតឡើងនៃទាននេះ មាន
 ៨ យ៉ាង ។ ការកើតឡើងនៃទាន ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

បណ្ណសព្វ ពាស្យា

ឥត ភិក្ខុវេ ឯកទ្វា ទានំ ទេតិ សមណស្ស វា
 ព្រាហ្មណស្ស វា អន្ធនំ ទានំ វត្ថុំ យានំ មាលាភន្ធន្ធ-
 វិលេចនំ សេយ្យវេសនំ បទីបេយ្យំ សោ យំ ទេតិ
 តំ បទ្ទាសីសតិ សោ បស្សតិ ខត្តិយមហាសាលេ
 វា ព្រាហ្មណមហាសាលេ វា គហបតិមហាសាលេ
 វា បញ្ចហំ កាមគុណេហំ សមប្បត្តេ សមន្តិក្ខតេ
 បរិចារយមាទេ ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ អហោ វតាហំ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា ខត្តិយមហាសាលានំ វា
 ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា គហបតិមហាសាលានំ
 វា សហព្យតំ ឧបបជ្ឈេយ្យន្តិ សោ តំ ចិត្តំ បទហតិ
 តំ ចិត្តំ អធិជ្ជាតិ តំ ចិត្តំ កាវេតិ តស្ស តំ ចិត្តំ
 ហីនេធិមុត្តំ ឧត្តរំ អភាវិតំ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា
 ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ
 វា គហបតិមហាសាលានំ វា សហព្យតំ ឧបបជ្ឈតិ
 តញ្ច ខោ សីលវតោ វនាមិ នោ ទុស្សីលស្ស
 ឥដ្ឋតិ ភិក្ខុវេ សីលវតោ បេតោបណិធិ សុទ្ធតា(១) ។

បណ្ណសារ ទានវគ្គ

ម្ចាស់កិត្តិទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ឲ្យទានគឺបាយ ទឹក
 សំពត់ យានជំនិះ កំរងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប ទំដែក ទំអាស្រ័យ
 នៅ គ្រឿងប្រដាប់ ប្រទីប ជាទាន ដល់សមណៈប្រាជ្ញាណ៍ បុគ្គលនោះ
 ឲ្យនូវវត្ថុណា ក៏ប្រាថ្នានូវវត្ថុនោះ បុគ្គលនោះ ឃើញពួកខត្តិយមហា សាល
 ក្តី ព្រាហ្មណមហាសាលក្តី គហបតីមហាសាលក្តី ដែលកំពុងឆែតស្តាប់
 ស្តាប់ មូលមិត្ត បំរើដោយកាមគុណទាំង ៥ ។ បុគ្គលនោះមានសេចក្តី
 ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឡើយ⁺ អញលុះបែកធ្លាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ សូមឲ្យទៅ
 កើតជាមួយនឹងខត្តិយមហាសាលក្តី ព្រាហ្មណមហាសាលក្តី គហបតីមហា-
 សាលក្តី បុគ្គលនោះ ក៏ដកមូលចិត្តនោះ អធិដ្ឋានចិត្តនោះ ចំរើនចិត្តនោះ ចិត្ត
 របស់បុគ្គលនោះ ក៏ស្ថិតក្នុងកាមគុណដ៏ថោកទាប មិនបានចំរើនគុណធម៌
 ដ៏លើសលុបឡើយទៅទៀត លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏រមែងទៅ
 កើតជាមួយនឹងពួកខត្តិយមហាសាលខ្លះ ព្រាហ្មណមហាសាលខ្លះ គហបតី-
 មហាសាលខ្លះ ម្ចាស់កិត្តិទាំងឡាយ គឺថាគតពោលនូវការសម្រេចនោះឯង
 ចំពោះបុគ្គលមានសីល មិនចំពោះបុគ្គលទ្រុស្តសីលឡើយ សេចក្តីប្រាថ្នា
 ដោយចិត្តរបស់បុគ្គលមានសីល រមែងសម្រេចព្រោះចិត្តដ៏បរិសុទ្ធ ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ ឯកោច្ឆោ ទានំ ទេតិ សមណស្ស
 វា ព្រាហ្មណស្ស វា អន្ទំ ចានំ វត្ថំ យានំ មាលា-
 កន្ធិវិលេបនំ សេយ្យវសនំ បទីបេយ្យំ សោ យំ ទេតិ
 តំ បទ្ហាសីសតិ តស្ស សុតំ ហោតិ ចាតុម្មហារា-
 ជិកា ទេវា ទីយាយុកា វណ្ណាវន្តោ សុខពហុលាតិ
 តស្ស ឯវំ ហោតិ អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា ចាតុម្មហារាជិកានំ ទេវានំ សហព្យតំ
 ឧបបជ្ឈេយ្យន្តំ សោ តំ ចិត្តំ បទហតិ តំ ចិត្តំ អធិដ្ឋាតិ
 តំ ចិត្តំ ភាវេតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ហីនេធិមុត្តំ ឧត្តរំ អភា-
 វិតំ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា ចាតុម្មហារាជិកានំ
 ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ឈតិ តព្វា ខោ សីលវតោ
 វនាមិ ខោ ទុស្សីលស្ស ឥដ្ឋតិ ភិក្ខុវេ សីលវតោ
 បេតោបណិធិ សុទ្ធត្តា ។ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ ឯកោច្ឆោ
 ទានំ ទេតិ សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា អន្ទំ ចានំ
 វត្ថំ យានំ មាលាកន្ធិវិលេបនំ សេយ្យវសនំ បទីបេយ្យំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គកថា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ឲ្យទានគឺបាយ ទឹក សំពត់
 យានជំនិះ កម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប ទំដែក ទីអាស្រ័យនៅ
 គ្រឿងប្រដាប់ប្រទីប ជាទានដល់សមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលនោះឲ្យ
 វត្ថុណា ក៏ប្រាថ្នាវត្ថុនោះ បុគ្គលនោះ បានឮថា ពួកទេវតាចាតុម្មហារា-
 ជិកៈ មានអាយុវែង មានសម្បូរល្អ មានសេចក្តីសុខច្រើន បុគ្គលនោះ
 មានសេចក្តីត្រង់រិះយ៉ាងនេះថា ឧហ្ម អាត្មាអញ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ
 ស្លាប់ទៅ សូមឲ្យទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាចាតុម្មហារាជិកៈ បុគ្គលនោះ
 ដក្កលចិត្តនោះ អធិដ្ឋានចិត្តនោះ ចំរើនចិត្តនោះ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះក៏ចុះ
 ស៊ីបក្នុងកាមគុណដ៏ថោកទាប មិនចំរើនគុណធម៌ដ៏លើសលុបឡើយទៅ
 ទៀត លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួក
 ទេវតាចាតុម្មហារាជិកៈ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតពោលនូវការសម្រេច
 នោះឯង ចំពោះបុគ្គលមានសីល មិនចំពោះបុគ្គលទ្រុឌសីលឡើយ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រាថ្នាដោយចិត្តរបស់បុគ្គលមានសីល រមែងសម្រេច
 ព្រោះចិត្តបរិសុទ្ធ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ឲ្យទាន
 គឺបាយ ទឹក សំពត់ យានជំនិះ កម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប ទំដែក
 ទីអាស្រ័យនៅ គ្រឿងប្រដាប់ប្រទីប ជាទានដល់សមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍

បណ្ណាសពេ ពាវន្តោ

សោ យំ ទេតិ តំ បច្ឆាសីសតិ តស្ស សុតំ ហោតិ
 តាវត្ថុសា ទេវំ ។ បេ ។ យាមា ទេវំ... តុសិតា
 ទេវំ... ជិម្ពានវតិ ទេវំ... បរិម្ពត្តវសវត្ថំ ទេវំ ទីយា-
 យុកា វណ្ណវត្ថោ សុខពហុលាតិ តស្ស ឯវំ ហោតិ
 អហោ វតាហំ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា បរិ-
 ម្ពត្តវសវត្ថំ ទេវំ ទំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជេយ្យន្តំ សោ
 តំ ចិត្តំ បទហតិ តំ ចិត្តំ អធិដ្ឋាតិ តំ ចិត្តំ ភាវតិ
 តស្ស តំ ចិត្តំ ហំនេជិម្ពតំ ឧត្តរំ អភាវតំ កាយស្ស
 ភេទា បរម្មណា បរិម្ពត្តវសវត្ថំ ទេវំ ទំ សហព្យតំ
 ឧបបជ្ជតិ តញ្ច ខោ សីលវតោ វនាមិ នោ ទុស្សី-
 លស្ស វជ្ជតិ ភិក្ខុវេ សីលវតោ ចេតោបណិធិ
 សុទ្ធត្តា ។ វេទ បន ភិក្ខុវេ ឯកោច្ឆោ ទានំ ទេតិ
 សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា អន្តំ ទានំ វត្ថំ
 យានំ ពាលាកន្ធាលេបនំ សេយ្យវសនំ បដិបេយ្យំ

បណ្ណសក ពានវត្ថុ

បុគ្គលនោះឲ្យវត្ថុណា ក៏ប្រាថ្នាវត្ថុនោះ បុគ្គលនោះ បានឮថា ពួកទេវតា
 តាវត្ថុឱ្យ ។ បេ ។ ពួកទេវតាយាមៈ ...ពួកទេវតាតុស័ត ...ពួកទេវតា
 និម្មាត៍... ពួកទេវតា បរនិម្មិតវសវត្ថុ មានអាយុវែង មានសម្បុរល្អ
 មានសេចក្តីសុខច្រើន បុគ្គលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឧហ្ម
 អាត្មាអញ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ សូមឲ្យទៅកើតជាមួយ
 នឹងពួកទេវតាបរនិម្មិតវសវត្ថុ បុគ្គលនោះ ដម្កល់ចិត្តនោះ អធិដ្ឋានចិត្តនោះ
 ចំរើនចិត្តនោះ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ក៏ចុះស៊ីបក្នុងតាមគុណដ៏ថោកទាប
 មិនបានចំរើនគុណធម៌ ដ៏លើសលុបឡើងទៅទៀត លុះបែកធ្លាយរាង
 កាយស្លាប់ទៅ ក៏រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាបរនិម្មិតវសវត្ថុ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលនូវការសម្រេចនោះឯង ចំពោះបុគ្គលមាន
 សីល មិនចំពោះបុគ្គលទ្រុស្តសីលឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តី
 ប្រាថ្នាដោយចិត្ត របស់បុគ្គលមានសីល រមែងសម្រេច ព្រោះចិត្តបរិ-
 សុទ្ធ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ឲ្យទានគឺ បាយ
 ទឹក សំពត់ យានជំនិះ កម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប ទីដេក
 ទីអាស្រ័យនៅ គ្រឿងប្រដាប់ ប្រទីប ជាទានដល់សមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស អដ្ឋិកនិបាតោ

សោ យំ នេតិ តំ បច្ឆាសីសតិ តស្ស សុតំ ហោតិ
 ព្រហ្មកាយិកា នេវា ធិយាយុកា វណ្ណវណ្ណោ សុខ-
 ពហុលាតិ តស្ស ឯវំ ហោតិ អហោ វតាហំ កាយស្ស
 ភេទា បរម្មណា ព្រហ្មកាយិកាធំ នេវាធំ សហព្យតំ
 ឧបបន្នេយ្យន្តិ សោ តំ ចិត្តំ បទហតិ តំ ចិត្តំ
 អធិដ្ឋាតិ តំ ចិត្តំ ភាវេតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ហីនេធិម្ពតំ
 ឧត្តរំ អភាវិតំ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា ព្រហ្មកា-
 យិកាធំ នេវាធំ សហព្យតំ ឧបបន្នេតិ តញ្ច ខោ
 សីលវតោ វទាមិ នោ ធុស្សីលស្ស វីតវគស្ស នោ
 សវគស្ស ឥន្ទ្រតិ ភិក្ខុវេ សីលវតោ ចេតោបណិធិ
 វីតវគត្តា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ នាទូបបត្តិយោតិ ។

[៣៦] តិណិមាធិ ភិក្ខុវេ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុនិ ។

កតតមាធិ តិណិ ។ នានមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ(១)

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ អដ្ឋកថិយាគ

បុគ្គលនោះថ្ងៃវត្តណា ក៏ប្រាថ្នាវត្តនោះ បុគ្គលនោះ បានឮថា ពួក
 ទេវតា ព្រហ្មកាយិកៈ មានអាយុវែង មានសម្បុរល្អ មានសេចក្តី
 សុខច្រើន បុគ្គលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឧហ្ម អាត្មាអញ
 លុះបែកធ្លាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ សូមឲ្យទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតា
 ព្រហ្មកាយិកៈ បុគ្គលនោះ ដល់ចិត្តនោះ តាំងចិត្តនោះ ចំរើនចិត្ត
 នោះ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ក៏ចុះស៊ីបក្នុងកាមគុណដ៏ថោកទាប មិនចំរើន
 គុណធម៌ ដ៏លើសលុបឡើងទៅទៀត លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ
 រមែងទៅកើត ជាមួយនឹងពួកទេវតា ព្រហ្មកាយិកៈ តថាគតពោលនូវការ
 សម្រេចនោះឯង ចំពោះបុគ្គលមានសីល មិនចំពោះបុគ្គលទ្រុស្តសីលទេ
 បានចំពោះបុគ្គលប្រាសចាករាគៈ មិនចំពោះបុគ្គល ប្រកបដោយរាគៈទេ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រាថ្នាដោយចិត្តរបស់បុគ្គលមានសីល រមែង
 សម្រេចព្រោះប្រាសចាករាគៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតឡើង
 នៃទានមាន ៨ ប្រការនេះឯង ។

[៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុព្វាភិរិយាវត្ថុនេះមាន ៣ យ៉ាង ។
 បុព្វាភិរិយាវត្ថុ ៣ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺទានមយបុព្វា-
 ភិរិយាវត្ថុ (វត្ថុជាទីតាំងនៃការបំពេញបុណ្យសម្រេចអំពីការឲ្យ) ១

បណ្ណាសក ពានរត្នោ

សីលមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ភាវនាមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកច្ចស្ស ទានមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ បរិត្ត
 កតំ ហោតិ សីលមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ បរិត្ត កតំ
 ហោតិ ភាវនាមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ នាភិសម្ពោតិ ។
 សោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា មនុស្សសោភក្យ(១)
 ឧបបជ្ជតិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ឯកច្ចស្ស ទានមយំ
 បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ មត្តសោ កតំ ហោតិ សីលមយំ
 បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ មត្តសោ កតំ ហោតិ ភាវនាមយំ
 បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ នាភិសម្ពោតិ ។ សោ កាយស្ស ភេទា
 បរម្មរណា មនុស្សសោភក្យ(២) ឧបបជ្ជតិ ។ ឥធិ
 បន ភិក្ខុវេ ឯកច្ចស្ស ទានមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 អធិមត្តំ កតំ ហោតិ សីលមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 អធិមត្តំ កតំ ហោតិ ភាវនាមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 នាភិសម្ពោតិ ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 ចាតុម្ពហារាជិកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ ។

បុណ្យសក ពានវត្ត

សីលមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ (វត្ថុជាទីតាំងនៃការបំពេញបុណ្យសម្រេចអំពី
 ការរក្សាសីល) ១ ការនាមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ (វត្ថុជាទីតាំងនៃការបំពេញ
 បុណ្យសម្រេចអំពីការចម្រើន) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ
 ក្នុងលោកនេះ ធ្វើបានមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ មានប្រមាណតិច ធ្វើសីល-
 មយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ មានប្រមាណតិច ប៉ុន្តែ ការនាមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 មិនទាន់សម្រេចនៅឡើយ ។ បុគ្គលនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ
 ស្លាប់ទៅ វេមន៍ទៅកើតក្នុងត្រកូលមនុស្សថោកទាប ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើបានមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ល្មម
 ប្រមាណ ធ្វើសីលមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ក៏ល្មមប្រមាណ ប៉ុន្តែការនាម-
 យបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ មិនទាន់សម្រេចនៅឡើយ ។ បុគ្គលនោះ លុះបែក
 ធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ វេមន៍កើតក្នុងត្រកូលមនុស្សជំនួញខ្ពស់ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើបានមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុដ៏
 ច្រើនក្រៃលែង ធ្វើសីលមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុដ៏ច្រើនក្រៃលែង ប៉ុន្តែការនាម-
 យបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ មិនទាន់សម្រេចនៅឡើយ ។ បុគ្គលនោះ លុះបែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ វេមន៍ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាចាកុម្មហារាជិកៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកូរិយស្ស អដ្ឋកថាគោ

តត្រ ភិក្ខុវេ ចត្តារោ មហារាជាធា ទានមយំ បុញ្ញ-
 កិរិយាវត្ថុំ អតិវេកំ កិរិច្ឆា សីលមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុំ
 អតិវេកំ កិរិច្ឆា ចាតុម្ពហារាជិកេ ទេវេ ទសហិ
 ហិទេហិ អធិក្កណ្ឌន្តិ ទិព្វេន អាយុនា ទិព្វេន វណ្ណេន
 ទិព្វេន សុខេន ទិព្វេន យសេន ទិព្វេន អាជីបតេយ្យេន
 ទិព្វេហិ រូបេហិ ទិព្វេហិ សន្តេហិ ទិព្វេហិ កន្ធូហិ
 ទិព្វេហិ រសេហិ ទិព្វេហិ ដោដ្ឋព្វេហិ ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ ឯកច្ចស្ស ទានមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ អធិមត្តំ
 កតំ ហោតិ សីលមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ អធិមត្តំ
 កតំ ហោតិ ភាវនាមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ធាតិ-
 សម្មោតិ ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 តាវត្ថីសាធំ ទេវាធំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ
 សក្កោ ទេវាធម៌ន្តោ ទានមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ អតិវេកំ
 កិរិច្ឆា សីលមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ អតិវេកំ កិរិច្ឆា
 តាវត្ថីសេ ទេវេ ទសហិ ហិទេហិ អធិក្កណ្ឌតិ
 ទិព្វេន អាយុនា ។ បេ ។ ទិព្វេហិ ដោដ្ឋព្វេហិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាទេវតាទាំងនោះ មហារាជទាំង ៤ អង្គ បានធ្វើ
 ទានមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ច្រើនក្រៃពេក ធ្វើសីលមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ច្រើន
 ក្រៃពេក រមែងខ្ពង់ខ្ពស់កន្លងនូវពួកទេវតាចាតុមហារាជិកៈ ដោយស្ថាន១០
 យ៉ាងគឺ អាយុជាទិព្វ ១ ពណ៌ជាទិព្វ ១ សុខជាទិព្វ ១ យសជាទិព្វ ១
 អធិបតីជាទិព្វ ១ រូបជាទិព្វ ១ សំឡេងជាទិព្វ ១ ក្លិនជាទិព្វ ១ រសជា
 ទិព្វ ១ ផោដ្ឋព្វជាទិព្វ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ
 ធ្វើទានមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុច្រើនក្រៃលែង ធ្វើសីលមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុច្រើន
 ក្រៃលែង ប៉ុន្តែការវិនាមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ មិនទាន់សម្រេចនៅឡើយ ។ បុគ្គល
 នោះ លុះបែកញាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតា
 តាវត្ថុឆ្យំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាទេវតាទាំងនោះ សក្កទេវរាជ
 ជាធំជាងទេវតា បានធ្វើទានមយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុច្រើនក្រៃពេក ធ្វើសីល-
 មយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុច្រើនក្រៃពេក រមែងខ្ពង់ខ្ពស់កន្លងទេវតាជាន់តាវត្ថុឆ្យំ
 ដោយស្ថាន១០យ៉ាងគឺ អាយុជាទិព្វ ១ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វជាទិព្វ ១ ។

បណ្ណសារ ពាវនាវ

ឥត បន ភិក្ខុវេ ឯកច្ចស្ស ទានមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 អធិមត្តំ កតំ ហោតិ សីលមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 អធិមត្តំ កតំ ហោតិ ភាវនាមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 នាភិសម្មោតិ ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 យាមាធំ ទេវាធំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ ។ តត្រ
 ភិក្ខុវេ សុយាមោ នេវបុត្តោ ទានមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 អតិវេកំ កក្កា សីលមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ អតិវេកំ
 កក្កា យាមេ នេវេ ទិសហិ ហិទេហិ អធិត្តណ្ហាតិ
 ទិព្វេន អាយុនា ។ បេ ។ ទិព្វេហិ ដោដ្ឋព្វេហិ ។ ឥត
 បន ភិក្ខុវេ ឯកច្ចស្ស ទានមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 អធិមត្តំ កតំ ហោតិ សីលមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 អធិមត្តំ កតំ ហោតិ ភាវនាមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 នាភិសម្មោតិ ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 តុសិតាធំ ទេវាធំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ ។ តត្រ
 ភិក្ខុវេ សុន្ទសិតោ នេវបុត្តោ ទានមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 អតិវេកំ កក្កា សីលមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ អតិវេកំ
 កក្កា តុសិតេ នេវេ ទិសហិ ហិទេហិ អធិត្តណ្ហាតិ

បណ្ណាសក ទានវគ្គ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ធ្វើទានមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
ច្រើនក្រែកលែង ធ្វើសីលមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ច្រើនក្រែកលែង ប៉ុន្តែការនា-
មួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ មិនទាន់សម្រេចនៅឡើយ ។ បុគ្គលនោះ លុះបែក
ធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់យាមៈ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ណាទេវតាទាំងនោះ សុយាមទេវបុត្រ បានធ្វើ
ទានមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុដ៏ច្រើនក្រែកពេក បានធ្វើសីលមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
ដ៏ច្រើនក្រែកពេក រមែងឆ្លង់ឆ្លស់កន្លងនូវពួកទេវតាជាន់យាមៈ ដោយស្ថាន
១០ យ៉ាងគឺ អាយុជាទិព្វ ១ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វៈជាទិព្វ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ធ្វើទានមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុច្រើនក្រែក
លែង ធ្វើសីលមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុច្រើនក្រែកលែង ប៉ុន្តែការនាមួយបុញ្ញ-
កិរិយាវត្ថុ មិនទាន់សម្រេចនៅឡើយ ។ បុគ្គលនោះ លុះបែកធ្លាយរាង
កាយស្លាប់ទៅ ក៏រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់តុស័ត ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ណាទេវតាទាំងនោះ សន្តុស័តទេវបុត្រ បានធ្វើទានមួយ-
បុញ្ញកិរិយាវត្ថុដ៏ច្រើនក្រែកពេក បានធ្វើសីលមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុដ៏ច្រើនក្រែក
ពេក រមែងឆ្លង់ឆ្លស់កន្លងនូវពួកទេវតា ជាន់តុស័តដោយស្ថាន ១០ យ៉ាងគឺ

សុត្តន្តបិដក អង្គកុរុយស្ស អដ្ឋកថាបិដក

ទិព្វេន អាយុនា ។ បេ ។ ទិព្វេហិ ដោដ្ឋព្វេហិ ។

ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ឯកច្ចស្ស នានមយំ បុញ្ញ-

កិរិយាវត្ថុ អតិវេកំ កតំ ហោតិ សីលមយំ បុញ្ញ-

កិរិយាវត្ថុ អតិវេកំ កតំ ហោតិ ភាវនាមយំ បុញ្ញ-

កិរិយាវត្ថុ នាភិសម្ពោតិ ។ សោ កាយស្ស ភេទា

បរម្មរណា និម្មានវតីនំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ ។

តត្រ ភិក្ខុវេ សុនិម្មិតោ ទេវបុត្តោ នានមយំ បុញ្ញ-

កិរិយាវត្ថុ អតិវេកំ កិរិយា សីលមយំ បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ

អតិវេកំ កិរិយា និម្មានវតី ទេវេ ទសហិ ហំនេហិ

អធិក្កណ្ឌតិ ទិព្វេន អាយុនា ។ បេ ។ ទិព្វេហិ

ដោដ្ឋព្វេហិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ឯកច្ចស្ស នានមយំ

បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ អធិមត្តំ កតំ ហោតិ សីលមយំ បុញ្ញ-

កិរិយាវត្ថុ អធិមត្តំ កតំ ហោតិ ភាវនាមយំ បុញ្ញ-

កិរិយាវត្ថុ នាភិសម្ពោតិ ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរម្ម-

រណា បរិនិម្មិតវសវតីនំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គវគ្គនិព្វាន

អាយុជាទិព្វ ១ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វៈជាទិព្វ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ធ្វើទានមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុច្រើនក្រៃលែង ធ្វើ
 សីលមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ច្រើនក្រៃលែង ប៉ុន្តែការនាមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ
 មិនសម្រេចនៅឡើយ ។ បុគ្គលនោះ លុះបែកផ្ចាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ
 ក៏រំមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតា និម្មានវតី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បណ្តាទេវតាទាំងនោះ សុនិម្មិតទៅបុត្រ បានធ្វើទានមួយបុញ្ញកិរិ-
 យាវត្ថុដ៏ច្រើនក្រៃពេក បានធ្វើសីលមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុដ៏ច្រើនក្រៃពេក
 រំមែងខ្លួនស្រស់កញ្ជ័យពួកទេវតានិម្មានវតី ដោយស្ថាន ១០ យ៉ាងគឺ អាយុជា
 ទិព្វ ១ ។ បេ ។ ផោដ្ឋព្វៈជាទិព្វ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ
 ក្នុងលោកនេះ ធ្វើទានមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុដ៏ច្រើនក្រៃលែង ធ្វើសីលមួយ-
 បុញ្ញកិរិយាវត្ថុ ដ៏ច្រើនក្រៃលែង ប៉ុន្តែការនាមួយបុញ្ញកិរិយាវត្ថុ មិនទាន់
 សម្រេចនៅឡើយ ។ បុគ្គលនោះ លុះបែកផ្ចាយរាងកាយ ស្លាប់
 ទៅ ក៏រំមែងទៅកើត ជាមួយនឹងពួកទេវតា បរនិម្មិតវសវតី ។

បណ្ណសព ៣៩៣

តត្រ ភិក្ខុវេ បរិម្ពត្តសវត្ថុ នេបុត្តោ(១) ទានមយំ
 បុព្វកិរិយាវត្ថុ អតិវេកំ កក្កា សីលមយំ បុព្វ-
 កិរិយាវត្ថុ អតិវេកំ កក្កា បរិម្ពត្តសវត្ថុ នេបុ ទសហិ
 ហនេហិ អធិក្កណ្ឌតិ ទិព្វេន អាយុនា ទិព្វេន វណ្ណេន
 ទិព្វេន សុខេន ទិព្វេន យសេន ទិព្វេន អាធិបតេយ្យេន
 ទិព្វេហិ រូបេហិ ទិព្វេហិ សន្តេហិ ទិព្វេហិ កន្ទេហិ
 ទិព្វេហិ រសេហិ ទិព្វេហិ ដោដ្ឋព្វេហិ ។ ឥមាធិ ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវេ បុព្វកិរិយាវត្ថុនីតិ ។

[៣៧] អដ្ឋមាធិ ភិក្ខុវេ សប្បវិសទានាធិ ។
 កតមាធិ អដ្ឋ ។ សុច្ឆិ ទេតិ បណ្ឌិតំ ទេតិ កាលេន
 ទេតិ កប្បិយំ ទេតិ វិចេយ្យ ទេតិ អភិណ្ឌំ ទេតិ
 ទទំ ចិត្តំ បសាទេតិ ទត្វា អត្តមនោ ហោតិ ។ ឥមាធិ
 ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ សប្បវិសទានាធិនីតិ ។

សុច្ឆិ បណ្ឌិតំ កាលេន កប្បិយំ ទានកោដនំ
 អភិណ្ឌំ ទទានតិ ទានាធិ សុខេត្តេសុ(២) ព្រហ្មចារិសុ
 នេវ វិប្បដិសារិយំ(៣) ចជិត្វា អាមិសំ តហុ
 ឯវំ ទិដ្ឋានិ ទានាធិ វណ្ណាយន្តិ វិបស្សនោ

បណ្ណាសព ទានវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ណាទេវតាទាំងនោះ បរនិម្មិតវសវត្ថុទេវបុត្រ បាន
ធ្វើទានមយបុត្រាភិរិយាវត្ថុ ដ៏ច្រើនក្រៃពេក បានធ្វើសីលមយបុត្រាភិរិយា-
វត្ថុ ដ៏ច្រើនក្រៃពេក រមែងឧត្តង្គុសកន្លងនូវពួកទេវតាបរនិម្មិតវសវត្ថុ ដោយ
ស្ថាន ១០ យ៉ាង គឺ អាយុជាទិព្វ ១ ពណ៌ជាទិព្វ ១ សុខជាទិព្វ ១
យសជាទិព្វ ១ អធិបតីជាទិព្វ ១ រូបជាទិព្វ ១ សំឡេងជាទិព្វ ១ ក្លិន
ជាទិព្វ ១ រសជាទិព្វ ១ ផោដ្ឋព្វៈជាទិព្វ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុត្រាភិរិយាវត្ថុ មាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បវិសទាននេះមាន ៨ យ៉ាង ។
សប្បវិសទាន ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលឲ្យវត្ថុស្អាត ១ ឲ្យវត្ថុថ្លៃ
ថ្នាំ ១ ឲ្យតាមកាល ១ ឲ្យវត្ថុគួរ ១ ជ្រើសរើសហើយទើបឲ្យ ១ ឲ្យទាន
រឿយៗ ១ កំពុងឲ្យញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ១ លុះឲ្យផុតហើយ រមែងមានសេចក្តី
ពេញចិត្ត ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បវិសទាន ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

បុគ្គល រមែងឲ្យនូវទានទាំងឡាយគឺ ទឹកនីឯកោជន ដ៏ស្អាត
ថ្លៃថ្នាំ តាមកាល វត្ថុដ៏គួរ រឿយៗ ចំពោះព្រហ្មចារីបុគ្គល
ទាំងឡាយ ដូចជាស្រែដ៏ល្អ ពួកអ្នកប្រាជ្ញ រមែងសរសើរ
នូវទានទាំងឡាយ ដែលបុគ្គលលះបង់នូវអាមិសៈ ជាច្រើន
ដែលមិនគួរឲ្យកើតសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ហើយឲ្យយ៉ាងនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

ឯវំ យជិត្វា មេធាវី សន្ថោ មុត្តនំ ចេតសា

អព្យាបជ្ឈំ សុខំ លោកំ បណ្ឌិតោ ឧបបជ្ឈតីតិ ។

[៣៨] សប្បវិសោ ភិក្ខុវេ កុលេ ជាយមាថោ

តហុថោ ជនស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ

មាតាមិត្តនំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ

បុត្តនារស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ

នាសកម្មករោវិសស្ស អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ

ហោតិ មិត្តាមច្ឆានំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ

ហោតិ បុព្វប្បតានំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ

ហោតិ រពោ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ

នេវតានំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ សមណ-

ព្រាហ្មណានំ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អង្គកនិយាយ

អ្នកប្រាជ្ញមានបញ្ញា ជាអ្នកមានសុទ្ធ បានបូជាយ៉ាងនេះ
ហើយ មានចិត្តរួចស្រឡះ រមែងចូលទៅកាន់ទេវលោក
ដែលមិនមានសេចក្តីទុក្ខ មានតែសេចក្តីសុខ ។

(៣៨) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរស កាលកើតកង្វល់ត្រកូល
រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តី
សុខដល់ជនច្រើន ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន
ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់មាតាបិតា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បី
សេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់បុត្រភរិយា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់បុរសជាទាសកម្មករ
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ
ដល់មិត្តនឹងអាមាត្យទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បី
សេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ពួកញាតិ ដែលចែកឋានទៅកាន់បរ-
លោក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បី
សេចក្តីសុខដល់ព្រះរាជា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន
ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ពួកទេវតា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បី
សេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ។

បណ្ណាសក ១៩៧២

សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ មហាមេយោ សព្វសស្សានិ
 សម្មាទេត្តោ ពហុនោ ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ
 ។ បេ ។ ហោតិ ឯវមេវ ចោ ភិក្ខុវេ សប្បុរសោ
 កុលេ ជាយមាណោ ពហុនោ ជនស្ស អត្តាយ ហិតាយ
 សុខាយ ហោតិ មាតាបិតុនំ អត្តាយ ហិតាយ
 សុខាយ ហោតិ បុត្តនាស្ស អត្តាយ ហិតាយ
 សុខាយ ហោតិ ធាសកម្មករោវសស្ស អត្តាយ
 ហិតាយ សុខាយ ហោតិ មិត្តាមច្ឆានំ អត្តាយ ហិតាយ
 សុខាយ ហោតិ បុព្វប្បត្តានំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ
 ហោតិ រញ្ជោ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ
 ទេវតានំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ សមណ-
 ព្រាហ្មណានំ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ ។

បណ្ណាសក ទានវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាមេយ កាលញ្ចាំងសំឡឹងទាំងអស់ ឲ្យសម្រេច
 ព្រម រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើនដល់ជនច្រើន
 ។ បេ ។ មានទុបមាដូចម្តេចមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរស កាល
 កើតក្នុងត្រកូល រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដើម្បីសេចក្តីចំរើនដើម្បី
 សេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន
 ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់មាតានឹងបិតាទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់បុត្រភរិយា ប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់បុរសជាទាស-
 កម្មករ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់មិត្តនឹងអាមាត្យទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
 ចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ពួកញាតិ ដែលចែកឋានទៅកាន់បរលោក
 ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ព្រះ
 រាជា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់ពួកទេវតា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បី
 សេចក្តីសុខដល់សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ក៏មានទុបមេយៗដូច្នោះដែរ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស អង្គកនិយាយ

ពហ្វនំ វត្ត អត្ថាយ សប្បញ្ញោ យរមាវសំ

មាតរំ បិតរំ បុត្រេ វត្តិនិវេសន្តិតោ

បូជេតិ សហជម្ពេន បុត្រេ កតមន្តស្សរំ

អនាតារេ បព្វជិតេ អនាបេ ព្រហ្មចារិនោ(១)

និវេសន្តោ បូជេតិ ញត្វា ជម្ពេ ច បេសលោ

ញោ ហិតោ ទេវហិតោ ញាតិនំ សទិនំ ហិតោ

សព្វេសំ សហិតោ ហោតិ សន្តម្មេ សុបតិដ្ឋិតោ

វិនេយ្យ មច្ឆេមលំ សលោកំ កជិតេ សិវន្តិ ។

[៣៩] អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ បុញ្ញាភិសន្តា កុសលា-

ភិសន្តា សុខស្សហារា សោវត្តិកា សុខវិចារិកា

សត្តសំវត្តនិកា វេជ្ជាយ កត្តាយ មនាទាយ

ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ អដ្ឋ ។

១ ឧ. អចចេ ព្រហ្មចារិយោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថាបិដក

បុគ្គលប្រកបដោយបញ្ញា កាលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ រមែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពួកជនច្រើន ជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស
 ក្នុងវេលាយប់នឹងថ្ងៃ កាលនឹករលឹកដល់បុព្វការគុណដែល
 មាតានឹងបិតាធ្វើហើយ រមែងបូជាមាតាបិតាជាមុន ដោយ
 ហេតុប្រកបដោយធម៌ រមែងកោតក្រែងចំពោះបញ្ចវត្ថុជាអនា-
 តារិកបុគ្គល ជាព្រហ្មចារីបុគ្គលមានសទ្ធាដ៏ក្តៅក្តាយមាំមាំមានសីល
 ជាទីស្រឡាញ់ លុះដឹងច្បាស់នូវធម៌ទាំងឡាយហើយ រមែង
 បូជា បុគ្គលណាដែលមានប្រយោជន៍ដល់ព្រះរាជា មានប្រ-
 យោជន៍ដល់ទេវតា មានប្រយោជន៍ដល់ពួកញាតិ ដល់មិត្ត
 សំឡាញ់ ដល់សិប្បកម្មព្រះសង្ឃ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាមាន
 ប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលទាំងអស់ បុគ្គលណាកំចាត់បង្គំនូវមន្ទិល
 គឺសេចក្តីកំណាញ់ បុគ្គលនោះ រមែងជួបប្រទះនូវលោកក្សេមក្សាន្ត។

[៣៩] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អានិសង្សនៃបុណ្យ អានិសង្សនៃកុសល
 ជាអាហារនៃសេចក្តីសុខ ជាធម៌ឲ្យនូវអារម្មណ៍ដ៏ល្អលើសជាផលនៃសេចក្តី
 សុខ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីស្នូតិយាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីត្រេក
 អរ ដើម្បីសេចក្តីរីករាយ ដើម្បីសេចក្តីពេញចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បី
 សេចក្តីសុខ។ អានិសង្សនៃបុណ្យ អានិសង្សនៃកុសល យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ។

បណ្ណសំពេញ ទី១៣

ឥន្ទ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ ពុទ្ធំ សរណំ គតោ
 ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ បុញ្ញភិក្ខុសង្គោ
 កុសលភិក្ខុសង្គោ សុខស្សហារោ សោវត្ថុកោ សុខ-
 វិទាគោ សក្កសំវត្ថុនិគោ ឥដ្ឋាយ កត្តាយ មនាទាយ
 ហិតាយ សុខាយ សំវត្ថុតិ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ ធម្មំ សរណំ គតោ ហោតិ អយំ
 ភិក្ខុវេ ធីតិយោ បុញ្ញភិក្ខុសង្គោ ។ មេ ។ សំវត្ថុតិ ។
 បុន ចបំ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ សង្ឃំ សរណំ
 គតោ ហោតិ អយំ ភិក្ខុវេ តតិយោ បុញ្ញភិក្ខុសង្គោ
 កុសលភិក្ខុសង្គោ សុខស្សហារោ សោវត្ថុកោ សុខ-
 វិទាគោ សក្កសំវត្ថុនិគោ ឥដ្ឋាយ កត្តាយ មនាទាយ
 ហិតាយ សុខាយ សំវត្ថុតិ ។ បញ្ចមាទិ ភិក្ខុវេ
 ទានានិ មហាទានានិ អក្កញ្ញានិ ក្កញ្ញានិ វិសញ្ញានិ

បណ្ណាសក ទានវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកដល់នូវព្រះ
 ពុទ្ធជាទីពឹង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអានិសង្សនៃបុណ្យ អានិសង្ស
 នៃកុសល ជាអាហារនៃសេចក្តីសុខ ជាធម៌ឲ្យនូវការម្ស្នាក់ដ៏ល្អលើស ជា
 ផលនៃសេចក្តីសុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីស្នូតទី ១ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីសេចក្តីរីករាយ ដើម្បីសេចក្តីពេញចិត្ត
 ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត អរិយសាវក ជាអ្នកដល់នូវព្រះធម៌ជាទីពឹង ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះជាអានិសង្សនៃបុណ្យទី ២ ។ រេ ។ រមែង
 ប្រព្រឹត្តទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត អរិយសាវក ជា
 អ្នកដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីពឹង នេះជាអានិសង្សនៃបុណ្យ អានិសង្សនៃ
 កុសល ជាអាហារនៃសេចក្តីសុខ ជាធម៌ឲ្យនូវការម្ស្នាក់ដ៏ល្អលើស
 ជាផលនៃសេចក្តីសុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីស្នូតទី ៣ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីសេចក្តីរីករាយ ដើម្បីសេចក្តីពេញចិត្ត
 ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាន
 ទាំង ៥ យ៉ាងនេះ ចាត់ជាមហាទាន ដែលអ្នកប្រាជ្ញដឹងថាជាវរបស់ប្រសើរ
 ដឹងថាជាវរបស់ប្រព្រឹត្តទៅអស់រាត្រីយូរ ដឹងថាជាវង្សនៃ (កល្យាណជន)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិកាយោ

ចោរណាង អសន្តិណាង អសន្តិណាបុត្វាង ន សន្តិយន្ត
 ន សន្តិយស្សន្ត អប្បជិត្តដ្ឋានិ សមណោហិ ព្រាហ្ម-
 ណោហិ វិញ្ញាហិ ។ កតមាង បញ្ច ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ

អរិយស្សវគោ ចាណាតិចាតំ បហាយ ចាណាតិចាតា
 បដិវរតោ ហោតិ ចាណាតិចាតា បដិវរតោ ភិក្ខុវេ

អរិយស្សវគោ អបរិមាណាធំ សត្តាធំ អភយំ ទេតិ អវេរំ
 ទេតិ អព្យាបជ្ឈំ ទេតិ អបរិមាណាធំ សត្តាធំ អភយំ

ទត្វា អវេរំ ទត្វា អព្យាបជ្ឈំ ទត្វា អបរិមាណាស្ស អភយ-
 ស្ស អវេរំស្ស អព្យាបជ្ឈស្ស ភាគី ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ

បឋមំ ទាធំ មហាទាធំ អកុញ្ញំ រត្តញ្ញំ វិសញ្ញំ ចោរណំ

អសន្តិណា អសន្តិណាបុត្វំ ន សន្តិយន្ត ន សន្តិ-

យស្សន្ត អប្បជិត្តដ្ឋំ សមណោហិ ព្រាហ្មណោហិ វិញ្ញាហិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិកាយ អដ្ឋកថិយ

ជាវបស្សមានមកក្នុងកាលមុន ជាវបស្សមិនរោយរោយ ជាវបស្សមិនធ្លាប់រោយ
 រោយហើយ វេមនិមិនខ្ចាត់ខ្ចាយ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) នឹងមិនខ្ចាត់ខ្ចាយ
 (ក្នុងអនាគត) ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ជាវិញ្ញាណ ក៏មិនដែលតិះដៀល
 ឡើយ ។ ទាន ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសា-
 វកក្នុងសាសនានេះ លះបង់បាណាតិបាត វៀរចាកបាណាតិបាត ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត ឈ្មោះថាឲ្យនូវ
 អភ័យ ឲ្យនូវអំពើមិនមានពៀរ ឲ្យនូវអំពើមិនមានទុក្ខ ដល់សត្វទាំងឡាយ
 មានប្រមាណមិនបាន លុះឲ្យនូវអភ័យ ឲ្យនូវអំពើមិនមានពៀរ ឲ្យនូវអំពើ
 មិនមានទុក្ខ ដល់សត្វទាំងឡាយ មានប្រមាណមិនបានហើយ វេមនិជាអ្នក
 មានចំណែក នៃសេចក្តីមិនមានភ័យ មិនមានពៀរ មិនមានទុក្ខ មាន
 ប្រមាណមិនបានវិញ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទានទី ១ ចាត់ជាមហា-
 ទាន ដែលអ្នកប្រាជ្ញដឹងថាជាវបស្សប្រសើរ ដឹងថាជាវបស្សប្រព្រឹត្តទៅអស់
 រាត្រីយូរ ដឹងថាជាវិជ្ជុនៃ (កល្យាណជន) ជាវបស្សមានមកក្នុងកាលមុន
 ជាវបស្សមិនរោយរោយ មិនធ្លាប់រោយរោយហើយ វេមនិមិនខ្ចាត់ខ្ចាយ នឹងមិន
 ខ្ចាត់ខ្ចាយ ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ជាវិញ្ញាណ ក៏មិនដែលតិះដៀលឡើយ

បណ្ណាសពេ ១៩វគ្គ

អយំ ភិក្ខុវេ ចតុត្ថោ បុញ្ញភិក្ខុសង្គោ កុសលាភិក្ខុសង្គោ
 សុខស្ស័យាវោ សោវត្ថិកោ សុខវិទាកោ សត្តសំវត្ថ-
 និកោ ឥដ្ឋាយ កុញ្ញាយ មនាទាយ ហិតាយ សុខាយ
 សំវត្ថតិ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ
 អទិន្នាទានំ បហាយ អទិន្នាទានា បដិវិតោ ហោតិ
 ។ បេ ។ កាមេសុ មិន្នាទារំ បហាយ កាមេសុ
 មិន្នាទារា បដិវិតោ ហោតិ ។ បេ ។ មុសាវាទំ បហាយ
 មុសាវាទា បដិវិតោ ហោតិ ។ បេ ។ សុរាមេរយ-
 មជ្ជប្បមាទដ្ឋានំ បហាយ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា
 បដិវិតោ ហោតិ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិតោ
 ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ អបរិមាណានំ សត្តានំ អភយំ
 ទេតិ អវេ ទេតិ អព្យាបជ្ឈំ ទេតិ អបរិមាណានំ សត្តានំ
 អភយំ ទត្វា អវេ ទត្វា អព្យាបជ្ឈំ ទត្វា អបរិមាណាស្ស
 អភយស្ស អវេស្ស អព្យាបជ្ឈស្ស ភាគី ហោតិ ឥទំ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចមំ ទានំ បហាទានំ អត្ថញ្ច រត្ថញ្ច វិសញ្ច

បណ្ណសារ ទានវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអានិសង្សនៃបុណ្យ អានិសង្សនៃកុសល ជា
 អាហារនៃសេចក្តីសុខ ជាធម៌ឲ្យនូវការម្នាក់ដ៏ល្អលើស ជាផលនៃសេចក្តី
 សុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីស្នូតទី ៤ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ
 ដើម្បីសេចក្តីរីករាយ ដើម្បីសេចក្តីពេញចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេច
 ក្តីសុខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត អរិយសាវ័ក លះបង់អទិន្នាទាន
 វៀរចាកអទិន្នាទាន ។ បេ ។ លះបង់ការមេសុមិច្ឆាចារ វៀរចាកការមេ-
 សុមិច្ឆាចារ ។ បេ ។ លះបង់មុសាវាទ វៀរចាកមុសាវាទ ។ បេ ។ លះបង់
 សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន វៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក វៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន ឈ្មោះ
 ថា ឲ្យនូវអក័យ ឲ្យនូវអំពើមិនមានពៀរ ឲ្យនូវអំពើមិនមានទុក្ខ ដល់
 សត្វទាំងឡាយ មានប្រមាណមិនបាន លុះឲ្យនូវអក័យ ឲ្យនូវអំពើ
 មិនមានពៀរ ឲ្យនូវអំពើមិនមានទុក្ខ ដល់សត្វទាំងឡាយ មានប្រមាណ
 មិនបានហើយ រមែងជាអ្នក មានចំណែក នៃសេចក្តីមិនមានក័យ មិន
 មានពៀរ មិនមានទុក្ខ មានប្រមាណមិនបានវិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាទានទី ៤ ចាត់ជាមហាទាន ដែលអ្នកប្រាជ្ញដឹងថាជាបស្ច័យប្រសើរ
 ដឹងថាជាបស្ច័យប្រព្រឹត្តទៅអស់ព្រឹត្តិយុរ ដឹងថាជាវិនិច្ឆ័យ (កល្យាណជន)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស អង្គពនិបាតោ

ខោរណំ អសន្តិណំ អសន្តិណាប្បព័ន្ធ ន សន្តិយតិ ន
 សន្តិយស្សតិ អប្បដិក្ខុដ្ឋំ សមណោហិ ព្រាហ្មណោហិ
 វិញ្ញាហិ អយំ ភិក្ខុវេ អដ្ឋមោ បុញ្ញាភិសន្នោ កុសលាភិ-
 សន្នោ សុខស្សហារោ សោវត្ថិកោ សុខវិទាតោ
 សត្តសំវត្ថនិកោ ឥដ្ឋាយ កត្តាយ មនាទាយ
 ហិតាយ សុខាយ សំវត្ថតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 អដ្ឋ បុញ្ញាភិសន្នោ កុសលាភិសន្នោ សុខស្សហារោ
 សោវត្ថិកោ សុខវិទាតោ សត្តសំវត្ថនិកោ ឥដ្ឋាយ
 កត្តាយ មនាទាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្ថន្តតិ ។

[៤០] ចាណាតិទាតោ ភិក្ខុវេ អាសេវិតោ ភាវិតោ
 ពហុលីកតោ និយសំវត្ថនិកោ តិច្ឆានយោនិសំវត្ថ-
 និកោ បិត្តិវិសយសំវត្ថនិកោ ។ យោ សព្វលហុសោ
 ចាណាតិទាតស្ស វិទាតោ មនុស្សភូតស្ស អប្ប-
 យុត្តសំវត្ថនិកោ ហោតិ ។ អទិដ្ឋានានំ ភិក្ខុវេ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កនិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ជាវបស្ថានមកក្នុងកាលមុន មិនរោយរាយ មិនធ្លាប់រោយរាយហើយ
 រមែងមិនខ្ចាត់ខ្ចាយ នឹងមិនខ្ចាត់ខ្ចាយ ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ជាវិញ្ញាណក្ខន្ធ
 មិនដែលតិះដៀលឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាភានិសង្ឃនៃបុណ្យ
 ភានិសង្ឃនៃកុសល ជាអាហារនៃសេចក្តីសុខ ជាធម៌ឲ្យនូវការម្នាក់ដ៏ល្អ
 លើស ជាផលនៃសេចក្តីសុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីស្នូតទី៨ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីសេចក្តីរីករាយ ដើម្បីសេចក្តីពេញចិត្ត ដើម្បី
 សេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភានិសង្ឃ
 នៃបុណ្យ ភានិសង្ឃនៃកុសល ជាអាហារនៃសេចក្តីសុខ ជាធម៌ឲ្យនូវ
 ការម្នាក់ដ៏ល្អលើស ជាផលនៃសេចក្តីសុខ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីស្នូត ៨
 ប្រការនេះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីសេចក្តីរីក
 រាយ ដើម្បីសេចក្តីពេញចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ ។

(៤០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បាណាតិបាត ដែលបុគ្គលសេពថ្មីក
 ហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនរក ប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីកំណើតតិរច្ឆាន ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិត្តវិស័យ ។ ផលនៃ
 បាណាតិបាត ដែលស្រាលជាងផលទាំងអស់ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 មានអាយុវ្លី ដល់កើតជាមនុស្ស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អទិន្នាទាន

បណ្ណាល័យ ១៨/២២

អាសេវិតំ ភារិតំ ពហុលីកតំ និរយសំវត្ថុនិកំ តិរច្ឆាន-
យោនិសំវត្ថុនិកំ បិត្តិវិសយសំវត្ថុនិកំ ។ យោ សព្វ-
លហុសោ អនិច្ឆាទានស្ស វិចារោ មនុស្សក្ខតស្ស
ភោគព្យសនសំវត្ថុនិកោ ហោតិ ។ កាមេសុ មិច្ឆាចារោ
ភិក្ខុវេ អាសេវិតោ ភារិតោ ពហុលីកតោ និរយសំវត្ថុ-
និកោ តិរច្ឆានយោនិសំវត្ថុនិកោ បិត្តិវិសយសំវត្ថុនិកោ ។
យោ សព្វលហុសោ កាមេសុ មិច្ឆាចារស្ស វិចារោ
មនុស្សក្ខតស្ស សបត្ថវេសំវត្ថុនិកោ ហោតិ ។ មុសាវាទោ
ភិក្ខុវេ អាសេវិតោ ភារិតោ ពហុលីកតោ និរយសំវត្ថុ-
និកោ តិរច្ឆានយោនិសំវត្ថុនិកោ បិត្តិវិសយសំវត្ថុនិកោ ។
យោ សព្វលហុសោ មុសាវាទស្ស វិចារោ មនុស្ស-
ក្ខតស្ស អក្ខតពុក្ខានសំវត្ថុនិកោ ហោតិ ។ បិសុណា
ភិក្ខុវេ វាចា អាសេវិតា ភារិតា ពហុលីកតា និរយ-
សំវត្ថុនិកា តិរច្ឆានយោនិសំវត្ថុនិកា បិត្តិវិសយសំវត្ថុ-
និកា ។ យោ សព្វលហុសោ បិសុណាយ វាចាយ
វិចារោ មនុស្សក្ខតស្ស មិត្តហិ ភេទនសំវត្ថុនិកោ
ហោតិ ។ ដុសា ភិក្ខុវេ វាចា អាសេវិតា ភារិតា

បណ្ណាល័យ ពានវត្ត

ដែលបុគ្គលថ្នាក់ហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 នរក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីកំណើតតិរច្ឆាន ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិទវិស័យ ។
 ផលនៃអទិន្នាបានដែលស្រាលជាងផលទាំងអស់ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 វិនាសនៃភោគៈ ដល់កើតជាមនុស្ស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមេសុមិច្ឆា-
 ចារ ដែលបុគ្គលថ្នាក់ហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីនរក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីកំណើតតិរច្ឆាន ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិទ-
 វិស័យ ។ ផលនៃកាមេសុមិច្ឆាចារ ដែលស្រាលជាងផលទាំងអស់ រមែង
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសត្រូវនឹងព្យែង ដល់កើតជាមនុស្ស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ មុសាវាទ ដែលបុគ្គលថ្នាក់ហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយប្រ-
 ព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនរក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីកំណើតតិរច្ឆាន ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 បិទវិស័យ។ ផលនៃមុសាវាទ ដែលស្រាលជាងផលទាំងអស់ រមែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីគេពោលបង្កាច់ ដោយពាក្យមិនពិត ដល់កើតជាមនុស្ស។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បិសុណាវាចា ដែលបុគ្គលថ្នាក់ហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើ
 ឲ្យច្រើនហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនរក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីកំណើតតិរច្ឆាន
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិទវិស័យ។ ផលនៃបិសុណាវាចា ដែលស្រាលជាងផល
 ទាំងអស់ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបែកបាក់ចាកមិត្ត ដល់កើតជាមនុស្ស ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផុសវាចា ដែលបុគ្គលថ្នាក់ហើយ ចំរើនហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

ពហុលីកតា និយសំវត្ថុនិកា តិច្ឆានយោនិសំវត្ថុនិកា
 ចិត្តិសយសំវត្ថុនិកា ។ យោ សព្វលហុសោ ធម្មសាយ
 វាចាយ វិចារកោ មនុស្សក្ខតស្ស អមនាបសន្ធិសំវត្ថុ-
 និកោ ហោតិ ។ សម្មប្បលាថោ ភិក្ខុវេ អាសេវិតោ
 ភាវិតោ ពហុលីកតោ និយសំវត្ថុនិកោ តិច្ឆានយោនិ-
 សំវត្ថុនិកោ ចិត្តិសយសំវត្ថុនិកោ ។ យោ សព្វល-
 ហុសោ សម្មប្បលាបស្ស វិចារកោ មនុស្សក្ខតស្ស
 អនាទេយ្យវាចាសំវត្ថុនិកោ ហោតិ ។ សុរាមេរយចានំ
 ភិក្ខុវេ អាសេវិតំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ និយសំវត្ថុនិកំ
 តិច្ឆានយោនិសំវត្ថុនិកំ ចិត្តិសយសំវត្ថុនិកំ ។ យោ
 សព្វលហុសោ សុរាមេរយចានស្ស វិចារកោ មនុស្ស-
 ក្ខតស្ស ឧប្បត្តកសំវត្ថុនិកោ ហោតីតិ ។

ពាសវន្តោ បុគ្គលោ ។

ពិច្រៀតនំ

ទ្វេ ធានានិ វត្ថុញ ខេត្តំ នាម្ខបបត្តិ កិរិយំ
 ទ្វេ សប្បវិសា សព្វលហុសោ អភិសន្តោ ច វត្ថុតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្នុងនិកាយ អង្គនិកាយ

ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនរក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីកំណើត
 តិរច្ឆាន ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិគ្គវិស័យ ។ ផលនៃផុសរាវា ដែលស្រាលជាង
 ផលទាំងអស់ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសម្លេងមិនជាទីគាប់ចិត្ត ដល់កើតជា
 មនុស្ស ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម្បូរលាបៈដែលបុគ្គលថ្មីកហើយ ចំរើន
 ហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីនរក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 កំណើតតិរច្ឆាន ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិគ្គវិស័យ ។ ផលនៃសម្បូរលាបៈ
 ដែលស្រាលជាងផលទាំងអស់ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីពាក្យដែលមិន
 គួរកាន់យក ដល់កើតជាមនុស្ស ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការផឹកនូវស្ករនិង
 មេរ័យដែលបុគ្គលថ្មីកហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីនរក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីកំណើតតិរច្ឆាន ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិគ្គ-
 វិស័យ ។ ផលនៃការផឹកនូវស្ករមេរ័យ ដែលស្រាលជាងផលទាំង
 អស់ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីភាពជាឆ្កួត ដល់កើតជាមនុស្ស ។

ចប់ ទានវគ្គទី ៤ ។

ឧទ្ទានកិណ្ឌិកៈ គឺ

និយាយអំពីទានពីរលើក អំពីទានវត្ថុ ១ អំពីបុព្វាកេត្ត ១ អំពី
 ការកើតឡើងនៃទាន ១ អំពីបុព្វាកិរិយាវត្ថុ ១ អំពីសប្បវសពីរ
 លើក អំពីផលដ៏ស្រាលជាងផលទាំងអស់ ១ អំពីអាទិសង្ឃ ១ ។

ឧបោសថវិគ្គោ

[៤០] ឯវេទ្ធ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភក្កវា សាវត្ថយំ

វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ

ខោ ភក្កវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។ ភទន្តេតិ តេ

ភិក្ខុ ភក្កវតោ បច្ចុស្សោសុំ ។ ភក្កវា ឯតទលេច អដ្ឋង្គ-

សមម្នាកតោ ភិក្ខុវេ ឧទោសថោ ឧបុត្តោ មហាប្បលោ

ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ មហាវិទ្យារោ ។

កថំ ឧបុត្តោ ច ភិក្ខុវេ អដ្ឋង្គសមម្នាកតោ ឧទោសថោ

មហាប្បលោ ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ

មហាវិទ្យារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ ឥតិ

បដិសញ្ញត្តតិ យាវជីវំ អរហន្តោ ចាណាតិចាតំ មហាយ

ចាណាតិចាតា បដិវិតា ជិហិតទណ្ឌា ជិហិតសត្តា

លង្គិ ឧយាបដ្ឋា សព្វប្បណក្ខតហិតាធុកម្យំនោ វិហារន្តិ

ឧបោសថវិគ្គ

[៤១] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។
ក្នុងទីនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះមានព្រះភាគថា
ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដែលបុគ្គលចាំ
រក្សាហើយ វេមន៍មានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានសេចក្តីរីក
រឿងច្រើន មានសេចក្តីផ្សាយទៅច្រើន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ចុះឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដែលបុគ្គល ចាំរក្សាហើយ
វេមន៍មានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានសេចក្តីរីករឿងច្រើន មាន
សេចក្តីផ្សាយទៅច្រើន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាថា ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះបង់
បាណាតិបាត វៀរចាកបាណាតិបាត មានអាជ្ញា ដាក់ចុះហើយ មានគ្រឿង
សស្រ្តា ដាក់ចុះហើយ ជាអ្នកមានសេចក្តីឱសបាប មានសេចក្តីអាណិត
មានសេចក្តីអនុគ្រោះ ដោយប្រយោជន៍ដល់សព្វសត្វ ដរាបអស់ជីវិត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គព្រាហ្មណ៍ អង្គនិបាតោ

អហំបដ្ឋ ឥមញ្ច រត្ថំ ឥមញ្ច ទិវសំ ចាណាតិចាតំ
 បហាយ ចាណាតិចាតា បដិវិតោ និហិតនឈ្លោ និហិ-
 តសត្តោ លង្គិ ធម្មាបដ្ឋោ សព្វប្បណាគូតហិតាទុកម្មំ
 វិហារមិ ឥមីនាបន្តេន អរហតំ អនុករោមិ ឧទោសថោ
 ច មេ ឧបុត្តោ កវិស្សត្តិ ។ ឥមីនា បឋមេន អន្តេន
 សមន្មាគតោ ហោតិ ។ បេ ។ យាវជីវំ អរហន្តោ
 អទិន្នាទានំ បហាយ អទិន្នាទានា បដិវិតា ទិន្នាទាយិ
 ទិន្នប្បដិកង្ខំ អត្ថនេន សុចិត្តតេន អត្តនា វិហរន្តិ អហំ-
 បដ្ឋ ឥមញ្ច រត្ថំ ឥមញ្ច ទិវសំ អទិន្នាទានំ បហាយ
 អទិន្នាទានា បដិវិតោ ទិន្នាទាយិ ទិន្នប្បដិកង្ខំ អត្ថនេន
 សុចិត្តតេន អត្តនា វិហារមិ ឥមីនាបន្តេន អរហតំ
 អនុករោមិ ឧទោសថោ ច មេ ឧបុត្តោ កវិស្សត្តិ ។
 ឥមីនា ទុតិយេន អន្តេន សមន្មាគតោ ហោតិ
 ។ បេ ។ យាវជីវំ អរហន្តោ អព្រហ្មចរិយំ បហាយ
 ព្រហ្មចារិណោ អារាចារិណោ វិតា មេដុនា តាមធម្មា

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អដ្ឋកថិយា

ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែកខ្លួនអញ លះបង់នូវបាណាតិបាត វៀរចាកបាណា-
តិបាត មានអាជ្ញាដាក់ចុះហើយ មានគ្រឿងសស្ត្រាដាក់ចុះហើយ មាន
សេចក្តីខ្មាសបាប មានសេចក្តីអាណិត មានសេចក្តីអនុគ្រោះ ដោយ
ប្រយោជន៍ដល់សព្វសត្វ អស់យប់នេះ នឹងថ្ងៃនេះដែរ យកតម្រាប់ព្រះ
អរហន្តទាំងឡាយផង ខ្លួនអញនឹងចាំក្សាទេវាសថផង ដោយអង្គនេះ
ឯង ។ ទេវាសថ ប្រកបដោយអង្គទី ១ នេះឯង ។ បេ ។ ព្រះអរហន្ត
ទាំងឡាយ លះបង់អទិន្នាទាន វៀរចាកអទិន្នាទាន កាន់យកតែវត្ថុដែល
គេឲ្យ ប្រាថ្នាចំពោះវត្ថុដែលគេឲ្យ មានខ្លួនដ៏ស្អាត មិនមែនជាអ្នកលួច
ដកបអស់ជីវិត ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែកខ្លួនអញ លះបង់អទិន្នាទាន វៀរ
ចាកអទិន្នាទាន កាន់យកតែវត្ថុដែលគេឲ្យ ប្រាថ្នាចំពោះវត្ថុដែលគេ
ឲ្យ មានខ្លួនដ៏ស្អាត មិនមែនជាអ្នកលួច អស់យប់នេះ នឹងថ្ងៃនេះដែរ
យកតម្រាប់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយផង ខ្លួនអញចាំក្សាទេវាសថផងដោយ
អង្គនេះឯង ។ ទេវាសថ ប្រកបដោយអង្គទី ២ នេះឯង ។ បេ ។ ព្រះ
អរហន្តទាំងឡាយ លះបង់អព្រហ្មចរិយៈ ជាអ្នកមានព្រហ្មចារ្យ ប្រ
ព្រឹត្តន្ទាយ វៀរចាកមេដុន ដែលជាធម៌របស់អ្នកស្រុក ដកបអស់ជីវិត

បណ្ណាសកោ ឧបោសថវិគ្គោ

អហំបជ្ជេ ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវសំ អព្រហ្មចរិយំ
 បហាយ ព្រហ្មចារី អាវាចារី វិរតោ មេធា
 តាមធម្មា ឥមិនាបន្តេន អរហតំ អនុគរោមិ ឧទោ-
 សថោ ច មេ ឧបុត្តោ ភវិស្សត្តិ ។ ឥមិនា តតិយេន
 អន្តេន សមន្មាគតោ ហោតិ ។ បេ ។ យាវជីវំ
 អរហន្តោ មុសាវាទំ បហាយ មុសាវាទា បដិវិតា
 សច្ចវាទិនោ សច្ចសន្ធា វេតា បច្ចយិកោ អវិសំវាទកោ
 លោកស្ស អហំបជ្ជេ ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវសំ មុសាវាទំ
 បហាយ មុសាវាទា បដិវិតោ សច្ចវាទំ សច្ចសន្ធា
 វេតោ បច្ចយិកោ អវិសំវាទកោ លោកស្ស ឥមិនា-
 បន្តេន អរហតំ អនុគរោមិ ឧទោសថោ ច មេ ឧបុត្តោ
 ភវិស្សត្តិ ។ ឥមិនា ចតុត្ថេន អន្តេន សមន្មាគតោ
 ហោតិ ។ បេ ។ យាវជីវំ អរហន្តោ សុភមេយមជ្ជិប្បមាទ-
 ដ្ឋានំ បហាយ សុភមេយមជ្ជិប្បមាទដ្ឋានា បដិវិតា

បណ្ណសិក្សា ឧបោសថវិទ្យា

ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែកខ្លួនអញលះបង់អត្រាហូចរយៈ ជាអ្នកមានព្រហ្មចារ្យ
 ប្រព្រឹត្តឆ្ងាយ វៀរចាកមេប៉ុន ដែលជាធម៌របស់អ្នកស្រុក អស់យប់នេះ
 នឹងថ្ងៃនេះដែរ យកតម្រាប់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយផង ខ្លួនអញនឹងចាំរក្សា
 ទេវាសថផង ដោយអង្គនេះឯង ។ ទេវាសថប្រកបដោយអង្គទី ៣ នេះឯង
 ។ បេ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះបង់មុសាវាទ វៀរចាកមុសាវាទ
 អ្នកពោលពាក្យពិត ទ្រទ្រង់ពាក្យពិត ពោលពាក្យខ្ជាប់ខ្ជួន គួរឱ្យគេជឿ
 បាន មិនបានពោលពាក្យបង្កាច់លោក ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែកខ្លួនអញលះ
 បង់មុសាវាទ វៀរចាកមុសាវាទ ជាអ្នកពោលពាក្យពិត ទ្រទ្រង់ពាក្យពិត
 ពោលពាក្យខ្ជាប់ខ្ជួន គួរឱ្យគេជឿបាន មិនបានពោលពាក្យបង្កាច់លោក
 អស់យប់នេះ នឹងថ្ងៃនេះដែរ យកតម្រាប់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយផង ខ្លួនអញ
 នឹងចាំរក្សាទេវាសថផង ដោយអង្គនេះឯង ។ ទេវាសថប្រកបដោយ
 អង្គទី ៤ នេះឯង ។ បេ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះបង់ហេតុជាទីតាំង
 នៃសេចក្តីប្រមាទគឺឆក្រៀងស្រវឹងគឺសុរាទាំងមេរ័យ វៀរចាកហេតុជា
 ទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទគឺឆក្រៀងស្រវឹងគឺសុរាទាំងមេរ័យ ដរាបអស់ជីវិត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុទ្ទនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

អហំបដ្ឋ ឥមញ្ច រត្ថី ឥមញ្ច ទិវសំ សុរាមេរយមជ្ឈប្ប-
 មាទដ្ឋានំ បហាយ សុរាមេរយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋានា បដិវរតោ
 ឥមិនាបន្តេន អរហតំ អនុគរោមិ ឧចោសថោ ច មេ
 ឧបុត្តោ ភវិស្សត្ថិតិ ។ ឥមិនា បញ្ចមេន អន្តេន សមដ្ឋា-
 គតោ ហោតិ ។ បេ ។ យាវជីវំ អរហន្តោ ឯកភត្តិកា
 រត្ថបរតា វិរតា វិកាលភោជនា អហំបដ្ឋ ឥមញ្ច រត្ថី
 ឥមញ្ច ទិវសំ ឯកភត្តិកា រត្ថបរតា វិរតោ វិកាល-
 ភោជនា ឥមិនាបន្តេន អរហតំ អនុគរោមិ ឧចោសថោ
 ច មេ ឧបុត្តោ ភវិស្សត្ថិតិ ។ ឥមិនា នដ្ឋេន អន្តេន
 សមដ្ឋាគតោ ហោតិ ។ បេ ។ យាវជីវំ អរហន្តោ នច្ចត្ត-
 វា ទិតវិស្សកនិស្សនមា លាភន្ធវិលេបនិជារណាមណ្ឌន-
 វិក្ខុសនដ្ឋានំ បហាយ នច្ចត្តវាទិតវិស្សកនិស្សន-
 មាលាភន្ធវិលេបនិជារណាមណ្ឌនវិក្ខុសនដ្ឋានា បដិវរតោ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្តុរិកាយ អង្គពនិពាត

ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែកខ្លួនអញ លះបង់ហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ
 គឺជីកគ្រឿងស្រវឹង គឺសុភវិនិច្ឆ័យ វៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តី
 ប្រមាទគឺជីកគ្រឿងស្រវឹង គឺសុភវិនិច្ឆ័យ អស់យប់នេះនឹងថ្ងៃនេះដែរ
 យកតម្រាប់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយផង ខ្លួនអញនឹងចាំរក្សាទេវាសថផង
 ដោយអង្គនេះឯង ។ ទេវាសថ ប្រកបដោយអង្គទី ៥ នេះឯង ។ បេ ។
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ បរិភោគបាយតែម្តង វៀរបរិភោគ ក្នុងវេលាយប់
 វៀរចាកភោជន ក្នុងវេលាវិកាល ដរាបអស់ជីវិត ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែក
 ខ្លួនអញ បរិភោគបាយតែម្តង វៀរបរិភោគ ក្នុងវេលាយប់ វៀរចាក
 ភោជន ក្នុងវេលាវិកាល អស់យប់នេះនឹងថ្ងៃនេះដែរ យកតម្រាប់ព្រះអរហន្ត
 ទាំងឡាយផង ខ្លួនអញនឹងចាំរក្សាទេវាសថផង ដោយអង្គនេះឯង ។
 ទេវាសថ ប្រកបដោយអង្គទី ៦ នេះឯង ។ បេ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 លះបង់ការពុំ ច្រៀង ប្រគំ មើលល្បែង ដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ នឹង
 ការទ្រទ្រង់ ប្រដាប់តាក់តែង ស្អិតស្អាងរាងកាយ ដោយផ្កាកម្រង គ្រឿង
 ក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ វៀរចាកការពុំ ច្រៀង ប្រគំ មើលល្បែងដែល
 ជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ នឹងការទ្រទ្រង់ប្រដាប់តាក់តែង ស្អិតស្អាង រាង
 កាយ ដោយផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេងៗ ដរាបអស់ជីវិត

បណ្ណសារ ឧបោសថវិញ្ញា

អហំបដ្ឋ ឥមញ្ច រត្ថំ ឥមញ្ច ទិវសំ នច្ចត្ថិវាទិតវិ-
 ស្វកុទស្សនមាលាកន្ធិវេលបនិជារណមណ្ឌនវិក្ខុសន-
 ដ្ឋានំ បហាយ នច្ចត្ថិវាទិតវិស្វកុទស្សនមាលាកន្ធិ-
 វេលបនិជារណមណ្ឌនវិក្ខុសនដ្ឋានា បដិវរតោ ឥមិនា-
 បន្តេន អរហតំ អនុករោមិ ឧបោសថោ ច មេ ឧបុត្តោ
 កវិស្សត្ថិតិ ។ ឥមិនា សត្តមេន អន្តេន សមន្មាគតោ
 ហោតិ។ បេ។ យាវជីវំអរហន្តោ ឧទ្ទាសយនមហាសយនំ
 បហាយ ឧទ្ទាសយនមហាសយនា បដិវរតោ នីចសេយ្យំ
 កប្បេន្តិ មញ្ចកេ វា តិណសន្តរកេ វា អហំបដ្ឋ ឥមញ្ច
 រត្ថំ ឥមញ្ច ទិវសំ ឧទ្ទាសយនមហាសយនំ បហាយ
 ឧទ្ទាសយនមហាសយនា បដិវរតោ នីចសេយ្យំ កប្បេមិ
 មញ្ចកេ វា តិណសន្តរកេ វា ឥមិនាបន្តេន អរហតំ
 អនុករោមិ ឧបោសថោ ច មេ ឧបុត្តោ កវិស្សត្ថិតិ ។

បណ្ណាសក ឧបោសថវិធី

ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែកខ្លួនអញ លះបង់ការពុំ ច្រៀង ប្រគំ មើលនូវវិល្លាស
 ដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ នឹងការទ្រទ្រង់ប្រដាប់តាក់តែង ស្អិតស្អាត
 រាងកាយ ដោយផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាបផ្សេង ៗ វៀរចាក
 ការពុំ ច្រៀង ប្រគំ មើលនូវវិល្លាស ដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ នឹងការ
 ទ្រទ្រង់ប្រដាប់តាក់តែង ស្អិតស្អាត រាងកាយដោយផ្កាកម្រងគ្រឿងក្រអូប
 គ្រឿងលាបផ្សេង ៗ អស់យប់នេះនឹងថ្ងៃនេះដែរ យកតម្រាប់ព្រះអរហន្ត
 ទាំងឡាយផង ខ្លួនអញនឹងចាំរក្សាទេវាសថផង ដោយអង្គនេះឯង ។ ទេវា-
 សថប្រកបដោយអង្គទី៧នេះឯង ។ បេ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះ
 បង់សេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ នឹងសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ វៀរចាក
 សេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណនឹងសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ សម្រេចនូវ
 ទីជេក ដ៏ទាបលើគ្រែក្តី លើកម្រាល ដែលគេធ្វើដោយស្មៅក្តី ដរាបអស់
 ជីវិត ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែកខ្លួនអញ លះបង់សេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ
 នឹងសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ វៀរចាកសេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ នឹង
 សេនាសនៈដ៏ប្រសើរ សម្រេចនូវទីជេកដ៏ទាប លើគ្រែក្តី លើកម្រាលដែល
 គេធ្វើដោយស្មៅក្តី អស់យប់នេះនឹងថ្ងៃនេះដែរ យកតម្រាប់ព្រះអរហន្ត
 ទាំងឡាយផង ខ្លួនអញនឹងចាំរក្សាទេវាសថផង ដោយអង្គនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

ឥមំនា អដ្ឋមេន អន្តេន សមន្មាគតោ ហោតិ ។ ឃុំ
ឧបុត្តោ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋង្គសមន្មាគតោ ឧទោសថោ
មហាប្បលោ ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ
មហាវិទ្យារោតិ ។

[២២] អដ្ឋង្គសមន្មាគតោ ភិក្ខុវេ ឧទោសថោ
ឧបុត្តោ មហាប្បលោ ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ
មហាវិទ្យារោ ។ កថំ ឧបុត្តោ ច ភិក្ខុវេ អដ្ឋង្គសមន្មាគតោ
ឧទោសថោ មហាប្បលោ ហោតិ មហានិសំសោ មហា-
ជុតិកោ មហាវិទ្យារោ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវកោ ឥតិ
បដិសញ្ញត្តតិ យាវជីវំ អរហន្តោ ចាណាតិចាតំ បហាយ
ចាណាតិចាតា បដិវិរតោ ធិហិតទណ្ឌោ ធិហិតសត្តោ លង្គិ
នយាបន្នោ សព្វប្បណាក្ខតហិតានុកម្មីនោ វិហារន្តំ អហំ-
បជ្ជំ ឥមញ្ច រត្តំ ឥមញ្ច ធិវសំ ចាណាតិចាតំ បហាយ
ចាណាតិចាតា បដិវិរតោ ធិហិតទណ្ឌោ ធិហិតសត្តោ
លង្គិ នយាបន្នោ សព្វប្បណាក្ខតហិតានុកម្មី វិហារមិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អង្គពិនិកាយ

ទេវាសថប្រកបដោយអង្គ៨នេះឯង។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយទេវាសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាយ៉ាងនេះឯង រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានសេចក្តីរុងរឿងច្រើន មានសេចក្តីផ្សាយច្រើន ។

[៤៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវាសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានសេចក្តីរុងរឿងច្រើន មានសេចក្តីផ្សាយទៅច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវាសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានសេចក្តីរុងរឿងច្រើន មានសេចក្តីផ្សាយទៅច្រើន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាថា ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះបង់បាណាតិបាត មានអាជ្ញាដាក់ចុះហើយ មានគ្រឿងសង្គ្រាមដាក់ចុះហើយ មានសេចក្តីខ្មាសបាប មានសេចក្តីអាណិត មានសេចក្តីអនុគ្រោះ ដោយប្រយោជន៍ដល់សព្វសត្វ ដរាបអស់ជីវិត ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែកខ្លួនអញលះបង់បាណាតិបាត វៀរចាកបាណាតិបាត មានអាជ្ញាដាក់ចុះហើយ មានគ្រឿងសង្គ្រាមដាក់ចុះហើយ មានសេចក្តីខ្មាសបាប មានសេចក្តីអាណិត មានសេចក្តីអនុគ្រោះ ដោយប្រយោជន៍ដល់សព្វសត្វ អស់យប់នេះនឹងថ្ងៃនេះ

បណ្ណសារ ឧបោសថវិទ្យា

ឥមិនាបង្កើន អរហតំ អនុគរោមិ ឧបោសថោ ច មេ
 ឧបុត្តោ ភវិស្សតីតិ ។ ឥមិនា បឋមេន អង្កេន សមន្ទា-
 គតោ ហោតិ ។ (បឋមេន យថា វិត្តារោ) យាវជីវំ
 អរហន្តោ ឧច្ចាសយនមហាសយនំ បហាយ ឧច្ចា-
 សយនមហាសយនា បដិវិតោ និចសេយ្យំ កប្បន្តិ
 មញ្ចកេ វា តិណាសន្តរកេ វា អហំបជ្ជ ឥមញ្ចរតី
 ឥមញ្ច ទិវសំ ឧច្ចាសយនមហាសយនំ បហាយ ឧច្ចា-
 សយនមហាសយនា បដិវិតោ និចសេយ្យំ កប្បមិ
 មញ្ចកេ វា តិណាសន្តរកេ វា ឥមិនាបង្កើន អរហតំ អនុ-
 គរោមិ ឧបោសថោ ច មេ ឧបុត្តោ ភវិស្សតីតិ ។ ឥមិនា
 អដ្ឋមេន អង្កេន សមន្ទាគតោ ហោតិ ។ ឯវំ ឧបុត្តោ
 ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋន្តសមន្ទាគតោ ឧបោសថោ មហាប្បលោ
 ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ មហាវិទ្យារោ ។

កីវមហាប្បលោ ហោតិ កីវមហានិសំសោ កីវ-
 មហាជុតិកោ កីវមហាវិទ្យារោ ។ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ យោ

បណ្ណាសក ឧបោសថវិធី

យកតម្រាប់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយផង ខ្លួនអញនឹងចាំរក្សាឧបោសថផង
 ដោយអង្គនេះឯង ។ ឧបោសថប្រកបដោយអង្គទី ១ នេះឯង ។ (សេចក្តី
 ពិស្តារដូចអង្គទី១) ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះបង់សេនាសនៈដ៏ខ្ពស់
 ហួសប្រមាណនឹងសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ វៀរចាកសេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួស
 ប្រមាណនឹងសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ សម្រេចនូវទីដេកដ៏ទាប លើគ្រែក្តី
 លើកម្រាល ដែលគេធ្វើដោយស្មៅក្តី ដរាបអស់ជីវិត ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែក
 ខ្លួនអញ លះបង់សេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ នឹងសេនាសនៈដ៏ប្រ
 សើរ វៀរចាកសេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ នឹងសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ
 សម្រេចនូវទីដេកដ៏ទាប លើគ្រែក្តី លើកម្រាល ដែលធ្វើដោយស្មៅក្តី
 អស់យប់នេះនឹងថ្ងៃនេះដែរ យកតម្រាប់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយផង អញ
 នឹងចាំរក្សាឧបោសថផង ដោយអង្គនេះឯង ។ ឧបោសថប្រកបដោយអង្គ
 ទី ៨ នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ
 ដែលបុគ្គលចាំរក្សាយ៉ាងនេះឯង រមែងមានផលច្រើន មានភានិសង្សច្រើន
 មានសេចក្តីរីករឿងច្រើន មានសេចក្តីផ្សាយទៅច្រើន ។

ឧបោសថ មានផលច្រើន ដូចម្តេច មានភានិសង្សច្រើន ដូច
 ម្តេច មានសេចក្តីរីករឿងច្រើន ដូចម្តេច មានសេចក្តីផ្សាយទៅ
 ច្រើន ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុគ្គល

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គិកនិបាតោ

ឥមេសំ សោឡិសន្នំ មហាជនបទានំ បហុតសត្ត-
 រតនានំ ឥស្សរាធិបត្ថំ រដ្ឋំ កាវេយ្យ សេយ្យជីទំ អង្គានំ
 មគ្គានំ កាសីនំ កោសលានំ វជ្ជិនំ មល្លានំ ចេតិនំ
 វិសានំ កុរុនំ បញ្ចាលានំ មទ្ទានំ សុរសេនានំ អស្ស-
 កានំ អវជ្ជិនំ កត្វារាជំ កម្ពោជានំ អដ្ឋង្គសមន្មាតតស្ស
 ឧបោសថស្ស ឯតំ កលំ នាគ្បតិ សោឡិសី ។ តំ
 កិស្ស ហេតុ ។ កបលំ ភិក្ខុវេ មាណុសកំ រដ្ឋំ
 ទិព្វំ សុខំ ឧបទិដាយ ។ យានិ ភិក្ខុវេ មាណុសកានិ
 បញ្ចាសំ វិស្សានិ ចាតុម្មហារាជិកានំ ទេវានំ ឯសោ
 ឯកោ វត្តិទ្ធិវេ តាយ វត្តិយា ភិសរត្តិយោ មាសោ តេន
 មាសេន ឆ្មាទសមាសិយោ សំវត្ថុវេ តេន សំវត្ថុវេន
 ទិព្វានិ បញ្ចា វិស្សសតានិ ចាតុម្មហារាជិកានំ ទេវានំ
 អាយុប្បមាណំ ។ ហំនំ ខោ បនេតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ
 យំ ឥនេកោ ឥត្ថំ វា បុរិសោ វា អដ្ឋង្គសមន្មាតតំ
 ឧបោសថំ ឧបវសិត្វា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 ចាតុម្មហារាជិកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ឈេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អង្គកនិយោក

សោយរាជ្យ ជាតស្សរាជិបតីនៃមហាជនបទទាំង ១៦ នេះ ដែលជា
 ជនបទ សម្បូរដោយកែវ ៧ ប្រការ គឺមហាជនបទ ឈ្មោះ
 អង្គៈ ១ មគ្គិយៈ ១ កាសី ១ កោសលៈ ១ វជ្ជី ១ មល្លៈ ១ បេតី ១
 វង្សៈ ១ កុរុ ១ បញ្ចាលៈ ១ មថ្វៈ ១ សូរសេនៈ ១ អស្សុកៈ ១ អវន្តី ១
 គន្ធារៈ ១ កម្ពុជៈ ១ រាជសម្បត្តិនៃមហាជនបទទាំងនេះ មិនដល់នូវ
 ចំណិត ១ ក្នុងចំណិតទី ១៦ ។ លើកនៃទេវោសថប្រកបដោយអង្គ ៨
 ប្រការឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រាជ-
 សម្បត្តិរបស់មនុស្ស ជាប់ស្តាប់ស្តើង ហើយយកទៅប្រៀបធៀបនឹង
 សេចក្តីសុខជាប់ទិត្យ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ៥០ ឆ្នាំរបស់មនុស្សត្រូវ
 ជា ១ យប់ ១ ថ្ងៃ របស់ចាតុម្មហារាជិកទេវតា រាប់ព្រំនោះបាន ៣០ ព្រំ
 ត្រូវជា ១ ខែ រាប់ខែនោះបាន ១២ ខែ ត្រូវជា ១ ឆ្នាំ រាប់ឆ្នាំនោះបាន ៥០០
 ឆ្នាំទិត្យ ត្រូវជាប្រមាណនៃអាយុរបស់ចាតុម្មហារាជិកទេវតា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ហេតុនេះ រមែងមាន ត្រង់ដែលស្រីបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោក
 នេះ ចាំរក្សានូវទេវោសថដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ លុះបែកឆ្ងាយ
 រាជិកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកចាតុម្មហារាជិកទេវតា ។

បណ្ណសារ ឧបេសមីន្ត្រា

ឥន្ទ ខោ បន មេតំ ភិក្ខុវេ សន្យាយ ភាសិតំ កបណំ
 មាណុសកំ រជ្ជំ ទិព្វំ សុខំ ឧបនិធាយ ។ យំ ភិក្ខុវេ
 មាណុសកំ វស្សសតំ តាវត្ថីសាធំ ទេវំធំ ឯសោ ឯកោ
 រត្តិទ្ធិវេ តាយ រត្តិយា តីសរត្តិយោ មាសោ តេន មាសេន
 ទ្វាទសមាសិយោ សំវច្ឆរោ តេន សំវច្ឆរេន ទិព្វំ វស្ស-
 សហស្សំ តាវត្ថីសាធំ ទេវំធំ អាយុប្បមាណំ ។ ហំធំ
 ខោ បនេតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ ឥន្ទេកោ ឥន្ទំ វា បុរិសោ
 វា អដ្ឋង្គសមញ្ញាភតំ ឧបោសថំ ឧបវសិត្វា កាយស្ស
 កេនា បរម្មរណា តាវត្ថីសាធំ ទេវំធំ សហព្យតំ
 ឧបបដ្ឋេយ្យ ។ ឥន្ទ ខោ បន មេតំ ភិក្ខុវេ សន្យាយ
 ភាសិតំ កបណំ មាណុសកំ រជ្ជំ ទិព្វំ សុខំ ឧបនិធាយ ។
 យាទិ ភិក្ខុវេ មាណុសកាទិ ទ្វេ វស្សសតាទិ យាមាធំ
 ទេវំធំ ឯ សោ ឯកោ រត្តិទ្ធិវេ តាយ រត្តិយា តីសរត្តិយោ
 មាសោ តេន មាសេន ទ្វាទសមាសិយោ សំវច្ឆរោ

បណ្ណាសក ឧបោសថវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្ស ជាប់របស់ស្លូតស្តើង ហើយ
 យកទៅប្រៀបធៀបនឹងសេចក្តីសុខ ជាប់របស់ទិព្វ ដែលតថាគតសំដែង
 ហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ១០០ ឆ្នាំ
 របស់មនុស្សត្រូវជា ១ យប់ ១ ថ្ងៃ របស់តាវត្តិន្ទ្យទេវតា រាប់រាត្រីនោះបាន
 ៣០ ត្រូវជា ១ ខែ រាប់ខែនោះ បាន ១២ ខែត្រូវជា ១ ឆ្នាំ រាប់ឆ្នាំនោះបាន
 ១០០០ ឆ្នាំទិព្វ ត្រូវជាប្រមាណនៃអាយុរបស់តាវត្តិន្ទ្យទេវតា ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ រមែងមាន ត្រង់ដែលស្រ្តីឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុង
 លោកនេះ ចាំរក្សានូវឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ លុះបែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកតាវត្តិន្ទ្យទេវតា ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្សនេះឯង ជាប់របស់ស្លូតស្តើង ហើយ
 យកទៅប្រៀបធៀបនឹងសេចក្តីសុខ ជាប់របស់ទិព្វ ដែលតថាគតសំដែង
 ហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ២០០ ឆ្នាំ
 របស់មនុស្សត្រូវជា ១ យប់ ១ ថ្ងៃ របស់ពួកយាមទេវតា រាប់រាត្រីនោះ
 បាន ៣០ រាត្រីត្រូវជា ១ ខែ រាប់ខែនោះបាន ១២ ខែត្រូវជា ១ ឆ្នាំ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អង្គកនិកាយោ

តេន សំវច្ឆវេន ទិញានិ ទ្វេ វស្សសហស្សានិ យាមាធំ
 ទេវានំ អាយុប្បមាណំ ។ ហំនំ ខោ បនេតំ ភិក្ខុវេ
 វិជ្ជតិ យំ ឥនេកោច្ឆោ ឥត្ថំ វា បុរិសោ វា អដ្ឋង្គសមដ្ឋានកតំ
 ឧបោសថំ ឧបវសិត្វា កាយស្ស ភេទា បរម្មណា
 យាមាធំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបដ្ឋេយ្យ ។ ឥទំ ខោ
 បន មេតំ ភិក្ខុវេ សម្វាយ ភាសិតំ កបណំ
 មាណុសកំ វជ្ជំ ទិព្វំ សុខំ ឧបទិដាយ ។ យានិ
 ភិក្ខុវេ មាណុសកានិ ចត្តារិ វស្សសតានិ តុសិតានំ
 ទេវានំ ឯសោ ឯកោ វត្តិដ្ឋិវេ តាយ វត្តិយា
 តិសវត្តិយោ មាសោ តេន មាសេន ឆ្មាទសអាសិយោ
 សំវច្ឆវេន តេន សំវច្ឆវេន ទិញានិ ចត្តារិ វស្សសហស្សានិ
 តុសិតានំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ ។ ហំនំ ខោ បនេតំ
 ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ ឥនេកោច្ឆោ ឥត្ថំ វា បុរិសោ វា
 អដ្ឋង្គសមដ្ឋានកតំ ឧបោសថំ ឧបវសិត្វា កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា តុសិតានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបដ្ឋេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ អង្គពន្លាត

រាប់ឆ្នាំនោះបាន ២០០០ ឆ្នាំទិព្វ ត្រូវជាប្រមាណនៃអាយុរបស់យាមទេ-
វតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ វេមន៍មាន ត្រង់ដែលស្រ្តីឬបុរស
ពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ចាំរក្សានូវឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ
លុះបែកឆ្ងាយរាជកាយស្លាប់ទៅ វេមន៍ទៅកើតជាមួយនឹងពួកយាមទេវតា។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្សនេះឯង ជាប់ស្លាប់ស្លើង
ហើយយកទៅប្រៀបធៀបនឹងសេចក្តីសុខ ជាប់ស្លាប់ទិព្វ ដែលតថាគត
សំដែងហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
៤០០ ឆ្នាំរបស់មនុស្ស ត្រូវជា ១ យប់ ១ ថ្ងៃ របស់ពួកតុសិតទេវតា រាប់
រាត្រីនោះបាន ៣០ រាត្រីត្រូវជា ១ ខែ រាប់ខែនោះបាន ១២ ខែត្រូវជា ១ ឆ្នាំ
រាប់ឆ្នាំនោះបាន ៤០០០ ឆ្នាំទិព្វ ត្រូវជាប្រមាណនៃអាយុរបស់ពួកតុសិត-
ទេវតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ វេមន៍មានត្រង់ដែលស្រ្តី ឬ បុរស
ពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ចាំរក្សាឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ លុះ
បែកឆ្ងាយរាជកាយស្លាប់ទៅ វេមន៍ទៅកើតជាមួយនឹងពួកតុសិតទេវតា ។

បណ្ណសិក្សា ឧបេសម្ភិក្ខា

ឥទំ ខោ បន មេតំ ភិក្ខុវេ សន្យាយ ភាសិតំ កបណំ
 មាណុសកំ រជ្ជំ ទិព្វំ សុខំ ឧបនិធាយ ។ យានិ ភិក្ខុវេ
 មាណុសកានិ អដ្ឋ វស្សសតានិ ទិម្ពានតីនំ ទេវានំ ឯសោ
 ឯកោ រត្តិន្ទរោ តាយ រត្តិយា តីសរត្តិយោ មាសោ
 តេន មាសេន ទ្វាទសមាសិយោ សំវច្ឆរោ តេន សំវច្ឆ-
 វេន ទិព្វានិ អដ្ឋ វស្សសហស្សានិ ទិម្ពានតីនំ ទេវានំ
 អាយុប្បមាណំ ។ ហំនំ ខោ បនេតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ
 យំ ឥនេកត្រោ ឥត្ថំ វា បុរិសោ វា អដ្ឋង្គសមន្មាតតំ
 ឧបាសមំ ឧបវសិត្វា កាយស្ស ភេទា បរម្មណា
 ទិម្ពានតីនំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបន្នេយ្យ ។ ឥទំ
 ខោ បន មេតំ ភិក្ខុវេ សន្យាយ ភាសិតំ កបណំ
 មាណុសកំ រជ្ជំ ទិព្វំ សុខំ ឧបនិធាយ ។ យានិ ភិក្ខុវេ
 មាណុសកានិ សោឡុស វស្សសតានិ បរិមិត្តវស្សតីនំ
 ទេវានំ ឯសោ ឯកោ រត្តិន្ទរោ តាយ រត្តិយា តីសរត្តិយោ
 មាសោ តេន មាសេន ទ្វាទសមាសិយោ សំវច្ឆរោ

បណ្ណាសក ឧបោសថវិធី

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្សនេះឯង ជាប់ស្លាប់ស្លើង
 ហើយយកទៅប្រៀបធៀបនឹងសេចក្តីសុខ ជាប់ស្លាប់ទិព្វ ដែលគេថាគត
 សំដែងហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ៨០០
 ឆ្នាំរបស់មនុស្ស ត្រូវជា ១ យប់ ១ ថ្ងៃ របស់ពួកនិម្មានត៍ទេវតា រាប់
 រាត្រីនោះបាន ៣០ ត្រូវជា ១ ខែ រាប់ខែនោះបាន ១២ ខែត្រូវជា ១ ឆ្នាំ រាប់
 ឆ្នាំនោះបាន ៨០០០ ឆ្នាំទិព្វ ត្រូវជាប្រមាណនៃអាយុរបស់ពួកនិម្មានត៍
 ទេវតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ រមែងមានគ្រងដែលស្រ្តីឬបុរស
 ពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ចាំរក្សានូវទេវតាសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ លុះ
 បែកព្វាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកនិម្មានត៍ទេវតា។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្សនេះឯង ជាប់ស្លាប់ស្លើង
 ហើយយកទៅប្រៀបធៀបនឹងសេចក្តីសុខ ជាប់ស្លាប់ទិព្វ ដែលគេថាគត
 សំដែងហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ១៦០០
 ឆ្នាំរបស់មនុស្ស ត្រូវជា ១ យប់ ១ ថ្ងៃ របស់ពួកបរិនិម្មិតវិសុត្តិទេវតា រាប់
 រាត្រីនោះបាន ៣០ ត្រូវជា ១ ខែ រាប់ខែនោះបាន ១២ ខែ ត្រូវជា ១ ឆ្នាំ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អង្គកនិកាយ

តេន សំវច្ឆវេន និព្វានំ សោឡស វស្សសហស្សនំ
 បរិនិម្ពត្តវស្សត្ថំ នេវនំ អាយុប្បមាណំ ។ ហំនំ ខោ
 បនេតំ ភិក្ខុវេ វិជ្ជតិ យំ ឥនេកោច្ឆា ឥត្ថំ វា បុរិសោ វា
 អដ្ឋង្គិសមណ្ឌកតំ ឧបាសថំ ឧបវសិត្វា កាយស្ស កេនា
 បរម្មរណា បរិនិម្ពត្តវស្សត្ថំ នេវនំ សហព្យតំ ឧបប-
 ដ្ឋេយ្យ ។ ឥទំ ខោ បន មេតំ ភិក្ខុវេ សព្វាយ ភាសិតំ
 កបណំ មាណុសកំ រដ្ឋំ និព្វំ សុខំ ឧបនិធាយាតិ ។

ចាណំ ន ហព្វេ ន ចាទិន្នមាទិយេ

ឡុសា ន ភាសេ ន ច មជ្ឈមោ សិយា

អព្រហ្មចរិយា វិមេយ្យ មេដ្ឋនា

រត្ថំ ន កុញ្ញេយ្យ វិកាលភោជនំ

មាលំ ន ជារយេ ន ច កន្ធមាចវេ

មព្វេ ធមាយវ សយេជ សន្តតេ

ឯតញ្ចំ អដ្ឋង្គិកមាហាបាសថំ

ពុទ្ធន ធុត្តន្តកុណ បកាសិតំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយក

រាប់ឆ្នាំនោះបាន ១៦០០០ ឆ្នាំទិព្វ ត្រូវជាប្រមាណនៃអាយុរបស់ពួក
 បរិនិម្មិតវសវត្តទៅតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ រវែងមានគ្រង
 ដែលស្រ្តី ឬបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ចាំរក្សានូវទេវតាសម្រាប់ប្រកបដោយ
 អង្គ ៨ ប្រការ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រវែងទៅកើតជាមួយនឹង
 ពួកបរិនិម្មិតវសវត្តទៅតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្ស
 នេះឯង ជាប់ស្តាប់ស្តើង ហើយយកទៅប្រៀបធៀបនឹងសេចក្តីសុខ
 ជាប់ស្តាប់ទិព្វ ដែលតថាគតសំដែងហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។

បុគ្គលមិនគប្បីសម្លាប់សត្វ ១ មិនគប្បីកាន់យកវត្ថុដែលគេ
 មិនបានឱ្យ ១ មិនគប្បីពោលពាក្យកុហក ១ មិនគប្បីផឹក
 ទឹកស្រវឹង ១ គប្បីរៀនចាកការប្រព្រឹត្តិមិនប្រសើរ គឺមេប៉ុន ១
 មិនគប្បីបរិភោគភោជន ក្នុងវេលាពត្រី នឹងក្នុងវេលា
 វិកាល ១ មិនគប្បីទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រង មិនគប្បីប្រសព្វដោយ
 គ្រឿងក្រអូប ១ គប្បីដេកលើគ្រែ លើផែនដី ឬលើកម្រាល ១
 ព្រះពុទ្ធព្រះអង្គ ដល់នូវទីបំផុតនៃទុក្ខ ទ្រង់ប្រកាស
 ហើយ នូវទេវតាសម្រាប់ដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង

បណ្ណាសកេ ឧបោសថវត្ថោ

ចន្ទោ ច ស្វរោ ច ឧកោ សុទស្សនា
 ឧកាសយន្តា អនុយន្តិ(១) យាវតា
 តមោនុនា តេ បន អន្តលីក្ខតា
 នកេ បកាសន្តិ ទិសា វិរោចនា
 ឯតម្មិ យំ វិជ្ជតិ អន្តរេ ធនំ
 មុត្តា មណី វេទ្យុរិយញ្ច កន្ទកំ
 សិដ្ឋិ សុវណ្ណំ អថវាចិ កាព្វានំ
 យំ ជាត្រុបំ ហដកន្តិ វុច្ឆតិ
 អដ្ឋង្គបេតស្ស ឧបោសថស្ស
 កលម្បិ តេ នាទុក្កន្តិ សោឡសី
 ចន្ទប្បកា តាវកណារ សព្វេ
 តស្មា ហិ នារី ច នរោ ច សីលវា
 អដ្ឋង្គបេតំ ឧបស្សនោសថំ
 បញ្ចានិ កត្វាន សុខុទ្រយានិ
 អនិច្ចតា សក្កម្មបេន្តិ ហន្តិ ។

១ ឧ. ឧកាសយំ អនុបរិយន្តិ ។

បណ្ណាសក ឧបោសថវិគ្គ

សភាវៈទាំងឡាយពីរ គឺព្រះចន្ទ ១ ព្រះអាទិត្យ ១ ជា
 សភាវៈល្អមើល កាលបំភ្លឺលោក វែមនិចរទៅអស់ទីត្រីមណា
 ព្រះចន្ទនឹងព្រះអាទិត្យទាំងនោះ ដែលកំចាត់បង់នូវធីត ចរ
 ទៅក្នុងអាកាស ញ៉ាំងទិសឲ្យរុញរឿងភ្លឺច្បាស់ ក្នុងអាកាស
 អស់ទីត្រីមនោះ ទ្រព្យណា មានក្នុងចន្លោះនេះ គឺកែវមុកាក្នុង
 កែវមណីក្តី កែវពិឡ័យដ៏ល្អក្តី មាសឈ្មោះសិរីក្តី ឈ្មោះ
 សុវណ្ណក្តី ឬមាសឈ្មោះកាញានៈក្តី ឈ្មោះជាតូបក្តី ឈ្មោះ
 ហងកៈក្តី ទ្រព្យទាំងអម្បាលនោះ មិនដល់នូវចំណិតមួយ
 ក្នុងចំណែក ១៦ ។ លើកនៃឧបោសថដែលប្រគបដោយអង្គ
 ៨ ប្រការឡើយ ដូចជាពួកផ្កាយទាំងអស់ មិនដល់នូវពន្លឺ
 នៃព្រះចន្ទ ហេតុដូច្នោះ ស្រីក្តី បុរសក្តី ជាអ្នកមានសីល
 គួរចាំរក្សានូវឧបោសថប្រគបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ពួកជន
 ដែលមិនមានគេនិទ្ទា បំពេញនូវបុណ្យទាំងឡាយ ដែលមាន
 សេចក្តីសុខជាកម្រៃ វែមនិចរទៅកាន់ឋានសួគ៌បាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អដ្ឋកថិយកោ

[៤៣] ឯកំ សមយំ ភក្កវា សាវត្ថិយំ វិហាតិ
 បុព្វារមេ មិការមាតុប្បាសានេ ។ អថោ វិសាទា
 មិការមាតា យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 ភក្កវន្តំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្គំ
 ទោ វិសាទំ មិការមាតរំ ភក្កវា ឯតទរោច អដ្ឋង្គសមញ្ញា-
 គតោ វិសាទេ ឧទោសថោ ឧបវុត្តោ មហាប្បលោ ហោតិ
 មហានិសំសោ មហាជុតិកោ មហាវិទ្យារោ ។ កថំ
 ឧបវុត្តោ ច វិសាទេ អដ្ឋង្គសមញ្ញាគតោ ឧទោសថោ
 មហាប្បលោ ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ
 មហាវិទ្យារោ ។ ឥធិ វិសាទេ អរិយស្សារកោ ឥតិ
 បដិសញ្ញិត្វតិ យារជីវំ អរហន្តោ ចាណាតិចាតំ បហាយ
 ចាណាតិចាតា បដិវត្តា និហិតនឈ្លា និហិតសត្វា
 លដ្ឋី នយាបន្តា សព្វប្បាណាភូតហិតាទុក្ខម្បិទោ វិហារន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អដ្ឋកថិយ

(៤៣) សម្មយម្ហយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅនាប្រាសាទមិគាមាតា ក្នុងបុព្វារាម ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ នាងវិសាខា ជាមិគាមាតា ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះវិសាខា ជាមិគាមាតា អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូចនេះថា ម្ចាស់វិសាខា ទេពោសច័ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានសេចក្តីរុំរឿងច្រើន មានសេចក្តីផ្សាយទៅច្រើន ។ ម្ចាស់វិសាខា ចុះទេពោសច័ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានសេចក្តីរុំរឿងច្រើន មានសេចក្តីផ្សាយទៅច្រើន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្ចាស់វិសាខា អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាថា ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះបង់បាណាតិបាត វៀរចាកបាណាតិបាត មានអាជ្ញាដាក់ចុះហើយ មានគ្រឿងសស្រ្តាដាក់ចុះហើយ មានសេចក្តីខ្មាសបាប មានសេចក្តីអាណិត មានសេចក្តីអនុគ្រោះ ដោយប្រយោជន៍ ដល់សព្វសត្វ ដរាបអស់ជីវិត

បណ្ណាសកេ ឧបេសមីតោ

អហំបជ្ជ ឥមញ្ច រត្ថំ ឥមញ្ច ទិវសំ ចាណាតិចាតំ បហាយ
 ចាណាតិចាតា បដិវិតោ និហិតទណ្ឌោ និហិតសត្តោ
 លដ្ឋំ ធម្មាបន្នោ សព្វប្បណាគូតហិតានុកម្មំ វិហារមិ
 ឥមិនាបន្តំ អរហតំ អនុករោមិ ឧបោសថោ ច មេ
 ឧបុត្តោ ភវិស្សតីតិ ។ ឥមិនា បឋមេន អន្តេន សមន្នា-
 កតោ ហោតិ ។ មេ ។ យាវជីវំ អរហន្តោ ឧត្តាសយន-
 មហាសយនំ បហាយ ឧត្តាសយនមហាសយនា
 បដិវិតោ និចសេយ្យំ កប្បន្តំ មញ្ចកេ វា តិណ-
 វា អហំបជ្ជ ឥមញ្ច រត្ថំ ឥមញ្ច ទិវសំ ឧត្តាសយន-
 មហាសយនំ បហាយ ឧត្តាសយនមហាសយនា
 បដិវិតោ និចសេយ្យំ កប្បមិ មញ្ចកេ វា តិណ-
 សន្តរកេ វា ឥមិនាបន្តំ អរហតំ អនុករោមិ
 ឧបោសថោ ច មេ ឧបុត្តោ ភវិស្សតីតិ ។ ឥមិនា
 អដ្ឋមេន អន្តេន សមន្នាកតោ ហោតិ ។ ឯវំ ឧបុត្តោ
 ចោ វិសាខេ អដ្ឋង្គសមន្នាកតោ ឧបោសថោ មហាប្បលោ
 ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ មហាវិញ្ញាណេ ។

បណ្ណាសក ឧបោសថវគ្គ

ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែកខ្លួនអញលះបង់បាណាតិបាត វៀរចាកបាណាតិបាត
 មានអាជ្ញាដាក់ចុះហើយ មានគ្រឿងសស្ត្រាដាក់ចុះហើយ មានសេចក្តី
 ខ្មាសបាប មានសេចក្តីអាណិត មានសេចក្តីអនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍
 ដល់សព្វសត្វ អស់យប់នេះនឹងថ្ងៃនេះដែរ យកតម្រាប់ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ផង ខ្លួនអញនឹងចាំរក្សាទេវបាសថផង ដោយអង្គនេះឯង ។ ទេវបាសថប្រកប
 ដោយអង្គទី១ នេះឯង ។ បេ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះបង់នូវសេនា-
 សនៈដ៏ខ្ពស់ នឹងសេនាសនៈ ដ៏ប្រសើរ វៀរចាកសេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ នឹង
 សេនាសនៈ ដ៏ប្រសើរ សម្រេចនូវទីដេកដ៏ទាប លើគ្រែក្តី លើកម្រាលដែល
 គេធ្វើដោយស្មៅក្តី ដកបអស់ជីវិត ក្នុងថ្ងៃនេះ ចំណែកខ្លួនអញ លះបង់
 សេនាសនៈដ៏ខ្ពស់ នឹងសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ វៀរចាកសេនាសនៈដ៏ខ្ពស់នឹង
 សេនាសនៈដ៏ប្រសើរ សម្រេចនូវទីដេកដ៏ទាប លើគ្រែក្តី លើកម្រាលដែល
 គេធ្វើដោយស្មៅក្តី អស់យប់នេះនឹងថ្ងៃនេះដែរ យកតម្រាប់ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយផង ខ្លួនអញនឹងចាំរក្សាទេវបាសថផង ដោយអង្គនេះឯង ។ ទេវបាសថ
 ប្រកបដោយអង្គទី ៨ នេះឯង ។ ម្នាលវិសាខា ទេវបាសថ ប្រកបដោយអង្គ
 ៨ ប្រការ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាយ៉ាងនេះហើយ វាមិនមានផលច្រើន មាន
 អានិសង្សច្រើន មានសេចក្តីរឿងច្រើន មានសេចក្តីផ្សាយទៅច្រើន ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្ករនិកាយស្ស អង្គកនិកាយ

ក៏វេទនាប្បលោ ហោតិ ក៏វេទនាបាទិសំសោ ក៏វេទនា-
 ជុតិកោ ក៏វេទនាវិជ្ជាវេ ។ សេយ្យថាបិ វិសាខេ យោ
 ឥវេសំ សោឡស្សន្នំ មហាជនបទានំ បហូតសត្តាតនានំ
 ឥស្សរាធិបត្ថំ រជ្ជំ កាវេយ្យ សេយ្យដីនំ អង្គានំ មគទានំ
 កាសីនំ កោសលានំ រជ្ជីនំ មល្លានំ ចេតីនំ វិសានំ
 កុរុនំ បញ្ចាលានំ មថ្វានំ សុរសេនានំ អស្សកានំ អវជ្ជីនំ
 កុមារានំ កម្ពោជានំ អដ្ឋង្គសមថ្វាតតស្ស ឧទោសថស្ស
 ឯតំ កលំ ឆាត្ថតិ សោឡសី ។ តំ តិស្ស ហេតុ ។
 កបលំ វិសាខេ មាទុសកំ រជ្ជំ ទិព្វំ សុខំ ឧបទិដាយ ។
 យានិ វិសាខេ មាទុសកានិ បញ្ចាសំ វស្សានិ ចាតុម្ភ-
 ហារាជីកានំ ទេវានំ ឯសោ ឯកោ រត្តិន្ទិវេ តាយ រត្តិយា
 តិសរត្តិយោ មាសោ តេន មាសេន ម្វាទសមាសិយោ
 សំវច្ឆវេ តេន សំវច្ឆវេន ទិព្វានិ បញ្ច វស្សសតានិ
 ចាតុម្ភហារាជីកានំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គកនិយាយ

។ បោសថ មានផលច្រើន ដូចម្តេច មានអាទិសង្ឃច្រើន ដូចម្តេច
 មានសេចក្តីរុងរឿងច្រើន ដូចម្តេច មានសេចក្តីផ្សាយទៅច្រើន ដូចម្តេច ។
 ម្នាលវិសាខ ប្រៀបដូចបុគ្គល សោយរាជ្យ ជាវិស្សរាជបតីនៃមហា-
 ជនបទទាំង ១៦ នេះ ដែលជាជនបទ សម្បូរដោយកែវ៧ ប្រការ គឺមហា-
 ជនបទឈ្មោះអង្គៈ ១ មគធៈ ១ កាសី ១ កោសលៈ ១ វជ្ជី ១ មល្លៈ ១
 ចេតី ១ វិសៈ ១ កុរុ ១ បញ្ចាលៈ ១ មច្ឆៈ ១ សូរសេនៈ ១ អស្សុកៈ ១
 អវន្តិ ១ គន្ធារៈ ១ គម្ពោជៈ ១ រាជសម្បត្តិ នៃមហាជនបទទាំងនេះ មិន
 ដល់នូវចំណិត ១ ក្នុងចំណិតទី ១៦ ។ លើកនៃបោសថ ដែលប្រកប
 ដោយអង្គ ៨ ប្រការឡើយ ។ ដំណើរនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលវិសាខ
 រាជសម្បត្តិ របស់មនុស្ស ជារបស់ស្តួចស្តើង ហើយយកទៅប្រៀប
 ធៀបនឹងសេចក្តីសុខ ជារបស់ទិព្វ ។ ម្នាលវិសាខ ៥០ ឆ្នាំរបស់មនុស្ស
 ត្រូវជា ១ យម៍ ១ ថ្ងៃ របស់បាតុម្មហារាជិកទេវតា រាប់រាត្រីនោះបាន ៣០
 រាត្រី ត្រូវជា ១ ខែ រាប់ខែនោះបាន ១២ ខែ ត្រូវជា ១ ឆ្នាំ រាប់ឆ្នាំនោះបាន
 ៥០០ ឆ្នាំទិព្វ ត្រូវជាប្រមាណនៃអាយុរបស់ពួកបាតុម្មហារាជិកទេវតា ។

បណ្ណាសកេ ឧបោសថវិទ្យា

ហ្នំ ទោ បនេតំ វិសាខេ វិជ្ជតិ យំ ឥនេកោត្តោ
 ឥត្ថំ វា បុរិសោ វា អដ្ឋង្គសមដ្ឋានតំ ឧបោសថំ
 ឧបវសិត្វា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា ចាតុម្មហារា-
 ជីកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបន្លេយ្យ ។ ឥទំ ទោ
 បន មេតំ វិសាខេ សន្ធាយ ភាសិតំ កបណំ
 មាណុសកំ រជ្ជំ ទិព្វំ សុខំ ឧបនិធាយ ។ យំ វិសាខេ
 មាណុសកំ វស្សសតំ តាវត្ថីសានំ ទេវានំ ឯសោ
 ឯកោ វត្ថុទ្ធិវេ តាយ វត្ថុយា តីសរត្ថិយោ មាសោ
 តេន មាសេន ទ្វាទសមាសិយោ សំវច្ឆរេ តេន
 សំវច្ឆរេន ទិព្វំ វស្សសហស្សំ តាវត្ថីសានំ ទេវានំ
 អាយុប្បមាណំ ។ ហ្នំ ទោ បនេតំ វិសាខេ វិជ្ជតិ
 យំ ឥនេកោត្តោ ឥត្ថំ វា បុរិសោ វា អដ្ឋង្គសមដ្ឋានតំ
 ឧបោសថំ ឧបវសិត្វា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 តាវត្ថីសានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបន្លេយ្យ ។
 ឥទំ ទោ បន មេតំ វិសាខេ សន្ធាយ ភាសិតំ
 កបណំ មាណុសកំ រជ្ជំ ទិព្វំ សុខំ ឧបនិធាយ ។

បណ្ណាសក ឧបោសថវិធាន

ម្នាលវិសាខ ហេតុនេះ វេមនីមាន ត្រង់ដែលស្រ្តីបុរសពួកខ្លះ ក្នុង
 លោកនេះ ចាំរក្សានូវទេវបាសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ លុះបែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ វេមនីទៅកើតជាមួយនឹងពួកចាតុមហារាជិកទេវតា ។

ម្នាលវិសាខ រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្សនេះឯង ជាប់របស់ស្តួចស្តើង ហើយ
 យកទៅប្រៀបធៀបនឹងសេចក្តីសុខ ជាប់របស់ទិព្វ ដែលតថាគតសំដែង
 ហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ ។ ម្នាលវិសាខ ១០០ ឆ្នាំរបស់មនុស្ស
 ត្រូវជា ១ យប់១ថ្ងៃ របស់ពួកតាវត្តិន្យទេវតា រាប់រាត្រីនោះបាន ៣០ រាត្រី
 ត្រូវជា ១ ខែ រាប់ខែនោះបាន ១២ ខែត្រូវជា ១ ឆ្នាំ រាប់ឆ្នាំនោះបាន ១០០០
 ឆ្នាំទិព្វ ត្រូវជាប្រមាណនៃអាយុ របស់តាវត្តិន្យទេវតា ។ ម្នាលវិសាខ
 ហេតុនេះ វេមនីមាន ត្រង់ដែលស្រ្តីបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ចាំរក្សា
 ទេវបាសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ
 វេមនីចូលទៅកើតជាមួយនឹងពួកតាវត្តិន្យទេវតា ។ ម្នាលវិសាខ រាជសម្បត្តិ
 របស់មនុស្សនេះឯង ស្តួចស្តើង ហើយយកទៅប្រៀបធៀបនឹងសេចក្តី
 សុខ ជាប់របស់ទិព្វ ដែលតថាគតសំដែងហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

យានិ វិសាខេ មាទុសកានិ ទ្វេ វស្សសតានិ
 ។ បេ ។ ចត្តារិ វស្សសតានិ ។ បេ ។ អដ្ឋ វស្សសតានិ
 ។ បេ ។ សោឡស វស្សសតានិ បរិនិម្មិតវសវត្ថំ
 នេវានំ ឯសោ ឯកោ វត្ថុនិរោ តាយ វត្ថុយា តិស-
 វត្ថុយោ មាសោ តេន មាសេន ទ្វាទសមាសិយោ
 សំវច្ឆរោ តេន សំវច្ឆរេន ទិព្វានិ សោឡស វស្សស-
 ហស្សានិ បរិនិម្មិតវសវត្ថំ នេវានំ អាយុប្បមាណំ ។
 ហំនំ ខោ បនេតំ វិសាខេ វិជ្ជតិ យំ ឥនេកោច្ឆោ
 ឥត្ថំ វា បុរិសោ វា អដ្ឋង្គសមន្មាគតំ ឧទោសដំ
 ឧបវសិត្វា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា បរិនិម្មិត-
 វសវត្ថំ នេវានំ សហព្យតំ ឧបបន្លេយ្យ ។ ឥទំ
 ខោ បន មេតំ វិសាខេ សន្ធាយ ភាសិតំ កបណំ
 មាទុសកំ វជ្ជំ ទិព្វំ សុខំ ឧបនិឆាយាតិ ។

ចាណំ ន ហញ្ញេ ន ចាទិន្នមាទិយេ

មុសា ន កាសេ ន ច មជ្ឈោ សិយា

អព្រហ្មចរិយា វិមេយ្យ មេដ្ឋិតា

វត្ថំ ន កុញ្ញេយ្យ វិកាលភោជនំ

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ អដ្ឋកថា

ម្នាលវិសាខ ២០០ ឆ្នាំរបស់មនុស្ស ។ បេ ។ ២០០ ឆ្នាំ ។ បេ ។ ៨០០
 ឆ្នាំ ។ បេ ។ ១៦០០ ឆ្នាំត្រូវជា ១ យប់ ១ ថ្ងៃរបស់ពួកបរនិម្មិតវសវត្ត
 ទេវតា រាប់រាត្រីនោះបាន ៣០ រាត្រី ត្រូវជា ១ ខែ រាប់ខែនោះបាន ១២ ខែ
 ត្រូវជា ១ ឆ្នាំ រាប់ឆ្នាំនោះបាន ១៦០០០ (មួយហ្មឺនប្រាំមួយពាន់) ឆ្នាំទិព្វ
 ត្រូវជាប្រមាណនៃអាយុ របស់ពួកបរនិម្មិតវសវត្តទេវតា ។ ម្នាលវិសាខ
 ហេតុនេះ រមែងមាន គ្រងដែលស្រីបុរសពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ចាំរក្សា
 ទេវតាសម្រាប់ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ លុះបែកផ្ទាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ
 រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកបរនិម្មិតវសវត្តទេវតា ។ ម្នាលវិសាខ រាជ-
 សម្បត្តិរបស់មនុស្សនេះឯង ជាប់ស្លាប់ស្លើង ហើយយកទៅប្រៀប
 ធៀបនឹងសេចក្តីសុខ ជាប់ស្លាប់ទិព្វ ដែលតថាគតសំដែងហើយ ព្រោះ
 អាស្រ័យហេតុនេះ ។

បុគ្គលមិនគប្បីសម្លាប់សត្វ ១ មិនគប្បីកាន់យកវត្ថុ ដែលគេ
 មិនបានឲ្យ ១ មិនគប្បីពោលពាក្យកុហក ១ មិនគប្បីដឹកទឹក
 ស្រវឹង ១ គប្បីវៀរចាកការប្រព្រឹត្តិ មិនប្រសើរគឺមេប៉ុន ១
 មិនគប្បី បរិភោគកោដន ក្នុងវេលារាត្រី នឹងក្នុងវេលាវិកាល ១

បណ្ណាសក ឧបោសថវិទ្យា

មាលំ ន ជារយេ ន ច កន្ទុមាចរ
 មញ្ជេ ធម្មាយំ សយេថ សន្តតេ
 ឯតញ្ចំ អដ្ឋង្គិកមាហុទោសថំ
 ពុទ្ធន ធុត្តន្តតុនា បកាសិតំ
 ចន្ទោ ច សូរោ ច ឧភោ សុទស្សនា
 ឧភាសយន្តា អនុយន្តិ យាវតា
 តមោនុនា តេ បន អន្តលិត្តកា
 នកេ បកាសន្តិ ទិសា វិរោចនា
 ឯតម្ហំ យំ វិជ្ជតិ អន្តរេ ធនំ
 មុតា មណី វេទ្យវិយញ្ច កន្ទុកំ
 សិទ្ធិំ សុវណំ អដវាបិ កាញនំ
 យំ ជានុបំ ហដកន្តិ វត្ថុតិ
 អដ្ឋង្គបេតស្ស ឧទោសថស្ស
 កលម្បំ តេ នានុករន្តិ សោឡសី
 ចន្ទប្បកា តាវកណារំ សព្វេ

បណ្ណាសក ឧបោសថវគ្គ

មិនគប្បីទ្រទ្រង់នូវផ្កាកម្រង មិនគប្បីប្រសព្វ ដោយគ្រឿង
 ក្រអូប ១ គប្បីដេកលើគ្រែ លើផែនដី ឬ លើកម្រាល ១
 ព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គដល់នូវទីបំផុតនៃទុក្ខ ទ្រង់ប្រកាសហើយ នូវ
 ទេវបាសថប្រកបដោយអង្គ៨ប្រការនេះឯង សភាវៈទាំងឡាយ
 ពីរគឺ ព្រះចន្ទ ១ ព្រះអាទិត្យ ១ ជាសភាវៈល្អមើល កាលបំភ្លឺ
 លោក វមែនិចរទៅ អស់ទីត្រឹមណា ព្រះចន្ទនឹងព្រះ
 អាទិត្យទាំងនោះ ដែលកំចាត់បង់នូវឆ័ត្ត ចរទៅក្នុងអាកាស
 ញ៉ាំងចិសឲ្យរងរឿងភ្លឺច្បាស់ ក្នុងអាកាស អស់ទីត្រឹមនោះ
 ទ្រព្យណា មានក្នុងចន្លោះនេះ គឺកែវមុត្តក្តី កែវមណីក្តី
 កែវពិឡ្យង្គលក្តី មាសឈ្មោះសិរីក្តី ឈ្មោះសុវណ្ណក្តី ឬ មាស
 ឈ្មោះកាញានៈក្តី ឈ្មោះជាតបូក្តី ឈ្មោះហងកៈក្តី ទ្រព្យ
 ទាំងអម្បាលនោះ មិនដល់នូវចំណិត ១ ក្នុងចំណែក ១៦ ។
 លើក នៃទេវបាសថ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការឡើយ
 ដូចជាពួកផ្កាយ ទាំងអស់ មិនដល់នូវពន្លឺ នៃព្រះចន្ទ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស អង្គពនិបាតោ

តស្មា ហិ នារី ច នរោ ច សីលវា

អដ្ឋង្គបេតំ ឧបវស្សុចោសដំ

បុញ្ញានំ កត្វានំ សុខុទ្រយានំ

អនិច្ចតា សក្កម្មបេន្តំ ហំនន្តំ ។

(២២) ឯកំ សមយំ ភកវា វេសាលយំ វិហាតិ

មហាវនេ ក្យដាតាវសាលាយំ ។ អថខោ វាសេដ្ឋោ

ឧចាសកោ យេន ភកវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា

ភកវន្តំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯក-

មន្តំ និសីទន្តំ ខោ វាសេដ្ឋំ ឧចាសកំ ភកវា

ឯតទរោច អដ្ឋង្គសមន្មាតតោ វាសេដ្ឋ ឧចោសថោ

ឧបវុត្តោ មហាប្បលោ ហោតិ ។ បេ ។ អនិច្ចតា

សក្កម្មបេន្តំ ហំនន្តំ ។ ឯវំ វុត្តោ វាសេដ្ឋោ

ឧចាសកោ ភកវន្តំ ឯតទរោច បិយា មេ កន្តេ

ញាតិសាលោហិតា អដ្ឋង្គសមន្មាតតំ ឧចោសដំ

ឧបវេសយ្យំ បិយានម្បំ មេ អស្ស ញាតិសា-

លោហិតានំ ទីយវត្ថំ ហិតាយ សុខាយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថិយ

ហេតុដូច្នោះ ស្រ្តីភី បុរសភី ជាអ្នកមានសីល គួរចាំរក្សា
នូវទេវបាសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ពួកជនដែលមិន
មានគេនិន្ទា បំពេញនូវបុណ្យដែលមានសេចក្តីសុខជាកម្រៃ
រមែងចូលទៅកាន់ឋានសួគ៌បាន ។

(៤៤) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងក្រុងតា-
សាលា នាព្រៃមហាវន ដ៏តក្រងវេសាលី ។ គ្រានោះ វាសេដ្ឋទុបាសក
(ទុបាសកឈ្មោះវាសេដ្ឋ) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
ដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
វាសេដ្ឋទុបាសក អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់
ដូច្នេះថា ម្ចាស់វាសេដ្ឋ ទេវបាសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលចាំ
រក្សាហើយ រមែងមានផលច្រើន ។ បេ ។ ពួកជនដែលគេមិននិន្ទា
តែងទៅកាន់ឋានសួគ៌ ។ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់
ពាក្យនេះហើយ វាសេដ្ឋទុបាសក បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកញាតិសាលាហិត ជាទីស្រឡាញ់
របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ គប្បីរក្សាទេវបាសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ការរក្សាទេវបាសថ
នោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់
ពួកញាតិសាលាហិត ជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលយូរ ។

បណ្ណាសក ឧបោសថវិញ្ញា

សព្វ ចេតិ កន្លែ ខត្តិយា អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតំ ឧបោសថំ
 ឧបវសេយ្យំ សព្វសម្មាស្ស ខត្តិយានំ ទីយវត្ថំ ហិតាយ
 សុខាយ ។ សព្វ ចេតិ កន្លែ ព្រាហ្មណា ។ បេ ។ វេស្សា
 សុទ្ធា អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតំ ឧបោសថំ ឧបវ-
 សេយ្យំ សព្វសម្មាស្ស សុទ្ធានំ ទីយវត្ថំ ហិតាយ
 សុខាយាតិ ។ សព្វ ចេតិ វាសេដ្ឋ(១) ខត្តិយា
 អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតំ ឧបោសថំ ឧបវសេយ្យំ សព្វសម្មា-
 ស្ស ខត្តិយានំ ទីយវត្ថំ ហិតាយ សុខាយ ។
 សព្វ ចេតិ វាសេដ្ឋ ព្រាហ្មណា ។ បេ ។ វេស្សា
 សុទ្ធា អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតំ ឧបោសថំ ឧបវសេយ្យំ សព្វ-
 សម្មាស្ស សុទ្ធានំ ទីយវត្ថំ ហិតាយ សុខាយ ។
 សនេវកោ ចេតិ វាសេដ្ឋ លោកោ សមាវកោ
 សព្វព្រាហ្មណោ សស្សមណ្ឌព្រាហ្មណី បជា សនេវមនុ-
 ស្ស(២) អដ្ឋង្គសមណ្ឌកតំ ឧបោសថំ ឧបវសេយ្យំ

១ ឧ. ឯវមេតំ វាសេដ្ឋ ។ សព្វ ចេតិ វាសេដ្ឋតិ ទិស្សន្តិ ២ ឧ. ម. សស្សមណ-
 ព្រាហ្មណីយា បជាយ សនេវមនុស្សាយ ។

បណ្ណាសក ខណ្ឌសិវ្វិជ្ជ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើ ពួកក្សត្រិយ៍ទាំងពួង គប្បីចាំរក្សា
 ទេវាសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ការរក្សាទេវាសថនោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ពួកក្សត្រិយ៍ទាំងពួង អស់កាល
 យូរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើ ពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងពួង ។ បេ ។
 ពួកវេស្សៈ សុទ្ធៈ គប្បីចាំរក្សាទេវាសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ការរក្សា
 ទេវាសថនោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់ពួកសុទ្ធាទាំងពួង អស់កាលយូរ ។ ម្នាលវាសេដ្ឋ ប្រសិនបើ
 ពួកក្សត្រិយ៍ទាំងពួង គប្បីចាំរក្សាទេវាសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ការរក្សា
 ទេវាសថនោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ដល់ពួកក្សត្រិយ៍ទាំងពួង អស់កាលយូរ ។ ម្នាលវាសេដ្ឋ ប្រសិនបើ
 ពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងពួង ។ បេ ។ ពួកវេស្សៈសុទ្ធា គប្បីចាំរក្សាទេវាសថ
 ប្រកបដោយអង្គ ៨ ហើយ ការរក្សាទេវាសថនោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ពួកសុទ្ធាទាំងពួង អស់កាលយូរ ។
 ម្នាលវាសេដ្ឋ ប្រសិនបើលោក (នេះ) ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក
 ព្រហ្មលោក ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ទាំងមនុស្ស ជា
 សម្មតិទេព នឹងមនុស្សផ្ទៃសេស គប្បីចាំរក្សាទេវាសថប្រកបដោយអង្គ ៨

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ខន្ធនិកាយស្ស អង្គិកនិបាតោ

សនេវកស្ស លោកស្ស សមាវកស្ស សព្វាញ្ញកស្ស
 សស្សមណាព្រាហ្មណិយា បដាយ សនេវមនុស្សាយ
 ទីយរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ។ ឥមេ ចេហិ វាសេដ្ឋ
 មហាសាលា អដ្ឋង្គសមញ្ញាគតំ ឧទោសថំ ឧបវសេយ្យំ
 ឥមេសម្មាស្ស មហាសាលានំ ទីយរត្តំ ហិតាយ សុខាយ
 សចេ ចេតេយ្យំ(១) កោ បន វានោ មនុស្សភូតស្សាតិ ។

[៤៥] ឯកំ សមយំ ភកវា សាវត្ថយំ វិហារតិ ជេតវនេ

អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ អថខោ ពោជ្ឈា ឧទា-
 សិកា យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្គំ
 ខោ ពោជ្ឈំ ឧទាសិកំ ភកវា ឯតទរោច អដ្ឋង្គស-
 មញ្ញាគតោ ពោជ្ឈេ ឧទោសថោ ឧបវត្ថោ មហាច្ឆលោ
 ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ មហាវិជ្ជាហេ ។

១- សចេ ចេតេយ្យន្តំ និមេ បាហិ មរម្មបោត្តកេ នត្ថិ ។ អយំ នយោ យុត្តកហេ ។
 តេ ហិ និវត្តកា ហោត្ថិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អង្គនិបាត

ការរក្សាទុកទោសថនោះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខ ដល់លោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ដល់
 ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្ស ជាសម្បត្តិទេព នឹង
 មនុស្សដ៏សេស អស់កាលយូរ ។ ម្នាលវាសេដ្ឋ ប្រសិនបើ ដើមមហា-
 សាលត្រឹមត្រូវទាំងនេះ គប្បីចាំរក្សាទុកទោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ការរក្សា
 ទុកទោសថ នោះគប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់
 ដើមមហាសាលត្រឹមត្រូវទាំងនេះ អស់កាលយូរ ប្រសិនបើ ឈឺទាំងនេះ
 ចេះគិត ចាំបាច់ទៅនិយាយថ្មី ដល់មនុស្ស ។

(២៥) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
 របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ នាងពោជ្ឈា
 ទបាសិកា (ទបាសិកាឈ្មោះពោជ្ឈា) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ អង្គុយក្នុងទី
 សមគួរ ។ លុះនាងពោជ្ឈាទបាសិកា អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលនាងពោជ្ឈា ទុកទោសថប្រកប
 ដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាហើយ វាមិនមានផលច្រើន មានអានិ-
 សង្សៈច្រើន មានការរុញរៀងច្រើន មានគុណផ្សាយទៅច្រើន ។

បណ្ណាសក ឧបោសថវិញ្ញា

កកបំ ឧបវុត្តោ ច ពោជ្ឈេ អដ្ឋង្គសមន្មាគតោ ឧបោសថោ
 មហាប្បលោ ហោតិ មហានិសំសោ មហាជុតិកោ មហា-
 វិញ្ញាហោ ។ ឥធិ ពោជ្ឈេ អរិយស្សាវកោ ឥតិ បដិសញ្ញ-
 ក្ខតិ យាវជីវំ អរហន្តោ ចាណាតិចាតំ បហាយ ចាណា-
 តិចាតា បដិវិតោ និហិតទណ្ឌោ និហិតសត្តោ លង្គិ ទយា-
 បន្នា សព្វប្បណាក្ខតហិតានុកម្មំវោ វិហារន្តំ អហំបដ្ឋ
 ឥមញ្ច រត្តំ ឥមញ្ច និវសំ ចាណាតិចាតំ បហាយ ចា-
 ណាតិចាតា បដិវិតោ និហិតទណ្ឌោ និហិតសត្តោ លង្គិ
 ទយាបន្នោ សព្វប្បណាក្ខតហិតានុកម្មំវិហារមិ ឥមិណ-
 បង្គេន អរហតំ អនុករោមិ ឧបោសថោ ច មេ ឧបវុត្តោ
 ភវិស្សតីតិ ។ ឥមិណ បឋមេន អង្គេន សមន្មាគតោ ហោតិ
 ។ មេ ។ យាវជីវំ អរហន្តោ ឧច្ចាសយនមហាសយនំ
 បហាយ ឧច្ចាសយនមហាសយនា បដិវិតោ និចសេយ្យំ
 កកប្បន្តំ មញ្ចកេ វា តិណសន្តរកេ វា អហំបដ្ឋ

បណ្ណាល័យ ខេត្តសៀមរាប

ម្ចាស់នាងពោធិ៍ ចុះទេសាចប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលចាំរក្សា
 ហើយ វេមនីមានផលច្រើន មានអាទិសង្ឃច្រើន មានការរុក្ខរឿង
 ច្រើន មានការផ្សាយទៅច្រើន តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់នាងពោធិ៍
 អរិយសាវ័ក ក្នុងសាសនានេះ តិចរណាថា ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះ
 បង់បាណាតិបាត វៀរចាកបាណាតិបាត ដាក់ចុះនូវអាជ្ញា ដាក់ចុះនូវ
 គ្រឿងសស្ត្រា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ដល់នូវការអាណិត អនុគ្រោះ
 ដោយប្រយោជន៍ ដល់សត្វទាំងអស់ ដរាបដល់អស់ជីវិត ក្នុងវិថីនេះ
 ចំណែកអាត្មាអញបានលះបង់បាណាតិបាត វៀរចាកបាណាតិបាត ដាក់
 ចុះនូវអាជ្ញា ដាក់ចុះនូវគ្រឿងសស្ត្រា មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ដល់នូវការ
 អាណិត អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ ដល់សត្វទាំងអស់ អស់យប់នេះ
 នឹងវិថីនេះដែរ ធ្វើតាមព្រះអរហន្តទាំងឡាយផង ទេសាចបាណាតិបាតនឹង
 ចាំរក្សាហើយផង ដោយអង្គនេះ ។ អរិយសាវ័កប្រកបដោយអង្គទី ១ នេះ
 ។ បេ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះបង់ទីដេក ទីអង្គុយដ៏ខ្ពស់ហួស
 ប្រមាណនឹងទីដេកទីអង្គុយដ៏ប្រសើរ វៀរចាកទីដេក ទីអង្គុយដ៏ខ្ពស់ហួស
 ប្រមាណនឹងទីដេកទីអង្គុយដ៏ប្រសើរ សម្រេចការដេកលើអាសនៈទាប គឺ
 លើគ្រែ ឬ លើកម្រាលស្មៅ ដរាបអស់ជីវិត ក្នុងវិថីនេះ ចំណែកអាត្មាអញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

ឥមញ្ច រត្តិ ឥមញ្ច ទិវសំ ឧទ្ទាសយនមហាសយនំ
 បហាយ ឧទ្ទាសយនមហាសយនា បដិវរតោ នីចសេយ្យំ
 កប្បេមិ មញ្ចកេ វា តិណាសន្តរកេ វា ឥមិនាបន្តេន
 អរហតំ អនុករោមិ ឧទោសថោ ច មេ ឧបុត្តោ
 កវិស្សតីតិ ។ ឥមិនា អដ្ឋមេន អន្តេន សមម្ពាគតោ
 ហោតិ ។ ឯវំ ឧបុត្តោ ខោ ពោជ្ឈេ អដ្ឋង្គសមម្ពា-
 គតោ ឧទោសថោ មហាប្បលោ ហោតិ មហានិសំសោ
 មហាជុតិកោ មហាវិទ្យាវេ ។ កីវមហាប្បលោ ហោតិ
 កីវមហានិសំសោ កីវមហាជុតិកោ កីវមហាវិទ្យា-
 វេ ។ សេយ្យថាបិ ពោជ្ឈេ យោ ឥមេសំ សោឡិ-
 សង្គំ មហាជនបទានំ បហុតសត្តរតនានំ ឥស្សរាជិ-
 បទ្គំ វង្គំ កាវេយ្យ សេយ្យដីធំ អង្គានំ មកនានំ
 កាសីនំ កោសលានំ វង្គិនំ មល្លានំ ចេតីនំ វិសានំ
 ក្បុរនំ បញ្ចាលានំ មច្ឆានំ ស្ករសេនានំ អស្សកានំ
 អវន្តិនំ កណ្តារនំ កម្លោជានំ អដ្ឋង្គសមម្ពាគតស្ស
 ឧទោសថស្ស ឯតំ កលំ នាគ្បតិ សោឡិសី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អង្គនិបាត

បានលះបង់ទីដេកទីអង្គុយដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណ នឹងទីដេក ទីអង្គុយដ៏ប្រសើរ វៀរចាកទីដេកទីអង្គុយខ្ពស់ហួសប្រមាណនឹងទីដេកទីអង្គុយដ៏ប្រសើរ សម្រេចការដេកលើអាសនៈតាប គឺ លើគ្រែឬលើកម្រាលស្មៅ អស់យប់នេះ នឹងថ្ងៃនេះដែរ ធ្វើតាមព្រះអរហន្តទាំងឡាយនេះផង ទេវោសថ អាត្មាអញ នឹងចាំរក្សាហើយផង ដោយអង្គនេះឯង ។ អរិយ សាវកប្រកបដោយអង្គទី៨ នេះ ។ ម្នាលនាងពោជ្ឈា ទេវោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលចាំរក្សាយ៉ាងនេះហើយ វមេធិមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន មានការរុងរឿងច្រើន មានគុណផ្សាយទៅច្រើន ។ ទេវោសថមានផលច្រើនប៉ុណ្ណា មានអានិសង្សច្រើនប៉ុណ្ណា មានការរុងរឿងច្រើនប៉ុណ្ណា មានគុណផ្សាយទៅច្រើនប៉ុណ្ណា ។ ម្នាលនាងពោជ្ឈា ប្រៀបដូចជាបុគ្គលណាសោយរាជ្យ ជាឥស្សរាធិបតីលើមហាជនបទទាំង ១៦ នេះ ដែលសម្បូណ៌ដោយរតនៈ (ទ្រព្យជាគ្រឿងរីករាយ) ទាំង ៧ ប្រការ គឺមហាជនបទឈ្មោះអង្គៈ ១ មគ្គៈ ១ កាសី ១ កោសលៈ ១ វិជ្ជី ១ មល្លៈ ១ ចេតី ១ វង្សៈ ១ កុរុ ១ បញ្ចាលៈ ១ មថ្លៈ ១ សុរសេនៈ ១ អស្សុកៈ ១ អវន្តី ១ គន្ធារៈ ១ កម្ពោជៈ ១ ឯកោគសម្បទទាំងនេះ មិនដល់ទូរចំណិតនៃចំណែក ១៦ ។ លើកនៃទេវោសថ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ឡើយ ។

បណ្ណាសក ឧបេសមវគ្គោ

តំ កឹស្ស ហេតុ ។ កបណំ ពោជ្ឈេ មាណុសកំ វជ្ជំ
 ទិព្វំ សុខំ ឧបនិធាយ ។ យានិ ពោជ្ឈេ មាណុសកានិ
 បញ្ចាសំ វស្សានិ ចាតុម្ពហារាជិកានំ ទេវានំ ឯសោ
 ឯកោ វត្តិវ្កោ តាយ វត្តិយា តីសវត្តិយោ មាសោ
 តេន មាសេន ប្បាទសមាសិយោ សំវច្ឆរោ តេន
 សំវច្ឆរេន ទិព្វានិ បញ្ចា វស្សសតានិ ចាតុម្ពហារាជិ-
 កានំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ ។ ហំនំ ខោ បនេតំ
 ពោជ្ឈេ វិជ្ជតិ យំ ឥនេកោច្ឆោ ឥត្ថំ វា បុរិសោ វា
 អដ្ឋង្គសមញ្ញាភតំ ឧបោសថំ ឧបវសិត្វា កាយស្ស
 ភេទា បរម្មរណា ចាតុម្ពហារាជិកានំ ទេវានំ សហព្យតំ
 ឧបបន្លេយ្យ ។ ឥទំ ខោ បន មេតំ ពោជ្ឈេ
 សន្ធាយ កាសិកំ កបណំ មាណុសកំ វជ្ជំ ទិព្វំ
 សុខំ ឧបនិធាយ ។ យំ ពោជ្ឈេ មាណុសកំ
 វស្សសតំ ។ បេ ។ យានិ ពោជ្ឈេ មាណុសកានិ
 ទ្វេ វស្សសតានិ ។ បេ ។ ចត្តារិ វស្សសតានិ ។ បេ ។
 អដ្ឋ វស្សសតានិ ។ បេ ។ សោឡ្ហស វស្សសតានិ

បណ្ណាសក ឧបោសថវិធី

ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលនាងពោជ្ឈា (ព្រោះថា) រាជ-
សម្បត្តិរបស់មនុស្ស ជាប់របស់ស្តួចស្តើង ហើយប្រៀបធៀបនឹងសុខជាទិព្វ ។
ម្នាលនាងពោជ្ឈា ព្រោះថា ៥០ ឆ្នាំរបស់មនុស្ស ជា ១ យប់ ១ ថ្ងៃរបស់
ពួកទេវតាជាន់ចាតុម្ពហារាជិកៈ រាប់ពត្រីនោះបាន ៣០ ពត្រី ត្រូវជា ១
ខែ រាប់ខែនោះបាន ១២ ខែត្រូវជា ១ ឆ្នាំ រាប់ឆ្នាំនោះ បាន ៥០០
ឆ្នាំទិព្វ ត្រូវជាប្រមាណនៃអាយុ របស់ពួកទេវតាជាន់ចាតុម្ពហារាជិកៈ ។
ម្នាលនាងពោជ្ឈា ហេតុនេះរមែងមានប្រាកដ គ្រងដែលស្រ្តីបុរសពួកខ្លះ
ក្នុងលោកនេះ ចាំរក្សាទុកប្រកបដោយអង្គ ៨ ហើយ លុះទំលាយ
រាងកាយស្លាប់ទៅ គប្បីទៅកើត ជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់ចាតុម្ពហា-
រាជិកៈ ។ ម្នាលនាងពោជ្ឈា ពាក្យដែលគេថាគត សំដែងហើយថា
រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្ស ជាប់របស់ស្តួចស្តើង ប្រៀបធៀបដោយសុខ ជាទិព្វ
នេះ ព្រោះសំដៅនូវហេតុនេះ ។ ម្នាលនាងពោជ្ឈា ១០០ ឆ្នាំរបស់មនុស្ស
។ បេ ។ ម្នាលនាងពោជ្ឈា ២០០ ឆ្នាំរបស់មនុស្ស ។ បេ ។ ៤០០
ឆ្នាំ ។ បេ ។ ៨០០ ឆ្នាំ ។ បេ ។ ១៦០០ ឆ្នាំ (របស់មនុស្ស)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អន្តកនិបាតោ

បរិទ្ធ័តវសវត្ថំនំ ទេវំនំ ឯសោ ឯកោ វត្ថុន្ទិវោ តាយ
 វត្ថុយា ភីសវត្ថុយោ មាសោ តេន មាសេន ធានសមា-
 សិយោ សំវច្ឆរោ តេន សំវច្ឆរេន ទិញ្ចានិ សោឡស
 វស្សសហស្សានិ បរិទ្ធ័តវសវត្ថំនំ ទេវំនំ អាយុប្ប-
 មាលំ ។ ហំនំ ខោ បនេតំ ពោជ្ឈេ វិជ្ជតិ យំ
 ឥនេកោច្ឆោ ឥត្ថំ វា បុរិសោ វា អដ្ឋង្គសមន្មាតតំ
 ឧទោសមំ ឧបវសិត្វា កាយស្ស ភេទា បរម្មណា
 បរិទ្ធ័តវសវត្ថំនំ ទេវំនំ សហព្យតំ ឧបបន្លេយ្យ ។
 ឥទំ ខោ បន មេតំ ពោជ្ឈេ សន្ធាយ ភាសិតំ
 កបលំ មាទុសកំ វជ្ជំ ទិព្វំ សុខំ ឧបនិធាយាតិ

ចាលំ ន ហព្វេ ន ចាទិន្ទមាទិយេ

ឡសា ន ភាសេ ន ច មជ្ឈទោ សិយា

អព្រហ្មចរិយា វិរមេយ្យ មេដុតា

វត្ថំ ន កុញ្ញេយ្យ វិកាលភោជនំ

មាលំ ន ជារយេ ន ច កន្ធមាចរេ

មព្វេ នមាយំ សយេថ សន្តតេ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្តុរនិកាយ អដ្ឋកថិយក

ត្រូវជា ១ យប់ ១ ថ្ងៃរបស់ពួកទេវតាជាន់បរនិម្មិតវសវត្ថុ រាប់រាត្រីនោះបាន
 ៣០ រាត្រីត្រូវជា ១ ខែ រាប់ខែនោះបាន ១២ ត្រូវជា ១ ឆ្នាំ រាប់ឆ្នាំនោះ
 បាន ១៦០០០ ឆ្នាំទិព្វត្រូវជាប្រមាណនៃអាយុរបស់ពួកទេវតាជាន់បរ-
 និម្មិតវសវត្ថុ ។ ម្នាលនាងពោជ្ឈា ហេតុនេះ វេមន៍មានពិតប្រាកដ គ្រង
 ដែលស្រ្តីឬបុរសពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ចាំរក្សាទេវាសថប្រកបដោយអង្គ
 ៨ហើយ លុះទំលាយរាងកាយស្លាប់ទៅ គប្បីទៅកើត ជាមួយនឹងពួក
 ទេវតាជាន់បរនិម្មិតវសវត្ថុ ។ ម្នាលនាងពោជ្ឈា ពាក្យដែលតថាគត សំដែង
 ហើយថា រាជសម្បត្តិរបស់មនុស្ស ជាប់ស្លាប់ស្តើង ប្រៀបផ្ទឹមដោយ
 សុខ ជាទិព្វនេះ ព្រោះសំដៅនូវហេតុនេះ ។

បុគ្គលកុំគប្បីសម្លាប់សត្វ ១ កុំគប្បីកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបាន
 ឲ្យ ១ កុំគប្បីពោលពាក្យកុហក ១ កុំគប្បីផឹកទឹកស្រវឹង ១ គប្បី
 វៀរចាកអព្រហ្មចរិយៈគឺមេប៉ុន ១ កុំគប្បីបរិភោគភោជនក្នុងវេលា
 រាត្រីនឹងវេលាវិកាល ១ កុំគប្បីទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រងកុំគប្បីលាប
 គ្រឿងក្រអូប ១ គប្បីដេកលើគ្រែលើផែនដី ឬ លើកម្រាល ១

បណ្ណាសក ឧបោសថវិទ្យា

ឯតញ្ចំ អដ្ឋង្គិកមាហុចោសថំ
 ពុទ្ធន ទុក្ខនុត្តរា បកាសិតំ
 ចន្ទោ ច សូរោ(១) ច ឧកោ សុទ្ធស្សនា
 ឧកាសយន្តា អនុយន្តិ(២) យាវតា
 តមោនុត្តរា តេ បន អន្តលីក្ខតា
 នកេ បកាសន្តិ ទិសា វិរោចនា
 ឯតញ្ចំ យំ វិជ្ជតិ អន្តរេ ធនំ
 មុត្តា មណី វេទ្យរិយញ្ច កន្ទកំ
 សិទ្ធិ សុវណ្ណំ អថវាចំ កាញនំ
 យំ ជាតុបំ ហដកន្តិ វុច្ឆតិ
 អដ្ឋង្គបេតស្ស ឧបោសថស្ស
 កេលម្បី តេ នាទុក្ខន្តិ សោឡសី
 ចន្ទប្បកា តារកណារ សព្វ
 តស្មា ហំ នារី ច នរោ ច សីលវា
 អដ្ឋង្គបេតំ ឧបស្សនោសថំ
 បុញ្ញានំ កត្វាន សុខុទ្ធរិយានំ
 អនិច្ចិតា សក្កមុបេន្តិ ហំ នន្តិ ។

បណ្ណាសក ឧបោសថវិធី

ព្រោះថា ឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះ ព្រះពុទ្ធច្រង់
 ដល់នូវទីបំផុតនៃទុក្ខ ច្រង់ប្រកាសហើយ ព្រះចន្ទន៍និងព្រះ
 អាទិត្យទាំង ២ ជាប់រស់ល្អមើល កាលចរទៅបំភ្លឺត្រឹមណា
 ព្រះចន្ទ នឹងព្រះអាទិត្យទាំងពីរនោះ តែងកំចាត់បង់នូវឆ័ត្រ
 គ្រាប់ទៅក្នុងអាកាស ភ្នំក្នុងអាកាស រុក្ខរឿងសព្វទិស ទ្រព្យ
 ណាដែលមាន ក្នុងចន្លោះនេះ គឺកែវមុត្តា កែវមណី កែវពិទ្យា
 ដ៏ល្អ ម្យ៉ាងទៀត មាសឈ្មោះសិទ្ធី ឈ្មោះសុណ្ណបូមាស
 ឈ្មោះកាញ៉ាន ឈ្មោះជាតរូប ឈ្មោះហងកៈ របស់ទាំង
 អស់នោះ ក៏មិនដល់នូវ ១ ចំណិតនៃចំណែក ១៦ ។ លើកនៃ
 ឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដូចជាពួកផ្កាយទាំងអស់មិន
 ដល់នូវពន្លឺនៃព្រះចន្ទ ព្រោះហេតុនោះ ជនស្រីប្រុសអ្នកមាន
 សីល គួររក្សាឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ពួកជនដែល
 គេមិននិទ្ទាហើយ បំពេញបុណ្យដែលជាកម្រៃនៃសេចក្តីសុខ
 រមែងចូលទៅកាន់ឋានសួគ៌បាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អង្គកនិពកោ

[២៦] ឯកំ សមយំ កកវា កោសន្តិយំ វិហារតិ
យោសិតាវាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា
អនុវុទ្ធោ ទិវាវិហារំ កតោ ហោតិ បដិសល្លិដោ ។
អថខោ សម្ពហុលា មនាបកាយិកា ទេវតា
យេនាយស្មា អនុវុទ្ធោ តេនុបសន្តិមីសុ ឧបសន្តិមិត្វា
អាយស្មន្តំ អនុវុទ្ធំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋិសុ ។
ឯកមន្តំ បិតា ខោ តា ទេវតា អាយស្មន្តំ អនុវុទ្ធំ
ឯតទរោច៌្ចំ មយំ កន្តេ អនុវុទ្ធំ មនាបកាយិកា
នាម ទេវតា តីសុ ហិរេសុ ឥស្សរិយំ ការេម វសំ
វត្ថេម មយំ កន្តេ អនុវុទ្ធំ យាទិសកំ វណ្ណំ អាគម្ពាម
តាទិសកំ វណ្ណំ ហិរេសោ បដិលភាម យាទិសកំ
សន្តំ (១) អាគម្ពាម តាទិសកំ សន្តំ (២) ហិរេសោ
បដិលភាម យាទិសកំ សុខំ អាគម្ពាម តាទិសកំ
សុខំ ហិរេសោ បដិលភាម មយំ កន្តេ
អនុវុទ្ធំ មនាបកាយិកា នាម ទេវតា ឥមេសុ
តីសុ ហិរេសុ ឥស្សរិយំ ការេម វសំ វត្ថេហាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយក

(៤៦) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកាលគង់នៅឈោសិភារម

ទៀបក្រុងកោសម្ពី ។ សម័យនោះឯង ព្រះអនុរដ្ឋដ៏មានអាយុ ចូលទៅ
 កាន់ទីនៅក្នុងវេលាថ្ងៃ សម្បូរនា ។ គ្រានោះ ពួកទេវតាឈ្មោះមនាបកា-
 យិកា ជាច្រើនអង្គនាំគ្នាចូលទៅរកព្រះអនុរដ្ឋ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំ
 ព្រះអនុរដ្ឋ ហើយបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះទេវតាទាំងនោះ បិត
 នៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ពោលទៅនឹងព្រះអនុរដ្ឋដ៏មានអាយុ ដូច្នេះថា
 បពិត្រព្រះអនុរដ្ឋដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំជាពួកទេវតា ឈ្មោះមនាបកាយិកា ធ្វើ
 ឥស្សរិយភាព ព្រាងអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងហេតុទាំង ៣ បពិត្រ
 ព្រះអនុរដ្ឋដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំប្រាថ្នានូវវិញ្ញាៈបែបណា ក៏បាននូវវិញ្ញាៈបែប
 នោះមួយរំពេច ១ ប្រាថ្នានូវសំឡេងបែបណា ក៏បាននូវសំឡេងបែបនោះ
 មួយរំពេច ១ ប្រាថ្នានូវសុខបែបណា ក៏បាននូវសុខបែបនោះមួយរំពេច ១
 បពិត្រព្រះអនុរដ្ឋដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំជាពួកទេវតាឈ្មោះមនាបកាយិកា ធ្វើនូវ
 ឥស្សរិយភាព ព្រាងអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងហេតុទាំង ៣ នេះ ។

បណ្ណសារ ឧបេសាវត្ថុ

អថោ អាយស្មតោ អនុទ្ធិស្ស ឯតទហោសិ អហោ
 វតីមា ទេវតា សព្វាវ ជីលា អស្ស ជីលវណ្ណា
 ជីលវត្ថា ជីលាលង្ការតិ ។ អថោ តា ទេវតា
 អាយស្មតោ អនុទ្ធិស្ស ចិត្តមញ្ញាយ សព្វាវ ជីលា
 អហោសុំ ជីលវណ្ណា ជីលវត្ថា ជីលាលង្ការ ។
 អថោ អាយស្មតោ អនុទ្ធិស្ស ឯតទហោសិ អហោ
 វតីមា ទេវតា សព្វាវ មីតា អស្ស ។ មេ ។ សព្វាវ
 លោហិតកា អស្ស សព្វាវ ឧទាតា អស្ស ឧទាតវណ្ណា
 ឧទាតវត្ថា ឧទាតាលង្ការតិ ។ អថោ តា ទេវតា
 អាយស្មតោ អនុទ្ធិស្ស ចិត្តមញ្ញាយ សព្វាវ ឧទាតា
 អហោសុំ ឧទាតវណ្ណា ឧទាតវត្ថា ឧទាតាលង្ការ ។
 អថោ តា ទេវតា ឯការ តាយិ ឯការ ឯត្ថិ ឯការ
 អច្ឆរិកំ វាទេសិ ។ សេយ្យថាមិ នាម បញ្ចង្គិកស្ស
 តុរិយស្ស សុរិទ្ធិស្ស សុប្បជិប្បតាធិតស្ស កុសលេហិ
 សុសមន្មាហិតស្ស សន្នោ ហោតិ វត្ថុ ច រជជីយោ
 ច កមជីយោ(១) ច មេមជីយោ ច រមណីយោ(២) ច

បណ្ណាសក ឧបោសថវិធី

លំដាប់នោះ ព្រះអនុវត្តន៍មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ធ្វើដូចម្តេច
 ហ្ន៎ នឹងបានទេវតាទាំងនេះ ទៅជាទៀវទាំងអស់ គឺមានសម្បុរ ក៏ទៀវ
 មានសំពត់ ក៏ទៀវ មានគ្រឿងអលង្ការ ក៏ទៀវ ។ វេលានោះ ទេវតា
 ទាំងនោះ បានជឿចិត្តនៃព្រះអនុវត្តន៍មានអាយុ ហើយក៏ទៅជាទៀវ
 ទាំងអស់ គឺមានសម្បុរ ក៏ទៀវ មានសំពត់ ក៏ទៀវ មានគ្រឿងអលង្ការ
 ក៏ទៀវ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអនុវត្តន៍មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ដូច្នេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងបានទេវតាទាំងនេះ ទៅជាល្បឿនទាំងអស់
 ។ បេ ។ ទៅជាក្រហមទាំងអស់ ទៅជាសទាំងអស់ គឺមានសម្បុរ ក៏ស
 មានសំពត់ ក៏ស មានគ្រឿងអលង្ការ ក៏ស ។ វេលានោះ ទេវតាទាំង
 នោះ បានជឿចិត្តនៃព្រះអនុវត្តន៍មានអាយុហើយ ក៏ទៅជាស ទាំងអស់
 គឺមានសម្បុរ ក៏ស មានសំពត់ ក៏ស មានគ្រឿងអលង្ការ ក៏ស ។ លំដាប់
 នោះ ទេវតាទាំងនោះ ១ អង្គប្រៀង ១ អង្គរាំ ១ អង្គទះដៃ ។ ប្រៀបដូច
 តួរត្រីប្រកបដោយអង្គ ៥ ដែលបុគ្គលអ្នកឈ្លាសវៃ បានសិក្សាស្ទាត់
 ប្រគំដោយប្រពៃ ដេញដំដោយប្រពៃ មានសំឡេងពីរោះផង គួរត្រេកអរ
 ផង គួរប្រាថ្នាផង គួរស្រឡាញ់ផង គួររីករាយផង យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អន្តិកនិបាតោ

ឯវមេវ តាសំ ទេវតាធំ អលង្ការធំ សន្តោ ហោតិ
 វក្ខ ច រជនីយោ ច កមនីយោ ច បេមនីយោ ច
 រមណីយោ ច ។ អថទោ អាយស្មា អនុវុទ្ធោ វុទ្ធិយានិ
 ឧត្តិមំ ។ អថទោ តា ទេវតា ន ខ្យយោ អនុវុទ្ធោ
 សាទិយតីតិ តត្ថោ អន្តរាយសុ ។ អថទោ អាយស្មា
 អនុវុទ្ធោ សាយណ្ណាសមយំ បដិសល្លាធា វុទ្ធិតោ យេន
 ភក្កា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធោ ទោ អាយស្មា
 អនុវុទ្ធោ ភក្កន្តំ ឯតទរោច វេទាហំ កន្តេ ទិវាវិហារំ
 តតោ ហោមិ បដិសល្លិទោ ។ អថទោ កន្តេ សម្ពហុលា
 មនាបកាយិកា ទេវតា យេនាហំ តេនុបសង្កមីសុ
 ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋសុ ។
 ឯកមន្តំ វិតា ទោ កន្តេ តា ទេវតា មំ ឯតទរោច្ចំ
 មយំ កន្តេ អនុវុទ្ធោ មនាបកាយិកា នាម ទេវតា
 តីសុ ហិទេសុ វេស្សិយំ កាវេម វសំ វត្ថេម

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គ អង្គនិបាត

សំឡេងនៃគ្រឿងអលង្ការ របស់ពួកទេវតាទាំងនោះ ពីរោះផង គួរត្រេកអរ
 ផង គួរប្រាថ្នាផង គួរស្រឡាញ់ផង គួររីករាយផង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 គ្រានោះ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ ដាក់ចុះនូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ គឺធ្វើ
 ប្រាជ្ញាយ ។ លំដាប់នោះ ទេវតាទាំងនោះដឹងថា ព្រះអនុរុទ្ធជាម្ចាស់
 មិនត្រេកអរហើយបាត់ក្នុងទីនោះទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ
 ចេញចាកទីសម្បទៅ ក្នុងសាយណ្ឌសម័យ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអនុរុទ្ធដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ
 ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុង
 ទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គចូលទៅកាន់ទីនៅ ក្នុងវេលាថ្ងៃ ហើយសម្បទៅ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ពួកទេវតា ឈ្មោះ មនាបកាយិកា
 ជាច្រើនអង្គ ចូលទៅរកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះចូលទៅដល់ ថ្វាយបង្គំខ្ញុំ
 ព្រះអង្គ ហើយបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លុះ
 ទេវតាទាំងនោះ បិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ពោលទៅនឹងខ្ញុំព្រះអង្គ
 ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអនុរុទ្ធដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំជាពួកទេវតាឈ្មោះមនាបកា-
 យិកា ធ្វើនូវឥស្សរិយភាពញ៉ាំងអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងហេតុ ៣ យ៉ាង

បណ្ណាសក ឧបោសថវិញ្ញា

មយំ កន្តេ អនុវទ្ធ យាទិសកំ វណ្ណំ អាគម្ពាម
 តាទិសកំ វណ្ណំ ហនេសោ បដិលភាម យាទិសកំ
 សន្នំ អាគម្ពាម តាទិសកំ សន្នំ ហនេសោ បដិលភាម
 យាទិសកំ សុខំ អាគម្ពាម តាទិសកំ សុខំ ហនេសោ
 បដិលភាម មយំ កន្តេ អនុវទ្ធ មនាបកាយិកា ធាម
 ទេវតា ឥមេសុ តិសុ ហនេសុ ឥស្សរិយំ កាវេម វសំ
 វត្តមាតិ ។ តស្ស មយំ កន្តេ ឯតទហោសិ អហោ
 វតិមា ទេវតា សព្វាវ ជីលា អស្ស ជីលវណ្ណា ជីលវត្ថា
 ជីលាលង្ការតិ ។ អថោ កន្តេ តា ទេវតា មម
 ចិត្តមញ្ញាយ សព្វាវ ជីលា អហេសុ ជីលវណ្ណា
 ជីលវត្ថា ជីលាលង្ការ តស្ស មយំ កន្តេ ឯតទហោសិ
 អហោ វតិមា ទេវតា សព្វាវ បីតា អស្ស ។ បេ ។
 សព្វាវ លោហិតកា អស្ស ។ បេ ។ សព្វាវ ឧទាតា
 អស្ស ឧទាតវណ្ណា ឧទាតវត្ថា ឧទាតាលង្ការតិ ។

បណ្ណាសក ឧបោសថវគ្គ

បតិក្រព្រះអនុវត្តដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំប្រាថ្នានូវវិណ្ឌៈបែបណា ក៏បាននូវវិណ្ឌៈ
 បែបនោះមួយរំពេច ១ ប្រាថ្នានូវសំឡេងបែបណា ក៏បាននូវសំឡេងបែប
 នោះមួយរំពេច ១ ប្រាថ្នានូវសុខបែបណា ក៏បាននូវសុខបែបនោះមួយ
 រំពេច ១ បតិក្រព្រះអនុវត្តដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំជាពួកទេវតា ឈ្មោះមនាបកា-
 យិកា ធ្វើនូវឥស្សរិយភាព ព្រំដំណាច់ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងហេតុទាំង ៣
 នេះ ។ បតិក្រព្រះអនុវត្តដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ធ្វើដូច
 ម្តេចហ្ន៎⁺ នឹងបានទេវតាទាំងនេះ ទៅជាខៀវទាំងអស់ គឺមានសម្បុរ ក៏
 ខៀវ មានសំពត់ ក៏ខៀវ មានគ្រឿងអលង្ការ ក៏ខៀវ ។ បតិក្រព្រះ
 អនុវត្តដ៏ចំរើន វេលានោះ ទេវតាទាំងនោះ បានដឹងចិត្តខ្ញុំព្រះអង្គហើយ
 ក៏ទៅជាខៀវទាំងអស់គឺ មានសម្បុរ ក៏ខៀវ មានសំពត់ ក៏ខៀវ មាន
 គ្រឿងអលង្ការ ក៏ខៀវ បតិក្រព្រះអនុវត្តដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តី
 ត្រិះរិះដូច្នេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎⁺ នឹងបានទេវតាទាំងនេះ ទៅជាលឿង
 ទាំងអស់ ។ បេ ។ ទៅជាក្រហមទាំងអស់ ។ បេ ។ ទៅជាសទាំងអស់
 គឺមានសម្បុរ ក៏ស មានសំពត់ ក៏ស មានគ្រឿងអលង្ការ ក៏ស ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិកាយោ

អថខោ កន្លេ តា ទេវតា មម ចិត្តមញ្ញាយ សព្វា
 ធុនាតា អហេសុំ ធុនាតវណ្ណា ធុនាតវត្ថា ធុនាតា-
 លង្ការា ។ អថខោ កន្លេ តា ទេវតា ឯការ កាយ
 ឯការ នច្ចំ ឯការ អច្ចរិកំ វាទេសិ ។ សេយ្យថាបិ
 ធាម បញ្ចង្គិកស្ស តុរិយស្ស សុរិជ្ជិតស្ស សុប្បដិប្បតា-
 ធិតស្ស កុសលេហិ សុសមដ្ឋាហិតស្ស សន្នោ ហោតិ
 វគ្គ ច វជជីយោ ច កមជ្ជីយោ ច បេមជ្ជីយោ ច
 រមណីយោ ច ឯវមេវ តាសំ ទេវតានំ អលង្ការានំ សន្នោ
 ហោតិ វគ្គ ច វជជីយោ ច កមជ្ជីយោ ច បេមជ្ជីយោ ច
 រមណីយោ ច ។ អថខោហំ កន្លេ ឥន្ទ្រិយានិ ធុត្ថិបី ។
 អថខោ កន្លេ តា ទេវតា ន ខ្យាយោ អនុវត្តោ សាទិយតីតិ
 តត្ថេវ អន្តរាយីសុ កតីហិ នុ ខោ កន្លេ ធម្មេហិ
 សមដ្ឋាភតោ មាតុត្តាមោ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា
 មនាបកាយីកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបន្នតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អដ្ឋកថិយក

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លុះទេវតាទាំងនោះ បានផ្ដល់ចិត្តខ្ញុំព្រះអង្គហើយ ក៏
 ទៅជាសទាំងអស់ គឺមានសម្បុរ ក៏ស មានសំពត់ ក៏ស មានគ្រឿងអលង្ការ
 ក៏ស ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលានោះ ទេវតាទាំងនោះ ១ អង្គច្រៀង
 ១ អង្គរាំ ១ អង្គទះដៃ ។ ច្រៀបដូចតូរ្យតន្ត្រី ប្រកបដោយអង្គ ៥ ដែល
 គេរៀបចំឲ្យហើយ បុគ្គលឈ្មោះវៃ បានប្រគំដោយប្រពៃ បាន
 ដេញដំដោយប្រពៃ មានសំឡេងពីរោះផង គួរត្រេកអរផង គួរប្រាថ្នា
 ផង គួរស្រឡាញ់ផង គួររីករាយផង យ៉ាងណាមិញ សំឡេងគ្រឿង
 អលង្ការ របស់ទេវតាទាំងនោះ ក៏ពីរោះផង គួរត្រេកអរផង គួរប្រាថ្នា
 ផង គួរស្រឡាញ់ផង គួររីករាយផង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯខ្ញុំព្រះអង្គ ក៏ដាក់ចុះនូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ គឺធ្វើព្រងើយ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលានោះ ទេវតាទាំងនោះ គិតគ្នាថា ព្រះអនុរុទ្ធ
 ជាម្ចាស់ មិនត្រេកអរហើយ ក៏បោកក្នុងទីនោះទៅ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ចុះមាតុត្រាម ប្រកបដោយធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង លុះបែកធ្លាយរាង
 កាយស្លាប់ទៅ បានទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាឈ្មោះមនាបកាយិកា ។

បណ្ណសារ ឧបេសមីត្តោ

អដ្ឋហិ ខោ អនុរុទ្ធ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ មាតុត្តាមោ
 កាយស្ស ភេតា បរម្មរណា មនាបកាយំកានំ ទេវំធំ
 សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ វេទ អនុរុទ្ធ
 មាតុត្តាមោ យស្ស មាតាបិតរោ ភត្តនោ ទេន្ទ្រំ អត្តកាមា
 ហិតេសិនោ អនុកម្មកា អនុកម្មំ ឧបាទាយ តស្ស
 ហោតិ បុព្វដ្ឋាយំធំ បច្ឆានំចាតិធំ កីការប្បដិស្សាវិធំ
 មនាបចារិធំ មិយវំធំ យេ ភត្ត កុរុនោ ហោន្តិ មាតាតិ
 វំ បិតាតិ វំ សមណព្រាហ្មណាតិ វំ តេ សក្ករោតិ
 កុករោតិ មាទេតិ បូជេតិ អញ្ញាគតេ ច អាសនោ-
 ទកេន បដិបូជេតិ យេ តេ ភត្ត អព្ពន្ធពា កម្មនា
 ឧណ្ហាតិ វំ កម្មសាតិ វំ ភត្ត ធិក្ខា ហោតិ អនលសា
 តត្រទាយាយ វីមសាយ សមម្ពាគតា អលំ កាតុំ
 អលំ សំវិជានុំ យេ តេ ភត្ត អព្ពន្ធពា អន្តោជនា
 ទាសាតិ វំ បេស្សាតិ វំ កម្មករោតិ វំ តេសំ កតញ្ច
 កតតោ ជាតាតិ អកតញ្ច អកតតោ ជាតាតិ

បណ្ណាសក ឧបោសថវិទ្យា

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់អនុរដ្ឋ មាតុត្រាមប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការ លុះ
 បែកឆ្ងាយរាជកាយ ស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាឈ្មោះ
 មនាបកាយិកា ។ ប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់អនុរដ្ឋ
 មាតុត្រាម ក្នុងលោកនេះ ដែលមាតាបិតា ប្រាថ្នាសេចក្តីចម្រើន ស្វែងរក
 ប្រយោជន៍ ជាអ្នកអនុគ្រោះ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ បានរៀបចំឲ្យ
 ដល់ស្វាមីណាហើយ ជាស្រីគ្រាកម្មន ដេកក្រោយ ទទួលស្តាប់កិច្ច
 ការអ្វី ។ ប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាទីគាប់ចិត្ត ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ចំពោះ
 ស្វាមីនោះ ១ ពួកជនណាជាទីគោរព របស់ស្វាមី ទោះមាតាភ្នំ បិតាភ្នំ
 សមណព្រាហ្មណ៍ភ្នំ មាតុត្រាម តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជាចំ-
 ពោះជនទាំងនោះផង តែងបូជាពួកជន ដែលទើបមកដល់ថ្មី ដោយ អាសនៈ
 នឹងទឹកផង ១ ការងារទាំងឡាយណា ជាបន្ទុករបស់ស្វាមី ទោះជាពេម
 សត្វភ្នំ កប្បាសភ្នំ ជាស្រីប៉ុនប្រសប់ក្នុងការងារទាំងនោះ មិនខ្ជិលច្រអូស
 ប្រកបដោយការពិចារណា ដោយឧបាយក្នុងកិច្ចទាំងនោះ ថា គួរធ្វើ គួរ
 ចាត់ចែង ១ ពួកជនណានៅខាងក្នុង ជាបន្ទុករបស់ស្វាមី ទោះជាខ្ញុំ
 ជាអ្នកបម្រើភ្នំ ជាអ្នករក្សាភ្នំ មាតុត្រាម តែងដឹងនូវអំពើដែលជនទាំង
 នោះធ្វើថា ធ្វើ ដឹងនូវអំពើដែលជនទាំងនោះមិនបានធ្វើថា មិនបានធ្វើ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិកាពោ

តិលានកានញ្ច ពលាពលំ ជាតាតិ ខាទនីយកោជនី-
 យញ្ចស្ស បច្ចុយសេន សំវិកជតិ យំ កត្តា អាហាតិ
 ធនំ វា ធាតុំ វា រជតំ វា ជាតុបំ វា តំ អារក្ខេន
 កុត្តិយា សម្មាទេតិ តត្ថ ប ហោតិ អដ្ឋត្ថំ អត្ថេនី
 អសោណ្ឌំ អវិនាសិកា ឧបាសិកា ខោ បន ហោតិ
 ពុទ្ធំ សរណំ កតា ធម្មំ សរណំ កតា សង្ឃំ
 សរណំ កតា សីលវតី ខោ បន ហោតិ ចាណាតិចាតា
 បដិវិតា អទិន្នាទាតា បដិវិតា កាមេសុ មិច្ឆាចារា
 បដិវិតា មុសាវាទា បដិវិតា សុភមេយមជ្ជប្បមា-
 ទដ្ឋាតា បដិវិតា ចាក្កតី ខោ បន ហោតិ វិកតម-
 លមច្ឆេបន ចេតសា អតារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តទ្ធាតិ
 បយតចាណំ វេស្សក្កតា យាធយោតា ទានសំ-
 វិភាក្កតា ។ ឥមេហិ ខោ អនុទ្ធ អដ្ឋហិ ធម្មេហិ
 សមម្ពាគតោ មាតុត្តាមោ កាយស្ស កេនា បរម្មណា
 មនាបកាយិកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គពនិបាត

ដឹងនូវកំឡាំងតិចនឹងកំឡាំងច្រើនរបស់អ្នកឈរ ទាំងចេះចាត់ចែងនូវខាត-
ន័យកោដនីយាហារ តាមចំណែកដែលគួរដល់ជនជាខាតក្នុងបន្ទុកនោះ ១
ស្វាមីបាននាំមក នូវទ្រព្យណាភ្នំ ស្រូវណាភ្នំ ប្រាក់ណាភ្នំ មាសណា
ភ្នំ មាតុត្រាមនោះ តែងសម្រេចដោយការរក្សា គ្រប់គ្រងនូវទ្រព្យជា
ដើមនោះនឹងជាអ្នកមិនលេង មិនលួច មិនខ្វល់ខ្វះ មិនធ្វើសម្បត្តិទាំងនោះ
ឲ្យវិនាស ១ ជាទុប្បាសិកាដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹង ដល់នូវព្រះធម៌ជាទីពឹង
ដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីពឹង ១ ជាស្រ្តីមានសីល វៀរចាកបាណាតិបាត វៀរ
ចាកអទិន្នាទាន វៀរចាកការមេសុមិច្ឆាចារ វៀរចាកមុសាវាទ វៀរចាកការ
ដឹកទឹកស្រវឹងគឺសុភវន្តនឹងមេរ័យ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ១ ជាស្រ្តី
មានចាតៈ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិលគឺសេចក្តីកំណាញ់ នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ
មានទានបរិបូណ៌ស្រឡះហើយ មានដៃលាងហើយ គ្រេកអរក្នុងការលះបង់
គួរដល់ពួកស្វាមី គ្រេកអរក្នុងការចែករំលែកនូវទាន ។ ម្ចាស់អនុរុទ្ធ
មាតុត្រាម ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៨ នេះឯង លុះបែកផ្ទាយរាងកាយ
ស្លាប់ទៅតែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាល្ខោនមនាបកាយិកា ។

បណ្ណសក ឧបេសមវគ្គ

យោ នំ ករតិ សព្វនា និច្ចំ អាតាបិ ឧស្សុកោ
 តំ សព្វកាមហារំ ចោសំ កត្តារំ ធាតិមញ្ញតិ
 ន ចាបិ សោតិ កត្តារំ ឥស្សារំ ទេន ភេសយេ
 កត្តញ្ច កុរោ សព្វេ បដិប្បជេតិ បណ្ឌិតា
 ឧដ្ឋាហិតោ អនលសា សង្កហិតបរិជ្ជនា
 កត្តំ មនាបញ្ចតិ សម្មតំ អនុវត្តតិ
 យោ ឯវំ វត្តតិ ធារិ កត្តំ ធន្តរសាទុតា
 មនាហា ធាម តេ ទេវំ យត្ត សា ឧបបជ្ជតិ ។

(២៧) ឯកំ សមយំ កករំ សាវត្ថយំ វិហរតិ បុព្វារមេ

មិការមាតុប្បាសានេ ។ អថោ វិសាខា មិការមាតា
 ។ បេ ។ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទិ ខោ វិសាខំ
 មិការមាតរំ កករំ ឯតទលោច អដ្ឋហិ ខោ វិសាខេ
 ធម្មេហិ សមន្តាគតោ មាតុត្តារោ កាយស្ស ភេនា បរ-
 ម្បណា មនាបកាយិកានំ ទេវំ នំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ ។

បណ្ណសារ ឧបោសថវិទ្យា

មាតុត្រាមណា មានព្យាយាម ខ្វល់ខ្វាយចិញ្ចឹមស្វាមីនោះ
 សព្វកាលជានិច្ច មិនមើលឆ្ងាយបុរសជាស្វាមី ដែលនាំ
 មកនូវសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាងនោះ ជាស្រ្តីល្អមិនធ្វើស្វាមីឲ្យ
 ក្តៅក្រហាយ ដោយពាក្យប្រណែន ជាស្រ្តីមានបញ្ញា តែង
 បូជាស្វាមីនឹងបុគ្គល ដែលជាទីគោរពទាំងអស់ ជាស្រ្តីមាន
 សេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួន មិនខ្ជិលប្រអូស សង្រ្គោះជនជាបរិសទ្យ តែង
 ប្រព្រឹត្តនូវអំពើ ជាទីគាប់ចិត្តនៃស្វាមី ថែទាំសម្បត្តិដែល
 ស្វាមីរកបានមក នាវិណា ជាស្រ្តីល្អៗ ក្នុងអំណាចសេចក្តី
 ប្រាថ្នារបស់ស្វាមី ហើយប្រព្រឹត្តយ៉ាងនេះ នាវិនោះ រមែង
 ទៅកើតក្នុងពួកទេវតាឈ្មោះមនាបកាយិកា ។

(៥៧) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកាលគង់នៅក្នុងមិគ្គារមាតុ-

ប្រាសាទ ក្នុងវត្តបុព្វារាម ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ នាធិវិសាខា
 មិគ្គារមាតា ។ បេ ។ អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះនាធិវិសាខាមិគ្គារមាតា
 អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់
 នាធិវិសាខា មាតុត្រាមប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការ លុះបែកធ្លាយរាង
 កាយ ស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាមនាបកាយិកា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុណិយស្ស អង្គកុណិយោ

កតមេហំ អដ្ឋហំ ។ ឥធិ វិសាខេ មាតុត្តាមោ យស្ស
 មាតាបិតារោ ភត្តនោ ទេត្តិ អត្តកាមា ហិតេសិនោ អនុ-
 កម្មកា អនុកម្មំ ឧបាទាយ តស្ស ហោតិ បុព្វដ្ឋាយិនំ
 បច្ឆានិទាតិនំ កីការិយ្យដិស្សវិនំ មនាបចារិនំ បិយវាទិនំ
 ។ មេ ។ ចាគវតី ខោ បន ហោតិ វិភតមលមច្ឆេវន
 ចេតសា អការំ អដ្ឋវាសតិ មុត្តច្ចាតិ បយតទាលំ
 វេស្សត្តរតា យាចយោតា ឆានសំវិភាគរតា ។ ឥមេហំ
 ខោ វិសាខេ អដ្ឋហំ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ មាតុត្តាមោ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា មនាបកាយិកានំ ទេវានំ
 សហព្យតំ ឧបបជ្ជតីតិ ។

យោ នំ ភរតិ សព្វនា និច្ចំ អាតាបិ ឧស្សុកោ
 តំ សព្វកាមហារំ ចោសំ ភត្តារំ ឆាតិមញ្ញាតិ
 ន ចាបិ សោតិ ភត្តារំ ឥស្សារាទេន វេសយេ
 ភត្តញ្ច កុនោ សព្វេ បដិប្បជេតិ បណ្ឌិតា
 ឧដ្ឋាហិតា អនលសា សង្កហិតបរិជ្ជនា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អដ្ឋកថិយក

ប្រកបដោយធម៌៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលនាងវិសាខា មាតុត្រាម
 ក្នុងលោកនេះ ដែលមាតាបិតា មានប្រាជ្ញាសេចក្តីចំរើន ស្វែងរក
 ប្រយោជន៍ ជាអ្នកអនុគ្រោះ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ បានរៀបចំឲ្យ
 ដល់ស្វាមីណាហើយ ជាស្រ្តីក្រោកមុន ដេកក្រោយ ទទួលស្តាប់កិច្ចការ
 អ្វីៗ ប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាទីគាប់ចិត្ត ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ចំពោះស្វាមី
 នោះ ១ ។ បេ ។ ជាស្រ្តីមានចាត់ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិលគឺសេចក្តី
 កំណាញ់ នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មានទានបរិច្ចាគស្រឡះហើយ មានវេលាធាន
 ហើយ ត្រេកអរក្នុងការលះបង់ គួរដល់ពួកស្វាមី ត្រេកអរក្នុងការចែករំលែក
 នូវទាន ១ ។ ម្នាលនាងវិសាខា មាតុត្រាមប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការ
 នេះឯង លុះបែកផ្ទាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតជាមួយនឹងពួក
 ទេវតាមនាបកាយិកា ។

មាតុត្រាមណា មានព្យាយាម ខ្វល់ខ្វាយចិត្តម្នាមស្វាមីនោះ
 សព្វកាល ជានិច្ច មិនមើលឆ្ងាយបុរស ជាស្វាមី ដែលនាំ
 មកនូវសេចក្តីប្រាជ្ញាគ្រប់យ៉ាងនោះ ជាស្រ្តីល្អ មិនបានធ្វើ
 ស្វាមីឲ្យក្តៅក្រហាយ ដោយពាក្យច្រណែន ជាស្រ្តីមានបញ្ញា
 តែងបូជាស្វាមីនឹងបុគ្គល ដែលជាទីគោរពទាំងអស់ ជាស្រ្តី
 មានសេចក្តីខ្លះខ្លាំង មិនខ្ជិលច្រអូស សង្គ្រោះជនជាបរិសទ្យ

បណ្ណាល័យ ឧបាយកល

កត្ត មនាបញ្ចតិ សម្ពត្តិ អនុកត្តិ

យា ឯវំ វត្តតិ ធារី កត្ត ធម្មសាទុកា

មនាបា ធាម តេ ទេវំ យត្ត សា ឧបបជ្ជតិ ។

[៤៨] ឯកំ សមយំ កកវំ កត្តេសុ វិហរតិ

សុំសុមារតិវេ ភេសកក្ការំនេ មិគនាយេ ។ អថទោ

នក្កលមាតា កហបតានី យេន កកវំ តេនុបសង្កមិ

ឧបសង្កមិត្វា ។ បេ ។ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធិ

ទោ នក្កលមាតរំ កហបតានី កកវំ ឯតទេវេច អដ្ឋហិ

ទោ នក្កលមាតេ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ មាតុត្តាមោ

កាយស្ស ភេនា បរម្មណា មនាបកាយិកានំ ទេវំនំ

សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ឥធន កក្ក-

លមាតេ មាតុត្តាមោ យស្ស មាតាបិតវេ កត្តនោ ទេន្តិ

អត្តកាមា ហិតេសិវោ អនុកម្មកា អនុកម្មំ ឧបា-

នាយ តស្ស ហោតិ បុព្វដ្ឋាយិនី បច្ឆានិបាតិនី កីការ-

ប្បនិស្សាវិនី មនាបចារិនី បិយវាទិនី ។ បេ ។ ចាកវតិ

បណ្ណាសក ឧបោសថវិធី

តែងប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាទីគាប់ចិត្តនៃស្វាមី ថែទាំសម្បត្តិ ដែល
 ស្វាមីកបានមក នាំវិណា ជាស្រ្តី លុះក្នុងអំណាចសេចក្តី
 ប្រាថ្នារបស់ស្វាមី ប្រព្រឹត្តយ៉ាងនេះ នាំនោះ រមែងទៅ
 កើតក្នុងពួកទេវតា ឈ្មោះមនាបកាយិកា ។

(៤៨) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងកេសក-
 ឡាន ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹក ទៀបក្រុងសុំសុមារតិរៈ ក្នុងដែន
 ភគ្គៈ ។ គ្រានោះ នកុលមាតាគហបតានី (នាងគហបតានីឈ្មោះនកុល-
 មាតា) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ។ បេ។
 ក៏អង្គុយនៅ ។ លុះនកុលមាតាគហបតានី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់នកុលមាតា មាតុត្រាមប្រកប
 ដោយធម៌៨ ប្រការ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតជាមួយ
 នឹងពួកទេវតាមនាបកាយិកា ។ ប្រកបដោយធម៌៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្ចាស់នកុលមាតា មាតុត្រាមក្នុងលោកនេះ ដែលមាតាបិតា មានប្រាថ្នា
 សេចក្តីចំរើន ស្វែងរកប្រយោជន៍ ជាអ្នកអនុគ្រោះ អាស្រ័យនូវសេចក្តី
 អនុគ្រោះ បានរៀបចំឲ្យដល់ស្វាមីណាហើយ ជាស្រ្តីក្រោកមុន ដេក
 ក្រោយ ទទួលស្តាប់កិច្ចការអ្វី ។ ប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាទីគាប់ចិត្ត ពោលពាក្យ
 ជាទីស្រឡាញ់ ចំពោះស្វាមីនោះ ១ ។ បេ ។ ជាស្រ្តីមានចាតៈ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិកាយោ

ខោ បន ហោតិ វិភត្តមលមច្ឆេនន ធម្មសា អតារ
 អដ្ឋាសេតិ មុត្តច្ឆាតិ បយតទាណី វេស្សក្កតា
 យាចយោតា ធានសំវិភាគតា ។ ឥមេហិ ខោ
 នកុលមាតេ អដ្ឋហិ ធម្មហិ សមន្មាគតោ មាតុក្កមោ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា មនាបកាយិកានំ
 ទេវានំ សហព្យុតំ ឧបបជ្ជតីតិ ។

យោ នំ ភតិ សព្វនា និច្ចំ អាតាបិ ឧស្សកោ
 តំ សព្វកាមហារំ ចោសំ ភត្តារំ ធាតិមញ្ញតិ
 ន ចាបិ សោតិ ភត្តារំ ឥស្សារំទេន វេសយេ
 ភត្តញ្ច កុនោ សព្វេ បដិច្ចជេតិ បណ្ឌិតា
 ឧដ្ឋាហិកា អនលសា សង្កហិតបរិជ្ជនា
 ភត្ត មនាបញ្ចតិ សម្ពតំ អនុភត្តិ
 យា ឯវំ វត្តតិ ធារី ភត្ត ធន្តវសានុតា
 មនាចា ធាម តេ ទេវា យត្ត សា ឧបបជ្ជតីតិ ។

(២៩) ឯកំ សមយំ ភកវា សាវត្ថយំ វិហរតិ
 បុព្វារមេ មិតារមាតុប្បាសនេ ។ អថខោ វិសាខា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវាយ អង្គនិបាត

មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មានទាន
បរិច្ចាគស្រឡះហើយ មានដៃលាងហើយ ត្រេកអរក្នុងការលះបង់ គួរ
ដល់ពួកស្វាមី ត្រេកអរក្នុងការចែករំលែកទូទាន ១ ។ ម្ចាស់នកុលមាតា
មាតុត្រាម ប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការនេះឯង លុះបែកផ្ទាយរាងកាយស្លាប់
ទៅ តែងទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាមនាបកាយិកា ។

មាតុត្រាមណា មានព្យាយាម ខ្វល់ខ្វាយចិត្តម្ល៉ឹងស្វាមីនោះ
សព្វកាលជានិច្ច មិនមើលឆ្ងាយបុរសជាស្វាមី ដែលនាំមកនូវ
សេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាងនោះ ជាស្រ្តីល្អ មិនបានធ្វើស្វាមីឲ្យ
ក្តៅក្រហាយ ដោយពាក្យប្រណែន ជាស្រ្តីមានបញ្ញា តែង
ចូរជាស្វាមីនឹងបុគ្គល ដែលជាទីគោរពទាំងអស់ ជាស្រ្តីមាន
សេចក្តីខ្លះខ្លាំង មិនខ្ជិលច្រអូស សង្គ្រោះជនជាបរិស្ស
ប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាទីគាប់ចិត្តនៃស្វាមី ថែទាំសម្បត្តិដែលស្វាមី
រកបានមក នាំវិណា ជាស្រ្តីល្អ ក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នា
របស់ស្វាមី ប្រព្រឹត្តយ៉ាងនេះ នាំវិនោះ វាមិនទៅកើតក្នុងពួក
ទេវតាល្មោះមនាបកាយិកា ។

(៤៩) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងវត្តបុព្វារាម
ជាប្រាសាទរបស់មហាមាតា ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ នាធិវិសាខ

បណ្ណសិក្សា ឧបាសម្ព័ន្ធ

មិការមាតា យេន ភក្កវា តេនុបសង្កម្មំ ឧបសង្កម្មិត្វា
 ។ បេ ។ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទិ ខោ វិសាខំ
 មិការមាតា ភក្កវា ឯតទេវេច ចត្វហិ ខោ វិសាខេ
 ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ មាតុត្តាមោ ឥធលោកវិជយាយ
 បដិបន្នោ ហោតិ អយំស លោកោ អារន្ទោ ហោតិ ។
 កតមេហិ ចត្វហិ ។ ឥធល វិសាខេ មាតុត្តាមោ
 សុសំវិហិតកម្មន្តោ ហោតិ សង្កហិតបរិជេនោ ភត្ត
 មនាបំ ចរតិ សម្ពតំ អនុរក្ខតិ ។ កថញ្ច វិសាខេ
 មាតុត្តាមោ សុសំវិហិតកម្មន្តោ ហោតិ ។ ឥធល វិសាខេ
 មាតុត្តាមោ យេ តេ ភត្ត អព្ពន្ធភ កម្មន្តោ ឧណ្ហាតិ វា
 កប្បសាតិ វា តត្ថ ទក្ខា ហោតិ អនលសា
 តត្រណាយាយ វីមសាយ សមម្ពាគតា អលំ កាតុំ អលំ
 សំវិជានុំ ។ ឯវំ ខោ វិសាខេ មាតុត្តាមោ សុសំ-
 វិហិតកម្មន្តោ ហោតិ ។ កថញ្ច វិសាខេ មាតុត្តាមោ
 សង្កហិតបរិជេនោ ហោតិ ។ ឥធល វិសាខេ មាតុ-
 ត្តាមោ យេ តេ ភត្ត អព្ពន្ធភ អន្តោជេនា ធាសាតិ វា

បណ្ណាសក ១ ពោសថវិទ្យា

មិគ្គាមាតា ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ។ បេ ។ ក៏អង្គុយនៅ ។ លុះនាងវិសាខាមិគ្គាមាតា អង្គុយក្នុងទីសម
 គួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់វិសាខា មាតុ-
 ត្រាមប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីឈ្នះនូវលោក
 នេះ លោកនេះ ក៏ឈ្មោះថា មាតុត្រាមនោះ ប្រារព្ធហើយ ។ ប្រកប
 ដោយធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់វិសាខា មាតុត្រាម ក្នុង
 លោកនេះ ជាស្រ្តីចេះចាត់ចែងការងារ ដោយប្រពៃ ១ ចេះសង្គ្រោះពួក
 ជនជាបរិសទ្យ ១ ចេះប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាទីគាប់ចិត្តរបស់ស្វាមី ១ ចេះថែទាំ
 សម្បត្តិដែលស្វាមីរកបានមក ១ ។ ម្ចាស់វិសាខា ចុះមាតុត្រាម ជាស្រ្តី
 ចេះចាត់ចែងការងារដោយប្រពៃ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់វិសាខា មាតុត្រាម
 ក្នុងលោកនេះ ការទាំងឡាយណា ជាបន្ទុករបស់ស្វាមី ទោះរោមសត្វក្តី
 កប្បាសក្តី ជាស្រ្តីធ្វើវត្ថុស មិនខ្ជិលច្រអូស ក្នុងការងារទាំងនោះ
 ប្រកបដោយការពិចារណា ដោយទុបាយក្នុងការងារនោះថា គួរធ្វើ គួរ
 ចាត់ចែង ។ ម្ចាស់វិសាខា មាតុត្រាម ជាស្រ្តីចេះចាត់ចែងការងារ ដោយ
 ប្រពៃយ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់វិសាខា ចុះមាតុត្រាម ជាស្រ្តីចេះសង្គ្រោះ
 ពួកជនជាបរិសទ្យ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់វិសាខា មាតុត្រាម
 ក្នុងលោកនេះ ពួកជនណា ជាខាងក្នុង ជាបន្ទុករបស់ស្វាមី ទោះខ្ញុំក្តី
 ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អង្គនិបាតោ

បេស្សនិ វា កេម្មករាតិ វា តេសំ កតញ្ច កតតោ
 ជាធាតិ អកតញ្ច អកតតោ ជាធាតិ តិលានកានញ្ច
 តលាតលំ ជាធាតិ ខាធនីយកោជនីយញ្ចស្ស បច្ចយំ-
 សេន សំវិភជនិ ។ ឯវំ ខោ វិសាខេ មាតុត្តាមោ
 សង្កហិតបរិជេនោ ហោតិ ។ កថញ្ច វិសាខេ មាតុត្តាមោ
 ភត្ត មនាបំ ចរតិ ឥធិ វិសាខេ មាតុត្តាមោ យំ ភត្ត
 អមនាបសម្ពាតំ តំ ជីវិតហេតុបំ ន អជ្ឈាចរតិ ។ ឯវំ ខោ
 វិសាខេ មាតុត្តាមោ ភត្ត មនាបំ ចរតិ ។ កថញ្ច វិសាខេ
 មាតុត្តាមោ សម្ពតំ អនុវត្តតិ ។ ឥធិ វិសាខេ មាតុត្តាមោ
 យំ ភត្តា អាហារតិ ធនំ វា ធិញ្ច វា រជនំ វា ជាតរូបំ
 វា តំ អារក្ខេន គុត្តិយា សម្មាទេតិ តត្ថ ច ហោតិ
 អជ្ជត្តិ អត្ថេនី អសោណ្ឌី អវិនាសិកា ។ ឯវំ ខោ
 វិសាខេ មាតុត្តាមោ សម្ពតំ អនុវត្តតិ ។ ឥមេហិ ខោ
 វិសាខេ ចត្វហិ ធម្មហិ សមន្តាគតោ មាតុត្តាមោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយ

អ្នកបំរើក្តី កម្មករក្តី តែងដឹងនូវអំពើដែលជនទាំងនោះធ្វើថា ធ្វើ ដឹងនូវ
អំពើដែលជនទាំងនោះមិនបានធ្វើថា មិនបានធ្វើ ដឹងនូវកំឡាំងតិចនឹង
កំឡាំងច្រើននៃពួកជនអ្នកឈឺ ចេះចាត់ចែងខាងនិយាយហោរា តាម
ចំណែកដែលគួរដល់ពួកជនខាងក្នុងបទកនោះ ។ ម្នាលវិសាខា មាតុត្រាម
ជាស្រ្តីចេះសង្គ្រោះពួកជន ជាបរិសទ្យយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលវិសាខា
ចុះមាតុត្រាម ចេះប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាទីគាប់ចិត្តនៃស្វាមី តើដូចម្តេច ។
ម្នាលវិសាខា មាតុត្រាម ក្នុងលោកនេះ អំពើណា មិនជាទីគាប់ចិត្ត
របស់ស្វាមី បើទុកជា មានហេតុដល់ជីវិត ក៏មិនប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអំពើ
នោះ ។ ម្នាលវិសាខា មាតុត្រាម ចេះប្រព្រឹត្តអំពើ ជាទីគាប់ចិត្តនៃស្វាមី
យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលវិសាខា ចុះមាតុត្រាម ចេះថែទាំសម្បត្តិ ដែលស្វាមីរក
បានមក តើដូចម្តេច ។ ម្នាលវិសាខា ទ្រព្យណាក្តី ស្រូវណាក្តី ប្រាក់
ណាក្តី មាសណាក្តី ដែលស្វាមីរកបានមក មាតុត្រាម ក្នុងលោកនេះ
តែងសម្រេច ដោយការរក្សា គ្រប់គ្រងនូវទ្រព្យជាដើមនោះ ទាំងជាស្រ្តី
អ្នកមិនលេង មិនលួច មិនខឹងខូច មិនធ្វើសម្បត្តិទាំងនោះ ឲ្យវិនាស ។
ម្នាលវិសាខា មាតុត្រាម ចេះថែទាំសម្បត្តិ ដែលស្វាមី រកបានមក
យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលវិសាខា មាតុត្រាមប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការនេះឯង

បញ្ញាសរោ ទិយេសមីន្តោ

ឥធលោកវិជយាយ បដិបន្នោ ហោតិ អយំស លោកោ
 អារន្ទោ ហោតិ ។ ចត្វហិ ខោ វិសាខេ ធម្មេហិ
 សមន្នាគតោ មាតុត្តាមោ បរលោកវិជយាយ បដិបន្នោ
 ហោតិ បរស្ស លោកោ អារន្ទោ ហោតិ ។ កតមេហិ
 ចត្វហិ ។ ឥធន វិសាខេ មាតុត្តាមោ សទ្ធាសម្បន្នោ
 ហោតិ សីលសម្បន្នោ ហោតិ ចាគសម្បន្នោ ហោតិ
 បញ្ញាសម្បន្នោ ហោតិ ។ កថញ្ច វិសាខេ មាតុត្តាមោ
 សទ្ធាសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥធន វិសាខេ មាតុត្តាមោ
 សន្តោ ហោតិ សទ្ធិហតិ តថាគតស្ស ពោធិំ ឥតិបិ
 សោ កកវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ
 សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសធម្មសារថំ សត្តា
 ទេវមនុស្សាធំ ពុទ្ធា កកវាតិ ។ ឯវំ ខោ វិសាខេ
 មាតុត្តាមោ សទ្ធាសម្បន្នោ ហោតិ ។ កថញ្ច វិសាខេ
 មាតុត្តាមោ សីលសម្បន្នោ ហោតិ ។ ឥធន វិសាខេ
 មាតុត្តាមោ ចាណាតិចាតា បដិវិរតោ ហោតិ
 ។ បេ ។ សុរាមេរយមជ្ឈប្បមាធិដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ ។

បណ្ណាសក ឧបោសថវគ្គ

ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីឈ្នះនូវលោកនេះ លោកនេះក៏ឈ្មោះថាមាតុគ្រាម នោះ បានប្រារព្ធហើយ ។ ម្នាលវិសាខា មាតុគ្រាមប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីឈ្នះនូវលោកខាងមុខ លោកខាងមុខក៏ ឈ្មោះថាមាតុគ្រាមនោះ បានប្រារព្ធហើយ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលវិសាខា មាតុគ្រាម ក្នុងលោកនេះ បរិបូណ៌ដោយ សទ្ធា ១ បរិបូណ៌ដោយសីល ១ បរិបូណ៌ដោយចាតៈ ១ បរិបូណ៌ដោយ បញ្ញា ១ ។ ម្នាលវិសាខា ចុះមាតុគ្រាម បរិបូណ៌ដោយសទ្ធា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលវិសាខា មាតុគ្រាម ក្នុងលោកនេះ ជាស្រ្តីមានសទ្ធា ជឿការត្រាស់ ដឹងរបស់ព្រះគម្ភាគតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានឹងចរណៈ ជាព្រះសុគត ជាបច្ច្យាសនូវត្រៃលោក ទ្រង់ប្រសើរបំផុត ទ្រង់ទូន្មាននូវបុរស ដែលគួរទូន្មានបាន ជាសាស្តា នៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ៤ ទ្រង់ ខ្ជាក់ចោលនូវត្រេកត គឺលែងវិលត្រឡប់មកកើតទៀតហើយ ។ ម្នាល វិសាខា មាតុគ្រាម បរិបូណ៌ដោយសទ្ធាយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលវិសាខា ចុះមាតុគ្រាម បរិបូណ៌ដោយសីល តើដូចម្តេច ។ ម្នាលវិសាខា មាតុគ្រាម ក្នុងលោកនេះ ជាស្រ្តីវៀរចាកបាណាតិបាត ។ បេ ។ វៀរចាក ហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺ ផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺស្មារនឹងមេរ័យ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កន្តនិកាយស្ស អន្តិកនិបាតោ

ឯវំ ខោ វិសាខេ មាតុត្តាមោ សីលសម្មន្នោ ហោតិ ។
 កថញ្ច វិសាខេ មាតុត្តាមោ ចាគសម្មន្នោ ហោតិ ។
 ឥធិ វិសាខេ មាតុត្តាមោ វិភតមលមច្ឆេវន ចេតសា
 អតារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តន្តាភិ បយតទាណី វេស្សន្តរតោ
 យាចយោតោ ទានសំវិភាករតោ ។ ឯវំ ខោ វិសាខេ
 មាតុត្តាមោ ចាគសម្មន្នោ ហោតិ ។ កថញ្ច វិសាខេ
 មាតុត្តាមោ បញ្ញាសម្មន្នោ ហោតិ ។ ឥធិ វិសាខេ
 មាតុត្តាមោ បញ្ញា ហោតិ ឧទយត្តតាមិទិយា បញ្ញាយ
 សមម្ពាគតោ អរិយាយ ជិព្វេជិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយ-
 តាមិទិយា ។ ឯវំ ខោ វិសាខេ មាតុត្តាមោ បញ្ញាស-
 ម្មន្នោ ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ វិសាខេ ចត្វហិ ធម្មេហិ
 សមម្ពាគតោ មាតុត្តាមោ បរលោកវិជយាយ បដិបន្នោ
 ហោតិ បរស្ស លោកោ អារន្ទោ ហោតីតិ ។

សុសំវិហិតកម្មន្នោ	សង្កហិតបរិជ្ជនោ
កត្ត មនាបំ ចរតិ	សម្ពតំ អន្តរក្ខតិ
សទ្ធាសីលេន សម្មន្នោ	វិទញ្ច វិភមន្តរោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គនិពាត

ម្នាលវិសាខ មាតុត្រាម បរិបូណ៌ដោយសីលយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាល
 វិសាខ ចុះមាតុត្រាម បរិបូណ៌ដោយចាតៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលវិសាខ
 មាតុត្រាម ក្នុងលោកនេះ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់
 នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មានទានបរិបូណ៌ច្រើនឡើយ មានផលលាងហើយ
 ត្រេកអរក្នុងការលះបង់ គួរដល់ពួកសូម ត្រេកអរក្នុងការចែករំលែកនូវ
 ទាន ។ ម្នាលវិសាខ មាតុត្រាម បរិបូណ៌ដោយចាតៈ យ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលវិសាខ មាតុត្រាម បរិបូណ៌ដោយបញ្ញា តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
 វិសាខ ចុះមាតុត្រាមក្នុងលោកនេះ ជាស្ត្រីមានបញ្ញា ប្រកបដោយបញ្ញា
 ជាដំណើរទៅកាន់សេចក្តីចម្រើន នឹងសេចក្តីវិនាស ជាបញ្ញាដ៏ប្រសើរមុនមុត
 ដល់នូវការអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។ ម្នាលវិសាខ មាតុត្រាមបរិបូណ៌
 ដោយបញ្ញាយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលវិសាខ មាតុត្រាម បរិបូណ៌ដោយធម៌
 ៤ប្រការនេះ ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីឈ្នះនូវលោកខាងមុខ លោកខាងមុខ
 ក៏ឈ្មោះថា មាតុត្រាមនោះ បានប្រាសឆ្ងាយហើយ ។

មាតុត្រាមចាត់ចែងការងារដោយប្រពៃ ១ សង្រ្គោះពួកជនជា
 បរិសទ្យ ១ ប្រព្រឹត្តនូវអំពើជាទីគាប់ចិត្តនៃស្វាមី ១ ថែ
 ទាំសម្បត្តិដែលស្វាមីរកបានមក ១ បរិបូណ៌ដោយសទ្ធា ១
 សីល ១ ដឹងនូវពាក្យពោល ១ ប្រាសចាកសេចក្តីកំណាញ់ ១

បណ្ណាសក ឧបោសថវិទ្យា

ឆ័ត្រ មក្ខំ វិសោធន៍ សោត្តានំ សម្បាយិកំ
 ឥន្ទ្រេត អដ្ឋ ធម្មា ច យស្សា វិជ្ជន្តំ ធារិយា
 តម្បី សីលវតី អាហុ ធម្មដ្ឋំ សច្ចវិនិច្ឆ័យំ
 សោឡាសា ការសម្បជ្ជា អដ្ឋង្គសុសមាគតា
 តានិសី សីលវតី ឧបាសិកា ឧបបដ្ឋតិ
 ទេវលោកំ មនាបន្តំ ។

[៥០] ចត្វាហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ មាតុត្តាមោ
 ឥធិ លោកវិជយាយ បដិច្ចន្ទោ ហោតិ អយំស លោកោ
 អារន្ទោ ហោតិ ។ កតមេហិ ចត្វាហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 មាតុត្តាមោ សុសំវិហិតកម្មន្ទោ ហោតិ សង្កហិតបរិជេនា
 ភត្តុ មនាបំ ចរតិ សម្ពតំ អនុរក្ខតិ ។ កថេហ្គ ភិក្ខុវេ
 មាតុត្តាមោ សុសំវិហិតកម្មន្ទោ ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 មាតុត្តាមោ យេ តេ ភត្តុ អព្ពន្ធភ កម្មន្ទា ។ បេ ។ ឯវំ
 ទោ ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ សុសំវិហិតកម្មន្ទោ ហោតិ ។

បណ្ណាសក ឧបោសថវគ្គ

ជម្រះផ្លូវជាទីកាន់បរលោក ឲ្យស្អាតជានិច្ច ១ ធម៌ទាំង ៨
នេះ មានដល់នារីណា អ្នកប្រាជ្ញពោលថា នារីនោះមាន
សីល បិតនៅក្នុងធម៌ ពោលនូវពាក្យពិត ជាឧបាសិកា
ដែលបរិបូណ៌ដោយអាការ ១៦ (១) ប្រកបដោយអង្គទាំង ៨
ប្រការ មានសីលបែបនោះ រមែងទៅកើត ក្នុងទេវលោក
ឈ្មោះមនាបកាយិកា ។

(៤០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាមប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ
ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីឈ្នះនូវលោកនេះ លោកនេះ ក៏ឈ្មោះថាមាតុត្រាម
នោះ បានប្រារព្ធហើយ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាម ក្នុងលោកនេះ ជាស្រ្តីចេះចាត់ចែងការ
ងារដោយប្រពៃ ១ ចេះសង្គ្រោះពួកជនជាបរិសេទ ១ ចេះប្រព្រឹត្តនូវអំពើ
ជាទីគាប់ចិត្តនៃស្វាមី ១ ចេះថែទាំសម្បត្តិដែលស្វាមីរកបានមក ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមាតុត្រាម ជាស្រ្តីចេះចាត់ចែងការងារដោយ
ប្រពៃតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាម ក្នុងលោកនេះ
ការងារទាំងឡាយណា ជាបន្ទុករបស់ស្វាមី ។ បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មាតុត្រាម ជាស្រ្តីចេះចាត់ចែង ការងារដោយប្រពៃ យ៉ាងនេះឯង ។

១ អាការ ១៦ នោះ សំដៅយកបច្ចុលអ្នកនៃវេទពូលមកទៀតផង ។ អន្តរាថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អង្គកនិយោកោ

កថញ្ច ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ សង្កហិតបរិជេនោ ហោតិ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ យេ តេ ភត្តុ អព្ពន្ធា
 អវិជ្ជាជនា ។ បេ ។ ឯវំ ទោ ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ
 សង្កហិតបរិជេនោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ
 ភត្តុ មនាបំ ចរតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ យំ
 ភត្តុ អមនាបសង្ខតំ តំ ជីវិតហេតុបំ ន អដ្ឋាចរតិ ។
 ឯវំ ទោ ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ ភត្តុ មនាបំ ចរតិ ។
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ សម្ពតំ អនុត្តតិ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ យំ ភត្តា អាហរតិ ។ បេ ។
 ឯវំ ទោ ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ សម្ពតំ អនុត្តតិ ។
 ឥមេហិ ទោ ភិក្ខុវេ ចត្វហិ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ
 មាតុត្តាមោ ឥធិលោកវិជយាយ បដិបន្នោ ហោតិ
 អយំស លោកោ អារន្ទោ ហោតិ ។ ចត្វហិ ភិក្ខុវេ
 ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ មាតុត្តាមោ បរលោកវិជយាយ
 បដិបន្នោ ហោតិ បរស្ស លោកោ អារន្ទោ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ អដ្ឋកថិកា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមាតុត្រាម ចេះសង្គ្រោះពួកជនជាបរិសទ្យ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាម ក្នុងលោកនេះ ពួកជនណាជាខាងក្នុង ជាបន្ទុករបស់ស្វាមី ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាម ចេះសង្គ្រោះពួកជនជាបរិសទ្យយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមាតុត្រាម ចេះប្រព្រឹត្តអំពើជាទីគាប់ចិត្តរបស់ស្វាមីតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាម ក្នុងលោកនេះ អំពើណាដែលមិនជាទីគាប់ចិត្តនៃស្វាមី បើទុកជាមានហេតុផលជីវិត ក៏មិនប្រព្រឹត្តកន្លងនូវអំពើនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាមប្រព្រឹត្តអំពើជាទីគាប់ចិត្តនៃស្វាមីយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមាតុត្រាម ចេះថែទាំសម្បត្តិ ដែលស្វាមីរកបានមកតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាមក្នុងលោកនេះ ស្វាមីនាំមកនូវទ្រព្យណា ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាម ចេះថែទាំសម្បត្តិដែលស្វាមីរកបានមកយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាមប្រកបដោយធម៌៤ ប្រការនេះឯង ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីឈ្នះលោកនេះ លោកនេះក៏ឈ្មោះថា មាតុត្រាមនោះ បានប្រាវព្វហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាមប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីឈ្នះលោកខាងមុខ លោកខាងមុខ ក៏ឈ្មោះថាមាតុត្រាមនោះ បានប្រាវព្វហើយ ។

បណ្ណាសកេ ឧបេសមីន្តោ

កតមេហំ ចត្វហំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ សទ្ធា-
 សម្មន្នោ ហោតិ សីលសម្មន្នោ ហោតិ ចាតសម្មន្នោ
 ហោតិ បញ្ញាសម្មន្នោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ
 មាតុត្តាមោ សទ្ធាសម្មន្នោ ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 មាតុត្តាមោ សទ្ធា ហោតិ ។ បេ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ
 មាតុត្តាមោ សទ្ធាសម្មន្នោ ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ
 មាតុត្តាមោ សីលសម្មន្នោ ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 មាតុត្តាមោ ចាណាតិចាតា បដិវរតោ ហោតិ ។ បេ ។
 សុរាមេរយមជ្ឈប្បមាទដ្ឋានា បដិវរតោ ហោតិ ។ ឯវំ ខោ
 ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ សីលសម្មន្នោ ហោតិ ។ កថញ្ច
 ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ ចាតសម្មន្នោ ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 មាតុត្តាមោ វិភតមលមច្ឆេវន ចេតសា អតារំ អដ្ឋវរសតិ
 ។ បេ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ ចាតសម្មន្នោ
 ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ បញ្ញាសម្មន្នោ
 ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ បញ្ញាវ ហោតិ ។ បេ ។
 ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ មាតុត្តាមោ បញ្ញាសម្មន្នោ ហោតិ ។
 ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ ចត្វហំ ធម្មេហំ សមន្នាគតោ

បណ្ណាសក ខណេសចរវគ្គ

ប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាម
 ក្នុងលោកនេះ បរិបូណ៌ដោយសទ្ធា ១ បរិបូណ៌ដោយសីល ១ បរិបូណ៌
 ដោយចាតៈ ១ បរិបូណ៌ដោយបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមាតុត្រាម
 បរិបូណ៌ដោយសទ្ធា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាមក្នុង
 លោកនេះ មានសទ្ធា ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាម បរិបូណ៌
 ដោយសទ្ធាយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមាតុត្រាម បរិបូណ៌
 ដោយសីល តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាមក្នុងលោកនេះ
 វៀរចាកបាណាតិបាត ។ បេ ។ វៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ
 គឺផឹកនូវទឹកស្រវឹងគឺស្មារនីមេរ័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាមបរិ-
 បូណ៌ដោយសីលយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមាតុត្រាមបរិ-
 បូណ៌ដោយចាតៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាមក្នុង
 លោកនេះ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិលគឺសេចក្តីកំណាញ់ នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ
 ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាម បរិបូណ៌ដោយចាតៈយ៉ាងនេះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមាតុត្រាម បរិបូណ៌ដោយបញ្ញា តើដូច
 ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាមក្នុងលោកនេះ ជាស្រ្តីមានបញ្ញា
 ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាម បរិបូណ៌ដោយបញ្ញាយ៉ាងនេះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុត្រាមប្រកបដោយធម៌ ៤ ប្រការនេះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋិកនិបាតោ

មាតុត្តាមោ បរលោកវិជយាយ បដិបន្នោ ហោតិ បរស្ស
លោកោ អារន្នោ ហោតីតិ ។

សុសំវិហិតកម្មន្តោ សង្កហិតបរិជ្ជោ
កត្តុ មនាបំ ចរតិ សម្ពតំ អនុរក្ខតិ
សន្ធាសីលេន សម្បន្នោវិទញ្ច វីតមច្ឆរោ
និច្ចំ មត្តំ វិសោធនតិ សោត្តានំ សម្បរាយិកំ
ឥន្ទ្រេតុ អដ្ឋ ធម្មា ច យស្សា វិជ្ជន្តំ ធារិយា
តម្បំ សីលវតី អាហុ ធម្មដ្ឋំ សច្ចវិនិច្ឆ័យំ
សោឡសាការសម្បន្នោ អដ្ឋង្គសុសមាគតា
តាទិសី សីលវតី ឧបាសិកា ឧបបដ្ឋតិ
នេរលោកំ មនាបន្តិ ។

ឧបេសវរិញ្ញោ បព្វមោ ។

តត្រ្រាណំ

សង្ខតេ វិត្ថតេ វិសោទេ វាសេដ្ឋោ ពោជ្ឈាយ បញ្ចមំ
អនុវុទ្ធិំ បន វិសោទេ នកុលា ឥន្ទលោកិកា ទ្វេតិ ។

បណ្ណសកោ សមតោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរទិកាយ អដ្ឋកថិយ

ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីឈ្នះលោកខាងមុខ លោកខាងមុខ ក៏ឈ្មោះថា
មាតុត្រាមនោះ បានប្រាសព្រះហើយ ។

មាតុត្រាមចាត់ចែងការងារដោយប្រវែង ១ សង្គ្រោះ ពួកជនជា
បរិសទ្ធ ១ ប្រព្រឹត្តអំពើ ជាទីតាបចិត្តនៃស្វាមី ១ ថែទាំ
សម្បត្តិដែលស្វាមីរកបានមក ១ បរិច្ចណ៍ដោយសទ្ធា ១
សីល ១ ដឹងនូវពាក្យពោល ១ ប្រាសចាកសេចក្តីកំណាញ់
ជម្រះផ្លូវជាទីទៅកាន់បរលោកឲ្យស្អាតជានិច្ច ១ ធម៌ទាំង៨
នេះ មានដល់នារីណា អ្នកប្រាជ្ញពោលថា នារីនោះ មាន
សីលបិតនៅ ក្នុងធម៌ ពោលនូវពាក្យពិត ទុកសិកាដែល
បរិច្ចណ៍ដោយអាការ ១៦ ប្រកបដោយអង្គទាំង ៨ មានសីល
បែបនោះ រមែងទៅកើតក្នុងទេវលោកឈ្មោះមនាបកាយិកា ។

ចប់ ឧបេសថវគ្គ ទី ៥ ។

ឧទានក្នុងឧបេសថវិវិគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីការរក្សាទុកបោសថយ៉ាងសង្ខេប ១ ពិស្តារ ១ អំពី
នាងវិសាខា ១ អំពីវាសេដ្ឋព្រាហ្មណ៍ ១ ជាតំរប់ ៥ នឹងនាង
ពោជ្ឈា អំពីព្រះអនុរដ្ឋ ១ អំពីនាងវិសាខា ១ អំពីនក្ខលមាតា ១
អំពីការឈ្នះលោកនេះ មានពីរលើក ។

ចប់ បណ្ណាសក ។

បណ្ណាល័យសង្គមវិគ្គ

សង្គមវិគ្គ

[៥០] ឯក សមយំ កកវា សក្កេសុ វិហរតិ
កម្មល្បត្តិ និក្ខេបាទមេ ។ អថោ មហាបជាបតី
តោតមី យេន កកវា តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា
កកវន្តំ អកិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ វិគ្គ
ោ មហាបជាបតី តោតមី កកវន្តំ ឯតទរោច សាដុ
កន្តេ លកេយ្យ មាតុត្តាមោ តថាគតប្បវេទិតេ
ធម្មវិនយេ អការស្មា អនការិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ អលំ
តោតមី មា តេ វុច្ចិ មាតុត្តាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ
ធម្មវិនយេ អការស្មា អនការិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ ទុតិយម្ប
ោ មហាបជាបតី តោតមី កកវន្តំ ឯតទរោច
សាដុ កន្តេ លកេយ្យ មាតុត្តាមោ តថាគតប្បវេ
ទិតេ ធម្មវិនយេ អការស្មា អនការិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។

បណ្ណាល័យកាលង្គំហិតវិគ្គ

សន្និសីទ

[៥១] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់ក្នុងនិគ្រោធារាម
ក្បែរក្រុងកបិលពស្ថ ក្នុងដែនសក្កៈ ។ គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជា-
បតិគោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក្រាបថ្វាយ
បង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបិតនៅ ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះនាង
មហាបជាបតិគោតមី បិតនៅ ក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ
មាតុត្រាម គួរចេញចាកផ្ទះ បានបញ្ចេញមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុង
ធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត ទ្រង់សំដែងហើយ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់
យាត់ថា ម្ចាស់នាងគោតមី ឈ្លើយនាង កុំតាបចិត្តឲ្យមាតុត្រាមចេញ
ចាកផ្ទះ ហើយបញ្ចេញ មិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែល
តថាគតបានសំដែងឡើយ ។ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី ក្រាបថ្វាយ
បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ ជាគំរប់ពីរជងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ មាតុត្រាម គួរចេញចាកផ្ទះ បានបញ្ចេញ មិនមាន
ប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់សំដែងហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថា

អលំ តោតមី មា តេ វុច្ចិ មាតុត្តាមស្ស តថាគត-
 ប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។
 តតិយម្បិ ខោ មហាបជាបតី តោតមី កកវន្តំ ឯតទរោច
 សាធុ កន្តេ លកេយ្យ មាតុត្តាមោ តថាគតប្បវេទិតេ
 ធម្មវិនយេ អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ អលំ
 តោតមី មា តេ វុច្ចិ មាតុត្តាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ
 ធម្មវិនយេ អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ អថខោ
 មហាបជាបតី តោតមី ន កកវា អនុជាធាតិ មាតុត្តា-
 មស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អតារស្មា អនតារិយំ
 បព្វជ្ជន្តិ ទុក្ខំ ទុម្ពនា អស្សុម្បទិ រុទមាធា កកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ
 កកវា កបិលវត្ថុស្មី យថាភិវន្តំ វិហរិត្វា យេន
 វេសាលី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ
 ចរមាធា យេន វេសាលី តទរសរិ តត្រ សុទ្ធំ កកវា
 វេសាលីយំ វិហរតិ មហាវនេ ក្សជាតារសាលាយំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អង្គកថិកា

ម្នាលនាងគោតមី ឈ្មើយនាង កុំគាប់ចិត្តឲ្យមាតុត្រាម ចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ជា
 មិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតបានសំដែងឡើយ ។

ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះជាគំរប់
 បីដងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ មាតុត្រាមគួរចេញចាកផ្ទះ
 បានបព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត
 សំដែងហើយ ។ ម្នាលនាងគោតមី ឈ្មើយនាងកុំគាប់ចិត្តឲ្យមាតុត្រាមចេញ
 ចាកផ្ទះ បព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតបាន
 សំដែងឡើយ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី បានជ្រាបថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុត្រាមចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ជាមិន
 មានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតសំដែងហើយ
 ក៏កើតទុក្ខតូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រទ្រង់ព្រះកន្សែងហើយ ថ្វាយបង្គំ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណរច្ចៀសចេញទៅ ។ គ្រានោះឯង ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់សម្រេចសម្រាន្ត ក្នុងក្រុងកបិលពស្ថុ តាមគួរ
 ដល់ពុទ្ធអធិប្បវេណី ហើយស្តេចចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ក្រុងវេសាលី
 កាលទ្រង់ស្តេចទៅកាន់ចារិក តាមលំដាប់ ក៏បានទៅដល់ក្រុងវេសាលី
 នោះឯង ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់សម្រេច
 សម្រាន្ត ក្នុងក្រុងវេសាលី នាមហាវន ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ សុត្តន្តបិដក

អថោ មហាបជាបតី តោតមី តេសេ ធនាបេត្តា
 កាសាយានិ វត្តានិ អន្តរទេត្តា សម្ពហុលាហិ សាកិ-
 យាហិ^(១) សន្តិ យេន វេសាលី តេន បក្កាមី អនុបុព្វេន
 យេន វេសាលី មហាវនំ ក្រដាតាសាលា តេនុបសង្កមី។
 អថោ មហាបជាបតី តោតមី សុនេហិ ចានេហិ
 រដាតិល្លោន កត្តេន ទុក្ខំ ទុម្ពនា អស្សុម្ពុទ្ធំ រុទមាណ
 តហិទ្ធារកោដ្ឋកេ អដ្ឋាសំ ។ អន្តសា ខោ អាយស្មា
 អានន្តោ មហាបជាបតី តោតមី សុនេហិ ចានេហិ
 រដាតិល្លោន កត្តេន ទុក្ខំ ទុម្ពនំ អស្សុម្ពុទ្ធំ រុទមាណ
 តហិទ្ធារកោដ្ឋកេ បិតំ ទិស្វាន មហាបជាបតី តោតមី
 ឯតទេវេច កី ទុ ត្វំ តោតមី សុនេហិ ចានេហិ រដាតិ-
 ល្លោន កត្តេន ទុក្ខំ ទុម្ពនា អស្សុម្ពុទ្ធំ រុទមាណ តហិ-
 ទ្ធារកោដ្ឋកេ បិតាតិ ។ តថា ហិ បន កន្តេ អានន្ត ធន
 កកវំ អនុជាធាតំ មាតុត្តាមស្ស តថា កតប្បវេទិតេ ធម្ម-
 វិនយេ អតារស្មា អនតារយំ បព្វជ្ជន្តិ ។ តេនហិ តោតមី

បំណុលសកលសង្គម សង្គមវិទ្យា

លំដាប់នោះឯង ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី ឲ្យគេកោរព្រះកេសា ហើយស្ងៀកសំពត់ជ្រលក់ ដោយទឹកអម្ពត់ ទ្រង់យាងសំដៅទៅក្រុង វេសាលី ជាមួយនឹងពួកនាងសាកិយានីជាច្រើន យាងចូលទៅកាន់កូដា- តារសាលា នាមហាវន ទៀបក្រុងវេសាលីនោះ តាមលំដាប់ ។

វេលានោះ ព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានព្រះបាទទាំងគូ ពុទ្ធរាជ មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី កើតទុក្ខតូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែង ទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានឃើញព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមី មានព្រះបាទទាំងគូ ពុទ្ធរាជ មានព្រះអង្គប្រឡាក់ដោយធូលី កើតទុក្ខតូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ កំពុងតែឈរទ្រង់ព្រះកន្សែង ទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ លុះបានឃើញ ហើយ ក៏ពោលទៅនឹងព្រះនាងមហាបជាបតីគោតមីដូច្នេះថា បតីគ្រូព្រះ នាងគោតមី ហេតុអ្វីបានជាព្រះនាងមានព្រះបាទទាំងគូពុទ្ធរាជ មានព្រះ អង្គព្រះឡាក់ដោយធូលី កើតទុក្ខតូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រឈរ ទ្រង់ព្រះកន្សែងទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅដូច្នេះ ។ បតីគ្រូព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន បានជាដូច្នោះ ព្រោះតែព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យមាតុត្រាម ចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ជា មិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះ គឺថាគតទ្រង់សំដែងហើយផងសោះ ។ បតីគ្រូព្រះនាងគោតមី បើដូច្នោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវទិកាយស្ស អង្គកនិយាយោ

ឥន្ទេវ តាវ ហោហិ យាវាហំ ភកវន្តំ យាបាមិ
 មាតុត្តាមស្ស តថាភតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អតារស្មា
 អនតារិយំ បព្វជ្ជន្តំ ។ អថខោ អាយស្មា អនន្តោ
 យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ
 អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសីទ្នោ ខោ អាយស្មា អនន្តោ ភកវន្តំ ឯតទលោច
 ឯសា ភន្តេ មហាបជាបតី តោតមី សុនេហិ
 ចានេហិ រាជាតិល្លោន ភត្តេន ទុក្ខំ ទុម្ពនា
 អស្សុមុទ្ធិ រុទមាណា ពហិទ្ធារកោដ្ឋកេ វិតា ន
 ភកវា អនុជាណាតិ មាតុត្តាមស្ស តថាភតប្បវេទិតេ
 ធម្មវិនយេ អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជ្ជន្តំ ។ សាធុ
 ភន្តេ លកេយ្យ មាតុត្តាមោ តថាភតប្បវេទិតេ
 ធម្មវិនយេ អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជ្ជន្តំ ។ អលំ
 អានន្ត មា តេ វុទ្ធិ មាតុត្តាមស្ស តថាភតប្បវេទិតេ
 ធម្មវិនយេ អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជ្ជាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយ អដ្ឋកថិយក

សូមព្រះនាងទ្រង់រង់ចាំកងទ័ពនេះសិនចុះ ទំរាំអាត្មាភាព ទៅក្រាបបង្គំទូល
សុំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឲ្យមាតុត្រាម បានចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ឈមិនមាន
ប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់សំដែងហើយ ។
លំដាប់នោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះ
ចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ ក៏អង្គុយកងទ័សម
គួរ ។ លុះព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ អង្គុយកងទ័សមគួរហើយ ទើបក្រាប
បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហា-
បជាបតិគោតមីន្ត៖ មានព្រះបាទទាំងគូ ពុទ្ធានិ មានព្រះអង្គប្រឡាក់
ធូលី កើតទុក្ខតូចព្រះទ័យ ស្រក់ទឹកព្រះនេត្រ ឈរទ្រង់ព្រះកន្សែង
ទៀបភ្លោងទ្វារខាងក្រៅ ដោយជ្រាបថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនទ្រង់អនុ-
ញាតឲ្យមាតុត្រាមចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ឈមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុង
ធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់សំដែងហើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុត្រាមចេញចាកផ្ទះ បានបព្វជ្ឈា មិនមាន
ប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់សំដែងហើយ ។
ម្ចាស់អានន្ត ឈឺបេអ្នក កុំគាប់ចិត្តឲ្យមាតុត្រាមចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ឈមិន
មានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតសំដែងឡើយ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ សព្វវេទនា

ធុតិយម្បី ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បី ខោ អាយស្មា
 អានន្តោ កក្កន្តំ ឯតទលោច សាធុ កន្តេ លកេយ្យ
 មាតុត្តាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អការស្មា
 អនការិយំ បព្វជ្ជន្តំ ។ អលំ អានន្ត មា តេ វុច្ចំ មាតុ-
 ត្តាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អការស្មា អន-
 ការិយំ បព្វជ្ជាតិ ។ អថខោ អាយស្មតោ អានន្តស្ស
 ឯតទហោសិ ន កក្ក អនុជាធាតិ មាតុត្តាមស្ស
 តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អការស្មា អនការិយំ
 បព្វជ្ជំ យន្ទនាហំ អញ្ញេនបិ បរិយាយេន កក្កន្តំ
 យាចេយ្យំ មាតុត្តាមស្ស តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ
 អការស្មា អនការិយំ បព្វជ្ជន្តំ ។ អថខោ អាយស្មា
 អានន្តោ កក្កន្តំ ឯតទលោច កញ្ញេ នុ ខោ កន្តេ មាតុត្តា-
 មោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អការស្មា អនការិយំ
 បព្វជ្ជិត្វា សោតាបត្តិដលំ វា សកទាតាមិដលំ វា
 អនាតាមិដលំ វា អហត្តដលំ វា សង្ខិកាតុន្តំ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សន្តានវត្ថុ

ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូល ជាគំរប់ពីរជនផង ។ បេ ។

ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ ជាគំរប់ ៣
 ជនផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុ-
 ត្រាមចេញចាកផ្ទះ បានបព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ
 ដែលព្រះតថាគតទ្រង់សំដែងហើយផង ។ ម្ចាស់អានន្ទ ឈ្លើយអ្នកកុំគាប់
 ចិត្ត ឲ្យមាតុត្រាមចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុង
 ធម្មវិន័យ ដែលតថាគតសំដែងឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មាន
 អាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនទ្រង់
 អនុញ្ញាត ឲ្យមាតុត្រាមចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ
 ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់សំដែងហើយទេ បើដូច្នោះ គួរតែអាត្មា
 អញក្រាបបង្គំទូលសុំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយបរិយាយដទៃទៀត ដើម្បី
 ឲ្យមាតុត្រាមចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ
 ដែលព្រះតថាគតទ្រង់សំដែងហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
 បានក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 មាតុត្រាម បើចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្ម-
 វិន័យ ដែលព្រះតថាគតទ្រង់សំដែងហើយ គួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតា-
 បត្តិផលក្តី សកទាតាមិផលក្តី អនាតាមិផលក្តី អរហត្តផលក្តី បានដែរ ឬ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

កញ្ចោ អានន្ទ មាតុត្តាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ
 អតារស្មា អនតារយំ បព្វជិត្វា សោតាបត្តិដលម្បិ
 សកទាតាមិដលម្បិ អនាតាមិដលម្បិ អរហត្តដលម្បិ
 សច្ចិកាតុន្តំ ។ សថេ កន្លេ កញ្ចោ មាតុត្តាមោ តថាគ-
 តប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អតារស្មា អនតារយំ បព្វជិត្វា
 សោតាបត្តិដលម្បិ ។ បេ ។ អរហត្តដលម្បិ សច្ចិកាតុ-
 ពហុកាវ កន្លេ មហាបជាបតី តោតមី កកវតោ
 មាតុត្តា អាចាទិកា ចោសិតា កកវន្តំ ជនេត្តិយា
 កាលកតាយ ដំណំ ចាយេសី ។ សាធុ កន្លេ
 លកេយ្យ មាតុត្តាមោ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ
 អតារស្មា អនតារយំ បព្វជិត្វា ។ សថេ អានន្ទ
 មហាបជាបតី តោតមី អដ្ឋ កុរុជម្មេ បដិក្កណ្ឌាតិ
 សា វស្សា ហោតុ ឧបសម្បទា ។ វស្សសម្បប-
 សម្បទាយ កិក្ខុនិយា តទហុបសម្បទ្ទស្ស កិក្ខុនោ
 អភិវាទនំ បច្ឆដ្ឋានំ អញ្ញាលិកម្មំ សាមិច្ឆិកម្មំ កតត្ថំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ អដ្ឋកថិកា

ម្ចាស់មានន្ទ មាតុគ្រាម បើចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ឈាមិនមានប្រយោជន៍ដោយ
 ផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតសំដែងហើយ ក៏គួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ
 សោតាបត្តិផលផង សកទាតាមិផលផង អនាតាមិផលផង អរហត្តផល
 ផង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើមាតុគ្រាម ចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ឈាមិន
 មានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគតសំដែងហើយ
 គួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផលផង ។ បេ ។ អរហត្តផលផង បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី មានទបការៈច្រើន ជាព្រះ
 មាតុបារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានបីបាច់ចិត្តម្ល៉េះ កាលព្រះមាតាទ្រង់
 ទៅឆ្កួតទៅ បានបំបៅព្រះដ៏មានព្រះភាគ តរៀងមក ។ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឲ្យមាតុគ្រាម ចេញចាកផ្ទះ បាន
 បព្វជ្ឈាមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលព្រះតថាគត
 ទ្រង់សំដែងហើយផង ។ ម្ចាស់មានន្ទ បើព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី
 ទទួលប្រតិបត្តិតាមគរុធម៌ ៨ ប្រការបាន ទបសម្បទានោះ ចូរសម្រេច
 ដល់ព្រះនាងចុះ ។ (ឯគរុធម៌ ៨ ប្រការនោះគឺ) ភិក្ខុនីសូម្បីទប-
 សម្បទាបានមួយរយវស្សាហើយ ក៏ត្រូវតែថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួល ធ្វើ
 អញ្ជាលិកម្ម សាមិចិកម្ម ចំពោះភិក្ខុ ដែលទើបនឹងទបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនោះ

បណ្ណសកសង្កហំតោ សទ្ធិវគ្គោ

អយម្យំ ធម្មោ សក្កត្វា កុកត្វា មាណត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ
 អនតិក្កមនីយោ ។ ន ភិក្ខុនិយា អភិក្ខុកេ អាវាសេ
 វស្សំ ឧបគន្ធាតំ អយម្យំ ធម្មោ សក្កត្វា កុកត្វា
 មាណត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ អន្ធខី-
 មាសំ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុសង្ឃតោ ឧទោសថបុច្ឆកញ្ច
 ត្រាវន្ធពសង្កមនញ្ច បរិយេសិតតំ អយម្យំ ធម្មោ
 សក្កត្វា កុកត្វា មាណត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កម-
 នីយោ ។ វស្សំ វត្ថាយ ភិក្ខុនិយា ឧកតោសង្ឃេ តីហិ
 ហំនេហិ បរាវតតំ និដ្ឋេន សុតេន បរិសង្កាយ អយម្យំ
 ធម្មោ សក្កត្វា កុកត្វា មាណត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អន-
 តិក្កមនីយោ ។ កុដម្មំ អជ្ឈាបន្នាយ ភិក្ខុនិយា ឧកតា-
 សង្ឃេ បក្ខមាណតំ បរិតតំ អយម្យំ ធម្មោ សក្កត្វា
 កុកត្វា មាណត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។
 ទ្វេ វស្សានិ ធនុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ
 សិក្ខមាណាយ ឧកតោសង្ឃេ ឧបសម្ពុទា បរិយេសិតញ្ច

បណ្ណាសកាសង្គហិត សន្ធុវត្ថុ

នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំគប្បីប្រព្រឹត្ត
 កន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ។ ភិក្ខុនី មិនត្រូវនៅចាំវេស្សក្នុងអាវាសដែលគ្មាន
 ភិក្ខុឡើយ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា
 កុំគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់ជីវិត ១ ។ ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកស្នូរទេវោសថផង
 ចូលទៅស្តាប់ឧវាទផង អំពីសំណាក់ភិក្ខុសង្ឃរាល់កន្លះខែ នេះជាធម៌ដែល
 ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់
 ជីវិត ១ ។ ភិក្ខុនីនៅចាំវេស្សរួចហើយ ត្រូវបរវារណាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង
 ២ ពួក (គឺភិក្ខុសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីសង្ឃ ១) ដោយឋាន ព្យាយាមគឺ ឃើញ
 ពួរភ្លើង ស នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា
 កុំគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត ១ ។ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិហើយ គប្បី
 ប្រព្រឹត្តបូជាមានត្ថក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង២ពួកនេះ ជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើ
 សក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត ១ ។
 ភិក្ខុនីត្រូវជួយស្វែងរកទបសម្បទា ក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំង ២ ពួក ដល់
 សិក្ខាមាណវដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ (១) ប្រការគ្រប់ ៦ ឆ្នាំហើយ

១ សំដៅយកសិក្ខាបទ ៦ ពីយុទ្ធសាស្ត្រ ផលវិញ្ញាបនបត្រ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

អយម្យំ ធម្មោ សក្កត្វា កុកត្វា មាណេត្វា បូជេត្វា យាវ-
 ជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ ន កេនចិ បរិយាយេន ភិក្ខុនិ-
 យា ភិក្ខុ អក្កោសិតេវា បរិកាសិតេវា អយម្យំ ធម្មោ
 សក្កត្វា កុកត្វា មាណេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កម-
 នីយោ ។ អដ្ឋតត្ថេ ឡាវោ ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខុសុ វចនបថោ
 អនោវោ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនីសុ វចនបថោ អយម្យំ ធម្មោ
 សក្កត្វា កុកត្វា មាណេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កម-
 នីយោ ។ សច អាណន្ទ មហាបជាបតី តោតមី ឥមេ អដ្ឋ
 កុដម្មេ បដិក្កណ្ឌាតិ សាវស្សា ហោតុ ឧបសម្មទាតិ ។
 អថោ អាយស្មា អាណន្ទោ កករោតោ សន្តិកេ
 ឥមេ អដ្ឋ កុដម្មេ ឧត្តហេត្វា យេន មហាបជាបតី
 តោតមី តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា មហាបជាបតី
 តោតមី ឯតទរោច សច ខោ ត្វំ តោតមី អដ្ឋ កុដម្មេ
 បដិក្កណ្ឌាយ្យាសិ សាវ តេ កវិស្សតិ ឧបសម្មទា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយ អង្គកថា

នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជា កុំគប្បីប្រព្រឹត្ត
 កន្លង ដរាបអស់ជីវិត ១ ។ ភិក្ខុនីមិនត្រូវដែរ មិនត្រូវប្រទេចភិក្ខុ ដោយ
 បរិយាយណាមួយឡើយ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព
 រាប់អាន ឬជា កុំគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត ១ ។ តាំងពីថ្ងៃ ដែល
 បានទបសម្បទានេះទៅ ភិក្ខុនីត្រូវតែស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុ ឯភិក្ខុមិនត្រូវស្តាប់
 បង្គាប់ភិក្ខុនីឡើយ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់
 អាន ឬជា កុំគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត ១ ។ ម្ចាស់អានន្ទ
 បើព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី ទទួលប្រព្រឹត្តតាមគរុធម៌ទាំង ៨ នេះ
 បាន ទបសម្បទានោះ ចូរសម្រេចដល់ព្រះនាងចុះ ។ លំដាប់នោះ
 ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានរៀនគរុធម៌ ៨ ប្រការ ក្នុងសំណាក់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ (ចាំស្គាត់ហើយ) ក៏ចូលទៅរកព្រះនាងមហាបជាបតិ-
 គោតមី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលទៅនឹងព្រះនាងមហាបជាបតិ-
 គោតមីដូច្នេះថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើព្រះនាងទទួលប្រតិបត្តិតាម
 គរុធម៌ ៨ ប្រការបាន ទបសម្បទានោះ នឹងសម្រេចដល់ព្រះនាង ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ សត្វាវត្តោ

វស្សសត្វបសម្បជ្ជាយ ភិក្ខុនិយា តទហុបសម្បជ្ជស្ស
 ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ បច្ឆជ្ជានំ អញ្ញលីកម្មំ សាមីចិ-
 កម្មំ កត្តតំ អយម្បំ ធម្មោ សក្កត្វា កុកត្វា
 មាណត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ បេ ។
 អជ្ជតក្កេ ឧវាដោ ភិក្ខុនិយំ ភិក្ខុសុ វេទនបថោ
 អនាវាដោ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនីសុ វេទនបថោ អយម្បំ ធម្មោ
 សក្កត្វា កុកត្វា មាណត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្ក-
 មនីយោ ។ សចេ ខោ តំ កោតមិ ឥមេ អដ្ឋ កុកធម្មេ
 បដិក្កុណ្ណោយ្យសិ សារ តេ កវិស្សតិ ឧបសម្បទាតិ ។
 សេយ្យថាបិ កន្តេ អានន្ទ ឥត្ថំ វា បុរិសោ វា ទហារោ
 យុវា មណ្ឌានកជាតិកោ សីសត្តាតោ ឧប្បលមាលំ
 វា វស្សីកមាលំ វា អធិប្បត្តកមាលំ វា លភិត្វា
 ឧកោហិ ហត្ថេហិ បដិក្កុហេត្វា ឧត្តមន្តេ សិរស្នី
 បតិដ្ឋាបេយ្យ វិវាមេ ខោ អហំ កន្តេ ឥមេ អដ្ឋ
 កុកធម្មេ បដិក្កុណ្ណា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយេតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សន្ធានវគ្គ

(ឯគរុធម៌ ៨ ប្រការនោះគឺ) ភិក្ខុនីសូម្បីទបសម្បទា បានមួយរយវេស្ស
 ហើយ ក៏ត្រូវតែថ្វាយបង្គំ ក្រោកទទួល ធ្វើអញ្ជូលិកម្ម សាមីចិកម្ម ចំ-
 ពោះភិក្ខុ ដែលទើបនឹងបួសហើយក្នុងថ្ងៃនោះ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើ
 សក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត ១ ។ បេ។
 ចាប់ដើមតាំងពីថ្ងៃ (ដែលបានទបសម្បទា) នេះទៅ ភិក្ខុនីត្រូវតែស្តាប់
 បង្គាប់ភិក្ខុ ឯភិក្ខុមិនត្រូវស្តាប់បង្គាប់ភិក្ខុនីវិញឡើយ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនី
 ត្រូវធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កុំគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត
 ១ ។ បពិត្រព្រះនាងគោតមី បើព្រះនាងទទួលប្រតិបត្តិគរុធម៌៨ ប្រការនេះ
 បាន ។ ទបសម្បទានោះ នឹងសម្រេចដល់ព្រះនាងបាន ។ ព្រះនាងមហា-
 បជាបតីគោតមី ឆ្លើយតបថា បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ស្ត្រីបុរសនៅក្រ-
 មុំកំឡោះប្រកបដោយជាតិជាអ្នកស្មិតស្មានខ្លួន មានក្បាលលបលាងហើយ
 បានកម្រងផ្កាទប្បលក្តី កម្រងផ្កាម្លូក្តី កម្រងផ្កាដែលមានភ្លិនក្រអូប
 ណាស់ក្តី ហើយទទួលយកដោយដៃទាំងពីរ ដំកល់ទុកលើអវយវៈដ៏ទុត្តម
 គឺក្បាល យ៉ាងណាមិញ បពិត្រព្រះអានន្ទដ៏ចម្រើន ខ្ញុំនឹងទទួលប្រតិបត្តិតាម
 គរុធម៌៨ ប្រការនេះ មិនប្រព្រឹត្តកន្លង ដរាបអស់ជីវិត ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស អដ្ឋិកនិបាតោ

អថោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភកវា តេនុបសង្កម្ម
 ឧបសង្កម្មត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទ្ទោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភកវន្តំ
 ឯតនវោច បដិក្កហិតា កន្តេ មហាបជាបតិយា តោត-
 មិយា អដ្ឋ កុរុឡា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយាតិ ។ សថ
 អានន្ត ជាលភិស្ស មាតុត្តាមោ តថាគតប្បវេទិតេ
 ធម្មវិនយេ អការស្មា អនការិយំ បព្វជ្ជំ វិវដ្តិតកំ
 អានន្ត ព្រហ្មចរិយំ អភិស្ស វស្សសហស្សមេវ សទ្ធិម្មោ
 តិដ្ឋេយ្យ ។ យតោ ច ខោ អានន្ត មាតុត្តាមោ តថាគត-
 ប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ អការស្មា អនការិយំ បព្វជ្ជិតោ
 ននានិ អានន្ត ព្រហ្មចរិយំ វិវដ្តិតកំ ភិស្សតិ បញ្ចវនានិ
 អានន្ត វស្សសតានិ សទ្ធិម្មោ វស្សតិ សេយ្យថាបិ អានន្ត
 យានិ កានិចិ កុលានិ ពហុវត្ថុកានិ អប្បប្បិសកានិ
 តានិ សុប្បជំសិយានិ ហោន្តិ ចោរេហិ កុម្មត្តេនកេហិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនៃកាយ អង្គនិបាត

លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទ៍ដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីសម
 គួរ ។ លុះព្រះអានន្ទ៍ដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំ
 ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គរុធម៌ទាំង ៨
 ប្រការ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីព្រមទទួលហើយ មិនប្រព្រឹត្តឲ្យកន្លង
 ដរាបអស់ជីវិតទេ ។ ម្ចាស់អានន្ទ៍ ប្រសិនបើ មាតុគ្រាម មិនបានចេញ
 ចាកផ្ទះ បព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគត
 សំដែងហើយទេ ម្ចាស់អានន្ទ៍ ព្រហ្មចរិយធម៌នឹងបានតាំងនៅជាអវ្យ័ង្គ
 ព្រះសទ្ធម្មគីរហត្ថផលនឹងបានតាំងនៅអស់ ១ ពាន់ឆ្នាំ ។ ម្ចាស់អានន្ទ៍
 តែកាលណា មាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ បព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយ
 ផ្ទះ ក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតសំដែងហើយ ម្ចាស់អានន្ទ៍ ឥឡូវ
 នេះ ព្រហ្មចរិយធម៌នឹងមិនតាំងនៅយូរអវ្យ័ង្គទេ ម្ចាស់អានន្ទ៍ឥឡូវនេះ ព្រះ
 សទ្ធម្មនឹងបិតនៅ បានត្រឹមតែប្រាំរយឆ្នាំវិញ ម្ចាស់អានន្ទ៍ ត្រកូល
 ទាំងឡាយណាមួយ ដែលមានស្រីច្រើន មានប្រុសតិច ត្រកូលទាំង
 នោះ ពួកហោរល្អចឡដប្រទីបក្នុងក្រុមឆ្នាំង ហើយគន់មើលទ្រព្យក្នុងផ្ទះអ្នក
 ដទៃដោយពន្លឺនោះ អាចចូលមកបំផ្លាញបានដោយងាយ យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណសកសង្កហំពោ សទ្ធានិក្ខេ

ឯវមេវ ខោ អាណន្ទ យស្មី ធម្មវិនយេ លភតិ មាតុត្តាមោ
 អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជ្ជំ ន តំ ព្រហ្មចរិយំ ចិវដ្ឋិតិកំ
 ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ អាណន្ទ សម្មន្នេ សាលក្ខេត្ត
 សេតដ្ឋិកា ឆាម រោគជាតិ និបតតិ ឯវំ តំ សាលក្ខេត្តំ
 ន ចិវដ្ឋិតិកំ ហោតិ ឯវមេវ ខោ អាណន្ទ យស្មី ធម្មវិនយេ
 លភតិ មាតុត្តាមោ អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជ្ជំ ន តំ
 ព្រហ្មចរិយំ ចិវដ្ឋិតិកំ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ អាណន្ទ
 សម្មន្នេ ឧប្បក្ខេត្តេ មញ្ញេដ្ឋិកា ឆាម រោគជាតិ និបតតិ
 ឯវំ តំ ឧប្បក្ខេត្តំ ន ចិវដ្ឋិតិកំ ហោតិ ឯវមេវ ខោ អាណន្ទ
 យស្មី ធម្មវិនយេ លភតិ មាតុត្តាមោ អតារស្មា អនតារិយំ
 បព្វជ្ជំ ន តំ ព្រហ្មចរិយំ ចិវដ្ឋិតិកំ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ
 អាណន្ទ បុរិសោ មហតោ តទ្យាកស្ស បដិកថោ
 ចាឡី ពន្ធយ្យ យាវនេ ឧទកស្ស អនតិក្កមនាយ
 ឯវមេវ ខោ អាណន្ទ មយា បដិកថោ ភិក្ខុនិម្ម
 អដ្ឋ កុដ្ឋា បញ្ចត្តា យាវជីវំ អនតិក្កមនិយាតិ ។

បណ្ណាសកកាសង្គហិត សន្ធានវគ្គ

ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ បានបព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយ
 ផ្ទះ ក្នុងធម្មន័យ គឺព្រហ្មចរិយធម៌ណា ព្រហ្មចរិយធម៌នោះ មិនបាន
 តាំងនៅយូរអង្វែងទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលអានន្ទ រោគជាតិឈ្មោះ
 សេតដ្ឋិកា (ក្រា-ស) ធ្លាប់ចុះក្នុងស្រែស្រូវណា ដែលកំពុងតែលូត
 លាស់ល្អ ស្រែស្រូវនោះមិនបានតាំងនៅយូរអង្វែង ដោយប្រការយ៉ាង
 នេះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាម ចេញចាកផ្ទះ បាន
 បព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មន័យ គឺព្រហ្មចរិយធម៌ណា
 ព្រហ្មចរិយធម៌នោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ម្នាលអានន្ទ រោគជាតិឈ្មោះមេញដ្ឋិកា (ក្រាក្រហម) ធ្លាក់ចុះក្នុងច្បារអំ-
 ពៅណា ដែលកំពុងលូតលាស់ល្អ ច្បារអំពៅនោះ មិនបានតាំងនៅ
 យូរអង្វែង ដោយប្រការយ៉ាងនេះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលអានន្ទ មាតុគ្រាម
 ចេញចាកផ្ទះ បានបព្វជ្ជាមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ក្នុងធម្មន័យ គឺព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ណា ព្រហ្មចរិយធម៌នោះ មិនបានតាំងនៅយូរអង្វែងទេ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ ម្នាលអានន្ទ បុរសប្រញាប់លើកទំនប់ទឹកស្រះដ៏ធំជាមុន
 ដើម្បីមិនឲ្យទឹកហូរចេញទៅជាកំណត់ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលអានន្ទ គរុ-
 ធម៌៨ ប្រការ ដែលគថាគត បានបញ្ញត្តហើយ ចំពោះភិក្ខុនីជាដង្ហែង
 ដើម្បីមិនឲ្យ (ភិក្ខុនី) ប្រព្រឹត្តកម្មនី ដរាបដល់អស់ជីវិត ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អង្គកវិណិកោ

(៥២) ឯកំ សមយំ ភក្កវា វេសាលិយំ វិហារតិ

មហារាជេ ក្ខត្តជាតារសាលាយំ ។ អថខោ អាយស្មា អាណ-
 ន្ទោ យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ទោ ខោ
 អាយស្មា អាណន្ទោ ភក្កន្តំ ឯតនោច កតីហិ នុ ខោ
 ភន្តំ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ ភិក្ខុលោភនិកោ
 សម្មន្និតញោតិ ។ អដ្ឋហិ ខោ អាណន្ត ធម្មេហិ សមន្នា-
 គតោ ភិក្ខុ ភិក្ខុលោភនិកោ សម្មន្និតញោ ។ កតមេហិ
 អដ្ឋហិ ។ ឥធានន្ត ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ ។ បេ ។
 សមាធាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ពហុស្សុតោ ហោតិ
 ។ បេ ។ ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវដ្ឋា ឧភយានិ ខោ បទស្ស
 មាតិមោក្ខានិ វិត្តាវេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ
 សុប្បវត្តតានិ សុវិនិច្ឆ័តានិ សុត្តសោ អនុញ្ញាណសោ
 កល្យាណវាចោ ហោតិ កល្យាណវាគ្គរណោ ចោរិយា

ឃុំត្រពាំង អង្គត្រពាំង អង្គត្រពាំង

[៥២] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់ក្នុងរាជ្យ
 សាលា នាមហាវន ក្បែរក្រុងវេសាលី ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្តរ័យដ៏មានអាយុ
 ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្តរ័យដ៏មានអាយុ អង្គុយ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ប៉ុន្មាន ដែលសង្ឃត្រូវសន្មត ជាអ្នកឱ្យ
 ឱវាទដល់នាងភិក្ខុនីបាន ។ ម្ចាស់អានន្តរ័យ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨
 ប្រការ ទើបសង្ឃត្រូវសន្មត ជាអ្នកឱ្យឱវាទដល់នាងភិក្ខុនីបាន ។ ប្រកប
 ដោយធម៌ទាំង ៨ ប្រការ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់អានន្តរ័យ ភិក្ខុក៏សាសនា
 នេះ ជាអ្នកមានសីល ។ បេ ។ សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១
 ជាអ្នកចេះចាំច្រើន ។ បេ ។ យល់ត្រឹមត្រូវដោយទិដ្ឋិ ១ បាត់មោក្ខទាំង
 ពីរភិក្ខុនោះ ក៏ចេះចាំដោយសេចក្តីពិស្តារ ចែកចេញដោយប្រពៃ ចាំ
 ស្តាប់រត់មាត់ កាត់សេចក្តីបានដោយល្អ តាមសូត្រ តាមអនុញ្ញាតៈ ១
 ជាអ្នកមានវចនាប័ណ្ណ ពោលពាក្យពីរោះ ប្រកបដោយវចនាអក្ខរក្រុង

បណ្ណសកសង្កហិតោ សន្តាវត្តោ

វាចាយ សមន្តាគតោ វិស្សជ្ជាយ អនេលកឡាយ
 អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា បដិពលោ ហោតិ ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស
 ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សន្តំ សមាទមេន្តំ សមុត្តរជេន្តំ
 សម្មហំសេន្តំ យេកុយ្យេន ភិក្ខុនីនំ បិយោ ហោតិ
 មនាមោ ន ខោ បនេនំ ភក្កន្តំ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតាយ
 កាសាយវត្ថុនីសនាយ កុធម្មមជ្ឈិមន្តបុព្វោ ហោតិ
 វិសតិវស្សោ វា ហោតិ អតិវកេវិសតិវស្សោ វា ។ ឥមេហិ
 ខោ អានន្ត អដ្ឋហិ ធម្មេហិ សមន្តាគតោ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុនោវាទកោ សម្មន្តិតញ្ចតិ ។

[៥៣] ឯកំ សមយំ ភក្កវា វេសាលិយំ
 វិហារតិ មហាវនេ ក្សជាតាវសាលាយំ ។ អថខោ
 មហាបជាបតី តោតមី យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា ភក្កន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។
 ឯកមន្តំ បិតា ខោ មហាបជាបតី តោតមី ភក្កន្តំ
 ឯតទវេក សាធ្យ មេ ភន្តេ ភក្កវា សង្ឃតេន ធម្មំ
 ទេសេតុ យមហំ ភក្កវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកា វុបកដ្ឋា

បណ្ណាសកាសង្គហិត សន្តានវគ្គ

ជាវាចាក្បោះក្បាយមិនមានទោស អាចញ៉ាំងអ្នកផងឲ្យដឹងច្បាស់សេចក្តី ១
 ជាអ្នកអង់អាច ដើម្បីញ៉ាំងភិក្ខុនីសង្ឃ ឲ្យយល់ ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យក្លា
 ហាន ឲ្យជ្រះថ្លាដោយធម្មកថា ១ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តនៃនាង
 ភិក្ខុនីទាំងឡាយដោយច្រើន ១ ជាអ្នកមិនធ្លាប់ត្រូវគុកាបក្ខី(១) ដោយ
 នាងភិក្ខុនី ដែលស្ងៀកសំពត់ជ្រលក់ដោយទឹកអម្ពត់ ឬសចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគអង្គនេះ ១ ជាអ្នកមានវស្សា ២០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង ២០
 ឡើងទៅ ១ ។ ម្ចាស់មានន្ទ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង៨ ប្រការនេះឯង
 ទើបសង្ឃត្រូវសន្មតជាអ្នកឲ្យ ឧវាទដល់នាងភិក្ខុនីបាន ។

[៥៣] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់ក្នុងក្នុងជាតិ
 សាលា នាមហាវន ក្បែរក្រុងវេសាលី ។ គ្រានោះ ព្រះនាងមហាបជា-
 បតីតោតមី ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក្រាប
 ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចហើយភីបិតនៅ ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
 ព្រះនាងមហាបជាបតីតោតមី បិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំ
 ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ សំដែងធម៌ដោយសន្តោបដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ព្រោះថា ខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានស្តាប់ធម៌ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ គប្បីចៀសចេញទៅតែម្នាក់ឯង

១ សំដៅយកកាយសំសត្តៈ ការចាប់ពាល់ត្រូវកាយភិក្ខុនី ។ អង្គរថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អង្គពនិបាតោ

អប្បមត្តា អាតាបិដិ បហិតត្តា វិហរេយ្យន្តិ ។ យេ
 ខោ ភំ កោតមិ ធម្មេ ជានេយ្យសិ ឥមេ ធម្មា
 សរាតាយ សំវត្ថន្តិ នោ វិរាតាយ សំយោតាយ
 សំវត្ថន្តិ នោ វិសំយោតាយ អាចយាយ សំវត្ថន្តិ នោ
 អបចយាយ មហិច្ឆតាយ សំវត្ថន្តិ នោ អប្បិច្ឆតាយ
 អសន្តិដ្ឋិយា សំវត្ថន្តិ នោ សន្តិដ្ឋិយា សន្តិណីកាយ
 សំវត្ថន្តិ នោ បរិវេកាយ កោសជ្ឈាយ សំវត្ថន្តិ នោ
 វិយោរម្ហាយ ធុត្តរតាយ សំវត្ថន្តិ នោ សុក្ករតាយាតិ ។
 ឯកំសេន កោតមិ ជានេយ្យសិ នេសោ ធម្មា នេសោ
 វិនយោ នេតំ សត្តសាសនន្តិ ។ យេ ច ខោ ភំ កោតមិ
 ធម្មេ ជានេយ្យសិ ឥមេ ធម្មា វិរាតាយ សំវត្ថន្តិ នោ
 សរាតាយ វិសំយោតាយ សំវត្ថន្តិ នោ សំយោតាយ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរណិយ អង្គនិបាត

មិនប្រមាទ មានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស មានចិត្តបញ្ចូល
 ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន(មិនខាន)។ ម្នាលនាងគោតមី នាងគប្បីដឹងនូវធម៌ទាំង
 ឡាយណា ធម៌ទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រកបដោយតម្រេក មិន
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រកបក្នុងវដ្តៈ មិន
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រាសចាកការប្រកបក្នុងវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីការសន្សំ
 កិលេសវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនមានការសន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាច្រើន មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសន្តោស មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី
 សន្តោស ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីច្រឡំច្រឡំដោយពួក មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 ស្ងាត់ចាកពួក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យគេចញ៉ាំមក្រ មិនប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីឲ្យគេចញ៉ាំមង្គាយ ។ ម្នាលនាងគោតមី នាងគប្បីចាំទុក
 ដោយពិតចុះថា នេះមិនមែនជាធម៌ នេះមិនមែនជាវិន័យ នេះមិនមែនជា
 ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាទេ ។ ម្នាលនាងគោតមី មួយទៀត
 នាងគប្បីដឹងនូវធម៌ទាំងឡាយណា ធម៌ទាំងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 ប្រាសចាកតម្រេក មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រកបដោយតម្រេក ប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីប្រាសចាកការប្រកបក្នុងវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីការប្រកបក្នុងវដ្តៈ

បណ្ណាសកាសង្កហំពោ សទ្ធាវត្តោ

អបចយាយ សំវត្ថន្តំ នោ អាចយាយ អប្បិច្ឆតាយ
 សំវត្ថន្តំ នោ មហិច្ឆតាយ សន្នដ្ឋិយា សំវត្ថន្តំ នោ
 អសន្នដ្ឋិយា បរិវកាយ សំវត្ថន្តំ នោ សន្និណិកាយ
 វិយាម្ហាយ សំវត្ថន្តំ នោ កោសជ្ជាយ សុករតាយ
 សំវត្ថន្តំ នោ ទុត្តរតាយាតិ ។ ឯកំសេន កោតមិ
 ជារយ្យសិ ឯសោ ឆម្មោ ឯសោ វិនយោ ឯតំ
 សត្តសាសនន្តំ ។

(២៤) ឯកំ សមយំ ភគវា កោឡិយេសុ វិហរតិ
 កក្កាបតំ នាម កោឡិយានំ និគមោ ។ អថខោ
 ទីយជាណុ កោឡិយបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសន្តមិ
 ឧបសន្តមិត្វា ភក្កន្តំ អភវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ ខោ ទីយជាណុ កោឡិយបុត្តោ
 ភក្កន្តំ ឯតទេវេច មយំ កន្តេ តិហី កាមភោតិ បុត្ត-
 សម្មាធសយនំ អជ្ឈាសាម កាសិកចន្តនំ បច្ចុនុកោម

បណ្ណាសកាសង្គហិត សន្ធាវត្ថុ

ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនមានការសន្សំកិលេសវដ្តៈ មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីការ
 សន្សំកិលេសវដ្តៈ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច មិនប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីប្រាថ្នាច្រើន ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសន្តោស មិនប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីមិនសន្តោស ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីស្ងាត់ចាកពួក មិនប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីច្រឡំច្រឡំដោយពួក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម
 មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីខ្ជិលច្រអូស ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យគេចញ្ចឹម
 ងាយ មិនប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យគេចញ្ចឹមក្រ ។ ម្នាលនាងគោតមី
 នាងគប្បីចាំទុក ដោយពិតចុះថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជា
 ពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តាហើយ ។

[៥៤] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងនិគមឈ្មោះ
 កក្កបត្តៈ របស់កោឡិយក្សត្រក្នុងដែនកោឡិយៈ ។ គ្រានោះ ទីយជាណុ-
 កោឡិយបុត្រ (កោឡិយបុត្រឈ្មោះទីយជាណុ) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគរួចហើយ
 អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះទីយជាណុកោឡិយបុត្រ អង្គុយក្នុងទីសមគួរ
 ហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គជាគ្រហស្ថ បរិភោគកាម តែងគ្រប់គ្រងទីដំណេក
 ចង្អៀតចង្អល់ដោយកូន ប្រសូត្រនូវលំអិតនៃខ្លឹមចន្ទន៍ ពីដែនកាសី

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរទិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

មាលាកន្ទវិលេបនំ ជារយាម ជានុប្បរជនំ សាទិយាម
 តេសំ នោ ភន្តេ ភគវា អម្បាកំ តថា ធម្មំ នេសេតុ យេ
 អម្បាកំ អស្សុ ធម្មា និដ្ឋធម្មហិតាយ និដ្ឋធម្មសុខាយ
 សម្បរាយហិតាយ សម្បរាយសុខាយាតិ ។ ចត្តារោមេ
 ព្យក្សបជ្ជេ ធម្មា កុលបុត្តស្ស និដ្ឋធម្មហិតាយ សំវត្ថនំ
 និដ្ឋធម្មសុខាយ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឧដ្ឋានសម្បទា
 អារក្ខសម្បទា កល្យាណមិត្តតា សមជីវិតា ។ កតមា
 ច ព្យក្សបជ្ជេ ឧដ្ឋានសម្បទា ។ ឥធិ ព្យក្សបជ្ជេ កុលបុត្តោ
 យេន កម្មដ្ឋានេន(១) ជីវិតំ កប្បេតិ យទិ កសិយា
 យទិ វណិជ្ជាយ យទិ តោរក្ខេន យទិ ឥស្សត្ថេន យទិ
 រាជចោរសេន យទិ សិប្បញ្ញតេន តត្ថ ទិក្ខោ ហោតិ
 អនលសោ តត្រចាយាយ វិមសាយ សមដ្ឋាកតោ អលំ
 កាតុំ អលំ សំវិជានុំ អយំ វុច្ចតិ ព្យក្សបជ្ជេ ឧដ្ឋាន-
 សម្បទា ។ កតមា ច ព្យក្សបជ្ជេ អារក្ខសម្បទា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អង្គកនិកាយ

ទ្រទ្រង់នូវផ្កាកម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប គ្រែកអន្ទរមាសនឹងប្រាក់
 បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម៌ បែប
 នោះ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយនោះ ជាធម៌ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដើម្បីសេចក្តីសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងបរលោក
 ដើម្បីសេចក្តីសុខក្នុងបរលោក ដល់យើងខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ (១)
 ធម៌ទាំងឡាយ ៤ ប្រការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 ដើម្បីសេចក្តីសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដល់កុលបុត្រ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្តេច ។
 គឺ ទង្គានសម្បទា ១ ភារកូសម្បទា ១ កល្យាណមិត្តតា ១ សមជ្ជវិភា ១ ។
 ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ ចុះទង្គានសម្បទា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ
 កុលបុត្រ ក្នុងលោកនេះ ចំពោះមជ្ជវិភា ដោយការប្រឹងប្រែង ក្នុងការងារ
 ណា ចោះក្នុងរាស្ត្រ ដូចជាប្រែក្តី រក្សាគោក្តី ការងាររបស់ខ្លួនឯងក្តី ការ
 ងាររបស់រាជបុរសក្តី សិល្បៈណាមួយក្តី ជាអ្នកប៉ុនប្រសប់ ក្នុងការងារ
 ទាំងនោះ មិនខ្ជិលច្រអូស ប្រកបដោយទុបាយ ជាគ្រឿងពិចារណា
 ក្នុងការងារទាំងនោះថា គួរធ្វើ គួរចាត់ចែង ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ នេះហៅថា
 ទង្គានសម្បទា ។ ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ ចុះភារកូសម្បទា តើដូចម្តេច ។

១ ហៅតាមបដិសន្ធិ ព្រោះបុព្វបុរស ទីត្រូវរស់នៅ ហៅថា ភារកូសម្បទា ។ អង្គកថា ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ សទ្ធានុក្កោ

ឥធិ ព្យក្សបដ្ឋ កុលបុត្តស្ស កោតា ហោន្តិ ឧដ្ឋានវិ-
 យាធិតតា ពាហាពលបរិចិតា សេនាវត្ថុតា ធម្មកា
 ធម្មលទ្ធា តេ អារត្តេន កុត្តិយា សម្មាទេតិ កំន្តិ
 មេ ឥមេ កោតេ នេវ វាជានោ ហេយ្យំ ន ចោវ
 ហេយ្យំ ន អត្តំ ឧហេយ្យ ន ឧទកំ វេហេយ្យ ន
 អប្បយា នាយាទា ហេយ្យន្តិ អយំ វុច្ចតិ ព្យក្សបដ្ឋ
 អារត្ថសម្មទា ។ កតមា ច ព្យក្សបដ្ឋ កល្យា-
 ណាមិត្តតា ។ ឥធិ ព្យក្សបដ្ឋ កុលបុត្តោ យស្មី
 តាមេ វា ធិតមេ វា បដិវសតិ តត្រ យេ តេ
 ហោន្តិ កហាបតិ វា កហាបតិបុត្តា វា ទហាវា វា
 វុឌ្ឍិសីលិនោ វុឌ្ឍិ វា វុឌ្ឍិសីលិនោ សទ្ធាសម្មន្នា
 សីលសម្មន្នា ចាគសម្មន្នា បញ្ញាសម្មន្នា តេហិ
 សទ្ធិ សន្តិដ្ឋតិ សល្លបតិ សាកង្គំ សមាបដ្ឋតិ
 យថាវុចានំ សទ្ធាសម្មន្នានំ សទ្ធាសម្មនំ អនុសិក្ខតិ
 យថាវុចានំ សីលសម្មន្នានំ សីលសម្មនំ អនុសិក្ខតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត សុទ្ធានុវត្ត

ម្នាលព្យគ្យបដ្ឋៈ ភោគៈទាំងឡាយ ដែលកុលបុត្រក្នុងលោកនេះ បានមក
 ដោយកំឡាំងព្យាយាម ប្រឹងប្រែង សន្សំដោយកំឡាំងដៃ បែកញើសហូរ
 ញើស ជាភោគៈប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ កុលបុត្រនោះ
 បានញ៉ាំងភោគៈទាំងនោះ ឲ្យសម្រេចដោយការរក្សាគ្រប់គ្រង ដោយគិត
 ថា ធ្វើដូចម្តេច កុំឲ្យស្តេចទាំងឡាយ នាំយកភោគៈទាំងនេះ របស់អាត្មា
 អញទៅបាន កុំឲ្យពួកចោរលួចទៅបាន កុំឲ្យភ្នើឆេះបាន កុំឲ្យទឹក
 បន្ទាត់ទៅបាន កុំឲ្យពួកទាយាទ មិនជាទីស្រឡាញ់ ដណ្តើមយកទៅ
 បាន ម្នាលព្យគ្យបដ្ឋៈ នេះហៅថា ការកូសម្សទា ។ ម្នាលព្យគ្យបដ្ឋៈ
 ចុះកល្យាណមិត្តតា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្យគ្យបដ្ឋៈ កុលបុត្រក្នុងលោក
 នេះ នៅអាស្រ័យក្នុងស្រុក ឬ និគមណា ពួកជនណា ទោះគហបតីក្តី
 គហបតីបុត្រក្តី ក្មេងតែចំរើនដោយសីលក្តី ចាស់ហើយតែចំរើនដោយ
 សីលក្តី បរិច្ចណិដោយសទ្ធា បរិច្ចណិដោយសីល បរិច្ចណិដោយចាតៈ
 បរិច្ចណិដោយបញ្ញា ដែលនៅក្នុងស្រុក ឬ និគមនោះ កុលបុត្រនោះ
 តែងឈរ ចរចា សាកថាជាមួយនឹងពួកជនទាំងនោះ តែងសិក្សានូវ
 សទ្ធាសម្សទា នឹងពួកជនអ្នកបរិច្ចណិ ដោយសទ្ធា តាមសមគួរ សិក្សា
 នូវសីលសម្សទា នឹងពួកជនអ្នកបរិច្ចណិ ដោយសីល តាមសមគួរ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អដ្ឋកថិយកោ

យថាវុចានំ ចាកសម្មាសម្ពុទ្ធានំ ចាកសម្មាសម្ពុទ្ធិ អនុសិក្ខតិ
 យថាវុចានំ បញ្ញាសម្មាសម្ពុទ្ធានំ បញ្ញាសម្មាសម្មុទ្ធិ អនុសិក្ខតិ
 អយំ វុច្ឆតិ ព្យក្សបដ្ឋ កល្យាណមិត្តតា ។ កតមា
 ច ព្យក្សបដ្ឋ សមជីវិតា ។ ឥធិ ព្យក្សបដ្ឋ កុលបុត្តោ
 អាយព្វ ភោតានំ វិទិត្វា វយព្វ ភោតានំ វិទិត្វា
 សមជីវិតំ កប្បេតិ ឆាប្បោតាឡិ ឆាតិហំ ឯវំ មេ
 អាយោ វយំ បរិយាទាយ វស្សតិ ន ច មេ វាយោ អាយំ
 បរិយាទាយ វស្សតីតិ ។ សេយ្យថាបិ ព្យក្សបដ្ឋ តុលា-
 ជារោ វា តុលាជារន្តោវាសី វា តុលំ បក្កហេត្វា ជាឆាតិ
 ឯត្ថកេន វា ឧនតំ ឯត្ថកេន វា ឧន្ទតន្តិ ឯវមេវ ខោ
 ព្យក្សបដ្ឋ កុលបុត្តោ អាយព្វ ភោតានំ វិទិត្វា វយព្វ
 ភោតានំ វិទិត្វា សមជីវិតំ កប្បេតិ ឆាប្បោតាឡិ
 ឆាតិហំ ឯវំ មេ អាយោ វយំ បរិយាទាយ វស្សតិ
 ន ច មេ វាយោ អាយំ បរិយាទាយ វស្សតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អង្គពនិយម

សិក្សានូវចាតសម្បទា នឹងពួកជនអ្នកបរិបូណ៌ ដោយចាតៈ តាម
 សមគួរ សិក្សានូវបញ្ញាសម្បទា នឹងពួកជនអ្នកបរិបូណ៌ ដោយបញ្ញា
 តាមសមគួរ ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ នេះហៅថា កល្យាណមិត្តតា ។ ម្នាល
 ព្យគ្សបដ្ឋៈ ចុះសមជីវិតា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ កុលបុត្រក្នុង
 លោកនេះ ដឹងច្បាស់នូវការចំរើននៃកោតៈទាំងឡាយផង ដឹងច្បាស់នូវ
 ការវិនាសទៅ នៃកោតៈទាំងឡាយផង ហើយចិញ្ចឹមជីវិតស្មើ មិនខ្វះ
 ខ្មោចពេក មិនក្សតក្សៀតពេក ដោយគិតថា សេចក្តីចំរើនរបស់អាត្មា
 អញ នឹងគ្របសង្កត់សេចក្តីវិនាសយ៉ាងនេះ ឯសេចក្តីវិនាសរបស់អាត្មា
 អញ នឹងកុំគ្របសង្កត់សេចក្តីចំរើនបានឡើយ ។ ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ ប្រៀប
 ដូចជនអ្នកប្តឹងដង្ហើមក្តី កូនសិស្សនៃជនអ្នកប្តឹងដង្ហើមក្តី លើកនូវដង្ហើម ប្តឹង
 ហើយក៏ដឹងថា ទន់ទៅខាងម្ខាងផង បះឡើងខាងម្ខាងផង យ៉ាងណាមិញ
 ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ កុលបុត្រអ្នកដឹងច្បាស់នូវការចំរើន នៃកោតៈទាំងឡាយ
 ផង ដឹងច្បាស់នូវការវិនាសទៅ នៃកោតៈទាំងឡាយផង ហើយចិញ្ចឹម
 ជីវិតស្មើ មិនខ្វះខាតពេក មិនក្សតក្សៀតពេក ដោយគិតថា សេចក្តី
 ចំរើនរបស់អាត្មាអញនឹងគ្របសង្កត់សេចក្តីវិនាសយ៉ាងនេះ ឯសេចក្តីវិនាស
 របស់អាត្មាអញ នឹងកុំគ្របសង្កត់សេចក្តីចំរើនបានឡើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ សទ្ធាវគ្គោ

សទាយំ ព្យក្សបដ្ឋ កុលបុត្តោ អប្បាយោ សមាធនោ
 ឧទ្ធហំ ដីវិតំ កក្កេតំ តស្ស កវន្តំ វត្តារោ
 ឧទុម្ពរខាទកញ្ចាយំ កុលបុត្តោ ភោគេ ខាទតីតំ ។
 សចេ បនាយំ ព្យក្សបដ្ឋ កុលបុត្តោ មហាយោ
 សមាធនោ កសិរំ ដីវិតំ កក្កេតំ តស្ស កវន្តំ
 វត្តារោ អន្ធមារកញ្ចាយំ កុលបុត្តោ មវស្សតីតិ(១) ។
 យតោ ច ខោយំ ព្យក្សបដ្ឋ កុលបុត្តោ អាយព្វា
 ភោតានំ វិទិត្វា វយព្វា ភោតានំ វិទិត្វា សមដីវិតំ
 កក្កេតំ ជាត្វោតាឡំ ជាតិហំ ឯ ឯ មេ អាយោ
 វយំ បរិយាធាយ វស្សតិ ឯ ច មេ វាយោ អាយំ
 បរិយាធាយ វស្សតីតិ អយំ វុច្ចតិ ព្យក្សបដ្ឋ
 សមដីវិតា ។ ឯ វស្សបដ្ឋានំ ព្យក្សបដ្ឋ ភោតានំ
 ចត្តារិ អទាយមុខានិ ហោន្តិ ឥត្ថិធុត្តោ សុរាធុត្តោ
 អក្ខុធុត្តោ ទាបមិត្តោ ទាបសហាយោ ទាបសម្បវត្តោ ។

១ ឧ. អន្ធមារិកំ វាយំ កុលបុត្តោ មវស្សតីតិ ។ ម. អន្ធមារិកំ វាយំ កល-
 បុត្តោ មវស្សតីតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សទ្ធាវដ្ត

ម្នាលព្យគ្គបដ្ឋៈ ប្រសិនបើ កុលបុត្រនេះមានសេចក្តីចំរើនតិច ហើយ
 ចិត្តមជ្ជវិតច្រើនលើសលុប អ្នកផងតែនិយាយ ដល់កុលបុត្រនោះថា
 កុលបុត្រនេះ បរិភោគនូវភោគៈទាំងឡាយ ដូចជាគេស៊ីផ្លែល្ងា(១) ។ ម្នាល
 ព្យគ្គបដ្ឋៈ ប្រសិនបើ កុលបុត្រនេះ មានសេចក្តីចំរើនធំ ហើយចិត្តម
 ជ្ជវិតដោយក្សិតក្សៀត អ្នកផងទាំងឡាយ រមែងនិយាយដល់កុលបុត្រ
 នោះថា កុលបុត្រនេះមុខជានឹងស្លាប់ ។ ដោយឥតទីពឹង ។ ម្នាល
 ព្យគ្គបដ្ឋៈ កាលណាកុលបុត្រនេះ ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីចំរើន នៃភោគៈទាំង
 ឡាយផង ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីវិនាសនៃភោគៈទាំងឡាយផង ហើយចិត្តម
 ជ្ជវិតស្មើ មិនខ្លះខាយពេក មិនក្សិតក្សៀតពេក ដោយគិតថា សេចក្តី
 ចំរើនរបស់អាត្មាអញ នឹងគ្របសង្កត់នូវសេចក្តីវិនាសយ៉ាងនេះ ឯសេចក្តី
 វិនាសរបស់អាត្មាអញ នឹងក្តុំគ្របសង្កត់សេចក្តីចំរើនបានឡើយ ម្នាល
 ព្យគ្គបដ្ឋៈ នេះហៅថា សមជ្ជវិតា ។ ម្នាលព្យគ្គបដ្ឋៈ កាលដែល
 ភោគៈទាំងឡាយ ចំរើនឡើងយ៉ាងនេះហើយ រមែងមានផ្លូវនៃសេចក្តី
 វិនាស៤ យ៉ាងគឺ ជាអ្នកលេងស្រី១ លេងសុភ័ក្ត្រ១ លេងល្បែងក្តាល ១ មាន
 មិត្រដ៏លាមក មានសំឡាញ់ដ៏លាមក សមគ្រប់នឹងបុគ្គលដ៏លាមក ១ ។

១ អ្នកចង់ស៊ីផ្លែល្ងា មិនបេះឲ្យល្មមតែបរិភោគឆ្អែត ទៅចាប់ដើមអង្រ្កង់ ឲ្យជ្រុះផ្លែទាំង
 អស់នោះតែម្តង ហើយរើសយកតែផ្លែណាដែលគួរស៊ីបាន ផ្លែក្រៅពីនោះ ទៅសល់ចោល
 ជម្រើន ។ អន្តិកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

សេយ្យថា បិ ព្យក្ខបដ្ឋ មហាតោ តទ្ធាកុស្ស ចត្តារិ ថេរ
 អាយមុខានិ ចត្តារិ ច អមាយមុខានិ តស្ស បុរិសោ
 យានិ ថេរ អាយមុខានិ តានិ បិណហេយ្យ យានិ ច
 អមាយមុខានិ តានិ វិវេយ្យ នេវោ ច ន សម្មា
 ធារំ អនុប្បវេន្ទេយ្យ វិវាហំ តស្ស ព្យក្ខបដ្ឋ មហាតោ
 តទ្ធាកុស្ស ចរិហានិយេវ ចានិកុដ្ឋា តោ វុឌ្ឍិ
 វិវេមេវ ចោ ព្យក្ខបដ្ឋ វិវំ សមុប្បន្នានំ ភោតានំ ចត្តារិ
 អមាយមុខានិ ហោន្តិ ឥត្ថិគុត្តោ សុរាជុត្តោ អក្ខុត្តោ
 ចាបមិត្តោ ចាបសហាយោ ចាបសម្បវុត្តោ ។ វិវំ សមុ-
 ប្បន្នានំ ព្យក្ខបដ្ឋ ភោតានំ ចត្តារិ អាយមុខានិ ហោន្តិ
 ន ឥត្ថិគុត្តោ ន សុរាជុត្តោ ន អក្ខុត្តោ កល្យា-
 ណវិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវុត្តោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថិបាត

ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ ដូចស្រះទឹកដ៏ធំ មានផ្លូវនៃសេចក្តីចំរើន ៤ យ៉ាងផង
 មានប្រធាននៃសេចក្តីវិនាស ៤ យ៉ាងផង បុរសគប្បីចិញ្ចឹមផ្លូវនៃ
 សេចក្តីវិនាសទាំងនោះ របស់ស្រះនោះក្តី គប្បីបើកបង្កើនផ្លូវនៃសេចក្តី
 វិនាសទាំងនោះ របស់ស្រះនោះក្តី ទាំងភ្លៀង ក៏មិនបង្កើនវិញទឹក
 ដោយប្រពៃក្តី ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ កាលបើយ៉ាងនេះហើយ ស្រះដ៏ធំនោះនឹង
 មានសេចក្តីសាបសូន្យជាប្រាកដ មិនមានសេចក្តីចំរើនឡើយ យ៉ាងណា
 មិញ ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ កាលភោគៈទាំងឡាយ ចំរើនឡើងយ៉ាងនេះហើយ
 រមែងមានផ្លូវនៃសេចក្តីវិនាស ៤ យ៉ាងគឺ ជាអ្នកលេងស្រី ១ លេងស្ករ ១
 លេងល្បែងក្ដាល ១ មានមិត្តដ៏លាមក មានសំឡាញ់ដ៏លាមក សម
 គប់នឹងបុគ្គលដ៏លាមក ១ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ កាលបើ
 ភោគៈទាំងឡាយ ចំរើនឡើងយ៉ាងនេះហើយ ប្រធាននៃសេចក្តីចំរើន ៤
 យ៉ាងគឺ ជាអ្នកមិនលេងស្រី ១ មិនលេងស្ករ ១ មិនលេងល្បែងក្ដាល ១
 មានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សមគប់នឹងបុគ្គលល្អ ១ ក៏មានឡើង ។

បណ្ណាសកសង្កហំពោ សត្វាវត្តោ

សេយ្យងាមី ព្យក្សបដ្ឋ មហាតោ តទ្យាកកស្ស ចត្តារិ
 ចេវ អាយុមុខានិ ចត្តារិ ច អនាយមុខានិ តស្ស
 បុរិសោ យានិ ចេវ អាយុមុខានិ តានិ វិវេយ្យ យានិ
 ច អនាយមុខានិ តានិ បិទហេយ្យ ទេវោ ច សម្មា
 ធារំ អនុប្បវេច្ឆេយ្យ ឯវត្ថា តស្ស ព្យក្សបដ្ឋ មហាតោ
 តទ្យាកកស្ស វុឡិយេវ ចាដិកត្ថា នោ បរិហានិ
 ឯវចេវ ខោ ព្យក្សបដ្ឋ ឯវំ សមុប្បន្នានំ ភោតានំ ចត្តារិ
 អាយុមុខានិ ហោន្តិ ន ឥត្ថិធុត្តោ ន សុរាធុត្តោ ន
 អក្ខុធុត្តោ កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសម្មាហាយោ
 កល្យាណសម្មវេដ្ឋោ ។ ឥមេ ខោ ព្យក្សបដ្ឋ ចត្តារោ
 ធម្មា កុលបុត្តស្ស ទិដ្ឋធម្មហិតាយ សំវត្ថន្តិ ទិដ្ឋធម្ម-
 សុខាយ ។ ចត្តារោមេ ព្យក្សបដ្ឋ ធម្មា កុលបុត្តស្ស
 សម្មរាយហិតាយ សំវត្ថន្តិ សម្មរាយសុខាយ ។ កតមេ
 ចត្តារោ ។ សទ្ធាសម្មទា សីលសម្មទា ចាកសម្មទា
 បញ្ញាសម្មទា ។ កតមា ច ព្យក្សបដ្ឋ សទ្ធាសម្មទា ។
 ឥធម ព្យក្សបដ្ឋ កុលបុត្តោ សទ្ធា ហោតិ សទ្ធិហតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត សង្ខារវត្ថុ

ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ ដូចស្រះដ៏ធំ មានផ្លូវនៃសេចក្តីចំរើន ៤ យ៉ាងផង មាន
 ប្រធាននៃសេចក្តីវិនាស ៤ យ៉ាងផង បុរសគប្បីបើកបង្ហាញផ្លូវនៃសេចក្តី
 ចំរើនទាំងនោះ របស់ស្រះនោះផង គប្បីបិទផ្លូវនៃសេចក្តីវិនាសទាំង
 នោះ របស់ស្រះនោះផង ទាំងភ្លៀង ក៏បង្ហាញចុះនូវធារទឹក ដោយប្រ-
 ពៃផង ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ កាលបើយ៉ាងនេះហើយ សេចក្តីចំរើនរបស់ស្រះ
 នោះនឹងមានប្រាកដ មិនមានសេចក្តីសាបសូន្យឡើយ យ៉ាងណាមិញ
 ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ កាលបើភោគៈទាំងឡាយ ចំរើនឡើងយ៉ាងនេះហើយ
 វេមន៍មានផ្លូវ នៃសេចក្តីចំរើន៤យ៉ាងគឺ អ្នកមិនលេងស្រី ១ មិនលេង
 ស្ករ ១ មិនលេងវិល្លង្គាល់ ១ មានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សម
 គប់នឹងបុគ្គលដ៏ល្អ ១ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ ធម៌ទាំង
 ឡាយ ៤ ប្រការនេះឯង ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដើម្បី
 សេចក្តីសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដល់កុលបុត្រ ។ ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ ធម៌ទាំង
 ឡាយ៤ប្រការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ក្នុងបរលោក ដើម្បី
 សេចក្តីសុខក្នុងបរលោក ដល់កុលបុត្រ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ តើដូចម្តេច ។
 គឺសទ្ធាសម្បទា ១ សីលសម្បទា ១ ចាគសម្បទា ១ បញ្ញាសម្បទា ១ ។
 ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ ចុះសទ្ធាសម្បទា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្យគ្សបដ្ឋៈ កុល-
 បុត្រក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា ជឿការត្រាស់ដឹងនៃព្រះតថាគតថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អង្គនិកាយោ

តថាគតស្ស ពោធិ៍ ឥតិបិ សោ ភក្កវា ។ បេ ។ សត្តា
 នេវមនុស្សានំ ពុទ្ធា ភក្កវាតិ អយំ វុច្ចតិ ព្យក្សបដ្ឋ
 សទ្ធាសម្មទា ។ កតមា ច ព្យក្សបដ្ឋ សីលសម្មទា ។
 ឥធិ ព្យក្សបដ្ឋ កុលបុត្តោ ចាលាភិបាតា បដិវរតោ
 ហោតិ ។ បេ ។ សុរាមេវយមដ្ឋប្បមាទដ្ឋានា បដិវរតោ
 ហោតិ អយំ វុច្ចតិ ព្យក្សបដ្ឋ សីលសម្មទា ។ កតមា
 ច ព្យក្សបដ្ឋ ចាកសម្មទា ។ ឥធិ ព្យក្សបដ្ឋ កុលបុត្តោ
 វិភតមលមច្ឆេវេន ចេតសា អតារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តន្តារោ
 បយតចាលី វេស្សក្ករតោ យាចយោតោ ទានសំវិភាគ-
 រតោ អយំ វុច្ចតិ ព្យក្សបដ្ឋ ចាកសម្មទា ។ កតមា
 ច ព្យក្សបដ្ឋ បញ្ញាសម្មទា ។ ឥធិ ព្យក្សបដ្ឋ កុលបុត្តោ
 បញ្ញា ហោតិ ឧទយត្តតាមិទិយា បញ្ញាយ សមម្ពាគតោ
 អរិយាយ និព្វេជិកាយ សម្មាទុក្ខក្ខយតាមិទិយា អយំ
 វុច្ចតិ ព្យក្សបដ្ឋ បញ្ញាសម្មទា ។ ឥមេ ខោ ព្យក្សបដ្ឋ
 ចត្តារោ ធម្មា កុលបុត្តស្ស សម្មរាយហិតាយ សំវត្ថនិ
 សម្មរាយសុខាយាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គពន្លាត

ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ។ បេ។ ជាសាស្ត្រានៃទេវតានឹងមនុស្សទាំង
 ឡាយ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវចតុរិយសច្ច ទ្រង់លែងវិលត្រឡប់មកកាន់កេត
 ថ្មីទៀតហើយ ម្នាលព្យគ្សបជ្ជៈ នេះហៅថាសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ម្នាល
 ព្យគ្សបជ្ជៈ ចុះសីលសម្ពុទ្ធ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្យគ្សបជ្ជៈ កុល-
 បុត្រក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត ។ បេ។ វៀរចាកសុរា-
 មេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន ម្នាលព្យគ្សបជ្ជៈ នេះហៅថា សីលសម្ពុទ្ធ ។
 ម្នាលព្យគ្សបជ្ជៈ ចុះចាតសម្ពុទ្ធ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្យគ្សបជ្ជៈ
 កុលបុត្រក្នុងលោកនេះ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិលគឺសេចក្តីកំណាញ់ នៅ
 គ្រប់គ្រងផ្ទះ មានទានបរិច្ចាគរួចស្រឡះហើយ មានវេលាឈឺហើយ
 ត្រេកអរក្នុងការលះបង់ គួរដល់ស្វាមី ត្រេកអរ ក្នុងការចែករំលែកនូវទាន
 ម្នាលព្យគ្សបជ្ជៈ នេះហៅថា ចាតសម្ពុទ្ធ ។ ម្នាលព្យគ្សបជ្ជៈ ចុះបញ្ញា-
 សម្ពុទ្ធ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្យគ្សបជ្ជៈ កុលបុត្រក្នុងលោកនេះ មាន
 ប្រាជ្ញាប្រកបដោយប្រាជ្ញា ជាដំណើរយល់ការសេចក្តីចំរើន និងសេចក្តី
 វិនាស ជាប្រាជ្ញាដ៏ប្រសើរ មុះមុត ជាដំណើរយល់ការដែលអស់ទៅ
 នៃទុក្ខដោយប្រព័ន្ធ ម្នាលព្យគ្សបជ្ជៈ នេះហៅថា បញ្ញាសម្ពុទ្ធ ។
 ម្នាលព្យគ្សបជ្ជៈ ធម៌ទាំង ៤ យ៉ាងនេះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ក្នុងបរលោក ដើម្បីសេចក្តីសុខក្នុងបរលោក ដល់កុលបុត្រ ។

បណ្ណសកាសង្កហិតោ សត្វាវត្តោ

ឧដ្ឋាតា កម្មធម្មេស្ស អប្បមត្តោ វិជានវា
 សមំ កប្បេតិ ជីវិតំ សម្ពតំ អនុក្ខតំ
 សន្តោ សីលេន សម្មន្តោ វិនិច្ឆ័យំ វីតមច្ឆរេ
 និច្ចំ មក្កំ វិសោធនតិ សោត្តានំ សម្បរាយកំ
 ឥច្ចេតេ អដ្ឋ ធម្មា ច សទ្ធិស្ស យរមេសិនោ
 អក្កាតា សច្ចនាមេន ឧភយត្ថ សុខាវហា
 និដ្ឋធម្មហិតត្ថាយ សម្បរាយសុខាយ ច
 ឯវមេតំ កហដ្ឋានំ ចាកោ បុព្វំ បវ្យត្តិតំ ។

(២៩) អថខោ ឧដ្ឋយោ ព្រាហ្មណោ យេន កកវា
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា កកវតា សទ្ធិ សម្មោទិ សម្មោ-
 ទនីយំ កកំ សាវណីយំ វីតិសាវេន្ទោ ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទោ ខោ ឧដ្ឋយោ ព្រាហ្មណោ កកវន្តំ
 ឯតទវេច មយំ ភោ កោតម(១) បវាសំ កន្ទកាមា

១ ឧ. មយំ អស្ស ភោ កោតម ។

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ សង្ឃាសន៍

កុលបុត្រ អ្នកមានព្យាយាមប្រឹងប្រែង ក្នុងទីនៃការងារទាំង
 ឡាយ ១ មិនប្រហែសធ្វេសមានការចាត់ចែង ១ ចំពោះដំរីវិក
 ស្មើ ១ ចេះបែកក្បាច់ព្យា ដែលរកបានមក ១ មានសព្វ ១
 បរិបូណ៌ ដោយសីល ១ ដឹងនូវពាក្យពេចន៍ ១ ប្រាសចាក
 សេចក្តីកំណាញ់ រមែងជំរះនូវផ្លូវមានស្មុគ្រ ជាផ្លូវទៅកាន់បរ-
 លោកជាទីច្នៃ ១ ធម៌ទាំង ៨ ប្រការនេះ តែងនាំមកនូវសេចក្តី
 សុខក្នុងលោកទាំងពីរដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គជាសច្ច-
 នាម ទ្រង់សំដែងហើយ ដល់កុលបុត្រអ្នកមានសព្វ ស្វែង
 រកផ្ទះ ដើម្បីប្រយោជន៍ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង ដើម្បីសេចក្តីសុខ
 ក្នុងបរលោកផង ដោយប្រការដូច្នេះ ការបរិច្ចាគនឹងបុណ្យនេះ
 តែងចំរើន ដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយយ៉ាងនេះឯង ។

[៥៥] លំដាប់នោះ ទង្គយព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយរីករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យ ដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួរ
 រលឹកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះទង្គយព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុង
 ទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រ
 ព្រះគោតមដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំមានប្រាថ្នា ដើម្បីទៅឃ្លាតចេញអំពីស្រុក

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

តេសង្គោ កវំតោតមោ អម្ពា កំ តថា ធម្មំ នេសេតុ យេ
អម្ពា កំ អស្សំ ធម្មា និដ្ឋធម្មហិតាយ និដ្ឋធម្មសុខាយ
សម្បរាយហិតាយ សម្បរាយសុខាយាតិ ។ ចត្តារោមេ
ព្រាហ្មណ ធម្មា កុលបុត្តស្ស និដ្ឋធម្មហិតាយ សំវត្ថន្ត
និដ្ឋធម្មសុខាយ ។ កតមេ ចត្តារោ ។ ឧដ្ឋានសម្បទា
អារក្ខសម្បទា កល្យាណមិត្តតា សមជីវិតា ។ កតមា
ច ព្រាហ្មណ ឧដ្ឋានសម្បទា ។ ឥធិ ព្រាហ្មណ កុល-
បុត្តោ យេន កម្មដ្ឋានេន ជីវិតំ កម្សេតិ យទំ កសិយា
យទំ វណ្ណដាយ យទំ គោរក្ខេន យទំ ឥស្សត្ថេន យទំ
រាជនោសេន យទំ សិប្បញ្ញតេន តត្ថ ទក្ខោ ហោតិ
អនលសោ តត្រាថាយាយ វិមហាយ សមដ្ឋានតោ អលំ
កាតុំ អលំ សំវិទាតុំ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ ឧដ្ឋាន-
សម្បទា ។ កតមា ច ព្រាហ្មណ អារក្ខសម្បទា ។
ឥធិ ព្រាហ្មណ កុលបុត្តស្ស ភោតា ហោន្តិ ឧដ្ឋានវិ-
យាធិតតា ពាហាពលបរិចិតា សេនាវក្ខត្តា ធម្មកា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អង្គកនិយាយ

ធម៌ទាំងឡាយណា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 ដើម្បីសេចក្តីសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដើម្បីប្រយោជន៍ ក្នុងបរលោក ដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ក្នុងបរលោក គប្បីមានដល់ពួកយើងខ្ញុំ សូមព្រះគោតម
 ដ៏ចម្រើន ទ្រង់សំដែងនូវធម៌នោះដល់យើងខ្ញុំ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ធម៌ទាំងឡាយ ៤ ប្រការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោ-
 ជន៍ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដើម្បីសេចក្តីសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដល់កុលបុត្រ ។ ធម៌ ៤
 ប្រការ តើដូចម្តេច ។ គឺ ទង្គានសម្បទា ១ អារក្ខសម្បទា ១ កល្យាណ-
 មិត្តភាព ១ សមជ្ជវិភា ១ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ចុះទង្គានសម្បទា តើដូចម្តេច ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កុលបុត្រក្នុងលោកនេះ ចំពោះជីវិតដោយការប្រឹងប្រែង
 ក្នុងការងារណា ទោះក្នុងក្តី ដូចជាប្រក្តិ រក្សាគោក្តី ការងាររបស់
 ខ្លួនឯង ការងាររបស់ពេជ្របុរសក្តី សិល្បៈណាមួយក្តី ជាអ្នកប៉ុនប្រសប់ក្នុង
 ការងារទាំងនោះ មិនខ្ជិលច្រអូស ប្រកបដោយទុបាយជាគ្រឿងពិចារ-
 ណា ក្នុងការងារទាំងនោះថា គួរធ្វើ គួរចាត់ចែង ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះ
 ហៅថា ទង្គានសម្បទា ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ចុះអារក្ខសម្បទា
 តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ភោគៈទាំងឡាយ ដែលកុលបុត្រ
 ក្នុងលោកនេះ បានមកដោយកំឡាំងព្យាយាម ប្រឹងប្រែង សន្សំ
 ដោយកំឡាំងដៃ បែកញើស ហូរញើស ជាភោគៈ ប្រកបដោយធម៌

បណ្ណសកសង្កហំពោ សទ្ធាវេទ្យោ

ធម្មលទ្ធា តេ អារក្ខេន កុត្តិយា សម្មាទេតិ កំន្តិ មេ
 ឥមេ កោតេ នេវ វាជានោ ហរេយ្យំ ន ចោវា ហរេយ្យំ
 ន អត្ថំ ឱហេយ្យ ន ឱទកំ វិហេយ្យ ន អប្បិយា
 ធាយានា ហរេយ្យន្តិ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណា អារក្ខស-
 ម្បតា ។ កតមា ច ព្រាហ្មណា កល្យាណមិត្តតា ។
 ឥធម ព្រាហ្មណ កុលបុត្តោ យស្មី តាមេ វា និគមេ វា
 បដិវសតិ តត្រយេ តេ ហោន្តិ កហបតិ វា កហបតិបុត្តា
 វា ទហវា វា វុឡិសីលំនោ វុឡា វា វុឡិសីលំនោ
 សទ្ធាសម្បជ្ជា សីលសម្បជ្ជា ចាកសម្បជ្ជា បញ្ញាសម្បជ្ជា
 តេហិ សទ្ធិ សន្តិដ្ឋតិ សល្លបតិ សាកក្ខំ សមាបដ្ឋតិ
 យថាវុច្ចានំ សទ្ធាសម្បជ្ជានំ សទ្ធាសម្បជ្ជំ អនុ-
 សិក្ខតិ យថាវុច្ចានំ សីលសម្បជ្ជានំ សីលសម្បជ្ជំ
 អនុសិក្ខតិ យថាវុច្ចានំ ចាកសម្បជ្ជានំ ចាកសម្បជ្ជំ
 អនុសិក្ខតិ យថាវុច្ចានំ បញ្ញាសម្បជ្ជានំ បញ្ញាសម្បជ្ជំ
 អនុសិក្ខតិ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណា កល្យាណមិត្តតា ។

បណ្ណាសកសង្គហិត សទ្ធាវគ្គ

កុលបុត្រនោះ រមែងញ៉ាំងកោតៈទាំងនោះ ឲ្យសម្រេចដោយការរក្សាគ្រប់
 គ្រងដោយគិតថាធ្វើដូចម្តេច កុំឲ្យស្តេចទាំងឡាយ នាំយកកោតៈទាំងនេះ
 របស់អាត្មាអញទៅបាន កុំឲ្យពួកចោរលួចយកទៅបាន កុំឲ្យភ្លើងឆេះបាន
 កុំឲ្យទឹកបន្ទាត់ទៅបាន កុំឲ្យពួកតាយាទ មិនជាទីស្រឡាញ់ ដណ្តើម
 យកទៅបាន ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថាអារក្ខសម្បទា ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ចុះកល្យាណមិត្តតាតើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កុលបុត្រក្នុងលោកនេះ
 នៅអាស្រ័យក្នុងស្រុកឫទ្ធិគមណា ពួកជនណា ទោះគហបតីក្តី គហបតិ-
 បុត្រក្តី ក្មេងតែចំរើនដោយសីល ចាស់ហើយតែចំរើនដោយសីល
 បរិបូណ៌ដោយសទ្ធា បរិបូណ៌ដោយសីល បរិបូណ៌ដោយចាតៈ បរិបូណ៌
 ដោយបញ្ញា មាននៅក្នុងស្រុក ឫទ្ធិគមនោះ (កុលបុត្រនោះ) រមែងឈរ
 ចរចា សាក្ខជាមួយនឹងពួកជនទាំងនោះ តែងសិក្សានូវសទ្ធាសម្បទា
 នឹងពួកជនអ្នកបរិបូណ៌ ដោយសទ្ធា តាមសមគួរ សិក្សានូវសីល-
 សម្បទា នឹងពួកជនអ្នកបរិបូណ៌ ដោយសីល តាមសមគួរ សិក្សានូវ
 ចាតៈសម្បទា នឹងពួកជន អ្នកបរិបូណ៌ ដោយចាតៈ តាមសមគួរ
 សិក្សានូវបញ្ញាសម្បទា នឹងពួកជន អ្នកបរិបូណ៌ ដោយបញ្ញា
 តាមសមគួរ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា កល្យាណមិត្តតា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស អង្គិកទិដ្ឋកាយោ

កតមា ច ព្រាហ្មណ៍ សមជីវិតា ។ ឥធិ ព្រាហ្មណ៍
 កុលបុត្តោ អាយព្វ ភោតានំ វិទិត្វា វយព្វ ភោតានំ
 វិទិត្វា សមជីវិកំ កប្បតិ ឆាត្រាតាឡំ ឆាតិហំ
 ឯវំ មេ អាយោ វយំ បរិយាទាយ វស្សតិ ន ច
 មេ វាយោ អាយំ បរិយាទាយ វស្សតីតិ ។ សេយ្យជាមិ
 ព្រាហ្មណ៍ តុលាជារោ វា តុលាជារន្តេវាសី វា តុលំ
 បត្តហេត្វា ជាឆាតិ ឯត្តកេន វា ឱនតំ ឯត្តកេន វា
 ឧទ្ទតន្តិ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ៍ កុលបុត្តោ អាយព្វ
 ភោតានំ វិទិត្វា វយព្វ ភោតានំ វិទិត្វា សមជីវិកំ
 កប្បតិ ឆាត្រាតាឡំ ឆាតិហំ ឯវំ មេ អាយោ វយំ
 បរិយាទាយ វស្សតិ ន ច មេ វាយោ អាយំ បរិយាទាយ
 វស្សតីតិ ។ សទាយំ ព្រាហ្មណ៍ កុលបុត្តោ អប្បាយោ
 សមាធនោ ឧទ្យាវំ ជីវិកំ កប្បតិ តស្ស ភវន្តិ វត្តារោ
 ឧទ្ទិម្ហាទកកញ្ចាយំ កុលបុត្តោ ភោតេ ខាទតីតិ ។
 សចេ បទាយំ ព្រាហ្មណ៍ កុលបុត្តោ មហាយោ សមាធនោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះសមជីវិតាតើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កុលបុត្រ
 ក្នុងលោកនេះ ដឹងច្បាស់នូវការចំរើន នៃកោតៈទាំងឡាយផង ដឹងច្បាស់
 នូវការវិនាសទៅ នៃកោតៈទាំងឡាយផង ហើយចិត្តមជ្ឈិវិតស្មើ មិនខ្លះ
 ខ្លាញ់ពេក មិនក្បត់ក្បៀតពេក ដោយគិតថា សេចក្តីចំរើនរបស់អាត្មាអញ
 នឹងគ្របសង្កត់សេចក្តីវិនាសយ៉ាងនេះ ឯសេចក្តីវិនាស របស់អាត្មាអញ
 នឹងគ្របសង្កត់សេចក្តីចំរើនបានឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចជន
 អ្នកប្តឹងជញ្ជាំងក្តី កូនសិស្សនៃជនអ្នកប្តឹងជញ្ជាំងក្តី លើកនូវជញ្ជាំងប្តឹងហើយ
 ក៏ដឹងថា ទំនេរខាងម្ខាង បះឡើងខាងម្ខាងផង យ៉ាងណាមិញ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ កុលបុត្រអ្នកដឹងច្បាស់នូវការចំរើន នៃកោតៈទាំងឡាយផង
 ដឹងច្បាស់នូវការវិនាសទៅ នៃកោតៈទាំងឡាយផង ហើយចិត្តមជ្ឈិវិតស្មើ
 មិនខ្លះខ្លាញ់ពេក មិនក្បត់ក្បៀតពេក ដោយគិតថា សេចក្តីចំរើនរបស់
 អាត្មាអញ នឹងគ្របសង្កត់សេចក្តីវិនាសយ៉ាងនេះ ឯសេចក្តីវិនាសរបស់
 អាត្មាអញ នឹងគ្របសង្កត់សេចក្តីចំរើនបានឡើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ប្រសិនបើ កុលបុត្រនេះមានសេចក្តីចំរើនតិច តែចិត្តម
 ជ្ឈិវិតច្រើនលើសលុប អ្នកផងទាំងឡាយ តែឆនិយាយដល់កុលបុត្រ
 នោះថា កុលបុត្រនេះ បរិភោគនូវកោតៈទាំងឡាយ ដូចជាគេស៊ីផ្លែល្ងា ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ប្រសិនបើ កុលបុត្រនេះ មានសេចក្តីចំរើនធំ

បណ្ណាសកសង្កហិកោ សត្វាធិកោ

កសិរំ ជីវិតំ កប្បេតិ តស្ស ភវន្តិ វត្តាហ អន្ធមារ-
 កញ្ចាយំ កុលបុត្តោ មរិស្សតីតិ ។ យតោ ច ខោយំ
 ព្រាហ្មណ កុលបុត្តោ អាយត្វ ភោតានំ វិនិត្វា វយត្វ
 ភោតានំ វិនិត្វា សមជីវិតំ កប្បេតិ នាថោតាឡិ
 នាតិហំ ឯ ឯវំ មេ អាយោ វយំ បរិយាទាយ វស្សតិ ន
 ច មេ វាយោ អាយំ បរិយាទាយ វស្សតីតិ អយំ វុច្ចតិ
 ព្រាហ្មណ សមជីវិតា ។ ឯវំ សមុប្បន្នានំ ព្រាហ្មណ
 ភោតានំ ចត្តារិ អទាយមុខានិ ហោន្តិ ឥត្ថិធុត្តោ សុរា-
 ធុត្តោ អក្ខុធុត្តោ ចាបមិត្តោ ចាបសហាយោ ចាបសម្ប-
 វត្តោ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ មហតោ តទ្ធាកស្ស
 ចត្តារិ ចេវ អាយមុខានិ ចត្តារិ ច អទាយមុខានិ
 តស្ស បុរិសោ យានិ ចេវ អាយមុខានិ តានិ បិទហេយ្យ
 យានិ ច អទាយមុខានិ តានិ វិវេយ្យ ទេវេ ច ន សម្មា-
 ណំ អនុប្បវេច្ឆេយ្យ ឯវត្តិ តស្ស ព្រាហ្មណ មហតោ
 តទ្ធាកស្ស បរិហានិយេវ ទានិកផ្លា នោ វុឌ្ឍិ

បណ្ណាល័យសង្គមភាព សន្តិភាព

តែចំពោះមជ្ឈិម ដោយក្បួនក្បួន អ្នកផងទាំងឡាយ រមែងនិយាយដល់
 កុលបុត្រនោះថា កុលបុត្រនេះ មុខជានឹងស្លាប់ៗ ដោយឥតទីពឹង ។ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ កាលណាកុលបុត្រនេះ ដឹងច្បាស់នូវការចំរើន នៃកោតៈទាំង
 ឡាយផង ដឹងច្បាស់នូវការវិនាសទៅ នៃកោតៈទាំងឡាយផង ហើយ
 ចំពោះមជ្ឈិមស្មើ មិនខ្លះខាយពេក មិនក្បួនក្បួនពេក ដោយគិតថា
 សេចក្តីចំរើនរបស់អាត្មាអញ នឹងគ្របសង្កត់នូវសេចក្តីវិនាស យ៉ាងនេះ
 ឯសេចក្តីវិនាសរបស់អាត្មាអញ នឹងគ្របសង្កត់សេចក្តីចំរើន បានឡើយ
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា សមជ្ឈិវិភា ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលដែល
 កោតៈទាំងឡាយ ចំរើនឡើងយ៉ាងនេះហើយ រមែងមានផ្លូវនៃសេចក្តី
 វិនាស ៤ ប្រការ គឺជាអ្នកលេងស្រី ១ លេងស្អាត ១ លេងល្បែងក្នាល ១
 មានមិត្តលាមក មានសំឡាញ់លាមក សមគប្បនឹងបុគ្គលលាមក ១ ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដូចស្រះធំមានផ្លូវនៃសេចក្តីចំរើន ៤ ផង មានផ្លូវនៃ
 សេចក្តីវិនាស ៤ ផង បុរសគប្បីបិទខ្ទប់នូវផ្លូវនៃសេចក្តីចំរើនទាំងនោះ
 របស់ស្រះនោះផង គប្បីបើកបង្អួច នូវផ្លូវនៃសេចក្តីវិនាស ទាំងនោះ
 របស់ស្រះនោះផង ទាំងភ្លើងសោត ក៏មិនបង្ហាញនូវឆ្ការទឹក ដោយប្រពៃ
 ផង ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលបើយ៉ាងនេះ ស្រះដ៏ធំនោះ នឹងមានសេចក្តី
 សាបសូន្យ ជាប្រាកដ មិនមានសេចក្តីចំរើនឡើយ យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គរនិកាយស្ស អន្តិកនិបាតោ

ឯវមេវ ខេត្តា ព្រាហ្មណ ឯវំ សមុប្បន្នានំ កោតានំ
 ចត្តារិ អទាយមុខានិ ហោន្តិ ឥត្ថិជុត្តោ សុរាជុត្តោ
 អត្ថិជុត្តោ ចាបមិត្តោ ចាបសហាយោ ចាបសម្បវត្តោ ។
 ឯវំ សមុប្បន្នានំ ព្រាហ្មណ កោតានំ ចត្តារិ អាយមុខានិ
 ហោន្តិ ន ឥត្ថិជុត្តោ ន សុរាជុត្តោ ន អត្ថិជុត្តោ
 កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណ-
 សម្បវត្តោ ។ សេយ្យថាចិ ព្រាហ្មណ មហតោ
 ឥន្ទ្រកស្ស ចត្តារិ ថេវ អាយមុខានិ ចត្តារិ ច អទា-
 យមុខានិ ឥស្ស បុរិសោ យានិ ថេវ អាយមុខានិ តានិ
 វិវេយ្យ យានិ ច អទាយមុខានិ តានិ ចិទហេយ្យ នេវេ
 ច សម្មា ធារំ អនុប្បវន្តេយ្យ ឯវត្ថា ឥស្ស ព្រាហ្មណ
 មហតោ ឥន្ទ្រកស្ស វុត្ថិយេវ ចានិកផ្ទុ នោ បរិហានិ

សុត្តន្តបិដក អង្គន្ទុកាយ អដ្ឋកថិយាគ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កាលដែលភោគៈទាំងឡាយ ចំរើនឡើង យ៉ាងនេះ ហើយ វែមន៍មានផ្លូវនៃសេចក្តីវិនាស ៤ យ៉ាង គឺ ជាអ្នកលេងស្រី ១ លេងស្បែក ១ លេងល្បែងក្តាល់ ១ មានមិត្តលាមក មានសំឡាញ់ លាមក សមគំប៉នីបុគ្គលលាមក ១ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាល ព្រាហ្មណ៍ កាលដែលភោគៈទាំងឡាយ ចំរើនឡើង យ៉ាងនេះហើយ វែមន៍មានផ្លូវនៃសេចក្តីចំរើន ៤ ប្រការ គឺជាអ្នកមិនលេងស្រី ១ មិនលេងស្បែក ១ មិនលេងល្បែងក្តាល់ ១ មានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សមគំប៉នីបុគ្គលល្អ ១ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ស្រះធំមានផ្លូវនៃសេចក្តីចំរើន ៤ ផង មានផ្លូវនៃសេចក្តីវិនាស ៤ ផង បុរសគប្បីបើកបង្វិលផ្លូវនៃសេចក្តី ចំរើនទាំងនោះ របស់ស្រះនោះផង គប្បីបិទផ្លូវនៃសេចក្តីវិនាសទាំង នោះ របស់ស្រះនោះផង ទាំងភ្លៀងសោត ក៏បង្ហូរចុះនូវធារទឹកដោយ ប្រពៃផង ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កាលបើយ៉ាងនេះហើយ សេចក្តីចំរើនរបស់ស្រះ នោះនឹងមានប្រាកដ មិនមានសេចក្តីសាបសូន្យឡើយ យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណសកសង្កហំពោ សទ្ធាវគ្គោ

ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ ឯវំ សមុប្បន្នានំ កោតានំ
 ចត្តារំ អាយុមុខានំ ហោន្តំ ន ឥត្ថិយុត្តោ ។ បេ ។
 កល្យាណសម្មវុត្តោ ។ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណ ចត្តារោ
 ធម្មា កុលបុត្តស្ស ទិដ្ឋធម្មហិតាយ សំវត្ថន្តំ ទិដ្ឋធម្ម-
 សុខាយ ។ ចត្តារោមេ ព្រាហ្មណ ធម្មា កុលបុត្តស្ស
 សម្មរាយហិតាយ សំវត្ថន្តំ សម្មរាយសុខាយ ។
 កតមេ ចត្តារោ ។ សទ្ធាសម្មទា សីលសម្មទា
 ចាគសម្មទា បញ្ញាសម្មទា ។ កតមា ច ព្រាហ្មណ
 សទ្ធាសម្មទា ។ ឥធិ ព្រាហ្មណ កុលបុត្តោ សទ្ធា
 ហោតិ សទ្ធិហតិ តថាគតស្ស ពោធិ ឥតិបិ សោ កកវា
 ។ បេ ។ សត្តា នេវមនុស្សានំ ពុទ្ធា កកវាតិ អយំ
 វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ សទ្ធាសម្មទា ។ កតមា ច ព្រាហ្មណ
 សីលសម្មទា ។ ឥធិ ព្រាហ្មណ កុលបុត្តោ ចាណាតិ-
 ចាតា បដិវរតោ ហោតិ ។ បេ ។ សុរាមេវយមជ្ឈប្បមាទ-
 ដ្ឋានា បដិវរតោ ហោតិ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ សីល-
 សម្មទា ។ កតមា ច ព្រាហ្មណ ចាគសម្មទា ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សន្តានវត្ថុ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កាលបើភោគៈទាំងឡាយ ចំរើនឡើង យ៉ាងនេះហើយ រមែងមានផ្លូវនៃសេចក្តីចំរើន ៤ ប្រការ គឺជាអ្នកមិនលេងស្រី ១ ។ បេ ។ សមគប់នឹងបុគ្គលល្អ ១ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ធម៌ទាំងឡាយ ៤ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដើម្បី សេចក្តីសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ដល់កុលបុត្រ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ធម៌ទាំង ឡាយ ៤ ប្រការនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ក្នុងបរលោក ដើម្បី សេចក្តីសុខ ក្នុងបរលោក ដល់កុលបុត្រ ។ ធម៌ ៤ ប្រការ តើដូច ម្តេច ។ គឺសទ្ធាសម្បទា ១ សីលសម្បទា ១ ចាតសម្បទា ១ បញ្ញា សម្បទា ១ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះសទ្ធាសម្បទា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កុលបុត្រក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា ជឿនូវការ ត្រាស់ដឹងនៃព្រះតថាគតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ។ បេ ។ ជា សាស្ត្រានៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវចក្ការិយសច្ច ទ្រង់លែងវិលត្រឡប់មកកាន់កាប់ថ្មីទៀតហើយ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះ ហៅថា សទ្ធាសម្បទា ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះសីលសម្បទា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ កុលបុត្រក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត ។ បេ ។ វៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះ ហៅថា សីលសម្បទា ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះចាតសម្បទា តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ខន្ធិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

ឥធិ ព្រាហ្មណ កុលបុត្តោ វិតតមលមច្ឆេវន ចេតសា
 អការំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តទ្ធាតោ បយេតចាណំ វេ-
 ស្សត្តរតោ យាចយោតោ នានសំវិភាគរតោ អយំ វុច្ចតិ
 ព្រាហ្មណ ចាតសម្បទា ។ កតមា ច ព្រាហ្មណ
 បញ្ញាសម្បទា ។ ឥធិ ព្រាហ្មណ កុលបុត្តោ បញ្ញាវ-
 ហោតិ ។ បេ ។ សម្មាទុក្ខក្ខយតាមិនិយា អយំ វុច្ចតិ
 ព្រាហ្មណ បញ្ញាសម្បទា ។ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណ
 ចត្តារោ ធម្មា កុលបុត្តស្ស សម្បរាយហិតាយ សំវត្ថន្តិ
 សម្បរាយសុខាយាតិ ។

ឧដ្ឋាតា កម្មុធខយ្យសុ អប្បមត្តោ វិជានវា
 សមំ កប្បេតិ ជីវិតំ សម្កតំ អនុក្ខតិ
 សន្នោ សីលេន សម្បជ្ជោ វនេត្តា វិតមជ្ជរោ
 និច្ចំ មក្កំ វិសោធនតិ សោត្តានំ សម្បរាយតំ
 ឥន្ទ្រេត អដ្ឋ ធម្មា ច សទ្ធិស្ស យរមេសីនោ
 អក្កាតា សច្ចនាមេន ឧកយត្ថ សុខាវហា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កុលបុត្រក្នុងលោកនេះ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិលគឺ
 សេចក្តីកំណាញ់ នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មានទានបរិច្ចាគរួចស្រឡះហើយ មាន
 ដែលាងហើយ ត្រេកអរក្នុងការលះបង់ ជាអ្នកគួរដល់សម ត្រេកអរក្នុង
 ការចែករំលែកនូវទាន ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ចាតសម្បទា ។ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ ចុះបញ្ជាសម្បទា តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កុលបុត្រ
 ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ។ បេ ។ ជាដំណើរយល់ការដែលអស់
 ទៅនៃទុក្ខដោយប្រព័ន្ធ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា បញ្ជាសម្បទា ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ធម៌ទាំងឡាយ ៤ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ ក្នុងបរលោក ដើម្បីសេចក្តីសុខ ក្នុងបរលោកដល់កុលបុត្រ ។

កុលបុត្រអ្នកមានព្យាយាម ប្រឹងប្រែង ក្នុងទីនៃការងារទាំង
 ឡាយ ១ មិនប្រហែសធ្វេសមានការចាត់ចែង ១ ចិញ្ចឹមជីវិត
 ស្មើ ១ ចេះថែរក្សាទ្រព្យដែលរកបានមក ១ មានសទ្ធា ១
 បរិបូណ៌ដោយសីល ១ ដឹងនូវពាក្យពេចន៍ ១ ប្រាសចាក
 សេចក្តីកំណាញ់ ជំរះនូវផ្លូវមានស្នូស្តី ជាផ្លូវទៅកាន់បរលោក
 ជានិច្ច ១ ធម៌ទាំង ៨ ប្រការនេះ តែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខ
 ក្នុងលោកទាំងពីរ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គជាសច្ច-
 នាម ទ្រង់សំដែងដល់កុលបុត្រអ្នកមានសទ្ធា ស្វែងរកផ្ទះ

បណ្ណាសកាសង្កហិកោ សម្ភាវត្តោ

ទិដ្ឋជម្ពហិតតាយ សម្បរាយសុខាយ ច
 ឯវមេតំ កហដ្ឋានំ ពាកោ បុព្វំ បវុឡិតតិ ។

(៥៦) ភយន្តិ ភិក្ខុវេ កាមាធមេតំ អធិវចនំ
 ទុក្ខន្តិ ភិក្ខុវេ កាមាធមេតំ អធិវចនំ រោតោតិ
 ភិក្ខុវេ កាមាធមេតំ អធិវចនំ កណ្ណោតិ ភិក្ខុវេ
 កាមាធមេតំ អធិវចនំ សល្លន្តិ ភិក្ខុវេ កាមាធមេតំ
 អធិវចនំ សង្កោតិ ភិក្ខុវេ កាមាធមេតំ អធិវចនំ
 បង្កោតិ ភិក្ខុវេ កាមាធមេតំ អធិវចនំ កញ្ចោតិ ភិក្ខុវេ
 កាមាធមេតំ អធិវចនំ ។ កស្មា ច ភិក្ខុវេ ភយន្តិ
 កាមាធមេតំ អធិវចនំ ។ យស្មា ច កាមរាគរត្តាយំ
 ភិក្ខុវេ ធន្ធាករិនិពន្ធា ទិដ្ឋជម្ពកាបិ ភយា ន បវុឡិតតិ
 សម្បរាយកាបិ ភយា ន បវុឡិតតិ តស្មា ភយន្តិ
 កាមាធមេតំ អធិវចនំ ។ កស្មា ច ភិក្ខុវេ ទុក្ខន្តិ ។ បេ ។
 រោតោតិ កណ្ណោតិ សល្លន្តិ សង្កោតិ បង្កោតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សទ្ធាវង្ស

ដើម្បីប្រយោជន៍ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង ដើម្បីសេចក្តីសុខ ក្នុង
 បរលោកផង ដោយប្រការដូច្នេះ ការបរិច្ចាគនឹងបុណ្យនេះ
 តែងចំរើន ដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯង ។

(៥៦) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា ភ័យនេះ ជាឈ្មោះរបស់កាម
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា ទុក្ខនេះ ជាឈ្មោះរបស់កាម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ពាក្យថា រោគនេះ ជាឈ្មោះរបស់កាម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យ
 ថា ពកនេះ ជាឈ្មោះរបស់កាម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា ព្រាញនេះ
 ជាឈ្មោះរបស់កាម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា ជាប់ជំពាក់នេះ ជា
 ឈ្មោះរបស់កាម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា ភក់នេះ ជាឈ្មោះរបស់
 កាម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា គភ៌នេះ ជាឈ្មោះរបស់កាម ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូចម្តេច បានជាពាក្យថា ភ័យនេះ ជាឈ្មោះរបស់
 កាម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កុលបុត្រនេះត្រេកអរដោយអំណាចកាមរាគ
 ជាប់ជំពាក់ដោយឆន្ទរាគ រមែងមិនរួចចាកភ័យក្នុងបច្ចុប្បន្នផង មិនរួចចាក
 ភ័យក្នុងបរលោកផង ហេតុនោះបានជាពាក្យថា ភ័យនេះ ជាឈ្មោះរបស់
 កាម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូចម្តេច បានជាពាក្យថាទុក្ខ ។ បេ ។
 ថា រោគថា ពក ថា ព្រាញ ថាជាប់ជំពាក់ ថា ភក់(នេះជាឈ្មោះរបស់កាម)។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគរុនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

កក្កា ច ភិក្ខុវេ កក្កោតិ កាមាធមេតំ អដិវចនំ ។

យស្មា ច កាមរាគរត្តាយំ ភិក្ខុវេ ធន្ធុរាគរិនិព្វោ

ទិដ្ឋធម្មិកាបិ កក្កា ន បរមច្ចតិ សម្បរាយិកាបិ កក្កា

ន បរមច្ចតិ កក្កា កក្កោតិ កាមាធមេតំ អដិវចនន្តិ ។

ភយំ ធុត្ថញ្ច រោតោ ច កណ្ណោ សល្លញ្ច សង្កោ ច

បង្កោ កក្កោ ច ឧភយំ

ឯតេ កាមា បរិច្ចន្តិ យត្ថ សត្តោ បុដ្ឋជ្ឈនោ

ឱតិណ្ណោ សាត្រុបេន បុន កក្កាយ កក្កតិ

យតោ ច ភិក្ខុ អាតាបិ សម្បជញ្ញោន រញ្ជតិ

សោមំ បលំបដំ ធុកំ អតិក្កម្ម តថាវិជោ

បដំ ជានិជ្ជុបេតំ ធន្ធុរាធនំ អវេក្ខតតិ ។

[៥៧] អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ ធម្មហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ

អាហុនេយ្យោ ហោតិ ចាហុនេយ្យោ និក្ខុណេយ្យោ

អញ្ចលំករណីយោ អនុត្តរំ បញ្ចក្ខតំ លោកស្ស ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូចម្តេច បានជាពាក្យថា គភ៌នេះ ជាឈ្មោះ
 របស់កាម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុលបុត្រនេះ ត្រេកអរដោយអំណាចកាម
 រាគ ជាប់ជំពាក់ដោយឆន្ទារាគ រមែងមិនរួចចាកគភ៌ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង មិន
 រួចចាកគភ៌ ក្នុងបរលោកផង ហេតុនោះបានជា ពាក្យថា គភ៌នេះ ជាឈ្មោះ
 របស់កាម ។

បុគ្គលជាប់ជំពាក់ក្នុងកាមណា កាមទាំងពីរនេះ លោកហៅថា
 ភ័យ ថាទុក្ខ ថារោគ ថាពក ថាព្រាហ្ម ថាការជាប់ជំពាក់ ថាភក្ត្រ
 ថាគភ៌ បុគ្គលត្រូវសេចក្តីសុខ ក្នុងកាមគ្របសង្កត់ហើយ
 រមែងទៅកាន់គភ៌ទៀត លុះតែភិក្ខុ មានព្យាយាមដុតកំដៅ
 កិលេស ត្រេកអរដោយសម្បជញ្ញៈក្នុងវេលាណា ភិក្ខុនោះ
 បែបនោះ កន្លងនូវផ្លូវវិនិច្ឆ័យនេះ ដែលគេធ្វើបានដោយក្រ
 រមែងមើលឃើញនូវពួកសត្វ ដែលចូលទៅកាន់ជាតិនឹងជរា
 កំពុងតែញាប់ញ័រ (ក្នុងភពទាំង ៣ ក្នុងវេលានោះ) ។

[៥៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ជាអ្នក
 គួរទទួលនូវចតុប្បច្ច័យដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវចតុប្បច្ច័យដែលគេ
 ភាគតែង ដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទិដ្ឋិណាទាន គួរដល់អញ្ញាលិកម្មដែលសត្វ
 លោកគប្បធ្វើ ជាបុញ្ញាទ្គន្តនៃសត្វលោក រកខេត្តដទៃក្រែងលែងជាតិគ្មាន ។

បណ្ណាសកសង្គហិតោ សន្តាមវត្តោ

កតមេហំ អដ្ឋហំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ
 ។ បេ ។ សមាធាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ពហុស្សតោ
 ហោតិ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា កល្យាណមិត្តោ
 ហោតិ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្មវត្តោ
 សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ សម្មាទស្សនេន សមន្មាគតោ
 ចតុន្នំ ឈានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋិធម្មសុខវិហារំ
 ទិកាមលាភី ហោតិ អតិច្ឆលាភី អកសិរលាភី
 អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សតិ សេយ្យដីទំ
 ឯកម្បំ ជាតិ ទ្វេបិ ជាតិយោ ។ បេ ។ ឥតិ សាការំ
 សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សតិ ទិព្វេន
 ចក្ខុនា វិសុទ្ធលោ អតិក្កន្ធមាទុសកេន ។ បេ ។ យថា-
 កម្មបតេ សត្តេ បជាជានិ អាសវំ ឧយា ។ បេ ។
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
 អដ្ឋហំ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ
 ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុព្វាក្ខតំ លោកស្សតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សន្ធានវគ្គ

ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុកងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសីល ។ បេ ។ សមាទានសិក្សា ក្នុង
សិក្ខាបទទាំងឡាយ ១ ជាអ្នកចេះចាំច្រើន ១ ។ បេ ។ យល់ត្រឹមត្រូវ
ដោយទិដ្ឋិ ១ ជាអ្នកមានមិត្រល្អ មានសំឡាញ់ល្អ សមគប្បនឹងបុគ្គលល្អ ១
ជាអ្នកសម្មាទិដ្ឋិ ប្រកបដោយសម្មាទស្សនៈ ១ ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា
បានដោយមិនលំបាក បានដោយទូលាយនូវឈានទាំង ៤ ដែលអាស្រ័យ
នូវចិត្តដ៏ប្រសើរ ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ តែងរព្វកឃើញ
នូវបុព្វេនិវាសគឺ ការនៅក្នុងភពមុន មានប្រការដ៏ច្រើនគឺ រព្វកឃើញ ១
ជាតិខ្លះ ២ ជាតិខ្លះ ។ បេ ។ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនិវាស ព្រមទាំងអាការៈ
ព្រមទាំងទទ្ទេស មានប្រការដ៏ច្រើន ដោយប្រការដូច្នេះ ១ បានដឹង
ច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលអន្ទោលទៅតាមកម្ម ។ បេ ។ ទិព្វចក្ខុដ៏ស្អាត
កន្លងបង្គំនូវចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែល
អន្ទោលទៅតាមកម្ម ១ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។ ព្រោះ
អស់ទៅនៃអាសវៈ ទាំងឡាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
ដោយធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ជាអ្នកគួរទទួលចតុប្បដ្ឋយដែលគេនាំមក
បូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វាភិក្ខុនៃសត្វលោក រកខេត្តដទៃ ក្រែលែងជាតិគ្មាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

[៥៨] អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ
 អាហុនេយ្យោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្ថំ បញ្ចក្កេតំ
 លោកស្ស ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ឥដ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ ។ បេ ។ សមាធាយ
 សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ពហុស្សតោ ហោតិ ។ បេ ។
 ទិដ្ឋយា សុប្បដិវិទ្ធា អារទ្ធកិយោ ហោតិ ជាមវា
 ទទ្បបរក្កមោ អនិក្ខត្តជរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ
 អារព្វកោ ហោតិ បន្តសេនាសនោ អរតិរតិសហោ
 ហោតិ ឧប្បន្នំ អរតី អភិកុយ្យ វិហារតិ ភយកេវ-
 សហោ ហោតិ ឧប្បន្នំ ភយកេវំ អភិកុយ្យ វិហារតិ
 ចតុន្នំ ឈានំ អភិចេតសីកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហា-
 រំ វិកាមលាភី ហោតិ អភិច្ឆលាភី អកសិរលាភី
 អាសវំ ខយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ ធម្មេហិ
 សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ ។ បេ ។
 អនុត្ថំ បញ្ចក្កេតំ លោកស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយា

[៥៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ យ៉ាង ជាអ្នក
 គួរទទួលចតុប្បវ្វ័យដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វកេតនៃសត្វ
 លោក រកខេត្តដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន ។ ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង
 តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសីល
 ។ បេ ។ សមាទានសិក្សា ក្នុងសិទ្ធិបទទាំងឡាយ ១ ជាអ្នកចេះចាំច្រើន ១
 ។ បេ ។ យល់ត្រឹមត្រូវដោយទិដ្ឋិ ១ ជាអ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម
 មានកំឡាំងប្រឹងប្រែងដ៏មាំមួនដាក់ធុរៈចោលក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ១
 ជាអ្នកនៅក្នុងព្រៃ មានទីសេនាសនៈ ស្ងាត់ ១ អត់ទ្រាំនូវសេចក្តីអផ្សុកនឹង
 សេចក្តីត្រេកអរ តែងគ្របសង្កត់នូវសេចក្តីអផ្សុកដែលកើតឡើងហើយ ១
 ជាអ្នកអត់ទ្រាំនូវភ័យគួរស្ងប់ស្ងៀម តែងគ្របសង្កត់នូវភ័យ គួរស្ងប់ស្ងៀម
 ដែលកើតឡើងហើយ ១ ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក
 បានដោយទូលាយ នូវឈានទាំង ៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ប្រសើរ
 ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់
 ។ បេ ។ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ជាអ្នកគួរទទួលនូវចតុប្បវ្វ័យ
 ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វកេតនៃសត្វលោក រកខេត្តដទៃ
 ក្រៃលែងជាងគ្មាន ។

បណ្ណសកសង្កហិតោ សទ្ធាវគ្គោ

(៥៩) អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យា

នាហុនេយ្យា ទត្ថិណេយ្យា អញ្ញាលីករណីយា អនុត្តរំ

បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សោតាបន្នោ

សោតាបត្តិដលសង្ខតិករិយាយ បដិបន្នោ សកទាតាមី

សកទាតាមីដលសង្ខតិករិយាយ បដិបន្នោ អនាតាមី

អនាតាមីដលសង្ខតិករិយាយ បដិបន្នោ អរហា

អរហត្ថាយ បដិបន្នោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ

បុគ្គលា អាហុនេយ្យា ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ

លោកស្សតិ ។

ចត្តារោ ច បដិបន្នោ ចត្តារោ ច ដលេ វិតា

វស សង្ឃោ ឧដ្ឋក្ខតោ បញ្ញាសីលសមាហិតោ

បញ្ញាសកសង្កហិត សទ្ធាវគ្គ

(៥៩) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៨ ពួកនេះ ជាអ្នកគួរទទួលនូវ
 ចតុប្បជ្ជយ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវចតុប្បជ្ជយដែលគេតាក់តែង
 ដើម្បីក្រៀវ គួរទទួលនូវទិក្ខុណាទាន គួរដល់អញ្ញាលិកម្មដែលសត្វលោក
 គប្បីធ្វើ ជាបុញ្ញកេតនៃសត្វលោក រកខេត្តដទៃ ក្រែកលែងជាងគ្មាន ។
 បុគ្គលទាំង ៨ ពួក តែងចម្រើន ។ គឺបុគ្គលជាសោតាបន្ន ១ បុគ្គលអ្នក
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សោតាបត្តិផល ១ បុគ្គលជាសកទាតាមី ១
 បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សកទាតាមីផល ១ បុគ្គលជា
 អនាតាមី ១ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់អនាតាមីផល ១
 បុគ្គលជាអរហន្ត ១ បុគ្គលជាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីអរហន្ត ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុគ្គលទាំង ៨ ពួកនេះឯង ជាអ្នកគួរទទួលនូវចតុប្បជ្ជយដែល
 គេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុញ្ញកេតនៃសត្វលោក រកខេត្តដទៃ ក្រែក
 លែងជាងគ្មាន ។

បុគ្គល ៤ ពួក ជាអ្នកប្រតិបត្តិផង ៤ ពួកតាំងនៅក្នុងផលផង

នេះ ជាសង្ឃមានសភាពដ៏ត្រង់ ប្រកបដោយបញ្ចេនីយសីល

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវទិកាយស្ស អដ្ឋកថិកាតោ

យជមាណំ មនុស្សំ បុព្វបេក្ខាន ចាណំ

កកោតិ ឧបដិកំ បុព្វំ^(១) សង្ឃេ ទិដ្ឋំ មហាប្បលន្តិ។

[៦០] អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យ ។ បេ ។

អនុត្ថំ បុព្វកេត្តំ លោកស្ស ។ កតមេ អដ្ឋ ។

សោតាបន្នោ សោតាបត្តិដលសច្ចកិរិយាយ បដិបន្នោ

សកទាតមី សកទាតមិដលសច្ចកិរិយាយ បដិបន្នោ

អនាតមី អនាតមិដលសច្ចកិរិយាយ បដិបន្នោ អរហ

អរហត្ថាយ បដិបន្នោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ

បុគ្គលា អាហុនេយ្យ ។ បេ ។ អនុត្ថំ បុព្វកេត្តំ

លោកស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរទិកាយ អដ្ឋកថិយា

វេមនីធ្វើនូវបុណ្យដ៏ក្រៃលែង ដល់ពួកសត្វគឺ មនុស្សកាល

ស្វែងរកនូវបុណ្យហើយបូជា ព្រោះទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ

ចំពោះសង្ឃ វេមនីមានផលច្រើន ។

[៦០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៨ ពួកនេះ ជាអ្នកគរទទួលនូវ
ចតុបច្ច័យ ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វាភិក្ខុនៃសត្វលោក រកខេត្ត
ដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន ។ បុគ្គលទាំង ៨ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលជា
សោតាបន្ន ១ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សោតាបត្តិ-
ផល ១ បុគ្គលជាសកទាតាមី ១ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់សកទាតាមីផល ១ បុគ្គលជាអនាតាមី ១ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បី
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនាតាមីផល ១ បុគ្គលជាអរហន្ត ១ បុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ
ដើម្បីអរហន្ត ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលទាំង ៨ ពួកនេះឯង ជាអ្នក
គរទទួលនូវចតុបច្ច័យ ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វាភិក្ខុនៃសត្វ
លោក រកខេត្តដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ សទ្ធានវគ្គោ

ចត្តារោ ច បដិបន្នា ចត្តារោ ច ជលេ បិតា
 ឯស សង្ឃោ សមុត្តរោ សត្តានំ អដ្ឋ បុគ្គលា
 យជមាណំ មនុស្សានំ បុញ្ញបេត្តាន ចាណំ
 ករោតិ ឧបដិកំ បុញ្ញំ ឯត្ថំ មហាប្បលន្តំ ។

សទ្ធានវគ្គោ បរិមោ ។

តត្រៃវិទ្យានំ

កោតមី ឧភានំ សំខិតំ ទីយជាណុញ្ច ឧដ្ឋយោ
 កយា ទ្វេ អាហុនេយ្យា ទ្វេ ច អដ្ឋបុគ្គលាតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សទ្ធានវគ្គ

បុគ្គល ៤ ពួក ជាអ្នកប្រតិបត្តិផង ៤ ពួកជាអ្នកតាំងនៅក្នុង
 ផលផង នេះ ជាសង្ឃដ៏ទុក្ខម ជាសត្វទាំងឡាយ បុគ្គល
 ៨ ពួក រមែងធ្វើបុណ្យដ៏ក្រៃលែង ដល់ពួកសត្វគឺ មនុស្ស
 កាលស្វែងរកនូវបុណ្យហើយបូជា ព្រោះទានដែលបុគ្គលឲ្យ
 ហើយចំពោះសង្ឃ⁺នេះ រមែងមានផលច្រើន ។

ចប់ សទ្ធានវគ្គ ទី ១ ។

ឧទាននៃលាភានុក្កន្ត្រោះ គឺ

និយាយអំពីរឿងនាងមហាបជាបតិគោតមី ១ អំពីកិក្ខុគួរឲ្យឡើងដល់
 កិក្ខុនី ១ អំពីធម៌ដ៏សន្តិប ១ អំពីទ័យជាណុកោឡិយបុគ្គ ១
 អំពីទង្គយព្រាហ្មណ៍ ១ អំពីភ័យ ១ អំពីអាហុនេយ្យបុគ្គលមាន ២
 លើក អំពីបុគ្គល ៨ ពួកមាន ២ លើក ។

បាលីត្ថៃ

[៦០] អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមាណ
លោកស្មី ។ កតមេ អដ្ឋ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
បរិវិត្តស្ស វិហារតោ និរាយត្តវត្តនោ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ
លាភាយ ។ សោ ឧដ្ឋហតិ យដតិ វាយមតិ
លាភាយ ។ តស្ស ឧដ្ឋហតោ យដតោ វាយមតោ
លាភាយ លាភោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តេន អលាភេន
សោចតិ កិលមតិ បរិទេវតិ ឧរត្តាឡី^(១) កណ្តតិ
សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុ ឥច្ឆា វិហារតិ លាភាយ ឧដ្ឋហតិ យដតិ
វាយមតិ លាភាយ ន ច លាភី សោចិ ច
បរិទេវិ ច ចុតោ ច សទ្ធិញ្ញា ។ ឥធិ បន
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បរិវិត្តស្ស វិហារតោ និរាយត្តវត្តនោ
ឥច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ ។ សោ ឧដ្ឋហតិ យដតិ
វាយមតិ លាភាយ ។ តស្ស ឧដ្ឋហតោ យដតោ
វាយមតោ លាភាយ លាភោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ
តេន លាភេន មជ្ជតិ បមជ្ជតិ បមាទមាបជ្ជតិ ។

បាលីវិគ្គ

[៦១] មាលកិកុទាំងឡាយ បុគ្គល ៨ ពួកនេះ វេមនីមានប្រាកដ
កងលោក ។ បុគ្គល ៨ ពួក តែងប្រមូលខ្លះ ។ មាលកិកុទាំងឡាយ កិកុ
កងសាសនានេះ ជាអ្នកស្ងាត់ តែប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នា
ដើម្បីលាភ ក៏កើតឡើង ។ កិកុនោះ ខំសង្វាត ខ្ចីឃ្មុត ព្យាយាម ដើម្បី
លាភ ។ កាលកិកុនោះ ខំសង្វាត ខ្ចីឃ្មុត ព្យាយាម ដើម្បីលាភ លាភក៏មិន
កើតឡើង ។ កិកុនោះ វេមនីសោកស្តាយ លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ច្រូង
កន្ទុកកន្ទេញ ដល់នូវសេចក្តីវេទនា ព្រោះមិនមានលាភនោះ ។ មាលកិកុ
ទាំងឡាយ នេះហៅថា កិកុអ្នកប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ ខំសង្វាត ខ្ចីឃ្មុត
ព្យាយាម ដើម្បីលាភ ប៉ុន្តែជាអ្នកមិនមានលាភផង សោកស្តាយផង ខ្សឹក
ខ្សួលផង ឃ្មុតចាកព្រះសង្ឃផង (១) ។ មាលកិកុទាំងឡាយ មួយទៀត
កិកុកងសាសនានេះ ជាអ្នកស្ងាត់ ប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នា
ដើម្បីលាភ ក៏កើតឡើង ។ កិកុនោះខំសង្វាត ខ្ចីឃ្មុតព្យាយាមដើម្បីលាភ ។
កាលកិកុនោះ ខំសង្វាត ខ្ចីឃ្មុត ព្យាយាម ដើម្បីលាភ លាភក៏កើតឡើង ។
កិកុនោះ ស្រវឹងជ្រុលជ្រប់ ដល់នូវសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះលាភនោះ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ ពាលវត្តោ

អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រា វិហារតិ លាភាយ
 ឧប្បហតិ យដតិ វាយមតិ លាភាយ លាភី ច មទី
 ច បមាទី ច ចុតោ ច សទ្ធម្មា ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ បរិវិត្តស្ស វិហារតោ និរាយត្តវត្តនោ ឥន្ទ្រា
 ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ ។ សោ ន ឧប្បហតិ ន យដតិ ន
 វាយមតិ លាភាយ ។ តស្ស អនុប្បហតោ អយដតោ
 អវាយមតោ លាភាយ លាភោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ
 តេន អលាភេន សោចតិ កលមតិ បរិទេវតិ
 ឧវត្តាឡិ កន្ទតិ សម្មាហំ អាបជ្ជតិ ។ អយំ វុច្ចតិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រា វិហារតិ លាភាយ ន ឧប្បហតិ
 ន យដតិ ន វាយមតិ លាភាយ ន ច លាភី សោចិ
 ច បរិទេវិ ច ចុតោ ច សទ្ធម្មា ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ បរិវិត្តស្ស វិហារតោ និរាយត្តវត្តនោ ឥន្ទ្រា
 ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ ។ សោ ន ឧប្បហតិ ន យដតិ
 ន វាយមតិ លាភាយ ។ តស្ស អនុប្បហតោ
 អយដតោ អវាយមតោ លាភាយ លាភោ ឧប្បជ្ជតិ ។

បញ្ហាសកាសង្គហិត ចាលវត្ថុ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ភិក្ខុអ្នកប្រាថ្នាដើម្បីលាភខំសង្វាត ខ្ចីឃ្មាត
 ព្យាយាម ដើម្បីលាភ ជាអ្នកមានលាភផង ស្រវឹងផង ប្រមាទផង ឃ្មាត
 ចាកព្រះសទ្ធម្មផង (២) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនា
 នេះ ជាអ្នកស្ងាត់ ប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីលាភក៏កើត
 ឡើង ។ ភិក្ខុនោះ មិនខំសង្វាត មិនខ្ចីឃ្មាត មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ ។
 កាលភិក្ខុនោះ មិនខំសង្វាត មិនខ្ចីឃ្មាត មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ
 លាភក៏មិនកើតដែរ ។ ភិក្ខុនោះ វែមងសោកស្តាយ លំបាក ខ្សឹកខ្សួល
 គក់ទ្រូង កន្ទុកកន្ទេញ ដល់នូវសេចក្តីវង្វេង ព្រោះមិនមានលាភនោះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ភិក្ខុអ្នកប្រាថ្នាដើម្បីលាភ តែមិនខំសង្វាត
 មិនខ្ចីឃ្មាត មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភ ប៉ុន្តែជាអ្នកមិនមានលាភផង សោក
 ស្តាយផង ខ្សឹកខ្សួលផង ឃ្មាតចាកព្រះសទ្ធម្មផង (៣) ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្ងាត់ ប្រព្រឹត្តមិន
 ជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីលាភ ក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះ មិនខំសង្វាត
 មិនខ្ចីឃ្មាត មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ ។ កាលភិក្ខុនោះ មិនសង្វាត
 មិនខ្ចីឃ្មាត មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ ប៉ុន្តែលាភក៏កើតឡើងបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូរិកាយស្ស អន្តិកនិបាតោ

សោ តេន លាភេន មជ្ឈតិ បមជ្ឈតិ បមាធិមាបជ្ឈតិ ។
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រោ វិហារតិ លាភាយ ន
 ឧដ្ឋហតិ ន យដតិ ន វាយមតិ លាភាយ លាភី ច
 មទី ច បមាទី ច តុតោ ច សទ្ធម្មា ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បរិវិវត្តស្ស វិហារតោ និរាយត្តវត្តនោ
 ឥន្ទ្រោ ឧប្បជ្ឈតិ លាភាយ ។ សោ ឧដ្ឋហតិ យដតិ
 វាយមតិ លាភាយ ។ តស្ស ឧដ្ឋហតោ យដតោ
 វាយមតោ លាភាយ លាភោ ឧប្បជ្ឈតិ ។ សោ តេន
 អលាភេន ន សោចតិ ន តិលមតិ ន បរិទេវតិ ន
 ឧវត្តាធឿ កក្កតិ ន សម្មាហំ អាបជ្ឈតិ ។ អយំ វុច្ចតិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រោ វិហារតិ លាភាយ ឧដ្ឋហតិ យដតិ
 វាយមតិ លាភាយ ន ច លាភី ន ច សោចិ ន ច
 បរិទេវី អចតោ ច សទ្ធម្មា ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 បរិវិវត្តស្ស វិហារតោ និរាយត្តវត្តនោ ឥន្ទ្រោ ឧប្បជ្ឈតិ
 លាភាយ ។ សោ ឧដ្ឋហតិ យដតិ វាយមតិ លាភាយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ អដ្ឋកថាបិដក

ភិក្ខុនោះ ស្រវឹងជ្រុលជ្រប់ ដល់នូវសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះលាភនោះ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ភិក្ខុអកប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ មិនខំ
សង្វាត មិនខ្ចីឃ្មាត មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ ប៉ុន្តែជាអ្នកមានលាភផង

ស្រវឹងផង ប្រមាទផង ឃ្មាតចាកព្រះសង្ឃម្នាក់ (២) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង

ឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្ងាត់ ប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់

សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ ក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះ ខំសង្វាត ខ្ចីឃ្មាត

ព្យាយាម ដើម្បីលាភ ប៉ុន្តែលាភមិនកើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះ មិនសោក

ស្តាយ មិនលំបាក មិនខ្សឹកខ្សួល មិនគក់ទ្រូង កន្ទក់កន្ទេញ មិនដល់នូវ

សេចក្តីរឿង ព្រោះមិនមានលាភនោះទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា

ភិក្ខុអកប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ ខំសង្វាត ខ្ចីឃ្មាត ព្យាយាម ដើម្បីលាភ ប៉ុន្តែ

ជាអ្នកមិនមានលាភផង មិនសោកស្តាយផង មិនខ្សឹកខ្សួលផង មិនឃ្មាត

ចាកព្រះសង្ឃម្នាក់ (៣) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុក្នុង

សាសនានេះ ជាអ្នកស្ងាត់ ប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ

ក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះខំសង្វាត ខ្ចីឃ្មាត ព្យាយាម ដើម្បីលាភ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ ពាលវត្តោ

តស្ស ឧដ្ឋហតោ យដតោ វាយមតោ លាភាយ
 លាភោ ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តេន លាភេន ន មជ្ជតិ ន
 បមជ្ជតិ ន បមាធមាបជ្ជតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ឥន្ទោ វិហារតិ លាភាយ ឧដ្ឋហតិ យដតិ វាយមតិ
 លាភាយ លាភី ច ន ច មជ្ជី ន ច បមាធិ អច្ចតោ ច
 សទ្ធម្មា ។ ឥច បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ បរិវិវត្តស្ស វិហារតោ
 និវាយត្តតិ នោ ឥន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ ។ សោ ន
 ឧដ្ឋហតិ ន យដតិ ន វាយមតិ លាភាយ ។ តស្ស អនុដ្ឋ-
 ហតោ អយដតោ អវាយមតោ លាភាយ លាភោ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ សោ តេន អលាភេន ន សោចតិ ន តិលមតិ
 ន បរិទេវតិ ន ឧវត្តាឡី កក្កតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ ។
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥន្ទោ វិហារតិ លាភាយ ន
 ឧដ្ឋហតិ ន យដតិ ន វាយមតិ លាភាយ ន ច លាភី
 ន ច សោចិ ន ច បរិទេវី អច្ចតោ ច សទ្ធម្មា ។

បណ្តាសកាសង្គហិត បាលវត្ថុ

កាលភិក្ខុនោះ ខំសង្វាត ព្យាយាម ដើម្បីលាភ លាភក៏កើតឡើង ។
 ភិក្ខុនោះមិនស្រវឹង មិនជ្រុលជ្រប់ មិនដល់នូវសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះលាភ
 នោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ភិក្ខុអ្នកប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ ខំ
 សង្វាត ខ្ចីឃ្មុត ព្យាយាម ដើម្បីលាភ ជាអ្នកមានលាភផង មិនស្រវឹងផង
 មិនប្រមាទផង មិនឃ្មុតចាកព្រះសង្ឃម្តង (៦) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ជាអ្នកស្ងាត់ ប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់
 សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ ក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះមិនខំសង្វាត មិនខ្ចី
 ឃ្មុត មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ ។ កាលភិក្ខុនោះ មិនខំសង្វាត មិនខ្ចី
 ឃ្មុត មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ លាភក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ភិក្ខុនោះ
 រមែងមិនសោកស្តាយ មិនលំបាក មិនខ្សឹកខ្សួល មិនគក់ទ្រង់ កន្ទក់
 កន្ទេញ មិនដល់នូវសេចក្តីរង្វើង ព្រោះមិនមានលាភនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះហៅថា ភិក្ខុអ្នកប្រាថ្នាដើម្បីលាភ មិនខំសង្វាត មិនខ្ចីឃ្មុត
 មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភ ទាំងអ្នកមិនមានលាភផង មិនសោកស្តាយ
 ផង មិនខ្សឹកខ្សួលផង មិនឃ្មុតចាកព្រះសង្ឃម្តង (៧) ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយស្ស អដ្ឋិកនិបាតោ

ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ បរិវិត្តស្ស វិហារតោ
 និរាយត្តវត្ថិនោ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ ។ សោ ន
 ឧប្បហតិ ន យដតិ ន វាយមតិ លាភាយ ។ តស្ស
 អនុជ្ជហតោ អយដតោ អវាយមតោ លាភាយ លាភោ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ សោ តេន លាភេន ន មជ្ជតិ ន បមជ្ជតិ
 ន បមាធមាបជ្ជតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ឥច្ឆោ វិហារតិ លាភាយ ន ឧប្បហតិ ន យដតិ ន
 វាយមតិ លាភាយ លាភី ច ន ច មជ្ជី ន ច
 បមាជ្ជី អច្ចតោ ច សន្និម្ហា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 អដ្ឋ បុត្តលា សន្តោ សំវិជ្ជមាធា លោកស្មិន្ទិ ។

(៦៦) ធម៌ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញាតតោ ភិក្ខុ
 អលំ អត្ថនោ អលំ បរេសំ ។ កតមេហិ ធម៌ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ជិប្បនិសន្តិ ច ហោតិ ក្យសលេសុ
 ធម្មេសុ សុតានញ្ច ធម្មានំ ធារកដាតិកោ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថិយ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្ងាត់ ប្រព្រឹត្ត
មិនជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ ក៏កើតឡើង ។ ភិក្ខុនោះ មិនខំ
សង្វាត មិនខ្ចីឃ្មុត មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ ។ កាលភិក្ខុនោះ មិន
ខំសង្វាត មិនខ្ចីឃ្មុត មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ ប៉ុន្តែលាភកើត
ឡើងបាន ។ ភិក្ខុនោះ មិនស្រវឹង មិនជ្រុលជ្រប់ មិនដល់នូវសេចក្តី
ប្រមាទ ព្រោះលាភនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ភិក្ខុអក
ប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ មិនខំសង្វាត មិនខ្ចីឃ្មុត មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភ
ក៏ជាអ្នកមានលាភផង មិនស្រវឹងផង មិនប្រមាទផង មិនឃ្មុតចាកព្រះ
សទ្ធម្មផង (៨) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៨ ពួកនេះឯង រមែង
មានប្រាកដ ក្នុងលោក ។

[៦២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាង
ទើបគួរដល់ខ្លួន គួរដល់ពួកជនដទៃ ។ ៦ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកចេះដឹងឆាប់ ក្នុងកុសលធម៌
ទាំងឡាយ ១ ជាអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនស្តាប់ហើយ ១

បណ្ណសកសង្កហំគោ បាលីត្ថោ

ធនានញ្ច ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខំ ហោតិ អត្ថមញ្ញាយ
 ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ច ហោតិ កល្យាណាវាចោ ច ហោតិ កល្យាណាវក្ករណោ ចោរិយា
 វាចាយ សមន្តានតោ វិស្សដ្ឋាយ អនេលកឡាយ អត្ថស្ស
 វិញ្ញាបនិយា សន្តស្សកោ ច ហោតិ សមាធិបកោ
 សមុត្តេជ្ជកោ សម្មហំសកោ សព្វហ្មណាចារីនំ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មហិ ធម្មេហិ សមន្តានតោ ភិក្ខុ
 អលំ អត្ថនោ អលំ បរេសំ ។

(៦៣) បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្តានតោ ភិក្ខុ
 អលំ អត្ថនោ អលំ បរេសំ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។
 ឥធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន ហោវ ខោ ទិប្បនិសន្និ ច ហោតិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ សុតានញ្ច ធម្មានំ ជារកជាតិកោ
 ហោតិ ធនានញ្ច ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខំ ហោតិ អត្ថមញ្ញាយ
 ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ច ហោតិ កល្យាណា-
 វាចោ ច ហោតិ ។ បេ។ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា សន្តស្សកោ
 ច ហោតិ សមាធិបកោ សមុត្តេជ្ជកោ សម្មហំសកោ
 សព្វហ្មណាចារីនំ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហិ ធម្មេហិ
 សមន្តានតោ ភិក្ខុ អលំ អត្ថនោ អលំ បរេសំ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត បាលវន្ត

ជាអ្នកពិចារណា នូវអត្ថនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនទ្រទ្រង់ហើយ ១ ជាអ្នក
 ដឹងនូវអត្ថ ដឹងនូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ១ ជាអ្នកមាន
 វេទនា មានពាក្យពិព្រោះ ប្រកបដោយវេទនាអ្នកក្រុង ជាវេទនាច្បាស់លាស់
 ជាវេទនាឥតខ្ចោះ ជាគ្រឿងញ៉ាំងជនឲ្យដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី ១ ជាអ្នកញ៉ាំង
 ពួកសព្វហ្មធារឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យគ្នាហាន ឲ្យរីករាយ ១ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៦ យ៉ាងនេះឯង ទើបគួរដល់ខ្លួន
 គួរដល់ពួកជនដទៃ ។

[៦៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ទើប
 គួរដល់ខ្លួន គួរដល់ពួកជនដទៃ ។ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ជាអ្នកមិនចេះដឹងឆាប់ ក្នុងកុសលធម៌ទាំង
 ឡាយទេ តែជាអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនស្តាប់ ១ ជាអ្នក
 ពិចារណានូវអត្ថនៃធម៌ដែលខ្លួនទ្រទ្រង់ ១ ជាអ្នកដឹងនូវអត្ថ ដឹងនូវធម៌
 ហើយប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ១ ជាអ្នកមានវេទនា ។ បេ ។
 ជាគ្រឿងញ៉ាំងជនឲ្យដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី ១ ជាអ្នកញ៉ាំងពួកសព្វហ្មធារ
 ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យគ្នាហាន ឲ្យរីករាយ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ទើបគួរដល់ខ្លួន គួរ
 ដល់ពួកជនដទៃ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អង្គិកនិកាយ

[៦៤] ចត្វាហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ
 អលំ អត្ថនោ នោ បរេសំ ។ កតមេហិ ចត្វាហិ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ខិប្បនិសន្តិ ច ហោតិ កុសលេសុ
 ធម្មេសុ សុតានញ្ច ធម្មានំ ធារកជាតិកោ ហោតិ
 ធនានញ្ច ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខំ ហោតិ អត្ថមញ្ញាយ
 ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ច ហោតិ នោ ច
 កល្យាណវារោ ហោតិ កល្យាណវត្តរណោ ចោរិយា
 វាចាយ សមន្មាគតោ វិស្សដ្ឋាយ អនេលគណ្ណាយ អត្ថស្ស
 វិញ្ញាបនិយា នោ ច សន្តស្សកោ ហោតិ សមាធិបកោ
 សមុត្តេជកោ សម្មហំសកោ សព្វប្បាចារីនំ ។ ឥមេហិ
 ខោ ភិក្ខុវេ ចត្វាហិ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អលំ
 អត្ថនោ នោ បរេសំ ។

[៦៥] ចត្វាហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ
 អលំ បរេសំ នោ អត្ថនោ ។ កតមេហិ ចត្វាហិ
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ខិប្បនិសន្តិ ច ហោតិ កុសលេសុ
 ធម្មេសុ សុតានញ្ច ធម្មានំ ធារកជាតិកោ ហោតិ
 នោ ច ធនានំ ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខំ ហោតិ នោ ច

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកនិបាត

[៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង រមែងគួរ
 ដល់ខ្លួន តែមិនគួរដល់ពួកដទៃទេ ។ ៤ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ជាអ្នកចេះដឹងឆាប់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ១
 ជាអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនបានស្តាប់ហើយ ១ ជាអ្នកពិចា-
 រណានូវអត្ថនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនទ្រទ្រង់ហើយ ១ ជាអ្នកដឹងនូវអត្ថ
 ដឹងនូវធម៌ហើយ ប្រតិបត្តិធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ តែជាអ្នកមានវាចាមិន
 ល្អ ជាអ្នកមានពាក្យមិនតិរោះ ជាអ្នកមិនប្រកបដោយវាចាអ្នកក្រុង ដែល
 ជាវាចាច្បាស់លាស់ ជាវាចាឥតទោស ជាគ្រឿងញ៉ាំងជនឲ្យដឹងច្បាស់
 នូវសេចក្តី ទាំងជាអ្នកមិនញ៉ាំងពួកសព្វហ្មធារី ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់
 យក ឲ្យគ្នាហាន ឲ្យរីករាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
 ធម៌ ៤ យ៉ាងនេះឯង រមែងគួរដល់ខ្លួន តែមិនគួរដល់ពួកដទៃឡើយ ។

[៦៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៤ យ៉ាង រមែងគួរ
 ដល់ពួកដទៃ តែមិនគួរដល់ខ្លួនទេ ។ ៤ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ជាអ្នកចេះដឹងឆាប់ ក្នុងកុសលធម៌
 ទាំងឡាយ ១ ជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនស្តាប់ហើយ
 តែជាអ្នកមិនពិចារណានូវអត្ថនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនទ្រទ្រង់ហើយ

បណ្ណាសកាសង្កត់តោ បាវរត្តា

អត្តមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ
 កល្យាណវាចោ ច ហោតិ កល្យាណវត្តរណោ
 ។ បេ ។ អត្តស្ស វិញ្ញាបនីយា សន្នស្សកោ ច ហោតិ
 ។ បេ ។ សព្វប្បចារីនំ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ចត្វាហិ
 ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អលំ បរេសំ នោ អត្តនោ ។

[៦៦] តីហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ
 អលំ អត្តនោ នោ បរេសំ ។ កតមេហិ តីហិ ។ ឥធម
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន ហេវ ខោ ទិប្បនិសន្និ ច ហោតិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ សុតានញ្ច ធម្មានំ ជារកជាតិកោ
 ហោតិ ធនានញ្ច ធម្មានំ អត្តបបរីត្ថំ ហោតិ អត្តមញ្ញាយ
 ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ច ហោតិ នោ ច
 កល្យាណវាចោ ហោតិ កល្យាណវត្តរណោ ចោរិយា
 វាចាយ សមន្មាគតោ វិស្សដ្ឋាយ អនេលគធខ្យាយ អត្តស្ស
 វិញ្ញាបនីយា នោ ច សន្នស្សកោ ហោតិ សមាធិបកោ
 សមុត្តជកោ សម្បហំសកោ សព្វប្បចារីនំ ។ ឥមេហិ
 ខោ ភិក្ខុវេ តីហិ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អលំ
 អត្តនោ នោ បរេសំ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត បាលវគ្គ

ទាំងអ្នកមិនដឹងនូវអត្ថ មិនដឹងនូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិនូវធម៌ដ៏សមគួរ
 ដល់ធម៌ ១ ជាអ្នកមានវាចាល្អ ជាអ្នកមានពាក្យពិរោះ ។ បេ ។ ជាគ្រឿង
 ញ៉ាំងជនឲ្យដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី ១ ជាអ្នកញ៉ាំងពួកសព្វហូចារី ឲ្យ
 ឃើញច្បាស់ ១ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៤
 យ៉ាងនេះឯង រមែងគួរដល់ពួកជនដទៃ តែមិនគួរដល់ខ្លួនឡើយ ។

(៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង រមែង
 គួរដល់ខ្លួន តែមិនគួរដល់ពួកជនដទៃទេ ។ ៣ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ មិនចេះដឹងឆាប់ ក្នុងកុស-
 លធម៌ទាំងឡាយទេ តែជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនស្តាប់
 ហើយ ១ ជាអ្នកពិចារណានូវអត្ថនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនទ្រទ្រង់
 ហើយ ១ ជាអ្នកដឹងនូវអត្ថ ដឹងនូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិនូវធម៌ដ៏សម
 គួរដល់ធម៌ តែជាអ្នកមានវាចាមិនល្អ ជាអ្នកមានពាក្យមិនពិរោះ ជាអ្នក
 មិនប្រកបដោយវាចាអ្នកក្រង ដែលជា វាចាច្បាស់លាស់ ជាវាចាឥត
 ទោស ជាគ្រឿងញ៉ាំងជន ឲ្យដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី ទាំងមិនញ៉ាំងពួក
 សព្វហូចារី ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យគ្នាហាន ឲ្យរីករាយ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាងនេះ រមែងគួរដល់ខ្លួន
 តែមិនគួរដល់ពួកជនដទៃឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស អង្គនិពាតោ

[៦៧] តីហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អលំ
 បរេសំ នោ អត្ថនោ ។ កតមេហិ តីហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ន ហេវ ខោ ទិប្បនិសន្តិ ច ហោតិ កុសលេសុ
 ធម្មេសុ សុតានព្វ ធម្មានំ ជារកជាតិកោ ហោតិ នោ ច
 ធនានំ ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខិ ហោតិ នោ ច អត្ថមញ្ញាយ
 ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ កល្យាណវចោ
 ច ហោតិ ។ បេ ។ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា សន្ធិស្សកោ ច
 ហោតិ សមាធិបកោ សមុត្តជកោ សម្មហំសកោ
 សព្វាភិវាទំ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ តីហិ ធម្មេហិ
 សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អលំ បរេសំ នោ អត្ថនោ ។

[៦៧] ទ្ធិហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ
 អលំ អត្ថនោ នោ បរេសំ ។ កតមេហិ ទ្ធិហិ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន ហេវ ខោ ទិប្បនិសន្តិ ច ហោតិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ នោ ច សុតានំ ធម្មានំ ជារក-
 ជាតិកោ ហោតិ ធនានព្វ ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខិ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្ករិកាយ អង្គនិបាត

[៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៣ យ៉ាង រមែងគួរដល់ពួកជនដទៃ តែមិនគួរដល់ខ្លួនទេ ។ ៣ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនចេះដឹងឆាប់ ក្នុង កុសលធម៌ទាំងឡាយទេ តែជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនស្តាប់ ហើយ ១ ជាអ្នកមិនពិចារណានូវអត្តនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនទ្រទ្រង់ ហើយ ទាំងជាអ្នកមិនដឹងនូវអត្ត មិនដឹងនូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិ នូវធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ តែជាអ្នកមានវាចាល្អ ។ បេ ។ ជាគ្រឿងញ៉ាំងជនឲ្យ ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី ១ ជាអ្នកញ៉ាំងពួកសព្វហូចារី ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យគ្នាហាន ឲ្យរីករាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប ដោយធម៌ ៣ យ៉ាងនេះ រមែងគួរដល់ពួកជនដទៃ តែមិនគួរដល់ខ្លួនឡើយ ។

[៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង រមែង គួរដល់ខ្លួន តែមិនគួរដល់ពួកជនដទៃទេ ។ ២ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនចេះដឹងឆាប់ ក្នុងកុសលធម៌ទាំង ឡាយ ថែមទាំងមិនជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនស្តាប់ហើយ ផង តែជាអ្នកពិចារណានូវអត្តនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនទ្រទ្រង់ហើយ ១

បញ្ញាសកសង្កតោ បាលី

អត្តមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុធម្មប្បដិបន្នោ ច
ហោតិ នោ ច កល្យាណវាចោ ហោតិ ។ បេ ។

អត្តស្ស វិញ្ញាបនិយា នោ ច សន្តស្សកោ ហោតិ
។ បេ ។ សព្វហ្មចារីនំ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្ធិហំ
ធម្មេហំ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អលំ អត្តនោ នោ បរេសំ ។

(៦៩) ទ្ធិហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អលំ
បរេសំ នោ អត្តនោ ។ កតមេហំ ទ្ធិហំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុ ន ហេវ ខោ ចិប្បនិសន្និ ច ហោតិ កុសលេសុ
ធម្មេសុ នោ ច សុតានំ ធម្មានំ ជារកជាតិកោ ហោតិ
នោ ច ធនានំ ធម្មានំ អត្តបរិក្ខំ ហោតិ នោ ច
អត្តមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ
កល្យាណវាចោ ច ហោតិ កល្យាណវាគ្គរណោ ចោ-
រិយា វាចាយ សមន្មាគតោ វិស្សដ្ឋាយ អនេលកណ្ឌាយ
អត្តស្ស វិញ្ញាបនិយា សន្តស្សកោ ច ហោតិ សមាទ-
បកោ សមុត្តជកោ សម្មហំសកោ សព្វហ្មចារីនំ ។
ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្ធិហំ ធម្មេហំ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ
អលំ បរេសំ នោ អត្តនោតិ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភាព បាលវត្ត

ជាអ្នកដឹងនូវអត្ថ ដឹងនូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិនូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ តែ
ជាអ្នកមានវត្ថុចម្រើន ។ បេ ។ ជាគ្រឿងញ៉ាំងជនឲ្យដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី
ជាអ្នកមិនញ៉ាំងពួកសព្វហូចារី ឲ្យឃើញច្បាស់ ១ ។ បេ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាងនេះឯង រមែងគួរដល់ខ្លួន
តែមិនគួរដល់ពួកជនដទៃឡើយ ។

(៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាង រមែង
គួរដល់ពួកជនដទៃ តែមិនគួរដល់ខ្លួនទេ ។ ២ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ជាអ្នកមិនចេះដឹងឆាប់ ក៏
កុសលធម៌ទាំងឡាយ ថែមទាំងជាអ្នកមិនទ្រទ្រង់នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែល
ខ្លួនស្តាប់ហើយ ទាំងជាអ្នកមិនពិចារណានូវអត្ថនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែល
ខ្លួនទ្រទ្រង់ហើយ ជាអ្នកមិនដឹងនូវអត្ថ មិនដឹងនូវធម៌ ហើយមិនប្រតិបត្តិ
នូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ផង តែជាអ្នកមានវត្ថុចម្រើន ជាអ្នកមានពាក្យពិពាណ្ឌ
ប្រកបដោយវត្ថុចម្រើន ដែលជា វត្ថុចម្រើនសាសនា ជាវត្ថុចម្រើនសាសនា
ជាគ្រឿងញ៉ាំងជនឲ្យដឹងច្បាស់នូវសេចក្តី ១ ជាអ្នកញ៉ាំងពួកសព្វហូចារី
ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យភ្លាហាន ឲ្យរីករាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ២ យ៉ាងនេះឯង រមែងគួរដល់ពួកជនដទៃ
តែមិនគួរដល់ខ្លួនឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស អង្គកថាបិដកេ

[៧០] អថោ អញ្ញតោ ភិក្ខុ យេន ភក្កវា តេនុប-
សង្កម្មំ ។ បេ ។ ឯកមន្តំ និសិដ្ឋោ ខោ សោ ភិក្ខុ
ភក្កវន្តំ ឯតទលោច សាធុមេ ភន្តេ ភក្កវា សង្ខតេន ធម្មំ
នេសេតុ យមហំ ភក្កវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកោ វុបកដ្ឋោ
អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរេយ្យន្តំ ។ ឯវមេវ
បនិធកេត្វេ មោយបុរិសា មញ្ញោ^(១) អដ្ឋេសន្តំ ធម្មេ ច
កាសិតេ មមញ្ញោ អនុត្ថន្ធិតតំ មញ្ញន្តិតំ ។ នេសេតុ
មេ ភន្តេ ភក្កវា សង្ខតេន ធម្មំ នេសេតុ សុតតោ
សង្ខតេន ធម្មំ អប្បេនាមាហំ ភក្កវតោ កាសិតស្ស
អតំ អាជានេយ្យំ អប្បេនាមាហំ ភក្កវតោ កាសិតស្ស
នាយាទោ អស្សន្តំ ។ តស្មាតិហ តេ ភិក្ខុ ឯវំ
សិក្ខិតតំ អដ្ឋតំ មេ ចិត្តំ បីតំ កវិស្សតិ សុសណ្ឌិតំ ន
ចុប្បដ្ឋា ចាបកា អកុសលា ធម្មា ចិត្តំ បរិយាទាយ
វស្សន្តិតំ ។ ឯវញ្ចំ តេ ភិក្ខុ សិក្ខិតតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ អង្គពនិយាម

[៧០] គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូប បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ។ បេ ។ លុះភិក្ខុនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំ
 ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម៌ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដោយសេចក្តីបំប្រញូញទាន ដែល
 ខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ធម៌ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ ជាបុគ្គលម្នាក់ឯង
 ចៀសចេញទៅ ជាអ្នកមិនធ្វេសប្រហែស មានព្យាយាមដុតកំដៅ
 កិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ មោឃបុរសពួកខ្លះ ក្នុង
 លោកនេះ គ្រាន់តែអាពាធនាគថាគតយ៉ាងនេះ កាលធម៌ដែលគេថាគត
 សំដែងហើយ សំគាល់តែត្រង់ដើមតាមគថាគតប៉ុណ្ណោះ ។ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម៌ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដោយ
 សេចក្តីបំប្រញូញទាន សូមព្រះសុគតទ្រង់សំដែងធម៌ ដោយសេចក្តី
 បំប្រញូញទាន គិតធ្វើដូចម្តេច សូមឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គ បានយល់នូវអត្ថនៃ
 ភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គិតធ្វើដូចម្តេច សូមឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គបានទទួល
 នូវភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ម្នាលភិក្ខុ ហេតុដូច្នោះ ក្នុងសាសនា
 នេះ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញ នឹងតាំងនៅក្នុង
 សន្តាន តាំងនៅដោយល្អ ទាំងពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមក ក៏មិនកើតឡើង
 គ្របសង្កត់ចិត្តបានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ។

បណ្ណាសកសង្កេត ពលវត្ត

យតោ ខោ តេ ភិក្ខុ អដ្ឋង្គំ ចិន្តំ បិតំ ហោតិ សុស-
 ណ្ឌិតំ ន ចុប្បដ្ឋា ចាបកា អកុសលា ធម្មា ចិន្តំ
 បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តំ តតោ តេ ភិក្ខុ ឯវំ សិក្ខិតតំ មេត្តា
 មេ ចេតោវិមុត្តិ ភាវិតា ភវិស្សតិ ពហុល្លកតា យាដិកតា
 វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមាទ្វាតិ ។ ឯវញ្ញំ តេ
 ភិក្ខុ សិក្ខិតតំ ។ យតោ ខោ តេ ភិក្ខុ អយំ សមាធិ
 ឯវំ ភាវិតោ ហោតិ ពហុល្លកតោ តតោ តំ ភិក្ខុ ឥមំ
 សមាធិ សវិតក្កម្មំ សវិចារំ ភាវយ្យាសិ អវិតក្កម្មំ
 វិចារមត្តំ ភាវយ្យាសិ អវិតក្កម្មំ អវិចារំ ភាវយ្យាសិ
 សប្បវិតកម្មំ ភាវយ្យាសិ ធិប្បវិតកម្មំ ភាវយ្យាសិ
 សាតសហគតម្មំ ភាវយ្យាសិ ឧបេក្ខាសហគតម្មំ
 ភាវយ្យាសិ ។ យតោ ខោ តេ ភិក្ខុ អយំ សមាធិ
 ឯវំ ភាវិតោ ហោតិ សុភាវិតោ តតោ តេ ភិក្ខុ ឯវំ
 សិក្ខិតតំ កុណា មេ ចេតោវិមុត្តិ ។ បេ ។ មុទិតា មេ
 ចេតោវិមុត្តិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា មេ ចេតោវិមុត្តិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត បាលវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុ កាលណា ចិត្តរបស់អ្នកតាំងនៅក្នុងសន្តាន តាំងនៅល្អហើយ
 ទាំងពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមក ក៏មិនកើតឡើង គ្របសង្កត់ចិត្តបាន ម្នាល
 ភិក្ខុ កាលនោះអ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា ចេតោវិមុត្តិ ប្រកបដោយមេត្តា
 អាត្មាអញ បានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យដូចជាយាន
 បានដកល់សំបាប់ បានប្រព្រឹត្តរឿយៗ បានសន្សំទុក បានប្រារព្ធល្អហើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុ កាលណា សមាធិ
 នេះ អ្នកបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុ កាល
 នោះ អ្នកគួរចម្រើននូវសមាធិនេះ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈនីវរិចារៈផង
 គួរចម្រើននូវសមាធិដែលមិនមានវិតក្កៈផង មានតែវិចារៈប៉ុណ្ណោះ គួរចម្រើន
 នូវសមាធិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង គួរចម្រើននូវសមាធិ ដែល
 ប្រកបដោយបីតិផង គួរចម្រើននូវសមាធិ ដែលមិនមានបីតិផង គួរចម្រើននូវ
 សមាធិ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសប្បាយផង គួរចម្រើននូវសមាធិដែល
 ប្រកបដោយឧបេក្ខាផង ។ ម្នាលភិក្ខុ កាលណា សមាធិនេះ អ្នកបានចម្រើន
 ហើយ បានចម្រើនល្អហើយយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុ កាលនោះ អ្នកគប្បីសិក្សា
 យ៉ាងនេះថា ចេតោវិមុត្តិប្រកបដោយករុណា អាត្មាអញ ។ បេ ។ ចេតោវិមុត្តិ
 ប្រកបដោយមុទិតា អាត្មាអញ ។ បេ ។ ចេតោវិមុត្តិ ប្រកបដោយឧបេក្ខា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកថាពោ

ការិតោ ករិស្សតិ ពហុលីកតោ យាជីកតោ វត្ថុកតោ
អនុដ្ឋិតា បរិចិត្តា សុសមាទ្វាតិ ។ ឯវញ្ញំ តេ ភិក្ខុ
សិក្ខិតតំ ។ យតោ ខោ តេ ភិក្ខុ អយំ សមាធិ ឯវំ
ការិតោ ហោតិ ពហុលីកតោ តតោ តំ ភិក្ខុ ឥមំ
សមាធិ សវិតក្កម្មំ សវិតារំ ភាវយ្យាសិ អវិតក្កម្មំ
វិចារមត្តំ ភាវយ្យាសិ អវិតក្កម្មំ អវិតារំ ភាវយ្យាសិ
សប្បតិកម្មំ ភាវយ្យាសិ ធិប្បតិកម្មំ ភាវយ្យាសិ
សាតសហគតម្មំ ភាវយ្យាសិ ឧបេក្ខាសហគតម្មំ
ភាវយ្យាសិ ។ យតោ ខោ តេ ភិក្ខុ អយំ សមាធិ
ឯវំ ការិតោ ហោតិ សុការិតោ តតោ តេ ភិក្ខុ ឯវំ
សិក្ខិតតំ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរិស្សមិ អាតាប្ប
សម្មជានោ សតិមា វិធម្យ លោកេ អភិជ្ឈោនោមន-
ស្សន្តិ ។ ឯវញ្ញំ តេ ភិក្ខុ សិក្ខិតតំ ។ យតោ ខោ តេ
ភិក្ខុ អយំ សមាធិ ឯវំ ការិតោ ហោតិ ពហុលីកតោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អង្គកថា

អាត្មាអញបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យដូចជាយាន
 បានដឹកល់ស៊ប់ បានប្រព្រឹត្តរឿយៗ បានសន្សំទុក បានប្រារព្ធឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុ កាលណា សមាធិនេះ
 អ្នកបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុ កាលនោះ អ្នក
 គួរចំរើននូវសមាធិនេះ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈវិចារៈផង អ្នកគួរចំរើនសមា-
 ធិ ដែលមិនមានវិតក្កៈមានតែវិចារៈផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈមិនមានវិចារៈផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលប្រកបដោយបីតិផង អ្នក
 គួរចំរើនសមាធិ ដែលមិនមានបីតិផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិដែលប្រកបដោយ
 សេចក្តីសប្បាយផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលប្រកបដោយទេវតាផង ។
 ម្នាលភិក្ខុ កាលណា សមាធិនេះ អ្នកបានចំរើនហើយ បានចំរើនល្អហើយ
 យ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុ កាលនោះ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញនឹង
 ចិញ្ចឹមខ្លួន កាយក្នុងកាយជាប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅ
 កិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានីវតោមនស្ស
 ក្នុងលោកចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុ កាល
 ណា សមាធិនេះ អ្នកបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ យ៉ាងនេះ

បណ្ណសកសង្កហិតោ បាលវត្តោ

តតោ ត្វំ ភិក្ខុ ឥមំ សមាធិ សវិតក្កម្មំ
 សវិតារំ ភាវយ្យាសិ អវិតក្កម្មំ វិចារមត្តំ ភាវយ្យាសិ
 អវិតក្កម្មំ អវិតារំ ភាវយ្យាសិ សប្បីតិកម្មំ ភាវ-
 យ្យាសិ និប្បីតិកម្មំ ភាវយ្យាសិ សាតសហគតម្មំ
 ភាវយ្យាសិ ឧបេក្ខាសហគតម្មំ ភាវយ្យាសិ ។
 យតោ ខោ តេ ភិក្ខុ អយំ សមាធិ ឯវំ ភាវិតោ
 ហោតិ សុភាវិតោ តតោ តេ ភិក្ខុ ឯវំ សិក្ខិតតំ
 វេទនាសុ ។ បេ ។ ចិត្ត ។ បេ ។ ធម្មេសុ ធម្មា-
 នុបស្សី វិហរិស្សមិ អាតាមិ សម្បជានោ សតិមា
 វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈោនោមនស្សន្តិ ។ ឯវត្ថា តេ
 ភិក្ខុ សិក្ខិតតំ ។ យតោ ខោ តេ ភិក្ខុ អយំ
 សមាធិ ឯវំ ភាវិតោ ហោតិ ពហុលីកតោ តតោ
 ត្វំ ភិក្ខុ ឥមំ សមាធិ សវិតក្កម្មំ សវិតារំ
 ភាវយ្យាសិ អវិតក្កម្មំ វិចារមត្តំ ភាវយ្យាសិ
 អវិតក្កម្មំ អវិតារំ ភាវយ្យាសិ សប្បីតិកម្មំ ភាវយ្យាសិ

បណ្ណាសកសង្គហិត បាលវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុ កាលនោះ អ្នកគួរចំរើនសមាធិនេះ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈ
 វិចារៈផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានតែវិចារៈផង
 អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង អ្នកគួរចំរើន
 សមាធិ ដែលប្រកបដោយបីតិផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលមិនមាន
 បីតិផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសប្បាយផង អ្នកគួរ
 ចំរើនសមាធិ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខាផង។ ម្នាលភិក្ខុ កាលណា សមាធិ
 នេះ អ្នកបានចំរើនហើយ បានចំរើនល្អហើយ យ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុ កាល
 នោះ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា កងវេទនាទាំងឡាយ ។ បេ ។ កងចិត្ត
 ។ បេ ។ ភាគអញ្ជូននឹងពិចារណាឃើញ នូវធម៌កងធម៌ទាំងឡាយជា
 ប្រក្រតី មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី
 កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានឹងទោមនស្ស កងលោកចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុ អ្នកគប្បី
 សិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុ កាលណា សមាធិនេះ អ្នកបានចំរើន
 ហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុ កាលនោះ អ្នកគួរ
 ចំរើនសមាធិនេះ ដែលប្រកបដោយវិតក្កៈវិចារៈផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិ
 ដែលមិនមានវិតក្កៈ មានតែវិចារៈផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលមិនមាន
 វិតក្កៈ មិនមានវិចារៈផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលប្រកបដោយបីតិផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កវគ្គកាយស្ស អង្គកិណ្ឌោ

និប្បត្តិកម្មំ កាវេយ្យសិ សាតសហគតម្មំ កាវេយ្យសិ
 ឧបេក្ខាសហគតម្មំ កាវេយ្យសិ ។ យតោ ខោ តេ
 ភិក្ខុ អយំ សមាធិ ឯវំ ការិតោ ហោតិ សុការិតោ
 តតោ ភំ ភិក្ខុ យេន យេនេវ តក្សសិ(១) ជាសុយេវ
 តក្សសិ(២) យត្ថ យត្ថ វេស្សសិ ជាសុយេវ វេស្សសិ
 យត្ថ យត្ថ និសិទ្ធិស្សសិ យត្ថ យត្ថ សេយ្យំ
 កម្មស្សសិ ជាសុយេវ សេយ្យំ កម្មស្សសិភិ ។

អថខោ សោ ភិក្ខុ កកវតា វេមិណ ឧវាទេន
 ឡវទិតោ ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ
 កត្វា បញ្ញាមិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ឯកោ វ្រូបកដ្ឋោ
 អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហារត្តោ ន ចិវស្សេវ
 យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មនេវ អតារស្មា អនតារិយំ
 បព្វជន្តំ តទទុត្តំ ព្រហ្មចរិយចរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ
 ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សន្និកត្វា ឧបសម្ពជ្ឈ វិហាសិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលមិនមានបីតិផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលប្រកប
 ដោយសេចក្តីសប្បាយផង អ្នកគួរចំរើនសមាធិ ដែលប្រកបដោយ
 ឧបេក្ខាផង ។ ម្នាលភិក្ខុ កាលណា សមាធិនេះ អ្នកបានចំរើនហើយ
 បានចំរើនល្អហើយយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុ កាលនោះ អ្នកនឹងទៅ
 ក្នុងទីណា ។ អ្នកនឹងនៅសប្បាយ ក្នុងទីនោះ ។ អ្នកនឹងឈរនៅ ក្នុងទី
 ណា ។ អ្នកនឹងឈរនៅសប្បាយ ក្នុងទីនោះ ។ អ្នកនឹងអង្គុយ ក្នុងទី
 ណា ។ អ្នកនឹងអង្គុយសប្បាយ ក្នុងទីនោះ ។ អ្នកនឹងសម្រេចការដេក ក្នុងទីណា ។
 អ្នកនឹងសម្រេចការដេកសប្បាយ ក្នុងទីនោះ ។ អ្នកនឹងសម្រេចការដេកសប្បាយ ក្នុងទីនោះ ។ ។

គ្រានោះ ភិក្ខុនោះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទូន្មានដោយឧវាទ
 នេះហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះ ក៏
 ម្នាក់ឯងចៀសចេញទៅ មិនធ្វេសប្រហែស មានព្យាយាមជាគ្រឿង
 ដុតកំដៅកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន កុលបុត្តចេញ
 ចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួសដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌
 ណា មិនយូរប៉ុន្មាន លោកក៏ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអនុត្តរធម៌ ដែលមាន
 ព្រហ្មចរិយៈជាទីបំផុតនោះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ប្រសើររបស់ខ្លួនក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ ពាសវត្តោ

ទីណា ជាតិ វុសិកំ ព្រហ្មចរិយំ កកំ ករណីយំ
 នាមំ ឥត្តត្ថាយាតិ អព្ភណសិ ។ អព្ភតរោ ច បន
 សោ ភិក្ខុ អរហនំ អហោសិតិ ។

(៧០) ឯកំ សមយំ កករា កយាយំ វិហារិតិ កយា-
 សីសេ ។ តត្រ ខោ កករា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ
 ។ បេ ។ កករា ឯតទរោច បុព្វហំ ភិក្ខុវេ សន្តោទា
 អនភិសម្ពុត្តោ ពោធិសត្តោវ សមាធនោ ឧកាសំបិ ខោ
 សញ្ញាធាមិ នោ ច រូបាធិ បស្សមិ ។ តស្ស មយ្ហំ
 ភិក្ខុវេ ឯតទហោសិ សចេ ខោ អហំ ឧកាសញ្ជោវ
 សញ្ញានេយ្យំ រូបាធិ ច បស្សេយ្យំ ឯវម្មេ ឥទំ
 ញ្ញាណទស្សនំ បរិសុទ្ធតរំ អស្សាតិ ។ សោ ខោ
 អហំ ភិក្ខុវេ អបរេន សមយេន អប្បមត្តោ អាតាបិ
 បហិតត្តោ វិហារត្តោ ឧកាសញ្ជោវ សញ្ញាធាមិ

បណ្ណាលកាសង្គហិត បាលវគ្គ

ដឹងច្បាស់ថា ជាតិរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌អាត្មា
 អញបានប្រព្រឹត្តគ្រប់គ្រាន់ហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើរួច
 ហើយ មគ្គការណ៍កិច្ចដទៃទៀត ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះ
 មិនមានឡើយ ។ មានសេចក្តីសរសើរថា បណ្ណាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ភិក្ខុនោះ ក៏ជាព្រះអរហន្ត មួយអង្គដែរ ។

[៧១] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងគយា .
 សីសប្រទេស ទៀបស្រុកគយា ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលមុនអំពីការត្រាស់
 ដឹង តថាគតនៅជាពោធិសត្វ មិនទាន់ត្រាស់ដឹងនៅឡើយ ស្គាល់នូវពន្លឺ
 ដោយច្បាស់លាស់ តែមិនឃើញនូវរូបទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតនោះ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ប្រសិនបើ តថាគតស្គាល់
 នូវពន្លឺផង ឃើញច្បាស់នូវរូបទាំងឡាយផង ញាណទស្សនៈរបស់តថាគត
 នេះ គប្បីបរិសុទ្ធយ៉ាងក្រៃលែង យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សម័យដទៃទៀត តថាគតនោះ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមជាគ្រឿង
 ដុតកំដៅកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ស្គាល់ច្បាស់នូវពន្លឺផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អង្គពិនិច្ឆេ

រូបាធិ ច បស្សមិ នោ ច ខោ តាហិ នេវតាហិ សទ្ធិ
 សន្តិដ្ឋាមិ សលូតាមិ សាកក្ខំ សមាបដ្ឋាមិ ។ តស្ស
 មយ្ហំ ភិក្ខុវេ ឯតទហោសិ សចេ ខោ អហំ ឧកាសញ្ចោ
 សញ្ញានេយ្យំ រូបាធិ ច បស្សេយ្យំ តាហិ ច នេវតាហិ
 សទ្ធិ សន្តិដ្ឋេយ្យំ សលូថេយ្យំ សាកក្ខំ សមាបដ្ឋេយ្យំ
 ឯវម្មេ ឥទំ ញាណទស្សនំ បរិសុទ្ធនំ អស្សាតិ ។
 សោ ខោ អហំ ភិក្ខុវេ អបរេន សមយេន អប្បមត្តោ
 អាតាបី បហិតត្តោ វិហារន្តោ ឧកាសញ្ចោ សញ្ញានាមិ
 រូបាធិ ច បស្សមិ តាហិ ច នេវតាហិ សទ្ធិ សន្តិដ្ឋាមិ
 សលូតាមិ សាកក្ខំ សមាបដ្ឋាមិ នោ ច ខោ តា
 នេវតា ជាធាមិ ឥមា នេវតា អមុកកម្មា វា អមុកកម្មា វា
 នេវនិកាយាតិ ។ តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខុវេ ឯតទហោសិ
 សចេ ខោ អហំ ឧកាសញ្ចោ សញ្ញានេយ្យំ រូបាធិ ច
 បស្សេយ្យំ តាហិ ច នេវតាហិ សទ្ធិ សន្តិដ្ឋេយ្យំ សលូ-
 ថេយ្យំ សាកក្ខំ សមាបដ្ឋេយ្យំ តា ច នេវតា ជានេយ្យំ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អដ្ឋកថា

ឃើញច្បាស់នូវរូបទាំងឡាយផង តែមិនបិតនៅជាមួយ មិនចរចាជាមួយ
 មិនដល់នូវការសាក្សី ជាមួយនឹងទេវតាទាំងឡាយនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ តថាគតនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា ប្រសិនបើ តថាគត
 ស្គាល់ច្បាស់នូវពន្លឺផង ឃើញច្បាស់នូវរូបទាំងឡាយផង គប្បីបិតនៅ
 ជាមួយ គប្បីចរចាជាមួយ គប្បីដល់នូវការសាក្សី ជាមួយនឹង
 ទេវតាទាំងឡាយផង ញាណទស្សនៈរបស់តថាគតនេះ គប្បីបរិសុទ្ធ
 ក្រៃលែង យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យមួយទៀត
 តថាគតនោះ ជាអ្នកមិនប្រមាទ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស
 មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ស្គាល់ច្បាស់នូវពន្លឺផង ឃើញច្បាស់
 នូវរូបទាំងឡាយផង ក៏បិតនៅជាមួយ ចរចាជាមួយ ដល់នូវការសាក្សី
 ជាមួយនឹងទេវតាទាំងឡាយនោះផង តែមិនស្គាល់នូវទេវតាទាំងឡាយ
 នោះថា ទេវតាទាំងឡាយនេះ មកអំពីទេវនិកាយឯណោះ ។ ដូច្នេះ
 ផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 ប្រសិនបើ តថាគត ស្គាល់ច្បាស់នូវពន្លឺផង ឃើញច្បាស់នូវរូបទាំងឡាយ
 ផង ក៏បិតនៅជាមួយ ចរចាជាមួយ ដល់នូវការសាក្សី ជាមួយ
 នឹងទេវតាទាំងឡាយនោះផង តថាគតស្គាល់នូវទេវតាទាំងឡាយនោះថា

បណ្ណាល័យសង្គមព្រះ ពរាស្រី

ឥមា ទេវតា អម្ពកម្មា វា អម្ពកម្មា វា ទេវនិកាយាតិ
 វិស្វេ ឥទំ ញាណាទស្សនំ បរិសុទ្ធនំ អស្សតិ ។
 សោ ខោ អហំ ភិក្ខុវេ អបវេន សមយេន អប្បមត្តោ
 អាតាបី បហិតតោ វិហារតោ ឥកាសព្វោ សញ្ញានាមិ
 រូបាទំ ច បស្សមិ តាហិ ច ទេវតាហិ សទ្ធិ សន្តិដ្ឋាមិ
 សល្លោមិ សាកង្គំ សមាបដ្ឋាមិ តា ច ទេវតា ជាតាមិ
 ឥមា ទេវតា អម្ពកម្មា វា អម្ពកម្មា វា ទេវនិកាយាតិ
 នោ ច ខោ តា ទេវតា ជាតាមិ ឥមា ទេវតា ឥមស្ស
 កម្មស្ស វិចារកេន ឥតោ ចុតា តត្ថ ឧបបន្នាតិ តា ច
 ទេវតា ជាតាមិ ឥមា ទេវតា ឥមស្ស កម្មស្ស វិចារកេន
 ឥតោ ចុតា តត្ថ ឧបបន្នាតិ នោ ច ខោ តា ទេវតា
 ជាតាមិ ឥមា ទេវតា វិមាហារា វិសុទ្ធនុក្ខប្បដិសំវេទិ-
 និយោតិ តា ច ទេវតា ជាតាមិ ឥមា ទេវតា វិមាហារា
 វិសុទ្ធនុក្ខប្បដិសំវេទិនិយោតិ នោ ច ខោ តា ទេវតា
 ជាតាមិ ឥមា ទេវតា វិជ្ជាយាយុកា វិចារដ្ឋិតិកាតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត បាលវគ្គ

ទេវតាទាំងឡាយនេះ មកអំពីទេវនិកាយឯណោះ ។ ដូច្នេះផង ញាណ-
 ស្សនៈរបស់គាត់នោះ គប្បីបរិសុទ្ធត្រក់លែងយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យខាងក្រោយមក គាត់គន្លងនោះឯង ជាអ្នកមិនមានសេចក្តី
 ប្រមាទ មានព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់
 ព្រះនិព្វាន ស្គាល់ច្បាស់នូវពន្លឺផង ឃើញច្បាស់នូវរូបទាំងឡាយផង ក៏
 បិតនៅជាមួយ ចរចាជាមួយ ដល់នូវការសាក្សី ជាមួយនឹងទេវតាទាំង
 នោះផង ស្គាល់នូវទេវតាទាំងនោះថា ទេវតាទាំងឡាយនេះ មកអំពីទេវនិ-
 កាយឯណោះ ។ ដូច្នេះផង តែមិនស្គាល់នូវទេវតាទាំងនោះថា ទេវតាទាំង
 ឡាយនេះ ច្បាស់អំពីទីនេះ ទៅកើតក្នុងទីនោះ ដោយផលកម្មនេះ ដូច្នេះផង
 ស្គាល់នូវទេវតាទាំងនោះថា ទេវតាទាំងឡាយនេះ ច្បាស់អំពីទីនេះ ទៅកើត
 ក្នុងទីនោះ ដោយផលកម្មនេះដូច្នេះផង តែមិនស្គាល់ទេវតាទាំងនោះថា
 ទេវតាទាំងឡាយនេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ សោយសុខទុក្ខយ៉ាងនេះ ដូច្នេះ
 ផង ស្គាល់ទេវតាទាំងនោះថា ទេវតាទាំងឡាយនេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ
 សោយសុខទុក្ខយ៉ាងនេះ ដូច្នេះផង តែមិនស្គាល់ទេវតាទាំងនោះថា ទេវតា
 ទាំងនេះ មានអាយុវែងយ៉ាងនេះ បិតនៅអស់កាលយូរយ៉ាងនេះ ដូច្នេះផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស អង្គនិបាតោ

តា ច ទេវតា ជាធាមី ឥមា ទេវតា ឯវំទីយាយុកា ឯវំចិរដ្ឋ-
 តិកាតិ នោ ច ខោ តា ទេវតា ជាធាមី យទិ វា មេ ឥមាហិ
 ទេវតាហិ សទ្ធិំ សន្តិវុត្តបុព្វំ យទិ វា ន សន្តិវុត្តបុព្វន្តំ ។
 តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខុវេ ឯតទហោសិ សចេ ខោ អហំ
 ឧភាសញ្ចេវ សញ្ញានេយ្យំ រូទានិ ច បស្សេយ្យំ តាហិ
 ច ទេវតាហិ សទ្ធិំ សន្តិដ្ឋេយ្យំ សល្លបេយ្យំ សាកង្គំ
 សមាបដ្ឋេយ្យំ តា ច ទេវតា ជានេយ្យំ ឥមា ទេវតា
 អមុកម្ហា វា អមុកម្ហា វា ទេវនិកាយាតិ តា ច ទេវតា
 ជានេយ្យំ ឥមា ទេវតា ឥមស្ស កម្មស្ស វិចារកេន ឥតោ
 ចុតា តត្ថ ឧបបន្នាតិ តា ច ទេវតា ជានេយ្យំ ឥមា
 ទេវតា ឯវមាហាវា ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទិនិយោតិ តា
 ច ទេវតា ជានេយ្យំ ឥមា ទេវតា ឯវំទីយាយុកា ឯវំចិរ-
 ដ្ឋតិកាតិ តា ច ទេវតា ជានេយ្យំ យទិ វា មេ ឥមាហិ
 ទេវតាហិ សទ្ធិំ សន្តិវុត្តបុព្វំ យទិ វា ន សន្តិវុត្តបុព្វន្តំ
 ឯវម្មេ ឥទំ ញាណទស្សនំ បរិសុទ្ធតំ អស្សាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថិកា

ស្គាល់ទេវតាទាំងនោះថា ទេវតាទាំងឡាយនេះ មានអាយុវែងយ៉ាងនេះ
 បិតនៅអស់កាលយូរយ៉ាងនេះ ដូច្នេះផង តែមិនស្គាល់ទេវតាទាំងនោះថា
 អាត្មាអញ ធ្លាប់នៅជាមួយនឹងទេវតាទាំងឡាយនេះ ឬថា មិនធ្លាប់នៅ
 ជាមួយ ដូច្នេះផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ
 យ៉ាងនេះថា ប្រសិនបើ អាត្មាស្គាល់ច្បាស់នូវពន្លឺផង ឃើញច្បាស់នូវរូប
 ទាំងឡាយផង បិតនៅជាមួយ ចរចាជាមួយ ដល់នូវការសាក្សី ជាមួយ
 នឹងទេវតាទាំងនោះផង គប្បីស្គាល់នូវទេវតាទាំងនោះថា ទេវតាទាំងឡាយ
 នេះ មកអំពីទេវនិកាយឯណោះ ។ ដូច្នេះផង គប្បីស្គាល់ទេវតាទាំង
 នោះថា ទេវតាទាំងឡាយនេះ ច្បាស់អំពីទីនេះទៅកើតក្នុងទីនោះ ដោយផល
 កម្មនេះដូច្នេះផង គប្បីស្គាល់ទេវតាទាំងនោះថា ទេវតាទាំងឡាយនេះ មាន
 អាហារយ៉ាងនេះ សោយសុខទុក្ខយ៉ាងនេះ ដូច្នេះផង គប្បីស្គាល់នូវទេវតា
 ទាំងនោះថា ទេវតាទាំងឡាយនេះ មានអាយុវែងយ៉ាងនេះ បិតនៅអស់
 កាលយូរយ៉ាងនេះ ដូច្នេះផង គប្បីស្គាល់នូវទេវតាទាំងនោះថា អាត្មាអញ
 ធ្លាប់នៅជាមួយនឹងទេវតាទាំងឡាយ ឬថា មិនធ្លាប់នៅជាមួយទេ ដូច្នេះ
 ផង ញាណទស្សនៈរបស់គតាគតនេះ គប្បីបរិសុទ្ធត្រៃវិលយ៉ាងនេះ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ បាលីន្តោ

សោ ខោ អហំ ភិក្ខុវេ អបរេន សមយេន អប្បមត្តោ
 អាតាបី បហិតត្តោ វិហារន្តោ ធុកាសញ្ញោ សញ្ញាធាមិ
 រូបាធិ ច បស្សមិ តាហិ ច ទេវតាហិ សន្និ សន្និដ្ឋាមិ
 សល្លាធាមិ សាកក្ខំ សមាបដ្ឋាមិ តា ច ទេវតា ជាធាមិ
 ឥមា ទេវតា អមុកម្ហា វា អមុកម្ហា វា ទេវនិកាយាតិ
 តា ច ទេវតា ជាធាមិ ឥមា ទេវតា ឥមស្ស កម្មស្ស
 វិហាកេន ឥតោ ចុតា តត្ថ ឧបបន្នាតិ តា ច ទេវតា
 ជាធាមិ ឥមា ទេវតា ឯវាហារា ឯវសុខទុក្ខប្បដិសំវេ-
 ទិនិយោតិ តា ច ទេវតា ជាធាមិ ឥមា ទេវតា ឯវនិ-
 យាយុកា ឯវនិវដ្ឋិតិកាតិ តា ច ទេវតា ជាធាមិ
 យទិ វា មេ តាហិ ទេវតាហិ សន្និ សន្និវត្ថុបុព្វំ យទិ
 វា ន សន្និវត្ថុបុព្វន្តំ ។ យាវកីវញ្ច មេ ភិក្ខុវេ ឯវំ
 អដ្ឋបរិដ្ឋំ អនិទេវញ្ញាណទស្សនំ ន សុវិសុទ្ធិំ អហោសិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត បាលវគ្គ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យដទៃទៀត គឺថាគតនោះ ជាអ្នកមិនប្រមាទ
 មានព្យាយាមជាគ្រឿងកំដៅកិលេស មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន
 ស្គាល់ច្បាស់នូវពន្លឺផង ឃើញច្បាស់នូវរូបទាំងឡាយផង បិតនៅជាមួយ
 ចរចាជាមួយ ដល់នូវការសាកច្នាំ ជាមួយនឹងទេវតាទាំងឡាយនោះផង
 ស្គាល់ទេវតាទាំងនោះថា ទេវតាទាំងឡាយនេះ មកអំពីទេវនិកាយ
 ឯណោះៗ ដូច្នេះផង ស្គាល់ទេវតាទាំងឡាយនោះថា ទេវតាទាំងឡាយ
 នេះ ច្បាស់អំពីទីនេះ ទៅកើតក្នុងទីនោះ ដោយផលកម្មនេះ ដូច្នេះផង
 ស្គាល់ទេវតាទាំងនោះថា ទេវតាទាំងឡាយនេះ មានអាហារយ៉ាងនេះ
 សោយសុខទុក្ខយ៉ាងនេះ ដូច្នេះផង ស្គាល់ទេវតាទាំងនោះថា ទេវតា
 ទាំងឡាយនេះ មានអាយុវែងយ៉ាងនេះ បិតនៅអស់កាលយូរយ៉ាង
 នេះ ដូច្នេះផង ស្គាល់ទេវតាទាំងនោះថា អាត្មាអញធ្លាប់នៅជាមួយនឹង
 ទេវតាទាំងឡាយនោះ ឬថា មិនធ្លាប់នៅជាមួយទេ ដូច្នេះផង ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អធិទេវញ្ញាណទស្សនៈ (ការដឹងនឹងការឃើញនូវទេវតាដ៏
 ក្រៃលែង) របស់គតថាគតមានបរិវេណ៨ប្រការយ៉ាងនេះ មិនបរិសុទ្ធដកបណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

នេវ តាវហំ ភិក្ខុវេ សនេវកេ លោកេ សមារកេ
 សព្វេហ្មកេ សស្សមណាព្រាហ្មណីយា បដាយ សនេវ-
 មនុស្សាយ អនុត្តំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ បច្ចុ-
 ញាសី ។ យតោ ច ខោ មេ ភិក្ខុវេ ឯវំ អដ្ឋបវ័ន្តំ
 អនិទេវញ្ញាណទស្សនំ សុវិសុទ្ធិំ អហោសិ អថាហំ
 ភិក្ខុវេ សនេវកេ លោកេ សមារកេ សព្វេហ្មកេ
 សស្សមណាព្រាហ្មណីយា បដាយ សនេវមនុស្សាយ
 អនុត្តំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ បច្ចុញ្ញាសី ។
 ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ទុទទានិ អកុប្បា មេ
 ចេតោវិមុត្តិ អយមន្តិមា ជាតិ នត្តិនានិ បុនព្ពរោតិ ។

[៧២] អដ្ឋិមាទិ ភិក្ខុវេ អភិកាយតនានិ ។

កតមាទិ អដ្ឋ ។ អជ្ឈត្តំ រូបសញ្ញំ ឯកោ
 ពហិទ្ធោ រូបាទិ បស្សតិ បរិត្តាទិ សុវណ្ណទិព្វណាទិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ក៏មិនទាន់ប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវ
អនុត្តរសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក
នឹងព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតានឹង
មនុស្សដរាបនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត កាលណា អធិ-
ទេវញ្ញាណទស្សនៈ របស់តថាគតមានបរិវដ្ត ៨ ប្រការយ៉ាងនេះ បរិសុទ្ធ
ហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះ តថាគតប្តេជ្ញាខ្លួន ថាជាអ្នកត្រាស់
ដឹងនូវអនុត្តរសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារ-
លោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតា
នឹងមនុស្ស ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះសោត ញ្ញាណទស្សនៈក៏កើតឡើងដល់
តថាគតថា ចេតោវិមុត្តិរបស់តថាគតមិនកម្រើក ជាតិនេះជាជាតិទីបំផុត
ក្នុងកាលឥឡូវនេះ កតប្បីមិនមានទៀតឡើយ ។

[៧២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អភិកាយតនៈ (ហេតុជាគ្រឿងគ្រប
សង្កត់នូវធម៌ជាសត្រូវផង នូវការម្នាក់ផង) នេះមាន ៨ យ៉ាង ។ ៨ យ៉ាង
តើអ្វីខ្លះ ។ គឺបុគ្គលពួកមួយ មានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវ
រូបខាងក្រៅ ជារូបមានប្រមាណតិច មានសម្បុររលូ ឬ សម្បុរអាក្រក់

បណ្ណសកសង្កហំតោ បរិវារតោ

តានិ អភិកុយ្យ ជាធាមិ បស្សមីតិ ឃរំសញ្ញា ហោតិ វេទំ
 បឋមំ អភិកាយតនំ ។ អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញា ឯកោ ពហិទ្ធា
 រូចានិ បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណធុត្វល្អានិ តានិ
 អភិកុយ្យ ជាធាមិ បស្សមីតិ ឃរំសញ្ញា ហោតិ វេទំ
 ធុតិយំ អភិកាយតនំ ។ អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញា ឯកោ
 ពហិទ្ធា រូចានិ បស្សតិ បរិត្តានិ សុវណ្ណធុត្វល្អានិ តានិ
 អភិកុយ្យ ជាធាមិ បស្សមីតិ ឃរំសញ្ញា ហោតិ វេទំ
 តតិយំ អភិកាយតនំ ។ អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញា ឯកោ ពហិទ្ធា
 រូចានិ បស្សតិ អប្បមាណានិ សុវណ្ណធុត្វល្អានិ តានិ
 អភិកុយ្យ ជាធាមិ បស្សមីតិ ឃរំសញ្ញា ហោតិ វេទំ
 ចតុតំ អភិកាយតនំ ។ អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញា ឯកោ ពហិទ្ធា
 រូចានិ បស្សតិ ជីលានិ ជីលវណ្ណានិ ជីលនិទស្សនានិ
 ជីលនិភាសានិ តានិ អភិកុយ្យ ជាធាមិ បស្សមីតិ
 ឃរំសញ្ញា ហោតិ វេទំ បញ្ចមំ អភិកាយតនំ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត បាលវត្ថុ

គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មា
អញដឹង អាត្មាអញឃើញដូច្នេះ នេះជាអភិកាយតនៈទី ១ ។ បុគ្គលពួក
មួយ មានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវរូបខាងក្រៅ ជារូប
មានប្រមាណច្រើន មានសម្បុរល្អ ឬ សម្បុរអាក្រក់ គ្របសង្កត់នូវរូបទាំង
នោះ ហើយមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញ
ឃើញដូច្នេះ នេះជាអភិកាយតនៈទី ២ ។ បុគ្គលពួកមួយ មិនមានសេចក្តី
សំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវរូបខាងក្រៅ ជារូបមានប្រមាណតិច មាន
សម្បុរល្អ ឬ សម្បុរអាក្រក់ គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយមានសេចក្តី
សំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញដូច្នេះ នេះជាអភិ-
កាយតនៈទី ៣ ។ បុគ្គលពួកមួយ មិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង
ឃើញនូវរូបខាងក្រៅ ជារូបមានប្រមាណច្រើន មានសម្បុរល្អ ឬ សម្បុរ
អាក្រក់ គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះ
ថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញដូច្នេះ នេះជាអភិកាយតនៈទី ៤ ។
បុគ្គលពួកមួយ មិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវរូបខាងក្រៅ
ជារូបខៀវ មានសម្បុរខៀវ ជាទីចង្អុលប្រាប់ថា នេះមានសម្បុរខៀវ មាន
ពន្លឺខៀវ គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះ
ថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញដូច្នេះ នេះជាអភិកាយតនៈទី ៥ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កន្តនិកាយស្ស អង្គិកនិពាតោ

អដ្ឋតំ អរូបសញ្ញំ ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតិ
 បីតានិ បីតវណ្ណានិ បីតនិទស្សនានិ បីតនិកាសានិ តានិ
 អភិកុយ្យ ជាធម៌ បស្សមីតិ ឯវសញ្ញំ ហោតិ វេទំ ធម្មំ
 អភិកាយតនំ ។ អដ្ឋតំ អរូបសញ្ញំ ឯកោ ពហិទ្ធា រូបានិ
 បស្សតិ លោហិតកានិ លោហិតកវណ្ណានិ លោហិត-
 កនិទស្សនានិ លោហិតកនិកាសានិ តានិ អភិកុយ្យ
 ជាធម៌ បស្សមីតិ ឯវសញ្ញំ ហោតិ វេទំ សត្តមំ
 អភិកាយតនំ ។ អដ្ឋតំ អរូបសញ្ញំ ឯកោ ពហិទ្ធា
 រូបានិ បស្សតិ ឧទាតានិ ឧទាតវណ្ណានិ ឧទាតនិទស្ស-
 នានិ ឧទាតនិកាសានិ តានិ អភិកុយ្យ ជាធម៌
 បស្សមីតិ ឯវសញ្ញំ ហោតិ វេទំ អដ្ឋមំ អភិកាយ-
 តនំ ។ វេទានិ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ អភិកាយតនានិវតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ អដ្ឋកថិកា

បុគ្គលពួកមួយ មិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវរូបខាងក្រៅ
 ជារូបល្បឿន មានសម្បុរល្បឿន ជាទីចង់លប្រាប់ថា នេះមានសម្បុរល្បឿន
 មានពន្លឺល្បឿន គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាង
 នេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញដូច្នេះ នេះជាអភិកាយគនៈទី ៦ ។

បុគ្គលពួកមួយ មិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង ឃើញនូវរូបខាងក្រៅ
 ជារូបក្រហម មានសម្បុរក្រហម ជាទីចង់លប្រាប់ថា នេះមានសម្បុរ
 ក្រហម មានពន្លឺក្រហម គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយមានសេចក្តី
 សំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញដូច្នេះ នេះជាអភិកា-
 យគនៈ ទី ៧ ។ បុគ្គលពួកមួយ មិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង

ឃើញនូវរូបខាងក្រៅ ជារូបស មានសម្បុរស ជាទីចង់លប្រាប់ថា នេះមាន
 សម្បុរស មានពន្លឺស គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះហើយមានសេចក្តីសំគាល់
 យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញដូច្នេះ នេះជាអភិកាយគនៈ
 ទី ៨ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អភិកាយគនៈមាន ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណសកសង្កហំតោ បាលីតោ

(៧៣) អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ វិមោក្ខា ។ កតមេ

អដ្ឋ ។ រូបំ រូបាធិ បស្សតិ អយំ បរមោ វិមោក្ខា ។

អដ្ឋតំ អរូបសញ្ញំ ឯកោ ពហិទ្ធា រូបាធិ បស្សតិ អយំ

ទុតិយោ វិមោក្ខា ។ សុភន្តេ អធិមុត្តោ ហោតិ

អយំ តតិយោ វិមោក្ខា ។ សព្វសោ រូបសញ្ញា

សមតិក្កមា បដិយសញ្ញា អដ្ឋង្គមា ធានត្ថសញ្ញា

អមនសិកាវា អនន្តោ អាតាសោតិ អាតាសានញ្ញា-

យតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ អយំ ចតុត្តោ វិមោក្ខា ។

សព្វសោ អាតាសានញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ

វិញ្ញាណន្តំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ អយំ

បញ្ចមោ វិមោក្ខា ។ សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សម-

តិក្កម្ម ធនតំ កត្វាតិ អាតិញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ

វិហារតិ អយំ ធម្មោ វិមោក្ខា ។ សព្វសោ អាតិញ្ញា-

ញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម ទេវសញ្ញាសញ្ញាយតនំ

ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ អយំ សត្តមោ វិមោក្ខា ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត បាលវគ្គ

(៧៣) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វិមោក្ខនេះមាន ៨ យ៉ាង ។ ៨ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺបុគ្គលមានរូបជ្ឈាន វេមនិឃើញនូវរូបគឺកសិណទាំងឡាយ (មានន័យកសិណជាដើម) នេះជាវិមោក្ខទី ១ ។ បុគ្គលពួកមួយ មិនមានសេចក្តីសំគាល់នូវរូបខាងក្នុង (មានសក់ជាដើម) វេមនិឃើញនូវរូបខាងក្រៅទាំងឡាយគឺកសិណ (មានន័យកសិណជាដើម) នេះជាវិមោក្ខទី ២ ។ បុគ្គលមានចិត្តចុះស៊ប់ថា វណ្ណកសិណដ៏បរិសុទ្ធ នេះជាវិមោក្ខទី ៣ ។ ព្រោះកន្លងនូវរូបសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង ដល់នូវសេចក្តីវិនាសនៃបដិយសញ្ញា មិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនាគសញ្ញា បានដល់នូវអាគាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អាគាសមិនមានទីបំផុតដូច្នេះ នេះជាវិមោក្ខទី ៤ ។ ព្រោះកន្លងនូវអាគាសានញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង បានដល់នូវវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុតដូច្នេះ នេះជាវិមោក្ខទី ៥ ។ ព្រោះកន្លងនូវវិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង បានដល់នូវអាកិញ្ញាញាយតនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិចតួចក៏មិនមានដូច្នេះ នេះជាវិមោក្ខទី ៦ ។ ព្រោះកន្លងនូវអាកិញ្ញាញាយតនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង បានដល់នូវនៃវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន នេះជាវិមោក្ខទី ៧ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបារោ

សព្វសោ លោកសញ្ញាណសញ្ញាយតនំ សមតិកម្ម
 សញ្ញាវេទយិតនំរោតំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ អយំ អដ្ឋមោ
 វិហារក្ខោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ វិហារក្ខាតិ ។

[៧៤] អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ អនិយលោហារា ។ កតមេ
 អដ្ឋ ។ អទិដ្ឋេ ទិដ្ឋវាទិតា អស្សុតេ សុតវាទិតា អមុតេ
 មុតវាទិតា អវិញ្ញាតេ វិញ្ញាតវាទិតា ទិដ្ឋេ អទិដ្ឋវាទិតា
 សុតេ អស្សុតវាទិតា មុតេ អមុតវាទិតា វិញ្ញាតេ អវិញ្ញា-
 តវាទិតា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ អនិយលោហារាតិ ។

[៧៥] អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ អនិយលោហារា ។ កតមេ អដ្ឋ ។
 អទិដ្ឋេ អទិដ្ឋវាទិតា អស្សុតេ អស្សុតវាទិតា អមុតេ
 អមុតវាទិតា អវិញ្ញាតេ អវិញ្ញាតវាទិតា ទិដ្ឋេ ទិដ្ឋវាទិតា
 សុតេ សុតវាទិតា មុតេ មុតវាទិតា វិញ្ញាតេ វិញ្ញាតវា-
 តា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ អនិយលោហារាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ អដ្ឋកថិយាគ

ព្រោះកន្លងនូវនៃវស្សានាសញ្ញាយតនជ្ជាន ដោយប្រការទាំងពួង បាន
ដល់នូវសញ្ញាវេទយិតនិរោធិ (សេចក្តីរលត់នៃសញ្ញានឹងវេទនា) នេះជា
វិមោក្ខទី ៨ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិមោក្ខមាន ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

(៧៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយវេហារ (វេហារមិនប្រសើរ)
នេះមាន ៨ យ៉ាង ។ ៨ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺមិនឃើញនិយាយថា ឃើញ ១
មិន ឮ និយាយថា ឮ ១ មិនបានហិតភ្នក់ និយាយថា បានហិតភ្នក់ ១
មិនដឹងនិយាយថា ដឹង ១ ឃើញនិយាយថា មិនឃើញ ១ ឮ និយាយថា
មិនឮ ១ បានហិតភ្នក់ និយាយថា មិនបានហិតភ្នក់ ១ ដឹង និយាយថា
មិនដឹង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយវេហារ មាន ៨ យ៉ាងនេះ
ឯង ។

(៧៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយវេហារ (វេហារដ៏ប្រសើរ) នេះ
មាន ៨ យ៉ាង ។ ៨ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺមិនឃើញ និយាយថា មិនឃើញ
១ មិន ឮ និយាយថា មិនឮ ១ មិនបានហិតភ្នក់និយាយថា មិនបានហិត
ភ្នក់ ១ មិនដឹង និយាយថា មិនដឹង ១ ឃើញ និយាយថា ឃើញ ១ ឮ
និយាយថា ឮ ១ បានហិតភ្នក់ និយាយថា បានហិតភ្នក់ ១ ដឹង និយាយ
ថាដឹង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយវេហារមាន ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

បណ្ណសកសង្កហិតោ បាលីតោ

[៧៦] អដ្ឋមា ភិក្ខុវេ បរិសា ។ កតមា អដ្ឋ ។

ខត្តិយបរិសា ព្រាហ្មណបរិសា កហបតិបរិសា សម-
ណបរិសា ចាតុម្ពហារាជិកបរិសា តាវត្ថីសបរិសា
មារបរិសា ព្រាហ្មបរិសា ។ អភិជានាមិ ខោ បដាហំ
ភិក្ខុវេ អនេកសតំ ខត្តិយបរិសំ ឧបសង្កម្ពិត្វា(១) ។
តត្របិ មយា សន្និសិន្នបុព្វញ្ចោ ស ល្មបិតបុព្វញ្ច សាកត្វា
ច សមាបន្នបុព្វា តត្ថ យាទិសកោ តេសំ វណ្ណា
ហោតិ តាទិសកោ មយ្ហំ វណ្ណា ហោតិ យាទិសកោ
តេសំ សវេ ហោតិ តាទិសកោ មយ្ហំ សវេ ហោតិ
ធម្មិយា ច កថាយ សន្នុស្ស័មិ សមាទមេមិ សមុត្តេជេមិ
សម្បហំសេមិ ភាសមាទញ្ច មំ ន ជានន្តិ កោ នុ ខោ
អយំ ភាសតិ ទេវេ វា មនុស្សេ វាតិ ធម្មិយា ច
កថាយ សន្នុស្ស័ត្វា សមាទមេត្វា សមុត្តេជេត្វា
សម្បហំសេត្វា អន្តរាយាមិ អន្តរហិតញ្ច មំ ន ជានន្តិ
កោ នុ ខោ អយំ អន្តរហិតោ ទេវេ វា មនុស្សេ វាតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត ពាលវត្ថុ

(៧៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិសទ្ធមាន ៨ ពួក ។ ៨ ពួក តើ អ្វីខ្លះ ។ គឺខត្តិយបរិសទ្ធ ១ ព្រាហ្មណបរិសទ្ធ ១ គហបតិបរិសទ្ធ ១ សមណបរិសទ្ធ ១ ចាតុម្មហាវដិកបរិសទ្ធ ១ តាវត្តីវិបរិសទ្ធ ១ មារ- បរិសទ្ធ ១ ព្រហ្មបរិសទ្ធ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតធ្លាប់បានចូល ទៅរកខត្តិយបរិសទ្ធ ជាច្រើនរយ ។ ក្នុងបរិសទ្ធនោះ គឺថាគតធ្លាប់អង្គុយ ជាមួយផង ធ្លាប់ចរចាជាមួយផង ធ្លាប់ដល់រូបការសាក្ខីជាមួយផង សម្បុរ របស់ជនទាំងនោះ ក្នុងបរិសទ្ធនោះ យ៉ាងណា សម្បុររបស់គឺថាគតក៏ យ៉ាងនោះដែរ សំឡេងរបស់ជនទាំងនោះ យ៉ាងណា សំឡេងរបស់ គឺថាគត ក៏យ៉ាងនោះដែរ មួយទៀត គឺថាគត បានញ្ញាំងជនទាំងនោះ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា កាលដែលគឺថាគតកំពុងនិយាយ ជនទាំងនោះ មិនស្គាល់ថា ជនដែលកំ ពុងនិយាយនេះ ជាអ្វីហ្ន៎ ជាទេវតា ឬមនុស្សដូច្នេះឡើយ លុះគឺថា- គតញ្ញាំងជនទាំងនោះ ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏បាត់ទៅ កាលដែលគឺថាគត បាត់ទៅហើយ ចំណែកជនទាំងនោះ នៅតែមិនស្គាល់ថា ជនដែល បាត់ទៅហើយនេះ ជាអ្វីហ្ន៎ ជាទេវតា ឬជាមនុស្សដូច្នេះឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អង្គនិបាតោ

អភិជានាមិ ខោ បនាហំ ភិក្ខុវេ អនេកសតំ ព្រាហ្ម-
 ណាបរិសំ ។ បេ ។ កហបតិបរិសំ សមណាបរិសំ
 ចាតុម្ពហារាជិកបរិសំ តាវត្ថីសបរិសំ មារបរិសំ ព្រាហ្ម-
 បរិសំ ឧបសង្កម្មិត្វា ។ តត្របិ មយា សន្និសិន្នបុព្វញ្ចោ
 សល្លបិតបុព្វញ្ច សាកក្ខា ច សមាបន្នបុព្វញ្ច តត្ថ
 យាទិសកោ តេសំ វណ្ណោ ហោតិ តាទិសកោ មយ្ហំ
 វណ្ណោ ហោតិ យាទិសកោ តេសំ សវោ ហោតិ
 តាទិសកោ មយ្ហំ សវោ ហោតិ ធម្មិយា ច កថាយ
 សន្នុស្សេមិ សមាទបេមិ សមុត្តេជេមិ សម្បហំសេមិ
 ភាសមានញ្ច មំ ន ជានន្តិ កោ នុ ខោ អយំ
 ភាសតិ ទេវោ វា មនុស្សោ វាតិ ។ ធម្មិយា ច
 កថាយ សន្នុស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា
 សម្បហំសេត្វា អន្តរាយាមិ អន្តរហិតញ្ច មំ ន
 ជានន្តិ កោ នុ ខោ អយំ អន្តរហិតោ ទេវោ វា
 មនុស្សោ វាតិ ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ បរិសាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អង្គពិនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ធ្លាប់ចូលទៅរកព្រាហ្មណបរិសទ្យ ជាច្រើន
 រយ ។ រេ ។ បានចូលទៅរក គហបតិបរិសទ្យ សមណបរិសទ្យ ចាតុម្ភ-
 ហារកដឹកបរិសទ្យ តាវត្ថិន្យបរិសទ្យ មារបរិសទ្យ ព្រហ្មបរិសទ្យ ។ ក្នុងព្រហ្ម-
 បរិសទ្យនោះ តថាគតធ្លាប់អង្គុយជាមួយផង ធ្លាប់ចរចាជាមួយផង ធ្លាប់
 ដល់នូវការសាកច្នាំជាមួយផង សម្បុររបស់ព្រហ្មទាំងនោះ ក្នុងបរិសទ្យ
 នោះយ៉ាងណា សម្បុររបស់តថាគត ក៏យ៉ាងនោះដែរ សំឡេងរបស់ព្រហ្ម
 ទាំងនោះយ៉ាងណា សំឡេងរបស់តថាគត ក៏យ៉ាងនោះដែរ មួយទៀត
 តថាគតបានញ្ញាំងព្រហ្មទាំងនោះឲ្យឃើញច្បាស់ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន
 ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា កាលដែលតថាគតកំពុងនិយាយ ចំណែកព្រហ្ម
 ទាំងនោះមិនស្គាល់ថា ជនដែលកំពុងនិយាយនេះ ជាអ្វីហ្ន៎ ជាទេវតា
 ឬជាមនុស្សដូច្នេះឡើយ ។ លុះតថាគតញ្ញាំងព្រហ្មទាំងនោះ ឲ្យឃើញ
 ច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏បាត់
 ទៅ កាលដែលតថាគត បាត់ទៅហើយ ចំណែកព្រហ្មទាំងនោះ នៅតែ
 មិនស្គាល់ថា ជនដែលបាត់ទៅហើយនេះ ជាអ្វីហ្ន៎ ជាទេវតា ឬជាមនុស្ស
 ដូច្នេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បរិសទ្យ ៨ ពួកនេះឯង ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ ពាលរត្តោ

[៧៧] ឯកំ សមយំ កកវំ វេសាលីយំ វិហារតិ
 មហារំនេ ត្យជាតារសាលាយំ ។ អថខោ កកវំ បុព្វ-
 ល្លាសមយំ និវាសេត្វា បត្តិវិវាទាយ វេសាលី
 បិណ្ឌាយ ចាវសិ ។ វេសាលីយំ បិណ្ឌាយ ចាវត្វា
 បញ្ញាកតំ បិណ្ឌាចាតប្បដិក្កន្តោ អាយស្មន្តំ អានន្តំ
 អាមន្តេសិ កល្យាហិ អានន្តំ និសីទនំ យេន ចាវល-
 ចេតិយំ^(១) តេនុបសង្កមិស្សម និវិហារាយាតិ ។ ឯវំ
 កន្តេតិ ខោ អាយស្មា អានន្តោ កកវតោ បដិស្សុណីត្វា
 និសីទនំ អាទាយ កកវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ ។

អថខោ កកវំ យេន ចាវលចេតិយំ តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តោ អាសនេ និសីទិ ។ និសង្ក ខោ
 កកវំ អាយស្មន្តំ អានន្តំ អាមន្តេសិ រមណីយា អានន្ត
 វេសាលី រមណីយំ ឧទេនចេតិយំ រមណីយំ តោតមកចេ-
 តិយំ រមណីយំ ពហុបុត្តកចេតិយំ រមណីយំ សត្តម្ភចេតិ-
 យំ រមណីយំ សារន្តនចេតិយំ រមណីយំ ចាវលចេតិយំ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត បាលវគ្គ

(៧៧) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់ក្នុងក្រុងកាសិ-
 ណា នាមហារាជ ជិតក្រុងវេសាលី ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រនីមួយ ក្នុងបុព្វបទសម័យ ហើយចូលទៅកាន់
 ក្រុងវេសាលី ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ លុះទ្រង់ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុង
 វេសាលីហើយ ត្រឡប់អំពីបិណ្ឌបាត ក្នុងវេលាខាងក្រោយភក្ត្រ ហើយ
 ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្ទ ចូរអ្នកកាន់យក
 និស័ន្ទនេះទៅ យើងនឹងចូលទៅសម្រាក ក្នុងវេលាថ្ងៃបារាំងបាវលចេតិយ ។
 ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កា នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏កាន់និស័ន្ទនេះទៅតាមខាង
 ក្រោយព្រះដ៏មានព្រះភាគទៅ ។

ត្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលស្តេចចូលទៅកាន់បារាំង-
 បាវលចេតិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលព្រះអានន្ទ
 ត្រាលថ្វាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់នឹង
 ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្ទ ក្រុងវេសាលី ជាទីគួរត្រេកអរ
 ទទេនបេតិយ ជាទីគួរត្រេកអរ គោតមកបេតិយ ជាទីគួរត្រេកអរ
 ពហុបុត្របេតិយ ជាទីគួរត្រេកអរ សត្វម្តេចបេតិយ ជាទីគួរត្រេកអរ សា-
 រទ្ធិបេតិយ ជាទីគួរត្រេកអរ បារាំងបាវលចេតិយ ជាទីគួរត្រេកអរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុយស្ស អង្គកុរុយស្ស

យស្ស កស្សចិ អាណន្ទ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភារិតា
 ពហុលីកតា យាជីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា
 សុសមាទ្វា អាគម្ពីមាទ្វា សោ អាណន្ទ កប្បំ វា តិដ្ឋយ្យ
 កប្បាសេសំ វា ។ តថាគតស្ស ខោ អាណន្ទ ចត្តារោ
 ឥទ្ធិបាទា ភារិតា ពហុលីកតា យាជីកតា វត្ថុកតា
 អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមាទ្វា អាគម្ពីមាទ្វា អាណន្ទ
 តថាគតោ កប្បំ វា តិដ្ឋយ្យ កប្បាសេសំ វាតិ ។
 ឯវម្បី ខោ អាយស្មា អាណន្ទោ ភកវតា ឧទ្យានិកេ និមិត្ត
 ករិយមាទេ ឧទ្យានិកេ ឧភាសេ ករិយមាទេ ឆាសត្វិ
 បដិវិជ្ជិតុំ ន ភកវន្តំ យាចិ តិដ្ឋតុ ភន្តេ ភកវា
 កប្បំ តិដ្ឋតុ ភន្តេ សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ
 ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្មាយ អត្ថាយ
 ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សនន្តិ យថាភំ មាទេ
 បរិយុដ្ឋិតចិត្តោ ។ ទុតិយម្បី ខោ ភកវា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋិកនិបាត

ម្ចាស់អានន្ទ ឥទ្ធិបាទទាំង ៤ បើបុគ្គលណាមួយ បានចំរើនហើយ បាន
ធ្វើឲ្យច្រើន បានធ្វើឲ្យដូចជាយាន បានដម្កល់សិប បានប្រព្រឹត្តរឿយ ។
បានសន្សំទុក បានប្រារព្ធឈ្នាលហើយ ម្ចាស់អានន្ទ បុគ្គលនោះ ទោះបីប្រាថ្នា
នឹងគប្បីបិតនៅអស់ ១ អាយុកល្យ ឬ លើសជាង ១ អាយុកល្យក៏
បាន ។ ម្ចាស់អានន្ទ ឯឥទ្ធិបាទទាំង ៤ តថាគតបានចំរើនហើយ បាន
ធ្វើឲ្យច្រើន បានធ្វើឲ្យដូចជាយាន បានដម្កល់សិប បានប្រព្រឹត្តរឿយ ។
បានសន្សំទុក បានប្រារព្ធឈ្នាលហើយ ម្ចាស់អានន្ទ តថាគត បើប្រាថ្នា
គប្បីបិតនៅអស់ ១ អាយុកល្យ ឬ លើសជាង ១ អាយុកល្យក៏បាន ។
ឯព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ទុកជាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនិមិត្តជាឡា-
រិក ទ្រង់ធ្វើឧភាសជាឡាវិក យ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនអាចនឹងយល់សេចក្តី
ច្បាស់លាស់បាន មិនបានអារាធនាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ បិតនៅអស់ ១ អាយុកល្យ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះសុគត បិតនៅអស់ ១ អាយុកល្យ
ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ជនច្រើន
ដើម្បីអនុគ្រោះ ដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីប្រយោជន៍
ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ពួកទេវតា នឹងមនុស្សដូច្នេះសោះ ព្រោះមានចូលមក
ជ្រកគំនិត ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដ៏កា ជាតំរូវពីរផងផង។

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ បាលក្កោ

តតិយម្បិ ខោ កកវា អាយស្មន្តំ អានន្តំ អាមន្តេសិ
 រមណីយា អានន្ត វេសាលី រមណីយំ ឧទេនចេតិយំ
 រមណីយំ តោតមកចេតិយំ រមណីយំ ពហុបុត្តកចេតិយំ
 រមណីយំ សុត្តមចេតិយំ រមណីយំ សារទ្ធពចេតិយំ
 រមណីយំ ចារាលចេតិយំ ។ យស្ស កស្សចិ អានន្ត
 ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា កាវិតា ពហុលីកតា យាជីកតា
 វត្ថុកតា អនុជ្ជិតា បរិចិតា សុសមារម្ភា ។ បេ ។
 អាកត្តមាទោ អានន្ត តថាគតោ កប្បំ វា តិដ្ឋយ្យ
 កប្បវសេសំ វាតិ ។ ឯវម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្តោ
 កកវតា ឧឡារិកេ ជិមិត្តេ ករិយមាទេ ឧឡារិកេ
 ឧកាសេ ករិយមាទេ ឆាសត្ថិ បដិវិជ្ជិតុំ ន កកវន្តំ
 យាជិ តិដ្ឋតុ កន្តេ កកវា កប្បំ តិដ្ឋតុ កន្តេ
 សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ
 លោកានុកម្មាយ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ
 ទេវមនុស្សានន្តិ យថាតំ មារេន បរិយុដ្ឋិតចិត្តោ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត ពាលវត្ថុ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដ៏កាន់វិញ្ញាណនិងមានអាយុ ជា
 តំបន់ពង្សវង្សថា ម្ចាស់មានន្ទ ក្រុងវេសាលី ជាទីគួរត្រេកអរ ទទេនចេតិយ
 ជាទីគួរត្រេកអរ គោតមកចេតិយ ជាទីគួរត្រេកអរ ពហុបុត្តកចេតិយ ជាទី
 គួរត្រេកអរ សត្តមចេតិយ ជាទីគួរត្រេកអរ សារន្ទចេតិយ ជាទីគួរត្រេកអរ
 បារាលចេតិយ ជាទីគួរត្រេកអរ ។ ម្ចាស់មានន្ទ ឥឡូវបានទាំង ៤ បើបុគ្គល
 ណាមួយ បានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើន បានធ្វើឲ្យដូចជាយាន
 បានដម្កល់សិប បានប្រព្រឹត្តរឿយ ។ បានសន្សំទុក បានប្រារព្ធឈ្នួលហើយ
 ។ បេ ។ ម្ចាស់មានន្ទ គប្បីគិត បើប្រាថ្នា គប្បីបិតនៅ អស់ ១ អាយុ
 កល្ប ឬ លើសជាង ១ អាយុកល្បក៏បាន ។ ឯព្រះមានន្ទដ៏មានអាយុ
 ទុកជាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនិមិត្តជាឧទ្យានិកយ៉ាងនេះហើយ ក៏
 នៅតែមិនអាចយល់សេចក្តីច្បាស់លាស់ បានឡើយ ហើយមិនបាន
 អាពាធនាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ បិតនៅអស់ ១ អាយុកល្ប បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូម
 ព្រះសុគត បិតនៅអស់ ១ អាយុកល្ប ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ជន
 ច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះ ដល់សត្វលោក
 ដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ទេវតា
 និងមនុស្សទាំងឡាយដូច្នេះសោះឡើយ ព្រោះមានចូលមកជ្រែកគំនិត ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អដ្ឋកថិយតោ

អថខោ ភកវា អាយស្មន្តំ អានន្តំ អាមន្តេសិ កន្ធ ត្វ
 អានន្ត យស្សនានិ កាលំ មញ្ញសីតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ
 ខោ អាយស្មា អានន្តោ ភកវតោ បដិស្សណ៍ត្វា
 ឧដ្ឋាយាសនា ភកវន្តំ អភិវនេត្វា បទត្ថិណំ កត្វា
 ភកវតោ អវិទូរេ អញ្ញតរស្មី រុក្ខមូលេ និសីទិ ។

អថខោ មារោ នាបិមា អចិរច្ឆក្កន្តោ អាយស្មន្តោ
 អានន្តោ ភកវន្តំ ឯតនេវេច បរិនិព្វានតុនានិ កន្តោ ភកវា
 បរិនិព្វានតុ សុគតោ បរិនិព្វានកាលោនានិ កន្តោ ភកវតោ
 ភាសិតា ខោ បនេសា កន្តោ ភកវតា វាចា ន តាវាហំ
 នាបិម បរិនិព្វាយិស្សាមិ យាវ មេ ភិក្ខុ ន សាវកា
 ភវិស្សន្តិ វិយត្តា វិជីតា វិសារនា បត្តយោគក្ខេមា
 តហុស្សតា ធម្មធរា ធម្មាទុធម្មប្បដិបដ្ឋា សាមី-
 ចិប្បដិបដ្ឋា អនុធម្មចារិនោ សកំ អាចរិយកំ
 ឧក្កហេត្វា អាចិត្តិស្សន្តិ នេសិស្សន្តិ បញ្ញាបេស្សន្តិ
 បដ្ឋបេស្សន្តិ វិវិស្សន្តិ វិភជិស្សន្តិ ឧត្តានិករិស្សន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្លែកាយ អដ្ឋកថាបិដក

លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់
 អានន្ទ អ្នកចូលទៅចុះ អ្នកចូលសំគាល់នូវកាលដែលគូរនឹងទៅក្នុងកាល
 ឥឡូវនេះចុះ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បានទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះមានព្រះ
 ភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ រួចក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយ
 ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ រួចអង្គុយទៀបគល់ឈើមួយ
 ជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

ត្រាថ្នោះ កាលបើព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ចៀសចេញទៅ មិនយូរ
 ប៉ុន្មាន មានចិត្តបាប ក៏បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគបរិនិព្វានក្នុងកាលឥឡូវនេះ
 សូមព្រះសុគតបរិនិព្វានទៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើនឥឡូវនេះ ជាពេលគួរ
 នឹងបរិនិព្វានរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះ
 ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់វេទនាហើយថា នៃមានចិត្តបាប
 ពួកភិក្ខុ ជាសាវ័ករបស់គាត់ ដែលឈ្លាសវង្ស ភ្លៀវភ្លា ដល់នូវ
 ការក្រេមបាតយោគៈ ជាពហុស្ស័ត ទ្រទ្រង់ធម៌ ប្រតិបត្តិធម៌សមគួរដល់ធម៌
 ប្រតិបត្តិដ៏សមគួរ ប្រព្រឹត្តតាមធម៌ បានរៀននូវវេទនៃអាចារ្យរបស់
 ខ្លួនហើយ ប្រាប់ សំដែង បញ្ញត្ត តាំងទុក បើក បែក ធ្វើឲ្យឆ្ងាយបាន
 ។

បណ្ណសកសង្កហិតោ បាលវត្តោ

ឧប្បន្នំ បរហ្សវាទំ សហជម្ពេន សុទ្ធិត្តហំតំ និក្ខហេត្វា
 សប្បាជិហារិយំ ធម្មំ នេសេស្មន្តិតំ ។ ឯតរហំ កន្លេ
 ភិក្ខុ កកវតោ សាវកា វិយត្តា វីជិតា វិសារទា បត្ត-
 យោគត្វេមា ពហុស្សតា ធម្មជរា ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នា
 សាមីទិប្បដិបន្នា អនុធម្មចារិយោ សកំ អាចរិយកំ
 ឧត្តហេត្វា អាចិត្តន្តំ នេសេន្តំ បញ្ញាបេន្តំ បដ្ឋបេន្តំ
 វិវាទន្តំ វិកជន្តំ ឧត្តានីតវេន្តំ ឧប្បន្នំ បរហ្សវាទំ
 សហជម្ពេន សុទ្ធិត្តហំតំ និក្ខហេត្វា សប្បាជិហារិយំ
 ធម្មំ នេសេន្តំ ។ បរិនិព្វានុទានិ កន្លេ កកវា បរិនិព្វានុ
 សុតតោ បរិនិព្វានកាលោទានិ កន្លេ កកវតោ
 កាសិកា ទោ បនេសា កន្លេ កកវតោ វាចា ន
 តាវាហំ ចាបិម បរិនិព្វាយិស្សាមិ យាវ មេ
 ភិក្ខុនិយោ ន សាវិកា ភិស្សន្តិ ។ បេ ។ យាវ

បញ្ញាសកលសង្គហិត បាលវគ្គ

បានសង្កត់សង្កិនបរហ្មវាទ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យជាកិច្ចដែលបាន
 សង្កត់សង្កិនដោយល្អតាមពាក្យ ដែលសមហេតុ ហើយសំដែងធម៌ ប្រកប
 ដោយបាដិហារ្យ នៅមិនទាន់មាន ដរាបណាទេ តថាគតនឹងមិនទាន់
 បរិនិព្វានដរាបនោះដូច្នេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ពួកភិក្ខុជា
 សាវ័ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានឈ្លាសវៃ ក្លៀវក្លា ដល់នូវការក្សេម
 ភាកយោគៈ ជាពហុស្ស្តតទ្រទ្រង់ធម៌ ប្រតិបត្តិធម៌សមគួរដល់ធម៌ប្រតិបត្តិ
 ដ៏សមគួរ ប្រព្រឹត្តតាមធម៌ ទាំងបានរៀននូវវាទៈនៃអាចារ្យរបស់ខ្លួន ហើយ
 ប្រាប់ សំដែង បញ្ញត្ត តាំងទុក បើក ចែក ធ្វើឲ្យងាយបានហើយ ទាំង
 សង្កត់សង្កិនបរហ្មវាទ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យជាកិច្ចដែលបានសង្កត់
 សង្កិនដោយល្អ តាមពាក្យដែលសមហេតុ ហើយសំដែងធម៌ប្រកបដោយ
 បាដិហារ្យបានហើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ សូមព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគបរិនិព្វានទៅ សូមព្រះសុគតបរិនិព្វានទៅ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ជាកាលគួរនឹងបរិនិព្វាន របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាស់វាចានេះ
 ហើយថា ម្ចាស់មានចិត្តបាប ពួកភិក្ខុនី ជាសាវ័កា របស់តថាគត
 មិនទាន់មានដរាបណា តថាគតនឹងមិនទាន់បរិនិព្វានដរាបនោះ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុណិយស្ស អង្គកនិបាតោ

មេ ឧទាសកា ន សាវកា កវិស្សន្តិ ។ មេ ។
 យាវ មេ ឧទាសកា ន សាវកា កវិស្សន្តិ វិយត្តា
 វិនិតា វិសារទា បត្តយោគត្វេមា ពហុស្សតា ធម្មជរា
 ធម្មានុធម្មប្បដិបទ្ធា សាមីចិប្បដិបទ្ធា អនុធម្មចារិនិយោ
 សកំ អាចរិយកំ ឧត្តហេត្វា អាចិត្តិស្សន្តិ ទេសិស្សន្តិ
 បញ្ញាបេស្សន្តិ បដ្ឋបេស្សន្តិ វិវេស្សន្តិ វិភជិស្សន្តិ ឧត្តានិ
 កវិស្សន្តិ ឧប្បន្នំ បរហ្សវាទំ សហធម្មេន សុនិក្ខហិតំ
 និក្ខហេត្វា សប្បដិហារិយំ ធម្មំ ទេសិស្សន្តិតិ ។ ឯតរហិ
 កន្លេ ឧទាសកា កកវតោ សាវកា វិយត្តា វិនិតា វិសារទា
 បត្តយោគត្វេមា ពហុស្សតា ធម្មជរា ធម្មានុធម្មប្បដិ-
 បទ្ធា សាមីចិប្បដិបទ្ធា អនុធម្មចារិនិយោ សកំ អាច-
 រិយកំ ឧត្តហេត្វា អាចិត្តិស្សន្តិ ទេសិស្សន្តិ បញ្ញាបេស្សន្តិ បដ្ឋបេស្សន្តិ
 វិវេស្តិ វិភជន្តិ ឧត្តានិករោន្តិ ឧប្បន្នំ បរហ្សវាទំ សហធម្មេន
 សុនិក្ខហិតំ និក្ខហេត្វា សប្បដិហារិយំ ធម្មំ ទេសេន្តិ ។
 បរិនិព្វានានិ កន្លេ កកវា បរិនិព្វានុ សុគតោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយ

ពួកឧបាសក ជាសាវ័ក របស់គម្ភាគត មិនទាន់មាន ដរាបណា ។ បេ ។

ពួកឧបាសិកា ជាសាវ័កា របស់គម្ភាគត ដែលឈ្លាសវង្ស ក្លៀវក្លា ដល់
 នូវការក្សេមចាកយោគៈ ជាពហុស្ស្ទត ទ្រទ្រង់ធម៌ ប្រតិបត្តិធម៌សមគួរ
 ដល់ធម៌ ប្រតិបត្តិដ៏សមគួរ ប្រព្រឹត្តតាមធម៌ បានរៀននូវវារៈនៃអាចារ្យ
 របស់ខ្លួន ហើយប្រាប់ សំដែង បញ្ញត្ត តាំងទុក បើក ចែក ធ្វើឲ្យ
 ងាយបាន បានសង្កត់សង្កិននូវបរហ័រវារៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យជាភិច្ច
 ដែលសង្កត់សង្កិនដោយល្អ តាមពាក្យដែលសមហេតុ សំដែងធម៌
 ប្រកបដោយបាដិហារ្យ នៅមិនទាន់មាន ដរាបណាទេ ។ បតិគ្រព្រះ
 អង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ ពួកឧបាសិកា ជាសាវ័កា របស់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ដែលឈ្លាសវង្ស ក្លៀវក្លា ដល់នូវការក្សេមចាកយោគៈ ជា
 ពហុស្ស្ទត ទ្រទ្រង់ធម៌ ប្រតិបត្តិធម៌ សមគួរដល់ធម៌ ប្រតិបត្តិដ៏សមគួរ ប្រ-
 ព្រឹត្តតាមធម៌ហើយ ទាំងបានរៀននូវវារៈនៃអាចារ្យរបស់ខ្លួន ហើយប្រាប់
 សំដែង បញ្ញត្ត តាំងទុក បើក ចែក ធ្វើឲ្យងាយបានហើយ
 ទាំងសង្កត់សង្កិននូវបរហ័រវារៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យជាភិច្ចដែលសង្កត់
 សង្កិនដោយល្អ តាមពាក្យដែលសមហេតុ ហើយសំដែងធម៌ ប្រកប
 ដោយបាដិហារ្យបានហើយ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ
 សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ បរិនិព្វានទៅ សូមព្រះសុគត បរិនិព្វានទៅ

បណ្ណសកសង្កហំពោ បាលីព្រោ

បរិនិព្វានកាលោទានិ កន្លេ កកវតោ កាសិតា ខោ
 បនេសា កន្លេ កកវតា វាទា ន តាវាហំ ចាបិម បរិនិព្វា-
 យិស្សនិ យាវ មេ ឥនំ ព្រហ្មចរិយំ ន ឥន្ទព្យោវ កវិស្សនិ
 ដីតញ្ច វិត្តាវតំ ពាហុជញ្ញំ បុទុក្ខតំ យាវ ទេវមនុស្សហិ
 សុប្បកាសិតន្តិ ។ ឯតវហំ កន្លេ កកវតោ ព្រហ្មច-
 រិយំ ឥន្ទព្យោវ ដីតញ្ច វិត្តាវតំ ពាហុជញ្ញំ បុទុក្ខតំ
 យាវ ទេវមនុស្សហិ សុប្បកាសិតំ ។ បរិនិព្វាតុ-
 ទានិ កន្លេ កកវា បរិនិព្វាតុ សុគតោ បរិនិព្វា-
 នកាលោទានិ កន្លេ កកវតោតិ ។ អប្បោស្សុកោ
 ត្វំ ចាបិម ហោហំ ន ចិរំ តថាគតស្ស បរិនិព្វានំ
 កវិស្សនិ ឥតោ តិល្លាំ មាសានំ អច្ចយេន តថាគតោ
 បរិនិព្វាយិស្សនីតិ ។ អថខោ កកវា ទាវាលេតិយេ
 សតោ សម្មជាតោ អាយុសម្ព័ន្ធំ ឧស្សន្តិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត បាលវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ជាកាលគួរនឹងបរិនិព្វានរបស់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន
គ្រាស់វេទនាហើយថា ម្ចាស់មានចិត្តបាប ព្រហ្មចារ្យរបស់គាត់
នេះ នៅមិនទាន់ខ្ជាប់ខ្ជួន មិនទាន់ចម្រើន មិនទាន់ផ្សាយទៅសព្វទិស គេមិន
ទាន់ដឹងច្រើនគ្នា នឹងមិនទាន់ពេញបរិបូណ៌ដ៏រាបណា មួយទៀត ពួកទេវ-
តានឹងមនុស្ស មិនទាន់ចេះសំដែងបាន ដោយប្រពៃ ដរាបណា គាត់គត
នឹងមិនបរិនិព្វាន ដរាបនោះដូច្នេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ
ព្រហ្មចារ្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ បានខ្ជាប់ខ្ជួនហើយ បានចំ-
រើនហើយ បានផ្សាយទៅសព្វទិសហើយ គេបានដឹងច្រើនគ្នាហើយ
បានពេញបរិបូណ៌ហើយ ពួកទេវតានឹងមនុស្ស ចេះសំដែងបានដោយ
ល្អហើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បរិនិព្វានទៅ សូមព្រះសុគត បរិនិព្វានទៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវ
នេះ ជាកាលគួរនឹងបរិនិព្វាន របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ ។ ម្ចាស់
មានចិត្តបាប ចូរអ្នកមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិចចុះ ការបរិនិព្វាន
របស់គាត់ មិនយូរប៉ុន្មានទេ កន្លងពេលវែងអំពីថ្ងៃនេះទៅ គាត់គត
នឹងបរិនិព្វានហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
មានសតិសម្បជញ្ញៈ ទ្រង់ដាក់កាយុសង្ខារ ឆ្លងបាលចេតិយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស អង្គពនិបាតោ

ឧស្សង្គិភោ ភក្កតា អាយុស្ម័យោ មហាក្ខមិច្ឆាលោ
 អហោសិ ភីសនកោ សលោមហំសោ នេវទុទ្ធកិយោ
 ច ដលីសុ ។ អថោ ភក្កវា ឯតមត្តំ វិទិត្វា
 តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

តុលមតុលញ្ច សម្ពំ កវស្ម័យោស្ម័យោ មុនិ

អជ្ឈត្ថតោ សមាហិតោ អភិទ្ធិ កវចមិត្តសម្ពន្ធិ ។
 អថោ អាយុស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតទហោសិ មហា
 វតាយំ ក្ខមិច្ឆាលោ សុមហា វតាយំ ក្ខមិច្ឆាលោ
 ភីសនកោ សលោមហំសោ នេវទុទ្ធកិយោ ច
 ដលីសុ ។ កោ នុ ខោ ហេតុ កោ បច្ចយោ
 មហតោ ក្ខមិច្ឆាលស្ស ចាតុភាវយាតិ ។ អថោ
 អាយុស្មា អានន្ទោ យេន ភក្កវា តេនបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា ភក្កន្តំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ អដ្ឋកថិយាន

លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ដាក់អាយុសង្ខារហើយ ក៏កើតការកក្រើក
 ផែនដីយ៉ាងធំ គួរឲ្យភ្ញាក់ភ្ញាក់ព្រៃព្រួចរោម ទាំងផ្កាក៏លាន់ឮឡើង ។
 គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនេះហើយ ក៏បន្ត
 នូវទាននេះ ក្នុងវេលានោះថា

ព្រះពុទ្ធ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់ពិចារណាឃើញ នូវព្រះនិព្វាន
 ដែលមានគុណថ្វីងមិនបានផង នូវកតផង ទ្រង់លះបង់នូវ
 សង្ខារ ដែលនាំសត្វទៅកាន់កង ទ្រង់ត្រេកអរនូវការម្ស្នក
 ខាងក្នុង (ដោយអំណាចវិបស្សនា) មានព្រះហឫទ័យតាំងមាំ
 ហើយ (ដោយអំណាចសមថៈ) ទ្រង់បានទំលាយនូវ
 បណ្តាញគឺកិលេស ដែលកើតមាននៅ ក្នុងព្រះអង្គដូចជាក្រោះ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
 អើហ្ន៎⁺ ការកក្រើកផែនដីនេះយ៉ាងធំ ការកក្រើកផែនដីនេះធំណាស់តើ
 គួរឲ្យភ្ញាក់ភ្ញាក់ ឲ្យព្រៃព្រួចរោម ទាំងផ្កាក៏លាន់ឮឡើង ។ ហេតុដូចម្តេច
 បច្ច័យដូចម្តេចហ្ន៎⁺ ដែលនាំឲ្យការកក្រើកផែនដី យ៉ាងធំម្ល៉េះ ។ ទើប
 ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ក៏ត្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

បណ្ណសកសង្គហ៍ពោ បាលវត្តោ

ឯកមន្តំ និសិដ្ឋោ ខោ អាយស្មា អានន្តោ កកមន្តំ
 ឯតទរោច មហា វតាយំ កន្តេ ភូមិចាលោ សុមហា
 វតាយំ កន្តេ ភូមិចាលោ ភីសនកោ សលោមហំសោ
 ទេវទុន្ទភិយោ ច ផលីសុ ។ កោ នុ ខោ កន្តេ
 ហេតុ កោ បច្ចយោ មហតោ ភូមិចាលស្ស
 ចាតុភាវយាតិ ។

អដ្ឋមេ អានន្ត ហេតុ អដ្ឋ បច្ចយោ មហតោ
 ភូមិចាលស្ស ចាតុភាវយ ។ កតមេ អដ្ឋ ។ យំ អានន្ត
 មហាបឋី ឧទកេ បតិដ្ឋិតា ឧទកំ វតេ បតិដ្ឋិតំ
 វតោ អាកាសដ្ឋោ ហោតិ សោ អានន្ត សមយោ យំ
 មហាវតា វាយន្តំ មហាវតា វាយន្តា ឧទកំ កម្មេន្តំ
 ឧទកំ កម្មិតំ បឋី កម្មេតិ អយំ អានន្ត បឋីមោ ហេតុ
 បឋីមោ បច្ចយោ មហតោ ភូមិចាលស្ស ចាតុភាវយ ។
 បុន ចបំ អានន្ត សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា វេទិមា
 ចេតោវសិប្បត្តោ ទេវតា មហិទ្ធិកា មហានុភាវ

បណ្ណាសកាសង្គហិត ចាលវត្ថុ

លុះព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏
 មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការកក្រើកផែនដីនេះយ៉ាង
 ធំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការកក្រើកផែនដីនេះ ធំពេកណាស់តើ គួរ
 ឲ្យភូកភូក គួរឲ្យប្រើប្រាស់រោម ទាំងផ្កាកំលាន់ព្យួរឡើង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចម្រើន ហេតុដូចម្តេច បច្ច័យដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលនាំឲ្យកើតការកក្រើក
 ផែនដី យ៉ាងធំម្ល៉េះ ។

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ត ហេតុបច្ច័យដែលនាំឲ្យកើតការកក្រើក
 ផែនដីនេះមាន ៨ យ៉ាង ។ ហេតុបច្ច័យទាំង ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេច
 ខ្លះ ។ ម្ចាស់អានន្ត មហាប្រធាននេះ ប្រតិស្ថាននៅលើទឹក ឯទឹក
 ប្រតិស្ថាននៅលើខ្យល់ ខ្យល់ប្រតិស្ថាននៅលើអាកាស ម្ចាស់អានន្ត
 សម័យដែលមានខ្យល់បក់ ខ្យល់ធំដែលបក់នោះ រមែងធ្វើទឹកឲ្យកក្រើក
 ឯទឹកដែលកក្រើកមកហើយ ក៏ធ្វើផែនដី ឲ្យកក្រើកដែរ ម្ចាស់អានន្ត
 នេះជាហេតុ ជាបច្ច័យទី ១ ដែលនាំឲ្យកើតការកក្រើកផែនដី យ៉ាងធំ ។
 ម្ចាស់អានន្ត មួយទៀត សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ដែលមានបូជ្ជ
 ដល់នូវការស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងចិត្តបូរណ៍ដែលមានបូជ្ជធំ មានអានុភាពធំ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស អង្គកនិបាតោ

តស្ស បរិគ្គា បឋវីសញ្ញា ភាវិតា ហោតិ អប្បមាណា
 អាចោសញ្ញា សោ ឥមំ បឋវី កម្សតិ សំកម្សតិ
 សម្បកម្សតិ អយំ អាណន្ទ ធុតិយោ ហេតុ ធុតិយោ
 បច្ចយោ មហតោ ភ្លមិចាលស្ស ចាតុភារិយ ។ បុន
 ចបរំ អាណន្ទ យនា ពោធិសត្តោ តុសិតា កាយា
 ចរិត្វា សតោ សម្បជានោ មាតុ កុច្ឆិ ធុត្តមតិ តនាយំ
 បឋវី កម្សតិ សំកម្សតិ សម្បកម្សតិ អយំ អាណន្ទ
 តតិយោ ហេតុ តតិយោ បច្ចយោ មហតោ ភ្លមិចា-
 លស្ស ចាតុភារិយ ។ បុន ចបរំ អាណន្ទ យនា ពោធិ-
 សត្តោ សតោ សម្បជានោ មាតុ កុច្ឆិស្មា ធុត្តមតិ
 តនាយំ បឋវី កម្សតិ សំកម្សតិ សម្បកម្សតិ អយំ
 អាណន្ទ ចតុត្តោ ហេតុ ចតុត្តោ បច្ចយោ មហតោ
 ភ្លមិចាលស្ស ចាតុភារិយ ។ បុន ចបរំ អាណន្ទ
 យនា តថាគតោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិ អភិសម្ពុជ្ឈតិ
 តនាយំ បឋវី កម្សតិ សំកម្សតិ សម្បកម្សតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ អដ្ឋកថិយ

បុគ្គលនោះ បានចំរើនបរិសេញា ឲ្យមានកំឡាំងតិច ចំរើនអាបោសញ្ញា
 ឲ្យមានកំឡាំងច្រើន បុគ្គលនោះ វែមងងឹតផែនដីនេះ ឲ្យកក្រើករំភើប ញាប់
 ញាវបាន ម្នាលអាទន្ទ នេះជាហេតុ ជាបច្ច័យទី ២ ដែលនាំឲ្យកើតការ
 កក្រើកផែនដី ជាយ៉ាងធំ ។ ម្នាលអាទន្ទ មួយទៀត កាលណាដែលព្រះ
 ពោធិសត្វ ច្យុតចាកពួកទេវតា ដែលបិតនៅក្នុងឋានតុស៊ីតមានសតិវិនិច្ឆ័យ
 សម្បជញ្ញៈ យាងចុះកាន់ព្រះមាតុទទេវ ក្នុងកាលនោះផែនដីនេះ តែង
 កក្រើករំភើប ញាប់ញាវ ម្នាលអាទន្ទ នេះជាហេតុ ជាបច្ច័យទី ៣ ដែល
 នាំឲ្យកក្រើកផែនដី ជាយ៉ាងធំ ។ ម្នាលអាទន្ទ មួយទៀត កាលណា
 ដែលពោធិសត្វ មានសតិវិនិច្ឆ័យសម្បជញ្ញៈ ទ្រង់ប្រសូតចាកព្រះមាតុទទេវ
 ក្នុងកាលនោះ ផែនដីនេះ តែងកក្រើករំភើបញាប់ញាវ ម្នាលអាទន្ទ នេះជា
 ហេតុ ជាបច្ច័យទី ៤ ដែលនាំឲ្យកក្រើកផែនដី ជាយ៉ាងធំ ។ ម្នាល
 អាទន្ទ មួយទៀត កាលណា ដែលព្រះតថាគត ត្រាស់ដឹងនូវអនុត្តរសម្មា-
 សម្ពោធិញ្ញាណ ក្នុងកាលនោះ ផែនដីនេះ តែងកក្រើករំភើបញាប់ញាវ

បណ្ណសកសង្គហិតោ បាលរត្នោ

អយំ អានន្ទ បញ្ចមោ ហេតុ បញ្ចមោ បច្ចយោ
 មហតោ ក្ខមិតាលស្ស ទាតុភារាយ ។ បុន ចបរំ
 អានន្ទ យនា តថាគតោ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បរិត្តតិ
 តនាយំ បឃី កម្មតិ សំកម្មតិ សម្មកម្មតិ អយំ
 អានន្ទ ធម្មោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចយោ មហតោ ក្ខមិតា-
 លស្ស ទាតុភារាយ ។ បុន ចបរំ អានន្ទ យនា
 តថាគតោ សតោ សម្មជាតោ អាយុសម្មាសំ ឧស្សជ្ជតិ
 តនាយំ បឃី កម្មតិ សំកម្មតិ សម្មកម្មតិ អយំ
 អានន្ទ សត្តមោ ហេតុ សត្តមោ បច្ចយោ មហតោ
 ក្ខមិតាលស្ស ទាតុភារាយ ។ បុន ចបរំ អានន្ទ
 យនា តថាគតោ អនុបាទិសេសាយ និព្វាននាតុយា
 បរិនិព្វាយតិ តនាយំ បឃី កម្មតិ សំកម្មតិ
 សម្មកម្មតិ អយំ អានន្ទ អដ្ឋមោ ហេតុ អដ្ឋមោ
 បច្ចយោ មហតោ ក្ខមិតាលស្ស ទាតុភារាយ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត បាលវន្ត

ម្នាលអានន្ទ នេះជាហេតុ ជាបច្ច័យទី ៥ ដែលនាំឲ្យកើតការកក្រើកផែនដី
 ជាយ៉ាងធំ ។ ម្នាលអានន្ទ មួយទៀត កាលណាដែលព្រះតថាគត ញ៉ាំង
 អនុត្តរធម្មចក្រ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ កាលនោះផែនដីនេះ តែងកក្រើករំភើបញ្ចាប់
 ញ័រ ម្នាលអានន្ទ នេះជាហេតុ ជាបច្ច័យទី ៦ ដែលនាំឲ្យកើតការកក្រើក
 ផែនដីជាយ៉ាងធំ ។ ម្នាលអានន្ទ មួយទៀត កាលណា ដែលព្រះតថា-
 គតមានសតិវិនិច្ឆ័យសម្បជញ្ញៈ ដាក់ចុះនូវអាយុសង្ខារ ក្នុងកាលនោះ ផែន
 ដីនេះ តែងកក្រើករំភើបញ្ចាប់ញ័រ ម្នាលអានន្ទ នេះជាហេតុ ជាបច្ច័យ
 ទី ៧ ដែលនាំឲ្យកក្រើកផែនដី ជាយ៉ាងធំ ។ ម្នាលអានន្ទ មួយ
 ទៀត កាលណាដែលព្រះតថាគត បរិនិព្វាន ដោយអនុបាទិសេសនិព្វា-
 នធាតុ ក្នុងកាលនោះផែនដីនេះ តែងកក្រើករំភើបញ្ចាប់ញ័រ ម្នាលអានន្ទ
 នេះជាហេតុ ជាបច្ច័យទី ៨ ដែលនាំឲ្យការកក្រើកផែនដី ជាយ៉ាងធំ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

ឥមេ ខោ អាណន្ទ អដ្ឋ ហេតុ អដ្ឋ បច្ចយា មហានោ

ភូមិចាលស្ស ចាតុកាវយាតិ ។

(១)
បាលវត្តោ ទុតិយោ ។

គិប្រិទ្ធាជំ

ឥច្ឆា អលញ្ញា សំខិតំ គយា អភិកុដា តេ សហ

វិមោក្ខោ ទ្វេ ច វេហារា បរិសា ភូមិចាលេន ចាតិ។

១ វិ. ម. ព្រឹមបាលវត្តោ ទុតិយោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ម្នាលអានន្ទ ហេតុបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យកើតការកកើតផែនដី ជាយ៉ាងដ៏
មាន ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ បាលវគ្គទី ២ ។

ឧទានកង់បាលវគ្គនោះ គឺ

និយាយអំពីសេចក្តីប្រាថ្នា ១ ភិក្ខុដែលគួរ ១ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់សំដែងធម៌ ដោយសង្ខេប ១ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់គង់ក្នុងគយាស័សប្រទេស ១ អភិកាយតនៈ ១ វិមោក្ខ ១
ពោហារ ២ លើក បរិសទ្ធ ១ ផែនដីកកើត ១ ។

យមកវិគ្គោ

[៧៨] សឆោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ហោតិ នោ សីលវា ឯ
សោ តេន អន្កេន អបរិប្បរោ ហោតិ តេន តំ អន្កំ
បរិប្បរេតតំ កំណាហំ^(១) សឆោ ច អស្សំ សីលវា ចាតិ
យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សឆោ ច ហោតិ សីលវា
ច ឯ សោ តេន អន្កេន បរិប្បរោ ហោតិ ។ សឆោ ច
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ហោតិ សីលវា ច នោ ពហុស្សតោ ឯ
សោ តេន អន្កេន អបរិប្បរោ ហោតិ តេន អន្កំ
បរិប្បរេតតំ កំណាហំ សឆោ ច អស្សំ សីលវា ច
ពហុស្សតោ ចាតិ យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សឆោ ច
ហោតិ សីលវា ច ពហុស្សតោ ច ឯ សោ តេន អន្កេន
បរិប្បរោ ហោតិ ។ សឆោ ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ហោតិ
សីលវា ច ពហុស្សតោ ច នោ ធម្មកថិកោ ។ បេ ។
ធម្មកថិកោ ច នោ បរិសាវចរោ ។ បេ ។ បរិសាវចរោ
ច នោ វិសាវនោ បរិសាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។ បេ ។

យមកវិគ្គ

[៧៨] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធា តែមិនមាន
សីលទេ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មិនបរិបូរដោយអង្គនោះ ភិក្ខុ
នោះ គួរបំពេញអង្គនោះ ដោយបំណងថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអាត្មាអញគប្បី
ជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា ភិក្ខុជា
អ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង យ៉ាងនេះ ទើបភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា បរិបូរ
ដោយអង្គនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីល
ផង តែមិនមែនជាពហុស្សត្រទេ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនបរិបូរ
ដោយអង្គនោះ ភិក្ខុនោះគួរបំពេញអង្គនោះ ដោយបំណងថា ធ្វើដូចម្តេច
ហ្ន៎ ឲ្យអាត្មាអញ គប្បីជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង ជាពហុស្សត្រផង
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង ជា
ពហុស្សត្រផងហើយ យ៉ាងនេះ ទើបភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា បរិបូរដោយអង្គ
នោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង ជា
ពហុស្សត្រផង តែមិនមែនធម្មកថិកទេ ។ បេ ។ ជាធម្មកថិកផង តែមិន
មែនជាអ្នកចូលទៅកាន់បរិសទ្យទេ ។ បេ ។ ជាអ្នកចូលទៅកាន់បរិសទ្យ
ផង តែមិនមែនជាអ្នកភ្ញៀវវត្ត ខាងសំដែងធម្មកណ្តាលបរិសទ្យទេ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អង្គពនិបាតោ

វិសារនោ ច បរិសាយ ធម្មំ នេសេតិ នោ ចតុន្នំ ឈានានំ
 អាកិចេតសិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាម-
 លាភី ហោតិ អតិច្ឆលាភី អកសិរលាភី ។ បេ ។
 ចតុន្នំ ឈានានំ អាកិចេតសិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហា-
 រានំ និកាមលាភី ហោតិ អតិច្ឆលាភី អកសិរ-
 លាភី នោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ
 បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សង្ខតត្វា
 ឧបសម្បជ្ជេ វិហរតិ ឯវំ សោ តេន អន្តេន
 អបរិបូរោ ហោតិ តេន តំ អន្តំ បរិបូរេតតំ តិដ្ឋាហំ
 សន្នោ ច អស្សំ សីលវា ច ពហុស្សតោ ច
 ធម្មកថិតោ ច បរិសាវចរោ ច វិសារនោ
 ច បរិសាយ ធម្មំ នេសេយ្យំ ចតុន្នំ ឈានានំ
 អាកិចេតសិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី
 អស្សំ អតិច្ឆលាភី អកសិរលាភី អាសវានំ
 ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ
 សយំ អភិញ្ញា សង្ខតត្វា ឧបសម្បជ្ជេ វិហរេយ្យន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថិយាគ

ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា ខាងសំដែងធម៌កណ្តាលបរិសទ្ធសធីន តែជាអ្នកមិនបានតាម
 ប្រាថ្នា មិនបានដោយឆ័យ មិនបានដោយស្រួល នូវឈានចាំង៤ ដែល
 ជាធម៌អាស្រ័យនៅនឹងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នទេ
 ។ បេ ។ ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានដោយឆ័យ បានដោយស្រួល នូវ
 ឈានចាំង៤ ដែលជាធម៌អាស្រ័យនៅនឹងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ
 ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង តែមិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ នឹង
 បញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈចាំងឡាយដោយប្រាជ្ញា
 ដ៏ទុត្តម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្នទេ យ៉ាងនេះ ទើបភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា
 មិនបរិបូរដោយអង្គនោះ ភិក្ខុនោះ គួរបំពេញអង្គនោះ ដោយបំណងថា
 ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអាត្មាអញ គប្បីជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង ជា
 ពហុសូត្រផង ជាធម្មកថិកផង ជាអ្នកចូលទៅកាន់បរិសទ្ធសធីន ជាអ្នកភ្ញៀវ
 ក្លាខាងសំដែងធម៌កណ្តាលបរិសទ្ធសធីន ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានដោយ
 ឆ័យ បានដោយស្រួល នូវឈានចាំង៤ ដែលជាធម៌អាស្រ័យនៅនឹងចិត្ត
 ដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង ហើយធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់
 អាសវៈចាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុត្តម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ យមកវត្តោ

យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សន្ទោ ច ហោតិ សីលវា
 ច ពហុស្សុតោ ច ធម្មតថិកោ ច បរិសាវចរោ ច
 វិសារោ ច បរិសាយ ធម្មំ នេសេតិ ចតុន្នំ ឈានានំ
 អាកិចេតសីកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី
 ហោតិ អតិច្ឆលាភី អតតសិវលាភី អាសវានំ ខយា
 អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចៈកត្វា ឧបសម្បជ្ឈ វិហរតិ ឯវំ សោ តេន
 អន្តេន បរិបូរោ ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ
 ធម្មេហិ សមន្មាតតោ ភិក្ខុ សមន្តប្បាសាទិកោ ច
 ហោតិ សព្វាការបរិបូរោ ចាតិ ។

[៧៩] សន្ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ហោតិ នោ សីលវា
 ឯវំ សោ តេន អន្តេន អបរិបូរោ ហោតិ តេន តំ
 អន្តំ បរិបូរេតតំ តិដ្ឋាហំ សន្ទោ ច អស្សំ សីលវា
 ចាតិ យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សន្ទោ ច ហោតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមកវត្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង
 ជាពហុស្សតផង ជាធម្មកថិកផង ជាអ្នកចូលទៅកាន់បរិសទ្យផង
 ជាអ្នកភ្ញៀវភ្លាខាងសំដែងធម៌កណ្តាលបរិសទ្យផង ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា
 បានដោយឆ័យ បានដោយស្រួល នូវឈានទាំង ៤ ដែលជាធម៌
 អាស្រ័យនៅនឹងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង ហើយ
 បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវចេតនាវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមាន
 អាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួន
 ឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង យ៉ាងនេះ ទើបភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា បរិបូរ ដោយអង្គ
 នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូរ ដោយធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះ
 ឈ្មោះថា ជាអ្នកបណ្តុះសេចក្តីជ្រះថ្លា ឲ្យកើតដោយគ្រប់គ្រាន់ផង ឈ្មោះ
 ថា ជាអ្នកបរិបូរ ដោយអាការៈ គឺចំណែកនៃសមណធម៌សព្វគ្រប់ផង ។

(៧៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធា តែមិនមានសីលទេ
 យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មិនបរិបូរ ដោយអង្គនោះ ភិក្ខុនោះគួរបំពេញ
 អង្គនោះ ដោយបំណងថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ អាត្មាអញ គប្បីជាអ្នកមានសទ្ធា
 ផង មានសីលផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អង្គនិបាតោ

សីលវា ច ឯវំ សោ តេន អង្កេន បរិបូរោ
 ហោតិ ។ សន្នោ ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ហោតិ សីលវា ច
 នោ ពហុស្សុតោ ។ បេ ។ ពហុស្សុតោ ច នោ
 ធម្មកថីកោ ។ បេ ។ ធម្មកថីកោ ច នោ បរិសា-
 វចរោ ។ បេ ។ បរិសាវចរោ ច នោ វិសារនោ បរិសាយ
 ធម្មំ នេសេតិ ។ បេ ។ វិសារនោ ច បរិសាយ ធម្មំ
 នេសេតិ(១)យេ ច តេ សន្តា វិមោក្ខា អតិក្កម្ម រូបេ
 អរូចា តេ កាយេន ដុស្តិត្វា វិហរតិ នោ អាសវានំ
 ខយា អនាសវំ ចេតាវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋវេ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិត្តា ឧបសម្មជ្ឈ វិហរតិ ឯវំ សោ តេន
 អង្កេន អបរិបូរោ ហោតិ តេន តំ អង្គំ បរិបូរេតតំ
 កិញ្ញាហំ សន្នោ ច អស្សំ សីលវា ច ពហុស្សុតោ
 ច ធម្មកថីកោ ច បរិសាវចរោ ច វិសារនោ ច
 បរិសាយ ធម្មំ នេសេយ្យំ យេ ច តេ សន្តា វិមោក្ខា
 អតិក្កម្ម រូបេ អរូចា តេ កាយេន ដុស្តិត្វា វិហរេយ្យំ

១ ឧ. ម. ឯវុត្តេ នោ ចាតិ អមំ បាហិ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កនិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

មានសីលផង យ៉ាងនេះ ទើបភិក្ខុនោះឈ្មោះថា បរិបូរ ដោយអង្គនោះ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកមានសទ្ធាផង មានសីលផង តែមិនមែនជា
 ពហុស្ស្រតទេ ។ បេ ។ ជាពហុស្ស្រតផង តែមិនមែនជាធម្មកថិកទេ ។ បេ ។
 ជាធម្មកថិកផង តែមិនមែនជាអ្នកចូលទៅកាន់បរិសទ្យទេ ។ បេ ។ ជាអ្នក
 ចូលទៅកាន់បរិសទ្យផង តែមិនមែនជាអ្នកភ្ញៀវភ្នំខាងសំដែងធម៌កណ្តាល
 បរិសទ្យទេ ។ បេ ។ ជាអ្នកភ្ញៀវភ្នំខាងសំដែងធម៌កណ្តាលបរិសទ្យផង
 ជាអ្នកពាល់ត្រូវនូវពួកវិមោក្ខដ៏ល្អិត ជាអរូបជ្ឈានដែលកន្លងផុតនូវរូបជ្ឈាន
 ដោយនាមកាយផង តែមិនទាន់ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ
 នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយ
 ប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ននៅឡើយ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះ
 ឈ្មោះថា មិនទាន់បរិបូរ ដោយអង្គនោះ ភិក្ខុនោះគួរបំពេញអង្គនោះ
 ដោយបំណងថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអាត្មាអញ គប្បីជាអ្នកមានសទ្ធាផង
 មានសីលផង ជាពហុស្ស្រតផង ជាធម្មកថិកផង ជាអ្នកចូលទៅកាន់បរិសទ្យ
 ផង ជាអ្នកភ្ញៀវភ្នំខាងសំដែងធម៌កណ្តាលបរិសទ្យផង ជាអ្នកពាល់ត្រូវនូវ
 ពួកវិមោក្ខដ៏ល្អិត ជាអរូបជ្ឈាន ដែលកន្លងផុតរូបជ្ឈាន ដោយនាមកាយផង

បណ្ណសកសង្គហិតោ យមរាត្នោ

អាសវំ ឧយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តំ ចញ្ញាវិមុត្តំ ទិដ្ឋវ
 ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ឈ វិហរេយ្យន្តិ
 យតោ ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សន្នោ ច ហោតិ សីលវា
 ច ពហុស្សុតោ ច ធម្មកថិកោ ច បរិសាវចរោ ច
 វិសារោ ច បរិសាយ ធម្មំ នេសេតិ យេ ច តេ សត្តា
 វិហេត្វា អតិក្កម្ម រូបេ អរូទា តេ កាយេន ផុសិត្វា
 វិហរតិ អាសវំ ឧយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហរតិ ឯវំ សោតេន អន្តេន បរិបូរោ ហោតិ ។ ឥមេហិ
 ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ សមន្ត-
 ប្បាសាទិកោ ច ហោតិ សព្វការបរិបូរោ ចាតិ ។

[៨០] ឯកំ សមយំ ភគវា នាទិកេ
 វិហរតិ កិញ្ញការសេ ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។ ភទន្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភគវតោ
 បច្ចុស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវេច មរណស្សតិ
 ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហាប្បលា ហោតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមកវន្ត

បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវចេតនាវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមាន
 អាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈ ទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុត្តម ដោយខ្លួន
 ឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា ភិក្ខុជាអ្នកមាន
 សង្ខត្ត មានសីលធម៌ ជាពហុស្ស្រតធម៌ ជាធម្មកថិកធម៌ ជាអ្នកចូល
 ទៅកាន់បរិសទ្ធផល ជាអ្នកក្លៀវក្លាខាងសំដែងធម៌កណ្តាបេបរិសទ្ធផល
 ជាអ្នកពាលត្រូវនូវពួកវិមោក្ខដ៏ល្អិត ជាអរូបជ្ឈាន ដែលកន្លងផុតនូវរូបជ្ឈាន
 ដោយនាមកាយធម៌ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈ
 ទាំងឡាយ យ៉ាងនេះ ទើបភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា បរិបូរ ដោយអង្គនោះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូរ ដោយធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា ជា
 អ្នកបណ្តុះសេចក្តីជ្រះថ្លា ឲ្យកើតដោយគ្រប់គ្រាន់ផង ឈ្មោះថា ជាអ្នក
 បរិបូរ ដោយអាការៈ គឺចំណែកនៃសមណធម៌សព្វគ្រប់ផង ។

(៨០) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងតិរញ្ញកា-
 វសថៈ (ប្រាសាទឥដ្ឋ) ដ៏តនាទឹកគ្រាម ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះ ទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កា របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះ
 អង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មរណសូត្រ ដែលភិក្ខុចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ មានផលច្រើន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អដ្ឋកថិយតោ

មហានិសំសារ អមតោគុណ អមតបរិយោសាណ ភាវេជ
នោ តុម្លៃ ភិក្ខុវេ មរណស្សតិទ្ធិ ។

ឯវំ វុត្តេ អពាតរោ ភិក្ខុ កកវន្តំ ឯតទរោច អហំ
ខោ កន្តេ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ យថាកំចំ បទ ត្វំ
ភិក្ខុ ភាវេសិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ ឥធ មយ្ហំ កន្តេ ឯវំ
ហោតិ អហោ វតាហំ វតិទ្ធិវំ ជីវេយ្យំ កកវតោ សាសនំ
មនសិកវេយ្យំ ពហុ វត មេ កតមស្សតិ ឯវំ ខោ
អហំ កន្តេ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។

អពាតរោចិ ខោ ភិក្ខុ កកវន្តំ ឯតទរោច អហំចិ
ខោ កន្តេ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ យថាកំចំ បទ ត្វំ
ភិក្ខុ ភាវេសិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ ឥធ មយ្ហំ កន្តេ ឯវំ
ហោតិ អហោ វតាហំ ទិវសំ ជីវេយ្យំ កកវតោ សាសនំ
មនសិកវេយ្យំ ពហុ វត មេ កតមស្សតិ ឯវំ ខោ
អហំ កន្តេ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អដ្ឋកថិយាគ

មានអានិសង្សច្រើន ឈមចុះទាន់អមតៈ មានអមតៈជាទីបំផុត ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ បានចំរើនមរណសូត្រ ឬទេ ។

កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុមួយរូប
ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះ
អង្គចំរើនមរណសូត្រ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ចុះអ្នកចំរើនមរណសូត្រ ដូចម្តេច ។
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ អាត្មាអញ គប្បីរស់នៅ អស់យប់នឹងថ្ងៃ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើ
ទុកក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាត្មាអញ
គប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបានច្រើន (ក្នុងសាសនារបស់ព្រះអង្គ) បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ចំរើនមរណសូត្រ យ៉ាងនេះ ។

មានភិក្ខុមួយរូបទៀត ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ចំរើនមរណសូត្រដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ចុះអ្នកចំរើនមរណសូត្រដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះ
អង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ អាត្មាអញ គប្បីរស់នៅ
អស់ ១ ថ្ងៃ អាត្មាអញ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបានច្រើន បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ចំរើនមរណសូត្រយ៉ាងនេះ ។

បណ្ណសកសង្ក្ខារោ យមកវត្តោ

អញ្ញាតវេបី ខោ ភិក្ខុ ភក្កវន្តំ ឯតទរោច អហំបិ
 ខោ កន្តោ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ យថាកថំ បន
 ត្ថំ ភិក្ខុ ភាវេសិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ ឥធម មយ្ហំ កន្តោ
 ឯវំ ហោតិ អហោ វតាហំ ឧបឡង្គិវសំ ជីវេយ្យំ ភក្កវតោ
 សាសនំ មនសិកវេយ្យំ ពហុ វត មេ កតមស្សាតិ
 ឯវំ ខោ អហំ កន្តោ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។

អញ្ញាតវេបី ខោ ភិក្ខុ ភក្កវន្តំ ឯតទរោច អហំបិ
 ខោ កន្តោ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ យថាកថំ បន ត្ថំ
 ភិក្ខុ ភាវេសិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ ឥធម មយ្ហំ កន្តោ ឯវំ
 ហោតិ អហោ វតាហំ តទន្តំ ជីវេយ្យំ យទន្តំ ឯកំ
 បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញាមិ ភក្កវតោ សាសនំ មនសិកវេយ្យំ
 ពហុ វត មេ កតមស្សាតិ ឯវំ ខោ អហំ កន្តោ
 ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។

អញ្ញាតវេបី ខោ ភិក្ខុ ភក្កវន្តំ ឯតទរោច
 អហំបិ ខោ កន្តោ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមកវគ្គ

មានភិក្ខុមួយរូបទៀត ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ចម្រើនមរណសូត្រដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ចុះអ្នក
 ចម្រើនមរណសូត្រដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គមាន
 សេចក្តីត្រូវនិយាយនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ អាត្មាអញ គប្បីរស់នៅអស់កន្លះ
 ថ្ងៃ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបានច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គចម្រើនមរណសូត្រ យ៉ាងនេះ ។

មានភិក្ខុមួយរូបទៀត ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ចម្រើនមរណសូត្រដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ចុះអ្នកចម្រើន
 មរណសូត្រ ដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គ មាន
 សេចក្តីត្រូវនិយាយនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ អាត្មាអញ គប្បីរស់នៅត្រឹមខណៈ
 ឆាន់ចង្កាន់បិណ្ឌបាតម្តង អាត្មាអញ គប្បីធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រៀន
 ប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបានច្រើន
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចម្រើនមរណសូត្រយ៉ាងនេះ ។

មានភិក្ខុមួយរូបទៀត ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ចម្រើនមរណសូត្រដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

យថាភិក្ខុំ បន ភិក្ខុ ភាវេសិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ ឥធម្មំ កន្តេ ឯវំ ហោតិ អហោ វតាហំ តទន្តំ ដីវេយ្យំ
 យទន្តំ ឧបឡាបិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញាមិ កកវតោ សាសនំ
 មនសិកវេយ្យំ ពហុ វត មេ កតមស្សតិ ឯវំ ខោ
 អហំ កន្តេ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។

អញ្ញាតោច ខោ ភិក្ខុ កកវតំ ឯតទវេច អហំច
 ខោ កន្តេ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ យថាភិក្ខុំ បន ភិក្ខុ
 ភាវេសិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ ឥធម្មំ កន្តេ ឯវំ
 ហោតិ អហោ វតាហំ តទន្តំ ដីវេយ្យំ យទន្តំ ចត្តារោ
 បញ្ច អាណាបេ សង្ខាទិត្វា(១) អដ្ឋោហារមិ កកវតោ
 សាសនំ មនសិកវេយ្យំ ពហុ វត មេ កតមស្សតិ
 ឯវំ ខោ អហំ កន្តេ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។

១ ឧ. សង្ខត្វា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយាត

ម្នាលភិក្ខុ ចុះអ្នកចំរើនមរណស្សតិ ដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ឥឡូវនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎⁺
 អាត្មាអញ គប្បីរស់នៅបានត្រឹមខណៈឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌ បាតពាក់កណ្តាល
 អាត្មាអញ គប្បីធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ អាត្មាអញគប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបានច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ចំរើននូវមរណស្សតិ យ៉ាងនេះ ។

មានភិក្ខុមួយរូបទៀត ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គចំរើនមរណស្សតិដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុ ចុះ
 អ្នកចំរើនមរណស្សតិ ដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎⁺ ឲ្យអាត្មាអញ គប្បី
 រស់នៅបានត្រឹមខណៈ ដែលទំពាតំនូតបាយ ៤ ឬ ៥ តំនូត លេចចូល
 ទៅ អាត្មាអញគប្បីធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបានច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ចំរើនមរណស្សតិ យ៉ាងនេះ ។

បណ្ណសកសង្កត់តោ យមរវត្តោ

អញ្ញាតរោមី ខោ ភិក្ខុ ភក្កវន្តំ ឯតទលោច អហំបិ
 ខោ កន្លេ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ យថាកុំ បន
 ត្ថំ ភិក្ខុ ភាវេសិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ ឥធម៌ មយ្ហំ កន្លេ ឯវំ
 ហោតិ អហោ វតាហំ តទន្តំ ដីវេយ្យំ យទន្តំ ឯកំ
 អាណេមំ សង្ខាទិត្វា អជ្ឈោហារមិ ភក្កវតោ សាសនំ
 មនសិករេយ្យំ ពហុ វត មេ កតមស្សាតិ ឯវំ ខោ
 អហំ កន្លេ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។

អញ្ញាតរោមី ខោ ភិក្ខុ ភក្កវន្តំ ឯតទលោច អហំបិ
 ខោ កន្លេ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ យថាកុំ បន ត្ថំ
 ភិក្ខុ ភាវេសិ មរណស្សតិទ្ធិ ។ ឥធម៌ មយ្ហំ កន្លេ ឯវំ
 ហោតិ អហោ វតាហំ តទន្តំ ដីវេយ្យំ យទន្តំ
 អស្សសិត្វា វា បស្សសាមិ បស្សសិត្វា វា អស្សសាមិ
 ភក្កវតោ សាសនំ មនសិករេយ្យំ ពហុ វត មេ កតម-
 ស្សាតិ ឯវំ ខោ អហំ កន្លេ ភាវេមិ មរណស្សតិទ្ធិ ។

បណ្ណាល័យកង្កែប យមរាស្ត្រ

មានភិក្ខុមួយរូបទៀត ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចំរើនមរណសូត្រដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ចុះ
 អ្នកចំរើនមរណសូត្រដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះខ្ញុំព្រះ
 អង្គ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ អាត្មាអញ គប្បីរស់នៅ
 ត្រឹមឧណៈ ទំពារលេបអស់ ១ ពំនូត អាត្មាអញ គប្បីធ្វើទុក្ខនិច្ចនូវ
 ពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការ
 ឲ្យបានច្រើនបពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចំរើនមរណសូត្រយ៉ាងនេះ ។

មានភិក្ខុមួយរូបទៀត ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចំរើនមរណសូត្រដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ចុះអ្នកចំរើនមរណសូត្រ ដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ
 ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ អាត្មាអញគប្បីរស់
 នៅត្រឹមឧណៈដែលដកដង្ហើមចូល ហើយចេញ ឬដកដង្ហើមចេញ ហើយ
 ចូល អាត្មាអញ គប្បីធ្វើទុក្ខនិច្ចនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ អាត្មាអញគប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបានច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ចំរើនមរណសូត្រ យ៉ាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អង្គកថា

ឯវំ វុត្តេ ភក្កវា តេ ភិក្ខុ ឯតទេវេន យាយំ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ មរណស្សនី ភាវេតិ អហោ វតាហំ
 វត្ថុន្តំ ជីវេយ្យំ ភក្កវតោ សាសនំ មនសិកវេយ្យំ
 ពហុ វត មេ កតមស្សនី ។ យោ ចាយំ(១) ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឯវំ មរណស្សនី ភាវេតិ អហោ វតាហំ ទិវសំ
 ជីវេយ្យំ ភក្កវតោ សាសនំ មនសិកវេយ្យំ ពហុ វត
 មេ កតមស្សនី ។ យោ ចាយំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ឯវំ មរណស្សនី ភាវេតិ អហោ វតាហំ ឧបឡ្ហនិវសំ
 ជីវេយ្យំ ភក្កវតោ សាសនំ មនសិកវេយ្យំ ពហុ វត មេ
 កតមស្សនី ។ យោ ចាយំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ មរណ-
 ស្សនី ភាវេតិ អហោ វតាហំ តទន្តំ ជីវេយ្យំ យទន្តំ
 ឯកំ បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញាមិ ភក្កវតោ សាសនំ មនសិក-
 វេយ្យំ ពហុ វត មេ កតមស្សនី ។ យោ ចាយំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ឯវំ មរណស្សនី ភាវេតិ អហោ វតាហំ តទន្តំ
 ជីវេយ្យំ យទន្តំ ឧបឡ្ហបិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញាមិ ភក្កវតោ
 សាសនំ មនសិកវេយ្យំ ពហុ វត មេ កតមស្សនី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិយក

កាលបើ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុណា ចំរើនមរណសូត្រ ដោយសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎
ឲ្យអាត្មាអញ គប្បីរស់នៅ អស់យប់នឹងថ្ងៃ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើទុក្ខកងចិត្ត
នូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការ
ឲ្យបានច្រើន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ចំរើនមរណសូត្រដោយ
សេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអាត្មាអញ គប្បីរស់នៅអស់
១ថ្ងៃ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើទុក្ខកងចិត្តនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការឲ្យបានច្រើន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុណា ចំរើនមរណសូត្រ ដោយសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎
អាត្មាអញ គប្បីរស់នៅ អស់កន្លះថ្ងៃ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើទុក្ខកងចិត្តនូវពាក្យ
ប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបាន
ច្រើន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ចំរើនមរណសូត្រ ដោយសេចក្តី
ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអាត្មាអញគប្បីរស់នៅត្រឹម១ណៈ
ឆាន់ចង្អាន់បិណ្ឌបាតម្តង អាត្មាអញគប្បីធ្វើទុក្ខកងចិត្ត នូវពាក្យប្រៀនប្រ-
ដៅ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាត្មាអញគប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបានច្រើន ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ យមកវត្តោ

យោ ចាយំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ មរណស្សតី ភាវេតិ
 អហោ វតាហំ តទន្តំ ដីវេយ្យំ យទន្តំ ចត្តារោ បព្ព
 អាណេច សង្ខាទិគ្គា អជ្ឈេហារាមិ កកវតោ សាសនំ
 មនសិកវេយ្យំ ពហុ វត មេ កកមស្សតី ។ ឥមេ
 វុច្ឆន្តិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បមត្តា វិហារន្តំ ទន្ធ�ំ មរណស្សតី
 ភាវេន្តិ អាសវនំ ឧយាយ ។

យោ ចាយំ(១) ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ មរណស្សតី
 ភាវេតិ អហោ វតាហំ តទន្តំ ដីវេយ្យំ យទន្តំ ឯកំ
 អាណេច សង្ខាទិគ្គា អជ្ឈេហារាមិ កកវតោ សាសនំ
 មនសិកវេយ្យំ ពហុ វត មេ កកមស្សតី ។
 យោ ចាយំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ មរណស្សតី ភាវេតិ

បណ្ណាសកាលង្គហិត យមរវត្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ចំរើនមរណសូត្រ ដោយសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអាត្មាអញ គប្បីរស់នៅត្រឹមខណៈឆាន់ ចង្អាន់បិណ្ឌ បាតពាក់កណ្តាល អាត្មាអញ គប្បីធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបានច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ចំរើនមរណសូត្រ ដោយសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអាត្មាអញ គប្បីរស់នៅត្រឹមខណៈទំពាតំនូតបាយ ៤ ឬ ៥ តំនូត លេបចូលទៅ អាត្មាអញគប្បីធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបានច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះហៅថា មានសេចក្តីប្រមាទនៅឡើយ ចំរើនមរណសូត្រ ដើម្បីធ្វើឲ្យអស់អាសវៈទាំងឡាយ យឺតយូរទេ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ចំរើនមរណសូត្រ ដោយសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអាត្មាអញ គប្បីរស់នៅត្រឹមខណៈទំពាលេបបាយ ១ តំនូត អាត្មាអញ គប្បីធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការ ឲ្យបានច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណា ចំរើនមរណសូត្រ ដោយសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរទិកាយស្ស អដ្ឋកថោកោ

អហោ វតីហំ តទន្តំ ជីវយ្យំ យទន្តំ អស្សសិត្វា វា
 បស្សសាមិ បស្សសិត្វា វា អស្សសាមិ កកវតោ សាសនំ
 មនសិកេយ្យំ ពហុ វត មេ កតមស្សាតិ ។ ឥមេ
 វុច្ឆន្តិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តា វិហារន្តិ(១) មរណស្សតី
 ការវន្តិ អាសវនំ ឧយាយ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ
 ឯវំ សិក្ខិតព្វំ អប្បមត្តា វិហារស្សម មរណស្សតី
 ការវស្សម អាសវនំ ឧយាយាតិ ឯវញ្ចិ វេ ភិក្ខុវេ
 សិក្ខិតព្វន្តិ ។

(៨០) ឯកំ សមយំ កកវា នាទិកេ វិហារតិ តិញ្ច-
 ការសមេ ។ តត្រ ខោ កកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ។ មេ ។
 មរណស្សតី ភិក្ខុវេ ការីតា ពហុលីកតា មហាប្បលា
 ហោតិ មហានិសំសា អមតោកដា អមតបរិយោសាធា ។

១ ឧ.ម. ឯត្ថន្តរេ តិព្វន្តិ អយំ បាវេ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនៃកាយ អង្គនិបាត

ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ អាត្មាអញ គប្បីរស់នៅត្រឹម១ណៈដែលដកដង្ហើមចូល ហើយ
 ចេញប្តូរដកដង្ហើមចេញ ហើយចូល អាត្មាអញគប្បីធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវពាក្យ
 ប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាត្មាអញ គប្បីធ្វើកិច្ចការឲ្យបាន
 ច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនេះ ហៅថាមិនមានសេចក្តី
 ប្រមាទ ចំរើនមរណសូត្រ ដើម្បីឲ្យអស់អាសវៈទាំងឡាយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសិក្សា
 យ៉ាងនេះថា ពួកយើងនឹងមិនមានសេចក្តីប្រមាទ នឹងចំរើនមរណសូត្រ
 ដើម្បីធ្វើឲ្យអស់អាសវៈទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 ត្រូវសិក្សា យ៉ាងនេះណា ។

[៨១] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងគិល្ឈការ-
 សថៈ ជិតនាទិកត្រាម ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មរណសូត្រ ដែលភិក្ខុចំរើនហើយ សន្សំរឿយៗហើយ មានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើន ឈមចុះកាន់រុក្ខមតៈ មានអមតៈជាទីបំផុត ។

បណ្ណាសកសង្កហិតោ យមវត្តោ

កងំ ភាវិតា ច ភិក្ខុវេ មរណស្សតិ កងំ ពហុលំកតា
 មហាប្បលា ហោតិ មហានិសំសា អមតោគណា អមត-
 បរិយោសាណា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធិវសេ និក្ខន្តេ
 រត្តិយា បដិហិតាយ ឥតិ បដិសញ្ញាត្តតិ ពហុកា ខោ
 មេ បច្ចយា មរណស្ស អហំ វា មំ ឱសេយ្យ វិច្ឆិកា វា
 មំ ឱសេយ្យ សតបដិ វា មំ ឱសេយ្យ តេន មេ អស្ស
 កាលតិវិយា សោ មមស្សន្តរាយោ ឧបត្ថុលំត្វា វា
 បបតេយ្យំ ភត្តំ វា មេ ភត្តំ ព្យាបដ្ឋេយ្យ បិត្តំ វា មេ
 កុប្បេយ្យ សេម្ហំ វា មេ កុប្បេយ្យ សត្តកា វា
 មេ វាតា កុប្បេយ្យំ មនុស្សា វា មំ ឧបក្កមេយ្យំ
 អមនុស្សា វា មំ ឧបក្កមេយ្យំ តេន មេ អស្ស
 កាលតិវិយា សោ មមស្សន្តរាយោតិ តេន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា ឥតិ បដិសញ្ញាត្តតំ អត្ថំ នុ ខោ មេ
 ចាបកា អត្ថុសលា ធម្មា អប្បហីនា យេ មេ
 អស្ស រត្តំ កាលំ ករោន្តស្ស អន្តរាយាយាតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមរវត្ត

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមរណស្យតិ ដែលភិក្ខុចំរើនហើយ តើដូចម្តេច
 សន្សំរឿយៗហើយ មានផលច្រើន មានគានិសង្ឃច្រើន ឈមចុះកាន់
 អមតៈ មានអមតៈជាទីបំផុត តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ កាលបើថ្ងៃកន្លងទៅហើយ យប់មកដល់វិញ តែង
 ពិចារណាដូច្នេះថា ហេតុនៃសេចក្តីស្លាប់ របស់អាត្មាអញ មានច្រើន
 ណាស់តើ (ដូចជា) ពស់ចឹកអាត្មាអញក្តី ខ្លួនទិចអាត្មាអញក្តី ក្អែកបំបាត់
 អាត្មាអញក្តី អាត្មាអញនឹងស្លាប់ អន្តរាយ (១) នោះនឹងមានដល់អាត្មា
 អញ ព្រោះហេតុតែពស់ចឹកជាដើមនោះ អាត្មាអញភ្លាត់ដួលក្តី កត់
 ដែលអាត្មាអញ បរិភោគហើយហល់ក្តី ប្រមាត់របស់អាត្មាអញកម្រើក
 ក្តី ស្ទើរស្លាប់អាត្មាអញកម្រើកក្តី កង់ខ្យល់ដូចសស្រ្តាដែលរបស់អាត្មាអញ
 កម្រើកក្តី ពួកមនុស្សព្យាយាមសម្លាប់អាត្មាអញក្តី ពួកអមនុស្សព្យាយាម
 សម្លាប់អាត្មាអញក្តី អាត្មាអញនឹងស្លាប់ អន្តរាយនោះ នឹងមានដល់
 អាត្មាអញ ព្រោះហេតុតែភ្លាត់ដួលជាដើមនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាថា អកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដ៏លាមកណា នាំឱ្យ
 អន្តរាយដល់អាត្មាអញ ដែលធ្វើមរណកាល ក្នុងរាត្រី អកុសលធម៌ដ៏
 លាមកនោះ អាត្មាអញ មិនទាន់បានលះបង់នៅឡើយ មានដែរឬទេ

១-អន្តរាយមាន៣យ៉ាងគឺ ជីវិតអន្តរាយ ១ សមណធម្មអន្តរាយ ១ សង្គមអន្តរាយ ១ ។ អដ្ឋិកថា។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រានីយស្ស អង្គកនិបាតោ

សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បច្ចវេត្តមាធនោ ឯវំ ជាធាតុ អត្ថ
 មេ ទាបកា អកុសលា ធម្មា អប្បហ័នា យេ មេ
 អស្ស វតី កាលំ កោន្តស្ស អន្តរាយាយាតិ តេន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា តេសញ្ចេ ទាបកានំ អកុសលានំ
 ធម្មានំ បហានាយ អធិមត្តោ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច
 ឧស្សហោ ច ឧស្សោឡិ ច អប្បដិវនំ ច សតិ
 ច សម្មជញ្ញញ្ច ករណីយំ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ
 អាទិត្តចេលោ វា អាទិត្តសីសោ វា តស្សេវ ចេលស្ស
 វា សីសស្ស វា និព្វាបនាយ អធិមត្តំ ឆន្ទញ្ច វាយាមញ្ច
 ឧស្សហញ្ច ឧស្សោឡិញ្ច អប្បដិវនិញ្ច សតិញ្ច
 សម្មជញ្ញញ្ច ករេយ្យ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ តេន ភិក្ខុនា
 តេសញ្ចេ ទាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ
 អធិមត្តោ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សហោ ច ឧស្សោឡិ
 ច អប្បដិវនំ ច សតិ ច សម្មជញ្ញញ្ច ករណីយំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិច្ឆ័យ អដ្ឋកថិយោ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុពិចារណា ដឹងយ៉ាងនេះថា អកុសល-
 ធម៌ទាំងឡាយ ដ៏លាមកណា នាំឲ្យអន្តរាយដល់អាត្មាអញ ដែលធ្វើមរណ-
 កាល ក្នុងរាត្រី អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ អាត្មាអញមិនទាន់បាន
 លះបង់ហើយ នៅមានមែន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវធ្វើនូវ៖
 ផង សេចក្តីព្យាយាមផង ទស្សហៈផង សេចក្តីខ្វះខាតផង សេចក្តីមិន
 ប្រាកដផង សតិផង សម្បជញ្ញៈផង ឲ្យខ្លាំង ដើម្បីលះបង់នូវអកុសលធម៌
 ដ៏លាមកទាំងនោះចេញឲ្យឆាប់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចបុគ្គលមានសំពត់
 ឆេះក្តី មានក្បាលឆេះក្តី ត្រូវធ្វើនូវ៖ផង សេចក្តីព្យាយាមផង ទស្សហៈផង
 សេចក្តីខ្វះខាតផង សេចក្តីមិនប្រាកដផង សតិផង សម្បជញ្ញៈផង ឲ្យខ្លាំង
 ដើម្បីនឹងលក់សំពត់នោះផង លក់ក្បាលនោះផង យ៉ាងណាមិញ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើនូវ៖ផង សេចក្តីព្យាយាមផង ទស្សហៈផង
 សេចក្តីខ្វះខាតផង សេចក្តីមិនប្រាកដផង សតិផង សម្បជញ្ញៈផង ឲ្យខ្លាំង
 ដើម្បីនឹងលះអកុសលធម៌ ដ៏លាមកទាំងនោះចេញ ឲ្យឆាប់យ៉ាងនោះដែរ

បណ្ណាសកសង្កហិតោ យមវត្តោ

សេ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បច្ចុវេក្ខមាណោ ឯវំ ជាតានិ
 នត្ថំ មេ មាបកា អកុសលា ធម្មា អប្បហំនា យេ
 មេ អស្សំ រត្ថំ កាលំ ករោន្តស្ស អន្តរាយាយាតិ
 តេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា តេនេវ បីតិប្បាមោជ្ឈេន វិហាតតំ
 អហោរត្តានុសិទ្ធិនា តុសលេសុ ធម្មេសុ ។

ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ រត្តិយា និក្ខត្តាយ និវេសេ
 បដិហិតេ ឥតិ បដិសញ្ញិត្តតិ ពហុកា ខោ មេ បច្ចុយា
 មរណស្ស អហំ វា មំ ឱសេយ្យ វិច្ឆិកា វា មំ ឱសេយ្យ
 សតបដិ វា មំ ឱសេយ្យ តេន មេ អស្ស កាលតិវិយា
 សោ មមស្សន្តរាយោ ឧបក្ខុលិត្វា វា បបតេយ្យំ ភត្តំ វា
 មេ ភត្តំ ព្យាបជ្ឈេយ្យ បីតំ វា មេ តុប្បេយ្យ សេម្ហំ វា
 មេ តុប្បេយ្យ សត្តកា វា មេ វាតា តុប្បេយ្យំ មនុស្សា
 វា មំ ឧបក្កមេយ្យំ អមនុស្សា វា មំ ឧបក្កមេយ្យំ
 តេន មេ អស្ស កាលតិវិយា សោ មមស្សន្តរាយោតិ

បណ្តាសកាសង្គហិត យមកវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុពិចារណាដឹងយ៉ាងនេះថា អកុសល-
 ធម៌ទាំងឡាយ ដ៏លាមកណា នាំឲ្យអន្តរាយ ដល់អាត្មាអញ ដែល
 ធ្វើមរណកាល ក្នុងពត្រី អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ អាត្មាអញមិន
 ទាន់បានលះហើយ មិនមានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះគប្បីជាអ្នក
 សិក្សារឿយ ។ ទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដោយបីតិ
 នឹងបាមោជ្ជនោះចុះ ។

មួយទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ កាលបើ
 យប់កន្លងទៅហើយ ថ្ងៃមកដល់វិញ តែងពិចារណាដូច្នេះថា ហេតុនៃ
 សេចក្តីស្លាប់ របស់អាត្មាអញមានច្រើនណាស់តើ (ដូនជា) ពស់ចឹកអាត្មា
 អញក្តី ខ្លួនទិចអាត្មាអញក្តី ក្អែបខាំអាត្មាអញក្តី អាត្មាអញនឹងស្លាប់
 អន្តរាយនោះ នឹងមានដល់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុតែពស់ចឹកជាដើមនោះ
 (ឬមួយ) អាត្មាអញភ្នាត់ដួលក្តី ភក្តីដែលអាត្មាអញ បរិភោគហើយហាលក្តី
 ប្រមាត់របស់អាត្មាអញកម្រើកក្តី ស្វេស្វរបស់អាត្មាអញកម្រើកក្តី កង់ខ្យល់
 ដូចសស្រ្តាដែលរបស់អាត្មាអញកម្រើកក្តី ពួកមនុស្សព្យាយាមសម្លាប់អាត្មា
 អញក្តី ពួកមនុស្សព្យាយាម សម្លាប់អាត្មាអញក្តី អាត្មាអញនឹងស្លាប់
 អន្តរាយនោះ នឹងមានដល់អាត្មាអញ ព្រោះហេតុតែភ្នាត់ដួលជាដើមនោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងវិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

តេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ឥតិ បដិសញ្ញាត្តិតំ អត្ថំ នុ ខោ
 មេ ចាបកា អកុសលា ធម្មា អប្បហំនា យេ មេ អស្សុ
 ទិវា កាលំ ករោន្តស្ស អន្តរាយាយាតិ សចេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ បច្ចុវត្តមាទោ ឯវំ ជាតាតិ អត្ថំ មេ ចាបកា
 អកុសលា ធម្មា អប្បហំនា យេ មេ អស្សុ ទិវា កាលំ
 ករោន្តស្ស អន្តរាយាយាតិ តេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា
 តេសញ្ញេ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ
 អធិមត្តោ ធនោ ច វាយាមោ ច ឧស្សហោ ច
 ឧស្សោឡិ ច អប្បជិវានំ ច សតិ ច សម្មជញ្ញញ្ច
 ករណីយំ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ អាទិត្តចេលោ វា
 អាទិត្តសីសោ វា តស្សេ ចេលស្ស វា សីសស្ស វា
 ទិញាបនាយ អធិមត្តំ ធនញ្ច វាយាមញ្ច ឧស្សហញ្ច
 ឧស្សោឡិញ្ច អប្បជិវានិញ្ច សតិញ្ច សម្មជញ្ញញ្ច
 ករយ្យ ឯវមេ ខោ ភិក្ខុវេ តេន ភិក្ខុនា តេសញ្ញេ
 ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ អធិមត្តោ
 ធនោ ច វាយាមោ ច ឧស្សហោ ច ឧស្សោឡិ
 ច អប្បជិវានំ ច សតិ ច សម្មជញ្ញញ្ច ករណីយំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អង្គកនិកាយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះត្រូវតែចារណាថា អកុសលធម៌ទាំង
ឡាយដ៏លាមកណា នាំឲ្យអន្តរាយដល់អាត្មាអញ ដែលធ្វើមរណកាល
ភ្នំវេលាថ្ងៃ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ អាត្មាអញមិនទាន់បាន
លះបង់ហើយ មានដែរឬទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុចារ-
ណាដឹងយ៉ាងនេះថា អកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកណា នាំឲ្យអន្តរាយ
ដល់អាត្មាអញ ដែលធ្វើមរណកាល ភ្នំវេលាថ្ងៃ អកុសលធម៌ដ៏លាមក
ទាំងនោះ អាត្មាអញមិនទាន់បានលះនៅឡើយ នៅមានមែន ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើឆន្ទៈផង សេចក្តីព្យាយាមផង ទស្សហៈផង
សេចក្តីខ្វះខាតផង សេចក្តីមិនរួញរាផង សតិផង សម្បជញ្ញៈ
ផង ឲ្យខ្លាំង ដើម្បីនឹងលះអកុសលធម៌ដ៏លាមក ទាំងនោះចេញ ឲ្យ
ឆាប់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចបុគ្គលមានសំពត់នេះភ្លឺ មានក្បាលនេះភ្លឺ
ត្រូវធ្វើឆន្ទៈផង សេចក្តីព្យាយាមផង ទស្សហៈផង សេចក្តីខ្វះ
ខាតផង សេចក្តីមិនរួញរាផង សតិផង សម្បជញ្ញៈផង ឲ្យខ្លាំង
ដើម្បីនឹងលាត់សំពត់ ឬក្បាលនោះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើឆន្ទៈផង សេចក្តីព្យាយាមផង ទស្សហៈផង សេចក្តី
ខ្វះខាតផង សេចក្តីមិនរួញរាផង សតិផង សម្បជញ្ញៈផង ឲ្យខ្លាំង
ដើម្បីនឹងលះអកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះចេញ ឲ្យឆាប់ យ៉ាងនោះដែរ

បណ្ណសកសង្កហំពោ យមកវត្តា

សេច បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បច្ចុវេក្ខមាដោ ឯវំ ជាតាតិ
 នត្ថំ មេ ទាបកា អកុសលា ធម្មា អប្បហំនា យេ
 មេ អស្សុ ទិវា កាលំ ករោន្តស្ស អន្តរាយាយាតិ
 តេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា តេនេវ មីតិប្បមោដ្ឋេន វិហាតត្វំ
 អហោរត្តានុសិក្ខិតា កុសលេសុ ធម្មេសុ ។ ឯវំ
 ភាវិតា ទោ ភិក្ខុវេ មរណស្សតិ ឯវំ ពហុលីកតា
 មហាច្ចលា ហោតិ មហានិសំសា អមតោគតា
 អមតបរិយោសាទាតិ ។

[៨២] អដ្ឋិមា ភិក្ខុវេ សម្មទា ។ កតមា អដ្ឋ ។
 ឧដ្ឋានសម្មទា អារក្ខសម្មទា កល្យាណមិត្តតា
 សមជីវិតា សន្យាសម្មទា សីលសម្មទា ចាតសម្មទា
 បញ្ញាសម្មទា ។ ឥមា ទោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ សម្មទាតិ ។

ឧដ្ឋាតា កម្មុដេយ្យេសុ អប្បមត្តោ វិជានវា
 សមំ កប្បេតិ ជីវិតំ សម្ពតំ អនុរក្ខតិ
 សន្យោ សីលេន សម្មន្នោ វទព្វា វីតមច្ចរោ
 ជំច្ចំ មត្តំ វិសោធនតិ សោត្តានំ សម្មរាយិកំ

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ យមរាជ្យ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុពិចារណា ដឹងយ៉ាងនេះថា អកុសល-
 ធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកណា នាំឲ្យអន្តរាយដល់អាត្មាអញ ដែលធ្វើមរណ-
 កាល ក្នុងវេលាថ្ងៃ អកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងនោះ អាត្មាអញមិនទាន់
 បានលះហើយ មិនមានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះគប្បីជាអ្នក
 សឹក្សារឿយ ។ ទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដោយបីតំណាង
 បាមាជ្ជនោះចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មរណស្សតិ ដែលភិក្ខុចំរើន
 ហើយយ៉ាងនេះ សន្សំរឿយៗហើយយ៉ាងនេះ មានផលច្រើន មាន
 អានិសង្សច្រើន ឈមចុះកាន់អមតៈ មានអមតៈជាទីបំផុត ។

[៨២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សម្បទានេះមាន ៨ យ៉ាង ។ ៨ យ៉ាង
 គឺអ្វីខ្លះ ។ ភិក្ខុសម្បទា ១ អារក្ខសម្បទា ១ កល្យាណមិត្តភា ១
 សមជីវិតា ១ សទ្ធាសម្បទា ១ សីលសម្បទា ១ ចាតសម្បទា ១
 បញ្ញាសម្បទា ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះសម្បទា ៨ យ៉ាង ។

បុគ្គលអ្នកប្រឹងប្រែង មានវិធានការ មិនបណ្តែតបណ្តោយ
 ក្នុងការងារទាំងឡាយ តែងចិញ្ចឹមជីវិតស្មើ រក្សាទ្រព្យ
 ដែលខ្លួនរកបានមក មានសទ្ធា បរិច្ចណិ ដោយសីល
 ល្អាស ក្នុងសំដី លះចោលសេចក្តីកំណាញ់ ជំរះនូវផ្លូវ
 សម្រាប់ទៅកាន់លោកខាងមុខ ឲ្យមានស្គន្ត ជានិច្ច

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

ឥន្ទ្រេត អដ្ឋ ធម្មា ច សទ្ធិស្ស យរមេសិនោ

អក្កាតា សច្ចនាមេន ឧកយត្ថ សុខាវហា

និដ្ឋធម្មហិតត្ថាយ សម្មរាយសុខាយ ច

ឯវមេតំ កហដ្ឋានំ ចាតោ បុព្វំ បវុឡត័តិ។

[៨៣] អដ្ឋិមា ភិក្ខុវេ សម្មាណា ។ កតមា អដ្ឋ ។

ឧដ្ឋានសម្មាណា អារក្ខសម្មាណា កល្យាណមិត្តតា សម-
ដីរតា សទ្ធិសម្មាណា សីលសម្មាណា ចាគសម្មាណា
បញ្ញាសម្មាណា ។

កតមា ច ភិក្ខុវេ ឧដ្ឋានសម្មាណា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
កុលបុត្តោ យេន កម្មដ្ឋានេន ជីវិតំ កប្បេតិ យទិ
កសិយា យទិ វណិជ្ជាយ យទិ គោរក្ខេន យទិ
ឥស្សត្ថេន យទិ រាជនោសេន យទិ សិប្បញ្ញតេន
តត្ថ ធនត្ថោ ហោតិ អនលសោ តត្រ្យាយាយ
វិមិសាយ សមដ្ឋានតោ អលំ កាតុំ អលំ សំវិជានុំ
អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ឧដ្ឋានសម្មាណា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថា

ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះ នាំមកនូវសេចក្តីសុខ ក្នុងលោកទាំង
 ពីរ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់ព្រះនាមថាសច្ចៈ ទ្រង់សំដែងហើយ
 ដល់កុលបុត្តអ្នកមានសទ្ធា នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មួយទៀត ការ
 បរិច្ចាគនឹងបុណ្យដ៏សេសនេះ តែងចម្រើនដល់ពួកគ្រហស្ថ
 ដើម្បីសេចក្តីចម្រើននឹងប្រយោជន៍ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង ដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ក្នុងលោកខាងមុខផង យ៉ាងនេះ ។

[៨៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្បទានេះមាន ៨ យ៉ាង ។
 ៨ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺទង្គានសម្បទា ១ ការកូសម្បទា ១ កល្យាណ-
 មិត្តភា ១ សមជ្ជវិតា ១ សទ្ធាសម្បទា ១ សីលសម្បទា ១ ចាតសម្បទា ១
 បញ្ញាសម្បទា ១ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទង្គានសម្បទា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ កុលបុត្តក្នុងលោកនេះ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយទំធ្វើការងារ ពោះបី
 ធ្វើស្រែចម្ការក្តី ជំនួញក្តី រក្សាគាត់ក្តី ធ្វើសេនាឃោគាត់ក្តី ធ្វើជាពជ្ជបុរសក្តី
 ចេះសិល្បៈណាមួយក្តី ជាអ្នកល្ងាស ក្នុងអំពើនោះៗ មិនខ្ជិលច្រអូស បរិ-
 បូណ៌ដោយការលែងលក មានល្បិចក្នុងការនោះថា គួរធ្វើ គួរចាត់ចែង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទង្គានសម្បទា ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ យមវត្តោ

កតមា ច ភិក្ខុវេ អារក្ខសម្មទា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 កុលបុត្តស្ស ភោតា ហោន្តិ ឧដ្ឋានវិយាធិតតា ពាហា-
 ពលបរិចិតា សេនាវត្ថុតា ធម្មិកា ធម្មលទ្ធា តេ
 អារក្ខេន កុត្តិយា សម្មាទេតិ តិច្ឆិ មេ ឥមេ ភោតេ
 នេវ វាជានោ ហវេយ្យំ ន ចោរា ហវេយ្យំ ន អត្ថិ
 ឧហេយ្យ ន ឧទតំ វេហេយ្យ ន អប្បិយា នាយាទា
 ហវេយ្យន្តិ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អារក្ខសម្មទា ។

កតមា ច ភិក្ខុវេ កល្យាណមិត្តតា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 កុលបុត្តោ យស្មី តាមេ វា និតមេ វា បដិវសតិ តត្រ
 យេ តេ ហោន្តិ កហបតិ វា កហបតិបុត្តា វា នហរា
 វា វុឡិសីលិនោ វុឡា វា វុឡិសីលិនោ សទ្ធាសម្មទ្ធា
 សីលសម្មទ្ធា ចាតសម្មទ្ធា បញ្ញាសម្មទ្ធា តេហិ
 សទ្ធិ សន្តិដ្ឋតិ សល្លបតិ សាកក្ខំ សមាបដ្ឋតិ
 យថាវុទានំ សទ្ធាសម្មទ្ធានំ សទ្ធាសម្មទំ អនុសិក្ខតិ

បណ្ណាល័យសង្គមភាព យមរាស្ត្រ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះការកូសម្បទា តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កុលបុត្តក្នុងលោកនេះ មានកោតៈច្រើនដែលខ្លួនរកបានមក
 ដោយការប្រឹងប្រែង ព្យាយាម សន្សំដោយកំឡាំងដែ បែកញើសហូរ
 ញើស ប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ ហើយថែទាំកោតៈទាំងនោះ
 ដោយការរក្សា គ្រប់គ្រង ដោយបំណងថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កុំឱ្យព្រះ
 រាជាទាំងឡាយ រឹបដាន់យក កុំឱ្យពួកចោរលួចយក កុំឱ្យភ្លើងឆេះ កុំឱ្យ
 ទឹកលិច កុំឱ្យពួកទាយាទ មិនជាទីគាប់ចិត្តយកទៅបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ នេះហៅថា ការកូសម្បទា ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកល្យាណមិត្តភាព តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ កុលបុត្តក្នុងលោកនេះ នៅក្នុងស្រុកណាភ្នំ និគមណាភ្នំ ក្នុងស្រុក ឬ
 និគមនោះ មានពួកគហបតី ឬពួកគហបតីបុត្ត ទោះបីនៅក្នុងតែជាអ្នក
 ចំរើនដោយសីល ទោះបីចាស់ក៏ចំរើនដោយសីល មានសទ្ធាបរិបូណ៌
 មានសីលបរិបូណ៌ មានចាតៈបរិបូណ៌ មានបញ្ញាបរិបូណ៌ កុលបុត្តតែងបិត
 នៅ ចរចា សាកសួរ ជាមួយនឹងពួកគហបតីទាំងនោះ ហើយសិក្សារឿយៗ
 នូវសទ្ធាសម្បទា នឹងពួកបុគ្គលដែលជាអ្នកមានសទ្ធាបរិបូណ៌ តាមសមគួរ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អដ្ឋកថិយាគោ

យថាវុចានំ សីលសម្មន្នានំ សីលសម្មនំ អនុសិក្ខតិ
 យថាវុចានំ ចាកសម្មន្នានំ ចាកសម្មនំ អនុសិក្ខតិ
 យថាវុចានំ បញ្ញាសម្មន្នានំ បញ្ញាសម្មនំ អនុសិក្ខតិ
 អយំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ កល្យាណមិត្តតា ។

កតមា ច ភិក្ខុវេ សមជីវិតា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ

កុលបុត្តោ អាយព្វ ភោតានំ វិទិត្វា វយព្វ ភោតានំ
 វិទិត្វា សមជីវិតំ កប្បេតិ ជាតោតាឡ្ហំ ឆាតិហំនំ ឯវំ
 មេ អាយោ វយំ បរិយាទាយ វស្សតិ ន ច មេ
 វយោ អាយំ បរិយាទាយ វស្សតីតិ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ
 តុលាធារោ វា តុលាធារន្តោវាសី វា តុលំ ចក្កហេត្វា
 ជាឆាតិ ឯត្ថកេន វា ឧនតំ ឯត្ថកេន វា ឧន្ទតន្តំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថិយក

សិក្សារឿយ ។ នូវសីលសម្បទា នឹងពួកបុគ្គល ជាអ្នកមានសីលបរិបូណ៌
 តាមសមគួរ សិក្សារឿយ ។ នូវបាគសម្បទា នឹងពួកអ្នកមានបាគៈបរិបូណ៌
 តាមសមគួរ សិក្សារឿយ ។ នូវបញ្ញាសម្បទា នឹងពួកបុគ្គលអ្នកមានបញ្ញា
 បរិបូណ៌តាមសមគួរ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា កល្យាណមិត្តតា ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសមជីវិតា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កុលបុត្តក្នុងលោកនេះស្គាល់សេចក្តីចំរើនគោតៈទាំងឡាយផងស្គាល់សេច-
 ក្តីសាបសូន្យគោតៈទាំងឡាយផងហើយចិញ្ចឹមជីវិតតាមសមគួរមិនទូលាយ

ពេក មិនភ្លឺតក្បឿតពេក ដោយបំណងយ៉ាងនេះថា សេចក្តីចំរើនរបស់
 អាត្មាអញ នឹងគ្របសង្កត់សេចក្តីវិនាសបាន ឯសេចក្តីវិនាសរបស់អាត្មា
 អញនឹងមិនគ្របសង្កត់ សេចក្តីចំរើនយ៉ាងនេះបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ប្រៀបដូចអ្នកថ្វីដីក្តី សិស្សរបស់អ្នកថ្វីដីក្តី លើកដង្ហើមឡើងហើយដឹងថា

ស្រាល ព្រោះ (ខ្លះ) ប៉ុណ្ណេះឬធ្ងន់ព្រោះ (លើស) ប៉ុណ្ណេះយ៉ាងណាមិញ

បណ្ណាសកសង្កហិកោ យមកវត្តោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ កុលបុត្តោ អាយព្វ កោតានំ វិទិត្វា
 វយព្វ កោតានំ វិទិត្វា សមជីវិតំ កក្កេត្តិ
 នាឡោតាឡំ នាតិហំនំ ឯវមេ អាយោ វយំ បរិយាទាយ
 វស្សតិ ន ច មេ វាយោ អាយំ បរិយាទាយ វស្សតីតិ ។
 សទាយំ ភិក្ខុវេ កុលបុត្តោ អប្បាយោ សមាណោ
 ឧទ្ធករំ ជីវិតំ កក្កេត្តិ តស្ស កវន្តំ វត្តារោ ឧទុម្ពរ-
 ខាទកញ្ចាយំ កុលបុត្តោ កោតេ ខាទតីតិ ។ សច
 បនាយំ ភិក្ខុវេ កុលបុត្តោ មហាយោ សមាណោ កសិរំ
 ជីវិតំ កក្កេត្តិ តស្ស កវន្តំ វត្តារោ អទ្ធមារកញ្ចាយំ
 កុលបុត្តោ មវស្សតីតិ ។ យតោ ច ខោយំ ភិក្ខុវេ
 កុលបុត្តោ អាយព្វ កោតានំ វិទិត្វា វយព្វ កោតានំ
 វិទិត្វា សមជីវិតំ កក្កេត្តិ នាឡោតាឡំ នាតិហំនំ ឯវ
 មេ អាយោ វយំ បរិយាទាយ វស្សតិ ន ច មេ វាយោ
 អាយំ បរិយាទាយ វស្សតីតិ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ
 សមជីវិតា ។

បណ្ណសកាសង្គហិត យមកវត្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុលបុត្តសាលសេចក្តីចំរើន និរុកោតៈទាំងឡាយផង
សាលសេចក្តីសាបសូន្យកោតៈទាំងឡាយផង ហើយចិញ្ចឹមជីវិតតាមសម
គួរ មិនទូលាយដែរពេក មិនក្សតក្សៀតពេក ដោយបំណងយ៉ាងនេះថា
សេចក្តីចំរើនរបស់អាត្មាអញ នឹងគ្របសង្កត់សេចក្តីវិនាសបាន ឯសេចក្តី
វិនាសរបស់អាត្មាអញ នឹងមិនអាចគ្របសង្កត់សេចក្តីចំរើន យ៉ាងនេះបាន
ទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ កុលបុត្តនេះ មាន
សេចក្តីចំរើនតិច គឺខ្វះត្រចៀក ហើយចិញ្ចឹមជីវិតលើសលុប អ្នកផងតែងតិះ
ដៀលកុលបុត្តនោះថា កុលបុត្តនេះស៊ីកោតៈ ដូចគេស៊ីផ្លែល្ងា ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ប្រសិនបើ កុលបុត្តនេះ មានសេចក្តីចំរើនច្រើន គឺមានទ្រព្យ
ហើយចិញ្ចឹមជីវិតលើបរលាប អ្នកផងតែងតិះដៀលកុលបុត្តនោះថា កុល-
បុត្តនេះ មុខតែនឹងស្លាប់ឥតមានទីពឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា
បើកុលបុត្តនេះ សាលសេចក្តីចំរើនកោតៈទាំងឡាយផង សាលសេចក្តី
វិនាសកោតៈទាំងឡាយផង ហើយចិញ្ចឹមជីវិតស្មើ មិនទូលាយដែរពេក មិន
ក្សតក្សៀតពេក ដោយបំណងថា សេចក្តីចំរើនរបស់អាត្មាអញ នឹង
គ្របសង្កត់សេចក្តីវិនាសបាន ឯសេចក្តីវិនាសរបស់អាត្មាអញនឹងមិនអាច
គ្របសង្កត់សេចក្តីចំរើន យ៉ាងនេះបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅ
ថា សមជីវិតា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថា

កតមា ច ភិក្ខុវេ សទ្ធាសម្មទា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
កុលបុត្តោ សទ្ធា ហោតិ សទ្ធិហតិ តថាគតស្ស
ពោធិំ ឥតិបំ សោ ភកវា ។ បេ ។ សត្វា ទេវមនុស្សានំ
ពុទ្ធា ភកវាតិ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សទ្ធាសម្មទា ។

កតមា ច ភិក្ខុវេ សីលសម្មទា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
កុលបុត្តោ ចាណាតិចាតា បដិវិតោ ហោតិ ។ បេ ។
សុរាមេរយមជ្ជិយ្យមាទដ្ឋានា បដិវិតោ ហោតិ អយំ
វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សីលសម្មទា ។

កតមា ច ភិក្ខុវេ ចាគសម្មទា ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
កុលបុត្តោ វិគតមលមច្ឆេវន ចេតសា អតារំ
អដ្ឋ្យាសតិ ។ បេ ។ យាចយោតោ នានសំវិភាគរតោ
អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ចាគសម្មទា ។

កតមា ច ភិក្ខុវេ បញ្ញាសម្មទា ។ ឥធិ
ភិក្ខុវេ កុលបុត្តោ បញ្ញា ហោតិ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អដ្ឋកថាគ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសទ្ធាសម្បទា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុលបុត្ត ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា ជឿការត្រាស់ដឹងរបស់ព្រះគម្ភាគតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ។ បេ ។ ជាគ្រូនៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈទាំង ៤ ដែលវិលត្រឡប់មកកាន់គតថ្មីទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សទ្ធាសម្បទា ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសីលសម្បទា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុលបុត្ត ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកវៀរចាកកិរិយាសម្លាប់សត្វ ។ បេ ។ ជាអ្នកវៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ គឺការដឹកនូវទឹកស្រវឹង បានខាងសុរាជនីមួយៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សីលសម្បទា ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះចាតសម្បទា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុលបុត្ត ក្នុងលោកនេះ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិល គឺសេចក្តីកំណាញ់ ហើយនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ។ បេ ។ ជាអ្នកគួរឱ្យគេសូមបានត្រេកអរ ក្នុងការឱ្យ នឹងការចែករំលែក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ចាតសម្បទា ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបញ្ញាសម្បទា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុលបុត្ត ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានបញ្ញា ។ បេ ។

បណ្ណសកសង្កមពោ យមរវត្តោ

សម្មាទុក្ខក្ខយតាមិទិយា អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ

បញ្ញាសម្មាទា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ សម្មាទាតិ ។

ឧដ្ឋាតា កម្មធម្មេយ្យស្ម អប្បមត្តោ វិជានវា

សមំ កប្បេតិ ជីវិតំ សម្ពតំ អនុវត្តតិ

សន្នោ សីលេន សម្មន្នោ វនេត្តា វិតមច្ឆរេ

និក្ខំ មក្ខំ វិសោធនតិ សោត្តានំ សម្បរាយកំ

ឥវេតេ អដ្ឋ ធម្មា ច សទ្ធិស្ស យរមេសិនោ

អក្កាតា សច្ចនាមេន ឧភយត្ថ សុខាវហា

និដ្ឋធម្មហិតត្ថាយ សម្បរាយសុខាយ ច

ឯវមេតំ កហដ្ឋានំ ចាតោ បុត្រំ បវុត្តតីតិ។

(៨៤) តត្រ ខោ អាយស្មោ សាវ័បុត្តោ ភិក្ខុ

អាមន្តេសិ អារុសោ ភិក្ខុវេតិ ។ អារុសោតិ

ខោ តេ ភិក្ខុ អាយស្មោតោ សាវ័បុត្តស្ស បច្ចុស្សោសុំ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត យមរវត្ត

ជាដំណើរអាចយល់សេចក្តីអស់ទៅ នៃទុក្ខដោយប្រពៃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ នេះហៅថា បញ្ញាសម្បទា ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
សម្បទាទាំង ៨ យ៉ាង ។

បុគ្គលអ្នកប្រឹងប្រែង មានវិធានការ មិនបណ្តែតបណ្តោយ
ក្នុងការងារទាំងឡាយ តែងចិញ្ចឹមជីវិតស្មើ រក្សាទ្រព្យ
ដែលខ្លួនរកបានមក មានសត្វ បរិបូណ៌ដោយសីល ឈ្មោះ
ក្នុងសំដី លះចោលសេចក្តីកំណាញ់ ជំនះនូវផ្លូវសម្រាប់ទៅ
កាន់លោកខាងមុខ ឲ្យមានស្នូស្តជានិច្ច ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះ
នាំមកនូវសេចក្តីសុខ ក្នុងលោកទាំងពីរ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់
ព្រះនាមថាសច្ចៈ ទ្រង់សំដែងហើយ ដល់កុលបុត្តអ្នកមាន
សត្វ នៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ មួយទៀត ការបរិច្ចាគនឹងបុណ្យ
ដ៏សេសនេះ តែងចម្រើនដល់ពួកគ្រហស្ថ ដើម្បីសេចក្តី
ចម្រើននឹងប្រយោជន៍ ក្នុងបច្ចុប្បន្នផង ដើម្បីសេចក្តីសុខ
ក្នុងលោកខាងមុខផង យ៉ាងនេះ ។

(៨៤) ក្នុងទីនោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ មានថេរវាចានឹងពួកភិក្ខុ
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដ៏មានអាយុ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ទទួល
ថេរវាចា របស់ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏មានអាយុ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កវគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

អាយស្មា សាវ័ច្ចតោ ឯតន្តរោច អដ្ឋមេ អារុសោ ចុក្កលា
សត្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មី ។ កតមេ អដ្ឋ ។

ឥន្ទារុសោ ភិក្ខុនោ បរិវិវាស្ស វិហារតោ និរាយត្ត-
វត្តិនោ ឥន្ទា ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ សោ ឧដ្ឋហតិ យដតិ
វាយមតិ លាភាយ តស្ស ឧដ្ឋហតោ យដតោ វាយ-
មតោ លាភាយ លាភោ ឧប្បជ្ជតិ សោ តេន អលាភេន
សោចតិ កិលមតិ បរិទេវតិ ឧរត្តាន្ទី កន្ទតិ សម្មាហំ
អាចជ្ជតិ អយំ វុច្ចតារុសោ ភិក្ខុ ឥន្ទោ វិហារតិ លាភាយ
ឧដ្ឋហតិ យដតិ វាយមតិ លាភាយ ន ច លាភី
សោចិ ច (១) បរិទេវិ ច ចតោ ច សទ្ធិម្មា ។

ឥន្ទ បន្ទារុសោ ភិក្ខុនោ បរិវិវាស្ស វិហារតោ
និរាយត្តវត្តិនោ ឥន្ទា ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ សោ
ឧដ្ឋហតិ យដតិ វាយមតិ លាភាយ តស្ស ឧដ្ឋហតោ
យដតោ វាយមតោ លាភាយ លាភោ ឧប្បជ្ជតិ
សោ តេន លាភេន មជ្ជតិ បមជ្ជតិ បមាទមាចជ្ជតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អង្គនិបាត

ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ មានថេរវាចាដូច្នេះថា ម្ចាស់លោកដ៏មាន
អាយុទាំងឡាយ បុគ្គល ៨ ពួកនេះ មានពាសក្នុងលោក ។ ៨ ពួក
តែងបម្រើចង្វេះ ។

ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុជាអ្នក
ស្ងាត់កាយ តែប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីលាភ កើតឡើង
ភិក្ខុនោះប្រឹងប្រែង ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បីលាភ កាលភិក្ខុនោះ
ប្រឹងប្រែង ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បីលាភហើយ លាភក៏មិនកើតឡើង
ភិក្ខុនោះ ក៏ក្រៀមក្រំ លំបាក ឡើងខ្វល់ គិតឡើង យំ កន្ទុកកន្ទេញ
ដល់នូវសេចក្តីវង្វេង ព្រោះតែឥតលាភនោះ ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា អ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ ប្រឹងប្រែង
ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បីលាភ តែជាអ្នកឥតលាភផង ក្រៀមក្រំ
ផង ឡើងខ្វល់ផង ឃ្លាតចាកព្រះសង្ឃផង ។

ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុជាអ្នក
ស្ងាត់កាយ តែប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីលាភកើតឡើង
ភិក្ខុនោះ ប្រឹងប្រែង ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បីលាភ កាលភិក្ខុនោះ
ប្រឹងប្រែង ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បីលាភហើយ លាភក៏កើតឡើង
ភិក្ខុនោះក៏ស្រវឹង ឆេងឆោង ដល់នូវសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះតែលាភនោះ

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ យមកវត្តោ

អយំ វុច្ចតាវុសោ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រា វិហារតិ លាភាយ ឧដ្ឋហតិ
 យដតិ វាយមតិ លាភាយ លាភី ច មទី ច បមាទី ច
 ចុតោ ច សទ្ធិម្មា ។

ឥធម បនាវុសោ ភិក្ខុនោ បរិវិត្តស្ស វិហារតោ និវា-
 យត្ថវត្តនោ ឥន្ទ្រា ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ សោ ន ឧដ្ឋហតិ
 ន យដតិ ន វាយមតិ លាភាយ តស្ស អនុដ្ឋហតោ
 អយដតោ អវាយមតោ លាភាយ លាភោ នុប្បជ្ជតិ
 សោ តេន អលាភេន សោចតិ តិលមតិ បរិទេវតិ
 ឧរត្តាឡី កន្ទតិ សម្មោហំ អាបជ្ជតិ អយំ វុច្ចតាវុសោ
 ភិក្ខុ ឥន្ទ្រា វិហារតិ លាភាយ ន ឧដ្ឋហតិ ន យដតិ
 ន វាយមតិ លាភាយ ន ច លាភី សោចិ ច
 បរិទេវិ ច ចុតោ ច សទ្ធិម្មា ។

ឥធម បនាវុសោ ភិក្ខុនោ បរិវិត្តស្ស វិហារតោ
 និវាយត្ថវត្តនោ ឥន្ទ្រា ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ សោ
 ន ឧដ្ឋហតិ ន យដតិ ន វាយមតិ លាភាយ

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមពវត្ត

ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា អ្នកមានសេចក្តី
ប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ ប្រឹងប្រែង ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បីលាភ
ជាអ្នកមានលាភផង ស្រវឹងផង ឆើតឆាយផង ឃ្លាតចាកព្រះសង្ឃម្តង ។

ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុជាអ្នក
ស្ងាត់កាយ តែប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីលាភ កើតឡើង
ភិក្ខុនោះមិនប្រឹងប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ កាល
ភិក្ខុនោះ មិនប្រឹងប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភហើយ
លាភក៏មិនកើតឡើង ភិក្ខុនោះក៏ក្រៀមក្រំ លំបាក ខ្សឹកខ្សួល គក់ទ្រូង យំ
កន្ទុកកន្ទេញ ដល់នូវសេចក្តីវង្វេង ព្រោះតែឥតលាភនោះ ម្នាលលោកដ៏
មានអាយុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា អ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ
តែមិនប្រឹងប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ ជាអ្នកឥត
លាភផង ក្រៀមក្រំផង ខ្សឹកខ្សួលផង ឃ្លាតចាកព្រះសង្ឃម្តង ។

ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុជាអ្នក
ស្ងាត់កាយ តែប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីលាភ កើតឡើង
ភិក្ខុនោះ មិនប្រឹងប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវទិកាយស្ស អង្គិកទិបាតោ

តស្ស អនុជ្ឈហតោ អយដតោ អវាយមតោ លាភាយ
 លាភោ ឧប្បជ្ឈតិ សោ តេន លាភេន មជ្ឈតិ បមជ្ឈតិ
 បមាធមាបជ្ឈតិ អយំ វុច្ចតាវុសោ ភិក្ខុ ឥន្ទោ
 វិហរតិ លាភាយ ន ឧដ្ឋហតិ ន យដតិ ន
 វាយមតិ លាភាយ លាភី ច មទី ច បមាទី ច
 ចុតោ ច សទ្ធម្មា ។

ឥន បណ្ឌវុសោ ភិក្ខុនោ បរិវិត្តស្ស វិហរតោ
 និរាយត្ថវតីនោ ឥន្ទោ ឧប្បជ្ឈតិ លាភាយ សោ ឧដ្ឋហតិ
 យដតិ វាយមតិ លាភាយ តស្ស ឧដ្ឋហតោ យដតោ
 វាយមតោ លាភាយ លាភោ ឧប្បជ្ឈតិ សោ តេន
 អលាភេន ន សោចតិ ន តិលមតិ ន បរិទេវតិ
 ន ឧវត្តាធឿ កន្ថតិ ន សម្មាហំ អាបជ្ឈតិ អយំ
 វុច្ចតាវុសោ ភិក្ខុ ឥន្ទោ វិហរតិ លាភាយ ឧដ្ឋហតិ
 យដតិ វាយមតិ លាភាយ ន ច លាភី ន ច
 សោចិ ន ច បរិទេវី អចុតោ ច សទ្ធម្មា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថិយក

ភិក្ខុនោះ មិនប្រឹងប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភហើយ
 លាភក៏កើតឡើង ភិក្ខុនោះក៏ស្រវឹង ងើងងោង ដល់នូវសេចក្តីប្រមាទ
 ព្រោះតែលាភនោះ ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា
 អ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ តែមិនប្រឹងប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិន
 ព្យាយាម ដើម្បីលាភ ជាអ្នកមានលាភផង ស្រវឹងផង ងើងងោងផង
 ឃ្លាតចាកព្រះសង្ឃផង ។

ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុជាអ្នកស្ងាត់
 កាយ តែប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីលាភ កើតឡើង ភិក្ខុ
 នោះប្រឹងប្រែង ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បីលាភ កាលភិក្ខុនោះ ប្រឹង
 ប្រែង ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បីលាភហើយ លាភក៏មិនកើតឡើង
 ភិក្ខុនោះ ក៏មិនក្រៀមក្រំ មិនលំបាក មិនខ្សឹកខ្សួល មិនគក់ទ្រូង
 យំ កន្ទុកកន្ទេញ មិនដល់នូវសេចក្តីរំភ្លេង ព្រោះតែឥតលាភនោះទេ ម្ចាស់
 លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា អ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 ដើម្បីលាភ ប្រឹងប្រែង ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បីលាភ ជាអ្នកឥតលាភ
 ផង មិនក្រៀមក្រំផង មិនខ្សឹកខ្សួលផង មិនឃ្លាតចាកព្រះសង្ឃផង ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ យមកវត្តោ

ឥធិ បណ្ណុសោ ភិក្ខុនោ បរិវិត្តស្ស វិហារតោ និរ-
 យត្តុត្ថិនោ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ សោ ឧដ្ឋហតិ
 យដតិ វាយមតិ លាភាយ តស្ស ឧដ្ឋហតោ យដតោ
 វាយមតោ លាភាយ លាភោ ឧប្បជ្ជតិ សោ តេន
 លាភេន ន មជ្ជតិ ន បមជ្ជតិ ន បមាទមាបជ្ជតិ អយំ
 វុច្ចតាវុសោ ភិក្ខុ ឥច្ឆោ វិហារតិ លាភាយ ឧដ្ឋហតិ
 យដតិ វាយមតិ លាភាយ លាភី ច ន ច មទី ន
 ច បមាទី អច្ឆតោ ច សទ្ធម្មា ។

ឥធិ បណ្ណុសោ ភិក្ខុនោ បរិវិត្តស្ស វិហារតោ និរ-
 យត្តុត្ថិនោ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ សោ ន ឧដ្ឋហតិ
 ន យដតិ ន វាយមតិ លាភាយ តស្ស អនុដ្ឋហតោ
 អយដតោ អវាយមតោ លាភាយ លាភោ ឧប្បជ្ជតិ
 សោ តេន អលាភេន ន សោចតិ ន កិលមតិ ន
 បរិទេវតិ ន ឧវត្តាឡិ កណ្តតិ ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមកវត្ថុ

ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុជាអ្នក
 ស្ងាត់កាយ តែប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីលាភ កើតឡើង
 ភិក្ខុនោះប្រឹងប្រែង ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បីលាភ កាលភិក្ខុនោះ
 ប្រឹងប្រែង ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បីលាភហើយ លាភក៏កើតឡើង
 តែភិក្ខុនោះ មិនស្រវឹង មិនឆេងឆោង មិនដល់នូវសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះតែ
 លាភនោះទេ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា
 អ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ ប្រឹងប្រែង ខ្វល់ខ្វាយ ព្យាយាម ដើម្បី
 លាភ ជាអ្នកមានលាភផង ជាអ្នកមិនស្រវឹងផង មិនឆេងឆោងផង
 មិនឃ្លាតចាកព្រះសង្ឃម្តង ។

ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុជាអ្នកស្ងាត់
 កាយ តែប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីលាភកើតឡើង ភិក្ខុនោះ
 មិនប្រឹងប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ កាលភិក្ខុនោះមិន
 ប្រឹងប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភហើយ លាភក៏មិនកើត
 ឡើងដែរ ភិក្ខុនោះមិនក្រៀមក្រំ មិនលំបាក មិនខ្សឹកខ្សួល មិនគក់ទ្រូង
 យំ កន្ទក់កន្ទេញ មិនដល់នូវសេចក្តីវង្វេង ព្រោះតែឥតលាភនោះឡើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អដ្ឋិកវិបាកោ

អយំ វុច្ចតាវុសោ ភិក្ខុ ឥន្ទ្រោ វិហារតិ លាភាយ ន
 ឧដ្ឋហតិ ន យដតិ ន វាយមតិ លាភាយ ន ច លាភី
 ន ច សោចិ ន ច បរិនេវិ អច្ចុតោ ច សទ្ធម្មា ។

ឥធិ បនាវុសោ ភិក្ខុនោ បរិវិត្តស្ស វិហារតោ
 និរាយត្តវត្តិនោ ឥន្ទ្រា ឧប្បជ្ជតិ លាភាយ សោ ន
 ឧដ្ឋហតិ ន យដតិ ន វាយមតិ លាភាយ តស្ស
 អនុដ្ឋហតោ អយដតោ អវាយមតោ លាភាយ លាភោ
 ឧប្បជ្ជតិ សោ តេន លាភេន ន មជ្ជតិ ន
 បមជ្ជតិ ន បមាទមាបជ្ជតិ អយំ វុច្ចតាវុសោ ភិក្ខុ
 ឥន្ទ្រោ វិហារតិ លាភាយ ន ឧដ្ឋហតិ ន យដតិ ន
 វាយមតិ លាភាយ លាភី ច ន ច មទី ន ច
 បមាទី អច្ចុតោ ច សទ្ធម្មា ។ ឥមេ ខោ អាវុសោ អដ្ឋ
 បុត្តលា សន្តោ សំវិជ្ជមាណា លោកស្មិនំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថិយ

ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា អ្នកមានសេចក្តី
ប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ តែមិនប្រឹងប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិនព្យាយាម ដើម្បី
លាភ ជាអ្នកមិនមានលាភផង មិនក្រៀមក្រំផង មិនខ្សឹកខ្សួលផង
មិនយូរ តិចតាចព្រះសង្ឃម្នាក់ ។

ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ភិក្ខុជាអ្នក
ស្ងាត់កាយ តែប្រព្រឹត្តមិនជាប់លាប់ សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីលាភ កើតឡើង
ភិក្ខុនោះមិនប្រឹងប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភទេ
កាលភិក្ខុនោះ មិនប្រឹងប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភ
ហើយ លាភក៏កើតឡើង តែភិក្ខុនោះ មិនស្រវឹង មិនឆ្អឹងឆ្អោង មិនដល់
នូវសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះតែលាភនោះទេ ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំង
ឡាយ ភិក្ខុនេះហៅថា អ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីលាភ មិនប្រឹង
ប្រែង មិនខ្វល់ខ្វាយ មិនព្យាយាម ដើម្បីលាភ ជាអ្នកមានលាភផង មិន
ស្រវឹងផង មិនឆ្អឹងឆ្អោងផង មិនយូរតិចតាចព្រះសង្ឃម្នាក់ ។ ម្ចាស់លោក
ដ៏មានអាយុទាំងឡាយ បុគ្គលទាំង ៨ ពួកនេះ មានពាសក្នុងលោក ។

បណ្ណសកសង្កម្ពិកោ យមរត្នោ

[៨៥] តត្រ ខោ អាយស្មា សាវ័ប្បតោ ភិក្ខុ អាម-
 ទ្តេសិ ។ បេ ។ ធម្មាវុសោ ធម្មេហិ សមន្តាគតោ ភិក្ខុ
 អលំ អត្ថនោ អលំ បរេសំ ។ កតមេហិ ធម្មេហិ ។
 ឥធម្មាវុសោ ភិក្ខុ ឱប្បនិសង្កិ ច ហោតិ កុសលេសុ
 ធម្មេសុ សុតានព្វា ធម្មានំ ជារកជាតិកោ ហោតិ
 ធម្មានព្វា ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខិ ហោតិ អត្ថមញ្ញាយ
 ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ច ហោតិ កល្យា-
 ណវារោ ច ហោតិ កល្យាណវត្តរណោ ទោរិយា
 វាចាយ សមន្តាគតោ វិស្សជ្ជាយ អនេលកឡាយ
 អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា សន្តស្សកោ ច ហោតិ សមា-
 ធិបកោ សមុត្តេជ្ជកោ សម្បហំសកោ សព្វហ្មចារីនំ ។
 ឥមេហិ ខោ អាយស្មា ធម្មេហិ សមន្តាគតោ
 ភិក្ខុ អលំ អត្ថនោ អលំ បរេសំ ។

[៨៦] បញ្ចហវុសោ ធម្មេហិ សមន្តាគតោ ភិក្ខុ
 អលំ អត្ថនោ អលំ បរេសំ ។ កតមេហិ បញ្ចហិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមកវត្ត

[៨៥] ភ្នំទីនោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ មានថេរវាចានឹង
 ពួកភិក្ខុថា ។ បេ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយធម៌ ៦
 យ៉ាង គួរដល់ខ្លួន (ផង) គួរដល់ពួកជនដទៃ (ផង) ។ ៦ យ៉ាង តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុភ្នំសាសនានេះ ជាអ្នកចុះចិត្ត
 ភ័យភ័យធម៌ ជាកុសលដោយឆាប់ៗ ជាអ្នកចាំកងធម៌ ដែលខ្លួនស្តាប់ហើយ
 ១ ជាអ្នករំពឹងនូវសេចក្តីនៃកងធម៌ ដែលខ្លួនចាំហើយ ១ ជាអ្នកយល់អត្ថ
 យល់ធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌សមគួរតាមធម៌ ១ ជាអ្នកមានសំដីព័រោះ មាន
 សំឡេងព័រោះ ប្រកបដោយវាចា របស់អ្នកក្រុង ជាវាចាក្បោះក្បាយ
 មិនរអាក់រអួល អាចបំភ្លឺសេចក្តីឲ្យបុគ្គលដទៃដឹងច្បាស់ ១ ជាអ្នកសំដែង
 ធម៌ ពន្យល់ ណែនាំ ឲ្យពួកសព្វហ្មធារិយលំប្រយោជន៍ ភ្នំបច្ចុប្បន្ន
 នឹងបរលោក ឲ្យជឿជាក់ក្នុងកុសលធម៌ ឲ្យរីករាយ ១ ។ ម្នាលអាវុសោ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ ដោយធម៌ទាំង ៦ យ៉ាងនេះ គួរដល់ខ្លួនឯង
 (ផង) គួរដល់ពួកជនដទៃ (ផង) ។

[៨៦] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយធម៌ ៥ យ៉ាង
 គួរដល់ខ្លួនឯង(ផង)គួរដល់ពួកជនដទៃ(ផង) ។ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

ឥឡានីសោ ភិក្ខុ ន ហោ ខោ ខិប្បនិសន្តិ ច ហោតិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ សុតានព្វា ធម្មានំ ធារកដាតិកោ
 ហោតិ ធនានព្វា ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខិ ហោតិ អត្ថមញ្ញាយ
 ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ច ហោតិ កល្យា-
 ណវាចោ ច ហោតិ ។ បេ ។ សន្នស្សកោ ច ហោតិ
 ។ បេ ។ សុត្រញ្ញូចារីនំ ។ ឥមេហិ ខោ អានីសោ បញ្ចហិ
 ធម្មេហិ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ អលំ អត្ថនោ អលំ បរេសំ ។

(៨៧) ចត្វហានីសោ ធម្មេហិ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ អលំ
 អត្ថនោ នោ បរេសំ ។ កតមេហិ ចត្វហិ ។ ឥឡា-
 នីសោ ភិក្ខុ ខិប្បនិសន្តិ ច ហោតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ
 សុតានព្វា ធម្មានំ ធារកដាតិកោ ហោតិ ធនានព្វា
 ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខិ ហោតិ អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ
 ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ច ហោតិ នោ ច កល្យាណវាចោ
 ហោតិ ។ បេ ។ នោ ច សន្នស្សកោ ហោតិ
 ។ បេ ។ សុត្រញ្ញូចារីនំ ។ ឥមេហិ ខោ អានីសោ ចត្វហិ
 ធម្មេហិ សមណ្ឌកតោ ភិក្ខុ អលំ អត្ថនោ នោ បរេសំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្គនិកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មិនជាអ្នកចុះចិត្ត ក្នុងក្នុង
 កុសលធម៌ដោយឆាប់ តែជាអ្នកចាំក្នុងធម៌ ដែលខ្លួនស្តាប់ហើយ ១ ជាអ្នក
 រំពឹងសេចក្តីនៃក្នុងធម៌ ដែលខ្លួនចាំហើយ ១ ជាអ្នកយល់អត្ថ យល់ធម៌
 ហើយប្រតិបត្តិធម៌សមគួរតាមធម៌ ១ ជាអ្នកមានសំដីព័រោះ ១ ។ បេ ។
 ជាអ្នកសំដែងធម៌ ពន្យល់ណែនាំឲ្យពួក ។ បេ ។ របស់សព្វហូចារីទាំង
 ឡាយ ១ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ ដោយធម៌ទាំង ៥
 យ៉ាងនេះ គួរដល់ខ្លួនឯង (ផង) គួរដល់ពួកជនដទៃ (ផង) ។

[៨៧] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយធម៌ ៤ យ៉ាង
 គួរដល់ខ្លួនឯង តែមិនគួរដល់ពួកជនដទៃឡើយ ។ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេច
 ខ្លះ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកចុះចិត្តក្នុងក្នុង
 កុសលធម៌ ដោយឆាប់ផង ចាំក្នុងធម៌ដែលខ្លួនស្តាប់ហើយផង ១ ជាអ្នក
 រំពឹងសេចក្តីនៃក្នុងធម៌ ដែលខ្លួនចាំហើយផង យល់អត្ថ យល់ធម៌ហើយ
 ប្រតិបត្តិធម៌សមគួរតាមធម៌ផង ១ តែជាអ្នកមិនមានសំដីព័រោះ ១ ។ បេ ។
 ជាអ្នកមិនសំដែងធម៌ ពន្យល់ ណែនាំ ។ បេ ។ របស់សព្វហូចារី ១ ។
 ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ គួរដល់
 ខ្លួនឯង តែមិនគួរដល់ជនដទៃឡើយ ។

បណ្ណសកសង្កហិតោ យមវត្តោ

[៨៨] ចត្វហារុសោ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ
អលំ បរេសំ នោ អត្ថនោ ។ កតមេហិ ចត្វហិ ។ ឥន្ទា-
រុសោ ភិក្ខុ ខិប្បនិសន្និ ច ហោតិ កុសលេសុ
ធម្មេសុ សុតានព្វា ធម្មានំ ជារកជាតិកោ ហោតិ
នោ ច ធនានំ ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខិ ហោតិ នោ ច
អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ
កល្យាណវតោ ច ហោតិ ។ មេ ។ សន្និស្សកោ ច
ហោតិ ។ មេ ។ សព្វាប្បចារីនំ ។ ឥមេហិ ខោ អារុសោ
ចត្វហិ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អលំ បរេសំ
នោ អត្ថនោ ។

[៨៩] តីហារុសោ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ
អលំ អត្ថនោ នោ បរេសំ ។ កតមេហិ តីហិ ។
ឥន្ទារុសោ ភិក្ខុ ន ហោ ខោ ខិប្បនិសន្និ ច ហោតិ
កុសលេសុ ធម្មេសុ សុតានព្វា ធម្មានំ ជារក-
ជាតិកោ ហោតិ ធនានព្វា ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខិ ហោតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមកវត្ថុ

[៨៨] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយធម៌ ៤ យ៉ាង គួរដល់ពួកជនដទៃ តែមិនគួរដល់ខ្លួនឯងឡើយ ។ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកចុះចិត្តក្នុងក្នុងកុសលធម៌ ដោយឆាប់ផង ចាំក្នុងធម៌ ដែលខ្លួនស្តាប់ហើយផង ១ មិនរំពឹងសេចក្តីនៃក្នុងធម៌ ដែលខ្លួនចាំហើយផង យល់អត្ថ យល់ធម៌ ហើយមិនប្រតិបត្តិធម៌សមគួរតាមធម៌ផង ១ មានសំដីពីពោះ ១ ។ បេ ។ សំដែងធម៌ ពន្យល់ ណែនាំ ។ បេ ។ របស់ពួកសព្វហូចារី ១ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយធម៌ទាំង ៤ យ៉ាងនេះ គួរដល់ពួកជនដទៃ តែមិនគួរដល់ខ្លួនឯងឡើយ ។

[៨៩] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ ដោយធម៌ ៣ យ៉ាង គួរដល់ខ្លួនឯង តែមិនគួរដល់ពួកជនដទៃឡើយ ។ ៣ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនចុះចិត្តក្នុងក្នុងកុសលធម៌ ដោយឆាប់ផង ជាអ្នកចាំក្នុងធម៌ ដែលខ្លួនស្តាប់ហើយផង ជាអ្នករំពឹងសេចក្តីក្នុងធម៌ ដែលខ្លួនចាំហើយផង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ច ហោតិ
នោ ច កល្យាណាវចោ ហោតិ ។ បេ ។ នោ ច សន្នុ-
ស្សកោ ហោតិ ។ បេ ។ សព្វហ្មចារីនំ ។ ឥមេហិ ខោ
អាវុសោ ភីហិ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ អលំ អត្ថនោ
នោ បរេសំ ។

[៩០] ភីហាវុសោ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ
អលំ បរេសំ នោ អត្ថនោ ។ កតមេហិ ភីហិ ។
ឥវាវុសោ ភិក្ខុ ន ហោវ ខោ ខិប្បនិសន្និ ច ហោតិ
កុសលេសុ ធម្មេសុ សុតានព្វា ធម្មានំ ជារក-
ជាតិកោ ហោតិ នោ ច ធនានំ ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខិ-
ហោតិ នោ ច អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្ម-
ប្បដិបន្នោ ហោតិ កល្យាណាវចោ ច ហោតិ ។ បេ ។
អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា សន្នុស្សកោ ច ហោតិ ។ បេ ។
សព្វហ្មចារីនំ ។ ឥមេហិ ខោ អាវុសោ ភីហិ ធម្មេហិ
សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ អលំ បរេសំ នោ អត្ថនោ ។

[៩១] ធូហាវុសោ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ
អលំ អត្ថនោ នោ បរេសំ ។ កតមេហិ ធូហិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អដ្ឋកថិយ

ជាអ្នកយល់អត្ថ យល់ធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌ សមគួរតាមធម៌ផង ១
ជាអ្នកមិនមានសំដីពីពោះ ១ ។ បេ ។ ជាអ្នកមិនសំដែងធម៌ ពន្យល់ ណែនាំ ។ បេ ។ របស់ពួកសព្វហ្មចារី ១ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុ
បរិបូណ៌ដោយធម៌ទាំង ៣ យ៉ាងនេះ គួរដល់ខ្លួនឯង តែមិនគួរដល់ពួក
ជនដទៃឡើយ ។

(៩០) ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ ដោយធម៌
៣ យ៉ាង គួរដល់ជនដទៃ តែមិនគួរដល់ខ្លួនឯងឡើយ ។ ៣ យ៉ាង តើ
ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ជាអ្នកមិន
ចុះចិត្តក៏ក៏ក៏ក៏សលធម៌ ដោយឆាប់ផង ជាអ្នកចាំក៏ធម៌ ដែលខ្លួន
ស្តាប់ហើយផង តែជាអ្នកមិនរំពឹងនូវសេចក្តីនៃក៏ធម៌ ដែលខ្លួនចាំហើយ
ផង យល់អត្ថ យល់ធម៌ហើយមិនប្រតិបត្តិធម៌សមគួរតាមធម៌ផង ១ ជាអ្នក
មានសំដីពីពោះ ។ បេ ។ ជាវាចាបំភ្លឺនូវសេចក្តីឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ ១
ជាអ្នកសំដែងធម៌ ពន្យល់ ណែនាំ ។ បេ ។ របស់ពួកសព្វហ្មចារី ១ ។
ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយធម៌ ៣ យ៉ាងនេះ គួរដល់ពួក
ជនដទៃ តែមិនគួរដល់ខ្លួនឯងឡើយ ។

(៩១) ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយធម៌ពីរយ៉ាង គួរ
ដល់ខ្លួនឯង តែមិនគួរដល់ពួកជនដទៃឡើយ ។ ២ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ យមរាត្តោ

ឥធាវុសោ ភិក្ខុ ន ហោវ ខោ វិប្បនិសន្និ ច ហោតិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ សុតានព្វ ធម្មានំ ជារកជាតិកោ
 ហោតិ ធនានព្វ ធម្មានំ អត្ថបបរិក្ខិ ហោតិ អត្ថម-
 ញាយ ធម្មមញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ច ហោតិ
 នោ ច កល្យាណវិនោ ហោតិ ។ បេ។ នោ ច
 សន្តស្សកោ ហោតិ ។ បេ ។ សព្វហ្មចារីនំ ។ ឥមេហិ
 ខោ អារុសោ ទ្ធិហិ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អលំ
 អត្ថនោ នោ បរេសំ ។

[៩២] ទ្ធិហារុសោ ធម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ
 អលំ បរេសំ នោ អត្ថនោ ។ កតមេហិ ទ្ធិហិ ។
 ឥធាវុសោ ភិក្ខុ ន ហោវ ខោ វិប្បនិសន្និ ច ហោតិ
 កុសលេសុ ធម្មេសុ នោ ច សុតានំ ធម្មានំ
 ជារកជាតិកោ ហោតិ នោ ច ធនានំ ធម្មានំ
 អត្ថបបរិក្ខិ ហោតិ នោ ច អត្ថមញាយ ធម្មមញាយ
 ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ កល្យាណវិនោ ច ហោតិ

បណ្ណសកលសង្គហិត យមរវត្ត

ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនទាន់ចុះចិត្តក្នុង
 កុសលធម៌ដោយឆាប់ផង ជាអ្នកចាំក្នុងធម៌ដែលខ្លួនស្តាប់ហើយផង រំពឹង
 សេចក្តីនៃក្នុងធម៌ ដែលខ្លួនចាំហើយផង យល់អត្ថ យល់ធម៌ ហើយប្រតិ-
 បត្តិធម៌សមគួរតាមធម៌ផង ១ ជាអ្នកមិនមានសំដីពីរោះ ។ បេ ។ ផង
 ជាអ្នកមិនសំដែងធម៌ ពន្យល់ ណែនាំ ។ បេ ។ របស់ពួកសព្វហ្ម-
 ចារី ១ ។ ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូរដោយធម៌ទាំងពីរយ៉ាង
 នេះ គួរដល់ខ្លួនឯង តែមិនគួរដល់ពួកដទៃឡើយ ។

(៩២) ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូរដោយធម៌ពីរយ៉ាង
 គួរដល់ពួកដទៃ តែមិនគួរដល់ខ្លួនឯងឡើយ ។ ២យ៉ាង តើដូចម្តេច
 ខ្លះ ។ ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនទាន់ចុះ
 ចិត្តក្នុងក្នុងកុសលធម៌ដោយឆាប់ផង មិនចាំក្នុងធម៌ដែលខ្លួនស្តាប់ហើយផង
 មិនទាន់រំពឹងសេចក្តីនៃក្នុងធម៌ ដែលខ្លួនចាំហើយផង យល់អត្ថ យល់
 ធម៌ ហើយមិនប្រតិបត្តិធម៌សមគួរតាមធម៌ផង ១ ជាអ្នកមានសំដីពីរោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អដ្ឋកនិបាតោ

កល្យាណវត្តរណោ ចោរិយា វាចាយ សមន្មាគតោ
 វិស្សជ្ជាយ អនេលគឡាយ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា
 សន្តស្សកោ ច ហោតិ សមាធិបកោ សមុត្តជកោ
 សម្មហំសកោ សព្វាហ្មចារីនំ ។ ឥមេហំ ខោ
 អាវុសោ ឌីហំ ធម្មេហំ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ អលំ
 បរេសំ នោ អត្ថនោតិ ។

[៧៣] អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សេក្ខស្ស ភិក្ខុនោ
 បរិហានាយ សំវត្ថនំ ។ កតមេ អដ្ឋ ។ កម្មារាមតា
 ភស្ការាមតា ជិដ្ឋារាមតា សង្កណីការាមតា
 ឥន្ទ្រិយេសុ អកុត្តទារតា កោជនេ អមត្តញ្ច
 សំសត្តារាមតា បបញ្ចារាមតា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ
 អដ្ឋ ធម្មា សេក្ខស្ស ភិក្ខុនោ បរិហានាយ សំវត្ថនំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ អង្គនិបាត

មានសំឡេងពីរោះ ប្រកបដោយវារៈចារបស់អ្នកគ្រង ជាវារៈក្លោះក្លាយ
 មិនរាករអួល ជាវារៈចាប់ភ្លឺសេចក្តីឲ្យអ្នកដទៃដឹងច្បាស់ផង ជាអ្នកពន្យល់
 ណែនាំ ពួកសព្វហូចារី ឲ្យជឿជាក់ ក្នុងកុសលធម៌ ឲ្យរីករាយ ។
 ម្ចាស់អាវុសា ធម៌ទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូរដោយធម៌ទាំងពីរយ៉ាងនេះ គួរ
 ដល់ពួកជនដទៃ តែមិនគួរដល់ខ្លួនឯងឡើយ ។

[៩៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៨ យ៉ាងនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យ ដល់សេក្ខភិក្ខុ ។ ៨យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
 សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងការងារ ១ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងតិរច្ឆានកថា ១ សេចក្តី
 ត្រេកអរ ក្នុងការដេក ១ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងពួក ១ សេចក្តីមិនគ្រប់
 គ្រងទ្វារ ក្នុងពួកដង្ហើម ១ សេចក្តីមិនស្គាល់ប្រមាណ ក្នុងកោដន ១
 សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងការជាប់ជំពាក់^(១) ១ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងធម៌ជាគ្រឿង
 យឺតយូរ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះ តែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យ ដល់សេក្ខភិក្ខុ ។

១-ធម៌សម្រាប់ជាប់ជំពាក់មាន ៥ យ៉ាងគឺ សវនសំសត្ថៈ ជាប់ពាក់ដោយការឮសំឡេង ១
 ទស្សនសំសត្ថៈ ជាប់ជំពាក់ដោយការឃើញរូប ១ សមុស្សាបសំសត្ថៈ ជាប់ជំពាក់ដោយពាក្យ
 សំដី ១ សម្តោធសំសត្ថៈ ជាប់ជំពាក់ដោយការប្រើប្រាស់ភិក្ខុ-ភិក្ខុនី ១ កាយសំសត្ថៈ ជាប់ជំ-
 ពាក់ដោយកាយសម្ផស្ស ១ ។ អង្គិកថា មន្ទិមនិកាយ មូលបណ្តាសកត្រង់រចនាសូត្រ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ យមកវត្តោ

[៧៤] អដ្ឋមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សេត្តុស្ស ភិក្ខុនោ
 អបរិហានាយ សំវត្ថុនិ ។ កតមេ អដ្ឋ ។ នកម្មារាមតា
 នភស្សារាមតា ននិទ្ធារាមតា នសង្កណិការាមតា ឥន្ទ្រ-
 យេសុ គុត្តន្ទារតា កោជនេ មត្តញ្ញាតា អសំសត្តារាមតា
 និប្បបញ្ចារាមតា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ ធម្មា
 សេត្តុស្ស ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្ថុនិ ។

[៧៥] អដ្ឋមាទិ ភិក្ខុវេ កុសីនវត្ថុនិ ។ កតមាទិ
 អដ្ឋ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ កម្មំ កត្តពំ ហោតិ តស្ស
 ឯវំ ហោតិ កម្មំ ខោ មេ កត្តពំ ភវីស្សតិ កម្មំ ខោ
 បន មេ កកេន្តស្ស កាយោ កិលមិស្សតិ ហន្តាហំ
 និបជ្ឈមីតិ សោ និបជ្ឈតិ ន វីរិយំ អារាភតិ អប្បត្ថស្ស
 បតិយា អននិគតស្ស អនិគមាយ អសង្ខតតស្ស
 សង្ខតិរិយាយ ឥទំ ភិក្ខុវេ បឋមំ កុសីនវត្ថុ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមកវគ្គ

(៩៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៨ យ៉ាងនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ដល់សេត្តកិក្ខុ ។ ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។

គឺសេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការងារ ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងតិរច្ឆានកថា ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការដេក ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងពួកគណៈ ១ សេចក្តីគ្រប់គ្រងទ្វារ ក្នុងពួកឥន្ទ្រិយ ១ សេចក្តីស្គាល់ប្រមាណ ក្នុង ភោជន ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការជ្រាបជំពាក់ ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងធម៌ជាគ្រឿងយឺតយូរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ដល់សេត្តកិក្ខុ ។

(៩៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុស័តវត្ថុនេះ មាន ៨ យ៉ាង ។ ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើ គឺការលែងករាស កាត់ចំរើជាដើម ដែលភិក្ខុក៏សាសនានេះ គួរធ្វើក៏មាន ភិក្ខុនោះមាន សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អំពើដែលអាត្មាអញ គួរធ្វើ គង់នឹងមាន តែបើអាត្មាអញធ្វើអំពើ (នោះហើយ) កាយក៏នឹងលំបាក បើដូច្នោះ អាត្មាអញដេកសិន ភិក្ខុ នោះក៏ដេក មិនផ្តល់ព្យាយាម ដើម្បីឲ្យដល់នូវ គុណគឺឈាន វិបស្សនា មគ្គ ផលដែលខ្លួនមិនទាន់ដល់ ដើម្បីដឹងនូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដឹង ដើម្បីធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ នូវគុណដែលខ្លួនមិន ទាន់បានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាកុស័តវត្ថុទី ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដកេ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា កម្មំ កតំ ហោតិ
 តស្ស ឯវំ ហោតិ អហំ ខោ កម្មំ អកាសី កម្មំ ខោ
 បន មេ កកោន្តស្ស កាយោ កិលន្តោ ហន្តាហំ
 និបជ្ជាមីតិ សោ និបជ្ជតិ ន វិយំ អារកតិ អប្បត្តស្ស
 បត្តិយា អនជិតតស្ស អជិតមាយ អសច្ចិតតស្ស
 សច្ចិតិវិយាយ វេទំ ភិក្ខុវេ ទុតិយំ កុសីនវត្ថុ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា មត្តោ គន្ធា ហោតិ
 តស្ស ឯវំ ហោតិ មត្តោ ខោ មេ គន្ធា ភវិស្សតិ មត្តំ
 ខោ បន មេ គន្ធាស្ស កាយោ កិលមិស្សតិ ហន្តាហំ
 និបជ្ជាមីតិ សោ និបជ្ជតិ ន វិយំ អារកតិ អប្បត្តស្ស
 បត្តិយា អនជិតតស្ស អជិតមាយ អសច្ចិតតស្ស
 សច្ចិតិវិយាយ វេទំ ភិក្ខុវេ តតិយំ កុសីនវត្ថុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ អដ្ឋកថិកា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀតអំពើដែលភិក្ខុធ្វើរួចហើយក៏មាន ភិក្ខុ
នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ បានធ្វើអំពើ(នោះ) រួច
ហើយ តែកាលដែលអាត្មាអញ ធ្វើអំពើនោះ រាងកាយលំបាកហើយ
បើដូច្នោះអាត្មាអញដេកសិន ភិក្ខុនោះក៏ដេក មិនផ្គងព្យាយាម ដើម្បី
ឲ្យដល់នូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីឲ្យដឹងនូវគុណដែលខ្លួន
មិនទាន់បានដឹង ដើម្បីធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន
ធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាកុសីភវត្ថុទី ២ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀតផ្លូវដែលភិក្ខុគួរដើរទៅក៏មាន ភិក្ខុនោះ
មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ផ្លូវដែលអាត្មាអញ គួរដើរទៅ គង់នឹង
មាន តែថាកាលបើអាត្មាអញ ដើរទៅកាន់ផ្លូវ(នោះហើយ) រាងកាយ
នឹងលំបាក បើដូច្នោះ អាត្មាអញដេកសិន ភិក្ខុនោះក៏ដេក មិនផ្គង
ព្យាយាម ដើម្បីឲ្យដល់នូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីឲ្យ
ដឹងនូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដឹង ដើម្បីធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវគុណ
ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
ជាកុសីភវត្ថុទី ៣ ។

បណ្ណាសកសង្កេតោ យមកវត្តោ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា មន្តោ គតោ ហោតិ
 តស្ស ឯវំ ហោតិ អហំ ខោ មន្តំ អគមាសី មន្តំ
 ខោ បន មេ គច្ឆតោ កាយោ តិលន្តោ បាណ្ឌហំ
 និបជ្ជាមីតិ សោ និបជ្ជតិ ន វិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស
 បត្តិយា អនធិតតស្ស អធិតមាយ អសច្ឆិតតស្ស
 សច្ឆិតិយាយ ឥទំ ភិក្ខុវេ ចតុត្ថំ កុសីនវត្ថុ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តាមំ វា និកមំ វា
 បិណ្ឌាយ ចរន្តោ ន លភតិ លូឡស្ស វា បណីតស្ស
 វា គោជនស្ស យាវនត្ថំ ទាវប្បរំ តស្ស ឯវំ ហោតិ
 អហំ ខោ តាមំ វា និកមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ បាលត្ថំ
 លូឡស្ស វា បណីតស្ស វា គោជនស្ស យាវនត្ថំ
 ទាវប្បរំ តស្ស មេ កាយោ តិលន្តោ អគម្ពតោ
 បាណ្ឌហំ និបជ្ជាមីតិ សោ និបជ្ជតិ ន វិយំ អារភតិ
 ។ បេ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមំ កុសីនវត្ថុ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមវត្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ផ្លូវដែលភិក្ខុដើរទៅហើយក៏មាន
ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ បានដើរទៅកាន់ផ្លូវ
(នោះ) រួចហើយ តែថាកាលអាត្មាអញ ដើរទៅកាន់ផ្លូវ រាងកាយ
លំបាកហើយ បើដូច្នោះ អាត្មាអញដេកសិន ភិក្ខុនោះក៏ដេក មិន
ផ្គត់ព្យាយាម ដើម្បីឲ្យដល់នូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បី
ឲ្យដឹងនូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដឹង ដើម្បីធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវ
គុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះជាកុស្ថវត្ថុទី ៤ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត កាលភិក្ខុគ្រាប់ទៅកាន់ស្រុក ឬនិគម
ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក៏មិនបាននូវកោដនថោកទាប ឬថ្លៃថ្នាំ គ្រាន់តែចំអែក
ឡើយ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ ថា កាលអាត្មាអញគ្រាប់ទៅ
កាន់ស្រុក ឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក៏មិនបានកោដនថោកទាប ឬ ថ្លៃថ្នាំ
គ្រាន់តែ ១ ចំអែកសោះ អាត្មាអញនោះមានរាងកាយលំបាកហើយ មិន
គួរដល់សមណកម្ម បើដូច្នោះ អាត្មាអញដេកសិន ភិក្ខុនោះក៏ដេក មិន
ផ្គត់ព្យាយាមឡើយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាកុស្ថវត្ថុទី ៥ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តាមំ វា និកមំ វា បិណ្ឌាយ
 ចរន្តោ លកតំ ល្ងទស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស
 យាវទត្ថំ ទាវប្បវំ តស្ស ឯវំ ហោតិ អហំ ខោ តាមំ វា
 និកមំ វា បិណ្ឌាយ ចរន្តោ អលត្ថំ ល្ងទស្ស វា បណីតស្ស
 វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ ទាវប្បវំ តស្ស មេ កាយោ
 កុកោ អកម្មញោ មាសាចិតំ មញោ ហន្តាហំ
 និបជ្ជាមិតំ សោ និបជ្ជតំ ន វីរិយំ អារកតិ ។ បេ ។
 ឥទំ ភិក្ខុវេ ធម្មំ កុសីនវត្ថុ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឧប្បន្នោ ហោតិ
 អប្បមត្តកោ អាពាសោ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឧប្បន្នោ ខោ
 មេ អយំ អប្បមត្តកោ អាពាសោ អត្ថំ កប្បោ និបជ្ជិតុ
 ហន្តាហំ និបជ្ជាមិតំ សោ និបជ្ជតំ ន វីរិយំ អារកតិ
 ។ បេ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ សត្តមំ កុសីនវត្ថុ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តិលាណា វុដ្ឋិតោ ហោតិ
 អចិវុដ្ឋិតោ កេលញោ តស្ស ឯវំ ហោតិ អហំ ខោ តិលាណា
 វុដ្ឋិតោ អចិវុដ្ឋិតោ កេលញោ តស្ស មេ កាយោ ឧទ្ធអោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អដ្ឋកថិយក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត កាលភិក្ខុត្រាច់ទៅកាន់ស្រុក ឬ
និគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក៏បាននូវកោដនថោកទាប ឬថ្លៃថ្នាំ ល្មម ១ ចំអែត
ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលអាត្មាអញ ត្រាច់ទៅកាន់
ស្រុក ឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយបានកោដនថោកទាប ឬថ្លៃថ្នាំ
ល្មម ១ ចំអែតដែរ អាត្មាអញនោះមានកាយធួន់ ដូចសណ្តែករាងមាស
ទឹក មិនគួរដល់សមណកម្ម បើដូច្នោះអាត្មាអញដែកសិន ភិក្ខុនោះ
ក៏ដែក មិនផ្គងព្យាយាមឡើយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
កុសីតវត្ថុ ទី ៦ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុមានអាពាធភិក្ខុចកើតឡើង
ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ មានអាពាធភិក្ខុច
នេះកើតឡើង ហើយគួរតែដែកសិន បើដូច្នោះអាត្មាអញដែកសិន ភិក្ខុ
នោះក៏ដែក មិនផ្គងព្យាយាមឡើយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
កុសីតវត្ថុ ទី ៧ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុចេញចាកជម្ងឺ ទើបតែស្បើយ
ជម្ងឺថ្មី ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញចេញចាកជម្ងឺ
ទើបតែស្បើយជម្ងឺថ្មី ។ អាត្មាអញនោះ មានរាងកាយ ថមថយកំឡាំង

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ យមវត្តោ

អកម្មញ្ញោ ហធាហំ និបជ្ជាមីតិ សោ និបជ្ជតិ ន វីរិយំ
 អារភតិ អប្បត្តស្ស បតិយា អនធិកតស្ស អធិកមាយ
 អសច្ច័កតស្ស សច្ច័កិរិយាយ ឥទំ ភិក្ខុវេ អដ្ឋមំ
 កុសីន្ទ្រតុ ។ ឥមាទំ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ កុសីន្ទ្រតុនីតិ ។

(៩៦) អដ្ឋមាទំ ភិក្ខុវេ អារត្តវត្ថុនិ ។ កតមាទំ
 អដ្ឋ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា កម្មំ កត្តព្វំ ហោតិ
 តស្ស ឯវំ ហោតិ កម្មំ ខោ មេ កត្តព្វំ កវីស្សតិ
 កម្មំ ខោ បន មេ ករោន្តេន ន សុករំ ពុទ្ធានំ
 សាសនំ មនសិកានុំ ហធាហំ បដិកថ្មេវ វីរិយំ
 អារភាមិ អប្បត្តស្ស បតិយា អនធិកតស្ស អធិកមាយ
 អសច្ច័កតស្ស សច្ច័កិរិយាយាតិ សោ វីរិយំ អារភតិ
 អប្បត្តស្ស បតិយា អនធិកតស្ស អធិកមាយ អសច្ច័ក-
 តស្ស សច្ច័កិរិយាយ ឥទំ ភិក្ខុវេ បឋមំ អារត្តវត្ថុ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមកវត្ត

មិនគួរដល់សមណកម្ម បើដូច្នោះ អាត្មាអញដេកសិន ភិក្ខុនោះក៏ដេក
 មិនផ្គងព្យាយាម ដើម្បីឲ្យដល់នូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បី
 ឲ្យដឹងនូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដឹង ដើម្បីធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវគុណ
 ដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
 ជាកុស្ថតវត្ថុទី ៨ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងកុស្ថតវត្ថុ ៨ យ៉ាង ។

[៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អារព្ភត្ថនេះ មាន ៨ យ៉ាង ។
 ៨ យ៉ាង តែងបម្រើចង្វះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើដែលភិក្ខុក៏សាសនា
 នេះ គួរធ្វើក៏មាន ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អំពើដែល
 អាត្មាអញ គួរធ្វើគង់នឹងមាន តែថា កាលអាត្មាអញធ្វើអំពើ (ទោះហើយ)
 មិនងាយនឹងធ្វើពុទ្ធសាសនាឲ្យតាំងនៅក្នុងចិត្តបានឡើយ បើដូច្នោះអាត្មា
 អញ ផ្គងព្យាយាមមុនសិន ដើម្បីឲ្យដល់នូវគុណគឺឈាន វិបស្សនា
 មគ្គ ដែលដែលអាត្មាអញមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីឲ្យដឹងនូវគុណ ដែល
 អាត្មាអញមិនទាន់បានដឹង ដើម្បីធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវគុណ ដែលអាត្មា
 អញមិនទាន់បានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ភិក្ខុនោះក៏ផ្គងព្យាយាម ដើម្បីឲ្យ
 ដល់នូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីឲ្យដឹងនូវគុណ ដែលខ្លួន
 មិនទាន់បានដឹង ដើម្បីធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន
 ធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអារព្ភត្ថុទី ១ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស អដ្ឋកថាបិដក

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា កម្មំ កតំ ហោតិ
 តស្ស ឯវំ ហោតិ អហំ ខោ កម្មំ អកាសំ កម្មំ
 ខោ បណហំ កកោនោ នាសក្ខី ពុទ្ធានំ សាសនំ
 មនសិកានុំ ហណ្ណហំ វិយំ អារាមិ អប្បតស្ស
 បត្តិយា អនជិតតស្ស អជិតមាយ អសច្ចតតស្ស
 សច្ចតិយាយាតិ សោ វិយំ អារាមិ ។ បេ ។ ឥនំ
 ភិក្ខុវេ ធុតិយំ អារាមត្ថំ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា មត្តោ គន្ធា
 ហោតិ តស្ស ឯវំ ហោតិ មត្តោ ខោ មេ គន្ធា
 ភិស្សតិ មត្តំ ខោ បន មេ គន្ធានន ន សុករំ
 ពុទ្ធានំ សាសនំ មនសិកានុំ ហណ្ណហំ វិយំ
 អារាមិ ។ បេ ។ ឥនំ ភិក្ខុវេ ធុតិយំ អារាមត្ថំ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា មត្តោ គតោ ហោតិ
 តស្ស ឯវំ ហោតិ អហំ ខោ មត្តំ អគមាសំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថាបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត អំពើដែលភិក្ខុធ្វើហើយក៏មាន
 ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ បានធ្វើអំពើហើយ
 តែថា កាលអាត្មាអញ ធ្វើអំពើ (នោះ) មិនអាចនឹងធ្វើពុទ្ធសាសនា
 ឲ្យតាំងនៅក្នុងចិត្តបានឡើយ បើដូច្នោះ អាត្មាអញផ្តងព្សាយាម ដើម្បី
 ឲ្យដល់នូវគុណ ដែលអាត្មាអញមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីឲ្យដឹងនូវគុណ
 ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដឹង ដើម្បីធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវគុណ ដែលអាត្មាអញ
 មិនទាន់បានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ភិក្ខុនោះ ក៏ផ្តងព្សាយាម ។ បេ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអារព្ភវត្ថុទី ២ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ផ្លូវដែលភិក្ខុ គួរដើរទៅក៏មាន ភិក្ខុ
 នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ផ្លូវដែលអាត្មាអញ គួរដើរទៅគង់នឹង
 មាន តែថា អាត្មាអញដើរទៅកាន់ផ្លូវ (នោះ) មិនងាយនឹងធ្វើពុទ្ធសាសនា
 ឲ្យតាំងនៅក្នុងចិត្តបានឡើយ បើដូច្នោះអាត្មាអញផ្តងព្សាយាម ។ បេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអារព្ភវត្ថុទី ៣ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ផ្លូវដែលភិក្ខុដើរទៅហើយក៏មានភិក្ខុ
 នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ បានដើរទៅកាន់ផ្លូវហើយ

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ យមរវត្តោ

មក្ខំ ខោ បនាហំ កច្ឆន្តោ នាសក្ខី ពុទ្ធានំ សាសនំ
 មនសីកាតុំ ហន្តាហំ វិយំ អារកាមិ ។ បេ ។ ឥនំ
 ភិក្ខុវេ ចតុត្ថំ អារព្ភវត្ថុ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តាមំ វា និកមំ វា
 បិណ្ណាយ ចរន្តោ ន លកតិ លូឡស្ស វា បណីតស្ស
 វា កោជនស្ស យាវនត្ថំ ចារិប្បវី តស្ស ឯវំ ហោតិ
 អហំ ខោ តាមំ វា និកមំ វា បិណ្ណាយ ចរន្តោ នាលត្ថំ
 លូឡស្ស វា បណីតស្ស វា កោជនស្ស យាវនត្ថំ ចារិប្បវី
 តស្ស មេ កាយោ លហុកោ កម្មញ្ញោ ហន្តាហំ
 វិយំ អារកាមិ ។ បេ ។ ឥនំ ភិក្ខុវេ ចញ្ចមំ អារព្ភវត្ថុ ។

បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តាមំ វា និកមំ វា បិណ្ណាយ
 ចរន្តោ លកតិ លូឡស្ស វា បណីតស្ស វា កោជ-
 នស្ស យាវនត្ថំ ចារិប្បវី តស្ស ឯវំ ហោតិ អហំ ខោ
 តាមំ វា និកមំ វា បិណ្ណាយ ចរន្តោ អលត្ថំ លូឡស្ស
 វា បណីតស្ស វា កោជនស្ស យាវនត្ថំ ចារិប្បវី

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមកវត្ត

តែថាកាលណា អាត្មាអញដើរទៅកាន់ផ្លូវ មិនអាចធ្វើពុទ្ធសាសនាឲ្យតាំង
នៅក្នុងចិត្តបានឡើយ បើដូច្នោះ អាត្មាអញផ្គង់ព្យាយាម ។ បេ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអារក្សវត្ថុទី ៤ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត កាលភិក្ខុត្រាច់ទៅកាន់ស្រុក ឬ
និគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក៏មិនបាននូវភោជនថោកទាប ឬថ្លៃថ្នាំ ល្ងម ១
ចំអែតទេ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលអាត្មាអញត្រាច់
ទៅកាន់ស្រុក ឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក៏មិនបាននូវភោជនថោកទាប
ឬថ្លៃថ្នាំ ល្ងម ១ចំអែតឡើយ អាត្មាអញនោះ មានរាងកាយស្រាលគួរ
ដល់សមណកម្ម បើដូច្នោះ អាត្មាអញ ផ្គង់ព្យាយាម ។ បេ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអារក្សវត្ថុទី ៥ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត កាលភិក្ខុត្រាច់ទៅកាន់ស្រុក ឬនិគម
ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក៏បាននូវភោជនថោកទាប ឬថ្លៃថ្នាំ ល្ងម ១ចំអែតភិក្ខុនោះ
មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលអាត្មាអញ ត្រាច់ទៅកាន់ស្រុក ឬនិគម
ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក៏បាននូវភោជនថោកទាប ឬថ្លៃថ្នាំ ល្ងម ១ ចំអែតហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អដ្ឋកនិដោតោ

តស្ស មេ កាយោ លហុកោ កម្មញ្ញោ ហន្តាហំ
វិយំ អារភាមិ ។ មេ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ ធម្មំ អារត្តវត្ថុ ។

ឫទ ចបំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឧប្បន្នោ ហោតិ
អប្បមត្តកោ អាពាសោ តស្ស ឯវំ ហោតិ ឧប្បន្នោ ទោ
មេ អយំ អប្បមត្តកោ អាពាសោ ហំនំ ទោ បនេតំ
វិជ្ជតិ យំ មេ អាពាសោ បវុទ្ធីយ្យ ហន្តាហំ បដិ-
កក្ខេវេ វិយំ អារភាមិ ។ មេ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ សត្តមំ
អារត្តវត្ថុ ។

ឫទ ចបំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តិលាសា វុដ្ឋិតោ ហោតិ
អចិវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញោ តស្ស ឯវំ ហោតិ អហំ ទោ
តិលាសា វុដ្ឋិតោ អចិវុដ្ឋិតោ គេលញ្ញោ ហំនំ ទោ បនេតំ
វិជ្ជតិ យំ មេ អាពាសោ បច្ចុទាវត្តេយ្យ ហន្តាហំ
បដិកក្ខេវេ វិយំ អារភាមិ អប្បត្ថស្ស បតិយា

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អង្គនិបាត

អាត្មាអញនោះមានរាងកាយស្រាល គួរដល់សមណកម្ម បើដូច្នោះ អាត្មា
អញ ផ្គង់ព្យាយាម ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអារព្ភវត្ថុទី ៦ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុមានអាពាធតិចគួបកើតឡើង
ភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ កើតអាពាធតិចគួបនេះ
ហើយ អាពាធបំរើនដល់អាត្មាអញ ដោយហេតុណា ហេតុនេះ ជាហេតុ
តែងមាន ជាធម្មតាទេ បើដូច្នោះ អាត្មាអញ ផ្គង់ព្យាយាមឲ្យបានមុនសិន
។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាអារព្ភវត្ថុ ទី ៧ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុចេញចាកជម្ងឺ ទើបតែស្បើយ
ជម្ងឺថ្មី ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញចេញចាកជម្ងឺ
ទើបតែស្បើយជម្ងឺថ្មី ។ អាពាធរបស់អាត្មាអញ រើឡើងវិញ ដោយហេតុ
ណា ហេតុនេះ ជាហេតុតែងមាន ជាធម្មតាទេ បើដូច្នោះ អាត្មាអញផ្គង់
ព្យាយាមឲ្យបានមុន ដើម្បីឲ្យដល់នូវគុណ ដែលអាត្មាអញមិនទាន់បាន
ដល់ ដើម្បីឲ្យដឹងនូវគុណ ដែលអាត្មាអញមិនទាន់បានដឹង ដើម្បីធ្វើឲ្យ
ច្បាស់លាស់នូវគុណ ដែលអាត្មាអញមិនទាន់បានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់សិន
ភិក្ខុនោះក៏ផ្គង់ព្យាយាម ដើម្បីឲ្យដល់នូវគុណ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់

បណ្ណាសកសង្កហំតោ យមវត្តោ

អនិច្ចតស្ស អនិច្ចមាយ អសច្ចិកតស្ស សច្ចិកិរ-
 យាយាតិ សោ វិយំ អារកតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា
 អនិច្ចតស្ស អនិច្ចមាយ អសច្ចិកតស្ស
 សច្ចិកិរយាយ ឥទំ ភិក្ខុវេ អដ្ឋមំ អារត្តវត្ថុ ។ ឥមាធិ
 ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋ អារត្តវត្ថុធិតិ ។

យមវត្តោ គតិយោ ។

ពិច្ឆ័យានំ

ទ្វេ បដិបទា អបេ(១) ឥច្ឆា លច្ឆា(២) បរិហានំ
 កុសីនំ អារត្តវត្ថុធិតិ ។

១ ឧ.ម. ទ្វេ សទ្ធា ទ្វេ មរណស្សតិ ទ្វេ សម្មទា អបិបេ ។ ២ ឥច្ឆា អសំ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត យមកវត្ថុ

ដើម្បីឲ្យដឹងនូវគុណដែលខ្លួនមិនទាន់បានដឹង ដើម្បីធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់នូវ
គុណដែលខ្លួនមិនទាន់បានធ្វើឲ្យច្បាស់លាស់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
ជាអារព្ភវត្ថុទី ៨ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងអារព្ភវត្ថុទាំង ៨ យ៉ាង ។

ចប់ យមកវត្ថុទី ៣ ។

ឧទ្ទានក្កដ៏យមកវត្ថុនោះគឺ

និយាយពីភិក្ខុបរិបូរ ដោយអង្គពីរលើក សម្បទា ១ ភិក្ខុ
ចំរើនមរណសូត្រដទៃទៀត ១ សេចក្តីប្រាថ្នាលោក ១ គួរដល់
ខ្លួននឹងអកដទៃ ១ សេចក្តីសាបសូន្យ របស់សេត្តភិក្ខុ ១
កសាតវត្ថុ ១ អារព្ភវត្ថុ ១ ។

សព្វវិគ្គោ

(៧៧) សតិសម្មជញ្ញោ ភិក្ខុវេ អសតិ សតិសម្ម-
ជញ្ញវិបន្នស្ស ហត្ថបទិសំ ហោតិ ហិរោត្តប្បំ ហិរោត្តប្ប
អសតិ ហិរោត្តប្បវិបន្នស្ស ហត្ថបទិសោ ហោតិ ឥន្ទ្រ-
យសំវរោ ឥន្ទ្រយសំវរេ អសតិ ឥន្ទ្រយសំវរវិបន្នស្ស
ហត្ថបទិសំ ហោតិ សីលំ សីលេ អសតិ សីលវិបន្នស្ស
ហត្ថបទិសោ ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិម្ហិ
អសតិ សម្មាសមាធិវិបន្នស្ស ហត្ថបទិសំ ហោតិ យថា-
ក្ខតញ្ញាណទស្សនំ យថាក្ខតញ្ញាណទស្សនេ អសតិ
យថាក្ខតញ្ញាណទស្សនវិបន្នស្ស ហត្ថបទិសោ ហោតិ
និព្វិទាវិរាគោ និព្វិទាវិរាគេ អសតិ និព្វិទាវិរាគវិបន្នស្ស
ហត្ថបទិសំ ហោតិ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។ សេយ្យថាមិ
ភិក្ខុវេ វុត្តោ សាខាបលាសវិបន្នោ តស្ស បប្បដិកាមិ
ន ចារិប្បវ័ កច្ឆតិ តចោមិ ដេក្ខមិ សារោមិ ន ចារិប្បវ័ កច្ឆតិ

សតិវគ្គ

(៩៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសតិវិនិច្ឆ័យសម្បជញ្ញៈ មិនមាន ហិរិនីធិត្ថប្បៈ របស់បុគ្គលវិបត្តិចាកសតិវិនិច្ឆ័យសម្បជញ្ញៈ ឈ្មោះថា មាន ឧបនិស្ស័យសាបសូន្យ កាលបើហិរិនីធិត្ថប្បៈ មិនមាន ឥន្ទ្រិយសំវារៈ របស់បុគ្គលវិបត្តិចាកហិរិនីធិត្ថប្បៈ ឈ្មោះថា មានឧបនិស្ស័យសាបសូន្យ កាលបើឥន្ទ្រិយសំវារៈ មិនមាន សីលរបស់បុគ្គលវិបត្តិចាកឥន្ទ្រិយសំវារៈ ឈ្មោះថាមានឧបនិស្ស័យសាបសូន្យ កាលបើសីល មិនមាន សម្មាសមាធិ របស់បុគ្គលវិបត្តិចាកសីល ឈ្មោះថាមានឧបនិស្ស័យសាបសូន្យ កាលបើ សម្មាសមាធិមិនមាន យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ របស់បុគ្គលវិបត្តិចាកសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា មានឧបនិស្ស័យសាបសូន្យ កាលបើយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ មិនមាន និព្វិទាវិវាតៈ របស់បុគ្គលវិបត្តិចាកយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ ឈ្មោះថាមានឧបនិស្ស័យសាបសូន្យ កាលបើនិព្វិទាវិវាតៈមិនមាន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ របស់បុគ្គលវិបត្តិចាកនិព្វិទាវិវាតៈ ឈ្មោះថា មានឧបនិស្ស័យសាបសូន្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើដែលមិនមានមែក នឹងស្លឹកហើយក្រមរឈើនោះក្តី មិនដល់នូវការពេញលេញទេ សម្បក ស្រាយក្តី ខ្លឹមក្តី ក៏មិនដល់នូវការពេញលេញ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ សតិវត្តោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ សតិសម្មជញ្ញោ អសតិ សតិសម្ម-
 ជញ្ញវិបដ្ឋស្ស ហត្ថបទិសំ ហោតិ ហិរេត្តប្បំ ហិរេត្តប្បេ
 អសតិ ហិរេត្តប្បវិបដ្ឋស្ស ហត្ថបទិសំ ហោតិ ។ បេ ។
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។ សតិសម្មជញ្ញោ ភិក្ខុវេ សតិ
 សតិសម្មជញ្ញាសម្មន្ទស្ស ឧបទិសសម្មន្ទំ ហោតិ
 ហិរេត្តប្បំ ហិរេត្តប្បេ សតិ ហិរេត្តប្បសម្មន្ទស្ស
 ឧបទិសសម្មន្ទោ ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ ឥន្ទ្រិយសំវរេ
 សតិ ឥន្ទ្រិយសំវរសម្មន្ទស្ស ឧបទិសសម្មន្ទំ ហោតិ
 សីលំ សីលេ សតិ សីលសម្មន្ទស្ស ឧបទិសសម្មន្ទោ
 ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិម្ហិ សតិ សម្មាសមាធិ-
 សម្មន្ទស្ស ឧបទិសសម្មន្ទំ ហោតិ យថាក្ខតញ្ញាណ-
 ទស្សនំ យថាក្ខតញ្ញាណទស្សនេ សតិ យថាក្ខត-
 ញ្ញាណទស្សនសម្មន្ទស្ស ឧបទិសសម្មន្ទោ ហោតិ
 ធិត្ថំនាវិរាតោ ធិត្ថំនាវិរាតេ សតិ ធិត្ថំនាវិរាតសម្មន្ទស្ស
 ឧបទិសសម្មន្ទំ ហោតិ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សតិវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសតិវិនិច្ឆ័យសម្បជញ្ញៈ មិនមាន ហិរិនីធិ
 ឧត្តប្បៈ របស់បុគ្គលវិបត្តិចាកសតិវិនិច្ឆ័យសម្បជញ្ញៈ ឈ្មោះថាមានទបនិស្ស័យ
 សាបសូន្យ កាលបើហិរិនីធិឧត្តប្បៈ មិនមាន (ឥន្ទ្រិយសំវារៈ) របស់បុគ្គល
 វិបត្តិចាកហិរិនីធិឧត្តប្បៈ ឈ្មោះថា មានទបនិស្ស័យសាបសូន្យ ។ បេ ។

វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ មានទបមេឃ្យយាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ កាលបើសតិវិនិច្ឆ័យសម្បជញ្ញៈ មាន ហិរិនីធិឧត្តប្បៈ របស់បុគ្គលបរិ-
 បូណិ ដោយសតិវិនិច្ឆ័យសម្បជញ្ញៈ ឈ្មោះថា មានទបនិស្ស័យបរិបូណិ កាល
 បើហិរិនីធិឧត្តប្បៈ មាន ឥន្ទ្រិយសំវារៈ របស់បុគ្គលបរិបូណិដោយហិរិនីធិ
 ឧត្តប្បៈឈ្មោះថាមានទបនិស្ស័យបរិបូណិ កាលបើឥន្ទ្រិយសំវារៈមាន សីល
 របស់បុគ្គលបរិបូណិដោយឥន្ទ្រិយសំវារៈ ឈ្មោះថាមានទបនិស្ស័យបរិបូណិ
 កាលបើសីលមាន សម្មាសមាធិរបស់បុគ្គលបរិបូណិដោយសីល ឈ្មោះ
 ថា មានទបនិស្ស័យបរិបូណិ កាលបើសម្មាសមាធិ មាន យថាភូតញ្ញាណ-
 ទស្សនៈរបស់បុគ្គលបរិបូណិដោយសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថាមានទបនិស្ស័យ
 បរិបូណិ កាលបើយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈមាន និព្វិទាវិវាគៈ របស់
 បុគ្គលបរិបូណិដោយយថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ ឈ្មោះថា មានទបនិស្ស័យ
 បរិបូណិ កាលបើនិព្វិទាវិវាគៈ មាន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ របស់បុគ្គល
 បរិបូណិដោយនិព្វិទាវិវាគៈ ឈ្មោះថា មានទបនិស្ស័យបរិបូណិ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គិកនិកាយ

សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ កុក្ខោ សាខាបលាសសម្បជញ្ញោ តស្ស
 បប្បដិកាបិ ចារិយ្យំ កច្ឆតិ តទោបិ ដេក្កបិ សារោបិ
 ចារិយ្យំ កច្ឆតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ សតិសម្បជញ្ញោ សតិ
 សតិសម្បជញ្ញោសម្បជញ្ញស្ស ឧបនិសសម្បជញ្ញំ ហោតិ
 ហិរេត្តប្បំ ហិរេត្តប្បេ សតិ ហិរេត្តប្បសម្បជញ្ញស្ស
 ឧបនិសសម្បជញ្ញំ ហោតិ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណនស្សនន្តំ ។

[៧៨] អថខោ អាយស្មា បុណ្ណិយោ យេន ភក្កវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវន្តំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ អាយស្មា បុណ្ណិយោ
 ភក្កវន្តំ ឯតទរោច កោ នុ ខោ ភន្តេ ហេតុ កោ
 បច្ចយោ យេន អប្បេក្កនា តថាគតំ ធម្មទេសនា បដិ-
 ភាតិ អប្បេក្កនា ន បដិភាតីតិ ។ សន្នោ បុណ្ណិយ ភិក្ខុ
 ហោតិ នោ ឧបសង្កមិតា នេវ តាវ តថាគតំ ធម្មទេសនា
 បដិភាតិ យតោ ច ខោ បុណ្ណិយ ភិក្ខុ សន្នោ ច ហោតិ
 ឧបសង្កមិតា ច ឯវំ តថាគតំ ធម្មទេសនា បដិភាតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ អដ្ឋកថិយក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើ ដែលបរិបូណ៌ ដោយមែកនឹងស្លឹកហើយ
 ក្រមរឈើនោះ ក៏ដល់នូវការពេញលេញ សម្បកក្តី ស្រាយក្តី ខ្លឹមក្តី
 (របស់ឈើនោះ) ក៏ដល់នូវការពេញលេញ មានទប់មាយ៉ាងណាមិញ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសត្វនឹងសម្បជញ្ញៈ មាន ហិរិនីធិត្ថប្បៈ
 របស់បុគ្គលបរិបូណ៌ ដោយសត្វនឹងសម្បជញ្ញៈ ឈ្មោះថាមានទប់និស្ស័យ
 បរិបូណ៌ កាលបើហិរិនីធិត្ថប្បៈ មាន (ឥន្ទ្រិយសំរិះ) របស់បុគ្គលបរិ-
 បូណ៌ ដោយហិរិនីធិត្ថប្បៈ ឈ្មោះថា មានទប់និស្ស័យបរិបូណ៌ ។ បេ ។
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ មានទប់មេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។

[៩៨] គ្រានោះព្រះបុណ្ណិយៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក៏
 អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះបុណ្ណិយៈដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីសម-
 គួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុអ្វី បច្ច័យអ្វី បានជាក្នុងកាលខ្លះ ព្រះតថាគត
 ទ្រង់សំដែងធម្មទេសនា ក្នុងកាលខ្លះ ក៏មិនសំដែង ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់តបថា ម្នាលបុណ្ណិយៈ ភិក្ខុមានសទ្ធាហើយ តែមិនចូលមករក
 ទេ តថាគតក៏មិនទាន់សំដែងធម្មទេសនា ម្នាលបុណ្ណិយៈ កាលបើភិក្ខុមាន
 សទ្ធាផង បានចូលមករកផង យ៉ាងនេះ ទើបតថាគតសំដែងធម្មទេសនា

បណ្ណាសកសង្កហិតោ សតវត្ថោ

សន្នោ ច បុណ្ណិយ ភិក្ខុ ហោតិ ឧបសង្កម័តា ច នោ
 បយ័រុទាសិតា ។ បេ ។ បយ័រុទាសិតា ច នោ បរិបុច្ឆិតា
 បរិបុច្ឆិតា ច នោ ឧហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ
 ឧហិតសោតោ ច ធម្មំ សុណាតិ នោ សុត្វា ជារតិ
 សុត្វា ច ធម្មំ ជារតិ នោ ធនានព្វា ធម្មានំ អត្ថំ
 ឧបបរិក្ខតិ ធនានព្វា ធម្មានំ អត្ថំ ឧបបរិក្ខតិ នោ
 អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ
 នេវ តាវ តថាគតំ ធម្មទេសនា បដិភាតិ ។ យតោ ច
 ខោ បុណ្ណិយ ភិក្ខុ សន្នោ ច ហោតិ ឧបសង្កម័តា ច
 បយ័រុទាសិតា ច បរិបុច្ឆិតា ច ឧហិតសោតោ ច ធម្មំ
 សុណាតិ សុត្វា ច ធម្មំ ជារតិ ធនានព្វា ធម្មានំ អត្ថំ
 ឧបបរិក្ខតិ អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិ-
 បន្នោ ច ហោតិ ឯវំ តថាគតំ ធម្មទេសនា បដិភាតិ ។
 ឥមេហិ ខោ បុណ្ណិយ^(១) ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ
 ឯកន្តប្បដិភាណំ តថាគតំ ធម្មទេសនា ហោតីតិ ។

១ ម. ឯត្ថន្តរេ អន្តរិកំ អយំ បាហេ ទិស្សតិ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភាព សតិវត្ថុ

ម្ចាស់បុណ្យិយៈ ភិក្ខុមានសទ្ធាផង បានចូលមករកផង តែមិនបាន
ចូលមកអង្គុយជិត ។ បេ ។ បានចូលមកអង្គុយជិតហើយ តែមិនបាន
សាកសួរ បានសាកសួរហើយ តែមិនបានផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ធម៌ ផ្ទៀង
ត្រចៀកស្តាប់ហើយ តែមិនស្តាប់ឲ្យចាំធម៌ ស្តាប់ចាំធម៌ហើយ តែមិន
ពិចារណានូវសេចក្តីនៃធម៌ ដែលខ្លួនចង់ចាំហើយ ពិចារណានូវសេចក្តី
នៃធម៌ដែលខ្លួនចង់ចាំហើយ តែមិនដឹងនូវអត្ថមិនដឹងនូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិ
នូវធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ទេ តថាគត ក៏មិនសំដែងធម្មទេសនាឡើយ ។

ម្ចាស់បុណ្យិយៈ កាលបើ ភិក្ខុមានសទ្ធាផង បានចូលមករកផង បានចូល
មកអង្គុយជិតផង បានសាកសួរផង បានផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ធម៌ផង
ស្តាប់ឲ្យចាំធម៌ផង ពិចារណានូវសេចក្តីនៃធម៌ដែលខ្លួនចង់ចាំផង ដឹងនូវ
អត្ថដឹងនូវធម៌ហើយ ប្រតិបត្តិធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ផង យ៉ាងនេះទើប
តថាគតសំដែងធម្មទេសនា ។ ម្ចាស់បុណ្យិយៈ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌
(៨ យ៉ាង) នេះឯង ទើបតថាគត សំដែងនូវធម្មទេសនា យ៉ាងច្បាស់
លាស់ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស អង្គកនិកាយ

[៩៩] សចេ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិវុទ្ធិយា បរិព្វាជកា ឯវំ
 បុច្ឆេយ្យំ កីម្ហលកា អាវុសោ សព្វេ ធម្មា កីសម្ពា
 សព្វេ ធម្មា កីសមុទយា សព្វេ ធម្មា កីសមោសវណា
 សព្វេ ធម្មា កីបមុខា សព្វេ ធម្មា កីអាជិបតេយ្យា សព្វេ
 ធម្មា កីឧត្តរា សព្វេ ធម្មា កីសារា សព្វេ ធម្មាតិ
 ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខុវេ តេសំ អញ្ញតិវុទ្ធិយា ឯវំ បរិព្វាជកា ឯវំ
 កិណ្ឌ ព្យាករយ្យថាតិ ។ កកវំម្ហលកា នោ កន្តេ ធម្មា
 កកវំនេត្តិកា កកវំបដិស្សរណា សាធុ កន្តេ កកវំន្ថយេវ
 បដិភាតុ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ កកវតោ សុត្វា
 ភិក្ខុ ជាបស្សន្តិវុទ្ធិ ។ តេនហិ ភិក្ខុវេ^(១) សុណាថ សាធុកំ
 មនសិករោថ ភាសិតស្សមីវុទ្ធិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ តេ
 ភិក្ខុ បច្ឆស្សោសំ ។ កកវា ឯតនរោថ សចេ ភិក្ខុវេ
 អញ្ញតិវុទ្ធិយា បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យំ កីម្ហលកា
 អាវុសោ សព្វេ ធម្មា កីសម្ពា សព្វេ ធម្មា កីសមុទយា
 សព្វេ ធម្មា កីសមោសវណា សព្វេ ធម្មា កីបមុខា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អង្គកថាបិដក

(៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិរិយស្ករ យ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ធម៌ទាំងអស់គឺបញ្ចក្ខន្ធ មានអ្វីជាមូល ធម៌ទាំងអស់កើតអំពីអ្វី ធម៌ទាំងអស់ប្រជុំកើតអំពីអ្វី ធម៌ទាំងអស់ប្រជុំចុះក្នុងអ្វី ធម៌ទាំងអស់មានអ្វីជាប្រធាន ធម៌ទាំងអស់មានអ្វីជាអធិបតី ធម៌ទាំងអស់មានអ្វីជាវិសេស ធម៌ទាំងអស់មានអ្វីជាខ្លឹម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរិយ ស្ករយ៉ាងនេះ តើអ្នកទាំងឡាយ គប្បីដោះស្រាយដូចម្តេចដល់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិរិយនោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ទាំងឡាយមានព្រះដ៏មានព្រះភាគជាមូល មានព្រះដ៏មានព្រះភាគជាអ្នកណែនាំ មានព្រះដ៏មានព្រះភាគជាទីពឹង របស់យើងឱ្យព្រះអង្គស្រាប់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងនូវសេចក្តីនៃកាសិកនេះឲ្យបាន ពួកភិក្ខុបានស្តាប់កាសិករបស់ព្រះអង្គហើយ នឹងចងចាំទុក ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រសើរស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃចុះ តថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានទទួលតបថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជក ជាអន្យតិរិយ ស្ករយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ធម៌ទាំងអស់មានអ្វីជាមូល ធម៌ទាំងអស់កើតអំពីអ្វី ធម៌ទាំងអស់ប្រជុំកើតអំពីអ្វី ធម៌ទាំងអស់ប្រជុំចុះក្នុងអ្វី ធម៌ទាំងអស់មានអ្វីជាប្រធាន

បញ្ញាសកសង្កហិតោ សតិវត្តោ

សព្វេ ធម្មា កីអាធិបតេយ្យា សព្វេ ធម្មា កីឧត្តរា
 សព្វេ ធម្មា កីសារា សព្វេ ធម្មាតិ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្រេ
 ភិក្ខុវេ តេសំ អញ្ញាតិវត្ថុយាធំ បរិព្វាជកាធំ ឯវំ ព្យាក-
 រេយ្យាថ ធន្ធម្មលកា អាវុសោ សព្វេ ធម្មា មនសិការ-
 សម្ពា សព្វេ ធម្មា ជស្សសមុទយា សព្វេ ធម្មា វេទនា-
 សមោសរណា សព្វេ ធម្មា សមាធិប្បមុខា សព្វេ ធម្មា
 សតាធិបតេយ្យា សព្វេ ធម្មា បញ្ញាត្តរា សព្វេ ធម្មា
 វិមុត្តិសារា សព្វេ ធម្មាតិ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្រេ ភិក្ខុវេ តេសំ
 អញ្ញាតិវត្ថុយាធំ បរិព្វាជកាធំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថាតិ ។

[១០០] អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ សមម្ពាគតោ
 មហាចារោ វិប្បំ បរិយាបដ្ឋតិ ន ជិវជ្ជិតិកោ
 ហោតិ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ អប្បហរន្តស្ស បហរតិ
 អនវសេសំ អាទិយតិ ឥត្ថំ ហរតិ(១) កុមារី ទ្វេសេតិ
 បព្វជិតំ វិលុម្ពតិ រាជកោសំ វិលុម្ពតិ អម្ពាសន្នេ
 កម្មំ ករោតិ ន ច និធានកុសលោ ហោតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សតិវុត្ត

ធម៌ទាំងអស់មានអ្វីជាអធិបតី ធម៌ទាំងអស់មានអ្វីជាវិសេស ធម៌ទាំងអស់
 មានអ្វីជាខ្លឹម ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ ពួកបរិព្វាជកអនុវត្តិយស្ករ
 យ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីដោះស្រាយដល់បរិព្វាជកអនុវត្តិយទាំងនោះ
 យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ធម៌ទាំងអស់មានឆន្ទៈជាមូលធម៌ ទាំងអស់កើត
 អំពីមនសិការៈ ធម៌ទាំងអស់ប្រជុំកើតអំពីផស្សៈ ធម៌ទាំងអស់ប្រជុំចុះក្នុង
 វេទនា ធម៌ទាំងអស់មានសមាធិជាប្រធាន ធម៌ទាំងអស់មានសតិជាអធិបតី
 ធម៌ទាំងអស់មានបញ្ញាជាវិសេស ធម៌ទាំងអស់មានវិមុត្តិជាខ្លឹម ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កាលបើពួកបរិព្វាជកអនុវត្តិយ ស្ករយ៉ាងនេះហើយ អ្នកទាំង
 ឡាយ គប្បីដោះស្រាយដល់បរិព្វាជកអនុវត្តិយទាំងនោះ យ៉ាងនេះឯង ។

[១០០] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មហាថោរប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ
 វេមង្គវិនាសធាបៈ មិនតាំងនៅយូរឡើយ ។ ប្រកបដោយអង្គ៨ប្រការតើដូច
 ម្តេច? គឺប្រហារនូវបុគ្គលដែលមិនប្រហារគប(១) ១ កាន់យកទ្រព្យរបស់គេ
 មិនឲ្យមានសេសសល់ ១ នាំយកស្រី ១ ប្រព្វស្ត្រីនឹងក្មេងស្រី ១ ប្លន់បញ្ចង្គត ១
 ប្លន់ព្រះរាជហ្វូង ១ ធ្វើចោរកម្មក្នុងទីជិត (ស្រុកឬទីតមរាជធានីជាដើម) ១
 ជាអ្នកមិនឈ្លាសវៃ ក្នុងការកប់ទ្រព្យទុក (ក្នុងទីក្លែងបុគ្គល) ១ ។

១- បុគ្គលដែលមិនចង្រៀនឆន្ទៈ សម្បូណ៌ដោយតុណ្ហធម៌ មនុស្សចាស់ កូនក្មេងតូច ។
 អដ្ឋកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហន្តេហិ សមម្ពាគតោ មហា-
ចោរោ ឱប្បំ បរិយាបជ្ជតិ ន ចរិដ្ឋិតិកោ ហោតិ ។

[១០០] អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមម្ពាគតោ
មហាចោរោ ន ឱប្បំ បរិយាបជ្ជតិ ចរិដ្ឋិតិកោ ហោតិ ។
កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ន អប្បហរន្តស្ស បហាតិ ន អន-
វសេសំ អាទិយតិ ន ឥត្ថំ ហាតិ ន កុមារំ ទ្វិសេតិ ន
បព្វជិតំ វិលុម្ពតិ ន រាជកោសំ វិលុម្ពតិ ន អប្ចាសន្នេ
កម្មំ ករេតិ និធានកុសលោ ហោតិ ។ ឥមេហិ
ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហន្តេហិ សមម្ពាគតោ មហាចោរោ
ន ឱប្បំ បរិយាបជ្ជតិ ចរិដ្ឋិតិកោ ហោតីតិ ។

[១០១] សមណោតិ ភិក្ខុវេ តថាគតស្ស័តំ អធិ-
វចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ព្រាហ្មណោតិ ភិក្ខុវេ
តថាគតស្ស័តំ អធិវចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុ-
ទ្ធស្ស វេទគូតិ ភិក្ខុវេ តថាគតស្ស័តំ អធិវចនំ
អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ភិសក្កោតិ ភិក្ខុវេ
តថាគតស្ស័តំ អធិវចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ អដ្ឋកថិយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាថោរប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង វេមន៍
វិនាសឆាប់ មិនតាំងនៅយូរឡើយ ។

[១០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាថោរ ប្រកបដោយអង្គ ៨
ប្រការ វេមន៍មិនវិនាសឆាប់ ជាអ្នកតាំងនៅយូរបាន ។ ប្រកបដោយអង្គ៨
ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺមិនប្រហារនូវបុគ្គល ដែលមិនប្រហារភក ១
មិនកាន់យកទ្រព្យរបស់គេមិនឱ្យមានសេសសល់ ១ មិននាំយកស្រ្តី ១
មិនប្រទូស្តក្មេងស្រ្តី ១ មិនបួនបព្វជិត ១ មិនបួនព្រះរាជឃ្លាំង ១ មិន
ធ្វើចោរកម្មក្នុងទីជិត ១ ជាអ្នកឈ្លាសវៃ ក្នុងការកប់ទ្រព្យទុក (ក្នុងទុតិ-
ណោយបុគ្គល) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មហាថោរ ប្រកបដោយ
អង្គ៨ប្រការនេះឯង វេមន៍មិនវិនាសឆាប់ ជាអ្នកតាំងនៅយូរបាន ។

[១០២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា សមណៈ (អ្នកស្ងប់
រម្ងាប់) នេះ ជាឈ្មោះរបស់តថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា ព្រាហ្មណ៍ (អ្នកបន្ទាត់បង្គំនូវបាប) នេះ
ជាឈ្មោះរបស់តថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យ
ថា វេទគូ (អ្នកចេះចប់ត្រៃវេទ) នេះ ជាឈ្មោះរបស់តថាគត ជា
អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា ភិសក្កៈ (គ្រូ
ពេទ្យវះកាត់) នេះ ជាឈ្មោះរបស់តថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ

បណ្ណាសកសង្កហំពោ សវិវត្តោ

និម្មលោតិ ភិក្ខុវេ តថាគតស្សេតំ អធិវចនំ អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស វិមលោតិ ភិក្ខុវេ តថាគតស្សេតំ
 អធិវចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ញាណីតិ ភិក្ខុវេ
 តថាគតស្សេតំ អធិវចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស
 វិមុត្តោតិ ភិក្ខុវេ តថាគតស្សេតំ អធិវចនំ អរហតោ
 សម្មាសម្ពុទ្ធស្សតិ ។

យំ សមណោ បត្តព្វំ ព្រាហ្មណោ វុស្សីមតា

យំ វេទគុណា បត្តព្វំ ភិសក្កេន អនុត្តរំ

យំ និម្មលេន បត្តព្វំ វិមលេន វុស្សីមតា

យំ ញាណីនា ច បត្តព្វំ វិមុត្តេន អនុត្តរំ

សោហំ វិជិតសង្កមោ មុត្តោ មោចេមិ តទូណា

នាគោម្មិ បរមនន្តោ អសេក្ខោ បរិនិព្វតោតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សតវិទ្យ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា និម្មលៈ (អ្នកគ្មានមន្ទិល) នេះ ជាឈ្មោះ
របស់តថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា វិមលៈ
(អ្នកប្រាសចាកមន្ទិល) នេះ ជាឈ្មោះរបស់តថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា ញាណី (អ្នកមានញាណ) នេះ ជាឈ្មោះ
របស់តថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា វិមុត្ត
(អ្នកផុតស្រឡះ) នេះ ជាឈ្មោះរបស់តថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

គុណជាតណា ដែលតថាគតជាសមណៈ ជាព្រាហ្មណ៍ មាន
ព្រហ្មចរិយៈនៅរួចហើយ គប្បីសម្រេចក្តី គុណជាតណា
ដែលតថាគត អ្នកចេះចប់ត្រៃវេទ ជាគ្រូពេទ្យវះកាត់ គប្បី
សម្រេចក្តី គុណជាតនោះប្រសើរឯផុត គុណជាតណា
ដែលតថាគត គ្មានមន្ទិល ប្រាសចាកមន្ទិល មានព្រហ្មចរិយៈ
នៅរួចហើយ គប្បីសម្រេចក្តី គុណជាតណា ដែលតថាគត
មានញាណ អ្នករួចស្រឡះ គប្បីសម្រេចក្តី គុណជាត
នោះ ប្រសើរឯផុត តថាគតនោះ ជាអ្នកឈ្នះសង្គ្រាម រួចចាក
ចំណង់ ទាំងស្រាយមហាជន ឲ្យរួចចាកចំណង់ ជាបុគ្គល
ប្រសើរ មានខ្លួនទូន្មានហើយដោយប្រពៃ ជាអសេក្ខបុគ្គល
បរិនិព្វានហើយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស អង្គនិយាយ

[១០៣] ឯកំ សមយំ ភក្កវា កោសម្ពីសុ ចារិកំ
 ធរមាលោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃន សទ្ធិ យេន ឥច្ឆានង្គលំ
 នាម កោសលានំ ព្រាហ្មណាត្តាមោ តទវសវំ ។ តត្រ
 សុទំ ភក្កវា ឥច្ឆានង្គលេ វិហារតិ ឥច្ឆានង្គលវនសណ្ណោ ។
 អស្សោសុំ ខោ ឥច្ឆានង្គលកា ព្រាហ្មណាភហបតិកា
 សមណោ ខលុ កោ តោតមោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា
 បព្វជិតោ ឥច្ឆានង្គលំ អនុប្បត្តោ ឥច្ឆានង្គលេ វិហារតិ
 ឥច្ឆានង្គលវនសណ្ណោ ។ តំ ខោ បន កវន្តំ តោតមំ
 ឯកល្យាណោ កត្តិសន្នោ អព្ពត្តតោ ឥតិបិ សោ
 ភក្កវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ។ បេ ។ សាធុ ខោ
 បន តថាវុទានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។ អថខោ
 ឥច្ឆានង្គលកា ព្រាហ្មណាភហបតិកា តស្សា វត្តិយា
 អច្ចយេន បហុតំ ខាទនីយំ កោជនីយំ អាទាយ យេន
 ឥច្ឆានង្គលវនសណ្ណោ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា
 តហិទ្ធារកោដ្ឋកេ អដ្ឋីសុ ឧទ្ធាសទ្ធា មហាសទ្ធា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ អដ្ឋកថិយាម

[១០៣] សម្មយម្ហយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រមដោយភិក្ខុសង្ឃ
 ច្រើនរូប ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិក ក្នុងក្រុងកោសម្ពី បានស្តេចទៅ
 ដល់ព្រាហ្មណស្រាម ឈ្មោះឥន្ទ្រាន្ទ្រលៈរបស់ពួកអ្នកដែនកោសល ។ បាន
 ឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងដងព្រៃឥន្ទ្រាន្ទ្រលៈ ជិតស្រុក
 ឥន្ទ្រាន្ទ្រលៈនោះ ។ ពួកព្រាហ្មណ៍នឹងគហបតី អ្នកស្រុកឥន្ទ្រាន្ទ្រលៈ
 បានឮដំណឹង (ប្រកាសប្រាប់គ្នា) ថា ម្ចាស់គ្នាយើង ឮថា ព្រះសមណ-
 គោតមជាសក្យបុត្ត ចេញចាកសក្យត្រកូលទៅទ្រង់ព្រះផ្នួស ឥឡូវបាន
 ស្តេចមកដល់ស្រុកឥន្ទ្រាន្ទ្រលៈហើយ ទ្រង់គង់ក្នុងដងព្រៃឥន្ទ្រាន្ទ្រលៈជិត
 ស្រុកឥន្ទ្រាន្ទ្រលៈ ។ ភិក្ខុសង្ឃដ៏ពឹងពោះយ៉ាងនេះ របស់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 អង្គនោះ ល្បីឮ សុះសាយទៅថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ជាអរហន្ត
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ។ លេ ។ ក៏ការដែលបានជួបប្រទះនឹងព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយមានសភាពដូច្នោះ ជាការប្រពៃពេកណាស់ ។ គ្រានោះ ពួក
 ព្រាហ្មណ៍នឹងគហបតី អ្នកស្រុកឥន្ទ្រាន្ទ្រលៈ កាលកន្លងពត្រីនោះទៅ
 ហើយ ក៏នាំយកខាងនិយកោដនីយាហារដ៏ក្រាស់ក្រៃល នាំគ្នាដើរចូល
 សំដៅទៅរកដងព្រៃឥន្ទ្រាន្ទ្រលៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរស្រែក
 ហោរិនិយាយខ្លាំង ទៀបក្លោងទ្វារខាងក្រៅ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ សតិវត្តោ

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឆានិកោ
 កករតោ ឧបដ្ឋាកោ ហោតិ ។ អថខោ កករា អាយស្មន្តំ
 ឆានិកំ អាមន្តេសិ កេ បន តេ ឆានិក ឧទ្ធាសទ្ធា
 មហាសទ្ធា កេវដ្ឋា មញ្ញេ មន្តំ វិលោចន្តិតិ ។ ឯតេ
 កន្តេ វត្ថានន្តលកា ព្រាហ្មណកហបតិកា បហុតំ
 ខាទន្ទិយំ កោជន្ទិយំ អាទាយ ពហិទ្ធារកោដ្ឋកេ វិតា
 កករន្តោរោ ឧទ្ទិស្ស ភិក្ខុសង្ឃញ្ញាតិ ។ មាហំ ឆានិក
 យសេន សមាគមំ មា ច មយា យសោ យោ ខោ
 ឆានិក ន យិមស្ស នេក្ខម្មសុខស្ស បរិវេកសុខស្ស
 ឧបសមសុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស ធិកាមលាភី
 អស្សំ អតិច្ឆលាភី អកសិរលាភី យស្សហំ
 នេក្ខម្មសុខស្ស បរិវេកសុខស្ស ឧបសមសុខស្ស
 សម្ពោធសុខស្ស ធិកាមលាភី អស្សំ អតិច្ឆលាភី
 អកសិរលាភី សោ តំ មិទ្ធសុខំ មិទ្ធសុខំ
 លាភសញ្ញាវសិលោកសុខំ សាទិយេយ្យតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សតិវិជ្ជ

សម័យនោះឯង ព្រះនាគិតៈដ៏មានអាយុ ជាទបង្ហាតព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះនាគិតៈ
 ដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់នាគិតៈ ចុះពួកណាស្រែកហៅ និយាយព្យាបាលម្ល៉េះ
 ហាក់ដូចជាព្រានសំណាញ់ ដណ្តើមត្រីគ្នា ។ ព្រះនាគិតៈដ៏មានអាយុ
 ក្រាបបង្គំទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស អ្នកទាំងនេះ ជាព្រាហ្មណ៍
 នឹងគហបតី នៅក្នុងស្រុកឥឡូវនេះ នាំយកខាងនិយាយកោដនីយាហារ
 ដ៏ត្រាស់ក្រែល ទទួលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង
 ហើយឈរទៀបក្បែរទ្វារខាងក្រៅ ។ ម្ចាស់នាគិតៈ តថាគតសូមកុំឱ្យ
 ជួបប្រសព្វនឹងយសបរិវារ ទាំងយសបរិវារ ក៏សូមកុំឱ្យជួបប្រសព្វនឹង
 តថាគតឡើយ ម្ចាស់នាគិតៈ បុគ្គលណា មិនបានដូចប្រាថ្នា មិនបាន
 ដោយឆ័យ មិនបានដោយស្រួល នូវនេក្ខម្មសុខ បរិវេកសុខ ទបសម-
 សុខ សម្ពោធសុខ នេះដូចជានេក្ខម្មសុខ បរិវេកសុខ ទបសមសុខ
 សម្ពោធសុខ ដែលតថាគតបានដូចប្រាថ្នា បានដោយឆ័យ បាន
 ដោយស្រួលទេ បុគ្គលនោះឯង គប្បីត្រេកអរចំពោះសេចក្តីសុខ មិនស្អាត
 សុខក្នុងការដេកលក់ សុខកើតអំពីលាភសក្ការៈនឹងពាក្យសរសើរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គោយស្ស អង្គកថា

អធិវាសេតុនាទិ កន្លែ កកវា អធិវាសេតុ សុតតោ
អធិវាសនកាលានាទិ កន្លែ កកវាតោ យេន យេនបិ-
នាទិ កន្លែ កកវា កមិស្សតិ តទ្ធិនា ច ករិស្សន្តិ ព្រាហ្ម-
ណកហបតិកា នេកមា ចេវ ជានបទា ច ។ សេយ្យថាបិ
កន្លែ ដុល្លដ្ឋសិតកេ ទេវេ វស្សន្តេ យថាទិដ្ឋំ ឧទកានិ
សំវត្តន្តិ វិមេវ ខោ កន្លែ យេន យេនបិនាទិ កកវា
កមិស្សតិ តទ្ធិនា ច ករិស្សន្តិ ព្រាហ្មណកហបតិកា
នេកមា ចេវ ជានបទា ច ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។
តថា ហិ កន្លែ កកវាតោ សីលប្បញ្ញាណន្តិ ។
មាហំ ធាតុត យសេន សមាគមំ មា ច មយា
យសោ យោ ខោ ធាតុត ន យិមស្ស នេត្តិម្ពសុខស្ស
បរិវេកសុខស្ស ឧបសមសុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស
និកាមលាភី អស្ស អកិច្ចលាភី អកសិរលាភី

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អង្គនិបាត

ព្រះនាគិតៈក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ សូមព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្ត សូមព្រះសុគតទទួលនិមន្ត បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចម្រើន ឥឡូវនេះ កាលនេះជាកាលគួរព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងស្តេចទៅក្នុងទីណា ។ ក្នុង
 កាលឥឡូវនេះ ក៏គង់ពួកព្រាហ្មណ៍នឹងគហបតី ជាអ្នកនិគមក្តី អ្នកជនបទក្តី
 នឹងតាមទៅក្នុងទីនោះៗមិនខាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលបើភ្ញៀវ
 មានដំណក់ទឹកថ្លោសៗបង្កុះចុះមក ទឹកទាំងឡាយ តែងហូរធ្លាក់ទៅកាន់
 ទីទាប ដូចម្តេចមិញ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បើព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹង
 ស្តេចទៅក្នុងទីណា ។ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ក៏គង់ពួកព្រាហ្មណ៍នឹងគហបតី
 ជាអ្នកនិគមក្តី អ្នកជនបទក្តី នឹងតាមទៅក្នុងទីនោះៗមិនខាន ដូច្នោះឯង ។
 ដំណើរនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ព្រះអង្គមានសីលនឹងប្រាថ្នា ។ ម្ចាស់នាគិតៈ គឺជាគត សូមកុំឱ្យដួបប្រសព្វ
 នឹងយសបរិវារ ទាំងយសបរិវារ ក៏សូមកុំឱ្យដួបប្រសព្វនឹងគឺជាគតឡើយ
 ម្ចាស់នាគិតៈ បុគ្គលណា មិនបានដូចប្រាថ្នា មិនបានដោយផ្ទាល់ មិន
 បានដោយស្រួល នូវនេកម្មសុខ បរិវេកសុខ ឧបសមសុខ សម្ពោធសុខនេះ

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ សតិវត្តោ

យស្សាហំ នេត្តម្មសុខស្ស បរិវេកសុខស្ស ឧបសម-
 សុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស និកាមលាភី អស្សំ អតិច្ឆ-
 លាភី អកសិរលាភី សោ តំ មិធិសុខំ មិទ្ធសុខំ លាភ-
 សញ្ញាសិលោកសុខំ សាធិយេយ្យ ។ ទេវតាបិ ខោ
 ធាតិត ឯកទ្វា ន យមស្ស នេត្តម្មសុខស្ស បរិវេក-
 សុខស្ស ឧបសមសុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស និកាមលា-
 ភិនិយោ អស្សំ អតិច្ឆលាភិនិយោ អកសិរលាភិនិយោ
 យស្សាហំ នេត្តម្មសុខស្ស បរិវេកសុខស្ស ឧបសម-
 សុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស និកាមលាភី អស្សំ អតិ-
 ច្ឆលាភី អកសិរលាភី តុម្ភាតម្បិ ខោ ធាតិត សំគម្ម
 សមាគម្ម សង្កណីកវិហារំ អនុយុត្តានំ វិហារតំ ឯវំ ហោតិ
 ន ហន្ធនបេ អាយស្សនោ វេសស្ស នេត្តម្មសុខស្ស បរិ-
 វេកសុខស្ស ឧបសមសុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស និកាម-
 លាភិនោ អស្សំ អតិច្ឆលាភិនោ អកសិរលាភិនោ

បណ្ណាសកាសង្គហិត សតិវត្ថុ

ដូចជានេកម្មសុខ បរិវេកសុខ ទបសមសុខ សម្ពោធសុខ ដែល
 គង់គតបានដូចប្រាថ្នា បានដោយនិយម បានដោយស្រួលទេ បុគ្គល
 នោះ គប្បីត្រេកអរចំពោះសេចក្តីសុខមិនស្អាត សុខក្នុងការដេកលក់
 សុខដែលកើតអំពីលាភសក្ការៈ នឹងពាក្យសរសើរ ។ ម្ចាស់នាគិតៈ សូម្បី
 ទៅកាពួកខ្លះ ក៏មិនបានដូចប្រាថ្នា មិនបានដោយនិយម មិនបានដោយ
 ស្រួល នូវនេកម្មសុខ បរិវេកសុខ ទបសមសុខ សម្ពោធសុខនេះ ដូចជា
 នេកម្មសុខ បរិវេកសុខ ទបសមសុខ សម្ពោធសុខ ដែលគង់គតបាន
 ដូចប្រាថ្នា បានដោយនិយម បានដោយស្រួលដែរ ម្ចាស់នាគិតៈ អ្នកទាំង
 ឡាយ កាលមកប្រជុំសមាគមគ្នា ខ្វល់ខ្វាយខាងការនៅច្រឡំក្រឡំ
 ដោយពួកហើយ រមែងមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា លោកទាំងឡាយ
 នេះ មុខជាមិនបានដូចប្រាថ្នា មិនបានដោយនិយម មិនបានដោយ
 ស្រួល នូវនេកម្មសុខ បរិវេកសុខ ទបសមសុខ សម្ពោធសុខនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស អង្គនិកាយោ

យស្សហំ នេក្ខម្មសុខស្ស បរិវេកសុខស្ស ឧបស-
 មសុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស ជិកាមលាភី អស្សំ អតិ-
 ច្ចលាភី អកសិរលាភី តថា ហិ បនមេ អាយស្មន្តោ
 សំកម្ម សមាគម្ម សង្ខណីកវិហារំ អនុយុត្តា វិហារន្តំ ។
 ឥធាហំ នាគិត ភិក្ខុ បស្សមិ អញ្ញមញ្ញំ អន្តរិប្បដោ-
 នកេន(១) សញ្ញក្សន្តេ សំកឿន្តេ តស្ស មយ្ហំ
 នាគិត ឯវំ ហោតិ ន បាទ្ធនមេ អាយស្មន្តោ
 ឥមស្ស នេក្ខម្មសុខស្ស បរិវេកសុខស្ស ឧបសម-
 សុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស ជិកាមលាភិនោ អស្សំ
 អតិច្ចលាភិនោ អកសិរលាភិនោ យស្សហំ
 នេក្ខម្មសុខស្ស បរិវេកសុខស្ស ឧបសមសុខស្ស
 សម្ពោធសុខស្ស ជិកាមលាភី អស្សំ អតិច្ចលាភី
 អកសិរលាភី តថា ហិ បនមេ អាយស្មន្តោ
 អញ្ញមញ្ញំ អន្តរិប្បដោនកេន សញ្ញក្សន្តេ សំកឿន្តេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ អដ្ឋកថា

ដូចជានេកម្មសុខ បរិវេកសុខ ទបសមសុខ សម្ពោធសុខ ដែលតថាគត
 បានដូចប្រាថ្នា បានដោយងាយ បានដោយស្រួល ដោយពិត ព្រោះថា
 លោកដ៏មានអាយុទាំងនេះ មកប្រជុំសមាគមគ្នា ប្រកបរឿយៗ ខាងការនៅ
 ច្រឡំច្រឡំដោយពួក ។ ម្នាលនាគិតៈ ភ្នំទីឯណោះ តថាគតឃើញ
 ពួកភិក្ខុ កំពុងសើចក្អាកក្អាយ សើចប្រឡែងគ្នា ដោយការចាក់ដោយ
 ជន្មញ្ញត្តិម្រាមដៃទៅវិញទៅមក ម្នាលនាគិតៈ តថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះ
 យ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងនេះ មុខជាមិនបានដូចប្រាថ្នា មិនបាន
 ដោយងាយ មិនបានដោយស្រួល នូវនេកម្មសុខ បរិវេកសុខ ទបសម-
 សុខ សម្ពោធសុខនេះ ដូចជានេកម្មសុខ បរិវេកសុខ ទបសមសុខ
 សម្ពោធសុខ ដែលតថាគតបានដូចប្រាថ្នា បានដោយងាយ បានដោយ
 ស្រួល ដោយពិត ព្រោះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងនេះ សើចក្អាកក្អាយ
 សើចប្រឡែងគ្នា ដោយការចាក់ដោយជន្មញ្ញត្តិម្រាមដៃ ទៅវិញទៅមក ។

បណ្ណសកលដ្ឋហិពោ សតិវត្ថោ

ឥត បនាហំ នាគិត ភិក្ខុ បស្សមិ យាវទត្ថំ ឧទរា-
 ទេហកំ កុញ្ញត្វា សេយ្យសុខំ បស្សសុខំ មិទ្ធសុខំ
 អនុយុត្តេ វិហារន្តេ តស្ស មយ្ហំ នាគិត ឯវំ ហោតិ ន
 ហន្ធនមេ អាយស្មន្តោ ឥមស្ស នេត្តម្មសុខស្ស បរិវេក-
 សុខស្ស ឧបសមសុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស និកាម-
 លាភិនោ អស្សំ អតិច្ឆលាភិនោ អតសិរលាភិនោ
 យស្សាហំ នេត្តម្មសុខស្ស បរិវេកសុខស្ស ឧបសម-
 សុខស្ស សម្ពោធសុខស្ស និកាមលាភី អស្សំ អតិច្ឆ-
 លាភី អតសិរលាភី តថា ហិ បនមេ អាយស្មន្តោ
 យាវទត្ថំ ឧទរាទេហកំ កុញ្ញត្វា សេយ្យសុខំ បស្សសុខំ
 មិទ្ធសុខំ អនុយុត្តា វិហារន្តិ ។ ឥនាហំ នាគិត ភិក្ខុ
 បស្សមិ តាមន្តវិហារេ^(១) សមាហិតំ និសិទ្ធិំ តស្ស
 មយ្ហំ នាគិត ឯវំ ហោតិ ឥនាជិ ឥមំ អាយស្មន្តំ
 អារាមិកោ វា ឧបជ្ឈហិស្សតិ^(២) សមណុទ្ទេសោ វា តំ
 តម្លា សមាជិម្ហា កមិស្សតិ^(៣) តេនាហំ នាគិត តស្ស
 ភិក្ខុនោ ន អត្ថមនោ ហោមិ តាមន្តវិហារេន ។

១. ម. តាមន្តវិហារី ។ ២ ឧ. សច្ចេស្សតិ ។ ៣ ឧ. ម. ហិស្សតិ ។

បណ្ណាសកសង្គហិត សតវត្ថុ

ម្នាលនាគិកៈ មួយទៀត ក្នុងទីដំណោះ គឺថាគតឃើញពួកភិក្ខុ បរិភោគ
 ដរាបទាល់ផ្អែតពេញពោះ ហើយខ្វល់ខ្វាយខាងសេចក្តីសុខនឹងដំណេក
 សុខនឹងបង្អែក សុខនឹងការដេកលក់ ម្នាលនាគិកៈ គឺថាគតនោះ មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា លោកទាំងឡាយនេះ មុខជាមិនបានដូច
 ប្រាថ្នា មិនបានដោយផ្ទាល់ មិនបានដោយស្រួល នូវនេកម្មសុខ បរិ-
 វេកសុខ ទេសមសុខ សម្ពោធសុខនេះ ដូចជានេកម្មសុខ បរិវេកសុខ
 ទេសមសុខ សម្ពោធសុខ ដែលគឺថាគតបានដូចប្រាថ្នា បានដោយផ្ទាល់
 បានដោយស្រួល ដោយពិត ព្រោះថា លោកទាំងឡាយនេះ បរិភោគ
 ដរាបទាល់ផ្អែកពេញពោះ ខ្វល់ខ្វាយខាងសេចក្តីសុខនឹងដំណេក សុខ
 នឹងបង្អែក សុខនឹងការដេកលក់ ។ ម្នាលនាគិកៈ ក្នុងទីដំណោះ
 គឺថាគតឃើញភិក្ខុមានចិត្តដម្កល់នៅនឹង អង្គុយក្នុងវិហារជិតស្រុក គឺថាគត
 នោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ អារាមិកជន ឬក៏សម-
 ណុទេស នឹងមកបម្រើលោកនេះ ឯការបម្រើនោះ នឹងញ៉ាំងលោក
 នេះ ឲ្យឃ្លាតចាកសមាធិនោះពុំខាន ម្នាលនាគិកៈ ព្រោះហេតុនោះ
 គឺថាគត មិនត្រេកអរនឹងភិក្ខុនោះ ដោយការនៅ ក្នុងទីជិតស្រុក ។

សូត្របិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស អង្គនិបាតោ

ឥធិ បនាហំ នាគិត ភិក្ខុំ បស្សមិ(១) អរោហ្ម ច បលា-
 យមាណំ និសិទ្ធិំ តស្ស មយ្ហំ នាគិត ឯវំ ហោតិ ឥនាណិ
 អយមាយស្មា ឥមំ និទ្ទាតិលមមំ បដិវេនានេត្វា អរោ-
 ហ្ម សញ្ញាយេវ មនសិកាស្សតិ ឯត្ថកន្លិ(២) តេនាហំ នាគិត
 តស្ស ភិក្ខុនោ អត្ថមនោ ហោមិ អរោហ្មវិហារេន ។ ឥធិ
 បនាហំ នាគិត ភិក្ខុំ បស្សមិ អរោហ្ម អសមាហិតំ
 និសិទ្ធិំ តស្ស មយ្ហំ នាគិត ឯវំ ហោតិ ឥនាណិ អយមា-
 យស្មា អសមាហិតំ វា ចិត្តំ សមាទហិស្សតិ សមាហិតំ
 វា ចិត្តំ អនុក្ខិស្សតិ តេនាហំ នាគិត តស្ស ភិក្ខុនោ
 អត្ថមនោ ហោមិ អរោហ្មវិហារេន ។ ឥធិ បនាហំ នាគិត
 ភិក្ខុំ បស្សមិ អារាហ្មកំ សមាហិតំ និសិទ្ធិំ តស្ស មយ្ហំ
 នាគិត ឯវំ ហោតិ ឥនាណិ អយមាយស្មា អវិមុត្តំ វា ចិត្តំ
 វិមុត្តាស្សតិ វិមុត្តំ វា ចិត្តំ អនុក្ខិស្សតិ តេនាហំ នាគិត
 តស្ស ភិក្ខុនោ អត្ថមនោ ហោមិ អរោហ្មវិហារេន ។

១ ឧ.ម. ឯត្ថកន្លិ អញ្ញកន្លិ អប់ បាលី វិស្សតិ ។ ២. ឯត្ថកន្លិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនៃកាយ អង្គនិបាត

ម្នាលនាគិគៈ មួយទៀត ក្នុងទីឯណោះ គឺថាគតឃើញភិក្ខុ រត់ចេញទៅ
អង្គុយនៅក្នុងព្រៃ ម្នាលនាគិគៈ គឺថាគតនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
ថា ឥឡូវនេះ លោកនេះ មុខជានឹងកំចាត់បង់នូវសេចក្តីងាកងក់ នឹង
សេចក្តីលំបាកនេះ ហើយនឹងធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវអវញ្ញាសញ្ញា ជាធម្មជាតិមាន
ចិត្តមូលតែមួយពុំខាន ម្នាលនាគិគៈ ព្រោះហេតុនោះ គឺថាគតត្រេកអរ
នឹងភិក្ខុនោះ ដោយការនៅក្នុងព្រៃ ។ ម្នាលនាគិគៈ មួយទៀត ក្នុងទី
ឯណោះ គឺថាគតឃើញភិក្ខុ មានចិត្តមិនទាន់ដម្កល់នៅនឹងទេ អង្គុយនៅ
ក្នុងព្រៃ ម្នាលនាគិគៈ គឺថាគតនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវ
នេះ លោកនេះ នឹងដម្កល់ចិត្តដែលមិនទាន់ដម្កល់ ឬនឹងរក្សាចិត្តដែលខ្លួន
បានដម្កល់ហើយពុំខាន ម្នាលនាគិគៈ ព្រោះហេតុនោះ គឺថាគត
មានចិត្តត្រេកអរនឹងភិក្ខុនោះ ដោយការនៅក្នុងព្រៃ ។ ម្នាលនាគិគៈ មួយ
ទៀត ក្នុងទីឯណោះ គឺថាគតឃើញភិក្ខុមួយរូប អ្នកនៅក្នុងព្រៃ មាន
ចិត្តដម្កល់នៅនឹង កំពុងអង្គុយ ម្នាលនាគិគៈ គឺថាគតនោះ មានសេចក្តី
ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ លោកនេះ នឹងធ្វើចិត្តដែលមិនទាន់រួចឱ្យរួច
ស្រឡះ ឬនឹងរក្សាចិត្តដែលរួចស្រឡះហើយពុំខាន ម្នាលនាគិគៈ ព្រោះ
ហេតុនោះ គឺថាគតមានចិត្តត្រេកអរនឹងភិក្ខុនោះ ដោយការនៅក្នុងព្រៃ ។

បណ្ណសកាសង្គហិតោ សតិវត្តោ

យស្មាហំ នាគិត សមយេ អន្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ន
 កិត្តំ បស្សមិ បុរោ វា បច្ឆតោ វា ដាសុ មេ នាគិត
 តស្មី សមយេ ហោតិ អន្តមសោ ឧទ្ធារប្បស្សា-
 កម្មស្សាតិ(១) ។

[១០៤] អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមន្មាគតស្ស
 ឧទាសកស្ស អាគម្ពមាណោ សង្ឃោ បត្តំ និក្ករដ្ឋេយ្យ ។
 កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ភិក្ខុនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ
 ភិក្ខុនំ អនត្តាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខុនំ អនាវាសាយ
 បរិសក្កតិ ភិក្ខុ(២) អក្កោសតិ បរិកាសតិ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 វិភេទេតិ ពុទ្ធស្ស អវល្លំ កាសតិ ធម្មស្ស អវល្លំ
 កាសតិ សង្ឃស្ស អវល្លំ កាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ អដ្ឋហន្តេហិ សមន្មាគតស្ស ឧទាសកស្ស
 អាគម្ពមាណោ សង្ឃោ បត្តំ និក្ករដ្ឋេយ្យ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សតិវត្ថុ

ម្នាលនាគិតៈ សម័យណា ដែលគេថាគតដើរទៅកាន់ផ្លូវវិជ្ជាយ មិនបាន
 ដូចប្រទេស្តិចត្តច ភ្នំខាងមុខភ្នំ ខាងក្រោយភ្នំ ម្នាលនាគិតៈ សម័យ
 នោះ គេថាគតមានតែសេចក្តីសប្បាយ ដោយហោចទៅ សូម្បីការ
 ធ្វើទុច្ចារៈបួបស្បូវៈក៏ស្រួល ។

[១០៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសក ប្រកបដោយអង្គ ៨
 ប្រការ សង្ឃកាលប្រាថ្នា គប្បីផ្តាច់បាត្របាន ។ អង្គ ៨ ប្រការ តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ គឺឧបាសកព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានលាភ ១
 ព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានប្រយោជន៍ ១ ព្យាយាមដើម្បីមិន
 ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានទីលំនៅ ១ ដេរប្រទេចភិក្ខុទាំងឡាយ ១ បំបែកភិក្ខុ
 ទាំងឡាយឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ ១ តិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ តិះដៀល
 ព្រះធម៌ ១ តិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសកប្រកប
 ដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង សង្ឃកាលប្រាថ្នា គប្បីផ្តាច់បាត្របាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស អដ្ឋកថិយានោ

(១០៥) អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមម្ពាគតស្ស
 ឧបាសកស្ស អាគម្ពមាណោ សង្ឃោ បត្តំ ឧត្តរជ្ជេយ្យ។
 កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ន ភិក្ខុនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ
 ន ភិក្ខុនំ អនត្តាយ បរិសក្កតិ ន ភិក្ខុនំ អនាវាសាយ
 បរិសក្កតិ ន ភិក្ខុ អក្កោសតិ បរិភាសតិ ន ភិក្ខុ
 ភិក្ខុហិ វិគេទេតិ ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសតិ ធម្មស្ស វណ្ណំ
 ភាសតិ សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសតិ ។ ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ អដ្ឋហន្តេហិ សមម្ពាគតស្ស ឧបាសកស្ស
 អាគម្ពមាណោ សង្ឃោ បត្តំ ឧត្តរជ្ជេយ្យតិ ។

(១០៦) អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតស្ស
 ភិក្ខុនោ អាគម្ពមាណោ ឧបាសកោ អប្បសាទំ បរេ-
 ទេយ្យំ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ភិក្ខុនំ អលាភាយ
 បរិសក្កតិ ភិក្ខុនំ អនត្តាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខុ(១)
 អក្កោសតិ បរិភាសតិ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ វិគេទេតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ អដ្ឋកថិយាន

[១០៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសកប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ សង្ឃកាលប្រាថ្នា គប្បីផ្សារបាត្របាន ។ ដោយអង្គ ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺឧបាសក មិនព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានលាភ ១ មិនព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានប្រយោជន៍ ១ មិនព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបានទីលំនៅ ១ មិនដេរប្រទេចភិក្ខុទាំងឡាយ ១ មិនបំបែកភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ ១ ពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ១ ពោលសរសើរព្រះធម៌ ១ ពោលសរសើរព្រះសង្ឃ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាសកប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនេះឯង សង្ឃកាលប្រាថ្នា គប្បីផ្សារបាត្របាន ។

[១០៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការ ពួកឧបាសកកាលប្រាថ្នា គប្បីសំដែងសេចក្តីមិនជ្រះថ្លាបាន ។ ប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ ភិក្ខុព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យពួកគ្រហស្ថបានលាភ ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យពួកគ្រហស្ថបានប្រយោជន៍ ១ ដេរប្រទេចពួកគ្រហស្ថ ១ បំបែកពួកគ្រហស្ថឲ្យបែកចាកពួកគ្រហស្ថ ១

បណ្ណាសកសង្កហំពោ សតិវត្តោ

ពុទ្ធស្ស អវល្លំ ភាសតិ ធម្មស្ស អវល្លំ ភាសតិ
 សង្ឃស្ស អវល្លំ ភាសតិ តតោ ច ទេវំ ធំ(១) បស្សន្តិ ។
 ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហំ ធម្មេហំ សមម្ពាធកតស្ស ភិក្ខុ-
 នោ អាកត្តមាណា ឧបាសកា បសាទំ បវេទេយ្យំ ។

(១០៧) អដ្ឋហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពាធកតស្ស
 ភិក្ខុនោ អាកត្តមាណា ឧបាសកា បសាទំ បវេទេយ្យំ ។
 តតមេហំ អដ្ឋហំ ។ ន ភិហំធំ អលាភាយ បរិសក្កតិ
 ន ភិហំធំ អនត្តាយ បរិសក្កតិ ន ភិហំ អក្កោសតិ
 បរិភាសតិ ន ភិហំ ភិហំហំ វិគេទេតិ ពុទ្ធស្ស វល្លំ
 ភាសតិ ធម្មស្ស វល្លំ ភាសតិ សង្ឃស្ស វល្លំ
 ភាសតិ តតោ ច ទេវំ ធំ បស្សន្តិ ។ ឥមេហំ ខោ
 ភិក្ខុវេ អដ្ឋហំ ធម្មេហំ សមម្ពាធកតស្ស ភិក្ខុនោ
 អាកត្តមាណា ឧបាសកា បសាទំ បវេទេយ្យន្តិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត សតិវុទ្ធ

តិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ តិះដៀលព្រះធម៌ ១ តិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ ទាំងពួក
 ទេវតា ក៏ឃើញនូវភិក្ខុនោះដោយហេតុនោះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការនេះឯង ពួកឧបាសក កាលប្រាថ្នា គប្បី
 សំដែងសេចក្តីមិនជ្រះថ្លាបាន ។

[១០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការ
 ពួកឧបាសក កាលប្រាថ្នា គប្បីសំដែងសេចក្តីជ្រះថ្លាបាន ។ ប្រកបដោយ
 ធម៌ ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ? គឺភិក្ខុមិនព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យពួកគ្រហស្ថ
 បានលាភ ១ មិនព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យពួកគ្រហស្ថបានប្រយោជន៍ ១
 មិនដេរប្រទេចពួកគ្រហស្ថ ១ មិនបំបែកពួកគ្រហស្ថ ឲ្យបែកចាកពួក
 គ្រហស្ថ ១ ពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ១ ពោលសរសើរព្រះធម៌ ១ ពោលសរ-
 សើរព្រះសង្ឃ ១ ពួកទេវតាឃើញភិក្ខុនោះ ដោយហេតុនោះ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការនេះឯង ពួកឧបាសក
 កាលប្រាថ្នា គប្បីសំដែងនូវសេចក្តីជ្រះថ្លាបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវទិកាយស្ស អង្គិកនិបាតោ

[១០៨] អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាធិតស្ស
 ភិក្ខុនោ អាកាម្ពមាណោ សង្ឃោ បដិសារណីយកម្មំ
 ករេយ្យ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ តិហំនំ អលាភាយ
 បរិសក្កតិ តិហំនំ អនត្តាយ បរិសក្កតិ តិហិ អក្កោ-
 សតិ បរិភាសតិ តិហិ តិហិហិ វិគេទេតិ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ
 ភាសតិ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ
 ភាសតិ ធម្មិកត្វា តិហិប្បដិស្សំ ន សច្ចាបេតិ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ ធម្មេហិ សមម្ពាធិតស្ស
 ភិក្ខុនោ អាកាម្ពមាណោ សង្ឃោ បដិសារណីយកម្មំ
 ករេយ្យ ។

[១០៩] អដ្ឋហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាធិតស្ស
 ភិក្ខុនោ អាកាម្ពមាណោ សង្ឃោ បដិសារណីយកម្មំ
 បដិប្បស្សម្ពេយ្យ ។ កតមេហិ អដ្ឋហិ ។ ន តិហំនំ
 អលាភាយ បរិសក្កតិ ន តិហំនំ អនត្តាយ បរិសក្កតិ
 ន តិហិ អក្កោសតិ បរិភាសតិ ន តិហិ តិហិហិ វិគេទេតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រឹទ្ធិកាយ អដ្ឋកថិយ

[១០៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការ សង្ឃកាលប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបដិសារណីយកម្មបាន ។ ប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យពួកគ្រហស្ថបាន លាភ ១ ព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យពួកគ្រហស្ថបានប្រយោជន៍ ១ ដេរប្រទេច ពួកគ្រហស្ថ ១ បំបែកពួកគ្រហស្ថឲ្យបែកចាកពួកគ្រហស្ថ ១ តិះដៀលព្រះ ពុទ្ធ ១ តិះដៀលព្រះធម៌ ១ តិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ ញ៉ាំងពាក្យនិមន្ត របស់គ្រហស្ថប្រកបដោយធម៌ឲ្យយឺតយ៉ាវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការនេះឯង សង្ឃកាលប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបដិសារណីយកម្មបាន ។

[១០៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការ សង្ឃកាលប្រាថ្នា គប្បីរម្ងាប់នូវបដិសារណីយកម្មបាន ។ ប្រកបដោយ ធម៌ ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យពួកគ្រហស្ថ បានលាភ ១ មិនព្យាយាម ដើម្បីមិនឲ្យពួកគ្រហស្ថបានប្រយោជន៍ ១ មិន ដេរប្រទេចពួកគ្រហស្ថ ១ មិនបំបែកពួកគ្រហស្ថឲ្យបែកចាកពួកគ្រហស្ថ ១

បណ្ណសកសង្កហិកោ សតិវត្តោ

ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសតិ ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសតិ សង្ឃស្ស
 វណ្ណំ ភាសតិ ធម្មិកញ្ច កិហិប្បជិស្សំ សទ្ធាបេតិ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហិ ធម្មេហិ សមន្តាភតស្ស
 ភិក្ខុនោ អាកដ្ឋមាណោ សង្ឃោ បដិសារណីយកម្មំ
 បដិប្បស្សម្ពយ្យាតិ ។

[១១០] តស្ស ចាបិយសិកាកុម្មកតេន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា អដ្ឋសុ ធម្មេសុ សម្មាវត្ថិតព្វំ ន ឧបសម្មា-
 នេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋា-
 បេតព្វោ ន ភិក្ខុនោវាទកសម្មតិ(១) សាទិតញ្ច សម្ម-
 តេនបិ ភិក្ខុនិយោ ន ឧវទិតញ្ច ន កាចិ សង្ឃសម្មតិ
 សាទិតញ្ច ន កិស្មិញ្ច បច្ឆេកដ្ឋានេ និយមេតព្វា(២) ន
 ច តេន មូលេន វុដ្ឋាបេតព្វំ ។ តស្ស ចាបិយសិកា-
 កុម្មកតេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ឥមេសុ អដ្ឋសុ ធម្មេសុ
 សម្មាវត្ថិតព្វំនិ ។

សតិវត្តោ សមញ្ញោ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភាព សតិវិជ្ជា

ពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ១ ពោលសរសើរព្រះធម៌ ១ ពោលសរសើរ
ព្រះសង្ឃ ១ ញ៉ាំងពាក្យនិមន្តរបស់ពួកគ្រហស្ថ ប្រកបដោយធម៌ឲ្យ
ទៀងទាត់ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៨ ប្រការ
នេះឯង សង្ឃកាលប្រាថ្នា គប្បីរម្ងាប់នូវបដិសារណីយកម្មបាន ។

[១១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើ ឥស្ស បាបិយ-
សិកាកម្មរួចហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ ក្នុងធម៌៨ ប្រការគឺ មិនត្រូវឲ្យឧប-
សម្បទា ១ មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ ១ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើ ១ មិនត្រូវ
ត្រេកអរនឹងការសន្មតជាអ្នកឲ្យឧបទ្រព្យលក់ភិក្ខុនី ១ បើទុកជាសង្ឃសន្មត
ហើយ ក៏មិនត្រូវឲ្យឧបទ្រព្យភិក្ខុនី ១ មិនត្រូវត្រេកអរនឹងសង្ឃសម្មតិ
ណាមួយ ១ មិនត្រូវនិយមខ្លួនក្នុងទីជាអធិបតីណាមួយ ១ មិនត្រូវឲ្យ
(ភិក្ខុ) ចេញចាកអាបត្តិដោយមូលនោះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើ ឥស្ស បាបិយសិកាកម្ម រួចហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ
ក្នុងធម៌ ៨ ប្រការនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

ចិត្តត្ថវគ្គ

សតិ ឬជ្ឈាយមលោក ចោរសមលោក បញ្ចម៌
យសោ បត្តាប្បសាទេន(១) បដិសារណីយញ្ច វត្ថុតីតិ។

១ ឧ.ម. បត្តប្បសាទេន ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អង្គនិបាត

ឧទ្ទានុកថ្នៃសិវិគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីសតិសម្បជញ្ញៈ ១ អំពីរឿងបុណ្យយកិក ១ អំពី
ធម៌ជាមូល ១ អំពីមហាថោរ ១ អំពីព្រះនាមព្រះតថាគត
មានព្រះនាមថា សមណៈជាដើម ១ ត្រូវជា ៥ អំពីព្រះអង្គ
មិនចង់ដួបនឹងយសបរិវារ ១ អំពីការផ្តាច់បាត្រនឹងផ្ទុះបាត្រ ១
អំពីសេចក្តីជ្រះថ្លានឹងមិនជ្រះថ្លា ១ អំពីបដិសារណីយកម្ម ១
អំពីភិក្ខុប្រព្រត្តល ១ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ វគ្គោ បញ្ចមោ

ពោជ្ឈា សិរិមា បទុមា សុធម្មា(១) មណ្ឌា ឧត្តរា
 មុត្តា ខេមា(២) រុដ្ឋិ(៣) ចុដ្ឋិ តិម្ពី សុមនា មល្លិកា
 តិស្សមាតា សោណមាតា កោណមាតា(៤) ឧត្តរមាតា(៥)
 វិសាខា មិតារមាតា ឧដ្ឋត្តរា ឧបាសិកា សាមាវតី
 ឧបាសិកា សុប្បវាសា កោឡិយដីតា សុប្បិយា
 ឧបាសិកា នកុលមាតា គហបតានីតិ ។

[១១១] វាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ អដ្ឋ ធម្មា កាវេ-
 តញ្ច ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សម្មាទិដ្ឋិ សម្មាសង្កប្បោ សម្មា-
 វាចា សម្មាកម្មត្តោ សម្មាអាជីវោ សម្មាវាយាមោ
 សម្មាសតិ សម្មាសមាធិ ។ វាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ
 វេមេ អដ្ឋ ធម្មា កាវេតញ្ច ។

[១១២] វាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ អដ្ឋ ធម្មា
 កាវេតញ្ច ។ កតមេ អដ្ឋ ។ អដ្ឋត្ថំ រូបសញ្ញា

១ ឧ.សុធនា ។ ២ ឧ. ឯត្តន្តរេ សោមាភិ ទិស្សតិ ។ ៣ ឧ. រូបី ។ ៤ ឧ. តិស្សា តិស្សយ
 មាតា សោណា សោណាយ មាតា កាណា កាណាយ មាតា ។ ៥ ឧ.ម. ឧត្តរា ឧត្តរមាតា ។

បណ្ណសកសង្គហិត វគ្គទី៥

រឿងក្រៅពីនេះទៅ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់សំដែងទោសថកម្ម
 ប្រកបដោយអង្គ៨ប្រការ ដល់ពួកទោសិកាទាំងអម្បាលនេះ គឺពោជ្ឈា-
 ទោសិកា សិរិមាទោសិកា បទុមាទោសិកា សុធម្មាទោសិកា
 មណ្ឌជាទោសិកា ទត្តរាទោសិកា មុត្តាទោសិកា ខេមាទោសិកា
 រុប្មទោសិកា ចុន្ទិកដកុមារី ពិម្ពទោសិកា សុមនារាជកុមារី មល្លិកាទេវី
 តិស្សមាតាទោសិកា សោណមាតាទោសិកា កាណមាតាទោសិកា
 ទត្តរនន្ទមាតាទោសិកា វិសាខាមិត្តារមាតាទោសិកា ខុដ្ឋត្តរាទោសិកា
 សមាវត្តទោសិកា សុប្បវសាកោឡិយធីតាទោសិកា សុប្បិយាទោ-
 សិកា នកុលមាតាគហបតានីទោសិកា ។

(១១១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌៨ប្រការ បុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បី
 ដឹងច្បាស់នូវវាគៈ ។ ធម៌៨ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ សម្មា-
 សង្កប្បៈ ១ សម្មាវាចា ១ សម្មាភម្មន្តិៈ ១ សម្មាអាជីវៈ ១ សម្មាវា-
 យាមៈ ១ សម្មាសតិ ១ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ធម៌ ៨ ប្រការនេះ បុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវវាគៈ ។

(១១២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌៨ប្រការ បុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បី
 ដឹងច្បាស់នូវវាគៈ ។ ធម៌ ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គល
 មានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងរូបខាងក្នុង (មានសក់ជាដើមរបស់ខ្លួន)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស អដ្ឋកថិតោ

ពហិទ្ធ្វា រូចានិ បស្សតិ បរិត្តានិ សុវណ្ណទុព្វណ្ណានិ
 តានិ អភិកុយ្យ ជាធម៌ បស្សមីតិ ឯវសញ្ញា ហោតិ ។
 អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញា ពហិទ្ធ្វា រូចានិ បស្សតិ អប្បមាណានិ
 សុវណ្ណទុព្វណ្ណានិ តានិ អភិកុយ្យ ជាធម៌ បស្សមីតិ
 ឯវសញ្ញា ហោតិ ។ អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញា ពហិទ្ធ្វា
 រូចានិ បស្សតិ បរិត្តានិ សុវណ្ណទុព្វណ្ណានិ តានិ
 អភិកុយ្យ ជាធម៌ បស្សមីតិ ឯវសញ្ញា ហោតិ ។
 អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញា ពហិទ្ធ្វា រូចានិ បស្សតិ អប្ប-
 មាណានិ សុវណ្ណទុព្វណ្ណានិ តានិ អភិកុយ្យ ជាធម៌
 បស្សមីតិ ឯវសញ្ញា ហោតិ ។ អជ្ឈតំ អរូបសញ្ញា វា
 ពហិទ្ធ្វា រូចានិ បស្សតិ នីលានិ នីលវណ្ណានិ នីលនិ-
 ទស្សនានិ នីលនិកាសានិ ។ បេ ។ បីតានិ បីតវណ្ណានិ
 បីតនិទស្សនានិ បីតនិកាសានិ ។ បេ ។ លោហិតកានិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អង្គកថា

ឃើញរូបខាងក្រៅ គឺកសិណ មាននិលកសិណជាដើម ជារូបមានប្រមាណតិច មានសម្បុរល្អ ឬសម្បុរអាក្រក់ ក៏គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ ១ ។ បុគ្គលមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរូបខាងក្នុង តែងឃើញនូវរូបខាងក្រៅ ជារូបប្រមាណមិនបាន មានសម្បុរល្អ ឬសម្បុរអាក្រក់ ក៏គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ ១ ។ បុគ្គលមិនមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងរូបខាងក្នុង តែងឃើញនូវរូបខាងក្រៅ ជារូបមានប្រមាណតិច មានសម្បុរល្អ ឬសម្បុរអាក្រក់ ក៏គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ ១ ។ បុគ្គលមិនមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងរូបខាងក្នុង តែងឃើញរូបខាងក្រៅ ជារូបប្រមាណមិនបាន មានសម្បុរល្អ ឬសម្បុរអាក្រក់ ក៏គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ ១ ។ បុគ្គលមិនមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងរូបខាងក្នុង តែងឃើញរូបខាងក្រៅ ជារូបប្រមាណមិនបាន មានសម្បុរល្អ ឬសម្បុរអាក្រក់ ក៏គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ ហើយមានសេចក្តីសំគាល់យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញឃើញ ១ ។ បុគ្គលមិនមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងរូបខាងក្នុង តែងឃើញនូវរូបខាងក្រៅ ជារូបខៀវ មានសម្បុរខៀវ ឆ្លុះចេញនូវពណ៌ខៀវ មានពន្លឺខៀវ ១ ។ បេ ។ ជារូបលឿង មានសម្បុរលឿង ឆ្លុះចេញនូវពណ៌លឿង មានពន្លឺលឿង ១ ។ បេ ។ ជារូបក្រហម មានសម្បុរក្រហម

បណ្ណាសកាសង្គមិតោ វគ្គោ បញ្ចមោ

លោហិតកវណ្ណានិ លោហិតកនិទស្សនានិ លោហិត-
 កនិកាសានិ ។ បេ ។ ឥនាតានិ ឥនាតវណ្ណានិ ឥនាត-
 និទស្សនានិ ឥនាតនិកាសានិ តានិ អភិកុយ្យ ជាទាម
 បស្សមីតិ ឃុំសញ្ញា ហោតិ ។ វគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ
 តមេ អដ្ឋ ធម្មា ភាវេតញ្ច ។

(១១៣) វគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ អដ្ឋ ធម្មា
 ភាវេតញ្ច ។ កតមេ អដ្ឋ ។ រូបំ រូចានិ បស្សតិ
 អវ្យាគំ អរូបសញ្ញា ពហិទ្ធ រូចានិ បស្សតិ សុភន្តោ
 អធិមុត្តោ ហោតិ ។ សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា
 បដិយសញ្ញានំ អត្ថន្តមា នាទត្ថសញ្ញានំ អមនសិការា
 អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសានញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហារតិ ។ សព្វសោ អាកាសានញ្ញាយតនំ សមតិក្កម
 អនន្តំ វិញ្ញាណានិ វិញ្ញាណានញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត វគ្គទី៥

ឆ្លុះចេញនូវពណ៌ក្រហម មានពន្លឺក្រហម ១ ។ លេ ២ ជារូបស មាន
សម្បុរស ឆ្លុះចេញនូវពណ៌ស មានពន្លឺស ក៏គ្របសង្កត់នូវរូបទាំងនោះ
ហើយមានសេចក្តីសំគាល់ យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញដឹង អាត្មាអញ
ឃើញ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៨ ប្រការនេះ បុគ្គលត្រូវពិចារណា
ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។

(១១៣) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៨ ប្រការ បុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៨ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ បុគ្គល
មានរូបជ្ឈាន តែងឃើញរូប គឺកសិណទាំងឡាយ មានន័យកសិណជា
ដើម មិនមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរូបខាងក្នុង (មានសក់ជាដើមរបស់ខ្លួន)
តែងឃើញរូបខាងក្រៅ គឺកសិណ មានន័យកសិណជាដើម ជាអ្នក
មានចិត្តចុះសិបថា វណ្ណកសិណបរិសុទ្ធ ១ ។ ព្រោះកន្លងបង់នូវ
រូបសញ្ញាដោយប្រការទាំងពួង វិនាសទៅនៃបដិយសញ្ញា មិនបានធ្វើ
ទុកក្នុងចិត្តនូវនាគតសញ្ញា ក៏ចូលកាន់អាភាសានញ្ជួយគនជ្ឈាន ដោយ
ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថា អាភាសមិនមានទីបំផុត ១ ។ ព្រោះកន្លងនូវអាភា-
សានញ្ជួយគនជ្ឈាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏ចូលកាន់វិញ្ញាណញ្ជួយ-
គនជ្ឈាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស អង្គិកនិបាតោ

សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្មំ នត្ថំ កិញ្ចឹតិ
 អាតិញ្ញញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតិ ។ សព្វសោ
 អាតិញ្ញញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្មំ នេវសញ្ញាណសញ្ញា-
 យតនំ ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតិ ។ សព្វសោ នេវសញ្ញាណ-
 សញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្មំ សញ្ញាវេទយិតនំរោធំ
 ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតិ ។ រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ
 ឥមេ អដ្ឋ ធម្មា ភាវេតព្វា ។

[១១២] រាគស្ស ភិក្ខុវេ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ
 បហាធាយ ខយាយ វយាយ វិរាគាយ និរោធាយ
 ចាកាយ បដិទិស្សត្តាយ ឥមេ អដ្ឋ ធម្មា ភាវេតព្វាតិ ។
 នោសស្ស មោហស្ស កោដស្ស ឧបទាហស្ស មត្តស្ស
 បលាសស្ស ឥស្សយ មច្ឆរិយស្ស មាយាយ
 សាវេយ្យស្ស វេទ្កស្ស សារក្កស្ស មាទស្ស អតិមាទស្ស
 មទស្ស បមាទស្ស អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ
 បហាធាយ ខយាយ វយាយ វិរាគាយ និរោធាយ
 ចាកាយ បដិទិស្សត្តាយ ឥមេ អដ្ឋ ធម្មា ភាវេតព្វាតិ ។

អង្គិកនិបាតោ សមញ្ញោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ អដ្ឋកថា

ព្រោះកន្លងនូវវិញ្ញាណញាយតនជ្ជាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏ចូលកាន់
 អាភិញ្ញាញាយតនជ្ជាន ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តថា អ្វីតិចតួចមិនមាន ១ ។
 ព្រោះកន្លងនូវអាភិញ្ញាញាយតនជ្ជាន ដោយប្រការទាំងពួង ក៏ចូល
 កាន់នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ជាន ១ ។ ព្រោះកន្លងនូវនេវសញ្ញា-
 នាសញ្ញាយតនជ្ជានដោយប្រការទាំងពួង ក៏ចូលកាន់ សញ្ញាវេយ្យាគនិរោធ
 (សេចក្តីរលត់នៃសញ្ញានឹងវេទនា) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៨
 ប្រការនេះ បុគ្គលគប្បីចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។

[១១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៨ ប្រការនេះ បុគ្គលគប្បីចំរើន
 ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់រលីង ដើម្បីលះបង់ ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បី
 សូន្យទៅ ដើម្បីវិនាសទៅ ដើម្បីរលត់ ដើម្បីលះវៃលង ដើម្បីរលាស់ចេញ
 នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៨ ប្រការនេះ បុគ្គលគប្បីចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បី
 កំណត់ដឹង ដើម្បីអស់រលីង ដើម្បីលះបង់ ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីសូន្យទៅ
 ដើម្បីវិនាសទៅ ដើម្បីរលត់ ដើម្បីលះវៃលង ដើម្បីរលាស់ចេញនូវ
 ទោសៈ មោហៈ កោធនៈ ឧបនាហៈ មក្ខៈ បលាសៈ ឥស្សា មច្ឆរិយៈ
 មាយា សាថេយ្យៈ ថម្មៈ សារម្មៈ មានៈ អតិមានៈ មទៈ បមាទៈ ។

ចប់ អដ្ឋកថា ។

វិទ្យាវិទូបត្តិ

វិទូបាហោ	អវិទូបាហោ	អង្កេ	រជ្ជលេខាយំ
លាភោច	លាភោ ច	១៣	១៥
កំនាភាវណំ	កំ នាភាវណំ	១៥	១៣
អប្បគត្តោ	អបគត្តោ	៤៧	៣
”	”	”	៥
”	”	”	៨
”	”	”	១៣
”	”	៦០	១២
អប្បគត្តតាយ	អបគត្តតាយ	”	១៣
អប្បគត្តោ	អបគត្តោ	៦៤	១០
អប្បគត្តតាយ	អបគត្តតាយ	”	១១
អប្បគត្តោ	អបគត្តោ	”	១៤
”	”	៦៥	៤
អប្បគត្តតាយ	អបគត្តតាយ	”	៥
បកាមិ	បកាមិ	៧២	៦
បិតិភោច	បិតិភោ ច	”	១១

វិទ្យាវិទូបត្តិ

វិទូបាហោ _{១២}	អវិទូបាហោ _{១២}	អង្កេ	រដ្ឋលេខាយ៍
សោ រតោ	សោរតោ	៧២	១៦
”	”	៧២	៦
អារទ្ឋវិរិយោ	អារទ្ឋវិរិយោ	”	១៦
ឧស្សាថេតិ	ឧស្សាថេតិ	៨៧	២
អច្ឆរិយំ	អនច្ឆរិយំ	១២១	៣
កច្ឆិត _{២១}	កច្ឆិត _{២១}	១២៤	៥
អរិច្ឆ —	អច្ឆរិ —	១២៨	១០
ខណ្ឌកិច្ចោ លោកោតិ	ខណ្ឌកិច្ចោ លោកោ		
	ខណ្ឌកិច្ចោ លោកោតិ ១៣៨		១២
សន្តដស្សយំ	សន្តដស្សយំ	១២៥	២
អារទ្ឋវិរិយស្សយំ	អារទ្ឋវិរិយស្សយំ	១២៦	៨
សន្តហិតបរិជនោ	សន្តហិតបរិជនោ	២២៦	៥
សាវ	សាវ	២៣៧	១០
បដិគ្គណា _{២១}	បដិគ្គណាម៍	”	១៦

វិវិទ្យាវិទ្យាបត្តិ

វិវិទ្យាបត្តិ	វិវិទ្យាបត្តិ	អង្គ	រដ្ឋលេខាធិ
(៦៧)	(៦៨)	២៧៤	១២
មនសិករោយ្យ	មនសិករោយ្យ	៣១៤	៧
ភិក្ខុ	ភិក្ខុ ភិក្ខុតោ	៣៥២	១៣
ភិក្ខុ	ភិក្ខុ	៣៥៨	៤
”	”	”	៨
ន ហន្តនបេ	ន ហន្តនមេ	៣៥៩	១៣

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ផ្កាច័ង្គល	ផ្កាច័ង្គល	៤៦	១៤
ចាប័ង	ចាប័	៥១	៧
កសុត្តនិ	សុត្តនិ	៥៨	១
បរយាយ	បរិយាយ	៦៥	៧
ទិដ្ឋិ	ទិដ្ឋិ ១	៧៤	១៤
ព្រះសារីបុត្រ	សារីបុត្រ	៨៥	២
ដាយ	ដោយ	៧២	១៦
ប្រទេស្យណ	ប្រទេស្យណ	១២៨	៧
ខ័ណ្ឌ	ខ័ណ្ឌ —	១៣៨	៨
សុណ្ណ	សុវណ្ណ	២០៧	៨
មុន្មុត	មុន្មុត	២២៤	១០
របស់កាម	របស់កាម ។	២៦០	២
ទាំឡាយ	ទាំងឡាយ	២៧៤	៥
មិគ្គវ	មិនគ្គវ	២៧៥	១៨

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ចំរើ	ចំរើន	២៧៧	១៧
ឡើយ	ឡើយ	២៧២	១៦
បណ្តាសក្តិហិត	បណ្តាសក្តិសង្ឃហិត ព្យាបាទ		១
នីន	នឹង	៣២៦	១៥
ធម៌ទាំងឡាយ	ទាំងឡាយ	៣៣៨	៥

សុត្តន្តបិដកេ

អង្គត្ថនិកាយស្ស អង្គកនិបាតោ

នវិមោ ភាគោ

មាតិកា

អង្កេត

បណ្ណសកោ

បណ្ណសកោ

មេត្តាវគ្គោ បឋមោ.....១

មហាវគ្គោ ទុតិយោ.....៤១

គហបតិវគ្គោ តតិយោ.....១០៨

ទានវគ្គោ ចតុត្ថោ.....១៦០

ទេវបាស្សវគ្គោ បញ្ចមោ.....១៨៣

បណ្ណសកាសង្ខហិតា វគ្គោ

បណ្ណសកាសង្ខហិតវគ្គោ

សុត្តន្តវគ្គោ បឋមោ.....២២៩

បាលវគ្គោ ទុតិយោ.....២៦៦

យមកវគ្គោ តតិយោ.....៣០៩

សតិវគ្គោ ចតុត្ថោ.....៣៤៨

វគ្គោ បញ្ចមោ.....៣៦៩

សត្តន្តបិដក

អង្គត្រៃវិកាយ អដ្ឋកនិបាត

និមិត្ត

មាតិកា

លេខទំព័រ

បណ្ណាសក

បណ្ណាសក

មេត្តាវគ្គ ទី ១ ១

មហាវគ្គ ទី ២ ៤១

គហបតិវគ្គ ទី ៣ ១០៨

ពានវគ្គ ទី ៤ ១៦០

ទេវោសថវគ្គ ទី ៥ ១៨៣

បណ្ណាសកាលង្គហិតវគ្គ

បណ្ណាសកាលង្គហិតវគ្គ

សន្នាសវគ្គ ទី ១ ២២៧

ចាលវគ្គ ទី ២ ២៦៦

យមកវគ្គ ទី ៣ ៣០៥

សតិវគ្គ ទី ៤ ៣៤៨

វគ្គ ទី ៥ ៣៦៧

